

الفارس

معجم عربي - فارسي

يضم ألفاظاً وتعبيرات وتراكيب
عربية معاصرة (فصحى وعامية)

عبد الوهاب علوب

الفارس

فرهنگ عربی - فارسی

فرهنگ واژه ها واصطلاحات
(فصیح وعامیانه)

عبد الوهاب علوب

الفارسي

مُعْجَمٌ عَرَبِيٌّ - فَارِسِيٌّ

يضم ألفاظاً وتعبيرات وتراكيب
عربية معاصرة
(فصحى وعامية)

المركز القومي للترجمة

إشراف : جابر عصفور

سلسلة : قواميس ومعاجم متخصصة

المشرف على السلسلة: خيرى دومة

- العدد: 1556

- الفارس (معجم عربى - فارسى)

- عبد الوهاب علوب

- الطبعة الأولى 2010

الفارس

معجم عربى - فارسى

حقوق الترجمة والنشر بالعربية محفوظة للمركز القومي للترجمة.

شارع الجبلية بالأوبرا - الجزيرة - القاهرة. ت: ٢٧٣٥٤٥٢٤ - ٢٧٣٥٤٥٢٦ فاكس: ٢٧٣٥٤٥٥٤

El Gabalaya St., Opera House, El Gezira, Cairo.

e.mail: egyptcouncil@yahoo.com Tel:27354524-27354526 Fax:27354554

الفارسي

مُعْجَمٌ عَرَبِيٌّ - فَارِسِيٌّ

يضم ألفاظاً وتعبيرات وتراكيب
عربية معاصرة
(فصحى وعامية)

عبد الوهاب علوب

2010

بطاقة الفهرسة
إعداد الهيئة العامة لدار الكتب والوثائق القومية

علوب، عبد الوهاب
الفارس معجم (عربي - فارسي) / فصحي وعامية: عبد الوهاب
علوب

ط١ - القاهرة: المركز القومي للترجمة، 2010

٧٢٠ ص؛ ٢٠ سم

١- اللغة العربية - معاجم - اللغة الفارسية

٢- اللغة الفارسية - معاجم - اللغة العربية

١٣،٩١٥٥

أ - العنوان

رقم الإيداع: ٢٥٤٨/٢٠١٠ الترقيم الدولي: 8-835-479-977-978

طبع بالهيئة العامة لشئون المطابع الأميرية

تهدف إصدارات المركز القومي للترجمة إلى تقديم الاتجاهات والمذاهب
الفكرية المختلفة للقارئ العربي وتعريفه بها، والأفكار التي تتضمنها هي
اجتهادات أصحابها في ثقافتهم، ولا تعبر بالضرورة عن رأي المركز.

باسمه تعالى

قدمت من قبل معجم 'الواعد' (فارسي - عربي) من إصدار دار لونجمان للنشر ولقي بحمد الله صدى طيباً في أرجاء العالم بفضل جهود القائمين على هذه الدار العريقة. وكان التزاماً على أن أكمل هذا الجهد بجهد آخر متواضع لخدمة الثقافتين العربية والفارسية بأن أضع معجماً من العربية إلى الفارسية. والحقيقة أنني بدأت وضع هذا المعجم المتواضع بناءً على طلب من طلاب فرع اللغة الفارسية وآدابها بقسم اللغات الشرقية بجامعة القاهرة ليكون لهم عوناً في دراستهم. واستغرق إعداد المعجم أكثر من ثماني سنوات، وامتدت مراجعته وتدقيقه لأكثر من ثلاث سنوات.

يضم 'الفارس' بين دفتيه العديد من الألفاظ الدارجة والتعبيرات والأمثال المصرية، إضافةً إلى التركيز على الألفاظ العربية الفصحى بالطبع. كما ضُمّت مصطلحات الحاسب الآلي والشبكة العالمية قدر المستطاع.

والى الألفاظ والتراكيب الفارسية أضفت المقابل الفارسي الطاجيكي إن اختلف عن نظيره الفارسي الإيراني، وميزته بأن أوردت الاختصار (طج) قبله؛ والمقابل العامي الإيراني ميزته بالاختصار (عم)؛ والمعرب من الألفاظ الفارسية أتبعته بالاختصار (معرب)؛ والدخيل من الفرنسية ميزته بالاختصار (فر)؛ ومن الإنجليزية (انج)، وهكذا.

والتزمت في ترتيب ألقاظه بجذر اللفظ العربي كاسم المعاجم؛ فلفظ 'استمرار' أوردته في 'مرر' و'تماسك' في 'مسك'، و'يدخل' في 'دحلب' وهكذا. أما الألفاظ العامية المصرية والدخيلة فأوردتها حسب ترتيبها الأبجدي؛ فلفظ 'بلانة' أو 'يللا' أو 'هيدروجين' ... كما قمت بتشكيل الألفاظ الفارسية قدر المستطاع حرصاً على دقة النطق، ولو أن التشكيل نادراً ما يُستعمل في الفارسية. واعتمدت في جمع الألفاظ والتعبيرات على عدد لا بأس به من المصادر التي يعتد بها. واعتمدت في المقام الأول على المعاجم المهمة في هذا المجال ومنها :

۱. فرهنگ آموزگار، حبیب الله آموزگار ، طهران ، ۱۳۳۰ هجریه. مکتبه لبنان، بیروت، الطبعة الأولى ۱۸۲۴.
۲. فرهنگ فارسی عمید، حسن عمید، طهران، انتشارات امیر کبیر، ۲۵۳۶.
۳. فرهنگ اصطلاحات روز، محمد غفرانی ومرتضی شیرازی، طهران، امیر کبیر، ۱۳۶۴.
۴. فرهنگ لغات عامیانه، سید محمد علی جمالزاده، تحقیق محمد جعفر محجوب، طهران، کتابخانه ابن سینا، ۱۳۴۱.
۵. فرهنگ نوین پیوسته، فارسی انگلیسی و انگلیسی فارسی، عباس آریان پور کاشانی و منوچهر آریان پور کاشانی، Mazda Publishers, Inc., Lexington, KY, USA, ۱۹۸۶.
۶. فرهنگ ادبیات فارسی دری، د. زهراى خانلری، تهران، بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۴۸.
۷. المعاجم الإلكترونية بابلون، صائب، لنجفوسوفت.

د. عبدالوهاب علوب

كلية الآداب، جامعة القاهرة

awalooob@yahoo.com

قائمة بالاختصارات الواردة بالمعجم

انج : إنجليزية

ج : جمع

طج : طاجيكية

هن : هندية

مغ : مغولية

فا. تر : فارسية تركية

عب : عبرية

صن : صينية

فر : فرنسية

انج. مفر : إنجليزية مفردة

تر : تركية

عم : عامية

معر : معربة

رو : روسية

يو : يونانية

الإيل : شُتران (ج)

إيليس : اهرمن

آينوس : آينوس

مَابُون (غلام) : هيز

أب : پدر

أب رُوحى : ولى رُوحانى

الآب (الأقنوم الأول فى العقيدة

المسيحية) : پدر آسمانى

آبوى : پدرى / صلبى

آبوى (نظام اجتماعى) : پدر

سالارى

أبو النوم / أبو النوم (زهرة) :

كوكنار

أبو جلمبو : خرچنگ

أبو سيف (سَمَك) : اره ماهى /

ماهى كوسه

أبو قَصَادَة (طائر) : دم بشكك

/ دم جَبَانَك

أبو قِرْدَان (طائر) : لَفْلَع / لك

لك گرمبرى

أبو شَبَت : دلمك / ديلمك

أبدى : لا يتناهى / ابدى / ازلى /

جاودانى / هميشگى / فنا

ناپذير / بى پايان / دانمى /

پيوسته / لايزال

الابدية : ابديت / ازليت /

قيوميت

أبدًا / للأبد : تا ابد

مؤبد : حَسْبُ ابد / زندان ابد

إبرة : نيش / سوزن / درزن

إبرة خياطة : سوزن دوزندگى /

سوزن خياطى

أبرشيّة : باترگاه / اسقف نشين

أبريم : سگک / قلاب / بيچ /

تسمه فلزى

إبط : بغل / بغله

أبق : ور دار / فرارى / گريزان

اَبی: راد / رادمرد / زاده مرد /
 (ج) رادگان
 اَبی: اِباه: اِبیا نمودن / سربالا
 جَوَاب دادن
 اَتان: ماچه
 اُتون: اُجاق / بریجن / کوره
 اَتی: آمدن
 ما یانی دون غناء: باد آور / با
 آورده
 اَتیلیه: ینگارخانه / ینگارستان /
 هنرکده
 اُت: مُبله کردن / مُجهز کردن /
 دارای اثاثیه کردن
 اُثاث: اثاثیه / اسباب / کاجار /
 مُبل (فر) / جل ویوسک / جل
 ویوست / جل ویلاس / سر
 وسامان / تنخواه
 اُثر: تاثیر کردن بر / وا نمود
 کردن
 تاُثر پ: تحسَن تاثیر واقع شدن
 تاُثر پشدۀ: دل غشه رفتن

اَثَر / آثار: سُراخ / نمود / نشان /
 هَنایش / واکنش
 اَثَر / آثار (~ تاریخی): بنای
 یادگاری / اثر تاریخی (ج)
 عتیقه ها
 اَثَری: کهن / کهنه / باستان
 آثارُ الأقدام: رد پا / جای پا
 اَثاری: باستانشناس
 اَثیر (للقلب): سُوکلی / محبوب
 / برگزیده
 اِثیر: اِتر (فر)
 اَثَر: برتری دادن / ترجیح دادن /
 برگزیدن / مرحمت کردن /
 نیکی کردن به ... / طرفداری
 کردن
 اِیثار: از خود گذشتن / از خود
 گذشتگی / خود باختگی
 مؤثر: مؤثر
 مؤثرات صوتیة: صدا سازی
 باُثر رجعی: عطف به ماسبق
 علی اثر ...: بر اثر ...

الإيجار / الأجرة: إجاره بها /	فی اثر ...: دَر سُرَاع ... / پی ... /
مال الإجاره	پَسَر ... / وَاپَسَر ... / دُنْبَالِ
المُوجِر: إجاره دار	مأثرة / ماثِر: شایستگی /
أجر خام: خُشت	سزاواری
أعمال الأجر: أجر چینی	مَنْ یُؤْثِرُ غَیْرَهُ: از خود کُذشته
أجر: مُزد / دَسْتَمُزد / پا رَنج /	التأثيرية (اتجاه فنی):
دَسْت رَنج / أُجَرَت / کار مُزد	امپرسیونیسم (فرا)
أجر / تأجیر: کرایه دادن /	أثم: چِنایَنکار / کُناهِکار /
کرایه کردن	جانی / بَزَهکار / جَریم /
أجر الطَّبيب: ویزیت (فرا)	مُقصر
أجر سنوی: سالیانه	أثم / أَثم: کُناه / زُلَّت / بَزَه /
أجور العمال والموظفين: حقوق	بَزَهکاری / چِنایَت
أجیر / أَجْرَاء: رَعِیت / شاگرد /	إثوییا: اِثویِی
پاکار / پادو / پیشکاره /	أثینا: آتین
کدیور / فَعَلَه / عَمَلَه / (ج)	أثینی: آتینی
عملجات	أجَج: بَر افروختن / به هیجان
مُستأجر: کرایه نَشینر / إجاره	آوردن
دار	تَأَجَج: دَر مَرَفَتَن / جار زدن
أجز خانة: داروخانه / دواخانه	تَأَجِج: شُعلَه ورسازی
أجل: اجل	الأجر: اگر (معمر)
أجل: مَوَجَّل / دَر نَگیدَه / مَعَوَّق	الأجر الخام: خُشت

أَجَلٌ: مَوَكُّولُ كَرْدَن / عَقَب

انداختن / بتمویق انداختن

بِالْأَجَلِ (بِیَعٍ وَشِرَاءِ ~): نَسَبُهُ

تَاجِل: تَمَوِّق / مَكْث / مُعْطَلِي

مُؤَجَّل: مَعَوَّق / مَوَكُّول

مِنْ أَجَلٍ ...: وَاسِعُهُ ... / بَرای ... /

از بَرای / بَهْر / از بَهْر ...

أَجْمَعَةُ: بَهْه / بَوَهْه / بَیْشَه /

خاشاک

أَجْنَعَةُ: مُلَا

أَخَذَ: گِرَفْتَن

أَخَذَ أَهْبِيَّتَهُ: آمادَه شدن

أَخَذَ يَذْنِبَ غَيْرِهِ: جَوِبَ فُلَانٍ رَا

خوردن

أَخَذَ بِسَيْفِ الْحَيَاءِ: رُو بَند كَرْدَن

/ رَو گِیر كَرْدَن

أَخَذَ الْبَصْمَات: اَنگِشْت بِنگاری

أَخَذَ رَأْيَهُ: رَاي گِرَفْتَن

أَخَذَ عَلَى عَاقِبَتِهِ أَنْ: بِه عَهْدَه

گِرَفْتَن كِه ...

أَخَذَ عَيْنَةً: نَمُونَه گِرَفْتَن

أَخَذَ مَوْعِدًا: وَعَدَه گِرَفْتَن

أَخَذَ حَدْرَه مِنْ: از ... حَدْر كَرْدَن

/ از ... بِر حَدْر بُوْدَن / زَنهار

دادن

أَخَذَ عَلَيْهِ: سَر زَنش كَرْدَن /

مَلَامَت كَرْدَن

أَخَذَ صِفَةً قَانُونِيَّةً: رَسْمِيَّت

یافتن

أَتَّخَذَ قَرَارًا: تَصْمِيم گِرَفْتَن

أَتَّخَذَ مَكَانًا: جَا گِرَفْتَن

أَتَّخَذَ مَوْقِفًا: رُوْيَه إِي اتخاذ

كَرْدَن

أَتَّخَذَ وَضْعًا: رُشْت گِرَفْتَن

أَتَّخَذَتِ التَّدَابِيرَ الْإِلَازِمَةَ:

إِقْدَامَاتٍ ضَرُورِي صَوْرَت

گِرَفْتَن

أَتَّخَذَ الْقَرَارَ: تَصْمِيم گِرَفْتَن /

تَصْمِيم گِیري

وَاحِدٌ بِأَلِه: سَر دَر حَسَاب

رَبَّنَا يَأْخُذُ: خُذْ اَبْرَدَارْدَا خُذَا

بِگِیرْدَا تَوْن بَتَوْنِي!

أُخَذَ: جَالِب / وَلَكَش /
 وَلَجَسِب / وَلَقَرِب / وَلِ هَسَد
 / گِیرا / گِیرنده / چَشَم گِیر /
 دَهَن سُوژ
 أُخِرَ: دِیر کردن
 أَخِير / أَخِر: وَاپَسین
 فِي أَخِر لِحَقَّة: سَر پَرزنگاه
 الْآخِرَةُ: آن جِهَان / آن سَرای /
 جِهَان دِیگَر / دِیگَر سَرای
 أَخَر / أُخَرَى: دِیگَر
 الْآخِرُونَ: سَاپَرین / (ج) دِیگران
 الْأَخِير: بَاژ پَسین
 أَخِر صِيحَة: آخِرین مُد
 أَخِر مَوْعِد: سَر رسید
 تَأَخَّر: دَرنگ کردن / مَكث
 کردن / دِیر آمدن / وَاماندن
 تَأَخَّر: وَاماندگی / مُعْطَلی
 تَأخِير: نَاخیر
 مُتَأَخِّرَات: پُر داخْتِهای مَعوق /
 بَدِجِهای عَقَب اُفتاده
 مُتَأَخَّر (مُتَخَلِّف): عَقَب اُفتاده

مُتَأَخَّر (وَخَرِي): دِیر / تَا دِیرگاه
 مُؤَخَّر (مُ الدَّقِيع): هَسادَسْت /
 پَس اُفت
 مُؤَخَّرًا: فِي الْآوَنَةِ الْآخِرَةِ:
 نَاژگی / آخِرِها
 مُؤَخَّرَة: چَارِیند / کُون / کَلونَه /
 مَانَحْت / نَابَدَتَر / نَه بَدَتَر /
 هَتَك / قَمبل / یوفنا / لُئِر /
 آلَت / سَرین / کِپَل (مَعرا)
 فِي الْمُوَخَّرَة: پَسین / عَقَب
 اُفتاده
 أُخْطِیوُط: دَوَالِها / هَشْت پا /
 هَشْت هَايِک / اُخْتِیوُس /
 روده پای / چَرْتَه
 أَخ: پَرادَر / هَمشیر
 أَخ أَصْفَر: دَادَر
 أَخ أَكْبَر: دَاداش (نَر)
 أَخ بِالرَّضَاع: پَرادَر رِضاعی /
 پَرادَر شِیری
 أَخ غَیَر شَقِیق: پَرادَر اندر /
 پَرادَر نَاتَنی / نَا پَرادَر

أَخٌ مِنَ الْأَبِ: برادرِ صُلَی

أُخْتُ: خَواهر / باجی / آبجی

أُخْتُ كُبْرَى: آغا باجی

أَدَبٌ / تَأْدِيبٌ: گاو سر زدن /

نسق کردن / فرهیختن /

تهذیب کردن / اخلاق

آموختن / تقدیس کردن /

تقویت کردن

أَدَبٌ / آداب: ادبیات

الْأَدَبُ الشُّعْبِيُّ: ادبیات عامیانه

/ توده شناسی

الْأَدَبُ الْمُقَارِنُ: ادبیات تطبیقی

أَدِيبٌ: نویسنده / سُخْنَدَان /

ادیب

مُؤَدَّبٌ: با ادب / با نزاکت

تَأْدِيبٌ: تنبیه / گوشمالی / نَظْم /

نادب

تَأْدِيبِيٌّ: تنبیهی / جزائی /

انضباطی / انتظامی / تادیبی

مَأْدِبَةٌ: ضیافت / بهمانی / سور

مَأْدِبَةُ عَشاء: ضیافت شامی

مَأْدِبَةُ عَدَاء: ضیافت ناهار

أَدِيبٌ: رُوی زَمین

إِدَامٌ: قَاتَن

أَدَى إِلَى ...: نتیجه دادن / سَبَب

شدن / به ... منجر شدن

أَدَى دَوْرًا: نقش ایفا کردن

أَدَى مَهْمَةً: سرگرفتن

أَدَى (عَمَلًا): انجام دادن /

انجامیدن / راه انداختن / بَر

آوردن / تَو چیزی بالا آوردن /

بِجَا آوردن / گُزاردن / بَرگُزار

کردن / قالر چیزی را کردن /

تمام کردن

أَدَى (مَالًا): بُرداختن / تادیه

کردن

أَدَى الْخِدْمَةَ الْعَسْكَرِيَّةَ: خِدْمَت

نظام کردن

يُودِيهِ وَرَأَ الشَّمْسُ: به چاد فین

انداختن

أَدَاء (إِنْجَاز): ایفا / إِجْرَا /

نیایش

وَدَنی : دهان بین / دَهَن بین	آداء (دفع) : پرداخت
أَذَنَ بِهِ ... : پیشرو ... بودن	أداة / أدوات : آلت / افزار /
أَذَن : اذان گفتن	ابزار / اوزار / اسباب /
يَدَن ف مَالِطَة : یاسین خواندن /	لوازمات
یاسین در گوشِ خَر خواندن	أداة (~ فی يَد غَيْرِهِ) : دَسْت
أَذَن : کُل بام	نشانه
أَذَن الصَّلَاة : اذانگونی / بانگ	أداة / أدوات (کمپیوتر tools) :
نَماز / کُل بانگ	ابزار / (ج) ابزارها
مُؤَذِّن : اذانگو	أدوات التَّجْمِيل : مانیک
مُتَقَنَة : کلدسته	أدواتُ الزَّيْنَة : زیور آلات
مَأْذُون : عاقد	أدوات كِتَابِيَّة / أدوات مكتبيَّة :
أَذَن : إجازة دادن / مُرَخَّص کردن	نیشت افزار
أَذَنَ بِالْدُخُول : بار دادن	أدوات مَنْزِلِيَّة : وسایل خانگی
إِذْنٌ : پروانه / دَسْتور / إجازة /	مُؤَدَّى : دَلالَتِ ضَمْنی / مفاد /
جَوَاز	معنی / فُحوا / مقصود / چَم
أَذَنَ بِالْدُخُول أَوِ الْخُرُوج : راه	آدی : اینک !
دادن	إِذَا (أداة الشَّرْط) : اَکَر
إِذْنٌ انْصِرَاف : إجازة مُرَخَّص /	الأَذَن : کُوش
رُخَصَّتْ	وَدَن مِنْ طَیْنِ وِوَدَن مِنْ عَجِین :
إِذْنًا : پَس !	پِک کُوشِش دَر وِیک کُوش
استیذان : استرخاص / مُرَخَّص	دَروازه

إِرْبَا إِرْبَا (مَرْقَبْ) : ریش ریش /

تریش تریش / لت لت (~)

کردن

أَرْثُوْدُكْسِي : قَرَبُور / اُرْتُدُكْس

الْأَرْثُوْدُكْسِيَّة : قَرَبُورِي /

اُرْتُدُكْسِي

الْأَرْجَنْتِيْن : ارژانتین

أَرْجُوَان : ارغوان

أَرْجُوَانِي : ارغوانی / زرشکی

أَرْخ : تاریخ گذاردن

تاریخ : تاریخ

تاریخ حَيَاة : سرگذشت

تأْرِیخ : تاریخ گذاری

مُؤَرِّخ : وقایع نگار / تاریخ نویس

/ تاریخدان

أَرْخَبِيل : مجمع الجزایر

أَرْذَوَاز : چوب خط

أُرْذُ (~ خَام) : برنج

أُرْذ (خَشَب الـ) : سدر / سرو /

سروازاد / چوب سرو

أُرْذ مَسْلُوق : چلو

اِسْتَاَذَنْ : بارخواستن / اجازه

خواستن

بِلا اِسْتِذَان : سرزده

أَذِيْن (بِالْقَلْب) : دهلِيز قَلْب / لاله

گوش / گوشک دل

أَذِي : آزرْدن / هشدِر کردن /

گَزَنْد رساندن / زيان رساندن /

ضَرَر رساندن / اذِيْت کردن /

بسته آوردن / پياده کردن /

رنجاندن

أَذِي : گَزَنْد / رَنْجه / آزار /

آسپ

تَأَذِي : زيان داشتن

مُؤَذ : زيان آور / پُر زيان / با بيچ

و خَم

أَرَابِسْك : پيرايِش / کاشي کاری

سَبَكِ اِسلامي

أَرْوِيَّة (صَغِيرَة وَنَبِيْهَة) : خاله

سوسگه / خاله قدومه / همه

چی خانم / نَمَره

أَرْب : منظور / مقصود

أَرْضَة: دیوچه / دیوک / موریانه	الأرض غير المقشور: شلتوک
أَرْضِيَّة: زمین ته	أَرْضَقَاطِي: نجیب زاده /
عِلْمُ الْأَرْض: زمین شناسی	اعیانی / اشرافی
أَرَق: بیخوابی / بیدار خوابی /	الأَرْضَقَاطِيَّة: اشرافیت / دسته
بیدار ماندن	اشراف / ارستوکراسی (فر)
مُورَق: بیخواب	أَرَشِيف: بایگانی / آرشیو (فر)
أَرِيكَة / أَرَانَك: بالشتک /	مُوظَّف الأَرَشِيف: بایگان /
مخده / صُفَه / نیم تخت /	ضابط
پشکم / بجکم / بوزکند /	أَرْضُ / الأرض: زمین
کاناپه (فر)	أَرْضُ بُور: دیم زار / کلاک / لم
أَبِي (الجنس المـ): آریایی /	يُزْرِع
آریانی	أَرْضُ وَعْرَة: بشاورد / ماهور /
إِريتریا: ایرتره	بر و فرود / چال و چول / تپه
أَزَد: پُشتی کردن	ماهور
إِزار: شیلوار / توبان / چاقچور	أَرْضُ خِصْبَة: آبست
مُؤَاوَرَة: یاوری / پُشت گرمی	أَرْضُ قَاحِلَة: برهوت / برهود
أَزْ / أَزِيز: غُرْبِيدَن / غُرْمِيدَن /	أَرْضُ مَزْرُوعَة: کردو
قُرْمِيدَن	أَرْضُ مُسْتَأْجَرَة: رعیتی
مَازِق: تَنگَنَّا / پای دَر بَند / پا	أَرْضُ مُوَحِلَة: پاپز
بَست / بِن بَست / ورطه	أَرْضُ أَرْض: سطح به سطح
أَزَل: ازل	أَرْضُ جَوّ: زمین به هوا

اُستادِ جامِعَة: استادِيار	اُزکی: لم بزرگ / لايزال / لايتاهي
اُستادِ زائر: استادِ ميمان	/ ابدی / ازکی / جاودانی /
اُستادِ غَير مُتفرِّغ: استادِ غَير	هميشگی / فنا ناپذیر / بی
تَمَامِ وَقت / استادِ نیمه وَقت	پایان / دانسی / پیوسته
اُستادِ مُنتَدَب: استادِ حق	اُزَمَة: بُحران
التدریسی	اُزَمَة النُفْط: بُحرانِ نَفْت
الأستاذ المُشْرِف: پُروفِسرِ راهبنا	اُزَمَة قَلْبِيَّة: حملہ قلبی / (ج)
اُستادِيَّة: استادِی	حَمَلاتِ قَلْبی / آفَکَتوس
اِستاکوْزا: خَرَجَنگَرِ دَربابی	اُزَمَة مَالِيَّة: ضَمغَرِ وَجہ
اِستِین (احتِیاطی): یَدِک /	اُزَمَة وَزارِيَّة: بُحرانِ کابینہ
زاپاس	تَأَزُّم: بُحرانی شدن
اِستِین (اِطار): جَرخِ زاپاس /	مُتَأَزُّم: بُحرانی
تایر / طایر (انج)	اِزْمیل: اسکنه
اِستِراتِيجی: رَاهبُردی / سَوَق	اُزیر: قَلع
الجِیشی / استِراتِیک (فر)	اِسبانی: اِسپانیائی / اِسپانیولی
اِستِراتِيجِيَّة: استِراتِژی / سَوَق	اِسبانیَا: اِسپانی
الجِیش	اِسبَرطَة: اِسپارْت
اُستَلک: کُشدار	اِسبَرطی: اِسپارْتی
اُستِیکَة: مالنَدہ / ساینَدہ	اِستادِ ریاضی: استادِیوم (انج)
اُسَد: شِیر	اُستاد / اُستادَة: استاد / (ج)
اَلأَسَد (بُرْجُ ~): بُرْجِ اُسَد / شِیر	استادان / استاید

استاسَدَ عَلَيْهِ: قلدري کردن /

تحکيم کردن

أَسَرَ: اسير کردن

أَسْر: اسارت / گرفتاري / اسيري

أَسِير / أَسْرَى: اسير / در بند /

گرفتار / دستگیر / شفته

أَسْرَى الْحَرْب: اسيران جنگي

أَسِير: جالِب / دلکش / دلچسب

/ وَلَقَرِب / گيرا / گیرنده /

چشم گیر

الْأَس (شَجَر ~): مورد

أَس: تک خال

أَسَس: بنياد نهادن / تاسيس

کردن / سازمان دادن

أَسَاس / أَسْ: پايه / شالوده /

بنیاد / پرويا / (ج) مباني

أَسَاسُ الْبِنَاء: بن لاد

أَسَاسِي: عمده

أَسَاسِي الْمُرْتَب: حقوق پايه

بلا أساس: مُکثره ای

تأسيس: بنيان گذاري

مُؤَسَّس: بنيان گذار / پيريز

مُؤَسَّسات الدَّوْلَة: نهادهاي

دولت

مُؤَسَّسات تَعْلِيمِيَّة: تاسيسات

آموزشي

مُؤَسَّسَة / مَوْسَّات: بنگاه /

إدارة / (ج) تاسيسات /

تشکيلات / (طبع) بنياد

إِسْطَبِل: آخور / شب آهنگ /

شبنغاز

أَسْطُول: ناوگان

أَسْطُولُ بَحْرِي: اسکادران

درياني / ناوگان

أَسْطُولُ تِجَارِي: ناوگان بازرگاني

أَسْطُولُ جَوِي: اسکادران هواني

أَسْطَوَانَة (شَكْل): استوانه (معرا)

أَسْطَوَانَة بِيك اب: حَفْحه

أَسْطَوَانَة مُدْمِجَة: ديكر فشرده

أَسْطَوَانَة الشَّكْل: استوانه اي

أَسْطَى: استا (معرا)

أَسْف: متاسف! بشينانم!

آسَوِيّ: آسايي	الْأَسَفُ: افسوس / تاسف /
أَسَى: سوگ / غَم / غَم واندوده /	پَشِيمَانِي / حَسْرَت
غُصَه / حزن	أَسِفٌ: پَشِيمَان شدن / تاسف
أَسَى لِحَالِهِ: دل سوختن	داشتن / افسوس خوردن /
مَأْسَاةٌ: فاجعه / مُصِيبَت	حَسْرَت بُردن
مَأْسَاةٌ (فِي مُقَابِلِ مَلْهَاةٍ):	لِلْأَسَفِ: بَدَبَخْتَانه / با کمال
غَمَنَامه / تراژدی (فر)	تاسف
مَأْسَاوِيّ: قَجِيع / مُصِيبَت آميز /	مُؤْسِفٌ: اسفبار / اسفناک /
پُر بَلا	اسف آور
أُسْوَةٌ: پيشوا / أُسَوَت	يَا أَسَفَا! / دَرِيغَا!
تَأْسَى بِ: پيروی کردن	إِسْفِنِج: اسبنج / اسفنج
الْأَشْكَانِيُون: اشکانيان	إِسْفِنِج بَحْرِيّ: ابرکين
أَوَاصِرُ الْقُرْبَى: رشته قوم	إِسْفِين: گاوّه / تيرک / ديرک
و خويشي / قيود خويشاوندی	أَسْقُف: اسقف / خليفه
أَوَاصِرُ الْوُدّ: غاويل مُحَبّت	أَسْقُفِيّة: خليفه گری / قلمرو
أَصْل (أَسَاس): تَبَار / شالوده /	اسقف / اسقف نشين
نهاد / مايه / (طج) بَرَامَد	أَسْمَنَت: سيمان / سِوَنَت (انج)
أَصْل / أَصُول: اصل / (ج) اصول	أَسِن: گُند / گُنْدِيده / بونناک
/ مَبَانِي	آسيا: آسيا
أَصْلُ الشَّيْء: ريشه	آسيا الصُّغْرَى: آسيای صَغِير
أَصْلًا: اصولاً / بِقَاعده	آسيا الوُسْطَى: آسيای مِيانِه

تأصيل الألفاظ (علمٌ ~): واژه	أَصَالَة (صدق): اصلیت / درستی
شِنَاسِي	/ اصَالَت / خلوص
مُتَأَصِّل: لَا يَنْفَك / اصلی / ذاتی	أَصَالَة (ضِدُّ جُحُود): نَمَك
/ دُرُون زَاد / دُرُونِي /	شِنَاسِي / پَکِه شِنَاسِي
چَسْبَنده	أَصَلَة: مار اَزْدَر
اِسْتَأَصَّل: بِيخ کندن / اَز بُن کندن	أُصُولِي: بُنِيَاد گِیرَا
/ وَر آوَرْدَن / تُخَم اَز بِيان	الأُصُول (نَحْنُ نَعْرِفُ ~): حَقّ
بُرْدَن / رِشِه کندن / کنده	وَحْساب (~ مِی دَانِیم)
کَشِیدَن	الأُصُولِيَّة: بُنِيَاد گِیرَانِي
اِسْتِثْصَال العَرَاوَة: زَهَر گِرَنَن	أَصِيل (غَيْر مُصْطَنَع): تَمَام عِیَار /
إِطَار (بِرَوَاز): قَاب	کامل العیار
إِطَار (عَجَلَة): چَرَخ / لاسَنیک	أَصِيل (ذُو حَسَب): پَدَر دَار /
چَرَخ	نَسِيب / نَجِيب زاده
إِطَار / أُطَر: چَار چُوب /	أَصِيل (وَفَى): پَکِه شِنَاس
چِینَار چُوب / قَرَا سَوِي / چَنَبَر	وَقْتُ الأَصِيل: تَنگَر غُرُوب /
إِطَار عَام: چَار چُوبِ عُمُومِي	تَنگَر کَلَاغ پَر
الإِطَار الدَّاخِلِي: نِیُوب (انج)	قِلَّة الأَصْل: بَد جِنسی / بَد
فِي إِطَار المَصَالِح المُتَبَادَلَة: دَر	سِرْشَتِي / بَد گِلی / نَا مَرْدِي
چَار چُوبِ مَنَافِع پَا یَا پَا ی	عَدِیم الأَصْل: لَجَن / بَد نِزَاد / بَد
الأُطْلَنْطِي (المُحِيط ~):	نِهاد / بَد رَگ / بَد اَصْل /
أَتْلَانْتِيک (أَقْيَانُوس ~)	جُلْب / نَاکس / نَا مَرْد / پَسْت

اکزیم: آغره	ماغیز: قمبرک
اکجین: اکیژن (فر)	اُغُطس: اگوست / اوت (فر)
اکد / اکدّه: با اکیژن	افرنجی: فرنگی / رومی
ترکیب کردن / زنگ زدن	آفّه (بلاء): آفت
مُؤکد: اکسیده	آفّه (لُطع): شته
اکسیر: اکسیر / نوشدارو /	تأفّف: زکیدن / غرغر کردن
اسقولوندریون	تأفّف: لندلند / غرغر
اکسیر الحیاة: آب حیات / ماه	أفاق: شارلاتان (فر)
الحیات	أفلّ: محو شدن / تاریک نمودن
اکل / یا کُل: خوردن	أفول: محو / غروب
اکل بنهم: مالاندن	أفندی (...): آقای ...
اکل حقوق الناس: پا زدن / کر	افیون: تریاک / فور / افیون
بُشَن	افیونجی: تریاکی / افیونی /
اکل علقه: کتک خوردن	وافوری
اکل علقه موت: کتک حساب	أفحوان (زهره ال ~): بابونه
خوردن	اکتوبر: اکتبر (فر)
اکل: غذا / قلبه	اکادیمیة عسکریة: اکادمی
اکل الشحت: رشوتی / رشوه	نظامی
خوار	مُؤکد: بات / بتی / جزمی /
اکول: بنده شکم / انتبار /	دندان شکن / ضرس قاطع
پرخوار / چرد / دله / دله دزد	أکره الباب: دستگیره در

مؤلف / مؤلفات / اثر / آثار	تا کُلّ: فرسائیدن / سائیدن /
تألیف: تالیف / تدوینگری	خورده شدن / خورد رفتن
الألفبائیة: الفبا	تا کُلّ: فرسایش / سایش /
ألفبائی: الفبائی	سانیدگی
ألف: جزار	واکلین عیش و مَلَح: نان و نمک
ألفیة: جزاره	خوردیم
آلاف مؤلفه: هزاران جزار	اکلشیه: گراور / کلیشه (فر)
ألف: خو کردن / جوی داشتن /	اکلیل: نیم تاج / یسال / پیشانی
عادت داشتن	بند / سر بند
ألفه: انس / صمیمیت	اکلینیکی: بالینی / کلینیکی
ألفه الفصل: مبصر کلاس	الاکمینون: هخامنشیان
ألیف (حیوان ~): خانگی /	اکمه: پشته / تپه / برآمدگی /
اهلی	خرشته / ماهور
ألیف / ولیف: جفت / هم	آلبانیا: آلبانی
آشیان	الإلیاذة: ایلیاد
تألف: سازواری / سازش / هم	ألف: نویسنده‌گی کردن / تالیف
آهنگی / همسازی / ذات	و تصنیف کردن / پرشته تحریر
البین / مؤالفت / ألفت	در آوردن
تألف من: مرکب بودن از / شایب	إلف: دوستو صمیمی / ~ همدَم
بودن / عبارت بودن از	مؤلف: نویسنده / تدوینگر /
غیر مألوف: فوق العاده	مازن

تَأْلُفٌ : رَنْجیدن
 آلامُ الْمَخَاضِ : دَرُ زایمان
 آئِمُّ / اِیْلَامُ (بَدَنِيًّا) : رَنْجاندن /
 آزدن / آزار رساندن / آسیب
 زدن به
 آئِمُّ / اِیْلَامُ (مَعْنَوِيًّا) : دل
 شِکستن / جِگَر شِکافتن /
 نَمک بر زخم هاشیدن
 أَلْمَانِيَا : آلمان
 إِلَهٌ / تَالِيهِ : خُدا دانستن / مقام
 أَلُوْهِيَّةٌ قَاتِلٌ شَدَن بَرای ...
 إِلَهٌ : خُدا / رَبِّ النُّوعِ / دارگونه
 إِلَهُ الْخَرْبِ : خُدايِ جَنگِ /
 رَبِّ النُّوعِ جَنگِ
 إِلَهَةٌ : إِلَهِه / إِلَهِه / رَبِّهِ النُّوعِ
 إِلَهَةُ الْحُبِّ وَالْجَمَالِ : وِنوس /
 إِلَهِهِ عِشْقِ وَزِيائِي
 إِلَهِي : خُدايِ / بَرَدَانِي / سُبْحَانِي
 / اِیْرَدِي / اِلَهِی / قُدسی
 يَا إِلَهِي : بار خُدا یا!
 أَلُوْهِيَّةٌ : بارِ خُدايِ

مَأْلُوفٌ : جُودمانی / مَرسوم /
 مَعْمُول / عادی
 مُتَأَلَفٌ : فِرودست / هَم رَنگِ /
 هَم آهَنگِ
 تَأَلَّقَ : تَابیدن / دَرخَشیدن / نور
 افشاندن / روشن شدن / جَلوه
 دادن
 تَأَلَّقَ : دَرخَشَندگی / دَرخَشِشِ /
 فِروغِ / تَابِشِ / جَلوهِ / شَعْمَه
 مَتَأَلَّقَ : رَخْشان / مَشْمَعِ / پُر
 جَلَا / دَرخَشَنده / ساطِعِ
 آلُ الْبَيْتِ (النَّبِيِّ وَفَاطِمَةَ وَعَلِيٍّ
 وَالْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ) : آلِ عِبَا /
 خَمْسَه آلِ عِبَا / آلِ کِساءِ / پَنج
 تَن
 إِلَّا (لِلْاِسْتِثْنَاءِ) : جَزْ / مَکَر
 إِلَّا أَنْ ... : جَزْ اِیْنکه ...
 آئِمُّ : دَرْدِ / رَنجِ / رَنْجِه / آزارِ /
 آسیب
 أَلِيمٌ / مُؤْلِمٌ : جَانسُوزِ / جان
 گِدازِ / پُر داغِ

اللاهوت: الاحیات / إلهیات

الله: خُدا / خُداوند /

خُداوندگار / ایزد / یزدان /

پروردگار / الله

الله جاب، الله خد، الله علیه

العوض: باد آورده را باد

ویرد

والله! (قسم): بالله!

ألوة (عُشْب الـ): رادبو

آلة / آلات، آلت / ابزار / ابرار

/ اوزار / ماشین (انج)

آلة حاسبة: ماشین حساب

آلة كتابة: ماشین تحریر

آلة موسیقیة: دستگاه موسیقی

آلة يدوية: دست ابزار / دست

افزار

آلی: خودکار

آلیة: ساز و کار / میکانیزم (نج)

إلی ... به ... / سر ...

أمیر: آمپرسنج

إمیریالی: إمیریالیست (فر)

الإمیریالیة: إمیریالیسم (فر)

إمیراطور: شاهنشاه

إمیراطوری: شاهنشاهی

إمیراطوریة: إمیراتوری

أمر: فرمودن / مثال دادن /

فرمان دادن

أمر / امور: موضوع / مطلب /

مطالب / امر / امور / مسئله /

مسایل

أمر / أوامر: فرمان (معر) / (ج)

فرامین / دستور / دسینه /

ویکته (فر)

أمر کتابی: حکم کتبی

أمر ملکی: فرمان (معر) / (ج)

فرامین

أمیر: شاهزاده / نوبان

أمیرة: شاهدخت

أمیرال: دریاسالار

أمیری: دولتی

مأمور: رئیس کلانتری / کویسور

(فر)

امريکا : امريکا	مأمور قسم الشرطة : کلانتر
امريکا الجنوبية : امريکای جنوبی	مأمورية : ماموریت
امريکا اللاتينية : امريکای لاتین	مؤتمّر : کنگاش / کنفرانس (فر)
أمس : دیروز / دی	مؤتمّر القعة : کنگره سران
أمل : اُمید / کام / امیدواری	مؤتمّر حزبی : انجمن حزبی
أَمَلًا في أن ... : پهلوی اینکه ...	مؤتمّر عام : متینگ (انج)
يأمل : تمنا داشتن / تمنا کردن	تأمر : توطئه کردن / گاویندی
تأمل : درنگ کردن / درنگیدن	کردن / تبانی داشتن / تبانی
/ اندیشه کردن / تعمق کردن /	کردن / دست پیکي کردن / بند
تفکر کردن / سنجیدن	و بست کردن / دوز و کلک
تأمل : خود اندیشی / تفکر	چیدن / نان پختن / ساخت
أمّ : ننه / مادر / مامان / عزیز	و پاخت کردن
أمّ العیال : والده بچها / والده آقا	تأمر : توطئه چینی / توطئه گری
مصطفی	/ پخت ویز
أمّ بالرضاع : مادر رضاعی	متأمر : دسیسه کار / توطئه چی
أمام ... : جلو ... / پیشتر ... / در برابر	/ شریکرفته / پشت هم
أمامی : جلونی	انداز
أمة / أمم : ملت / بیل	مؤامرة : توطئه / بند و بست /
أمم / تأميم : ملی کردن / خلع يد	قرار و مدار / تبانی
	مؤامرة مدبرة : تبانی قبلی
	امريکي : امريکائی

تأمین المستقبَل : تأمین آتیہ	أمومة : مادری
التَّأْمِينُ الصَّحَى : بیمہ بهداشتی	أمومي : مادر سالاری
التَّأْمِين (~) عَلَى النَّفْسِ أَوْ	تأْمِیمِ شِرْكَاتِ النَّفْطِ : بیلَ کردن
الْمُتَمَلِّكَاتِ : بیمہ گذاری /	شِرْكَتِهای نَفْتِ
بیمہ کردن	أَمَّ / يَوْمٌ : پیشوائی کردن
أَمِنَ : ایمن	إِمَامٌ : پیش نماز
غَيْرَ أَمِنَ : نا ایمن	إِمَامُ الْجَمَاعَةِ : امام جماعت
أَمِنَ : ایمان آوردن / اعتقاد	إِمَامُ الْجُمُعَةِ : پیشین نماز
داشتن	إِمَامَةٌ : پیشوائی
أَمَانَةٌ : سپرده / امانتی / ابواب	أَمِنَ عَلَى : بیمہ کردن
جمعی	أَمِنَ (~) الْمَكَانَ : تأمین کردن /
أَمَانَةٌ سِرٌّ : دبیر کلی	مُحَكِّمٌ نَجْدِاشْتِن
أَمْنِي : انتظامی / امنیتی	أَمِنَ / أَمَانٌ : جمعیتِ خاطر /
أَمِينٌ : راستکار / راد / درست	خاطرِ جمعی / سر سلامتی /
کار / امین	ایمنی / سامه
أَمِينُ الْجَامِعَةِ : قائممقام	أَمِنَ الدَّوْلَةَ : امنیستِ دولتی
دانشگاه	أَمِنَ عَلَى : مطمئن بودن
أَمِينُ السِّرِّ : حضور نویس	الْأَمَانَةُ الْعَامَّةُ : دبیر کلی
أَمِينُ الصُّنْدُوقِ : بایگان /	الْأَمْنُ : امنیست / امنیہ
صندوقدار	الْأَمْنُ الدَّاخِلِيّ : امنیستِ کشور
أَمِينٌ مَخْزَنٌ : متصدی ملزومات	الْأَمِينُ الْعَامُ : سر پرستِ کل

مُؤْتَمَن: رازدار / دمساز / محرم

اسرار

أَمَّة: کنیز / کنیزک

أُمِّي: بی سواد / بی دانش

أُمِيَّة: بی سواد

أُمِيًّا: آمیب (فر)

أُنْبُوب: لوله / نیجه / شوره /

منگل / (طج) قُبر

أُنْبُوب اختیار: آزمون

أُنْبُوبِ بوتاجاز: کپول گاز

أُنْب: لیچار گفتن / ریچار یافتن /

رکی گفتن / سرزیش کردن

تَأْنِيب: سرزیش / ملامت /

گوشمالی

تَأْنِيب الضمير: سرزیش وجدان

أُنْثَى: جنس ماده / جانور ماده

أُنْثَى الكلب: سگلاس

أُنْثَوَى: مادین / زنانه / مؤنث

أُنْثَوَة: زنانگی / زنیّت

مُؤْنِث: مؤنث

أُنْثَرُوْوْگُجیا: انسان شناسی

أَمِين عام: دبیر کل

أَمِين عام الأمم المتحدة: دبیر

کل سازمان ملل متحد

أَمِين عام الجامعة العربية: دبیر

کل اتحادیه کشورهای عربی

أَمِينُ محفوظات: بایگان /

ضابط

أَمِين مکتبة: کتاب دار

إيمان: ایمان / إِرَادَة

فِي أَمَانِ اللَّهِ: خُدا حافظ! خُدا

نگهدار!

مُؤْمِن: معتقد

مُؤْمِن بالله: خُدا گرای / خُدا

پرست

مُؤْمِنٌ عَلَيْهِ: بیمه شونده

اِتِّمَنَ: اعتماد داشتن / مطمئن

بودن

اِتِّمَان: وجه الضمانه / وجو

ضمان

اِتِّمَان اِقْتِصَادِي: وجه ضمان

اِقْتِصَادِي

انسانى: انسانى / (طج)	انجيلتره: انگلستان
بشردوستانه	الانجيليزية (اللغة ~): انگليسي
استانس: رام کردن / سوغان	انجيليزى: انگليس
کردن / اهلى کردن	الانجيل: انجيل / مُرده نیکو /
مُستانس: رام شده / اهلى	بشارت درباره مسيح
استئناف (مواصله): ادامه	انجيل / اناجيل: خوشخبرى /
استئناف (~ قضائى): آستيناف	خوشخبرى ها / مُرده نیکو /
پژوهش	بشارت
استئناف المباحثات: تجديد	اندونيسيًا، اندونيزى
مذكرات	الانسانية: بشریت / نوع بشر /
استئناف (~ قضائى): پژوهش	مردمى
خواستن	آنيسه: دوشيزه
استئناف (واصل): ادامه دادن /	آنيس: پهلو نشين
ادامه يافتن / از سر گرفتن	انسان: آدم / تائبنده
الأنف والأذن والحنجرة: گوش	انسان العين: مردمک چشم /
وگلو ويني	حدقه
أنف: پنى / دماغ	انسان الغاب: اورانگوتان /
مُستأنف: پژوهش خواسته	بوزينه دست دراز / ميمون
مُستأنف ضده: پژوهش خوانده	درختى برتنو سوماترا
أنفلونزا: آنفلوانزا / چاينمان	انسان آلى: آدمک
چايمان / چايمون / گرپ	

أَنْفَلُونَا الطَّيُورَ : آنفلوانزای
 مُرغی
 أَنْفَلُونَا الْخَنَازِيرَ : آنفلوانزای
 خوکِ
 أَصِيبَ بِالْإِنْفَلُونَا : چائیدن /
 چانیمان کردن
 تَأَنَّقَ : شیک کردن
 تَأَنَّقَ : خوش اندامی / پیا و پرو
 مُتَأَنَّقَ : فُکلی
 أَنَاثَقَ : نغزی / لطافت / ریزه
 کاری / ظرافت
 أَيْبِقَ : پُربراز / پرازنده / خوش
 ییب / خوش پوش / سیخال
 مُدَّ / طَرَحَ دار / شیک (فر)
 أَنْقَرَا : آنکارا
 أَنْبِنَ : قُغَان / شِیُون / نیوه / وله
 لِأَنَّ : بُولَسْتَر اینکه / زیراکه /
 چیراکه / چون / چونکه
 الآنَ : حالا / اکنون
 أَنِيَّةَ خَزَفِيَّةَ : ظروف چینی
 أَنَا : مَنْ (للتواضع: بنده)

أَنَانِيَّ : از خود راضی / خود بین
 / خود پَرست / خود خَواه
 أَنَانِيَّةَ : خود بینی / خود پَرستی /
 خود خَواهمی / خود کامگی
 الْأَنَاضُولُ : آناتولی
 أَنْتَ / أَنْتِ : تُو
 أَنْتُمْ / أَنْتُنَّ : أَنْتَ لِلْاحْتِرَامِ : شُما
 أَوَان : فَصْل / مَوْقِعَ / هَنَكَمَ
 فِي الْآيَةِ الْآخِرَةِ : نازگی
 فِي غَيْرِ أَوَانِهِ : پیگاه / نا پهنکام
 / شِتَاب آمیز / زودرس /
 نَارَسَ / پیش رَس
 إِنَاءٌ : وَنَدَ / أَوْنَدَ / ظَرْفَ /
 بِشْقَابَ / کاسه / حَقَّة
 أَوَانٍ / أَنِيَّةَ : دار و دیزی / مَس
 وَتَس
 إِنَاءٌ قُحَارِيَّ : سَفَالِينَه
 تَبَانُ / أَنَاةَ : سَنَجِشَ / شِکِيبَ /
 سَنَجِدْگِی / لَقَتَ وَلَعَابَ /
 دَقَّتْ / مُوَانِطِيتَ / دِلَوَابِسی
 مَتَّانُ : با احتیاط

مَاهُول: آبادان / آباد / آدَمَرُو
 تَاهُل: صلاحیت داشتن / واجِد
 شَرایط شدن
 مَوْهَل: صلاحیتدار / ذیصلاح /
 ذیصلاحیت / شایسته / اندر
 خور / دارای شرایط لازم
 مَوْهَل / مَوْهَلات: مدرک / (ج)
 مدارک
 تَاهیل: نوتوانی / نوسازی /
 تَوَانِخشی
 التَّاهیلُ المِهْنی: توانخانه
 أَهْلًا: خوش آمدی! خوش
 آمید!
 اَوْبِرَا: اُپرا
 اَوْبِریت: اُپریت (فر)
 تَاوُد: شکنه / غریبه / خَش
 وفش / کش وفش
 تَاوُدَت: ابرو آمدن / چشم و ابرو
 آمدن / قرآمدن / فردادن
 مَا یُقِیمُ الْاَوُد: کرد و خورد /
 بخور و نمیر

تَأْتی: لک لک کردن / طول
 دادن
 تَاهَب: آماده شدن
 تَاهَب: آمادگی / حاضری
 مُتَاهَب: مواظب / گوش پزنگ /
 حُشدار
 الْأَهْل: خانمان / اهل / (ج)
 اهالی / کس و کار / قَوْمِیت
 أَهْلُ الدُّنْیَا: زَمَانِیَان
 أَهْلُ السَّنَةِ: اهلِ سَنَت
 أَهْلُ ل: سر رشته / صلاحیتدار /
 ذیصلاح / ذیصلاحیت /
 شایسته / اندر خور
 بِلَا أَهْل: بی کس
 مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ: مِینوی / پِشْتَنی /
 (ج) پِشْتِیَان
 مِنْ أَهْلِ الدُّنْیَا: جَهَانی / دُنْیائی
 أَهْلِیَّة: صلاحیت / شایستگی /
 سزاواری / لیاقت / استحقاق /
 سر رشته
 أَهْلُ: مَسکون / دارای جَمْعِیت

أُولَوِيَّةٌ : اُولَيَّتْ	أُورِدُو (اللُّغَةُ الْأُورْدِيَّةُ) : اُردو /
أُولَى : اُولِيه	زبان اُردو
تأويل : تفسیر	أُورُوبَا : فَرَنكِستان / اورپا
من الأول للآخر : سَر تَا سَر	أُورُوبِيَّ : فَرَنكِي / اورپائی
أُولَمِيَّ : اَلْمِيك (فر)	أُورُج (آلة موسیقیة) : اُرگ
الأولمبياد : اَلْمِبياد	أُورُوجَوای : اُروگوته
أَوْفَظَةُ : بامبول	أُوزِيكِي : اُزِيك
إِيوَان : طَارَم / پشکم / پچکم /	أُوزِي : بقلمه
پیشخانه	أُوقِيَّة : اونس
أَوْنَطَجِي : چاخان / چاخان	أُوکْرَانِيَا : اوکراین
وِیَاخان / تَر دَسْت / شِيَاد /	الأول : نُخُسْت / نُخُسْتِيْن / اُولِيْن
جوکر (انج)	/ يکَم / يکمين
آه من ...! : وای از ...!	أُول : تفسیر کردن
تَاوَه : آه کشیدن / آه از دل بُر	أُول اُكْسِيْد الكَرْيُون : اُكْسِيْد
آوردن	يک کَرِيْن / مُنَوَاكْسِيْد کَرِيْن /
آه! (للتعبير عَنِ الْاَلَمِ) : واخ! آوَح!	گاز زُغال
آهه : نيوه	أُول اَمْس : پَرِيروز
أو (للتخيير) : يا	أُول قَطْفَة : شاهچين
أوى : منزل دادن / بَيْتوتَه کردن	أُولْتَك : آنان
مأوى : چار دیواری / نشيْمَن /	أُولَا بَاوَل : نُو يَنُو
بودباش / پَنَاهْگاه / جان پناه	أُولُو الْأَمْرِ : اوليا / مَصَادِر اُمور

ایلّ للسقوت : دَر شَرَفو	ایواه : اِسکان
فُرورِیخت	اَیّد : تائید کردن
ایلّ / اَیائل : گوزن / مرال	تایید : تائید / نایید / حِمایت
کَانَ مَالَه اَن ... : سَرانجام بدینجا	مُؤید / مُؤیدون : هَوا خَواه /
کشید که ...	طَرَفدار / پُشتیان / پارتیزان
مَال : مثال / مَال	ایدیولوجی : ایدئولوژیک (فر)
ایمّ / اَیامی : بیوه زن	ایدیولوجیا : ایدئولوژی (فر)
این؟ : کجا؟ کو؟	ایریال : سَرَوَن / اَنزَن (فر)
اینما : هَر جا / هَر کجا	دراسة الاِیرانیات : اِیرانشناسی
ایون / اِیُونات : یون	اَیس کریم : بَستنی
مِن اَینَ لَک هَذا؟ : از کجا آورده	اِشاروپ : سَر انداز / دامنی /
ای؟	چارَقَد / رُوسری / لَچک /
اَیوة (بَلَهجة طَهران) : آره / آری	سنبوه
آیة / آیات : آیت / آیتها	اَبض : سوخت و ساز / میتابولیزم
اَی (بمعنی) : یعنی	(انج)
اَی؟ (اَیْهَما؟) : کدام؟ / کدامین؟	اَیضاً : هَم / نِیز / باز هَم
اَیْاک؟ : زَنهار! زَنهار!	اِیطالّی : اِیتالِیائی
	اِیطالّیا : اِیتالِیا
	اَیْکَة : بَیشه / بوته / خاشاک
	اَل مَصرِیْهُ اِلی ... : عاقِبَتِ او
	چُنین شُد که ...

بادَنجان / بادمجان / بادَنجان
 (معر) بادَنگان / پاتشگا
 باراشوت / چتر فرود / چتر
 نجات
 بارکيه : پارک (فر)
 باروکه : کلاه گيس
 بارود : باروت
 بازاھنج : بازننگ
 بازالت (حجر ال ~) : بازالت /
 سياستنگ
 باص : اتوبوس
 باقة : دسته / (ج) دستجات
 باقة ورد : دسته گل
 بالون : بادکنک / بالن (فر)
 باليه : باليت / باله (فر)
 بانوراما : دور نما

بانجو : چرس
 بانيو : تنشوی / وان حمام
 ببر : ببر
 ببرونه : پستانک دار
 بیغاه : توتی / طوطی / نال
 بت : مثال دادن / مقرر داشتن /
 تصميم گرفتن / رای دادن /
 رفع کردن
 بات : بات / بتی / جزمی / قاطع
 / قطعی / دندان شکن / خرس
 قاطع
 انبت عن : از ... جدا شدن
 باترون (للتفصيل) : الگو
 بتر : بریدن / قطع اندام کردن /
 گرد شکن کردن / قلم کردن
 بتر : بریدن / قطع عضو
 اَبتر / مَبتور : بریده
 پترول : نفت
 پترولی : نفتی
 بتر و کیمای : پتروشیمی
 بوتقة : بوته

بجیع: چشم دریده / چشم سفید	بَتَلَة: کُکیرگی
بیه / گُستاخ / لق / وقیح / بی	بَتَلُو: گوساله
رُو / پُر رُو / دریده / دُم دار	بَتُول: باکره / بَتُول / بالست /
بِجَاحَة: گُستاخی	بَاکدامن
تَبَجَّح: یک دُو کردن / یک و دُو	بَث: پَر اکندن / پَر اکنی کردن / فَرَا
کردن / یک پدُو کردن / یکی	فِرستاندن
پدُو کردن	بَث: پَخش / پَر اکنی / مُخابره /
تَبَجَّح: لاف دلیری / پهلوان پنبه	لُر سال
لیر / دُر وُغی	بَث الشَّانعات: شایعه پَخش
أَبَجَدی: الفبائی	کردن / چو انداختن / هو
أَبَجَدیَّة: الفبا	کردن
بِجَعَة: دجاجه / قو	بَث الفُرقة: پَهم زدن
بَجَل: تَجلیل کردن	البَث الإِذاعی: پَخش رادیویی
تَبَجیل: نیایش / احترام / تکریم	البَث التَلفِزیونی: پَخش
ل / تقدیس / ستایش	تَلویزیونی
مُبَجَّل: جَناب ...	بُشْرَة / بُتور: آبدانک / پس
مُحَبُّوَة العَیش: چرچر راه	وازنک / زگیل / ناول / پنبه /
انداختن / فَرَاخی / گُشایش	جُوش / کک و مک /
مَبحوح (صَوْت ~): گُرفته	کَمکَمک
بَحْت: بی عَش / سارا / خالص /	اَنبَثَقَ مِن: از ... ناثی شدن
صافی / سَره / حَرف	اَنبِشاق: تَرکش

مُبَاحَثَاتِ سِرِّيَّةٍ : مُذَاكَرَاتِ	بَحْثٌ : جُسْتَن / پِژُوهِدَن /
مَحْرَمَانِه	کَنجکاوی کردن / سُرَاغ
بَحْرٌ : دریا	بَرداشتن / سُرَاغ گزفتن /
الْبَحْرُ الْأَبْيَضُ : دَرِیای سَفِید	سُرُوگوش آب دادن
الْبَحْرُ الْأَحْمَرُ : دَرِیای سُرخ	بَحْثٌ عَنْ حَلٍّ : چاره جُسْتَن
أَبْحَرُ : کشتی رانی کردن	الْبَحْثُ عَنْ حَلٍّ : چاره جُوی /
إِبْحَارٌ : مَلوانی	چاره سازی
بَحَّارٌ : جاشو / دَرِیَانُورِد / مَلوان	بَاحِثٌ (دَارِس) : مُحَقِّق
الْبَحْرُ الْمُتَوَسِّطُ : دَرِیای	بَاحِثٌ عَنْ : جُویَنده / کَنجکاو
مِیدِیترانه / مِیدِیترانه	بَحْثٌ : جُسْتَجُوی / کَنجکاوی /
الْبَحْرِیَّةُ (القَوَاتُ) : نِیروی	کاوش
دَرِیائی / بَحْرِیَّه / ناوگان	بَحْثًا عَنْ ... : دَر سُرَاغ ... / پی ...
بُحَیْرَةٌ : دَرِیاجِه / (طَلج) کولاب /	/ پَسَر ... / وَاپَسَر ... / دُنِیَالِ ...
کول	الْبَحْثُ الْجِنَانِیُّ / الْمَبَاحِثُ
بُحَیْرَةٌ مِلْحٌ : شوره زار / نَمکزار	الْجِنَانِیَّةُ : باز جُوی جِنَانِی
تَبَحَّرَ : بِآب رسانیدن / تُو بَحْر ...	الْبَحْثُ عَنْ عَمَلٍ : کار پِیدا کردن
رَفْتَن / تُو نَفِغ ... رَفْتَن	تَبَاحِثٌ : مُذَاکَرِه کردن / مُبَاحَثَه
مُتَبَحَّرٌ : آگاه / مِتَبَحِر	کردن / کَنکاش کردن
بَحْرِی : دَرِیائی	مَبَاحِثٌ : آگاهی
تَبَحَّثَرٌ : لُنجیدن / خَرَامیدن /	مَبَاحِثُ أَمْنِ الدَّوْلَةِ : کار آگاهی
جَمِیدَن	اَمْنِیْتِ دَوْلَتِ

بَعَا فِي ... : پیا شدن / شروع کردن	بَخَّ : فشانیدن
/ آغاز کردن / سرآغاز کردن /	بَخَّ : فشانی
در آمدن کردن / در صد بر آمد	بَخَّ ! (التخويف) : بیه!
که ... / بنای ... گذاشتن	بَخَاخَة : آب پاش / آب پخش
بَدَّ : آغاز / ابتدا / بدو	کن
البَدَّ مِنْ جَدِيدٍ : از سر گرفتن	بُخَار : بخار / دمه / مه
بِدَايَة / فِي الْبِدَايَة : در آغاز / در	بُخَّر : چاخان کردن / بخار کردن
ابتدا / بدو	/ تبخیر کردن
بَدَا الْعَمَلُ : روی کار آمدن	بُخُور : سیبند / اسپند
ابتدینا! أَوَّلُ الْقَصِيدَةِ ... : اوّلش	تَبَخَّر : تبخیر شدن / بخار شدن /
شد!	بر باد رفتن
بِدَائِي : ابتدائی / بدوی / پیشین /	مُبَخَّرَة : بویدان / مجمر اسپند
اوّل	بُخْل : خبسی / چس خوری
مُبْتَدِئ : تازه کار / نوچه / خام	بُخِيل : تنگ چشم / نخور /
دَسْت / جُوه مَشْدِي / نُو	جوکی / خَسِيس / چس خور /
رَس / ناشی	کَس / کم خرج / گران کیسه /
مُبْتَدَأ : مُسَدِّ اليه	گران جان
مَبْدَأ (مَنْشَأ) : خاستگاه / (طبع)	بَدَأ (بَدَأَ الشَّيْءُ) : شروع شدن /
برآمد	آغاز شدن
مَبْدَأ / مَبَادِي : شالوده / قاعده /	بَدَأ (بَدَأَ شَيْئًا) : شروع کردن /
اصل / (ج) اصول / معیار /	آغاز کردن

مَبْدَنی / اِبْتِدائی : مُقَدِّماتی /

اَوَّلِیه / اَمّا پشی / تدارُکی /

پستانی

بِلَا مَبْدَأَ : هُرْهَری / هُرْهَری

مَذْهَب

بُد : چاره / گُریز

لَا بُدَ : بایَد / خواهی نَخواهی

بَدَدَ : کُثم کردن / از دَسْت دادن /

باد دادن

بَدَدَ الْوَقْتَ : یللی کردن / یللی

و ثللی

تَبَدَّدَ : زُدوده شُدن / پَرَاکندگی

کردن / از هم پاشیدن

اَسْتَبَدَّ بِهِ ... : دَسْت یافتن / دَسْت

اندازی کردن

اَسْتَبْدَاد : اَسْتَبْدَاد / اَسْتَبْدَادِیه /

حُکْم اَسْتَبْدَادِی / جَوْر /

تَقَرُّعُ

الِاَسْتَبْدَاد : دیکتاتوری

الِاَسْتَبْدَاد بِالرَّأْي : حَرْفِ یَکی

بودن

مُسْتَبَدَّ : جابر / خودکامه /

مُسْتَبَدَّ / ظالِم

الْبَدْر : پُر ماه / چیراغِ خُدا

بَادَر : پیشَقَدَمی کردن

بَادِرَة / بَوَادِر : عَلامَت / عَلامَت

مُباَدَرَة : اِبْتِکار / اِقْدَام /

پیشَقَدَمی

مُباَدَرَة سَلام : اِبْتِکارِ صُلح

بَیْدَر : خَرَمَن

بَدْرُوم : زَیرِ زَمین

بُودَرَة : خَاکِه / سَوَدِه / گَرْدِه /

بُودِر (فر)

بُودَرَة خُدُود : سُرخاب

أَبْدَعَ : آفَریدن

اِبْتَدَعَ : آفَریدن

بَدْعَة : نَو آئین / مَو زود کُذَر /

هَوَس

مُبْدِع : اَفَریننده / خَالِق

اِبْداع : اَفَرینش / خَالِقِیَّت /

خَالِقِیَّت / نَوین گِرانی / نو

گِرایی

إبداعيّ: بدعت آمیز / ابداعي /

بدعت گذارنده / افرینی /

نوبن گرا / نوگرا

بدل: آیش / آیش

بدل السفر: فوق العاده سفر

بدلاً من: بجای ...

بدیل: بدل / علی البدل / یدکی

تبادل: مبادله کردن

تبادل: مبادله / تبادل / پایاپای

تبادل الاتهامات: اتهام زنی

متقابل

تبادل السندات التجارية: سفته

بازی

تبادل المجرمين (اتفاقية ~):

مبادله جانیتهکاران (قرارداد

~)

تبادل المنفعة: نان بهم قرض

دادن

تبادل أسرى الحرب: مبادله

اسیران جنگی

تبادل تجاری: پایاپای تجارتي

تبادل إطلاق النار: تیراندازی از

دو طرف

تبادل وجهات النظر: تبادل نظر

کردن

تبادلياً / بالتبادل: متناوباً

تبدل: وگرگون شدن

تبدل: تحول / وگرگونی / تغییر

تبدل الأحوال: قراز و نشیب

زندگی

متبادل: متقابل / دوسره / دو

طرفه / دوطرفی / دوجانبه /

دو پوشه / دوجنبین / دو

سویه

استبدل: جابجا کردن /

جایگزین کردن

بدال: یدال (فر)

بدن: تن / تنه

بدانة: قریبی / جرمی / برکت

بدین: قره / تگل / تگلو / تگلی

گروار / گنده / شحیم / نحیم /

سلمبه

بداء: عیانی	بَدِینٌ وَقَصِیر: خَیْلَه / کَیْل /
أَبْدَى: ابراز کردن / اِظْهَار کردن	کوفته قلقلی
أَبْدَى رَأْیَه: انگشت گذاشتن	بَدِینٌ وَكَسُول: شَحْم وَلَحْمی
بَدَوِی: بیابان نشین / بیابانگرد	بَدَهِيَّة / بَدَهِيَّات: واضحه / (ج)
صحرا نشین / بادیه نشین	واضحات
الْبَادِيَّة: بیابان / کویر / دشت /	بَدِيَّة: بی دورنگی / فَوْرِيَّة / بی
هامون / پید / صحرا	واسطگی / بی فاصلگی /
بَدَاوَة: بیابان نشینی / صحرا	آگاهی / حضور ذهن
نیشینی / بادیه نشینی /	بَدَاهَة / مِّنَ الْبَدَهِيَّات: بدهات /
بیابانگردی	بالدهاه
بَذَر: برزیدن / نشا کردن /	بَدَهِيَّ: بی چون و چرا / بی بر
نشاختن / نشاستن	ویرگرد / بر ویرگرد ندارد / بی
بَذَر: بذر کاری / وَرَز / نشا کاری	پُرس و واپُرس
بَذَر الْبُذُور: تُخْم افکندن / تُخْم	بَدَا (لَا ح): بِنَظَر آمدن / ظاهر
پاشیدن / تُخْم ریختن	شدن
بَذَر الْكَيْتَان: زعیر	بَیْدُو آن ...: بِنَظَر می آید که ...
بَذَر الْكِرَاوِيَّة: زینیان	تَبْدَى: پدیدار شدن / بیرون
بَذَرَة: تُخْمَك / تُخْمه / برزه	آمدن
بَذَر: خَرَج اتینا کردن / نقله	علی ما بَیْدُو: ظاهرا / چُنَین می
کردن / آفتابه خَرَج تحیم کردن	نیاماید که
مَبَذَر: باد دَست / وَلِخْرَج	ایدهاء: ابراز / اِظْهَار

تَبَذِر: اِتْلَاف / ياد دَستی / خَرَج
 تَرَّاشی / بَرَج / ریخت و پاش
 بَذَلَ الجَهْد: کوشِش / دَوْنَدگی
 بَذَلَ جَهْدًا: کوشیدن / تَلَّاش
 کردن / دَسْت و پا کردن
 بَذَلَ جَهْدًا دُونَ طَائِل: یاسین
 خَوَّانَدن / یاسین در گوش خَر
 خَوَّانَدن
 بَذَلَ الرُّوح: جان بازی
 بَذَلَ النُّفْس والنَّفِيس: جان
 و مال را فدا کرد
 بَذَلَه: پَکَدَسْتُ لِبَاس
 اِبْتَذَلَ: نَنگین کردن / بَد
 استعمال کردن / بَد پکار بردن
 / بَد رَفَناری کردن نِسَبَت به /
 سوء استفاده کردن از / ضایع
 کردن
 تَبَذَلَ: جُفْتُ و تاق کردن
 تَبَذَلَ / اِبْتَذَلَ: بِيَمَزْگی / بیانی /
 پیشر پا اُفتادگی / اِبْتَذَالَ /
 کاجول

مُبْتَذَل: قِباسه چاکِی / پیش پا
 اُفتاده / رُگِیک / مُبْتَذَلَ /
 پَسْتُ / مَعْمُولی / همه جانی
 بَذَاة: زَبَان دَرازی کردن / زَبَان
 رانَدن / فَحَّاشی (~ کردن) /
 هَتاکِی / بَدگونی
 بَذَى: هَتاک / بَدگُو / بَد زَبَان /
 بَد دَهَن / زَبَان سُرُخ / گُستاخ /
 لُق / رَسوا / بی رُو / پُر رُو /
 دَریده / دُم دار
 بَرَأ (شَفَى): پا گرفتَن
 اَبْرَأ ذِمَّتَه: بَری الذَّمَّه کردن
 اِبْرَاء: مَبَارَات
 بَرَاءة: بَرَأَت / مَعصومیت
 بَرَاءة اختِراع: حَقُّ ثَبَت اختِراع
 بَرَاءة ذِمَّة: رَسید مفاصا / بَرَأَت
 / پاکِی / تَبِرَنه
 بَرَأ / تَبِرَنه: بَری کردن / اِثبات
 بیگناهی کردن / مبرا کردن
 بَرَأ مِنَ المَسْؤُولِيَّة: پَس بَر آمدن
 بَری: بَرِئ / مَعصوم

بُرجُ الحَمَام: بُرج کبوتر /	تَبْرًا من رَد کردن / انکار کردن
کبوترخان	/ عاق کردن / از خود
بُرجُ المُرَاقِبَة: بُرج دیدبانگاه /	ندانستن / نشناختن
برج دیدبانی / بُرج مُراقَبَت /	البرازیل: برزیل
بُرج یَگیبانی	البرانس (جبال ~): پیرنه (کوه
بُرج النواقیس: بُرج زنگیا	های ~)
بُرج تقوِیَة البَیْت: آئین (فر)	تَبْرُو: تَبْرَى / نَقَى / انکار / رَد
بُرج عاجی: بُرج عاج	برابریز: شیشه جلوی اتومبیل /
بروجی: زَرَنّا / سُرَنّا / کرنا /	شیشه جِلُو خودرو / شیشه
ناقور / برغو / یوق / شیپور	مُحافِظ باد
تَبْرَج: زیورکشی	بَرَبَری: وَحْشی / بَرَبَری
تَبْرَجَت: خود را آراستن / آذین	بَرَبَریة: وَحْشِیگری / دَد و دام /
بندی شدن / گُل کردن / زیور	بیرحمی
بستن	البرُتقال: پُرتقال
مُتَبَرَجَة: زیور بسته	بُرْتَقَالی: پُرتقالی
البرُجُوزیة: بورژوازی (فر)	بُرْتَقَال: پُرتقال
بُرْجُوزی: بورژوا (فر)	بُرْتَقَالی: نارنجی / پُرتقالی
بَرَجَل: پرگار (معر) / دایره کش	بارشی / البارثیون: پارتی /
البَیْرَاحَة: دیروز / دی	پارتیان / اشکانیان
بَراج (اسم): قَراخی / مُشایش /	بارجة: نام توپدار
وسعت	بُرج / اُبراج: بُرج / بُرجها

برود جنسی: بی میلی جنسی	براج (صِفَة): فَرَاخ / فَرَاخَناک /
برودة: سَرْمَا / سَرْدی	گَنشاد / شایگان / جا دار /
مِبرَد: سان / سُون / سوهان /	دَرانَدشت / وَسِج
سوهون / صُحون	مُبرَح: رَنج آور
مِبرَد الاطافِر: سُوْهان ناخُن	بُرَاد الشای: کتری (انج)
بَرْدَعَة: آدِرم / پالان	بُرَادَة: داشخار / سونش / قراضه
الْبَرْدی (وَرَق ~): بَرْدی /	بَرَدَت ناره: دِل خُنک شُدَن
دَرخت کاغذ / پاپيروس (فر)	بَرْدقُوش: کُلهَر
بَرْدی (نَبات ال ~): جِگَن /	بَرید: پُست (فر)
زَنبَر زرد / سعد کوفی	بَرید مُستعجَل: پُست دُو قَبْسه
الْبَر: خَیَر خواهی / نِیک	بَرید مُسجَل: پُستو سِفارشِی
خواهی / نَوَع پَرستی /	الْبَرید الِاکترونی: پُستو
سَخاوتَمَنَدی	إِلِکترونِیک
بار: پرهیزکار / نِیکوکار	مَکْتَب الْبَرید: پُستخانه
الْبَر: خُشک / زَمین	بارِد: سَرْد
بَرّی (غیر بَحری): خاکی / بَرّانی	الْبَرْد: نَگَرگ / شَبَنم مُنجمِد /
/ دَشَنی	گَچَک / بَرَفک / لَشک
بَرّی (بالْبَریّة): وَحْشی / خودرو	بَرْد: باد خوردن
/ رام نَشُد	مُبرَد: دِماناب / خُنک کند
بَرّا وَبَحراً: دَر دَرِیا وَخُشکی	بَخاری / کَوَلَر (انج)
الْبَریّة / الْبَرای: بیابان / صحرا	برود: بی علاقمی

إِبراءُ جَوَى: فروریزی هوانی

برآوی: ناسازگار

برآنی (عَمَلَة ~): شهر و / قلاب

/ مَتَقَلَب / قلابی / جعلی /

مجموع / غلفتی / جازده /

ساخته / ساختگی / ناسره

برَر: توجیه کردن

برَر مَوْقِفَه: توجیه موضعی

کرد

تَبْرِیر: توجیه

شَغْلُ الْإِبْرَةِ: کانا (فر)

مُبَرَّر: انگیز / انگیزه / باعث /

عِلَّت / جِهَت / وَجَه / داعی /

مُوجِب

مُبَرَّر: مجوز

بَرَز (ظَهَر): پیش آمدن

أَبْرَز / إبراز: ارائه دادن /

عَرَضه داشتن

بَارَز: دونل کردن

مُبارَزَة: شمشیر بازی / جنگ

تَن بَتَن / دونل (فر)

بُرُوز (ظُهُور): طلوع

بارِز (مَتَمِيز): شاخص

بارِز (مَرْمُوق): والا مقام / هویدا

بارِز (ناتئ): بر جسته / بر آورده

/ برآمده / قلبه / لبه دار

براز: ان / گیخال / ریخ / گه /

ککه / مدفوع / پس مانده /

فَضله / زوائد

بُرُوز (نَتَوَه): برآمدگی / بالا

رَفَنگی / بَرَجَسَنگی / شکم /

صُعود / کنگره / ناغول / وند /

دندان / قوزک / کوه /

دیواره / لغاز

بَرَزَخ: تنگه خالی / برزخ /

باریکه

بَرَسِیم: غلف یونجه / یونجه /

شَبَدَر

بَرَشِلُونَة: بارسلون (فر)

برشام (خَتَم): پلمب

برشم (خَتَم): پلمب کردن

الْبَرَص (مَرَض ~): خوره

اَبْرَص: پيس / پيسان	بَرَاة: چابکی / پيشه وری /
بُرص: مارمولک و خانگی	استادکاری / تَفَنُّن
بَرَطْل: رشوه دادن / دُم ... دیدن	تَبَرُّع: اِغانه دادن
بَرَطْم: زمزمه کردن / وزوز کردن	تَبَرُّع: دوش / هم بخشی /
/ من من کردن / منگ منگ	هَمکاری و کمک / اِغانه /
کردن / تق زدن / تق تق کردن	سَهَم
/ تَقه زدن / زیر لب حرف	مُتَبَرُّع: جبه کننده / واجب /
زدن / قر زدن / غر زدن / غره	بخشنده / دهنده
زدن / قرقر کردن / غرغر کردن	بُرْعَمَة: گُلپچه / جَوانه / جونه /
/ لُندیدن / لُنده زدن / لند	شِکوفه / غُنبه
ولنده زدن / من من کردن /	تَبَرُّع: تندوش
جَویده سَخَن گفتن	بُرْغُل: افشه / بلغور (ممر)
بَرَطْمَة: زمزمه / قر ولند / لند	بُرْغوث: کک / کیک
لند / من من / غرغر / سَخَن	بُرْوفیل: نیم رُخ / نیمچه‌ره
زیر لب	إِبْرِیق: قوری / آب وند / آفتابه /
بَرَطْمَان: پشتو	آب ریز
بَرَّع: دَسْت داشتن / عرضه	بَارِقَة: بارقه / ابیز / جرقه / تق
داشتن / دَر آستین داشتن / زیر	/ ژابیز / اخگر
چاق شدن	بَرَّاق: درخشان
بارع: چیره دَسْت / چابک /	بَرِّق: ابرنجک / تندر / ورخش
زَرنگ	بُرْفَع: رویند / روپوش / نیمه

برق فوق: آلو / گوجه	برمائی: دوزیست / دوحیاتین /
برقیه: کپه / تلگرام (فر)	زمینی دریائی / دوچینه /
برقیه نهینه: تلگرافو شادباش	خاکی و آبی
برقیه عزاء: تلگرافو تسلیت /	ایرام اتفاقیه: اتفاق کردن / باهم
تسلیت نامه	شدن / پیمان بستن
بریق: درخش / درخشانی /	قبرم: لندلند / غرغ / بی تاب /
فروغ / جلوه / ششمه	بی حوصلگی / بی صبری / نا
البریق المعدنی: لعاب / (عم)	شکیانی / بی طاقی
لاب	مُبرم: قطعی / غیر قابل فسخ /
ببرق: پرچم / سنجاق	غیر قابل برگشت
برکان: آتش فشان	برمیل: بشکه / چلیک
برکه: سلخ / استخر / استلخ /	برمیل النفط: بشکه نفت
آبگاہ / گوداب / برم / کولاب	قبرم: زکیدن / غرغ کردن
/ لیلو / نالاب	قبرم: نارضایتی
برکه: برگت	برنامج: برنامه / پرگرام
برکه کبیره: آب بندان	برنامج الإصلاح الإقتصادی:
تبرک: برگت خواهی	برنامه اصلاحات اقتصادی
لا برکه فيه: بی نمک	برنامج تنفیذی: برنامه اجرایی
مبارک: فرخ / فرخنده / خجسته	برمجیات software: نرم افزاری
مبروک / فيه البركة: مجرب	البرامج الموجهة: برنامه های
البرلمان: مجلس / پارلمان (فر)	زمانه خارجی رادیو

برونز: برنز / برنزی / برنگ	برمنجه: برنامه ریزی / برنامه نویسی
برونزی: برنز / برنزی	برنیطه: شاپو (فر)
تباری: رقابت کردن	برنس: شیلر سفید / آبدست /
مباراة: مسابقه	يلمه / تيلسان / قطيفه
مباراة العودة: مسابقه برگشت	برهه: لمحہ
مباراة نهائية: فینال (فر)	برهان: گواه / نشانه
مباراة: برآيه: قلمتراش	برهن: نشان دادن / معلوم کردن
بريطانيا: بریتانیا	/ ابراز داشتن / موجب شدن /
بريزة (کهریاء): گيرگ / پرز	برانگیختن
بزبون: سر شیلنگ	برواز: قاب
أبزاری (عطّار): ادویه فروش /	بروتستانی: پروستان
مازار / دواچی	البروتستانیة: آئین پروستان
بزرمیط: لجن / دو رگه / بد	بروتوکول: پیوند نامه / مقاله
بزاد / بد نهاد / بد رگ / بد	نامه
اصل / جلب / ناکس / نامرد	بروتین: پروتین
/ هست	بروجکتور: پرتو افکن
ابتز / ابتزاز: باج گرفتن / حیف	بروستاتا: پرستات / پروستات
ومیل کردن / دندان ... شمردن	(فر)
/ دندانهای ... شمردن	بروسیا: پروس (فر)
بز الرجل: قوزک پا	بروش: سنجاق
بزازه: پستانک	

بَاسُور / بَواسیر : قرقری	بُزّه : کت و شیلوار / یکدست
مَریض البَواسیر : بواسیری	لَباس
بَسَطَ : گُستردن / قَرَش کردن	بَزّه (فاقه) : چربیدن / رو دست
بِساط : رَفَرَف	بالا آمدن / بَرقری داشتن بر /
بِساط (سَجَادَة) : قالی / قَرش /	بَیتر بودن از / تَقوُّق جُستن بر
تُرُنْجی / تخته قَرش / جاجیم	مُبتَزّ : اخاذ / قلدَر باجگیر
بِساط التَّشْرِیفة : پا انداز	بَزْع : بَر آمدن
البِساط اَحْمَدی : راستا حُسنی	بَزوْع : طُلوع
تَبَسُّط : راستا حُسنی	بَسْبَس (لِلْقَطَط) : پیش کردن /
بَسِیْط (بِلا زخارف) : بی پیرایه /	پشت کردن
ساده / لُخت	بَسْبَسَة (لِلْقَطَط) : پیش پیش
بَسِیْط / مَبْسُط : ساده / یک	بُستان : چَمَن / باغ (باغها) /
رَنگ / سَر دَستی	باغات / بوستان / مَرغزار /
تَبَسِیْط : آسانی کردن	گَلزار / گُلستان / گُلگشت
مَبسُوط (سَعید) : فُرُخ / فَرخنده /	بُستان صَغیر : کرزه
خوش حال / خوش دل /	بُستانی : گُلچین / باغبان / بُستان
خوش وقت / دلشاد / دِلگشاد	پیرا
/ سَر خوش / سوگور و ملنگ /	بَسْتَنَة : باغچه بندی / گُلکاری
فَرخَناک / شاد / شادان /	مُبَسْتَر : پاستوریزه (فر)
شادمان	مُبَسْر : ناپهنگام / نارس / پیش
اِنْبِساط : بدندان خوش آمدن	رَس / زود رَس

مُنْبَسِط: کُشاد / کنه / هموار /

تخت

بَسْکُوت / بَسْکَویت: کلوچه

خُشْک / بيسکویت

بَاسِل: دَلیر / صَفْدَر / نِیو

بَسَالَه: دَلیری / رَشَادَت /

بِهَادُری / شَجَاعَت / دِلآوری

اِسْتِیْسَال: جان بازی

اِسْتِیْسَل: جِگَر داشتن / تُو دِل

غِییر رفتن / رُو داشتن / رُو

شدن / زَهره داشتن

اِبْتِسَامَة: خنده / لَبْخند /

نُوشْخند

اِبْتَسَمَ: لَبْخند زدن

بَاسِم: ابرو کُشاده

تَبَسَمَ: نیش باز شدن

مُبْتَسِم: نیم خنده

مِیْسَم: مشتوک

اَلْبَسْمَلَة قَبْلَ الذَّبْح: بسل کردن

بَشَر: بِشَارَت (کردن) / آوَرْدن /

دادن / داشتن)

بَشَرَة: چرده / بَشَره

بُشْرِی: بِشَارَة: نَوید / مَزْدَه /

بِشَارَت

بَشِیر: جِلو دار / جَارچی /

قاصِد: طَلایه دار

مُشَر: بِشَارَت رَسَان / جِلُو دار

/ قاصِد

بَشَر / بَشَر: رَنده کردن

مِیْشَرَة: رَنده

بَشَر: آدَمها / آدَمَان

بَشَرِی: اِنسانی

اَلْبَشَرِیَة: بَشَرِیت / نِوع بَشَر /

مَرْدُمی

بَشَائِر: تَباشیر

بَشَائِرِ المَحْصُول: سَبزه

بَاشِر (جَامِع): گَانیدن / جَالِش

کردن / دِخول کردن / دَنگ

اِنداختن

مُبَاشِر: مُسْتَقِیم

مُبَاشِر (عَلَى اَلهَوَاء): زنده

مُبَاشَرَة العَمَل: مُبَاشِری

بَصِيرٌ: بینا	مُبَاشَرَةٌ (جَماع): جالِش /
بَصِيرَةٌ: بَصارت	مُراوَدَه / مَقارِث
بَصَقَ: تَف کردن	مُبَاشَرَةٌ: راست / پِکِراست / سَر
بَصَلٌ: پیاز	زَدَه / عَدَل
بَصَلٌ أَخْضَرٌ: پیازچه / تَر پیاز /	بَشْ / بَاشَاشَه: نیش باز شدن
تَرَه پیاز / پیاز خام	بَشَعٌ: زشت / بَد کِل
بُوصَلَةٌ: قُطَب نِما / قِیلَه نِما	بِصُورَةٌ بَشَعَةٌ: بَطِرْزُ فَجِیمِ
بُوصَلَةٌ بَحْرِيَّةٌ: قُطَب نِمای	بَشْکِیر: حوله حَمَام / قَدِیفَه
دَریانی	بَشُورَةٌ: تَخْتَه پاک کن
بَصَمٌ: انگشت گذاشتن	بَصَبَصَ: چَشَم جَرانی کردن
بَصْمَةٌ / بَصْمَاتُ الْأَصابع: اَثَر	بَصِصَةٌ: چَشَم جَرانی
انگشت / اَثَر انگشتان	بِصْباص: چَشَم جَران
بَضٌ: تَر / رَطِیب / سیراب /	أَبْصَرَ: دیدن
سیرابی / آبدار / شیرِه دار /	بَصْرٌ / إِبْصَارٌ: بینائی / دید / نَظَر
شاداب / پُر آب / بارانی	/ چَشَم وِچار
بِضَاعَةٌ / بَضائع: کالا / کالاهَا /	بَصْرِيٌّ: دیدگر / چَشَمی /
چِنس / (ج) اجناس / مال	دیداری / دیدی / بَصْرِي /
التِّجارَه / مالِ تِجارَت	باصره ای
بِضْعٌ: اندک / اندکی از / چَندتا	الْبَصَرِیَّات (عِلْم ~): نور شناسی
/ قَدْرِي / تَعدادی	/ عِلْمِ رُوشَنائی / عِلْمِ بینائی /
مِْبَضْعٌ: نِشتر	فیزیک نور / اُپْتیک (فِر)

انْبَطَحَ أَرْضًا: دَمَرُ أَفْئَادَنْ / دَمَرُو
 افئادَنْ / دَرَاكُشْ كَرْدَنْ
 بَطِيخ: طَالِبِي / جِنْدُوَانَه / لَاهُورَه
 بَطَارِيَّة: بَاتَرِي / بَاطَرِي (انج)
 بَطَارِيَّة مِدْقَعِيَّة: آتَشْبَار
 بَطْرِيَك: پاتَر
 بَطْرِيَكِيَّة: پاتَرگَاه
 بَطْرِيَق: پَنگُونَن (فر)
 بَيطَار: دَامِ بَزَشَك
 بَطَارِيخ: تُخَمْ مَاهِي / اَشِيل / بَذَر
 / جَرِم
 بَطَش: اَزْمَكْ شَدَنْ
 بَطَش: اَشْتَلَم / سِتْمَكْگَرِي
 بَطْ: اُرْدَك / مَرْغَابِي
 بَطَاطَا: سِيِبِ زَمِينِي شِيرِيَن
 بَطَاطِس: سِيِبِ زَمِينِي /
 يَارِالْمَاسِي / يِرِالْمَاسِي (تر)
 بَطَاقَّة: تَعْرِفَه
 بَطَاقَّة الدَّعْوَةِ: دَعْوَتْ نَامَه /
 رُئْمَه دَعْوَتْ
 بَطَاقَّة السَّعَر: بَرَجَب

بَطَاقَةُ الْهُوَّة: سِجِل
 بَطَاقَةُ اِنْتِخَابِيَّة: تَعْرِفَه اِنْتِخَابَاتِي
 بَاطِل: كَانْ لَمْ يَكُنْ / نُول / مَنفِي
 / مَلْفِي / بَاطِل / بِلَا اَثَر / صَفَر /
 بَوَج
 بَطَالَة: يِكَاَرِي / (طح) كَم
 بَضَاعَتِي
 بَطْل: قَهْرْمَان / پَهْلُوَان / كُرْد / يِل
 بَطْل زَانِف: پَهْلُوَانِ پَنَبَه
 بَطُولَة: قَهْرْمَانِي / پَهْلُوَانِي /
 كُرْدِي / مَسَابِقَه قَهْرْمَانِي
 أَبْطَل: خَنْشِ كَرْدَنْ / وَاوُوشْ رَا
 زَدَنْ / وُورْد وَاوُوشْوَانْدَنْ / قَلَمْ
 كَشِيدَنْ / قَلَمْ زَدَنْ / خَطْ زَدَنْ
 / لَعُو كَرْدَنْ / نَقْضْ كَرْدَنْ /
 بَاطِل كَرْدَنْ / اِلْغَا كَرْدَنْ /
 مَوْقُوف كَرْدَنْ / كَار شِكْنِي
 كَرْدَنْ
 أَبَاطِيل: مَزْخَرَفَات (ج)
 اِبْطَال: قَسْخ / لَعُو / كَار شِكْنِي
 اِبْطَال السَّحَر: بَاطِل سِحَر

بُطْلان: سَنَدِ پوچ / بَطْلان / بی
اعتباری / نیستی / عدم /
پوچی
تَبَطُّل: بللی کردن / بللی وتللی /
تَن آسانی / بیکاری / تَبَلی /
بطالت / بیهودگی / کند ذهنی
مُش بَطَال: بدک نیست!
باطن: دُرُون
باطنی: شیکمی / بَطْنی / دُرُونی
بَطَانَة (حاشیة): هَمراهان / دُور
ویر / اطرافیان
بَطَانَة (دَهان داخلی): بتونه /
بطونه / زمینه سفید
بَطَانَة الرِّداء: استر
بَطَانِيَّة: بُتو / رُوی انداز
بَطْن: شیکم
بَطْن (عَشيرة): خاندان / دَسته
بَطْن (دهان): بتونه کردن
بَطْن الرِّداء: استر کردن
بَطْنين: شیکمچه / مَغز
بَطْن / بَطْنين: زیر شیکمی / شیکمو

بَواطِن الامور: خَفِيَّات (ج)
فِي الباطِن: باطنا
مَبْطُن / له بَطَانَة: استردار
مَبْطُون: بَنده شیکم / لَتَنبار / پُر
خوار / چرد / دله / دله دُزد
أَبْطَأ: کند کردن / آهسته تر کردن
بَطَّء: اَفَت
بَطِيء: کند
بَطِيءٌ فِي عَمَلِهِ: فس فس کار
تَبَاطَأ / تَبَاطَوْا: کند کردن / مس
مس کردن
البَطَر: چوچوله
بُعِيع: لولو خَرَناس / لولو خُور
خوره / لولو سیاه
بَعَثَ: فرستادن / کُسیل کردن /
إِعزام کردن
بَعَثَ عَلَى ...: مَوجِب ... شدن
بُعِثَ: جان گرفتن / زنده شدن
بَعَثَ: نو زایش / تجدید حیات /
تَوَلَّوْا مُجَدِّد / زندگی مُجَدِّد
الْبَعْثُ: رَستاخیز

باعث / بَوعِثَ : مایه / انگیز /

انگیزه / باعث / عِلَّت / جِهَت

/ وَجِه / داعی / مُوجِب /

عایل / (ج) عوایل

اِنْبَعَثَ : زنده شدن / اِحْیا شدن

انبعاث : صدور / نَشْر

اِبْتَعَثَ : اِعْزَام داشتن

بَعَثَهُ (~ دراسیة) : اِعْزَام / بورسِر

تَحْصِلی

بَعَثَهُ (وَفَد) : هَيْئَت / هِیَات

بَعَثَهُ الشَّرَفَ : هَيْئَتِ مِهْمَانْدَار

بَعَثَهُ تَبْشِیرِیَّة : مِسیونِ مَذْهَبی

بَعَثَهُ تَنْقِیْب : هِیئَتِ حَقَّاری

بَعَثَهُ دِیْپلِوماسِیَّة : هِیَاتِ دِیْپلِمانِی

مَبْعُوثُ : فِرستاده / اِرِلچی /

چاپار

مَبْعُوثُ خَاص : سَفِیرِ قَوْقِ العادِة

مَبْعُوثُ قَوْقِ العادِة : وزیرِ مُختار

المَبْعُوثُ الخَاص لِلْأُمَمِ الْمُتَّحِدَةِ

: فِرستاده وِژْدِہ سازمانِ یَکَل

مُتَّجِد

مَبْعُوثُ قَوْلی : فِرستاده بَیْن

الوَلِی

بَعَثَرُ : پَرَاکندن / پَرَاگندن /

پَرَاکنده کردن / تار و مار کردن

/ بَثَّار کردن / بَرَحَم زدن /

داغون کردن

بَعَثَرَةُ : پَرَاکندگی

تَبَعَثَرُ : پَرَاکنده شدن / وُلُو شدن /

داغون شدن

مُبْعَثَرُ : بره بره / دَرَحَم بَرَحَم /

پَر و پَخْش / پَرِت وِیلا / پَخْش

وِیلا / تَرِت ومرت / تار و مار /

باز و ولنگ / چپ اندر قیچی

/ تَق و لَق / چم اندر قیچی /

شلم شوریا / شلم شوروا / شلم

شوفته / شغر پغر / تار و تفرقه /

کالیده / قاتی و پاتی / ولنگ

و باز / (عم) پاش پاش

بَعَج : کنگره دار کردن / بَر جَسْتِہ

کردن / دندانه دار کردن

اِنْبِعاَج : تَضْرِیس / توگذاری

بَعِيدَ الْمَدَى: دُور رَس / فاصله

دُور / دُور بُرد / با بُرد دُور

بَعِيدَ الْمَنَال: دَسْتُ نِیافتنی /

ناائل تَشُدُنِی

مِنْ بَعِيد: دُورادُور

بَعِيدَ النَّظَر: دُور اندیش / مَال

اندیش

بَعِيدَ عَنَّا!: بَلا نَسَبَتْ شَمَا!

أَبْعَد: وَاثَر / دُور تَر

بُعَاد: دُورِی

أَبْعَد: کَنارِه کردن / کَنارِ کُذاشتن

/ کَنار زدن / دُورِی کردن /

دُور کردن / پَهْلُو تَهِی کردن /

بِر طَرَف کردن / بِر کَنار کردن /

پِیروُن فِرستادن / پِیروُن کردن /

دَک کردن

بَاعَدَ: جُدا کردن / سَوا کردن /

تَضَکِیک کردن

تَبَاعَدَ: جُدا شدن / وَاگِر اَینِیدن /

انشِعبا ب یافتن / از هَم دُور

شدن

اِنْبَعَجَ: دَمر شدن / دُولا شدن /

تَاب بِر دَاشتن / کَاس شدن

مُنْبَعَج: کَنگَرِه دار / کَنگَرِه ای /

بِر جَستِه / دَندانِه دار

مِیْبَعَجَر: زَبَر / چَنگَلو ک

بَعْدَ... (لِلجَر): پَس از / بَعْد از

بَعْدَ عُمُرِ طَویل: بَعْد از نَوَد

وِیو قِی

عَلِی بَعْد مِئَةِ مِتر: دَر فاصله

پِک صَد وِتری

بَعْد (لِیَس بَعْد): هَنُوز / دِیگَر

فِیما بَعْد: بَعْدًا / بَعْدِها

بَعْد (مَسافَة): دُورِی / فاصله

بَعْد / أَبْعَاد: اَندازِه / بَعْد / اِبعاد

بَعْدَ النَّظَر: دُور اندیشی / زَرَف

پِینی

بَعْدَ: دُور شدن

بَعْدَ الشَّرِّ!: بَلا دُور است! خُدا

بَد نَدَهَد!

اِبْتَعَدَ: دُور شدن / دُور ماندن

بَعِيد: دُور / دُور اُفتاده

بَعْضُهُمْ بَعْضًا: هَم دِیْگَر /	تَبَاعُد: تَبَايُن / اَنْتِشَاعاب
پِکْدِیْگَر	إِبْعَاد: بَرکَناری / حَذَف
بَعُوْضَه: پشه	إِبْعَاد (نَفْس): تَبْعِید
لِیَعِضِ الْوَقْتُ: یَک چَند / سَرِپا	مُبْعَد / مُبْعَدُون: رانده / (ج)
بَعَثَ: غافلگیر کردن / واسرنگ	رانندگان
رفتن	اِسْتَبْعَدَ: غَیر محتمَل شمردن
بُعْثَه: ناکاد / ناکِهان / ناگرفت /	اِسْتَبْعَدَ (نَفْس): دَسْت بَسر کردن
ناغافل / پِک دَفعه / پِکبارِه /	/ بَر طرف کردن / بَر کنار کردن
پِکجا / پِکِهَو / سَر زده	/ کنارِه کردن / کنار گُذاشتن /
مُبَاغَتْ: ناکِهانِی / اَتفاقی / پیش	کنار زدن / دُوری کردن / دور
پِنی نَشده	کردن / بَر طرف کردن /
مُبَاغَتْه: غافلگیرِی	بَر چیدن / بَر داشت کردن / از
بُغْض / بُغْضاء: دُشمنی / نُفَرَت /	جای خود بیرون کردن / پَهْلُو
تَنَفُّر / بُغْض / بیزاری	تهی کردن
بَغِیْض: نُفَرَت انگیز / نُفَرَت آوَر	اِسْتَبْعَدَ حُدُوْه: حاشا زدن
/ تَنَفُّر آوَر / دافع / زنده	مُسْتَبْعَد: بَعِید
بَغْل: اِستر / قاطر	استبعاد: بَرکَناری / حَذَف
بَغی: تَجاوز / تَعَرُّض	بَعِیر: شُتُر / اِشْتَر
باغ: مَتَجاوز / حَظَا کار / تَجاوز	بَعَر الِاهِل: سَرگین
کار	بَعْض: بَعْضی از / بَرخی از / کمی
بَغاء: فحشاء / جندگی	از / اندکی

بَقِيَ: گلنده / فاجشه / چنده /

روسی / سوزمانی / سوزمونی

/ قَجبه

بَاقِيَّة: باز رنگ

بُقَّة: بالشتک / مخدّه

بَقِي: سار شک / ساس

بُقَجَة / بُوجَة: کولبارّه / بُقچه /

بُغچه / بُخچه (معمر)

بَقْدُونِس: جعفری

البَقَس (شَجَر ~): شمشاد

بُقْسُمَاط: ناز / سُوخاری / بشمَاط

(معمر)

بَقْشِش: خدمتانه

پَبَقْشِش: سرکیسه شل کردن /

حاتم بخشی کردن

پَبَقْشِش مِّن جَبِيبٍ غَيْرِهِ: از

کیسه خلیفه بخشیدن

أَصَابَتْهُ الْبُقْع: چرک شدن

بُقْعَة / بُقْع: لکه / دوده

تَرَكْ بُقْعَة: وارنگی کردن

مَبْقَع: لک دار / ناصاف

بَقَال: خواربار فروش

بِقَالَة: خواربار فروشی

بَقْلَاوَة: باقلوا

بُقُول: بنشن / بقولات / نیام

بَقِيَ: ماندن / مکث کردن

بَقِيَ عَلَى قَيْدِ الْحَيَاةِ: زنده

ماندن

البَقَاء: زیستی

الْبَقِيَّةُ فِي حَيَاتِكُمْ! : بقای شما

باشد! بقای عمر شما باشد!

بَقِيَّة...: سایر...

بَقِيَّة / بقایا: باز پس / بقیه

السَّيْف / باقی مانده / بقیه /

بقایا / باز مانده ها

لَا يَزَالُ بَاقِيًا: باقیمانده / موجود

أَبَقِيَ: نگاه داشتن / حفظ کردن

/ از دست ندادن

باقی: باقیمانده / موجود

باقی للإِعَادَة: تجدیدی

اِسْتَبَقِيَ: نگاه داشتن / حفظ

کردن / از دست ندادن

بکاش: چاخان / چاخان	بکیری: باکتریائی
وپاخان	بکیریا: باکتری (فر)
بَلاش بکش بآه: چاخان نکین	ابتکار: افرینندگی / ابداع
ویگه!	باکر: فردا
بکلوریا: دیلم متفرقه / دیلم	باکوره الفاکیه: نوبر
دبیرستانی	بکر (فتاة ~): باکره / بتول /
آبکم: گنگ / لال	بالست / پاکدامن / دست
البکم: گنگی / بیصدائی	نخورده
بکی: گریستن / گریه کردن	بکاره: بکارت
بکی بحرقة: زار زدن	بکرة: کلاف / کلافه / قرقره /
بکی بصوت مسموع: های های	چرخه / پیچک / تیکه
گریه کردن	بکرة الخیط: باد ریس / باد
بکاء: گریه	ریسه
بکاء الرضيع: ور زدن / ور ور	بکرة رفع الماء من الآبار:
زدن / ونگ زدن / ونگ	چرخاب
ونگ کردن	مبکر / باکر (الصباح ~):
بانگه / بواکی: تیمچه / قوس /	زود (صبح ~)
طاق / چهل ستون / سابات /	مبتکر: نو آورده / افرین
ساباط / سر پوشیده / راسته	مبتکر: نو آور
بازار	ابتکار: نوآوری
بکین (الصین): یکن	یپکش: چاخان کردن

بلاستیک: پلاستیک /

پلاستیکی

بلا تین: طلای سفید

بلاج: پلاژ (فر)

بلازما: پلاسما (فر)

بلا نة: بند انداز / زیورکار /

زیورگر

بَلْبَلَة (~ فی الماء): شلپ شلپ

کردن

بُلْبُل: حزار داستان / بُلْبُل

بَلْبَلَة: هوچی / بدیده

بَلَح: خرما

بَلَد: کشور / سرزمین

الْبَلَد (بالمعنى الدارج): ولایت

بلاد العجم: فارس / ایران

بلاد برّة: برون مرز / خارجه

بَلَدَة: شهرک / آباد

بَلْدَى (شعبی): قباچه چاکی

بَلْدِيَّات (بَلْدِيَّات): حَمَشَه (~)

(من)

بَلِيد (تَلْمِيز ~): ناشی

تَبْلَد / بَلَادَة: بی علاقگی /

بیحالی / بِلَادَت

مُتَبَلَد: گاگول / خنگ / کرخ /

کرخت

مُتَبَلَد الحس: بلغمی / بی رگ /

بی حس / دل مُرده

بُلُور: آبگینه / بارفتن / بلور

بُلُور صَخْرَى: سنگ کریستال

بُلُورَة: عَدَسِي

بَلُورِي: بلورین

مُبَلُور: حبه ای

بُلُورَة: پیراهن گشاد / جامه

گشاد / بلوز

بَلَسَم: بلسان

بِبَلَّاش: رایگان / برابریگان /

مُفَت / مُفَتَكِي / یامفت

بَلَشُون (طائر ال ~): ماهیخوار

/ حواصیل / بوتیمار

بَلَشَفِي: بالشویک

الْبَلَطِيق (بحر): بالتیک (دریای

~)

بَلَطَ / بَلَطَ: با آجر کاشی فرش

کردن

بَلَطَ أَرْضِيَّةً: آجر کاشی / سُفَال

الْبَلَطُ الْمَلِكِيّ: بارگاه / دَرگاه /

آستان / آستانه / دَرگاه /

دربار

بَلَطَ: ازیانه / پلمه

بَلَطَ (سَقِيفَة): پیشخانه / جِنا

بَلَطَ: تَبَر / تَبَر دو دُم / تَبَر زین /

تَبَر زَن / تَبِشَه

عَلَى بَلَطَ: رُک و راست / صاف

و پوست کنده

بَلَطَجَة: لاتی / قلدَری

بَلَطَجِي: بَیْتِم / بَیْتِم چار وادار /

چاقوکش / قلدَر / بَهْلَوَان پَنَبَه

/ گَرْدَن کَلَفَت

بِالْوَعَة: اَکُو / آب ریز / گنداب /

گندابراه / مجرای فاضلاب

بَلَعَ / ابْتَلَعَ: بَلَعیدن / فَرُو دادن /

فَرُو بردن

بَلَعَ الطَّعْمَ: رُو دَسْت خوردن

بَلَغَ رَيْفَهُ: آب دهن را قُورَت

دادن / قُورَت دادن

بُلْعوم: حَلَق / گلوگاه / حلقوم /

گلو

بَلَغَ: رسیدن

بَلَغَ الْحَلْمَ: تَکْلِيف رسیدن / سَر

و گوش جنبیدن / وَر قَلْمَبیدن

بَلَغَ سِنَّ الرُّشْدِ: بالغ شدن /

تَکْلِيف رسیدن / سَر و گوش

جَنبیدن / وَر قَلْمَبیدن

بَلَغَ مِنَ الْعُمَرِ أَرْدَلَهُ: ریش دَر

آوردن / مَوِيز شدن

بَلَغَ مُنْتَهَاهُ: تَو چیزی بالا آمدن /

تَو کشیدن / سَر رفتن / سَرگ

رفتن

بَلَاغٌ: ابلاغیه / اِطْلَاعِيه

البُلُوغُ / سِنَّ البُلُوغُ: بلوغ /

رسیدگی / سِنَّ بلوغ / سَالَمَنَدی

بَلَاغَة: دَر فشان / سَخَن پردازی

بَلِيعُ: دَر فشان / شِیو / سَخَنوَر /

سَخَن آرا

أَبْلَهٌ: انوک / چل / قهی مَغز /
 بَبو / الدَنگ / کردَنگ /
 دَنگِل / لاده / گول
 بَلَاهَةٌ: سَبک مَغزی / اِبْلَهی
 الْبَلُوط (شَجَر الـ ~): سندیان
 اِبْتِلَاء: دُجاری
 اِبْتَلَى: بَلَاکَشیدن / رَنج بُردَن
 بَلَاء: بَلَوَى: دَرَد و رَنج / آفت /
 ناپیه / بَلِیَّات (ج)
 مُبْتَلَى: بَلَاکَش / آفت زده
 اِلٰلٰی بِاِلٰی بَالٰک: کار قوزی
 اِلْبَال: بال
 بِالِی: مُندرس / کُهنه
 بِالَّة: عَدَل
 بَلَى: چیرا!
 بَلِیَاتَشُو: مَخَره
 بَلِیَّة / بَلَى: بَیرَه / بَیلَه
 لَا مِبَالَاة: بی تَقَاوُث / لا قَیدی /
 بی بَند و یاری / بیخواری / طَبَل
 بیعاری / عَین خِیَالش نَبودن /
 بازیگوشی

بَالَعٌ: اِغراق کردن / افراط کردن
 / زیاده روی کردن / مِبَالَنه
 کردن
 مِبَالَعٌ فیه: اِغراق آمیز
 مِبَالَعَةٌ: اِغراق / مِبَالَنه / افراط /
 زیاده روی
 أَبْلَغٌ: رَساندن / آگاهی دادن /
 آگاه کردن / اطلاع دادن /
 چغلی کردن / اِعلام کردن
 اِبْلَاغ: اِخطار
 بَلَعَم / بَلَعَم / سَلَف
 الْبَلْقَان (بِأُورُونًا): بالکان
 بَلْکُونَه: کَنگره / اِیوان / بَشکَم /
 پادگانه / بالکانه / بالکن
 اِبْتَلُ: خیس شدن / تَر شدن
 بَلُ رِیقَه: چاشت خوردن
 بَلَلُ: تَم زدن / تَر کردن
 بَلَلُ: تَری / خیس / نمداری
 مَا تَبْتَلِش فِی بَقَه قَوْلَه:
 جارچیگری (~ کردن)
 مِبْتَلُ / مِبَلَل: خیس / آب دیده

بُیالی پد: توجّه کردن / اَعْتِنَا

کردن

لا مَبَالٍ: بی بَند و بار / بی دَرَد /

سَرَسَنگین / لا اُبالی / بی

تَفَاوُت / دل گنده / ناپرهیزگار

/ دل نِگار / لا قَید

بَمَب: ترقّه

بَمَبی (لُون): صورَتی

بامیه: بامیا / بامیه

اِبْنَه: دُختر

بِنْتُ / بَنَات: دُختر / دُختران

بِنْتُ / بَنَات: دُختروار

بِنْتُ الزَّوْجِ اَوْ الزَّوْجَةِ: دُختر

اندر / دُختر خوانده

بِنْتُ العَمِّ: دُختر عَمُّ / عَمَّزَی

(ترا)

بَنَات الْاَفْكَار: زاده خاطر

بَنَات النَّمَش (فَلَك): دُختران

بَنج: رَنگ (معر)

بَنج: بی هوش کردن

بَنَجَر: چُغندر

بُند / بُتود: بَند

بُندُول: آوَنگ / آوَنگون /

پاندول

بُندُق: فُندوق (معر)

بُندُق (شکل اَو لُون): فُندوقی

بُندُقِيَّة: تُفَنگ

بُندُقِيَّة اَلِيَّة: تُفَنگِ تَمَام

اُتوماتیک / تُفَنگِ خودکار

بُندُقِيَّة رَش: تُفَنگِ ساچمه ای

البُندُقِيَّة (بایطالیا): زَن

البِنَصْر (إِصْبَع ~): انگشت

انگشتَر

بَنطَلُون: شِلوار

البِنْتَال (بَاسِيَا): بَنگاله

بَنَفْسِج (زَهْرَة ال ~): بَنفشه

بَنَفْسِجِي: بَنفشه فام

بَنك: بانک

البَنك التَّجَارِي: بانک بازرگانی

البَنك الدَّوْلِي: بانک بَينَ الدَّوْلِي

البَنك الزَّرَاعِي: بانک فِلاحتی

البَنك الصَّنَاعِي: بانک صَنعتی

بَنَک التَّسْلِیف: بانک اعتبارات

بَنَک التَّعْمِیر: بانک عمران

الْبَنَک الدَّوْلَی لِلْإِنْشَاء والتَّعْمِیر:

بانک بین المللی ترمیم

وتوسیع

بَنَکریاس: لوز المَعْدَه

الْبَنان: نوک انگشت /

سَرانگشت

بِن: قَهْوَه

ابن: پسر / زاده / فرزند

ابن الزَّوْج: ابن الزَّوْجَة: پسر

اندر / پسر خوانده / ناپسری

ابن السَّبیل: مُسافر پیاده /

رهتورد / رهرو / درمانده /

فرومانده

ابن آدم: إنسان

بَنو آدم: آدَمها / آدَمان

ابن آوَى: ثوره / اهر

ابن أمه: بَچَه پنه / پنه لوس

ابن بَلَد: اهل بُلْیَه

ابن حَرَام: وَلَد الزَّنا

ابن شِیْیَه: پیر زَا

ابن عُرْس: قاقم / راسو / موشر

خرما

ابن نُکْتَه: شُوخ / یَذْلَه گُو

ابنه بالتَّیْنی / کالابنه: دُخْتَر

خَوانده

التَّیْنی: فرزند خَواندگی

بَنی: بُنا کردن / ساختن / دُرسْت

کردن

بان: بُنیان گُذار / پیریز

بِناء: عِمَارَت / بُنا / بُنیان گُذاری

بَناء (ایجابی): سازنده / بنا

کُننده / سودمند / مفید /

ساختمانی

بَناء (صَنَعَة): بناگر / بُنیادگر /

لادگر / والادگر

بِناء عَلَی ذَلِک: بُنا بر این

بِنیان: هَیکَل / ترکیب /

ساختمان بدن / سازمان بدن

بِنیَة: هَیکَل / ترکیب / ساختار /

ساختمان بدن / سازمان بدن

بَهَجَة: نشاط / راگ ورنگ /

شادی / شادمانی

بَهِيحٌ: دل انگیز / فرخ / فرخنده

/ طریناک

بَهْدَلَة: به گه کشیدن

مَبْهَدَل: پوره / پاره وپوره

بَاهِرٌ: درخشان

بُهارات: چاشنی غذا / ادویه

بَهَر: دلربائی کردن / افسون کردن

بَهْرَجَة: زرق و برق

مُبْهَرَج: با آب و تاب

بَاهِظ: گراف

اِبْتِهَال: راز و نیاز

اِبْتَهَل: درخواست کردن /

الْتِماس کردن

بَهْلَوَان: مسخره

بَهْلَوَانِيَّة: اکروباتیک (فر)

مُبْهَم: تیره / تار / محو / مرموز /

اسرار آمیز / مبهم

الْإِبْهَام (إصبع ~): شست /

انگشت شست

الْبِنْيَة التَّحْتِيَّة: زیر بنا / (طبع)

ساختار زیربنایی

قَبْلِي: به فرزندی پذیرفتن

مَبْنَى: ساختمان / دیسمان

مَبْنَى مُلْحَق: چار طاقی

بَاهِت: غبار آلود / غباری / کم

رَنگ

بُهَيْت: بهت زدن / هوش از سر

رفتن

بُهَيْت (~ اللُّون): وارنگی کردن /

رَنگ رفتن / رَنگ پریده

شدن

مُبْتَهَج: فرخ / فرخنده / خوش

حال / خوش دل / خوش وقت

/ دلشاد / دلگشاد / سر خوش

/ سوگور و ملنگ / فرحناک /

شاد / شادان / شادمان

اِبْتِهَاج: شادی / شادمانی

اِبْتَهَج: شاد شدن / دلشاد شدن /

خوشحال شدن

مُبْهَج: صفا بخش / دل افروز

باب صَغِير : دَرِیچِه	إِبْهَام : نَا مَعْلُوم / گَنگی معنی /
بَابَا (لَقَب مَسِیحی) : باب / پاپ	إِبْهَام
(فر)	بَهیمَة / بهانم : چهارپا / (ج)
بَابُونُج : بابونه (معر)	چهارپایان
بَابُوئَة : خَلِیفَه گری	بَهیمی : دامی / حیوانی
بَوَّاب : دَرِیَان / رُوزِیَان / سَرای	بَهو : تالار / طالار / صَحْنَه / لرد
دار / قاپوچی (تر)	/ کَرِیاس / سَرَسَرَا / دالان /
بَوَّابَة : دَرِوازه / قاپو (تر)	هال (انج)
بَوَّب : رَدَه بَنْدی کردن / جور	بَهو اَعْمِدَة : پیشخانه / تالار
کردن / دَسْتَه دَسْتَه کردن	سُتُونِها
بَوْبِیْتَه : بَوْبِین (فر)	أَبْهَة : داراب / طُمَطُرَاق / آروند
تَبْوِیب : رَدَه بَنْدی	بَهی : فرمند
مِنْ باب ... : بَابِتو ...	بَهی الطَّلَعَة : شَب افروز / خوب
مِنْ بابِه : دَر بَسْت	رُو / خُوشِگِل / شکیل /
بُوْتاس / بِطاس : کلیا / کلیا /	گُلچِهره
پُتاس (فر)	تَبَاهی : مَنَم زدن / رَیحِه کردن
بُوْتاسِیُوم : پُتاسِیم	الْبَابُ الْعَالی : سُدّه سَنَبَه
بوجیه : شَمع / سَرِیَطری	بُوْیُوقُ الْعَیْن : انگورک چَشَم
اِسْتِباحَ : حلال و حرام کردن	باب / أَبواب : دَر / دَرَب
اِسْتِباحَة : هَتک حُرْمَت / بی	باب الدُّكَّان : کَرکره
حُرْمَتی	باب خَلْفی : دَر پَسِین

أَبَاحَ: إجازة دادن / مُجاز کردن
 / رَوَا کردن
 إِبَاحَى: شَهْوَانِي / شَهْوَت انگیز
 الإِبَاحِيَّة: هَرَزَه بِنْگاری / افسار
 گُسیختگی / الفیه و شلفیه
 بَاح: افشا کردن / فاش ساختن /
 شیور کشیدن / جیک زدن
 البُوح: افشاگری / فاش سازی /
 اشکار سازی / افشاء
 البُوحُ بِمَكْنُونِ الْقَلْبِ: دَرَوِل
 کردن / جیک زدن / بَر زَبان
 آوردن
 مُباح: رَوَا / مُجاز / حَلال /
 بَرستی
 بُوذِي: بودائی
 أَرْضُ بُور: سماروخ / سماروغ
 بُورَة: فوکوس (فر)
 بَانِر: وَاژده / بَنْجَل / کساد
 بار: بساط چیده شدن
 بایرَة (فَتَاة بَانِر): پَس مانده /
 تَرُشیده

بَوَار: وَا زَنْش
 بُور: بایر
 بورتویه: تَصْویر / تَقَاشی / عکس
 بورتویهات (فَنُّ الـ): چهره
 بِنْگاری
 بُورَصَة: بورس (فر)
 بُورَصَة الْأَوْرَاقِ المَالِيَّة: بُورس
 سهام
 بُورَصَة الْعُمَلَات: بورسِ اَرز
 بُورِي (سَمَك الـ): شاه ماهی
 البُورِق (مَسْحُوقٌ بِأُورِي): بوره
 مَبُور: عَتَر مُنْکِمِرَه / آب ولوجه
 دار
 بِبُور: سیخونک زدن
 البُوسْفُور (مُضِيق الـ): بُسْفُر
 (تَنگه الـ)
 البَاس: نیرو / زور / قَوّت /
 توانائی
 بُوس: تَلْخامی / شَقَاوَت / بز
 بیاری / فَلَاکَت / بَد بختی /
 بیچارگی / نَكَبَت

بانس: عینہ / سیہ روز / فزناک

/ فزناک / جلمبر / جلنبر /

(عم) جلنہ / بی نوا / بد اقبال

/ بد آورده / بد روزگار / بد

اختر / بد شانس / بد کام / بد

بخت / بد پیار / اینہ / کور

بخت / فلک زدہ / مفلوک /

فلکت بار / اوراق شدہ /

پیناس / تیرہ بخت

ابتاس: غمگین شدن

باس: بوسیدن / ماچ کردن

بوسه: بوسہ / ماچ / موج

ذو باس: نیرومند / زورمند

لا باس! : باک نیست!

البوشناق (البوسنة): بسنیا

بوص: بانس / نَی (معمر)

بوصه (ريشة): خامہ

بوصه (وحدة قياس): اینچ (انج)

بوصه كتابية: قلم نَی / کلک

بوط: پوین

بوظلة: قُتّاع / بوزہ

بوغاز: بغاز (معمر)

بوفيه: آبدارخانه / بوفت / بوفہ

(فر)

بوق: زَرنا / سَرنا / کرنا / ناقور /

برغو / بوق / شیپور

البول: پیشاب / زهر آب / شاش

/ گمیز

البول السُكْرِيّ: دیابت (فر)

بُوال (قماش): وال / مشمش /

ململ

بولينا: اورمی

تبُول (بلغة الأطفال): جیش

کردن

بُولنده: لیستان

بُولندی: لیستانی

بُولو (لعبة الـ ~): چوگان بازی

بُوليس سِرّی: پلیس مخفی

بُوليسی: پلیسی

البوليس الدولی: پلیس بین

الیملی

البوليس الحربی: دژبانی

بیتک بیتلک: جاجا جاجا!
 بیتّی: خانگی
 بیوت سابقه التجهیز: خانه
 های پیش ساخته
 بانّت (غیر طازج): بیّات / شبینه
 / نیم خورده / شب مانده
 بات: بات / بتّی / جزمی / قاطع
 / قطعی / دندان شکن / ضرسر
 قاطع
 بیّات: بیتوته
 بیّات شتوی: زیستان خوابی
 بیج (گون): بور
 بیجامه: شلوار کشاد / جامه
 کشاد
 آباد: نابود کردن / از بین بردن /
 خنثی نمودن / بیخ کردن / ور
 آوردن / تخم از میان بردن /
 ریشه کردن / کنده کشیدن
 آباد: نابودی
 آباد جماعی: نابودی دسته
 جمعی

بولیصه تأمین: بیمه نامه / سند
 بیمه
 بولیصه شحن: بارنامه
 بولیغیا: بولیوی
 بومه (طائر الـ): بوف / جغد
 بوهمی: جیبی (انج)
 بوهمیة: جیبی گری
 بیت: خانه
 البیت (معنویاً): خاندان
 البیت الأبيض امریکی: کاخ
 سفید آمریکا
 بیت العدل (بالمعنى الدارج
 المصری): خانه بخت / خونه
 بخت
 بیت العنکبوت: تار عنکبوت
 بیت المقدس: بیت المقدس
 بیت آزیاء: سالن مد (فر).
 بیت دعاره: بابل خانه / خانه
 روسی / جنده خانه
 بیت لحم (بفلسطين): بیت
 اللحم

بَیدَ آن ... : جز اینکه ...

مُبید حَشَری: اِمشی / حَشَره

کَش / بَیغ آب

پَنر: چاه

پَنر اَرَتوازیة: چاو اَرَتزین

پَنر السَّلم: طارُمی / نَرده

پَیرة: آبجو

پَیرو: پُرد

پَیرو قَراطی: بوروکراتی (فر)

الپَیرو قَراطیة: بوروکراسی (فر)

بَیز نَطَلَة: بیزانس

بَیز نَطَلی: بیزانسی

پَیشَة: چَشم آوِیز / رُوپوش /

پَیچه (معر)

أَبیض / بَیضاء: سفید

أَبیض فی أَسود: گل باقالی / گل

باقالا

بُویضَة: تُخَمک

بَیاض: سفیدی

بَیاضُ البَشرَة: بوری

بَیاضُ البَیض: سفیده / آلبومین /

البومین (فر)

بَیاضَة: ملافه / متیل

بَیضَة: تُخَم مُرغ

بَیض الدَّجاج: خاک

بَیض مَسْلُوق: تُخَم مُرغ آب پَز

بَیض مَقْلَى: خاگینه / تُخَم مُرغ

نَیمرو

بَیضاوی / بَیضی: بَیضی

تَبیيض المَعادِن: سَپیدگری

عَلی بَیاض: سفید اِمضا / پَدُون

ضَمَانَت

مَبْیض المَعادِن: هالکی /

پُرداختگر / سَپیدگر / سفیدگر

مَبْیض النَّحاس: صَفار

یا أَبیض یا أَسود! : یا زَنگی

زَنگ یا رُومی رُوم!

بَاع / بَیغ: فروختن / پُول

نَزْدیک کردن

بَاع بِالْجُمْلَة: عُمده فروشی کردن

بَیِّن: میان	بَاعَ بِالْقَطَاعِ: خُرده فروشی
بَیِّنَ کَلِیْلَةً وَضَحَاها: یک شبه	کردن
بَیِّنَ حَیْنٍ وَآخَرَ: گاهگاه	اِبْتِئَاعَ: خَریدن / خَریداری کردن
بَیِّنَ یَدَیْهِ: در دَست	اِبْتِئَاعَ: خَرید / خَریدار
بَیِّنَمَا ...: در صُورَتِیکه	الْبَیْعُ بِالْأَجَلِ: با دَستی /
بَیِّنَ بَیْنِ: بیابحال / متوسط	هَسَادَست / فروش اقساطی
بَیِّنَ / بَیَّانَ: نمودن / بیان کردن /	الْبَیْعُ بِالْحَجَزِ: پیشفروشی
عرض کردن / نِمایش	الْبَیْعُ بِالْقَطَاعِ: خُرده فروشی
بَیِّنَ: آشکار	الْبَیْعُ بِالْقَطَاعِ: خُرده فروشی
بَیِّنَةٌ: دلیل / گواه	بائعُ: فروشنده / بازاره
عَلَى بَیِّنَةٍ: آگاه / باخبر	بائعُ الحِجَازِ: نَقَتی
تَبَیَّنَ (اتَّضَحَ): روشن شدن /	بائعُ الجُمْلَةِ: عُمده فروش
معلوم شدن / آشکار شدن	بائعُ الطَّیُّورِ: سعله
تَبَیَّنَ (تَحَقَّقَ مِنْ): رسیدگی کردن	بائعُ القَطَاعِ: خُرده فروش
/ تحقیق کردن	بائعُ مُتَجَوِّلٍ: دَسْتفروش
بَانَ: سَرَبَر آوردن	بَیْعُ بِالْجُمْلَةِ: عُمده فروشی
بَانَتْ نَوَایَاهُ: دَست رُوشن	بَیْعُ بِالْمَزَادِ: چوب انداز
بَانَتْ: قَطعی / غیر قابلِ رُسخ / غیر	بَیْعُ وَشِرَاءِ: داد و ستد (~ کردن)
قابلِ بَرگشت	بَیْعَةٌ: بَیعت
بَیَّان (کَشَفَ): صُورَت / ثَبَت /	مُبايَعَة: تائیدیه
فهرست / لیست (فر)	مُبايَعَة (صَكَّ ~): بَیعتنامه

بیان : اِطْلَاعِیہ / اِعلامِیہ / بیانیہ

/ اِظہاریہ / اشعاریہ /

قَطعنامہ

بیانِ رَسْمی : اِعلامِیہ رَسْمی

بیانِ عام : مُشادنامہ

بیانِ عَسْکَرِی : بیانیہ نظامی

بیانی : بیانگر / روشنگر /

تَوْضیحی

بیانات : دادہ ہا

تَباین : تَقَاوُت

مُتَباین : گوناگون / مُتَفَرِقہ

اِستِبیان : اِستِعلامِیہ / پُرسنامہ

البَیِّنۃ : اِکُو (فر)

عِلْم البَیِّنۃ : ہوم شِناسی / زِیو

شِناسی / اِقلیم شِناسی

نَأَا : لَکَنْتَ داشتن / با لَکَنْتَ
 حَرَف زدن
 تَابُلُوهُ : جا انگشتی
 تَابُلُوهُ الْعَرَبَةُ : داشبورده (انج)
 تَابُوت : عماری / جنازه / تابوت
 / گوشخوار
 قَبَّة : گریوه / تپه / پشته
 تَبَر : زرگند
 اتَّبَعَ : پیروی کردن / دَسْت
 نِشاندن
 اتَّبَعَ الطَّرِيقَ الْقَوِيمَ : از دَر دَر
 آمدن / از راهش وارد شدن
 اتَّبَعَ حِمِيَّةً : رژیم گرفتن
 اتِّبَاعُ مَذْهَبٍ : فرقه
 اتِّبَاع : پیروی
 تابع (مُتَّبَع) : دَسْت نِشانده

تابع / اتِّبَاع : پیرو / پیروان /
 هَوَاخواه / (ج) هَوَاخواهان /
 طرفدار / (ج) طرفداران
 تابع مُخْلِص : قره نوکر
 تَبَاعًا : پی در پی / مُتَوَالِیا / پیاپی
 / پُشت سرهم
 تَبَعِيَّة : تَبَعِيَّت / مُتَابَعَت /
 وابستگی / پیوندی / سر
 پیردگی
 تَتَابُع : پی رفت / تَوَالِی / تَرادُف
 / تسلسل
 تَتَابُع : پی در پی آمدن
 مُتَابِع : پی گیر
 مُتَابَعَة : پی گیری
 تَتَّبِع : رد ... را بَرداشتن / رد ...
 را گرفتن / دنبال رفتن / دنبال
 کردن / پیجویی کردن / دم
 کسی را گرفتن / زاغ زدن /
 زاغ سیاه کسی را چوب زدن /
 توی کوک کسی رفتن
 تَتَّبِع : پیجویی / خبرگیری

تِجَارَةُ الرَّقِيقِ : غُلامِ فروشی
 تِجَارَى : تِجَارَتَى / بازَرگانی
 مَتَجَر / مَتَاجِر : تِجَارَتِخانه /
 مَغَازِه / فَرُوشگاه
 تَحْتَ ... : زِير ... / پَانِن
 تَحْتَ الْإِتْدَابِ / تَحْتَ الْوِصَايَةِ
 : تَحْتَ الْجِمَاهِيَةِ
 تَحْتَ الْإِنْقَاضِ : زِيرِ آوَار
 تَحْتَ التَّمَرِينِ : کَار وَرَز
 تَحْتَ رِعَايَةِ ... : تَحْتِ عِنَايَتِ ...
 / تَحْتِ تَوَجُّهَاتِ ...
 تَحْتَ رِعَايَةِ رَئِيسِ الْجَامِعَةِ :
 تَحْتِ تَوَجُّهَاتِ مُدِيرِ دَايَشْگاه
 تَحْتَانِي : زِيرِين / فَرُودِين /
 هَمَكَف
 مِنْ تَحْتِ لَتَحْتِ : تَاجِرَانِه / زِير
 جَلِي / زِيرِ جَلْکِي / دُرْدَانِه /
 دُرْدَکِي
 تُحْفَةٍ / تُحْفٍ : عَتِيقَه / (ج) عَتِيقَه
 هَا / عَتِيقَه جَات
 مَتَحْفٍ : مُوزَه (فِر)

مَتَبَّعٌ : مَرَسُوم / مَعْمُول / عَادِي
 مُتَّبَاعٌ : هِي دَرِ پِي / پِيَاپِي / پِيگِير
 / هِي هَم / دُم رِيز / قُطُور
 مُتَّبِعٌ : هِي گِير
 قَبَّعٌ : تَبْکَاکو / قُوتُون
 مُتَّبِجَاتِ التَّبَّعِ : دُخَانِيَاتِ (ج)
 تَبَّلٌ : اَدْوِيَه زَدَن بَه ...
 تَوَابِلٌ : چَايِنِي غَذا / اَدْوِيَه (ج)
 مُتَبَّلٌ : اَدْوِيَه دَار / اَدْوِيَه زَدِه
 تَبْنٌ : کَاه / عِلْفِرِ خُشْک
 التَّنَارُ : نَاثَار
 تَاجِرٌ : بَاَزَرگَان / کَسَبَه / کَاسِب
 تَاجِرٌ : دَاد وَبِستَد کَرْدَن
 تَاجِرِ الرَّقِيقِ : غُلامِ فَرُوش
 تَاجِرِ أَقْمِيشَةِ / تَاجِرِ مَانِيَفَاتُورَةِ
 بَزَاز / پَارچِه فَرُوش
 تَاجِرِ جَشَعِ : گَرْدَنه گِير
 تَاجِرِ جُمْلَةٍ : کَلِّي فَرُوش
 تَاجِرِ قُطَاعِي : خُرْدَه فَرُوش
 تِجَارَةُ : بَاَزَرگَانِي / کَاسِبِي / کَار
 وَکَاسِبِي / سَوْدَا / دَاد وَبِستَد

مَتَحَفَّ الشَّمْعُ: موزہ عروسکهای

مومی

أَتَحَمَّ: رو دل کردن

أَتَحَمَّ: بناف بستن / پر کردن

تُحَمَّ / تُخوم: سَرَحَد / مَرَز / خَطُّ

مَرزی

تُحَمَّة: سوء هاضمه / سیری

مُتَاخَم: نزدیک / همسایه /

مُجاور

تَخِن / تُخِن: حال آمدن / چاق

شدن

تَوَاجِيدِيَا: غَمَنامه / تَرَاژدی (فرا)

تُرَاب: خاک

تُرَب / أُنْرَاب: هم سین / (ج)

اماژل

تُرِبَاس: کُشو / چفت

مُتَرَبَّ: غُباری / گُرد آلود / گُرد

آلوده

تُرَبَر: پولک

تَرَجَم: تَرَجُمه کردن / بَر

گُرداندن

تَرَجَمَة: تَرَجُمه / تَرَجُمَانی

تَرَجَمَة / تَوَاجِم: زَندگینامه /

زَستنامه

تَرَجَمَة حَرْفِيَّة: تَرَجُمه تَحْت

اللفظی

تَرَجَمَة قَوْرِيَّة: تَرَجُمه آنی

مُتَرَجِم: دِلماج / تَرَجُمَان (تر)

تَوَزِي: خَبَاط / جامه دوز

تَرَس: دَنده

تَرَس (دِرَع): جبهه / سِیر

تَرَسَانَة: جَبَه خانه / قورخانه

تَرَسَانَة سُنُن: اسكله / تَعميرگاه

کِشتی

تَرَسِينَة: تَخْتان / کنگره

مَتَارِيس: مَوَانِعِ نَظَائِرِ /

استحكامات / بُرج و بارو

مَتَرِاس: خَاكِرِيز / بارو

أَتَرَع: سَرشار شدن

تَرَعَة: آب راهه / جوی /

شَاخَابَه / راه آب / مجرای

آب / قنات

مُتَرِّعٌ: سرشار / لَمَالَمٌ / لَب به
 لَب / لَبَالَب / لَبِرِيز / لَب به لَبِيز
 / شِگَرَف
 تَرَف: تَجَمُّل
 تَرَفِي: تَجَمُّلِي
 مُتَرَفٌ: مُجَلِّل / خوش گُذَران
 اَتَرَك!؛ پهل!
 تَرَك: بَهل کردن / تَرَك گفتن /
 گُذاشتن / گُذاردن / فروگُذار
 کردن
 تَرَكُ الْكَسَل: هَم کشیدن
 تَرَك اِرثًا: اِرث گُذاشتن
 تَرَكَة: ما ترک
 تُر کَواز (کُون): فِیروزه ای
 تُرکی / اَنَرَاک: تُرک / تُرکان
 تُرکیَا: تُرکیه
 تِرام: تِراموای (انج)
 تِرموستات: آلَتَر تَعْدیل گَرما /
 دَسْتَگاو تَنْظِیم گَرما
 تِرمومتر: دِمَاسَنج / گَرما سَنج
 تَرهَات: اَرَا جِیف

تِریاق: فاد زهر / نوشدارو /
 باد زهر / باد زهر / پازهر /
 دریاق
 التَّاسِع: نُهَم / نُهَمِین
 التَّاسِع عَشْر: نَوَاز دَهَم /
 نَوَاز دَهْمِین
 تاسُوعَة (عَشِیَّة عاشُوراء):
 تاسوعا
 تِسْعَة: نُه
 تِسْعَة عَشْر: نَوَاز ده
 تِسْعُون: نَوَد
 تَشَاد: جَاد
 تَشِیکو سِلَوفاکیا السَّابِقَة:
 چِکسلوآکی پیشین
 تَعِيب: خَسْتَة شَدن / از پا دَر
 آمَدن
 تَعِيبٌ: خَسْتگی / فِر سَوَدگی
 صَادَف مَتَاعِيب: سُر خورَدن / سُر
 خُورَدگی
 مَتَاعِيب: زَحَمَت / رَنجِه
 مُتَعِيب / تَعِيبان: خَسْتَة / کَل

مُتَعَب: زَحَمَت افزا / مُزَاجِم /
 دُشَوَار / پُر زَحَمَت
 التَّعَبُ الْمُفْرِط: جدو شدن
 اَتَعَاب: پا رَنج / دَسْت رَنج /
 مُرَد / دَسْمُزْد / حَقِّ الْعَمَل /
 حَقِّ الرَّحْمَةِ / حَقِّ زَحَمَت
 اَتَعَابُ الْمُحَامَاة: حَقُّ الرُّكَاالِ /
 حَقِّ وَكَالَت / حَقِّ قَلَم
 تَعَاسَةً: بَد بَخْتی / شَقَاوَت / بی
 نَوَانی / فَلَاکَت / بیچارگی /
 نَكَبَت
 تَعِيسَة (امْرَاة ~): شَرَنده
 تَعِيس: بی نَوَا / جَلْمِبَر / جَلْمِبَر /
 (عَم) جَلْمِبَه / بَد اِقْبَال / بَد
 آورده / پِیْناس / تِیرَه بَخْت /
 بَد رُوژگار / اوراق شُدَه / بَد
 اختر / بَد شانس / بَد کَام /
 بَد بَخْت / بَد پیار / اَنِینَه /
 کورِ بَخْت / فَلَک زَدَه /
 مَغْلُوک / فَلَاکَت بار / خَاک
 بَر سَر

تَفَاح: سَبِیَب
 تَفَل: سُلَف / کُنْجَالَه / کُنْجِیدَه /
 داشخال / سَبُوس
 تَافَه (شَخْص ~): لَا کَرْدَار /
 چیزی بَارَش نیست
 تَافَه (شَیْء ~): نَاجِیز / نَا سَرَه /
 نَا قَابِل / پِیش پا اُفتاده /
 مَعْمُولی / هِمه جانی
 تَفَاهَات / تَوَافِه: مُزَخْرَفَات /
 باطله
 اَتَقَن: دَسْت داشتن / عَرَضَه
 داشتن / دَر آستین داشتن / زِیر
 چاق شدن / رِشْتَه کار پَدَسْت
 آمَدَن
 اِتْقَان: اَرِبابی / چَابِکِی / پِیشَه
 وَری / اسْتادکاری / تَقْنَن
 مُتَقَن: عَالی / رِیز
 تَقْنی: تِکْنولوژِیکِی
 تَقْنِیَّة: تِکْنولوژی (فِر)
 تَقْوَى / تَقْی: دِینداری /
 خُد اَشْناسی

تلك: آن	تَقِيّ: مُتَشَرِّع / پرهیزگار /
تَلّ: پیچ / پشته / تپه / گریوه /	شاهنده / سپیدکار
تُور: توری	تَكَتَكَة (صَوْت): تپ تپ / تیک
التَّالِي: ما یلی: ذیل	تیک
بالتَّالِي: بالتَّابِع	تَكْتِيكِي: سَوَق الجَبِشِي
تَالِي: تالی	يَتَكْتِكُ مِنَ الْبَرْد: تیک تیک
تَلَا: تِلَاوَة: وا خَواندن / بَر	لَرْزیدن
خَواندن	تَكِيَّة: خانقاه / خانگاه (معر)
تِلَاوَة الْاَوْرَاد: ورد خواندن	التَّكِيَّة الشَّيْعِيَّة: حُسَيْنِيَّة
مَتَّالِي: پی در پی / پیاپی / پیگیر	مَتَكَّا: تیکه گاه / شادگونه /
/ پی هَم / دُم ریز / فُطُور /	دَسْت انداز
بَریز / دُور و دُور	تَلَح: کرخ / کرخت
تَلِفَرِيك: تله سی	تَلَسْكُوب: تِلَسْکَپ (فر)
تَلِفِيزِيون مَلُون: تِلَوِيزِيون رَنگی	التَّلْفِرَاف: تِلِفِرَاف (اعم)
تَلِفِون: تِلْفَن	تِلِرَغْلَاف: تِلِگْراف (فر)
تَلِفِون مَحْمُول: تِلْفَن هَمراه /	تَلَف: باد خوردن / ویران شدن
مُوبایل	أَتَلَف: گزند رساندن / زیان
تَمَتَّمَ: زمرمه کردن / زیر لب	رَساندن / ویران کردن
حَرَف زدن / کُنْدیدن / جَویده	إِتْلَاف: نَفْلَه کاری / ویرانی
سُخَن گفتن	تَالَف: ضایع
	تَلْفِيَّات: ضایعات

تَنْبَل: تَنْبَل / پیزی گُشاد / تن	تَمَتَّة: زمزمه
پَرور / تَن آسا / تَنه لش / شل	تَمَر: خرما
شلی / شل مشلی / چیچ / روز	تَمَر هندی: انبله / تمر / خبیجه
خسب / کیار / لش ولوش /	تَم: انجام شدن / بانجام رسیدن
پَلید / شَل	تَام: کامل / تمام
تَنج: گِردَن کُلفت	تَمَّة: پی آیند / دُباله / عقبه /
تَنذَه: آفتابگیر	نتیجه / پایان / انجام / خاتمه
التَّنِس (لُعبه ~): تَنیس	تَمَامًا: یَکلی / کاملاً / همه /
تَنِس الطَّاوَلَة: بَینگ پونگ	سَراسر / بی خُرده
تَنک: پاک / مَخزَن / تانکر (انج)	اَتَم: انجام دادن / انجامیدن /
تَنک البَنزین: پاک بَنزین	بَر آوردن / تَو چیزی بالا
تَنور: اُجاق / تَنور / کوره	آوردن / جا آوردن / قال
تَنوَرَة: دامن / رُوپ (فرا)	چیزی را کردن / تمام کردن /
تَنین: اژدها / اژدَر	عَلَم کردن
تَهَتَه: تته پته اُفتادن / لَکنت	اَتَم ما بَدَا: راه از پیش بُردن
داشتن / با لَکنت حَرف زدن	بِالتَّمام والکَمال: سَنگَر تمام /
تَهَتَه: لَکنت / پته پته / تته پته	شش دانگ
اَتْهام: مَحکومیت / اَتْهام زنی	إِتْمام: اتمام / انجام / تکمیل
اَتْهَم: پیرایه بستن / مَحکوم	تَمیمه: طلسم / دخیل / لامچه /
کردن / نِسبت دادن	چشم پنام
تُهْمَة: تَهْمَت / پیرایه / جفته	تَنْبَلَة: تَنْبلی کردن / یله دادن

تانه (ضال): گمراه / بیراهه	متهَم: متهم
ناه (احتار): گنج شدن	تاب: توبه کردن / پشیمان شدن
ناه (اختال): خود فروشانه گام	توب قماش: توب پارچه
زدن / با تکبر راه رفتن	تویه: توبه / پشیمانی / ندامت
ناه (ضل): گمراه شدن	توت: تود / توت (معر)
توه الکلام: حرف نوی حرف	تاج: افسر / گرزَن / دیبیم
آوردن	تتویج: تاج گذاری
تیه (خیلاء): سر اندازی / کبر	متوج: تاج دار
فروشی / خودبستانی / خرام	متشد: احتیاط آمیز / با احتیاط
تیه (شقات): پراکندگی	التوراة: تورات
متناه: شکنج / ماز / پلکان مار	تورته: کاک / کیک (انج)
پیچی / مار پیچ / لابیرنت (فر)	تور ... فی برسیمه: خراز برد
بتاوة: تلکه / حق و حساب	نشناسد
بتاوة: باج سبیل / باج شغال	تاق / توق: ول لک شدن / ول
فی التو: آنا / جلدی / جبرینگی	باختن / هوای کسی کردن /
/ در دم / آب خوردن	ول هوای کسی کردن / ول آب
التیتائوس (مرض ~): کزاز	شدن / قلی ویلی رفتن / ول
(معر)	توامان: دُوغلو / دُوغلو / هم
اتاح الفرصة: بیان دادن / دُوبه	شکم / توامان / جملو / جنبابه
دستوکی دادن / فرصت به	تانه (حیران): دست پاچه /
دست دادن	سراسیمه / سلندر / آواره

أُتِيحَتْ لَهُ الْفُرْصَةُ، فَرَصَتْ بِهِ

دَسْتُ آوَرْد

مُتَاح: دَسْتُ يَاب / دَسْتِیَابِی پَذِیر

/ دَسْتَرَس / قَابِلُ وُصُول

التَّيَّارُ السَّائِدُ: مَسِيرُ أَصْلَى

التَّيَّارَاتُ الدِّیْنِیَّةُ: جَرِیَانَاتُ

مَذْهَبِی

التَّيَّارَاتُ السِّیَاسِیَّةُ: كِرَایْشَهَی

سِیَاسِی / تَعْمَاثِلَاتُ سِیَاسِی

تَّيَّار / تَيَّارَات: جَرِیَان / (ج)

جَرِیَانَات / كُورَان (ف)

تَّيَّارُ الْوَعَى: جَرِیَانُ سَبَّالِ ذَهْن

تَّيَّارُ هَوَاءٍ بَارِدٍ: كُورَانُ هَوَی

سَرْد

قَمِيس: بُزْ

تَبِيلُ الْفَرَاثِلِ: رِنْسْتَرِیْرِیْز

قَمِيس: شَیدَانِی

مَآثِم: پُرسَه

مُتَمِّم: شَیدَا / بی وِل

التَّيْنِ (شَجَرٌ ~): رَاجَبِیْرُنْ

التَّيْنِ (فَاكِهَةٌ): رَاجَبِیْر

التَّيْنُ الشُّوكَى: بُوْتَه خَار / شُوك

/ شُوك مَبَارَك / تَاتَارِی / بَاد

آوَر

أَثَبَتَ بِالذَّلِيلِ : اُنْخَافُ سَدَّ كَرْدَن
إِثْبَاتِ الذَّاتِ : سَرَى نُوی سَرَهَا
آوَرْدَن / سَرَى مِیَانِ سَرَهَا
آوَرْدَن

أَثَبَتَ ثَبْتًا : دَرَج كَرْدَن / ضَبَطَ
ثَابِتٌ : اسْتَوَار / قُرْص / پایدار /
پایبند / بَر جَای / پَا بَر جَا /
پای بَر جان / ثَابِت قَدَم / بَر
قَرَار / مُسْتَحْكَم / رَکِین / قَائِم
ثَابِتٌ بِالذَّلِيلِ : مُثَبَّت
ثَبَّتَ تَثْبِيتًا : بَر جَای دَاشْتَن / پَا
بَر جَا کَرْدَن / کَار کُذَّاشْتَن /

کَار گِرَفْتَن
ثَبَّتَ بَر نَامِجَا (کُمپیوْتَر install) :
نَصَب کَرْدَن
تَثْبِيت بَر اَمِج (کُمپیوْتَر
installation) : نَعْب / نَصَب

بَر نَامِه
ثُبُوت : ثَابِت شَدَن
ثُبُوت هَلَالِ رَمَضان : ثَابِت شَدَن
اَوَّلِ رَمَضان

تَثَابَبٌ : خَمِیازِه کَشِیدَن / مَنگ
کَشِیدَن
تَثَاوُبٌ : بَاسک / بَسک /
بَاسک / خَمِیازِه / مَنگ
ثَأَاةٌ : لَکَنَت / پَنه پَنه / تَنه پَنه
اَفْتَادَن

الثَّارُ : خُون خَوَاهِی
ثَّارٌ : یَا د اَفْرَاش / بَاد اَفْرَاه / یَدَر
کَشْتِگی بَا کَسِی دَاشْتَن
ثَّارٌ : تَلانِی کَرْدَن
طَالِبُ الثَّارِ : کِین خَوَاه / خُون
خَوَاه

ثَبَّتَ : قَائِم شَدَن / ثَابِت شَدَن
أَثَبَتَ إِثْبَاتًا : ثَابِت کَرْدَن / نِشَان
دَادَن / مَعْلُوم کَرْدَن / اِبْرَاز
دَاشْتَن / مَوْجِب شَدَن

ثَرْوَةُ: پُرچانگی / حساب / شرّ	ثَابِرٌ: مراقبت کردن
وَرٌّ: دَری وَرِی / جُفَنگ /	مُثَابِرٌ: پُرکار / پویا / سَخْت کوش
جُفَنگ بانِی / طامات	مُثَابِرَةٌ: کوشانی
ثُرَید: آبگوشت / پُلُو	تَشْبِیْطٌ: خَنَشی سازی
أَثَرِی: رو آمدن	تُبْطٌ: خَنَشی کردن
ثَرَاء: ثَرَوَت / تَمَوَّل / دارائی /	تُبْطٌ عَزَمَه: انگ انداختن /
مُکَتَّ	وَلَسَرْد کردن / بی جُرأت
ثَرْوَةٌ: سَرَمایه / ثَرَوَت	ساختن / سُسْت کردن
الثَّرَوَةُ الْقَوْمِیَّة: ثَرَوَتِ یَلِی	تُدِی: پَسْتان
ثُرِی: ثَرَوَتَمَد / مُتَمَوِّل	تُدِیّ: پَسْتاندار
ثُرِیّا: چِلچِرَاغ / چِراغدان /	تُدِیّات: پَسْتانداران
لوستر (فر)	ثُرُو: چار سَرِی گفتن / چَرَنَد
الثُرِیّا (مِن مَنَازِلِ الْقَمَر): پَرَوین	بافتن / چِرت گفتن / پَرت
ثُعْبَان: مار	گفتن / حَرَفَرُمُفَت زدن /
الثُعْلَبِیَّة (مَرَض جِلْدِی): داء	زبان دَر آوَرَدن / ماستی گفتن
الثُعْلَب	/ وَر زدن / وِل حَرَف زدن
ثُعْلَب: رُویاه / شَغَال	ثُرثار: وَرّاج / حَرّاف / چارَسَر /
ثُعْرَةٌ: رَخنه	پُرچانه / پُر حَرَف / پُرگو /
ثُعْء الغَمِّ: بَع بَع / مَرمر کردن	دردو / یَاوَه گو / دَری وَرِی گو
ثُغْل: داشخال / کَنجاره / کَنجاله	ثُرثارَةٌ: لَکاته / هَوچی / هَو
/ کَنجیده / لایه	انداز

ثاقِبُ الرُّؤْيَا: باریک بین /

باهوش / زَرَنگ

ثَقَبَ: سُبُیْدَن / سوراخ کردن

ثَقَبَ: سوراخ / سولاخ / روزنه /

سببه / ثقبه

ثَقَبَ الإِبْرَةَ: سِوْفَار

ثِقَاب: کبریت

مِثْقَاب: برماه / بزر افشان /

گَرْدَبَر / مته / مطه / دریل

(انج)

مَثْقُوب: چَشْمه دار

تَثْقِيف: روشنی‌گر کردن

ثِقَافَة: فَرَهَنگ

ثِقَافِي: فَرَهَنگی

مُثَقِّف: مُنَوِّر الفِکَر / روشنی‌گر

ثَقِيل: سنگین

ثَقِيل الدَّم: گوشتش تلخ است

ثَقِيل النُّوْم: گِیران خَوَاب

أَثْقَلَ: سَنگین کردن / اسباب

زَحَمَت شدن / بازداشتن /

مانع شدن

أَثْقَلَ عَلَيْهِ: أَثْقَلَ كَاهِلَهُ: گِیرانبار

کردن / زیاد بار کردن

تَثَاثُلَ: سُبُت شدن / آهسته

شدن / شَل شدن / کند شدن

ثَقُلَ: سَنگین شدن

ثَقُلَ: سَنگینی / سَنگ وَزَنه

ثَقُلَ السَّمْعُ: ثَقُلَ سَامِعِه

ثَقُلَ اللِّسَانُ: زَبَان گِرَفْتَن

ثَقُلَ لِحْفِظ التَّوَاظُن: بَنگه

مِثْقَال ذَرَّة: ذَرَّت المِثْقَال / ذَرَّة

مِثْقَل دَمَه: خُون ... با ... در

پَک دِیگ نَمی جَوشَد

ثَكَلَى: داغ دیده / نَكَبَت زده /

نَكَبَتِي

ثُمَّنَة: پادگان / سَرِیازخانَه /

قُزاقخانَه / عَسْکَرگاه / یورَت /

یورَد (ترا)

ثُمَّنَات الجیش: پادگانهای

نِظائِی

مِثَالِب: تَقَابِص (ج)

ثَلَاثَة: سه

الثَّالِثُ: يَوْمٌ / يَوْمَيْنِ

الثَّالِثُ عَشَرَ: سِيزْدَهَمُ /

سِيزْدَهْمَيْنِ

الثَّلَاثَاءُ (يَوْمٌ ~): يَه شَنِيه (رُوزِ

~)

تَلْتِ الثَّلَاثَةِ كَام: بَالَايِ چَشْمَتِ

اِبْرُوسْتِ

ثَالُوثُ: اَتَحَاوْ مُثْلُثُ / سَه گَانْگِي

ثَلَاثَةُ اَرْبَاعٍ: چَار دَانْگِ

ثَلَاثَةُ عَشَرَ: سِيزْدَه

ثَلَاثُونَ: سِي

ثَلَاثِي: يَه نَانِي / يَه گَانَه / يَه

جَانِيَه

ثَلَاثِي الْاَبْعَاد: يَه بُعْدِي

ثَلَاثِي الْبَتَّلَات: شِبْدَر

ثُلُث: يَه پَكِ

الثَّلَاثُ وَرَقَات (شُغْلُ ~): چِيلَه

پِيلَه

مُثْلُثُ: يَه گُوشَه / يَه پَنَلُو

مُثْلُثُ الشَّكْلِ: لَچْکِ / سِنْبُوسَه

ثُلُجٌ (~ الْمَطَرُ): بَرَفٌ

ثُلُجٌ (~ صِنَاعِي): بَنَجٌ

ثُلُجِي: بَرَفِي

ثُلُجَاةٌ: پَخْچَال

ثُلَّةٌ: عُدَه

ثُلْمٌ: شِكَاكُف / شِيَار / قَاش / تُو

رَفْتَه

ثُلْمٌ تَثْلِيْمًا: تُو رَفْتَكِي

ثُمٌّ: پَس / چِيس / وَاَنْگَاه /

وَاَنْگِه / وَاَنْگِيَه

ثُمْرَةٌ: ثَمَرٌ / سُوْد

مُثْمِرٌ: بَرُومَنْد / بَارِ آوَر / بَر دَار /

حَاصِلْخِيَز

اَثْمَرٌ: بَر دَاشْتَن / پَشَمَر رَسِيْدَن /

بَارِ آوَرْدَن

اِثْمَارٌ: بَارِ آوَرِي / مَيُوَه دَهِي /

بَر دَهِي

اِسْتَمْرٌ: پَرَاهِ اَنْدَاخْتَن

اِسْتِمَارٌ: بَهْرَه بَر دَارِي / سَرْمَايَه

كُذَارِي

اِسْتِمَارَاتٌ اَجْنَبِيَّةٌ: بَهْرَه

بَر دَارِي خَارْجِي

مُثَمَّن: هَشْت پهلَو / هَشْت ضِلَع /

هَشْت گوشه / هَشْت وَجِهی /

هَشْتگاه

تَنی: خَمَانیدن / خَم دادن / فَر

دادن / تا زدن / تاباندن /

کاس کردن

تَنیّه / تَنایا: پیچ / تا / شِیکَن /

دالبر / تاه / لا / لای / خَم /

آزَنگ / اَزَنگ

مُتَنَن: تابداده

اِثنان: دُو

اِثنا عَشَر: دَوازده

الاِثْنین (یوم ~): دَوَشنبه (رُوز

~)

الثَّانی: دوم / دُومین

ثانی اُکسید الکُربُون: اُکسید دُو

کُربُن / دی اُکسید کُربُن

الثَّانی عَشَر: دَوازدهم /

دَوازدهمین

فی أَشاء...: دَر طی... / هنگام

... / در مُدَّت...

مُسْتَشْمِر: سَرمایه کُذار

مُسْتَشْمِر مَحَلّی: سَرمایه کُذار

بومی

تَمَل: مَسْتُ / مَسْتانَه / سَرمَسْتُ

/ مَلَنگ

تُمَانیّه: هَشْت

الثَّامِن: هَشْتُم / هَشْتُمین

الثَّامِن عَشَر: هیجدهم /

هیجدهمین

تَشْمین: اَرزیابی / ادخلا

تُمانون: هَشْتاد

تُمَانی: هَشْتگاه

تُمَانیّه عَشَر: هیجده / هیجده

تَمَن: اَرزیدن / بَها نِهادن /

ارزیابی کردن / فی زدن

تَمَن: هَشْت پَک

تَمَن: بَها / قِیمَت / اَرز

تَمَن السَّکُوت: حَقّ السَّکُوت

تَمین: گِیرانِها / با شِیکوه / قِیمَتی

/ پُر اَرزش / با اَرزش /

شاهوار / اَرزنده / ذِیقِیمَت

ثَانَوِيَّ : تَحْتَ الشَّمْعِ / تَبِي
ثَانَوِيَّةٌ دَاخِلِيَّةٌ : دَبِيرِستانِ شَبَّانِه
رُوزی

اِنْثَنِي اِنْثَنَاءٌ : حَمَّ شَدَن / حَمِيدَن
/ لَمْبَرِ داشتَن / دَمَرِ شَدَن / دولا
شَدَن / تا شَدَن / تا بَرِ داشتَن /
ثاب بَرِ داشتَن / کاسِ شَدَن

اَنْثِي عَلَيَّ : سِتاپشِ کردن / نِياشِ
کردن / تَعْرِيفِ داشتَن / تَعْرِيفِ
کردن / ثَنَا گفتَن

بِه ثَنَايَا : لَا بِه لَا
بَيْنَ ثَنَايَا : لَاي ...

ثَنَاءٌ : سِتاپشِ / تَعْرِيفِ / ثَنَا
ثَنَائِي : دُو طَرَفَه / دُو طَرَفِي / دُو
جَانِبَه / دُو پُوشَه / دو گانه /
دو جَنبَتِين

ثَنَوِيَّةٌ : دُونَا پَرَسَنِي / دُو خُدا
گِرانی

التَّنْثِيَّةُ (سِفَر ~) : تَنْثِيَه (کتابِ
~)

استثناء : استثنا

استثنائي : غَيرِ عادی / استثنائي
استثنائي : مُسْتثنی کردن / مَشْمُولِ
نکردن

ثَابَ إِلَى رُشدِه : پَنَبِه از کُوشِ
پِیرونِ کردن

ثَوَابٌ : پاداش

ثَوْبٌ / ثِيَابٌ : کَباسِ / جامه /
(ج) کَباسها

ثَوْبُ العُرْسِ : خِلْمَتِي

ثِيَابٌ دَاخِلِيَّةٌ : زَیرِ پُوشِ

ثِيَابٌ شَتَوِيَّةٌ : پُوشاکِ زَیستانِ

ثِيَابٌ صَيفِيَّةٌ : کَباسهایِ ناپستانِ

ثَارَ ثَوْرَةٍ : شُورِشِ کردنِ / طُغْيانِ

کردن / شُورِیدن

ثَارَ ثَانِرُهُ : از جا دَر رفتَن /

خَشْمَناکِ شَدَن

أَثَارُ إِثَارَةٍ : اَنگِیختَن

أَثَارُ المَتاعِبِ : إِخْلالِ کردن

أَثَارُ اِهْتِمَامِهِ : مَعْرَكِه کردن

أَثَارُ ضَجَّةٍ : جِیِر و پِیرِ راه

انداختن

ثور: گاؤ نر / نرہ گاؤ	اُتار حَفِیظَتَہ: جَری کردن /
ثور الحَرث: ور زاو	حَرِیف بُردن / لیج انداختن /
ثور السَّاقِیة: گاؤ عسَّاری	از جا تیر کردن / لجش گرفتن
الثَّور (بُرْجُ) : بُرج ثور / گاؤ	/ بُر انگیختن / بُرغلانندن
گُردون / گاؤ	إِثَارَةُ الحَفِیظَةِ: آغَالِش / پُر
لَا لَیْه فِی الثَّور وَلَا فِی الطَّحِینِ:	حَرِکَتِی / تحریرص
نَه سَرِ پِیاز نَه تَو پِیاز	اُتار غَضَبَہ: پیکہ زیاد گفتن /
مُتَار جَدَلِ: جَدَلِ / ہم	اَشْفَتہ کردن
سَتِیز گرانہ / مُباحثہ ای /	إِثَارَةُ ثُور / تَهیج
جِدال آمیز / مجادلہ آمیز /	إِثَارَةُ الاِضطِرَّابَات: ایجاو
دِیالکَتِیک (فر)	إِغْتِشاش
ثُورَة: اِنْقِلَاب / ثُورَش	ثَانِر (هَانِج): مارِد / یاغی / دمان
الثَّورَة الصَّنَاعِیَّة: اِنْقِلَاب صَنَعَتِی	/ براق / بَییر خورده
ثُورِی: اِنْقِلابی / ثُورِش	ثَانِر / ثُور: ثُورِش / ثُورِشیان
ثُولُول: رُکِیل / تاول / پینہ /	/ اِنْقِلابی / اِنْقِلابیون
مَنگِل / دُبُل (معر)	مُثِیر: شور انگیز / محرک /
ثُوم: سیر	مُهِج / اِنگیختَنگَر / پُر حَرِکَت
مَثَوِی: مزار	مُثِیرُ الشَّقَقَةِ: حُزن آوَر /
مَثَوَاءُ الْجَنَّةِ: جَنَّت مَکَان	سوزناک
ثِیْب: بَیوَه زَن / زَن مَطْلُوقہ / کالِم	مُثِیرُ الْفِتَنِ: اَسْمُوع / اَتَش پِیَار /
/ زَن طَلَّاق گِیرِفتہ	دُوبہ هَم زَن

الجَبْر (عِلْمٌ ~): جَبْر / جَبَر
ومقابلَه

الجَبْر والتَّفَاضُل (عِلْمٌ ~): جَبَر
ومقابلَه

أَجْبَرَ: واداشتن / هبند کردن /

تحمیل کردن / گردن کسی
گذاشتن

أَجْبَرَ عَلَى الْإِعْتِرَافِ: مُقَرَّر آوردن
إِجبار: تحمیل

إِجباري / جَبَرِي: إجباري /

تَحْمِيلِي / مَجْبُورِي

إِجباريًا: مَجْبُورًا / إجبارًا /

جابرانه

تَجَبَّرَ / جَبَرُوت: جَبَر

جَبَّار: جابر

جَبَر / جُبُران: جُبُران (~)

کردن

جِبْرِيلُ الْأَمِين: جبرائیل

جَبْرِیدین: گاباردین

تَجْبِيرُ الْعِظَامِ: آرویندی

جَبِيرَة: استخوان بند

جَارَ: جار زدن / جار کشیدن

جَارَ بِالشُّكْوَى: نك و نال کردن

/ نك و نو کردن

جَارُوبَلین: گازوبیل

جَاكِت: كِت (انج)

جَاكِت سَبُور: کاپشن

جَاكُون: گالان

جاما (أَشْعَة ~): گاما

جامَة: تَرَنج / مگره / دشپل

جَبَّ: خَشَنی کردن / وارویش را

زدن / ورد وارو خواندن / قلم

کشیدن / قلم زدن / خَط زدن

/ لَنُو کردن / باطل کردن /

موقوف کردن

جَبَّة: اِرْخَالِق / تَرْمه / گَرْمِیْنِه

مُجَابَهَة: مُبَارَزَه / دَفَع	مُجَبَّرَاتِي / مُجَبَّرِ الْعِظَام:
جَبِين: پِشَانِي	ثِيكْسْتَه بَسْت / ثِيكْسْتَه بَنْد
اِحْتَت: بِيخ كَنْدَن / وَر آوَرْدَن /	چِيس: آهَك / جِيسِن / كَلَس /
نُخَم از مِيان بُرْدَن / رِيْشَه	گُچ سَفِيْد / گِلَر سَفِيْد
كَنْدَن / كَنْدَه كَشِيْدَن	جَبَل: كَوَه
اِحْتَت: وَر آمَدَن	جَبَل طَارِق: جَبَل الطَارِق
جُئَة: مُرْدَار / جَسَد / لَاشَه	جَبَلَة: سِرْشْت
جُئْمَان: مُرْدَار / جَسَد	جَبَلِي: كَوَهِي
جَتَّا عَلِي رُكِيْتِيَه: زَانُو زَدَن /	جَبْن: تَرَسِيْدَن
چَار زَانُو نِشَسْتَن / زَانُو خَم	جَبَان: نَا مَرْد / تَرَسُو / بَد زَهْرَه /
كَرْدَن	بُز دَل / بِي دَل / هَوَلِي / رَمُو /
جَا حِد: لَا كَرْدَار / بِي نَمَك /	رَمُو ك: جَوْد / چَسُو / غُر
نَمَك نَشْتَانَس / نَمَك بِحَرَام /	جَبَانَة: گُورِ سْتَان / قَبْرِ سْتَان /
نَاخُوش آيِنْد / گُره صِفَت /	آرَا مَگَاه / قَبْرِ گَاه / گُورِ خَانَه
نَا سِيَّاس / حَق نَاشْتَانَس	جَبْن: نَا مَرْدِي / بَد زَهْرُگِي / بُز
جُحُوْد: نَا شُكْرِي	دَلِي / بِي دَلِي / تَرَسُوْنِي
جُحُوْر / جُحُوْر: كَنَام / كَاشَانَه /	جَبْن: جَبْنَة: پَنِيْر
لَانَه / لَبَن	جَاهَة: مُبَارَزَه كَرْدَن بَا / جَنْگِيْدَن
جُحُرُ النَّمَل: مُورِ چَال	بَا ...
جَا حِظُّ الْعَيْنَيْن: چَشْم وَر	جَبَهَة: پِشَانِي
قَلَمْبِيْدَه	جَبَهَة الْمَعَارِضَة: جَبَهَة اَقْلِيْت

جَدَّة: شاهجان / بی بی	جَظْظَلْتُ عَیْنَاهُ: برآمدگی داشتن
جَدَّة: نُوی / تازگی	إِجْجَاف: بیداد / ستم / بی
جَدِید: نو / نوین	عَدَّالَتی
مُتَجَدِّد: تجدید شُدنی	مُجْجَف: ستمگر / ناروا
مَجْدُود: بَخت بیدار / بختیار /	الْجَحِیم: درک / دوزخ / جهنم
خوش بَخت	دَره
مُسْتَجِد: یکر / حمال / خام	جَدَب: قَحْطالی / خُشْکالی
دَسْتُ / جوجه مَشْدی / نو	مُجَدَّب: جَدَباء: خُشْک / بایر /
رَس	لَمْ یَزِرْ / خالی / قَحْطال
مُسْتَجِدَّات: جَدِیدِ احداث	أَجْدَات: اجساد (ج)
مِنْ جَدِید: باز	جَدَّد: نو کردن / باز نو کردن /
جَدَّارَة: شایستن / سر پکلاه	تَجَدِید کردن
ارزیدن / سَرِیْتَن ارزیدن /	تَجَدَّد / قَجَدَّد: تَر و تازه شدن /
شایستگی / سزاواری / لیاقت	وَأَپْس آمَدَن
/ استحقاق	تَجَدِید: نُوین گِرائی / نو گِرائی
جَدِیرُی: ... شایسته ... / قابل	تَجَدِید (~ مَدَّة): تمدید
جَدِیرُی بِالْإِثْناء: قابلِ تحسین /	تَجَدِیدِی / مُجَدَّد: مُتَجَدَّد /
لایق احترام / شایان تعریف	تَجَدَّد خَواه / نُوین گِرا / نو گِرا
مُجَدَّرُ الوَجْه: زگیلو	جَدُّ / أَجْداد / جُدود: پَدَر بزرگ
الْجُدْرَی (مَرَض ~): آبله / باد	/ نِیا / (ج) نِیاکان / نِیاگان
آبله / چیچک / کبیر	جَدَّا: خِیلی / سَخْت

جَدَلْ: ستیزه / مُشَاجَرَه / تَوَنُّگُو
 من یگو / یگو مگو / قال
 ومقال

جَدَلْ جَدَلًا: زُلف بستن / زُلف
 چیدن / دَر هَم پیچیدن / دَر
 هَم بافتن / دَر هَم بافته شدن /

بهم تابیدن / تاب دادن
 بِلا جَدال: بی بُر و بُرگرد / بُر
 و بُرگرد ندارد / بی بُرس و

وا بُرس / بی چون و چرا
 جَدَلْتُ شَعْرَهَا: زُلف بستن /
 زُلف چیدن

جَدِيلَةٌ: زُلف / گیس / گیسو /
 بِرَاغ / بَرِاق (نر)

جَدَلِي: جَدَلِي / جَدال آمیز /
 مجادله آمیز / دِیالکتیک (فر)
 جَدَلِيَّة: دِیالکتیک (فر)

جَدْوَل: قَرَانِمَا / جَدْوَل / صَوْرَت
 / رُفهرست / بَرنامہ

جَدْوَل جَدْوَلَة: بَرنامہ گذاردن /
 رَدَه بَندی کردن

الجُدیری (مَرَض ~): سُرَخچه /
 سَپرک

جَدار: دیوار

جَدَار طینی: چینه

جَداری: دیواری

جَدَارِيَّة: سَنگ نِشته

جَدَع: نِکَمَرَد / لُوطی / رادَمَرَد

الجَدَع دَا: این یارو!

جَدَعَنَة: نِکَمَرَدی / لُوطیگری

جَدَف (بِالْمِجْداف): پارو زدن

تَجْدِيف (بِالْمِجْداف): قاپقِرانی

جَدَف (~ فِی الدِّین): کُفر گونی

کردن

تَجْدِيف (~ فِی الدِّین): نَاسَزَا

گویی / کُفر

مِجْداف: خَلَه / پارو / چپه

جَادَلْ: قال راه انداختن / قال

قاله راه انداختن / سَتِیزه

کردن

جَدَلًا: بِالْفَرَض / فَرَضَا / آمَدِیم

!... / گِیرَم که !...

بِجَدِيَّة: کارستان / کارستون	جَدَوَل الضَّرْب: جدولِ بَس
بِلا جَدَوَى: پرت / پیچوده / بی	شُماری / جدولِ ضَرْب
فایده / پوچ / آبِ دَر غُرِبال	جَدَوَل ماء: جَوَى / جویبار /
جَاذُ / جَدَى: جَدَى / تویاره /	جَدَوَل
توشتَر	جَدَوَلَة: رَدَه بَنَدی
جَدَوَى: سُد / رَجح / ثَمَر /	جَدَوَل الأعمال: دَسْتورِ کار /
صَرَفه / فایده	بَرنامِه کار / دَسْتورِ جَلَسه
جَدَى: بُزْغَاله / تَقَلی	مُجَدَوَل: قَابِدَار
جَدِيَّة: حَرْفِ پَکی بودن	اِسْتِجْداء: دَرِیوزْگی / دَرِیوزی /
غَیْر مُجَد: پرت / پیچوده / آب	شَیْنُ اللّٰهی / شَیْدُ اللّٰهی
دَر غُرِبال	اِسْتِجْدی: دامنِ گِرِفْتَن / خَوَاش
مُجَد: سَوَدَمَند / مُفید	کَرْدَن / دَر خَوَاسْت کَرْدَن /
جَدَب: کَشیدن	سُوالِ یَکَف کَرْدَن / طَلَب
جَدَب: کَشِش	کَرْدَن
جَدَبُ الْاِنتِبَاه: جَلَبِ تَوَجُّه /	الْجَدَى (بُرْجُ ~): بُرْجِ جَدی /
جَلَبِ نَظَر	بُرْغَاله
جَدَبُ اِنتِبَاهَه: جَلَبِ نَظَر کَرْدَن	اللا جَدَوَى: بادِ هَوائی / بی
/ مَتَوَجَّه کَرْدَن / قَابِ کَسی را	فایدگی / پوچی
دُرْدیدن	اَجَدَى: سَوَدَمَند بودن / پَدَرْد
اِنْجِذاب: کِیمیا	خوردن / دارای ارزش بودن /
الْجَاذِبِيَّة (~ المَادِيَّة): جَازِهه	فایده بَخْشیدن

الْجاذِبِيَّةُ (مُ الْمَعْنَوِيَّةُ) :

جَذَابِيَّت / گيرندگی / گيرائی

جَذَاب : جَالِب / جَلَاب / مَلُوس

/ دَل پَسَنَد / دَهَن سُوَز /

وَلَكَش / وَلَجَسَب / وَلَقَرِب /

گير / گيرنده / چشم گير

جَذَر : بِن / ريشه / بيخ / كنده

جَذُور الْأَزْمَةِ : ريشه های بحران

جِذْع : جَوَه / برزه / تاباك / تنه

/ نَاهَال / كنده هِيَزَم / مَالِبَنَد

جِذْعُ الشَّجَرَةِ : نَاهَال

الْجُدَامُ (مَرَضٌ) : جُدَام /

خوره

جَرَاخ : گاراژ (فر)

جَرَاغِيَّت : مِدَاد / گرافيت

جَرَاغِيك : نَقْشَة كَشِي

جَرَانِيَّت : سَنَگَر خَارَا / گرانيت

جَرَب : آزمونَدن / آزمونِش كَرْدَن

/ پَرُو كَرْدَن / تَجْرِيه كَرْدَن

جَرَب حَقْلُكَ : شانس خود را

آزمونِش كُن!

تَجْرِيَّة : آزمونِش

تَجْرِيْب : آزمونِش / كار آزمونِی

تَجْرِيْبِي : آزمونِش / تَجْرِي

التَّجْرِيَّة وَالْعَطَا : آزمونِش وَحَطَا

تَجَارِب : تَجْرِيَّات

تَجَارِب نَوَوِيَّة : آزمونِشهای

هَسْتَة اِي / تَجْرِيَّاتِ هَسْتَة اِي

غَيْر مُجَرَّب : چَشَم وگوش بَسْتَة /

چلَمَن

مُجَرَّب : بَا تَجْرِيه / كار پُختَة /

كار كَشْتَة / كَرْدَة كار

الْجَرَب (مَرَضٌ) : پَرِيُون / گَر /

گَال / خَارَشَك

جَرَاب : سَاچْمَة دَان / كِبَسَة /

غُلَاف / قَاب

جَرِيْب فَرُوت : بِنَاوِي / تَوَسُخ

جَوَرَب : گَوَرَب (مَعَر) / جَوَرَاب

الْجَرَبُوع (حَيَوَان) : يَرَبُوع

جُرْثُومَة : زِيَاچَة / مِيكِرُوب (فَر)

جُرْثُومِي : زِيَاچَة اِي / مِيكِرُوبِي

جَرَجِيِر : تَرَه نِيَزَك

الجَرِيدَةُ الرَّسْمِيَّةُ : مجلّة رَسمي
 أَجْرُودِيّ : كوسه / ریدک
 تَجَرْدٌ : پشم ریختن
 تَجَرْدٌ مِنْ ثِيَابِهِ : بَرَهَنه شدن /
 لُخت شدن
 تَجَرِيدٌ : مَحْرُومِيَّت / بی بهره
 سازی / تَحْرِيم / بی بهره‌گی
 تَجْرِيدِيّ : مُطْلَق / معنوی /
 انتزاعی
 تَجْرِيدِيَّةٌ : خیالیانی
 جَرَادٌ : مَلَخ
 جَرَدٌ : صُورَت بُرداشتن
 جَرَدٌ (مَحْمَلَةٌ مَثَلًا) : کُسیل
 کردن
 جَرْدٌ سَنَوِيّ : صُورَت بُرداری
 سالیانه
 جَرْدٌ مِنْ ... : سَر وکیسه کردن
 جَرْدَهَا مِنْ ثِيَابِهَا : بَرَهَنه کردن /
 لُخت کردن
 مُجَرَّدٌ مِنْ ثِيَابِهِ : عور / بَرَهَنه
 لَمُجَرَّدٌ ... : مَحْضَر ...

جَرَجَرَهُ فِي الْكَلَامِ : زیر پا کُشی
 کردن / زیر پای کسی را دَر
 آوردن / زیر زبَان کسی را
 کَشیدن
 جَرَجَرَهُ وَوَاهُ : به هِن کَشیدن /
 به هنگ کَشیدن
 انْجَرَحَ : خَرَّاشِدِن
 تَجَرَّيَحُ : افْتَرَا / بَد گونی / تَهَمَّت
 / بَد نامی / رَسَوَانِي
 جَارِح (طَائِرٌ ~) : دَرَنده /
 دَرندگان
 جِرَاحَةٌ : جَرَّاحِي
 جِرَاحَةٌ تَجْمِيلٌ : جَرَّاحِي تَرْمِيمِي
 جُرحٌ : زَخَم
 جَرَحَ : زَخَم زدن / زَخَم کردن
 جُرْحُ اللِّسَانِ أَقْسَى مِنْ جُرْحِ
 السَّيْفِ : زَخَم زبَان بَد تَرَّاز
 زَخَم شَمَشِير است
 جَرَحَتْ مَشَاعِرَهُ : بَا پَنبه سَر
 بُریدن
 جَرِيحٌ : قَبِر خورده / جَرِيحه دار

بِمُجَرَّدٍ أَنْ ... مَحْضٍ لِيْنِكِه /

هَمَانِكِه / هَمِينَكِه

مُتَجَرَّدٌ (~ مِنْ الْأَهْوَاءِ) : يَبْطِرَف

/ يَبْغِرُض / رَاسْت بَيْن / عَاوَل

/ مُتَوَفَانِه

جَرِيدَةُ : رُوزَنَامِه

جَرْدَل : دَلَو / سَطَل

جَرَّ : كَشِيدَنْ / پَس كَشِيدَنْ /

يَدَك بَرْدَنْ / يَدَك كَشِيدَنْ

جَرَّ الشَّكْل / يَجُرُّ شَكْلَه : جِر

اَنْدَاخْتَنْ / مَوَى دَمَاغ شَدَنْ /

تَرَاشِيدَنْ اَشْكَال

يَجُرُّ أَذْيَالِ الْخَيْيَةِ : دَسْت از بَا

دَرَازْتَر

جَرَّار : جَرَّ ثَقِيل / تَرَاكْتُور (فَر)

جَرَّارُ قَطَارٍ : لُكُومَوْتِيُو

جَرَّةُ / جَرَّار : تُنْكَ / كُوزِه /

خَمْب / كُوزِه دَسْتِه دَار / بَدَل

چِينِي / سَبُو / كَنْدَلِه / خَمْب /

دَسِين / نَابُو

مَجَرَّةُ : كِهَكْشَان

الْمَجَارِيرُ : فَاثِيْلَاب / گَنْدَاب /

گَنْدَابَرَاد / مَجْرَاي فَاثِيْلَاب

اَجْتَرَّ / اِجْتِرَار : چَاوِيدَنْ /

نَشْخَوَار كَرْدَنْ

مُجْتَرَّ (حَيَوَان ~) : نَشْخَوَار

كَنْتَنْدِه

اَجْرَاس : زَلَم زِيمِيُو

جَرَس : زَنْكَ / دَرَاي

جَرَسِ الْإِنْذَار : زَنْكَ خَطَر

جَرَسِ الْفُسْحَةِ : زَنْكَ رَاخْت

جَرَسِ الْمُنْبَهَةِ : شَمَّاتِه / شَمَّاطِه

جَرَس : مُفْتَضِّح كَرْدَنْ / رَسُوَا

كَرْدَنْ

جُرْسَةُ : رَسَوَانِي / خَفْت / تَنْكَ

/ قَضَاخْت / سِيَه رُونِي / بِي

اَبَرُونِي / بَد نَامِي / بِي اَعْتَبَارِي

تَجْرِيس : مُفْتَضِّح كَرْدَنْ / رَسُوَا

كَرْدَنْ

تَجَرَّع : لَاجَرَعِه نُوشِيدَنْ / سَر

كَشِيدَنْ

جَرَعَةُ : قَرْت / قُلْكَ / غُلْكَ

علم الجَرِیمَة: جرم شناسی	جُرْعَة: مقدار مَصْرَف / دوز
مُجْرِم: جانی / جِنایتکار /	(انج)
بَزْهَکار / جَرِیم / گُناهکار /	انجَرَف: بی مقصد رفتن / بی
مُقَصِّر	إرادة کار کردن
مُجْرِم مَأْجُور: چاقو کش	تَجْرِیف: خَرّاش / سائیدگی /
جُرْم / أَجْرَام: پیکر	سایش
أَجْرَام سَمَویَّة: کرات آسمانی	جَارِف: سیل آورده / سیل آسا /
جَرمَانی / الجَرمَان: ژرمن	سیل مانند
جَریء: پُر رُو / با جُرأت / دل	الجَارُوف: پارو / متین
قُرْص: بی احتیاط / جَری	جَرَف: پارو کردن
تَجَرَأ: پنجه زدن پُروی کسی / تَن	جَرَف: خراشیدن / خارا نندن
رُوی کردن / دُم در آوردن	جَر کَس: چَر کس
جُرْأَة: جِگَر داشتن / تُو دَل شِیر	إجْرَامی: تبهکارانه /
رفتن / رُو داشتن / رُو شدن /	جِنایتکارانه
زَهره داشتن / وِلیری / پُر رُوئی	جَرام: مَکَرَم
/ یارا	جُرْم (إِثْم): گُناه / بَزَه /
جَرو / جَراء: تُو له / نوچه	بَزْهَکاری / جِنایت / جُرْم
جَرو الفَزَال: آهو بَره	جُرْم / تَجْرِیم: گُناهکار قَلَمداد
جَرو الکَلْب: تُو له سَگ / سَگ	کردن / مُقَصِّر قَلَمداد کردن
توله	جَرِیمَة: گُناه / بَزَه / بَزْهَکاری /
جَری: دَویدن / دَو زدن	جِنایت / جُرْم

اِجْرَاءات تَنْفِیْذِیَّةٌ : اِقْدَامات

اِجْرَائِی

اِجْرَاءات شَكْلِیَّةٌ : اِقْدَامات

صُورِی

جَارِی / مُجَارَاةٌ : مُمَاشَات

داشْتَن / مُمَاشَات کَرْدَن /

مُدَارا کَرْدَن / هَم آهَنگ

کَرْدَن / هَم کُوک کَرْدَن / وَفَق

دَادَن

مُجَارَاةُ الْجَوِّ : بَسَاز دِیْگَران

رَقْصِیْدَن

جَارِیَّةٌ : کُنِیز / کُنِیزِک / جَارِیَه

جِرَايَة : جِیره / جِیره بَنَدِی /

خَوَارِیَار / جَامِگِی (مَعْر) /

رَایْه / آذوقَه / آزوغَه

الْجَزَائِر : الْجَزَائِر

الْجَزَائِرِ الْعَاصِمَة : الْجَزِیره

الْجَزِیره الْعَرَبِیَّة : عَرِیْستان

جَزَائِرِی : الْجَزَائِرِی

جَزَّار : قِصَاب

جِزَاوَة : قِصَاب خانَه

جَرِی لَهُ حَاجَة : یَک چِیْزِش

شُد

مَجَرِی : رُوگَاه

مَجَرِی النُّهْر : بُسْتَر رُودخانَه

مَجَرِی مائِی : آب رُو / راد آب

الْجَبَّارِی (الشُّهْر ~) : جَارِی (ماو

~)

جَارِی : رُوان / دایِر / عاڈلَه

الْجَرَّیَان : رُوانِی / جَرَّیَان

أَجَرِی / اِجْرَاء : اِجْرَا کَرْدَن /

مُجْرَا شَدَن

أَجَرِی تَحْقِیقًا : باز پُرسِیْدَن /

رَسِیْدِگِی کَرْدَن / وا رَسِیْدَن /

باز جَوْنِی کَرْدَن / باز جَوِی

کَرْدَن / تَحْقِیق کَرْدَن / جَوِیا

شَدَن / سُرَاغ گِرَفْتَن

أَجَرِی عَمَلِیَّةٌ : یَکار بَسْتَن

اِجْرَاءُ الْقُرْعَة : قُرْعَه بازِی

اِجْرَاءُ قَانُونِی : ضابطَه (ج)

ضَوایِط

اِجْرَائِی : اِجْرَائِی / مُجَرِی

لا يَتَجَزَّأُ: لَا يَنْفَكُ / غير قابل

تقسیم

أجزاء: قِطَعَات

تَجْزِيَةٌ: تَجْزِيَةٌ: تَخْتَه بَنَدِي /

تَجْزِيَةٌ

جَازِي: سَرَا دَادَن / نَسَق كَرْدَن /

تعقیب کردن / مُجَازَات كَرْدَن

الْجَزَاءُ: بِادَاش / كَيْفَر / بِادِ افْرَاح

/ سَرَكُوْبِي / تَنْبِيْه / سِيَّاسَت /

تعقیب

جَزَائِي: جَزَائِي / كَيْفَرِي / سَزَائِي

جَزَأُ: تَخْتَه بَنَدِي كَرْدَن

جَزِيَّة: بِاج / بِاج / سَاو / خَرَاج /

كَزِيَّت (مَعْر)

مُجَازَاة: مُجَازَات

مُجْزِئ: مَكْشِي

الْجِسْتَابُو (مُخَابَرَات النَّازِي):

گشائابو

تَجْسِيْد: تَجْسِيْم

الْجَسَدُ: تَن / جَسَدُ / پَيْكَر

جَسَدُ: مُجَسِّم كَرْدَن

الْجَزَرُ: زَرْدَك / هَوِيج

مَجْزَر: مَسْلُخ / كَشْتَارْگَاه

جَزْ: گَرْد شِيَكَن شَدَن

جَزْ عَلَى أَسْنَانِهِ: دَنْدَان قَرْچَه /

دَنْدَان كَرُوچَه كَرْدَن

جَزَع: دَل گِرَفْتَن / دَلگِیْرِی شَدَن

/ دَلخُور شَدَن

جَزَع: دَلخُورِي / سَوَك / غَم /

غَم وَانْدُود / غُصَه / حَزَن

جَازَفَ: بِي پَرَوَانِي كَرْدَن / خُود

رَا بَه آب وَآتَش زَدَن

جُزَأَفَا: زَرْتِي / بَه تَصَادُفْ

جُزَأَفَا: كُزَاف / كُزَافَه (مَعْر)

مُجَازَفَة: خَطَرَجُونِي / رِيَسَك

(اَنْج)

جَزِيل: مَكْشِي

جُزْء: بَرَخ

جُزْء لَا يَتَجَزَّأُ: جُزْء لَا يَنْفَكُ

جُزْئِي: جَزْنِي / پَارَه اِي

جُزْئِيَا: تَا پَيْك اندازَه / بَعْضَا

الْجُزْئِي: مُلْكُول (فَر)

جاسوسية / تجسس: جاسوس /	الجسس: پل / بازگاه
خبرگیری	جسس خشبی: جاله / سل
تجسس: زاغ زدن / سرک	جسس متحرک: پل متحرک
کشیدن / جاسوسی کردن / زاغ	تجاسر: دم در آوردن / جگر
سیا و کسی را چوب زدن	داشتن / تودل شیر رفتن / رو
تجسیم: برجسته بینی / کالبد	داشتن / روشدن / زهره
سازی	داشتن
الجسم: تن / جثه / پیکر	جساره: دلیری / رشادت /
مجسم: برجسته بین	دلادری / پر روشی / پارا
جشع: پر طمع / ختنه نکرده /	جسور: دلیر / دلدار / پر دل /
طمع خام / طمعکار	ده وله / شمرول
جشع: کبیه دوختن / از / از	جس: بر مچیدن / پرماسیدن /
وجرس / آزمندی / ولع (~)	پلماس کردن / کاوش کردن /
داشتن	غور رسی کردن / غور ویر رسی
تجشؤ: زنگ	کردن / تقصص کردن / پاسوائی
تجشأ: آرق زدن / آروغ زدن	جس النبض: کاوش کردن / غور
جص: گچ (معر)	ویر رسی کردن / (مج) سر
جعبه (~ الثیاب): چین	وگوش آب دادن
خوردگی / چین خوردن /	مجس: کاوشگر
چروکیدن / چروک برداشتن /	جاسوس: جاسوس / خبر چین /
وز زدن / جمع شدن	اشپیون (فر)

جُغرافی: جغرافیائی	جُبَّه: کوله پُشتی / توشه دان /
الجُغَر (علم ~): جُغَر	کوله بار / پُشت وارہ / چنتہ
جَف: خُشک شدن / وَر	جُبَّه السَّهَام: تَرکش
چلو زیدن / وَر چروکیدن / وَر	جَمَجَع: جیر جیر کردن / بامبول
چلوکیدن / پَسایش داشتن	در آوَردن / بامبول زدن / بابا
الجُفَاف: خُشکی / خُشکسالی	غرابی کردن
جُفَاف (طَب): پَسایش / وابشت	جَمَجَعَه: بابا غرابی / اهن وتَلپ
تَجْفِيفُ الْمُسْتَنْقَعَات: زہ کشی	أَجَعَد / مُجَعَّد: وَزَوَی / فَرَفَری /
جاف: خُشک / سوخار / بَخس	فَرَفَری / چنگول چنگولی /
دوخ / دیم	اژنگناک / گلالہ / پَشمالو /
جُفَف: خُشک کردن / باد دادن	موی وَز کرده / پیچ خورده /
/ وابشت کردن / آبِ چیزی را	گیرہ خورده
گرفتن / بر آب کردن / پَسایش	تَجَاعِید: چروک / آزننگ /
داشتن	اژنگ / چین و چروک / لچ
مُجَفَّف: خُشک کرده /	تَجَعَّد: چین خوردن / چروکیدن
خُشکبار	/ چروک برداشتن / وَز زدن /
أَجْفَل (أَفْرَع): رَمَانیدن / رَم	جعد شدن
کردن / از جا پَرانیدن / رَم	تَجَعَّد: چین / چین خوردگی
دادن	مُتَجَعَّد: قَرَقَری / لا پلا
جَفَل (فَزَع): از جا پَریدن /	جَعَل: کردن / ساختن
رَمیدن / وَحْشَت زَدہ شدن	الجُغرافیَا (علم ~): جغرافیا

تَجَلَّدَ: تحمل کردن / کشیدن /	جَنَنُ / جُنُونُ: پلک / پلکان /
رَنج بردن	بامِ چشم
تَجْلِيدُ الْكُتُبِ: جلد بندی /	جَفَاءُ / جَفْوَةٌ: جفا
صحافی	جَلَبَ: آوردن
جَلَاءُ: جلّاد / دُرْخِیم / میر	جَلَبَ الْعَارِلَ: خفت آوردن بر ..
غَضَبُ / نَقْجی	جَلَبَ عَلَى نَفْسِهِ ... چیزی بر
جَلَّدَ: بُردباری کردن / دَنَدان	خود وارد آوردن
روی جیگر گذاشتن / تاب	جَلَبَةٌ: جَنَجَالُ / پُر خاش / بانگ
وتوش / تاب و توان / دل	/ جَنَگولک بازی / غوغا /
وَدَمَاغُ / چکبر / چکفر /	زَرَتْ وَزُورَتْ / شات و شوت /
صَبُورِی	عروغیز / سردنگ / غریو / قور
جَلَّدَ: شلاق زنی	قور / های وهوی
مُجَلَّدُ الْكُتُبِ: صحاف	أَحْدَثَ جَلَبَةً: هَیَاهو راه
جلد: چرم / بشمه / یَشمه	انداختن / هَیَاهو کردن / هو
جلد (بَشْرَةً): پوست	زَدَنُ / وق زدن
جلدی: پوستین	جَلَّاجِلُ: زلم زیمبو / زنگوله
جلد المَاعِزِ: میشن	جَلَّدَ: تازپانه زدن
جلدُ المَاعِزِ المَدْبُوعِ: تیماج	جَلَّدَ: دُوو چیراغ خوردن / شلاق
جلد مَدْبُوعِ: خامسوز	خوردن
جلد غَیر مَدْبُوعِ: صاغری /	جلید: یخ
ساغری / کیمخت	مُجَلَّدُ (~ من کتاب): جلد

مَجْلِسُ الْأُنْسِ : رَايَشْكَاهُ / دَم

ودود

مَجْلِسُ الْإِدَارَةِ : هَيْئَتُو مُؤَيَّرُهُ /

هَيْئَتُو رَيْسُهُ / مَجْلِسُ إِدَارَتِهِ /

شُورَايِ إِدَارِي

مَجْلِسُ الثُّورَةِ : شُورَايِ إِتْقَالَابِ

مَجْلِسُ الْجَامِعَةِ : شُورَايِ

دَانِشْكَاهِ

مَجْلِسُ الشُّعْبِ : مَجْلِسُ /

پَارْلَمَانِ (فَر)

مَجْلِسُ الشُّيُوخِ : سِينَا / مَجْلِسُ

سِينَا

مَجْلِسُ الْكَلِّيَّةِ : شُورَايِ

دَانِشْكَاهِ

مَجْلِسُ الْخَبْرَاءِ : مَجْلِسُ خَبْرَكَانِ

مَجْلِسُ الشُّعْبِ : مَجْلِسُ /

پَارْلَمَانِ (فَر)

مَجْلِسُ الشُّوْرَى : شُورَايِ وَلَى /

دَارِ الشُّوْرَا

مَجْلِسُ الْمَدِينَةِ : شَهْرْدَارِي

الْجُلْدُ الزَّائِدُ حَوْلَ الْأَنْظَافِرِ :

نَاخُنُكْ

جَلَسَ : نَيْسْتَن

أَجَلَسَ : نَيْشَانْدَن / بَرِ نَيْشَانْدَن

جَلَسَ الْقُرُفُصَاءُ : جَمْعَاتُهُ زَدَن

/ جَمْبَرُكْ نَيْسْتَن / جَمْبَرُكْ

زَدَن / جَمْبَكْ نَيْسْتَن /

چَنْدَكْ زَدَن

جَلَسَ عَلَى الْعَرْشِ : تَخْت

نَيْسْتَن / بَرِ نَيْسْتَن

جَلَسَ : إِجْلَاسُ / إِجْلَاسِيَّةُ

جَلِيسَ : مَانُوسَ

مَجْلِسَ : شُورَايِ / مَجْلِسُ /

كَنْگَاشُ / كَنْگَرَهْ (فَر)

الْمَجْلِسُ الْأَعْلَى : شُورَايِمَالِي

الْمَجْلِسُ الْأَعْلَى لِلْجَامِعَاتِ :

شُورَايِمَالِي دَانِشْكَاهِيهَا

الْمَجْلِسُ النِّيَابِي : مَجْلِسُ /

پَارْلَمَانِ (فَر)

مَجْلِسُ الْأَمْنِ : شُورَايِ أَمْنِيَّتِ

مَجْلِسُ الْوُزَرَاءِ: هیئتِ دَوْلَت /
کابینه (فر)

مَجْلِسُ تَأْدِیب: سُورای تادیبی
مَجْلِسُ تَشْرِیعی: مَجْلِسِ مُقَنَّنَه
جَلْسَرِین: گلیسرین
تَجَلُّط: لُخته شدن

جَلْطَة: لُخته
جَلْطَة دَمَوِیَّة: خُون لُخته / لُخته
خونی

جَلَاة: قَرَت
جَلَف: اویار قُلّی / اجلائی /

برانی / گِرْدَن کَلَفَت / قَرَتَن /
قَلَتَن / قورتن / مدمغ /
مدمق / نَگد / یار دانقلی /
شُر شاه / چلمن

جَلال: شیکوه / فرهی
جَلالَة الْمَلِک: اعلیٰحضرت
جَلالَة الْمَلِکَة: عَلیٰاحضرت
جَلِیل: ارجَمَند / پُراوج /
عالیٰرُتبه / بَرین / مُجَلَّل / با
شکوه

جَلَل: جِدّی / خطرناک / وخیم
جَلَنَف: اویار قُلّی / اجلائی /

برانی / گِرْدَن کَلَفَت / قَرَتَن /
قَلَتَن / قورتن / مدمغ /
مدمق / نَگد / یار دانقلی /
شُر شاه / چلمن

الْجَلَاء من الْأَرْضِ الْمُحْتَلة: تَخْلِیة
زَمَینِهایِ اشغال شده
أَجَلی: تَخْلِیة نمودن

إِجلاء: خَلَع ید / تَخْلِیة
جَلّی / جَلّی: زَدودن / زدانیدن /

جلا دادن / لیسه زدن / لیسه
کردن / پُر داخت دادن /
پُر داخت کردن / زَدایش
عَید الْجَلَاء: رُوزِ تَخْلِیة از نیروی

پیگانه
جَلُوکُوز: کلوکز
انْجَلّی: اشکار شدن / پیدا شدن
/ پدید شدن
تَجَلَّل: خود اشکار سازی /
مُکاشَفه

تَجْمِيد: تعلیق / بلوکه کردن	تَجَلُّی: پدیدار شدن / بیرون آمدن
تَجْمِيدُ الْأَسْعَار: بلوکه کردن نَرَخِهَا	جَالِيَّة: جرگه
تَجْمِيدُ الْعَلَاَقَات: بلوکه کردن رَوَاطِط	جَلَاء (وَضُوح): رَوَشَنائی / رَوَشَنی / رَوَشَن بودن
تَجْمِيدُ الْعَلَاَقَاتِ التِّجَارِيَّة: تَعْلِيقُ رَوَاطِطِ تِجَارَتِي	جَلِي: اشکار / پيدا / پديد / پديدار / هويدا
جَمَاد: بَرَبَسْتَه / غَيْر فَيْرُوح	جَلِيَّة: بيجا کردن
جَمَد: بلوکه کردن	جَمَالُون: شيروانی
جُمُود: افرردگی / افرردن / فُردن	جُمباز: ژیمناستیک (فرو)
مُتَجَمِّد: منجمود	جَمْبَرِي: ويگو
مُجَمَّد: بَخ زده	جُمُجْمَة: جُمُجْمَه / کاسه سَر
جَمْرَة: اخگر	جَامِع: سَر پِيچ / سَر کَش / سَر دَر
الْجَمْرَة الْخَبِيْثَة: سياه زخم	حَوَا / نَاهِرْهِيْزْگَار / دُولِ نِگَار
مَجْمَرَة: کَوْنَخ / آتشدان / مرزغان	جَمْع: پَر دَر آوَرْدن / سَر پِيچِيْدن
جُمْرُك: کُمْرُک (بو / ممر)	/ سَر جَنْبَانْدن / سَر بَر زدن
الْجَمَارِک: إِدَارَه کُمْرُک	جُمُوح: سَر پِيچِي / لَاقِيْدِي / خُرُوج
الْجَمِيْز: اِنْجَبِرْ مِصرِي	تَجْمَد: بلوکه شدن
الْجَمِيْز (شَجَر ~): چِنَارِ فَرَنْگِي	تَجْمَد: اِنْجِمَاد

تَجَمَّعَ بِهِمْ آمَدَن / بَرِگِرُو هَم	جاموس: گامیش / گاومیش
آمَدَن	(معر)
تَجَمَّعَ: هَمگُذاری	اجتماع: جلسه / نِشَت /
جامعة: دانشگاه	میتینگ (انج)
الجامعة العربية: اتحادیه عرب	اجتماعی: اجتماعی / سُیال
جماعة / جماعات: گروه / دسته	اجتماعی (شخص ~): مردم دار
(ج) دَسْتَجات	استجمع قُواه: صف آرایی کردن
جماعات المتطرفین: گروههای	/ گرد آمدن / پُشتیانی کردن /
افراطیان	تقویت کردن
جماعی: مجموعی	الجمعة (یوم ~): جمعه / آدینه
جمع: رُوی هَم ریختن / بَرِگِرُو	(روز ~)
هَم آوردن	الجمعية العامة للأمم المتحدة:
جمع (حساب): جمع زدن	مجمع عمومی سازمان ولل
جمع المال: کُروَت اندوزی	متجد
جمع المعلومات: جمع آوری	الجمع: همگان
اطلاعات	المجموعة الشمسية: آسمان دَوه
جمع جمعاً: اندوختن / جمع	/ کَهِکشان
کردن / ذخیره نهادن / بَگرد	إجماع: هَم رانی / پَکولی
آوردن / بَگرد کردن / واجیدن /	بالإجماع / بإجماع الآراء:
غَن کردن	باتفاق آرا
جمع من الناس: سَر آوری / عُدّه	تَجَمُّع: مَجْمَع / هَمایش

جَمْعِيَّة: جرگه / حوزہ / انجمن
 جُمُوع: توده
 جُمُوعُ الشَّعْب: توده و ملت
 جَمِيع ... هَمِه ...
 جَمِيعًا: سر تا سر
 عَالِمِ اجْتِمَاع: جامعه شناس
 عِلْمِ الاجْتِمَاع: جامعه شناسی
 غَيْرِ اجْتِمَاعِي: نجسب
 مُجْتَمِع / مُجْتَمَعَات: اجتماع /
 جامعه / (ج) جوامع
 مَجْمَع: مُجْتَمِع / حوزہ / بنگاه /
 مجلس / انجمن / اجتماع /
 گروه
 مَجْمَعُ اللُّغَةِ: فرهنگستان
 مَجْمَعُ تِجَارِي: مُجْتَمِع بازرگانی
 المَجْمَعُ الکُنْسِي: شورای
 کلیسائی / مجلسر مناظره
 مذهبی
 مَجْمُوعَةٌ: دَسْت / گروه
 مَجْمُوعَةٌ (~ کُوَحَات مَثَلًا):
 کلکسیون (فر)

مَجْمُوعَةُ أَعْمَالِ أَدِيبِيَّة: کلیات
 مَجْمُوعَةُ شَرِكَات: کنسرتیوم
 (انج)
 جَامِع: گانیدن / سیخ زدن / سیخ
 کردن / شق کردن / سکندن /
 جالش کردن
 جَمَاع: جالش / جِمَاع / آمیزش
 جنسی
 جَمَاعٌ سَطَحِيّ: در مالی کردن / لا
 پا گذاشتن / لا پایی در کردن
 جَمْع (طِبَاعَة): حروفچینی
 جَمِيع (طِبَاعَة): حروفچین /
 صفحه بند
 جَمِيل / جَمِيلَة: قَشَنگ / زیبا /
 ماه رُخ / ماه سیما / ماه گار /
 ماهوار / ماهوش / مهوش /
 خوب رو / خوشگِل / شکیل /
 گلچهره
 أَجْمَل: خلاصه کردن
 إِجْمَالًا: جُمْلگی / روهمرفته /
 بطور کلی / بالجمله

جَمِيل (صَنِيع) : الزِّنَات /	إِجْمَالِيّ : مجموعی
مَرَحَمَت / صَنِيعَت	بِالْجُمْلَةِ : گُتْرَه ای
مُجَامَلَة : رُودَرِیَاسْتی /	بِلا مُجَامَلَة : رُگ وِراست /
مَرْدَمْداری / تَعَارُفُی / چَشْم	صاف وِیوست کُنده
رُوشَنی	تَجَمَّل : گُل کردن / زیور کردن /
مُجَمَّل : تَارِخْچِه / مُخْتَصَر /	زیور بَستن
خُلَاصَه / بَاشْتَاب	تَجَمَّل : زیور گُری / زیور کُشی
جَمَل / جِمال : شُتُر / اشْتُر	تَجْمیل : زیبا سازی / آراپش /
جَمَال : ساریان	پیرایش / تَزْنین
اسْتِجْمَام : پهبودی / رَمَق نازِه /	جَامَل : تَعَارُف کردن / رو بَند
نیروی نازِه	شدن / رو در ماندن /
جُمَّة : ناسمه / پویک / کاکلی /	رُودَرِیَاسْتی گیر کردن /
کاکولی	رُودَرِیَاسْتی داشتن / رُو
تَجْمُهُر : تَجْمَع	دِرواستی کردن
جَمَاهیر : تُوْدَه مَرْدُم / جُمهور	جَمَال : آب وِرَنگی / رَعْنائی /
جَمَاهیر الشَّعْب : افراو وِلَت /	خوش گِلی / رَنگ وِرو / گِل
تُوْدَه وِلَت	گیرا داشتن / گِل وِئَمک
جَمَاهیرِیَّة : مَحْبُوبِیَّت / وجِهه	جَمَل : آراستن / آرانیدن /
الْجُمهور : جُمهور / توده مَرْدُم	پیراستن / زینَت کردن / زینَت
الْجُمهورِیَّة : جُمهوری	دادن / گُل کردن / زیور کردن
جُمهوری : جُمهوری	/ زیور بَستن

مِنْ كُلِّ جَانِبٍ : چہار ضریہ
 بِجَانِبٍ ... : پہلوی ...
 الْجَنْبِ (مِنَ الْإِطِّ إِلَى الْخَصْرِ) :
 پک و پہلو
 جَنْبًا إِلَى جَنْبٍ : دوشادوش
 جَنْجَلٌ (نَبَاتٌ مُعَمَّرٌ) : رازگ
 الْجَنَاحُ الْمِصْرِيُّ بِالْمَعْرِضِ :
 غُرفہ مصر در نمایشگاہ
 جُنَاحٌ : کُتَّاه / زَلَّتْ / بَزَه /
 بَزَهْکَاری / جِنَابَتِ
 جُنَاحٌ (قِسْمٌ) : غُرفہ
 جُنَاحُ الْحَرِيمِ / الْحَرِيمِ :
 حرمخانه / حرم سرا / سرا
 پَرده
 جُنَاحُ الطَّائِرِ : پَر / بال
 جَنَاحَا الْجَيْشِ : دَسَادَسَتْ
 جَنَحَ إِلَى : گرویدن / گرائیدن
 جُنْحَةٌ : کُتَّاه / بَزَه / جُرْم
 جَانِحٌ : برِ راحہ / منحرف
 جَنُوحٌ إِلَى : مُتَمَايِلٌ بِهِ ...
 جُنُوحٌ (مِيلٌ) : تَمَائِلٌ

جُمُہُورِی (مُؤَيَّدٌ لِلنِّظَامِ)
 الْجُمُہُورِیُّ : جُمُہُورِیخَوَاہ
 اجْتِنَابٌ : پَرہیز / اجتناب /
 احتراز / کنارہ گیری / طَفَرہ
 اجْتَنَبَ : اجتناب کردن
 الْجَانِبُ السُّفْلَى : روی پائین
 أَجْنَبِيٌّ / أَجَانِبٌ : بیگانہ /
 خارجی / غَیْبَرہ / (ج)
 بیگانگان
 تَجَنَّبَ : پَرہیختن / پَرہیز کردن /
 اجتناب کردن / دامن کشیدن
 / طَفَرہ رفتن از / دُورِ کردن
 از / احتراز کردن
 تَجَنَّبَ : خودداری / احتراز
 جَنْبٌ : پَهْلُو
 جَانِبٌ (جَہَةٌ) : وَر / سُو
 جَانِبُ الطَّرِيقِ : سَمْت
 جَنْبُ الْوَجْهِ : نِیمِ رُخ / نِیمِچہرہ
 عَلَى جَانِبٍ وَاحِدٍ : پِکِ وَر
 مِنْ جَانِبٍ وَاحِدٍ : پِکِ طَرَفِ /
 پِکِ جَانِبِ / پِکِ پَهْلُو

مُجَنَّد: تابین / تابین	جُنُوح (انحراف): انحراف / کج
مُجَنَّدُون: نقرات (ج)	رَفَناری
جَنَدَب: چراغ / جبر جبرگ	جَنَحَتِ السَّفِينَةِ: گبر افتادن /
/ زنجره / علی وَرجه	بِکَل نَشَسْتَن
جِنِرال (وُتْبَة): سر لشکر / ژنرال	مُجَنِّح: بالدار
(فر)	مُجَنِّحات / ذَوَاتِ الْأَجْنِحَةِ:
جَنَائِزِي: جنازه ای	پَر داران (ج)
جِنَازَة: جنازه	الْجُنْدِيَّة: نظام وَطيفه / خِدْمَت
جنس (نوع): نَوع	نِظَامِي / خِدْمَتِ زِيرِ پَرچَم
جنس / أجناس: یزاد	تَجَنُّيد: سربازگیری
الْجُنْس: جنس	جُنْد: نو آموز استخدام کردن /
الْجُنْس (ذَكَر وَاُنْثَى): جنسیت	نیروی تازه گرفتن
الْجُنْس البَشَرِي: نَوعِ بَشَر /	جُنْدِي: سرباز / سالات / سالدات
جنسِ آدَمی	(فر) / اِزَان (فر)
من جنس واحد: هَمجنس / هَم	جُنْدِي بَهرِيَّة: ناوی
نَوع	جُنْدِي عَامِل: سرباز تَحْت
عِلْمُ الْأَجْناس: یزاد شِناسی /	البراح
إِتِنوگرافی (فر)	جُنْدِي مَطْطُوع: سرباز داوطلب
مُتَجَانِس: یک دَسْت / جَمْعُو /	جُنْدِي مَشَاة: سرباز پیاده /
هَمگَن / هَمجنس / هَم مشرب	تُفَنگچی / تُفَنگدار
/ هَم سَلِقَه	جُنُود حَرَبِ الْعِصَابَات: چَرِیک

جَنَى عَلَيْهِ: ستم کردن بر ...	الْجُنْسِيَّةُ: تابعیت
جَنِيْفٌ: ژنو	الْجُنْسِيَّةُ الْمَصْرِيَّةُ: تابعیت مصر
جُنْيَهْ اِسْتِرْلِينِي: لیره انگلیسی	تَجَانُسُ: هماهنگی / یکجوری /
جِهَبَذْ / جِهَابَذَه: استاد / (ج)	پکسانی / پکنواختی
اساتید	جِناس: تَجْنِيس / جناس
اِجْتَهَدَ: سعی کردن / تلاش کردن	جَنْشَةُ السَّقْفِ: چنگک (معمر)
جهاد: جهاد	الجان از ما بهتران
جُهْدُ / مَجْهُودُ: تلاش	جَنَانِي: باغبان / بستان پیرا
جَهْدُ پلا طائل: توی تاریکی	جَنَّةُ: بهشت
رقصیدن / آب در هاون	جُنُونُ: دیوانگی
سائیدن / اکل از قفا	جُنُونُ الْعَظْمَةِ: عَقْدَه
مُجَاهِدُ: مُجَاهِدُ / (ج) مُجَاهِدِينَ	خودخواهی
مُجْتَهِدُ: مُرْكَازُ / پویا / سخت	جَنِينُ: جنین / رویان / اپکانه
کوش	مَجْنُونُ: دیوانه / مَالِخُولِيَانِي /
جَهَارًا: اشکارا	شوته (عب)
جَهَرُ: اِظْهَارُ داشتن	مَنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ: بهشتی / بهشتیان
جَهَرُ / مُجَاهَرَةُ: افشاگری / فاش	جَانُ / جُنَاةُ: جَنَابَتْکار / جانی
سازی / اشکار سازی / افشاء	جَنَانِيَّةُ: گناه / بزه / بزهکاری /
مَجْهَرُ: ذَرَّةُ بین	جَنَابِتُ / جرم
الأجهزة الحكومية:	جَنَى / جَنَى: دُرُودِن / درو
دستگاههای دولتی	کردن

جهیز تصویر بالاشعاع: پرتو نگاره	الجهیز الإعلامی: دستگاوه تبلیغاتی
جهیز التکییف: دستگاوه تهویه	الجهیز العصبی: دستگاوه اعصاب
جهیز الدوله: دستگاوه دولت	الجهیز الهضمی: دستگاوه گوارشی
جهیز العروس: جهیز / جهیزه / جهیزه	أجهزَة (هینات): تشکیلات (ج) تجهیز: آمادگی / آماده سازی / آماوش / آرایش / تهیه / تهیه مقدمات / تدارک / پستاپش / آرایش / آرایش
جهیز رصد الزلازل: زلزله نگار	تجهیز القافله: بارگیری / باربندی
جهیز: آمادن / حافور کردن / تیار کردن / فراهم کردن / پستا کردن / دم کردن	جاهز (مُصنَّع): ساخته جاهز (مَلابَس ~ة): دوخته (جامه های ~)
جهیز استقبال: دستگاوه گیرنده	جاهز (مُهَيَّأ): تیار / سازمند / آماده
جهیز ارسال: دستگاوه فرستنده	جهیز: دستگاه / آپارات (فر)
أجهض: کورتاژ کردن	جهیز التَّسجیل: دستگاوه ضبط صوت
إجهاض: سقط جنین / بچه اندازی / کورتاژ (فر)	
إجهاض المساعی: کورتاژ کردن تلاشها	
جهل: جر را از پر تمیز ندادن / حر از برد شناختن / بی سوادی / ناهمپی	
جهول: مُلا نقطه ای / مُلا نقشی	

جَاهِلٌ: نادان / بی سواد / بی	أَجَابَ: جواب دادن / پاسخ
دانش / سبک مغز	دادن
مَجْهُولٌ: گمنام / نا آشنا	تَجَاوَبَ: مُماشات داشتن /
تَجَاهِلٌ: صرف نظر کردن / گوش	مُدَارا کردن
بده کار نبودن / زیر سیل در	تَجَاوَبَ: مُماشات / مُدارا
کردن / زیرگوشی در کردن	استَجَابَ: قَرَمَان بردن / واکنش
تَجَاهِلٌ شَخْصًا: چس محل کردن	نشان دادن
/ محل نگذاشتن / کم محلی	استَجَابَهُ: جوابگونی / پاسخ
تَجَهَّمٌ: اخم کردن / بغ کردن / بق	استَجَوَابَ: باز پرس / بازجویی
کردن / رُو دَرِ هَم کشیدن /	استَجَوَابَ (~ پر لمانی مثلاً):
جَبین دَرِ هَم کشیدن / رُو پَهَم	استیضاح / استنطاق
کشیدن / رُو تَرَش کردن /	استَجَوَبَ: باز پرسیدن /
تُرُشرونی کردن / سیگرمه ها در	بازجویی کردن / استنطاق
هَم بودن	کردن
تَجَهَّمٌ: تُرُشرونی	اجتاحت: تاخت و تاز کردن /
مُتَجَهَّمٌ: اخمو / سیگرمه / سیگرمه	حمله کردن / تاراج کردن / سَر
/ سیه گره / بد اخم / تُرُش رُو	تا سَر ... را فَرَا گرفتن
چَهَنَمٌ: درک / دُوزَخ / جهنم	اجتِیاح: تَنک یورش / هجوم /
دره	تَهْجُم / تاخت و تاز
جَوَاب (وَدَ): پاسخ	جَانَحَة: سَانَحِه / فَاجِعه /
جَاب / یَجوب: تَوَر دیدن	مُصِیْت / بَلا

جوار: همسایگی / مجاورت
 جُور: بی عدالتی / بی انصافی /
 ستم / بیداد
 جار / چیران: همجوار /
 همخانه / هم مرز / همسایه /
 (ج) همسایگان
 بجوار: ... پهلوی ...
 جیره: همسایگی / مجاورت
 مجاور: نزدیک / همسایه /
 مجاور
 أجار / یجیر: پناه دادن / پناه
 بردن / لنگر انداختن /
 پروردن
 استجار: پناه جستن / پناه بردن
 / پناهنده شدن
 جورجیا (بأسیا الوسطی):
 گرجستان
 جورچیت (قماش): زُر زُرت
 أجاز (أباح): اجازه دادن /
 مجاز کردن / روا کردن
 أجاز (صدق): تجویز کردن

جُوخ (قماش): ماموت / نند
 جواد: چپاد: اسب / اسبها
 الجُود: سخاوت / جود
 أجاد: دست داشتن / عرضه
 داشتن
 إجادة: پیشه وری / استادکاری
 جاد: دوز پاشیدن / سرکیسه
 شل کردن / حاتم بخشی کردن
 جَوْدَة (تمیز): مرغوبیت
 جَوْدَة (نوعیة): کیفیت / چونی /
 تعریف / خصوصیت / طبیعت
 / صفت / ظرفیت
 جید: خوب / خوش
 جید (تقدیر): خوب
 جید جدا (تقدیر): بسیار خوب
 جار علی: ستم کردن بر ... /
 تعدی کردن
 جانر (امر ~): ستمگر / نا روا
 جانر (شخص ~): متجاوز /
 خطاکار / تجاوزکار /
 ستمکار

جَوْزُ الْهِنْدِ: نارگیل
 جَوْزَةُ الطَّيِّبِ: والک
 غَيْرُ جَائِزٍ: نا روا
 مَجَاز (کِنَايَة): عاریه / کتابه /
 تشبیه
 مَجَاز (مَمَرٌ): راهرو / دالان /
 دهلیز
 مَجَازِي: کتابه ای / مَجَازِی /
 تمثیلی / رمزی
 الْجَوَازُ (بُرْجُ ~): بُرْجِ جَوَازِ /
 تَوَام / دو پیکر
 جَوَازِ سَفَرٍ: گذرنامه
 جَوَازِ سَفَرٍ دِیْلُومَاسِی: گذرنامه
 سیاسی
 یَجُوزُ / جَوَاز: رَوَا داشتن
 جَوَسَقٌ: چار طاقی / بارانگیر /
 نارُمی / چتر باغ
 تَجْوِیع: گُرُسَگی / رَنج و یحنت
 / قَحْطی / قَحْطی زَدَگی
 جَانِع / جَوَعَان: گُرُسَته / گُشنَه
 جَاع: گُرُسَته شدن

إِجَازَة: تجویز / صوابدید
 تَجَاوَزَ (زَاد): زیاده رُوی کردن
 تَجَاوَزَ الْحُدُودَ: پیشی جستن بر
 / تجاوز کردن از / بالغ شدن
 بر / قَدَمِ قَرَاتَر نِهَادَن / تخطی
 کردن از
 تَجَاوَزَ (سَبَقَ): پیش افتادن /
 جِلُوُ افْتَادَن / پیشی جستن بر
 تَجَاوَزَ حُدُودَهُ: پا از گلیم
 خودش دَرَاز کردن / پا از گلیم
 خود بیرون کردن
 تَجَاوَزَ عَنْ: آمُرْزیدن / آمُرْزِش
 تَجَاوَزَا: مسامحة
 التَّجَاوُزُ: حَدْ شِکَنی / غلوی /
 گُرَافِ / افراط / زیادی / بی
 اعتدالی
 جَائِزٌ: رَوَا / زند آور
 الْجَائِزَة: جایزه
 الْجَازُ: نَفْت
 اجْتِازَ مِحنَةً: بَرَزَخْ گُذَرَانَدَن
 الْجَوُز (یَا مِیش): گردو / گردکان

المَجَالُ الجَوَى: فَضَاىِ هَوَايِ /
 حَرَمِ هَوَايِ
 تَجَوَّلَ: جَوَّلَانِ
 تَجَوَّلَ لِبَيْعِ بَضَاعَتِهِ: دَوْرِهِ گِردِیِ
 کردن / طَوَافِیِ کردنِ
 جَوْلَ (هَدَفَ): کُلَّ (انج)
 الجَوْلَةُ: دَوْر / سَیْرِ
 الجَوَّالُ: پِیشِ آهَنگیِ / دِیده بَانِ
 جَوَّالُ / أَجْوَلَةُ: نَاجِه / گَالِه /
 کِیسه / جِوَالُ / جَانَخَانِیِ /
 جَانِیِ خَانِیِ / گُونِیِ / خَوْرِه
 مَجَالُ: فَضَا / زَمِینَه / قَلَمَرُ /
 مِیدَانِ
 مَجَالُ (فُرْصَة): مَجَالِ
 جَوَانَتِیِ: دَسْتِ کَشِ
 جَوْنَلَة: دَامَن / زُوبِ (فر)
 جَوَاهِرِ جِی: حَکَاکِ
 جَوَهَر: مَفْز / چَشْمِ چِراغِ
 جَوَهَرَة: گَوَهَرِ
 الْأَجْوَاءُ غَیْرِ مُنَاسِبَة: هَوَا پَسِ
 اسْتِ

جَعَة: أَبْجَوُ
 جَوَّعَ: کُرْسَنَه کردنِ
 الجَوَّعُ: کُرْسَنگیِ
 مَجَاعَة: قَحْطِیِ / تَنگَسَالِیِ /
 قَحْطِیِ وَغَلَا / کِمِیَابِیِ / نَایَابِیِ /
 خُشْکَسَالِیِ
 أَجَوَفُ / مُجَوَّفُ: کَاوَاکِ / نَالِ /
 نَوگُودِ
 تَجْوِیفُ: گِیرِکِ / کَلَسَه / سِینُوسِ
 (انج) / پَاچَالِ / فِرُورِ فِتَنگیِ /
 گُودَالِ
 جَوَفُ: دُرُونِ
 جَوْفِی: دُرُونِیِ / زِیرِ زَمِینِیِ
 جَوَقَة: گِرُوه / جَوَخَه (مَعْر) /
 کَنسِیرَتِ (فر)
 الْجَوْلُفُ (لُعْبَة ~): کُلْفِ (انج)
 جَالُ / تَجَوَّلَ: دَوْرِ زَدَنِ / دَوْرِ
 گِشْتَنِ
 جَالُ بِخَاطِرِهِ: دَلِ آمَدَنِ / بِخَاطِرِ
 دَاشْتَنِ / دَرِ خَاطِرِ دَاشْتَنِ
 الْجَوَّالَة: پِیشَاَهَنگیِ / دِیده بَانِیِ

جَيِّفَة: لاشه	الجَوَّ: هَوَا / آب وهَوَا
جَيْل: نسل	جَوَى: هَوَانِي
جَيْل الشَّبَاب: نَسْلِ جَوَانَان /	جَوَيْتَر: گَوَاتَر
طَبَقَه جَوَانَان	جَاءَ / مَجِيء: آمَدَن
جِيلَاتِي: بَسْتِي	الجَاى عَلَى قَد الرَّايح: خوردي
جِيلَاتِين: زَلَاتِين (فرا)	کردى / از دَسْت پَدَهَن
جِيلِيَه (جَاكِت پِلَا اَكَمَام):	جَاب الدَّيْب مِن دِيلَه: سَر شِير
فَتوحى	أَوْرَدَن
جِين / جِينَات: ژِن (فرا)	جَاب داغَه / جَابَه الأَرْض:
جِينِي: ژِنر	لَنگَش از آسَمَان أَوْرَدَن
جِيولوجيا (عِلْم الأَرْض): زَمِين	جَيِّب: كِبَسَه
شِناسى	جَيِّبَة: دَاْمَن / ژَوْب (فرا)
	جِير: أَهَك / جِيرِين / كَلَس /
	گِيلِر سَفِيد
	جِير مُطْفَأ: دَوغَاب
	مُسْتَجِير: پَنَاهَنْدَه
	جَاش / جَيَّشَان: غُلْغُل كَرْدَن /
	قُلْغُل كَرْدَن
	جَبَش: لَشَكْر / سِيَاه / اَوْرَش
	جِيغَابَايت (أَلَف مِيغَا):
	جِيگَابَايت / گِيگَابَايت (انج)

حُبُّوب : حیوانات (ج)
حُبُّوب مُنَوَّمَة : قُرْصَهای خَوَاب
آوَر

حَبِیب / حَبِیْبَة : یار / دُوست /
دَلِیر / دِلدار / دِلرُبا

مُحَبِّب (به حُبُّوب) : حَبَّه اِی
مُحَبِّب / مَحْبُوب : دوست

داشْتَنی / محبوب

مَحَبَّة : مَوَدَّت / دوستی

العَبَّاحِب : شَب تاب

حَبَّة : تَرْجِیع دادن / بَیْشَتَر

دوست داشتن / مَقْدَم دانستن

/ مَیل داشتن / پَسَنَدیدن

حَبْدًا ! : زِه ! زَهِی !

حَبْر : مُرکَب

حَبْر / أَحْبَار الْیَهُود : خَاخَام

حُبُّور : خَشْنُودی

الْحَبَّار : دَه پا / سَپِیداج

حَبَس : پَرزندان افکندن /

نِگَهِداشْتَن / باز داشتن / بَند

نِهادن / دَر بَند کَشیدن

الْحُبَّ : عِشْق

الْحُبَّ الْعُدْرِي : عِشْق افلاطونی

حَبَّ : چینه

حَبَّ الرُّمَّان : نار دَان

حَبَّ الشَّباب : جُوشِ صُورَت /

جَنُونِ جَوَانی / غُرُورِ جَوَانی

حَبَّ الْعَزِيز : باتو

حَبَّ الْهَان / حَبَّهَان : چِل

حُبَّاب : کُف / حِباب

حَبَّة / حَبَّات : دانه / دانک /

حَبَّ

حَبَّة (تُولُول) : پینه

حَبَّة (ذَرَّة) : ریزه

حَبَّة (قَلِيل مِّن) : ماش

حَبَّة الْبَرَكَة : سیاه دانه / کَرَنج

إحباط (شعور بالـ ~) :	حبس : زندان / محبس /
تلخکامی	نواخانه / دستاق
إحباط (إفشال) : عقيم گذاری /	حبس انفرادی : حبس مجرد
خشی سازی / سرکوبی	حبس : در دام / زندانی
مُحِبَطٌ : زرشکی / دست از پا	محبس (~ الماء) : فلکه آب
درازتر	احتباس البول : حبس پیشاب /
حبكة : پیرنگ	شاش بند
اختلط الحابل بالنابل : قاتی /	حبسی : حبس / اهل حبشه
قاطی / قاتی گاتی / قاطی گامی	الحبشة : حبس / حبشه
/ هر دم کلنگ	تحبیسة : قلقل زرد چوبه / قلقل
حبيل : رسن / ريسان / تناب /	سماق
طناب / باربیج / بند	أحبط (~ مؤامرة / ~ انقلاباً) :
حبيل الفسيل : او شنگ	خشی کردن / کار شکنی کردن
الحبيل السري : بند ناف	/ عقيم ساختن / باطل کردن
حبلي : آبتن / آسته / حايله	أحبط (ياس) : دم روی کول
حابه : مرحمت کردن / نیکی	گذاشتن / نا امید شدن /
کردن به ... / طرفداری کردن	مایوس شدن / ناکام شدن
مُحَابَاة : مرحمت / طرفداری /	أحبطه (أياسه) : دم روی کول
نور چشمی / پارتی بازی	گذاشتن / نا امید کردن /
حِتت : خرد و خاکشیر / خرد	مایوس کردن / ناکام کردن /
وخمیر	دل شکنستن / جیگر شکافتن

حاجب العین: ابرو
 حجاب / أحجبة: طلسم / دخیل
 / لامچه / چشم پنام / بین
 وبتَرک
 حجاب / حُجُب: پرده /
 شادروان / واشاره
 حجاب المرأة: باشومه /
 سراکوش / حجاب / رویند /
 روپوش / نیمه
 مُحَجَّبة / مُحَجَّبات: مُخَدَّره /
 (ج) مُخَدَّرات
 تَحَجَّب: رُوگرفتن
 احْتَجَّج / احتجاج: ایراد کردن /
 ایراد گرفتن / چفیدن /
 واخواست کردن / دق کردن /
 زیان زدن
 احتجاج / احتجاجات:
 سَرَاکوب / سَرَاکوفت / اعتراض
 / (ج) اعتراضات / مخالفت
 احتجاج شديد اللہجة: اعتراض
 شديد اللحن

حَتَّة واحدة: یکسره
 حَتَمَ: ایجاب کردن
 حَتْمًا: کام ناکام / هر آینه
 حَتْمِيَّة: دریای / دریاپستی /
 اندرپاست
 مَحْتَمُوم / حَتْمِي: حَتَم الوقوع /
 شُدنی / جبری / قطعی
 حَتَّى: تا
 حَتَّى الآن: هنوز
 حات: کباب فروش
 حَثَّ: انگیزختن / تحریک کردن
 / ترغیب کردن / پَر دادن
 حَثَّ الدَّوَابَّ عَلَى السَّيْرِ: حی
 کردن
 حُثَالَة: واژده / کنجاره / پَر
 مانده / کنجیده / تُقَاله
 حَجَّبَ: پوشاندن / حجاب زدن
 / پرده زدن / پنهان کردن
 احتجب: پنهان شدن
 حاجب / حُجَاب: دالاندار /
 حاجب

الحَجَّ: زيارَت / زيارَت عتبات
مقدَّسه

الحَجَّ عَنِ الْمَيْتِ: حَجَّ خَرِيدَن
حاج: حاجی

حاج (لَا ضَرْحَةَ الشُّهَدَاءِ
بِكُورِيْلَاءَ): كِرِيْلَاتِي / (عم)

كِبَلَاي / كِبَلَايِي

حاج (لَا ضَرْحَةَ مُشْهَدٍ):

مُشْهَدِي / مَشْدُو / مَشْتِي /

مَشْ

حاجَّة (مُوْنْتُ حَاج): حاجيه

حَجَّ: زيارَت رفتن

حِجَّة / حِجْج: بَهاَنه / دَسْت

أَوِيْز / گَزْگ

پَشْحَجْج: بَهاَنه اَنگِيختَن / بَهاَنه

داشْتَن / بَهاَنه گِرْفْتَن / بَهاَنه

كِرْدَن / عَذْر برانگِيختَن /

بَلِيَتْ وَلَعْلَ كُذِّرْ اَنْدَن / گَزْگ

بِدَسْت اُفْتادَن / كِهَنه فَعْلَگِي /

گُزِرِه رَقْصانِي / عَذْر آوَرْدَن

حُجَّة فِي ...: دَر ... مَعْرَكَه اسْت

حُجَّة (صَلَّ): چَك نامَه /

حُجَّتانه

أُحْجِيَّة: پَرْد / نَرْدَك / پَرْدَك /

سَرْنَد / مُعَمَّا

حَجَرُ عَلِي: مَحْجُور كِرْدَن

الْحَجَرُ الْأَسْوَدُ: سَنگِ سِيَاه

الْحَجَرُ الْجَبَرِي: آهَك / گِلَر

سَفِيْد / جَبِيْن / كَلَس

الْحَجَرُ الصَّخِي: قَرْتَنِيْن / قَرْتَنِيْه

/ قَرْنَطِيْه (فَر)

تَعَجِيْر: سَنگ قَراشِي / حَجَّارِي

(~ كِرْدَن)

حَجَّار: سَنگ تَراش

حَجَر: سَنگ

حَجَرُ الْأَسَاس: سَنگِ زِيَر بُنا /

كَلَنگِ اسَاسِي / پايَه بُنياد

حَجَرُ الرُّوحِي: آسِيا سَنگ / آس /

سَنگِ آسِيَا / سَنگِ آسِياب

حَجَرُ الزَّائِيَةِ: سَنگِ گُوشَه /

سَنگِ زِيَر بُنا / بُنياد / اسَاس

حَجَرُ النَّار: زَنَد

اِحْتَجَزَ: باز داشت کردن / حبس
کردن / گیر انداختن / گیر
دادن

اِحْتَجَزَ: دستگیر شدن / توقیف
شدن / گیر شدن
اِحْتِجَاز: باز داشت / دستگیر /
توقیف

الْحَجَزُ (سجن): توقیفگاه
حاجز: مانع / گیر / سد جلو راه
حاجزُ الاصطدام: حایل
حاجزُ الشَّرْفَةِ: جاز پناه
حاجزُ الصوت: دیوارِ صوت
الحِجَلُ (طائر ~): کبک /
بَلَدْرَجین / بَذَرُو (معرا) /
تُودَرِه / قرقاول

الْحَجَلَةُ (لُعبَة ~): بازی لی لی /
بازی اکروودوکر
حَجَلٌ: لی لی کردن
أَحْجَمَ عَنْ ...: از ... خودداری
کردن
إِحْجَامٌ عَنْ: خودداری از

حَجَرُ القَدَّاحَةِ: سنگ چخماق
/ سنگ فندک / آتش زنه /
سنگریزه

حَجَرُ التَّجْلِیحِ: سنگ سُمباده
حَجَرُ الْکِلْسِ: آهک / گِلِ سَفید
/ جبین / کلس

حَجَرُ حَكِ الْقَدَمَینِ: سنگ پا
حَجَرُ عَثَرَةٍ: خار سر راه

حَجَرٌ کَرِیم: سنگ قیمتی
حَجَرٌ مَنْحُوت: سنگ تراشیده
حَجَرٌ مَنْقُوش: سنگ نیشته
حُجْرَةٌ: اُتاق / اُطاق (معرا)

حُجْرَةُ الْإِنْتِظَارِ: لیوان
حُجْرَةُ الْخَزَینِ: کتہ
حُجْرَةُ الدَّفْنِ: گوراب

حُجْرَةُ الزُّفَافِ: حجله خانه
حُجْرَةُ الطَّعَامِ: سُفره خانه
حُجْرَةٌ فَوْقَ السَّطْحِ: چار طاقی
مُتَحَجِّرٌ: سنگواره ای
مَحَجَّرٌ: سنگسار
حَجَزٌ: رِزْزُو (~ کردن)

تَحَدَّثُ: درآییدن / سَخَن گفتن /	حَجَام: رگ زن
حَرَف زدن / صُحِبَت کردن /	حِجَامَة: بادکش کردن / خون
گفتگو کردن	گیری
تَحَدَّثَ بِغَيْرِ عِلْمٍ: از دُور دَسْت	حَجَم: اندازه
بَر آتش داشتن / ول گفتن	حَجَم / تَحْجِيم: از رُشد باز
تَحْدِيث: نو سازی	ماندن / کوتاه نگاه داشتن
حَادِثٌ أَلِيم: حادثه جانسُوز /	حِدَاةُ: زاغ / خات / زَغَن /
حادثه جان گداز / حادثه	غلیباج / قرقی
شُوم	احْدَوْدَبْ / تَحْدَبْ: دمر شدن /
حَدَّثَ (مُراهِق): نو باوَه /	دُولا شدن / تاب برداشتن /
نُوجُوَان / (ج) نو باوگان /	کاس شدن / خَمیدن
نُوجُوَانان	احدیدا ب: تُو رَفَتگی
حَدَّثُ / أَحْدَاث: رُخداد /	أَحْدَب: پُشت کوچ / زونج /
پیشامد / رویداد / ماجرا /	پُشت خَم / چفته
ماوَّع / واقعه / جَرَّان /	حَدَبَة: قُوْز / قُوْج / کوچ / گره /
حادثه / (ج) حَوَاث /	دشیل
جریانات	مُحَدَّب: محدب / گرده ماهی /
حُدُوْث: بُروز	کُوْز / خَمیده
حَدِيث (جَدید): جَدید / مِلِرِن	حَدُوْثَة: متل / مظل
(فر)	حَدَّث: رُخ دادن / صورت گرفتن
حَدِيث (کَلَام): سَخَن / صُحِبَت	/ اتقاق اُفتادن

حَدِيثُ الْبِنَاءِ : نو ساز

حَدِيثُ الْعَهْدِ : جَدِيد / تازه /

جَدِيدُ التَّاسِيسِ

حَدِيثٌ إِذَاعِيٌّ : مُصَاحِبُهُ رَادِيُوْنِي

حَدِيثًا : تَارِكِي / بِنَارِكِي / اخيرا

حَوَادِثُ الْمُرُورِ : تَصَادُفَات

رَآئِدِكِي

مُتَحَدِّثٌ بِاسْمِ الْخَارِجِيَّةِ :

سُخْنَكُوِي وَزَارَتُو خَارِجِه

مُتَحَدِّثٌ بِالْفَارِسِيَّةِ : پَارِسِي زَبَان

/ فَارِسِي زَبَان

مُتَحَدِّثٌ رَسْمِيٌّ : سُخْنَكُو

مُحَادَثَةٌ : مَكَالِمُه / (ج)

مَكَالِمَات

مُحَدَّثٌ نَعْمَةً : دِيدِه نَدِيدِه /

نَدِيدِه بَدِيدِه / نَدِيدِ وَيَدِيدِ

أَحَدَثَ : نَتِيجَه دَادَن / سَبَب

شَدَن / بِه ... مَنَجَرَشَدَن

أَحَدَثَ ضَجِيجًا : هِيَاهُو رَاه

أَنْدَاخَتَن / هِيَاهُو كَرْدَن / حُو

زَدَن / وَق زَدَن

أَحَدَثَ فِتْنَةً : آغَالِيدَن / آشوب

كَرَدَن / دُو بَنِم زَدَن

مُسْتَحَدَّثٌ : بِكِر / طَارِي

اِسْتَحَدَّثَ : إِحْدَاث

حَدَاثَةٌ : نُو پَرْدَازِي / نُو گِرَانِي /

نُؤِن گِرَانِي

حَدَاثِي : نُؤِن گِرَا / نُو گِرَا

حَدَدٌ : تَعْيِين كَرْدَن / مُعَيِّن كَرْدَن /

مُشَخَّص كَرْدَن

حَدَدُ الثَّمَنِ : فِي زَدَن

الْحَدَّ الْأَدْنَى : دَسْت كَم

الْحَدَّ الْأَدْنَى لِلرُّوَاتِبِ وَالْأَجُورِ :

حَدَّ أَقْلَرِ حُقُوقِ وَكَارْمُزْدَهَا

الْحَدَّ الْأَقْصَى : مَآكِرِيسِم (فِرَا) /

مَآكِرِيسِم (اَنج)

الْحَدَّ مِنَ التَّسَلُّحِ : كَنْتَرُلُ

تَسْلِيحَات

الْحُدُودُ (بَيْنَ الدُّوَلِ) : مَرَز /

سَرَحَدَات (ج)

حُدُودِي : مَرَزِي / سَرَحَدَاتِي

إِلَى حَدِّ بَعِيدٍ : تَا دَرَجَه زِيَادِي

إِلَى حَدِّ مَا : تا حدِّی / تا اندازه

ای

بِلا حَدِّود : بی اندازه

حَدِّدَ إِقَامَتَهُ : تحت نظر قرار

گرفتن

تَحْدِيدَ : تعیین / تشخیص

تَحْدِيدِ الْمَسَاحَاتِ : پیمایش /

مساحی

تَحْدِيدِ الْإِقَامَةِ : حَسْرَ نَظَرٍ /

بازداشت در محل سکونت

تَحْدِيدِ النَّسْلِ : جلوگیری از

آبستنی

تَحْدِيدِ مُعَدَّلاتِ إِبْجَالِي الدَّخْلِ :

بنیچه بندی

حَادَ (شَدِيدَ) : بدخیم

حَادَ (مُسْنَنَ) : ریز

حَادَ الْبَصَرِ : ریزین

حَادَ الطَّيْعِ : دُو آتش

حَادَ الْمِزَاجِ : تَنَدِ خُو

حَدَّ (درَجَةً) : اندازه

حَدَّ (سِنَ) : نُوک

حَدَّ / حَدُّودَ : مَرَزَ / سَرَحَدَ /

سَرحدات

حَدَّ أَوْسَطَ : میانه

حَدَّ مِنْ : پس زدن

احْتَدَّ عَلَى : پَرُو ... پَنجه زدن

حَدَّةَ : بُرندگی

حَدَّةَ الْمِزَاجِ : تَنَدِ خُوئی

فِي حَدِّ ذَاتِهِ : پَخودی خُود

احْتَدَّ / احْتِدَادَ : اَشْتَلَمَ گفتن /

دَسْت از آستین به بر آوردن /

تُو دِل فُلَانِ رَفْتَن

مُحْتَدَّ : خَشْمَنَاک / آتشی /

عَصْبَانِي / مُتَلَاحِلِمَ / مُتَعَصِبُ

مُحَدَّدَ : مَعْلُومَ / مَعِينَ / قَطْعِي

مُحَدَّدَ يَمُوعَدَ : وَعْدَه دار

مَحْدُودِ الدَّخْلِ : کَمِ دَخْلَ / کَمِ

دَر آمَد

حَدَادَ : سُوکَ / عَزَا

الْحَدَادِ الْعَامِ : سُوکُواری عُمُومِ

حَدِيدَ : آهَنَ

حَدِيدَ صَبَّ : چَدَن

حَدِيدِي: پولادين / فولادين

حَدَاد: آهن ساز / آهنگر

انحدار: سرازیری / سراسی

مُنَحَدَر: دامنه / سراسیب

مُنَحَدَر: شیب دار

حَدَس: بوبردن / حدس زدن /

ادخل زدن / دید زدن / بر

آورد کردن / گمانه / ورنده

أَحَدَقَ بِه: در بر داشتن / احاطه

کردن / دور ... را گرفتن /

مُحاصِرَه کردن / حصار دادن /

حلقه زدن / دارا بودن

حَدَق: زاتول / زال وزاتول

حَدَقَ فِی: چشم دوختن / چشم

خواباندن / زل زل نگاه کردن

/ رک نگاه کردن / خیره نگاه

کردن / بربر نگاه کردن

حَدِيقَة: باغ (باغها / باغات) /

بوستان / مرغزار / گلزار /

گلستان / گلگشت

حَدِيقَة صَغِيرَة: باغچه

حَدِيقَة عَامَّة: باغ ولی / پارک

(انج)

حَدائقُ بَابِلِ المَعْلُوقَة: باغهای بی

ستون بابل

أَحْتَمَمَ: بحرانی شدن / آتش

گرفتن / گر گرفتن

مُحْتَمَم: گرم / سوزان / تند و تیز

حدوة: نعل اسب

تَحَدَّ: آج بازی / مبارزه طلبی /

دَعَوَتْ به جنگ / بی اعتنایی

تَحَدَّى: به مبارزه طلبیدن /

رقابت کردن / سرپیچی کردن /

سَر تافتن

حاد: ساربان / سرآهنگ

حادَّة: بدخیم

على حَدَّة: جداگانه / سی / اعم)

بسوی

حِذَاء: پاپوش / کنش / جَمشاک

/ جَمشاک

أَحْذَرُ: مراقب باش!

بَحْذَر: با احتیاط

حَارَبَ: جنگیدن / دست و گنجه	تَحذِير: اطلاعیه
نرم کردن	حَذَارًا: زینهار! زینهار!
مُحَارِب: بهادر / رزمجو /	حَذَر: هشدار دادن / زینهار
جَنگاور / جنگجو / سلحشور	دادن / اژیر دادن
/ مَبَارَز / دلاور	حَذَر: پروا / باریک رشتن /
مِحْرَاب: طاقچه	صَلَاحِدَة
الْحَرْب الباردة: جنگ سرد	حَذَر: با وقت / مواظب /
الْحَرْب العالمیة الأولى: جنگو	احتیاط آمیز / با احتیاط
جهانی یکم	يَحْذَر: بر حذر بودن / حذر
الْحُرُوب الصليبيّة: جنگهای	کردن از / مُلْتَمِث بودن
صلیبی	حَذَف: حذف کردن
حَرْبِ اسْتِزَاف: جنگو	حَذَف (کُمپیوتر delete): حذف
فَرَسَاشی	/ پاک کردن
حَرْب العصابات: جنگو	يَحْذَر: جذاء
چریکی	حَذًا حَذَوَه: پیروی کردن / پا
حَرْب النجوم: جنگو ستاره ها	پای او گذاشت
حَرْب أهليّة: جنگو خانگی /	مُحَاذَة: موازی / برابر
جنگو داخلی / (طبع) جنگو	مُحَاذَة: موازات / برابری
شهر وندی	حَرْب: جنگ / تبرد / رزم /
حَرْب کلامیّة: جنگو لفظی	کارزار / پیکار / ستیز
حَرْب کیمایوئیه: جنگو شیمیایی	حَرْب: جنگی / لشکری

حُرّ: آزاد	حَرْبٌ مَحْدُودَةٌ: جنگِ جزئی
حُرّ / أحرار: راد / رادمرد /	حَرْبَاء: کرباس / چرباء
زاده مرد / همگانی / (ج)	حَرْبَةٌ: دیوس / زوبین
رادگان	حَرْثٌ: شیار کردن / شخم زدن /
حَرَرٌ (کَتَبَ): برشته تحریر در	فه زدن
آوردن	مِحْرَاث: خیش / گاو آهن / قلبه
حَرَرٌ: رها کردن / سبیل کردن /	إِحْرَاجٌ بِالْمَعْرُوفِ: چوبکاری
رهانیدن / وارهانیدن / آزاد	(~ کردن)
کردن / تجزیه کردن	الْحِرَاجَةُ / التَّحْرِيجُ (عِلْمٌ):
الْحُرِّيَّةُ: آزادی	جَنَگِلْبَانِي / إِحْدَاثُ جَنَگِل /
حُرِّيَّةُ الرَّأْيِ: آزادی فکر	جَنَگِلْداری
الْحُرِّيَّاتُ السِّيَاسِيَّةُ: آزادیهای	أَحْرَجَ: رُو بَند کردن / رُو گِیر
سیاسی	کردن / دخل آوردن / خیکی
تَحْرُورٌ: آزادیخواه	بار آوردن / خیکی بالا آوردن
التَّحْرُورِيَّةُ: آزادیخواهی	/ رُو دَریا بستی گیر کردن / رُو
تَحْرُورٌ: ول شدن / رستن /	دَرواستی کردن
وارهیدن / بند بر گرفتن	أَحْرَجَ: رُو بَند شدن / رُو دَر
تَحْرُورٌ: رهائی	ماندن / رُو دَریا بستی داشتن /
تَحْرِيرٌ: وارستگی	رُو دَرواستی شدن
تَحْرِيرِيًّا: کُتِبَا / کُتِبَ	حَرْجٌ: خجالت
حَرَارِيٌّ: گرمایی / حرارتی	حَارِدٌ / مَحْرُودٌ: قَنَاس / قَنَاص

حَرَسَ الجَّامِعَةَ: گارد انتظامی	حَرَاة: تاب / تابانی / تابش /
دانشگاه	گرمی / گرما / حرارت / تفت
حَرَسَ الحُدُودَ: ژاندارمری /	حَارَ (ساختن): گرم
جاندارمری (فر)	حَارٌّ / حَرَأَق: دَهَن سُوْز / سَخِن
حَرَسَ السَّوَاخِلَ: پاسداران	حَرِير: ابریشم (معمر) / خَز (معمر)
ساحلی	حَرِير خام: خامه
حَرَسَ الشَّرَفَ: گارد احترام	حَرِير سَادَة: پَرِند
حارس: پاسدار / قراول / پاد /	حَرِير مُلَوْن: پَرِنیان
پادگان / پاسبان / بپا / مُحَافِظ	حَرِير مُنْقُوش: پَرِنو
/ گارد (فر) / جاندارم (فر)	حَرِيرِي: ابریشمی
حارس العَرَمَى: دروازه بان /	مُتَحَرِّر: بی بند و بار / بی درد
گُلَر (انج)	أَحْرَزَ: پیدا کردن / پَدَسْت آمَدَن
حُرَّاس الثُّورَة: پاسداران	/ پَدَسْت آوردن / بِرْخورد
انقلاب	شدن / گیر آمدن / حاصل
احتَرَسَ! : مُرَاقِب باش!	کردن
تَحَرَّشَ بِه: مُعْتَرِض شدن / تَجَاوُز	حِرْز (تَعْوِیْذَة): طلسم
کردن / جیرانداختن / موی	حَرَسَ: پاسداری کردن /
دماغ شدن / به زنی تَجَاوُز	کَشِیک کشیدن
کردن	حِرَاسَة: نِگهبانی / پاسداری
تَحَرَّشَ: تَجَاوُز / تَعَرُّض	الحَرَسَ: پادگان
حَرَصَ: مُوَظَب بودن	حَرَسٌ خَاص: آجودان

حَرْفِ (شِءٌ ~): پیشه ای /
 حِرْفَه ای
 حَرِیف: گزان / تَرُش / دِش /
 گس / تَد / سوزاننده
 حَرافَة: تَرُشی / دِشی / گسی /
 تَدی
 احْتَرَفَ: حرفه ای شدن
 مُحْتَرِف: پیشه ای / حرفه ای
 انْحَرَفَ: راه چپ رفتن / راه
 چپ کردن
 انْحِرَاف: کجی / پیراهی / بد
 راهی / انحراف
 مُنْحَرِف: بی راه / بد آئین /
 ضَلیل / ناراست
 مُنْحَرِف (بِزَاوِيَة): اُرِیب /
 اُرِیف
 احْتِرَاق: سوز / سوزش / سوخت
 / سوختگی
 احْتَرَقَ: گر گرفتن
 حَارِق / مُحْرِق: ظل / آفتاب ظل
 حَرَقَ: داغ / سوختگی

حَرِص: خَسِیسی / چس خوری
 حَرِص: با دَقّت / مواظِب /
 احتیاط آمیز / با احتیاط
 حَرَضَ: بَرانگیختن / تَحْرِیک
 کردن / وادار کردن / لیج
 انداختن / از جای پیر کردن /
 لجش گرفتن / بَرغلانیدن
 تَحْرِیض: تَحْرِیص / تَحْرِیک /
 آغزاش
 حَرَف / أَحْرَف: حَرَف
 حَرَف جَرّ: حَرَفِ اضافه
 حَرَف عِلّة: واکدار / واکه
 حُرُوف الِهْجَاء: اِلْفِبا
 حَرْفِي: تَحْت اللفظی
 حَرْفِيًا: لفظًا / هو به هو / عینا
 حَرَفُ الْكَلَام: لاگوشانی کردن
 تَحْرِیف: تغییر
 حِرْفَة / حَرَف: پیشه / کسب /
 صَنَعَت / صَنایع / اصناف
 حَرَف يَدَوِيَّة: صنایع دستی
 حَرْفِي (شَخْص ~): صَنَعَتگر

حَرْقَ / أَحْرَقَ : جرزدن / آتش

زدن / سوزاندن

حَرْقٌ مِنَ الدَّرَجَةِ الثَّانِيَةِ :

سوختنگی درجه دوم

حَرْقَةُ الْقَلْبِ : زبانه دل

حَرِيقٌ : آتشسوزی / جزغاله

مَحْرَقَةٌ : آدمسوزی

مُحْرَقَةٌ (قُرْبَانٌ مَحْرُوقٌ) :

سوخته

حَرْكٌ : جنباندن / جنب دادن /

به جنبش در آوردن / حرکت

کردن / حرکت دادن /

تَحْرِيكُ كَرْدَن / وول زدن /

تاب دادن / بهم زدن / به

جوش آوردن

تَحْرَكُ : پیمودن / راه افتادن /

تاب خوردن

تَحْرِيكُ : تحریک

حِرَاكٌ : جنبش / جنبایی /

تَحْرُكٌ / پویایی

حَرَكَةٌ : جنبش / ورج

حَرَكَةُ (ثَوْرَةٍ) : نَهَضَتْ

حَرَكَةُ تَمَشُّلِيَّةٍ : رُفُت (فر)

حَرَكَةُ شَعْبِيَّةٍ : قِيَام

حَرَكَةٌ لَا إِرَادِيَّةَ : رُوِنَد

الحركة الدُسْتُورِيَّةُ : جَنْبِش

مَشْرُوطِيَّت

حَرَكَاتٌ بَهْلَوَانِيَّةٌ : بَند بازی

مُتَحَرِّكٌ : متحرک / جنبنده

مُحَرِّكٌ : موتور (فر)

حَرَمٌ : بی بهره کردن / محروم

کردن

حَرَمٌ : بی بهره ماندن / محروم

شدن

حَرَمٌ : بارگاه / جلوه گاه / مشکو

الْحَرَمُ / الْحَرِيمُ : اندرون /

حَرَمْخَانَه / حَرَمْسَرَاي / سَرَا

پَرْدَه / پَرْدَه سَرَاي

الْحَرَمَانُ الشَّرِيفَان (مَكَّةُ

وَالْمَدِينَةُ) : حَرَامَان

حَرَمًا : قَبُول باشد!

حَرَمَان : محرومیت

حُرُون: رام نشو / چموش /
 نافرمان / کله شق / سرکش
 تَحَرَّى: پڑوهیدن / سُراغ برداشتن
 / سُراغ گرفتن / سَر و گوش آب
 دادن
 تَحَرَّ: جُستار / بازجویی / بَرُوسِ
 / تحقیق / رسیدگی
 حِزْب: حزب
 حِزْبِي: تیره ای / فرقه ای /
 چیزی / فرقه گرای / کَوْنَه پین
 الحِزْب الجُمهوری: حِزبِ
 جُمهوریخواه
 الحِزْب الدیمقراطی الْمَسِیحی:
 حِزبِ دموکرات مَسِیحی
 الحِزْب الشیوعی: حِزبِ
 کُمونیست
 الحِزْب الوطنی: حِزبِ مِلّی
 احزاب الیمین: حزبهای دَسْت
 راستی
 حِزب الدُسْتُوریین: حزبِ
 مَشروطه خَواهان

حُرْمَة (امْرَأَة): ضعیفه
 حُرْمَة (قَداسَة): حَریم
 حَریمی: زنانه
 مَحْرُوم: بیتوا / تَهیدست /
 نیازمند / خالی
 حرامی: دُزد / بَر دار / وَر دار /
 وَر مال
 حَرَم: حرام کردن
 حَرَم عَلَی نَفْسِه: تَحَریم: گل
 حرامزاده زدن
 تَحَریم: ممانعت / تحریم
 مُحَرَم / مُحَرَّمات: نابو (انج) /
 حرام
 احترَم / احترام: احترام
 گُذاشتن به / محترم داشتن /
 بزرگداشتن
 مُحترَم: مُحترم / پَسندیده /
 بزرگوار / ابرومند / شرافتمند /
 لایق احترام
 الحَرَمَل: اسپند
 حَرَن: زیرش زدن

حَزْمٌ: حَرْفِ پکی بودن /	حزب العُمَال: حزب کارگر
قَاطِعِیت	حزب المُحَافِظِین: حزب
حِزَام: کَمَرَبَند / میان بَند	مُحَافِظَه کار
حِزَام الرِّصَاص: فانسقه	حزب یَساری: حزب دَست
حِزَام السَّلاح: بِراغ / بِراق (نر)	چَپی
حِزَام السَّیْف: حَمایل	تَحْزُب / حِزْبِیَّة: خانِ خانِ /
حِزَام الفِتاَق: بیضه بند	دُو گروهِی / دُو دَستگی
حِزَام جِلْدی: دَوَال / تسمه	حِزَبُون: عَجُوزَه / ساحره / مه
حَزین: اندوهگین / اندوهناک /	سَفید
غَم زده / غَمخَوَار / غَمناک /	حَز: تُو رَفْتَه / شیار / قاش
غَمگین / نَزند / محزون /	تَحزیز: تُو رَفْتگی
وَلَتَنگ	مُحَزُّز: خاندار / چَند بر
أَحْزَن: غَمگین کردن / محزون	حَزْم: بَستن / بَستَه بَندی کردن
کردن / اندوهگین کردن /	حَزْم آمِرَه: رَفَع کردن / مَقَرَّر
اذیَّت کردن / غُصه دار کردن	داشتن / تَصمِیم گرفتن / رای
حُزُن: غُصه / وق	دادن
حَزِن: غَمگین شدن / وَلَتَنگ	حَزْم مَتاعَه: بُتَه بَستن / بار بَستن
شدن	/ بار بَند
مُحْزِن: غَم آوَر	حِزْمَه: بَستَه / بافَه / رُزمه / کلی
حَسَب: شُمرَدن	(فر)
الحَسَب: پروز	حازِم: سَخْتگی

حَسَبَ ... : بَسْتَه به ... / بَر

حَسِبَ ...

حَسَبَ الظُّرُوفَ : الْاِبْتَحَى / اللهُ

بَحَثِي / الْاِبْتَحَى / اللهُ

بَحَثَكِي / بِحَسَبِ پِشامد

وَأَتَقَاتُ

ذُو حَسَبٍ : يَدَّر دَار / نَسِيب /

نَجِيب زاده

غَيْرُ مُحَسَّبٍ : حَسَاب نَشْدَه

مُحَاسِبٍ : حَسَابدار / اِيَارْگَر /

ذِي حَسَاب

مُحَاسِبَةٌ : حَسَابداری / واریز

مَحْصُولًا : حَاجَتِ!

مَحْصُوبَةٌ : نَوَر چَشْمی / پَارْتی

بازی

تَحَسَّبَ : احتیاط کردن / بَر حَذَر

بودن / حَذَر کردن از

حَاسِبٌ : بازخواست کردن از /

حَسَاب خواستن از

حَاسِبًا : سَر حَسَاب!

حَاسِبٌ آلِي : کامپیوتر (انج)

حَاسِبٌ آلِي يُقَالُ : کامپیوتر قابل

حَمَل / لَپ تَپ (انج)

حِسَاب : اواره / اماره / ماره /

ایار / آساره

حِسَابُ الْأَعْدَادِ / حِسَابُ

الْجُمْلُ : جَفَر

حِسَابُ التَّفَاضُلِ وَالتَّكَامُلِ :

حَسَابِ دِیْفِرَازَسِیلِ وَانْتِگِرَالِ

حِسَابَات : مُحَاسِبَات

حِسَابَاتِهَا طَلَعَتْ غَلَطَ :

مُحَاسِبَاتَشِ اشْتِیَاهِ از آبِ در

آمَد

حَسَدٌ : هَوَ کَشِیدَن / رَشْکِ بَرْدَن

/ چَشْمِ زَدَن

حُسَدٌ : چَشْمِ خُورْدَن

حَسُودٌ : بَد چَشْمِ / حَسُود /

رَشْکَن / چَشْمِ رَسَانِ / رَشْکِ

مَنْدِ / رَشْکِ وَرَزِ / رَشْکِ بَر

الْحَسَدِ : رَشْکِ / بَد چَشْمِنِ /

حَسَادَت

حَسْرَةٌ : دَاغِ / حَسْرَت

حَسَّاس / حَسَّاسَات : چِگَر	تَحَسَّرَ : افسوس خوردن /
حَسَّاسِيَّة : حَسَّاسِيَّت	حَسْرَت بُردن / چِگَر خوردن /
مَحْسُوس : پَرماس پذير /	دَسْت گَزِيدَن / داغ ديدَن
پَرماسِيدَنِي / چِس كِرْدَنِي	اِنْحَسَرَا : پَس رَفْتَن / پَس رَفْت
تَحَسَّسَ : پَرمچِيدَن / پَرماسِيدَن /	كِرْدَن / فِرَوَكش كِرْدَن
پَلماس كِرْدَن / اَمَس كِرْدَن /	اِنْحَسَار : پَس رَفْت / كَاچِش /
دَسْت زِدَن بَه ...	پَسْرُوي / وَا پَس رُوي /
حَسَمَ : پيش بَرَدَن / رَفَع كِرْدَن	بازگشت / بَسْرَفْت / بَرگشت
حَسَمَ : بُرَندگِي / سَر رِشْتَه / قَطْع	حَاسَّة / حَوَاس : چِس / (ج)
حَاسِمَ : بَات / بَتِي / جَزْمِي /	حَوَاس
قَاطِع / قَاطَمِي / دَنْدَان شِكَن /	الْحَوَاسُ الْخَفِيَّة : حَوَاسِر
ضَرَس قَاطِع	پَنجِگَانَه
مَحْسُوم : سَبب و سَو نَدَارَد	حَاسَّةُ الْإِبْصَار : چِس بَاصِرَه
غَيْر مَحْسُوم : پَا پَهَوَا / پَا دَر هَوَا	حَاسَّةُ الذَّوْق : چِس ذَاقَه
حَسَنٌ : خُوب / خُوش / نِيك /	حَاسَّةُ السَّمْع : چِس سَامِعَه
نِيكُو	حَاسَّةُ الشَّم : چِس شَامَه
الْحُسْن : آب و رَنگِي / رَعْنَانِي /	حَاسَّةُ اللَّمَس : چِس لَامِسَه
خُوش گِلِي / رَنگ و رُو / گِل	أَحَسَّ / إِحْسَاس كِرْدَن
گِيړا دَاشْتَن / گِل و نَمَك	چِس / إِحْسَاس : إِحْسَاس
حَسَنَ تَحْسِينًا : بَئِئَر كِرْدَن	أَحَاسِيْس : إِحْسَاسَات (ج)
تَحَسَّنَ / تَحَسَّنَ : بَئِئَر شَدَن	حَسَّاس : حَسَّاس

تَحْسِينُ الْخَطِّ: خوش نویسی
تَحْسِينُ الْعِلَاقَاتِ: بهبود روابط
حُسْنُ الْجَوَارِ: حُسْنُ هَمْجَواری
حُسْنُ الْحَفْظِ: خوش بختی /

نیک اختری
حُسْنُ السُّمْعَةِ: حُسْنُ شُهْرَتِ /
خوش نامی / نام نیک
حَسَنُ السُّمْعَةِ: خوش نام
حَسَنُ السَّيْرِ وَالسُّلُوكِ: خوش
رفتار

حَسَنُ الطَّيْعِ: خوش اطوار /
فَرشاد

حَسَنُ الْمَظْهَرِ: خوش ینما
حُسْنُ الْمُعَامَلَةِ: راست کردار
حَسَنُ النِّيَّةِ: نیکو سیگال / نیک
ینهاد / نیک خَواه
حُسْنُ النِّيَّةِ: خَیر خَواهی /

نیکخواهی
لِحُسْنِ الْحَفْظِ / لِحُسْنِ الطَّالِعِ:
خوشبختانه

حَسَنَاتُ (بِ) لِلْآخِرَةِ: باقیات

حَسَنَاتُ / مَحَاسِنُ: مَحَاسِنُ (ج)
حَسَنَةُ (قَوَابِ): چیراغ (معر)
حَسَنَاءُ: رَعْنَاءُ / ماه رُخ / ماه
سینما / ماه گار / ماهوار /
ماهوش / مهوش / خوب رو /
خوشگیل / شکیل / گلچهره
أَحْسَنَ إِلَيَّ: خَیرات کردن /

چیراغ دادن / سره کردن /
بِشْتِ گذاشتن / اوزانی داشتن
با ... / مَرَحَمَتِ کردن / نیک
کردن به

أَحْسَنْتُ: افرین! زه‌آزه! ایو‌الله!
إِحْسَانٌ: صَنِيعَتُ / نیکوکاری /
نیک / خَیرخواهی /

نیکخواهی / احسان / بخشش
قَرَطُ الْإِحْسَانِ: چوبکاری (بِ)
کردن

مَحَاسِنُ الصَّدْفِ: مَیامن (ج)
مُحْسِنٌ: نیکوکار / صاحب کرم /
منعم
فِي أَحْسَنِ حَالٍ: سَر و مَر و گنده

حَشْرَى: قُلْتُ / بُلْفُضُول /	اِحْتَسَى: هَرْت کشیدن
حاشیه نشین	حِسَاء: آش / آشامه / خورشت /
اِنْحَسَرَ: تَبَدُّل / تَنَگ اُفتادن	شوربا / هَرَسَه / شله
مُتَحَشِّرَج: دُورگه	حَشَّة: بَسِجیدن / جَمْع آوری
حَشُّ: بِا داس بُردن	کردن
حَشَّاش: حَشِی	حَشْد (جَمْع): مَتَنِگ (انج)
حَشِش (مُحَدِّد): اسرار	حَشْد الطَّاقَات: آماده کردن
حَشِيشَةُ الدِّينَار (نَبَات مُعَمَّر):	نیروها / آماده کردن کلیه
رازگ	نیروها
مِحْشَة: داس	حَشْدُ الْقَوَّات: سَوَق الْجَیْش /
رَئِیس الحَشَم: آقاسی (تر)	لَشکر کشی / رَزَم آراستن /
مُحْتَشِم: لایق	لَشکر کشیدن
حَشَا: پُر کردن / آب دَر پُوست	حَشْد من ...: عُدّه ای از ...
... دَویدن	اِحْتِشَاد / حَشْد: سَر آوری /
حَشْو: لایه / لَفاف / لایه گذاری	جَمْع آوری / آراپش
حَشْو الأَسنان: پُر کردن دَنَدان	حَشْر: سَپُوختن / طَهاندن / فرو
حَشْوَة (عِبَارَة): زَغره	کردن / تَنَگ گُذاشتن
حَشِیَة (مَرْتَبَة): تُشک / دُشک	حَشْر أَنْفَه: لَحِیه کردن
/ دوشک / نِهالی	حَشَرَات: جَک و جانور
مَحْشِی: دَلْمه (تر)	حَشْرَة: جُمَندَه / حَشْرَه
أَحْشَاء: اَنْدرونه / رِیغ / رِیق	عِلْم الحَشَرَات: حَشْرَه شِناسی

لا حَصْرَ لَهُ: بی شمار	أَحْشَاءُ الْحَيَوَانِ: شیکبِه
انْحَصَرَ فِي: مُنْهَضِرٌ بِهِ ... شدن /	حَاشِيَةٌ: کنار / دامن / رویان /
مَحْدُودُ شدن	گرد باف / لَب / لَبِه / حاشیه
حَاصِرٌ: حِصَارِ دادن / مُحَاصِرَه	حَاشِيَةٌ (تَعْلِيقُ): زیر نوشت / زیر
کردن	نویس / پا و رقی
حِصَارِ / مُحَاصِرَةٌ: حِصَارِی /	حَاشِيَةٌ (مُحِيطُونَ): همراهان /
مُحَاصِرَه	دور ویر / اطرافیان
حَصِيرٌ: زیگ	حَاشِيَةٌ مَلَكِيَّةٌ: درباریان
مُحَاصِرٌ: حِصَارِی	تَحَاشِيٌ: پرهیزگتن / پرهیز کردن
حُصْرُمٌ: غوره	/ اجتناب کردن / دامن
حِصَّةٌ: بهره / آبخور / برخه /	کشیدن / طغره رفتن از /
بَخْش / قِسْمَت / پدَرزِه	دوری کردن از / احتراز کردن
حَصَافَةٌ: زیرگی	تَحَاشِيٌ: خودداری / احتراز
حَصِيفٌ: زیرگ / با هوش /	حَصَدٌ: درو کردن
هُشْيَار / هوشیار / هوشمند /	حَصَادٌ: درو
بَخْرَد / خَرَدِ پیشه / خَرَدَمند /	حَصْرَ (عَدَّ): شمردن / شماردن
با تمیز / قَرَزانه / پُخته مَغز /	حَصْرَ فِي: مُنْهَضِرٌ کردن به /
قَرَز / قَبْرَاغ	مَحْدُودُ کردن
حَصَلَ عَلَى: بِدَسْت آمدن /	حَصْرٌ: تَحْدِيد / مَحْدُودِيَّت /
بِدَسْت آوردن / بگیری آمدن	مَحْدُود سازی
حَصَلَ خَيْرٌ!: بَخِيرِ گُذشت!	حَصْرِي: دَر بَسْت / حَصْرِي

حُصَان جَرّ: یابو	حاصل علی: برنده
حُصَان سَبَاق: بوز / باد پا	حَصَالَة: قلک
الحُصَان المُجَنِّح (کائن خُرَافی):	حَصِيلَة (عائد): عایدی / بازده /
ذو الجناح	دَرآمد (ج) دَرآمدها
حَصْن: تَقْوَت کردن / نیرومند	حَصِيلَة / مُحَصَّلَة: شایه / حاصل
کردن	/ بیلان کار / پی آیند
حِصْن: بارو / کلات / باستان	حَوْصَلَة: جاغر / ژاغر / زاغر
(فر)	محاصیل زراعی: تولیدات
حُصُون / تَحْصِینات:	کشاوری
استحکامات	مُحَصَّل: تحصیلدار / جمع کننده
حَصین: استوار	/ فَرَاهِم آورنده / گرد آورنده
مُحَصَّن: پناه دار / سنگردار /	مُحَصَّل رَسْم المرور: راهدار
مَصُون / محفوظ	مُحَصَّلَة / حَصِيلَة: دَسْت آورده /
مُحَصَّنَة: عقیف / پاکدامن	بَرداشت / باز ده / پی آمد /
حَصَانَة: مَصُونِیت	شایه / حاصل
حَصَانَة دِیْلوماسِیَة: مَصُونِیت	مَحْصُول / محاصیل: فَرآورده /
دِیلماتی	فَرآورده ها / تولیدات /
حَصی: ریگ / سنگ ریزه	مَحْصُولات (ج)
حَصی الأرز: گال	مَحْصُول صِیفی: جالیز / لته
حَصَوَة الکُلی: سَنگ کُلیه / قَلوه	تَحْصِیل (دَرس): دَرس خواندن
سَنگ	حُصَان: اسب

تَحْضُرُ: مَدَنِيَّتْ	أَحْصَى: شُرُودَن
أَحْضَرَ / إِحْضَارُ: آوَرْدَن	إِحْصَاءُ: آمار / شُمار / شُمارش /
حَضَرَ: پِستاکردن / مِهْيَا ساختن	هَمَار
/ مَجْهَازْ کردن / آمادہ کردن	إِحْصَاءُ رَسْمِيٍّ لِّلْكَانِ: سَر
تَحْضِيرُ: آمادہ سازی / آمادگی /	شُماري / آمار / إِحْصَانِيَّة
آمادش / تَهيَّہ / تَهيَّہ مَقْدِمَات	إِحْصَانِيَّة: آماری / آمارگر / سَر
/ تَدَارُکْ / پِستاپش	شُمار / مُتَخَصِّصِ إِحْصَانِيَّة
تَحْضِيرُ الْأَرْوَاحِ: إِحْضَارُ /	حَضَرَ: آمَدَن
الْإِمَّاسُ / مُنَاجَات	الْحَضَرَ: شَہَرِ يَشِينِي / شَہَرِ گِرَانِي
تَحْضِيرِي: مُقَدِّمَاتِي / آمایش /	/ حَضَارَتْ
تَدَارُکِي / پِستانی	حَضَرِي: شَہَرِ نَشِينِ / شَہَرِي
مُتَحَضِّر: مُتَمَدِّن	حَاضِر: سُخْرَانِي کردن
مُحَاضِر: سُخْرَان	الحَاضِر: جَارِيہ
مُحَاضِرَةٌ: سُخْرَانِي	حَاضِرِ الْبَدِيئَةِ: سَرِيعِ انْتِقَالِ /
مَحْضَر: صُورَتْ	نُكْتَه سَنَجْ
مَحْضَرُ الْجَلْسَةِ: دَسْتُورِ جَلْسَہ /	حَاضِر! قُرْبَان! (عَم) قُرْبُون!
صُورَتْ جَلْسَہ / (ج)	حَضَرَةٌ: فَرْگاہ
صُورَتْ جَلْسَات	حَضَرَ تَلْکَ: جَنَابِعالِي
يُحْتَضِرُ: نَفْسِ آخِرِ کَشِيدَن /	حَضَارَةٌ: تَمَدُّنْ
خانہ رُوشَن کردن / چانہ	حَضَارَةٌ مِصرِ الْقَدِيمَةِ: تَمَدُّنْ
انداختن	بَاسْتَانِ مِصرِ

دار حَضَانَه: کودگستان
 حَضَانَةُ الْبَيْض: بَر خوابیدن /
 روى تُخَم خوابیدن / جوجه
 کشی کردن
 سَلَام بِالْأَحْضَان: آغوش بازی /
 چلپ چلپ
 حَطَّاب: تَبَرکار / تَبَردار / چوب
 بُر / الوار ساز
 حَطَب: هیزم / وَرک / گیرانک
 / گیرانه / هیمه
 انحطاط: تَنَزُّل / ویرانی
 مُنْحَط: پست
 حَطَه فى دِمَاغِه: توی کوک کسی
 رفتن / کچلک بازی دَر
 آوَرْدَن
 مَحْطَة: ایستگاه
 مَحْطَة الْبَرِيد: چاپارخانه
 مَحْطَة الْقِطَار: گار (فر)
 مَحْطَة أَرْصَاد جَوِيَّة: ایستگاه
 هواشناسی
 مَحْطَة بَنْزِينَ: پمپ بنزین

حُضُور: حاضری
 حُضُورُ الْبَدِيهَة: بی ورنگی /
 فُورِيت / بی واسطگی / بی
 فاصلهگی / آگاهی / حضور
 فُهن
 مُحْتَضِر: نیم جان / روبه مرگ
 / در حالِ نَزَع
 احتضار: نَفْسِ آخِر / بُو حَلَوَا
 استحضار: قَرَا خواستن / قَرَا
 خواندن
 استحضَرَ إِلَى الذَّاكِرَة: پیاد
 آوَرْدَن / بخاطر آوَرْدَن
 مُسْتَحْضِرَات التَّجْمِيل: قَوازِم
 آرایش
 مُسْتَحْضِرَات طِبِّيَّة: قَرَا وَرْدَهائی
 پیداشتی
 حَضَنَ / احتضَنَ: دَر آغوش گرفتن
 / بَقْل کردن
 حَضَنَ: بَقْل / آغُوش
 حَضَانَة: قِيمومَت / سرپرستی /
 لَکَی

مَحْطَةُ بَثْ إِذَاعِي: ایستگاه
 فِرْسْتَنده رادیویی
 مَحْطَةُ فُضائیة: ایستگاه فضایی
 مَحْطَةُ مُراقَبة بَحْرِیة: ایستگاه
 مُراقَبت دریائی
 المَحْطَةُ الرَّئِیْسَةُ: زیرِ مینال پایانه
 حَطٌّ (ـ الطائر): فرو نِشتن
 حَطُّ من شَأْنِه: انک کردن
 حَطَّ بَقَرَه مِنْ بَقَرٍ ... دَسْتُ
 پَرِکِیَبِ کِسی زدن
 حَطَمٌ: خُرد کردن / در هم
 شِکستن / منگنه کردن / پرس
 کردن / درهم کوبیدن / تَه
 زدن
 تَحَطَّمٌ: تَرک برداشتن / تَرک
 خوردن / در هم شِکستن /
 پَهم خوردن / خُرد شدن
 حُطامٌ: لاشه
 حُطامُ السَّفینَةِ: لاشه کشتی /
 قِطَعاتِ مُتَلاشِی شُدِه کشتی
 حُطامُ الطَّائِرَةِ: لاشه هَوَایِما

مُحَطَّمٌ: بی پا / بی پَر و پا
 حَظَرٌ: تَحْرِیم کردن
 حَظَرٌ: تَحْرِیم / بایکوت (انج) /
 مَمْنُوعِیت / پیشگیری
 حَظَرٌ اِقْتِصادی: تَحْرِیم اِقْتِصادی
 حَظَرُ التَّجَوُّلِ: تَحْرِیم جَوَّان
 حَظَرُ التَّسَلُّحِ: تَحْرِیم تَسْلِحاتی
 حَظِیرَةُ: آغِل / تَوِیلَه / طَوِیلَه /
 آخور / شب آهنگ / شبغاز
 حَظِیرَةُ الدَّوَّاجِنِ: مُرْغَدان
 مَحْظُورٌ: غَدَغْن / قَدَغْن / مَمْنُوع
 الحَظُّ: بَخْتُ / شانس (فر)
 الحَظُّ (القِسْمَةُ): سَرَنوشت /
 تَقْدیر
 حَظْلٌ: بَرخورد شدن
 حَظْلٌ بِالشَّرَفِ: شَرَفِیاب شدن /
 شَرَفِیاب
 مَحْظِیَّةٌ: کَنِیز / کَنِیزِک
 حُظْوَةٌ: التَّنات / تَوَجُّه /
 مَرَحْمَت / مُساعَدَت /
 طَرَفَداری

حَافِر / حَوَافِر : سُم / سُب	مَحْفُوظ : بَخْت بیدار / بَخْتیار /
حَفَائِر : حَفَّارِی ها	خوش بخت
حَفَّار : کَت کَن	حَفِید : نَبِیسه / نَوَاسه / نَوَه /
حَفَّار القُبُور : گُور کَن / قَبَر کَن	نَواده / حَافِد / نَتِیجه
حُفْرَة : جَاله / پاچال / فُرو	حَفَر : کَنَدن / حَفَّارِی کردن
رَفَتگی / گُودال	حَفَر قَبِرَه پَیْدَه : تَبِشَه بَر رِشَه
حَفَرِیَه : سَنگواره / فُسیل (فر)	خود زدن
حَفَرِیَّات : دَفاین (ج)	حَفَر : حَفَّارِی / حَفَر / کَنَدو کاو /
مَحْفُور : کَنده	گودبرداری / کاوش / خاک
حَفَر : برانگیختن	برداری
مُحَفَر : کاتالیز (فر)	حَفَر (نَقش) : کَنده گُری / کَنده
تَحَفَر : حَرِیه بَدست آوردن	کاری
تَحْفِیز : قَمَّالسازی / تَحْرِیک /	حَفَرُ الْآبَار : چاه کَنی
انگیزش / کاتالیز کردن	حَفَرُ الْقَنَوَات : قَنات کَنَدن
حَافِز : انگیز / انگیزه / باعث /	حَفَرُ الْقَنَوَاتِ الْمُغَطَّاة : کاریز
عِلَّت / جِهَت / وَجِه / داعی /	کَنی
مُوجِب	حَفَرُ عَمِیق : بَر جَستَه کاری
حَفْظ (قَبِیت) : تَبِیت / ضَبْط	زَرَف
حَفْظ : نِگَهاداشتن / باقی	حَفَر مُجَسَّم : بَر جَستَه کاری
نِگَهاداشتن / حَفْظ کردن	الحَفَر عَلَى الْمَوَادِّ الصُّلْبَةِ :
حَفْظَ الْمَوْضُوع : بایگانی نمودن	بَر جَستَه کاری

حَافِظٌ عَلَى : نگاه داشتن / حفظ
کردن / از دست ندادن
مُتَحَفِّظٌ : محتاط در سخن
مُحَافِظٌ (غَيْرِ لِيبراليّ) : محافظه
کار

مَحْفَظَةٌ : همیان / کیسه
المُحَافَظَةُ (إِدَارِيًّا) : استانداری /
شهرداری
مُحَافِظٌ : استاندار
مُحَافِظُ العاصِمَةِ : استاندار
پایتخت

مُحَافَظَةُ (إِقْلِيمٍ) : استان /
شهرستان / شارسان / ایالت /
پرکنه

حَفٌّ / تَحْفِيفٌ : نوره کشیدن /
واجبی کشیدن

حَفِيفٌ : خَشْ خَشْ کردن
عَلَى حَاقَةٍ ... : آب ...

مَحْفَظَةٌ : برانکار
مَحْفُوفٌ بِالْخَطَرِ : مخاطره آمیز /
خطرناک

حَفَظَ الْبَيِّنَاتِ (كُمْبِيوْتَرِ save) :
پس انداز کردن / ذخیره کردن
حَفَظَ دُونُ فَهْمٍ : طولی واریاد
گرفتن
حَفَظَ عَنْ ظَهْرِ قَلْبٍ : از بر کردن
/ بر کردن

حَفِظَ (صَوْنٍ) : نگهبانی /
حِفَافَتٌ : نگهداشت
احْتَفَظَ : نگاه داشتن / نگهداری
کردن

الْحِفَاطُ عَلَى الصَّحَّةِ : بهداشت /
بهداشتن / بهداری
المُحَافَظَةُ عَلَى الْمَظَاهِرِ : حفظ
ظواهر

المُحَافِظُونَ الْجُدُدُ : محافظه
کاران جدید

المَحْفُوظَاتُ : بایگانی / آرشیو
أَغْذِيَّةٌ مَحْفُوظَةٌ : کنسرو (فر)
تَحْفَظُ : احتیاط

حَافِظَةٌ (ذَاكِرَةٌ) : یاد
حَافِظَةُ أَوْ رَاقٍ : جزودان

احْتَقَى: پذیرائی کردن / خوشامد
 گفتن / سینه کشادن / بازو
 کشادن / دلخوشی داشتن
 حفاوة: خوشامد / خوشایند /
 و همان نوازی
 بِحَقِّ: بِحَسَابِ / حسابی
 حَقِیْبَة: کیف
 حَقِیْبَة السَّفَر: چمدان / جامه
 دان
 حَقِیْبَة يَد: کیفِ دَستی
 الحَقِیْبَة الدِّبْلُومَاسِیَّة: چمدان
 سیاسی / بیک سیاسی
 حَقِیْبَة / حَقَب: روزگار / دوران
 / دوره / عصر / (ج) اعصار
 حَقُود: بد چشم / بد خواه / بد
 دل / بارشک / رشکن /
 چشم رَسان / دل سیاه
 حَقْد: غرض رانی / غرض ورزی
 کردن / دل پری داشتن
 حَقْد: کین / کینه / وق / دل / سیه
 دلی

حَقْلْ پ: توجه کردن / اعتنا
 کردن
 حَقْلْ: جشن / بزم / بزمگاه
 حَقْلْ تَابِین: مجلس بزرگداشت
 حَقْل خَتان: ختنه سوران
 حَقْلْ موسیقی: کنسرت (فر)
 احتفالیَّة: جشنواره
 احْتَفَلْ / احتفال: جشن گرفتن
 الاحتفال بالمولود: زاج سور
 المحافل الدَّوْلِیَّة: مجامع بین
 المللی
 حافل: مالا مال / برجسته /
 ورخشان / ممتاز / مجلل
 حافل پ: آبریز / چاق / تکمیل /
 انباشته
 حافلة: اتوبوس
 محفل / محافل: انجمن / کانون
 / محفل (ج) محافل
 محفل ثقافی: فرهنگستان
 حفنة: مشت / مشتواره / قبضه
 حافی القدمین: پا برهنه

حَقَّقَ مَعَ / أَجْرَى تَحْقِيقًا :	حَاقِدٌ : کینه دار / زَهرآگین /
رَسیدگی کردن / وَاَرَسَى کردن	کینه جَو
/ بازجویی کردن / تَحْقِيق	حَقِیر : لا کردار / زَبُون
کردن	احْتَقَرَّ : چس محل کردن / محل
حَقَّقَ رَقْمًا قِیَاسِيًا : رِکُورْد	نَگذاشتن
ساختن	احتِقَار : از نظر اُفتادگی / بی
أَحْقَبَةٌ : حَقَانِيَّةٌ / شایستگی /	اعتباری / مَفْضُوْبِيَّةٌ / تَحْقِیر /
قابلیت / سزاواری / لیاقت /	إِهَانَتٌ / خِفْتُ / کم محل
استحقاق	حَقٌّ : حق
تَحَقَّقَ : صُورَتٌ پَذِیرُفْتَن	حَقٌّ اِلْعِتْرَاضٌ : حقِّ رَد
تَحَقَّقَ أَمْلُهُ : با دُم خود گردو	حَقٌّ التَّصْوِیْتُ : حقِّ رَای
شیکستن / بَرِخَر خود سوار	حَقٌّ الشُّفْعَةُ : حقِّ شُفْعَه /
شدن	پیشدستی
تَحَقَّقَتِ الْأَهْدَافُ الْقَوْمِيَّةُ :	حَقٌّ الْفَيْتُو : حقِّ وُتُو
هَدَفِیای یَلِی را صُورَت	حَقٌّ اللُّجُوءُ السِّیَاسِیُّ : حقِّ
پَذِیرُفْت	پَنَاهندگی سیاسی
تَحْقِیقٌ (مَعَ) : رَسیدگی /	حَقٌّ تَقْرِیرُ الْمَصِیْبِ : حقِّ تَعْمِینِز
تحقیق / بازجویی	سَرِنوشت
تَحْقِیقٌ صَحَافِیٌّ : کُزَارِش / رِپُرنَاژ	حَقًّا ؟! : راستی !!
(فِر)	عَلَى حَقٍّ : حق دار / ذُو حَقِّ / بَر
حَقَّهُ نَاشِفٌ : خُشْکَه	حَقٌّ / حَقَّانِی

حُقُوقُ الْإِنْسَانِ : حُقُوقِ بَشَر

حُقُوقُ الطَّلَبِ : حَقُّ جَاب

الْحُقُوقُ الْمَشْرُوعَةُ لِلشَّعْبِ :

حقوق قانونی مردم

حَقِيقِيّ : جَدِيّ

مُحَقِّقٌ : باز پرس / باز جو /

مامور تحقیق

مُحَقِّقٌ (~ أَكَادِمِيّ) : مُفَسِّر

اِسْتَحَقَّ : ارزیدن / شایستن / سَر

بِكَلَاهِ : ارزیدن / سَرِیْتَن

ارزیدن / شایسته بودن /

استحقاق داشتن

اِسْتَحَقَّاق : شایستگی / قَابِلِيَّت /

سزاواری / لیاقت / استحقاق

مُسْتَحَقُّ الدَّفْعِ : پُر داختنی /

واجب الاداء / قابل پُر داخت

مُسْتَحَقَّات : دادنی / واجب

الاداء / قابل پُر داخت

يَسْتَحِقُّ ... : قَابِلٌ ... / لَائِقٌ ...

يَسْتَحِقُّ الْاِحْتِرَامَ : لَائِقُ اِحْتِرَامٍ /

شایان تعریف

يَسْتَحِقُّ الذِّكْرَ : تعریفی

يَسْتَحِقُّ : کرا کردن / کرا به اش

کردن

حَقْلٌ (~ زِرَاعِيّ) : کشتزار /

مَزْرَعَه

حَقْلٌ (مَجَال) : قِصَا / زَمِينَه /

قَلَمَرُو / میدان / رشته / پایکار

حَقْلُ أُرُز : برنج زار

حَقْلُ بَطِيخ : فالیز

حَقْلُ الْغَامِ : ناحیه بین گذاری

شُدِه

حَقْنٌ : آمپول زدن / تزریق

حَقْنُ الدِّمَاءِ : جلوگیری از

خُونِرِزِي

حُقْنَه : آمپول / آب دُرْگ /

آبدُرْگ / سِرِنْگ (مِعر) /

سوزَن

حُقْنَه شَرَجِيَّة : تنقیه / اِمَالَه

حُقْنَه فِي الْعَضَلِ : آمپولِ عَضَلَاتِي

اِحْتِقَانٌ : گرفتگی

اِحْتِقَانُ الْعَيْنِ : سِبل

حکم (اداره): حکومت /	احتکار: انحصار
سَلْطَنَت	احتکاری: حصری
حکم (قرآن): دَستینه / دیکته /	احتکَر: بخود انحصار داد /
فرمان	امتیاز انحصاری گرفتن
حکم / احکام: امریه / حکم /	مُحتَکَر: یک دَر
فرمایشات (ج)	احتک: تماس داشتن / جبر
حکم استبدادی: حکومت	انداختن / موی دماغ شدن /
سَرَنیزه	وَر رفتن
حکم المُستضعفین: حکومتِ پا	احتکاک (تماس): تماس /
بَرهنه ها	اتصال
حکم شمولی: سلطنتِ شخصی /	احتکاک (حک): مالش / سپاش
ویکتاتوری	اصطکاک / خراش
حکم قضائی: دادنامه	حک: خراشیدن / خاراندن /
حکم مُسبق: پیشداوری	خاریدن / مالیدن / سائیدن /
الحکم الذاتی: خود مختاری /	صلایه کردن / چنگول زدن
حکومتِ خود مختار	حک: خارش / مالش
الحکم النیابی: مشروطه /	حکَم (~ بین الناس): تشخیص
مَشروطیت	دادن / داوری کردن / قضاوت
الحکم بین الناس: داوری	کردن / حکم دادن
الاحکام العرفیة: پیگیر و پیوند /	حکَم: داوَر / رفری (انج)
مُقرراتِ حکومتِ نظامی	بِحکم ...: با اقتضای ...

حاکم: حکمران / حکمروا /

فرمانروا / شهریار

حاکم: داد رسی کردن / محاکمه

کردن

التَّحْكُمُ فِي الْجُودَةِ: کنترل

کیفیت

تَحْكُمُ (استبد): تیول کردن

تَحْكُمُ: تَخْیِر / تَسْلُط / يَدُو

تَمَرُّف / کنترل (فر)

تَحْكُمُ (املاء): دیکته کردن

تَحْكُمُ (سَيَطِرُ): کنترل کردن

تَحْكِيم: داوری / حکمیت

تَحْكِيم دُولِي: حکمیت بین

الدَّولِي

حاکمیت: حاکمیت

حُكُومَة: دولت

حُكُومِي: دولتی

حُكُومَة اِتِّلَافِيَّة: دولت ائتلافی

حُكُومَة اَلْاِسْتِقْرَاطِيَّة:

اشرافیت / اریستوکراسی (فر)

حُكُومَة الْمَنَقَى: دولت تبعیدی

حُكُومَة دِیْنِیَّة: حکومت مذهبی

/ یزدان سالاری / حکومت

خُدا / حکومت روحانیون

حکیم: مولا / سلیمانی / بخرد /

خرد پیشه / خردمند / با تمیز

/ فرزانه / پخته مغز / فرجاد /

فرزار

حکمة: بهادری / رشادت

غیر مُحَكَّم: نا استوار

مُحَاكَمَة: مُحَاكَمَة / داد رسی

مُحَكَّم: سَفَت / استوار / قُرص /

مُستَحکم / رگین / قائم /

نابدا ده / پای پوهر / کپ

مَحْكَمَة: دادگاه / محکمه

مَحْكَمَة اِبْتِدَائِيَّة: دادگاه

شهرستان

مَحْكَمَة اَلْاِسْتِثْنَا ف: دادگاه

استان / دادگاه تجدید نظر /

دادگاه آستیناف / دادگاه تمیز

مَحْكَمَة الْجِنَايَا ت: دادگاه

جینائی

حَلَج: پنبه پاک کنی / قلفتی	مَحْكَمَةُ الْعَدْلِ الدَّوْلِيَّة: دادگاو
مَحَلَج: ماشین پنبه پاک کن	بَيْنَ الْوَلَدَيْنِ لَاهِه
حَلَّاج: حلاج / پنبه پاک کن	مَحْكَمَةُ النُّقْض: دادگاو استیناف
حَلَحَل: تکان دادن / به جنبش	حَاكِي: تقلید کردن / کپی کردن /
دَر آوَرْدَن / حرکت دادن /	نَوای کسی را در آوردن
بِهَم زدن / به جوش آوردن /	حَاكِي پَسُخْرِيَّة: ادا کردن
تَحْرِيك کردن	حِكَايَةِ: داستان / سرگذشت
حَلَزُون (بُزاق): لیسک /	حَكِي: تَقَالِي کردن
قَصْبَك / حَلَزُون	حَكِي: تَقَالِي
حَلَزُون (لَوَلَب): مارپیچ	مُحَاك: خمانگر / لوره
حَلَزُونِي: مارپیچی	مُحَاكَاة: پیروی
مَحَلَسَة: لوسیدن / چاپلوسی	مُحَاكَاة اَدَبِيَّة: نظیره گوئی
کردن / زبَان دادن / کاسه	يُحَكِّي أَنْ...: آمده است
لیس کردن / بازیچه قرار	حَلَب: دوشیدن / شیر کشیدن
دادن / مجیز گفتن / مزاج	از
گوئی کردن / نم کردن	حَلَبَة: اسپرس / جولانگاه / لرد
الْحُلَفَاء: مَتَوَقَّه / هم پیمانان	/ رینگ (انج) / حلقه رینگ
تَحَالَف: اتِّفَاق کردن / باهم شدن	حَلَبَة (نَبَات الـ ~): شنبلیله
/ پیمان بستن	حُلُوب: دوشا
تَحَالَف: پیمان / دسته بندی	حَلِيب: شیر
حَلَف: پیمان / عهد / قرارداد	حَلَج: قلفتی کردن / فرخمیدن

حَلَفَ الِیَمِینَ : سوگند یاد کردن

حَلَفَ شَمَالَ الْأُطْلُنْطَى : پیمان

نِظَامِی اِتِلَانْتِیک

حَلَفَ عَسْکَرِی : پیمان نظامی

حَلَفَ وَا رَسُو : پیمان ورشو

حَلِیفَ / حَلَفَاءَ : هم پیمان / (ج)

هَم پیمانان

مُحَلِّفُونَ : هیئت منصفه /

داورگان / ژوری (انج)

تَحَلَّفُوا : حلقه زدند

حَلَقَاتُ / حَلَقَاتُ الصَّحَّةَ : سلمان /

سلمونی

حَلَقَاتُ السَّیِّدَاتِ : آرایشگر بانوان

حَلَاقَه : تراشیدن / تراش دادن

حَلَاقَه الذَّقْنِ : اصلاح صورت

حَلَقُ / تَحْلِیق : پریدن / پرواز

کردن

حَلَقُ / حَلَقَان : گوشوار / آویزه /

داچک

حَلَقُ / حَلُوق : گلو

حَلَقَه : حلقه / دایره / چنبر

حَلَقَه دِرَاسِیَه : هم نشست /

هَمِیْگَالِ / مَجْلِسِ مَذَاکِرَه /

سیمپوزیوم (انج)

حَلَقَه ذِکْرِ : جنگل مولی

حَلِیقُ الذَّقْنِ : چانه تراشیده

حَلِیقُ الرَّأْسِ : سر تراشیده

حَلْ : چاره سازی / حل / تادیبه

حَلْ : شل کردن / حل کردن / از

هم باز کردن / از گبر در

آوردن

حَلْ مَحَلَه : جایگزین شدن /

جایگزین کردن

إِحْلَال : جایگزینی

حَلَّ الرَّمُوزِ : استخراج رمز

حَلَّ سِلْمَى لِلْقَضِیَّه : حل

مُسالَمَتِ آمِیزِ آرمان

حَلَّ وَثَاقَه : بند برگرفتن / بند از

بند جدا کردن

الحَلَّ وَالْعَقْدَ : سر رشته

أَحَلَّ / حَلِیَه : روا داشتن

فِی غَیْرِ مَحَلَه : بی جا

تَحْلِيلُ الدَّمِّ: تجزیه خون	أَحْلَى مِنْ وَعْدٍ: از انجام ...
تَحْلِيلُ (ضِدَّ تَحْرِيمٍ): حلال کردن	مُعَاثٍ: ساختن
تَحْلِيلُ نَفْسِي: تحلیل روانی / روانکاوی	حَلَّلَ: مویشیکافی کردن / با تجزیه
التَّحْلِيلِيَّةُ (الْمَدْرَسَةُ): تحلیلگر (مکتب)	آزمایش کردن / تحلیل کردن / تجزیه کردن
حَلَالٌ: حلال	حَلَّيْنِ! بعد از نود و بوقی!
حَلَالُ الْعُقْدِ: کارگشا	عَلَى حَلِّ شَعْرَهَا: افسار گسیخته
أَحْلَى: گشودن	إِحْلِيلُ: اهلیل / کیر / فتره / چر
أَحْلَالُ: هرزگی / بد سیرتی / بیقاعدهگی / بیقیدی	/ زَالُو / هَشَفَه / مساله
حَلَّةٌ: ویزی / ویگ	تَحَلَّلَ: پوشیدن / لاش شدن /
حَلَّةٌ صَغِيرَةٌ: ویگچه	حل شدن / گداختن / خورد
حَلَّةٌ كَبِيرَةٌ: کالوشه	رَفْتَنَ / وارفتن
إِحْتَلَّ: جاگرفتن	تَحَلَّلَ بِهِمْ خُورْدُگی / گدازش /
إِحْتِلَالٌ: اِشغال	وارفتگی / خود کافیت
مُحْتَلٌّ (فَاعِلٌ): اِشغالگر	مُتَحَلِّلٌ: پوشیده / لاش شده /
مُحْتَلٌّ (مَفْعُولٌ بِهِ): اِشغالی	حل شده / گداخته / خورد
مَحَلُّ الْإِقَامَةِ: اقامتگاه	رَفْتَه / وارفته
مَحَلُّ الْعَمَلِ: کارستان / کارستون	تَحْلِيلُ / تحلیلات: تحلیل /
	تفسیر
	تَحْلِيلٌ / تحالیل: آزمایش /
	آزمایشات

حَلِيم: بُردبار / نازکش / حَلُوا	مَحَل المِيلَاد: تولدگاه
جوزی / شکیا / حَلِيم / با	مَحَل تجاری: تجارتخانه /
حَوَصَلَه	مَنَازَه / فروشگاه
حُلُو: شیرین	مَحَلَّت سِر: گاوِ عَصاری
حُلُو المَعَشَر: خوش اطوار /	مُحَلَّل (زواج): مُحَلَّل
خوشخو / خوش برخورد	مُحَلِّلُون صَحَفِيُون: تحلیلگران
حَلَوَانِي: شیرینی ساز / حَلُوا ساز	خَبَرنگاری
/ شیرینی فروش	مَحْلُول: محلول
حَلَوِي / حَلَوِيَات: شیرینی /	مَحَلِّي: بومی / داخلی
کلوچه	مُنَحَل: هرزه / بد سیرت /
مَصْنَع حَلَوِيَات: شیرینی پزی	بلغندر
تَحْلِيَة (حَلَوِي بَعْد الطَّعَام):	حَلْم: رویا / خواب
گُواران / دیر / دیر	حِلْم: خودداری / شکیبایی /
تَحْلِيَة (تَسْكِين): شیرین کردن /	تَحْمِل: امساک / مدارا
مُلايم کردن	الحَلْم: بلوغ / رسیدگی / سِن
تَحْلِيَة المَاء: نَمَك زَدَانِي / آب	بلوغ / سالمندي
شیرین کنی	أَحْلَام اليَقَظَة: رویای بیداری
حَالِي / حَالِيَا: امروزه	حَالِم: رویانی / خواب آلود /
حُلِي: ابواز / بزگ / زبور آلات	إِلْهَامِي: رویاگرایی
حُلِي ذَهَبِيَّة: طلا آلات	حَلْمَة الثَّدْي: مَمَة (تر)
حَلِيَة: پیرایه / زبور	اِحْتَلَم: شیطانی شدن

أَحْمَرُ ياقوتی، لعل فام / یاقوتی /
 لاله گون
 الأَحْمَرُ والأَخْضَرُ (زواق
 [تَهَكُّمًا]) : بزرگ دوزک /
 چَسان قَسان
 أَحْمَرِار : سُرخِ
 حِمَار : خَر / أَلَاغ
 حِمَار الوَحْش : گور
 حَمْرَأ : جرش گرفته
 حُمْرَة / أَحْمَرُ خُدُود : سُرخاب
 تَحْمِير : پرشتن
 مُحَمَّر : سُرخ شده / پرشته (معر)
 تَحْمَس : حرارت پَخْرَج دادن
 حَمَّاس : غَیرَت / شَوْر و ذَوَق /
 حرارَت / حماسه
 مُتَحَمِّس : تَنَد و تیز / سوزان / گَرم
 / غَیر تَمَنَد / با غَیرَت
 حُمَص (حُبُوب) : نُخود / ماش /
 شَنگ
 حُمَص مَقشُور : لپه
 مَحْمَصَة : نان پرشته کن

مَا أَحْلَى! : زه! زهی!
 الحَلَاوَة / حُلُوان حَامِل البَشَرَى
 : مُشْتَلِق / قاصیدی / ناز شَسْت
 / ناز شَصْت (~ دادن)
 حَمَد : سپاسگزاری کردن / تشکر
 کردن
 حَمِيد : خوش خیم / بی خطر
 حَمِيد السَّیرَة : خوش نام
 ما لَا تُحَمِّدُ عَقَبَاه : بد انجام
 مَحْمُود : خوب / خوش
 الحَمْد لله! : خُدا را شُکر! سپاس
 خُدا را
 الحَمْد لله عَلَى السَّلَامَة! : رَسیدن
 بِخیر!
 أَحْمَر : سُرخ شدن
 أَحْمَر : سُرخ / سُرخ فام / آتش فام
 أَحْمَر دَم الغَزَال : آذَرگون
 أَحْمَر شَقَاف : کَبَرَنگ / ماتیک
 لَب / وَشَنی
 أَحْمَر فَاتِح : قِرَوز / کُلی
 أَحْمَر قَانِی : لاکِی / اطلسی

حَمَضَ / تَحْمِضُ : برشته / پرشته

کردن

مُحَمَّضٌ : دو آتش / پرشته

الْحَمِضُ النُّوَوِيُّ : دی ان ا

(دنوکسی ربیونوکلئیک اسید)

تَحْمِضُ (~ الأفلام) : ظاهراً

کردن

حامض / حامِضٌ : تَرش / تند

جَمِضٌ / أَحْمَاضٌ : اسید / اسیدها

(فر)

حَمَضَ الصُّورَةَ : ظاهر کردن

عکس

حمضی : اسیدی

حُمُوضَةٌ : تَرشی / حُمُوضَت /

اسیدیته

حمض (فَسَدٌ) : بوی زَهَم دادن /

بوی گیرفتگی

حَمِضَانٌ : تَرشیده / بوی گیرفته /

کپک زده

حَقٌّ : بیهودگی / ابله‌ی / نادانی /

احمق / حماقت / قباحَت

أَحْمَقٌ : انوک / چل / تهی مغز /

بیو / الدنگ / کردنگ /

دنگل / لاده

حَمَلٌ : بُردن / بدوش گرفتن /

حمل کردن / حمل و نقل کردن

حَمَلَت : آبتن شدن

حَمَلَت سَفَاحًا : مول کردن

الحمل : آبتنی / حاملگی

الحمل (بُرْجٌ ~) : بُرج حمل

تَحَامَلٌ : تَبَعِض / تعصب / غرض

ورزی

تَحَامَلٌ عَلَى : تَبَعِض قائل شدن

يُحْتَمَل (مُمْكِنٌ) : احتمالاً

يُحْتَمَل (يُمْكِنُ احتمالاً) : تَحَمُّلٌ

پذیر

تَحَمَّلٌ : بند شدن / خار کشیدن /

بردباری کردن / دُور چراغ

خوردن / دندان روی جگر

گذاشتن

تَحَمَّلَ الْعَبَاءَ : بار بردن / از

عُهدہ برآمدن

حَامِل (سِنَادَة) : سپاه
 حَامِل الاختام الملكية : مهردار
 / نشانجی
 حَامِل شِهَادَة : برنده
 حَامِل الرَّأْيَة : پرچم دار /
 بَیْرَقْدَار
 حَامِلَة جُنُود : نَفَر بَر
 حَامِلَة جُنُود بَر مَائِيَّة : نَفَر بَر آبی
 زَمینی
 حَامِلَة طَائِرَات : ناوِ هَوَائِمَا بَر
 حِمْل / أَحْمَال : بار / سَر بَار /
 کوله / مَحْمُوله / (ج)
 محمولات
 حَمَّال : بار افکن / بار بَر / حَمَّال
 حَمَّال الْأَسِيَّة : بُرْد بَار / نازکش
 حَمَّالَة : حَمَّال
 حَمَّالَة السَّرْوَال : بَنُو شِلْوَار
 حَمْلٌ : بَعْمی
 حَمْلُ الْغَزَال : بَره
 حَمْلُ الْقَتَم : شیشک
 حَمَلَة : تَشْکَر کَشی / گروهِ نِظَامی

تَحَمَّل الْعِبَاء عَنْ غَيْرِهِ : جَوْر
 کس را کشیدن
 تَحَمَّل الْمَسْئُولِيَّة : بار بُردن / از
 عَهْدِه بَر آمدن
 حَمْلٌ : تاجِه زدن
 حَمَلَة الْمَسْئُولِيَّة : عَهْدِه دار
 کردن
 تَحْمِيل (تَعْتِيق) : بارگیری /
 باربندی
 تَحْمِيل إِلَى الْإِنْتَرْنِت : اپلود
 کردن
 اِحْتِمَال / تَحَمُّل : دِل و دَمَاغ /
 تَاب و تَوَش / تَاب و تَوَان /
 صَبُورِ
 مُحْتَمَل : اِحْتِمَالِی / مُحْتَمَل
 اِحْتِمَال / اِحْتِمَالَات : اِمْکَان /
 اِحْتِمَال
 لَا يُحْتَمَل : تَحَمُّل نَاقِذِر / تَاب نَا
 پَذِیر / غَیر قَابِل تَحْمِل
 حَامِل (امْرَأَة ~) : آبَسْتَن / آبَسْتِه
 / حَامِلِه / بار آور

حَمَام الزَّاجِل: کبوترِ نامه بر / کبوترِ قاصد	حَمَلَةٌ (شَنّ ~): یورش (بردن / آوردن)
اسْتِحْمام: حَمَام گرفتن / آبتن کردن / شُستَنو کردن	حَمَلَةٌ اِعتِقَالَات: بگیرِ بگیرِ / بگیرِ ویند
حَمَام: گرمابه	حَمَلُهُ ثَقِيل: گِران بار / گِرانبار
حَمَام سِبَاخَة: سَنخ / استخر / استلخ / استخرِ شِنا	حَمَلُهُ مَا لَا يُطِيقُ: گِرانبار کردن / زیاد بار کردن
حَمَامِي (عَامِلِ الحَمَام): حَمَّاس / گرمابه دار / دَلاک	حُمُولَةٌ (سِعَة): ظَرْفِيَّتْ حُمُولَةٌ (نَقْلَة): مَحْمُولَة / محمولات (ج)
حُمَم بُرْكَانِيَّة: گِدازه / توده گداخته آتشفشانی / مَوَاد مُذَابِ آتشفشانی	مُحْمَل: بار شُدِه / گِران بار / گِرانبار
حَمِيم: مَحْرَم / خودمانی / صَمِيمی	مُحْمَل: نَخْتِرَوَان / پالکی / عماری
حَمِيمِيَّة: صَمِيمِيَّتْ (~ داشتن) حَمَى / حِمَايَة: زیرِ بال گرفتن / زیرِ پر گرفتن / پُشتی کردن	مَحْمُول: پُرْتَابِل (فر) مَحْمُولٌ جَوًّا: هوابرد حَمَلَق: چَشَمِ دوختن / چَشَمِ
حِمَايَة: حِفَاظَتْ / نیکداشت / حِمَايَتْ / پُشتیانی / سَرِبرستی	خواباندن / زلِ نِگاه کردن / رک نِگاه کردن / بربرِ نِگاه کردن
حَمَام: کبوتر / کفتر / سماروک	حَمَام: کبوتر / کفتر / سماروک

حَنَاء: حَنَّا	احتماء: پُشت گرمی
مَتَحَنَّى: حَنَانی	احْتَمَى: زَنهار خَواستن / دَسْت
حَانُوت / حَوَانِیت: بَیجَار تَخَانَه /	پدامن شدن
مَغَاذَه / فَرُوشْگَاه / دُکَان	حَمَى: پَنَاه / پَنَاهْگَاه
حَانُوتی: مُردَه کَش	حَمَاة: مَادِر زَن / مَادِرِ شَوَهَر /
الْحَنْثُ بِالْوَعْدِ: بَد قَوْلِ /	نامادری
پَسَرَوِ / وَا پَس رَوِ /	حَمُو (وَالِدُ الزَّوْج): پَدِرِ شَوَهَر
بَسَرَفَت	حَمُو (وَالِدُ الزَّوْجَةِ): پَدِرِ زَن
الْحَنْثُ بِالْيَمِينِ: سَوْگَند شِکَنی /	حَمُو النِّیل: سُرُخْچَه / سِپَرِک
شَهَادَتِ کَذِب / قَسَم دُرُوع /	حَمَى: تَب / قَاب
تَقْضِر عَهْد / گُواهی دُرُوع	حَمِيَّة: رَگ دَاشْتَن
حَنْثُ بَوْعَدِهِ: دَبَه دَر آوَرْدَن /	حَمِيَّة: پَرهیز / شُورَا / رُزِیم (فَر)
دَبَه کَرْدَن / نَکُول کَرْدَن / جَر	مُحَمَّى: دَاغ
آمَدَن / جَر زَدَن	مَحْمِيَّة: تَحْت الحَمَايَه / حَمَايَت
حَنْسَ / تَحْنِيس: گُریه رَقْصَانْدَن	شَدَه
حَنْطَه: گَنْدَم	أَحَمَى: اِحْمَاء، تَحْمِيَّة: گَرم کَرْدَن
حَنْطَ: مَوْمِیَانِی کَرْدَن / حَنُوط	فِي حَمَوْنِهَا: بَشْتَاب / دَوَان دَوَان
کَرْدَن	/ چِیرِی / چَار نَعْل / دَسْت
تَحْنِيط: مَوْمِیَانِی / حَنُوط	بَنَشْد / چَکْکِی / سَر دَو
حَنْطُور: دُرُشْکَه دَو چَرخَه /	مُحَامٍ / مُحَامُون: وِکِیل / وِکَلَا
کَالِسْکَه / عَرَّادَه	مُحَامَاة: وِکَالَت

حَنْظَل: تَلَخَكَ / تَلَخَهُ / شَرَنكَ
 / پُرْدند / کِست / خَرَبَزَه تَلَخ
 حَنْقِيَّة: شِيرَاب / شِيرِ آب
 حَنْق: خَشْمَنَک شدن
 الحَنْق: خَشْم / غَضَب / کوفت
 أَحْنَق: آتشی کردن / جَرّی کردن
 / بی‌هوش کردن
 حَانِق: مُحَنْق: خَشْمَنَک / آتشی
 / عَصَبَانی / مُتَلَاظِم / مُتَعَصِّب
 حَنْکَة: خَبَرِگی / پُختگی
 مُحَنْک: بِا تَجَرِبَه / پُخته / کار
 پُخته / چکیده کار / کار
 کشته / کرده کار / اهل بُخیه /
 اسنخوان خُرد کرده
 حَنْی حَنْوَا: بِنْدَه نَوَازی کردن /
 پَدَری کردن
 حَنْ إلی: دَل لَک شدن / دَل
 باختن / هَوای کسی کردن /
 دَل هَوای کسی کردن / دَل آب
 شدن / قِبلی وِلی رفتن دَل
 حَنْوَن: مِهْرَبَان / دِلْسُوز

حَنِین: آرزو / اَشْتِیَاق
 حَنَان: حَنْو: سِیَاسَه / عَطُوفَت /
 دَلجُونی / نَرَمی / مِلَایَمَت /
 إِرْفَاق
 انْحِنَاء: خَمِیدگی
 انْحِنَاء (لِلتَّحِيَّة): کَرَنش (~)
 کردن
 انْحَنَى: خَم شدن / خَمِیدن / تا
 بَرداشتن / تا شدن / دُونا شدن
 / دُولا شدن / تَاب بَرداشتن /
 کاس شدن / پله کردن
 أَحْنَى: پِیچاندن / پِیچ دادن / تا
 زدن
 حَنْی / یَعْنی: حَنّا مَالِیدن
 حَنْیَة: نَقْل / نَقول
 مُنْحَنی: پِیچ / سَرِ پِیچ
 مُنْحَن: خَمِیده / خَم شُدَه / پله /
 سَرَاکُون
 مُنْحَنی خَطَر: پِیچ خَطَرناک
 حَوَاء: حَوّا / مِیْشانَه
 حَوْت: بَال / وال

الْحَوْتُ (بُرْجُ ~): ماهیان /

ماهی سپهر

احتاج: نیاز داشتن

حاجة / احتیاج: نیاز

احتیاجات: نیازها / ما به

الاحتیاج

حاجة لله! : شَیْنُ الله! شَیْدُ الله!

محتاج: درکار

محتاجون: ارباب حاجت

حَوْذِي: چارپادار / چاروادار /

سورچی / خَرکچی / گاریچی /

میر آخور / جلودار / طویل

دار

كَبِيرُ الْحَوْذِيَّةِ: آخورسالار

الْحَوْر (خَشَبُ ~): سپیدار

حارة: کوچه

حارة (~ في طريق): روگه

حارة سَدّ: کوی بسته / کوچه بُن

بست / کوه کور / دَر بند

حوار / مُحاورَة: مُصاحِبَة /

مکالمه / مکالمات (ج)

حَوَارِ مَعَ النَّفْسِ: تک گوئی

دُرُونی

حوار من طَرَفٍ واحد: تک

گُوئی

حُورِيَّة: پری / پریچهره / پَریرُخ

مِحْوَر: مدار / نَقْطَةُ اِتْكَا / آسه

/ دنگ

تَحْوَر: دُگَر دِسی

مُتَحَوِّر / مُحَوِّر: دُگَر دِیس

تَحْوِيش: پَس انداختن / پَس

انداز کردن / انداختن / جَمع

کردن / دَخیره نهادن / گرد

آوردن / گِرد کردن / پَس

اندازی

تَحْوِيشَةُ الْعُمَر: اندوخته زِندگی

حاشا لله! : حاشا!

حَوْش الْبَيْت: حیات / حیاط /

محوطه

حَوْض: حَوْضِچَه / چیر

حَوْض الْحَمَّام: رُشُونی

حَوْض الزُّهُور: جلّیک

حَوْضُ الْقَسِيلِ : وان دَسْتُونِ

حافظ : دیوار

المُحِيطُ : اُقیانوس

المُحِيطُ الهادی : اُقیانوسِ آرام /

اُقیانوسِ پاسیفیکی

المُحِيطُ الهندی : اُقیانوسِ چند

المُحِيطون : دُور ویر

مُحِيطُ الدَّائِرَةِ : چَنَبَر

أحاطَ بِـ : إحاطه کردن / دُور ...

را گرفت / مُحاصِرَه کردن /

حِصار دادن / حلقه زدن /

دارا بودن

أحاطَهُ عِلْمًا : آگاهی دادن / آگاه

کردن / اطلاع دادن / چغلی

کردن

حِيطَةٌ : دَقْتُ / مُواظَبَتُ / تَوَجُّهُ

/ سَنجیدگی / دِلواپسی

احتاط : احتیاط کردن / بَر حَذَر

بودن / حَذَر کردن از

احتیاط : احتیاط

مِنْ بابِ الإِحتِیاطِ : احتیاطا

احتِیاطی (بَدیل) : بَدَل / علی

البَدَل / یَدَکی / پستانِی /

زابهاس

إِحتِیاطی (مَخزون) : پُشتوانه /

ذَخیرَه / ذَخایِر (ج)

إِحتِیاطی الذَّهَبِ : پُشتوانه طلا

الإِحتِیاطی النَّفْطی : ذَخایِر نَفْت

الإِحتِیاطی النَّوَوی : ذَخائِر اِنَمی

مُحتَاط : احتیاط آمیز / با

احتیاط

حاف (بَدُونِ إِدام) : خالی خالی

حافَّة : کَنار / دامن / رویان / گِرد

باف / لَب / لَبَه

حافَّةُ الهاوِیَةِ : لَبَه پَرنگاه

حَوْقَلَة : لا حَوْلَ مَغْتَن

حال / أحوال : وَضَع / اوضاع

(ج)

حال دُون ... : باز داشتن / دَر

کَشیدن / جِلوگیری کردن

حالَة : سَر وُور / وَضَعَت / طَوْر /

حالَت / صِفَت

حَوْلِيَّة / حَوْلِيَّات : سالنامه /
 وقایع سالیانہ / تاریخچه /
 اخبار سال
 على أية حال : پھر حال
 لا حَوْلَ له : مُستاصل / دَرمانده /
 فرومانده / بی تاب / نَوان / بی
 نوا
 أحوال / إحالة إلى ... : کشاندن /
 برگرداندن / ارجاع کردن /
 انداختن / مَوکول کردن /
 محوّل کردن / واگذاشتن کردن /
 مُنتسب کردن
 أُحيلَ إلى المعاش : بازنیسته
 شد
 مُحاولَة : تلاش
 مُحاولَة اغتِیال : سوء قصد به
 جان
 مُحاولَة يانسه : تلاش مذبوحانه
 أحوّل (~ العَيْنَيْن) : دُوبین /
 چپ چس / قیچ / کاج / کج
 بین / لوچ

حالة مُزَيَّية : حالِ وْزارياتی
 حالة طَواريئ : وَضِع اضطراری /
 حَالَتَر غَیر عادی / حَالَتَر فَوَق
 المادة
 حالة يُرْمى لها : حَالَتَر رَقَّت
 باری
 الحالة الصَّحِيَّة : وَضِع مزاجی
 الحالة الصَّحِيَّة : وَضِع مزاجی
 الحالة المِزاجِيَّة : حال وهوا
 الحالة النَّفْسِيَّة : رُوحِيَّة
 الأحوال الجَوِيَّة : وَضِع هوا
 حالا : اکنون / الان / حالا
 الحالِي : کنونی
 حائل : مانع
 حاولَ : سعی کردن
 حِوالة / حِوالات : بَرّات / بَرّوات
 حِوالة مَصْرِفِيَّة : فیش بانکی
 حَوَّلَ ... : پیرامون ... / گِرداگِرد
 ... / دَوَر وِتر ...
 حَوَّلَ / تَحْوِيل : گِرداندن /
 گِردانیدن

مُحتَوَى / مُحتَوِیَات : مُحتَوَا / مُنْدَرَجَات (ج)	الحَوْل : لَوَجی
احتِواء (تَطْوِیق) : دامن زدن / بازداشتن / محدود	الإحالة إِلَى المَعاش : باز نِشستگی / باز نِشستن / بازسول نِشته شدن
نِگاهداشتن	تَحَوُّل : گُذار / تَحَوُّل / عَمَلکرد / وِگِرش / وِگِرگونی / وِگِرگونِها
حَیثُ أَنْ : از آنجائیکه / نظریه اینکه / چون / دَر حالیکه	(ج) تَحَوُّل عَنْ : رُوی گردانی از ...
بِعَیْثُ : بِطَوْرِیکه / چنانکه	مُتَحَوُّل : وِگِردِیس
حَیْثُما : هَر جَا / هَر کِجَا	تَحْوِیل العُمَلات : تَبْدیل ارز
حَیْثِیَّات الِاتِّهام : ادْعَانامه	حَام / حَوَّامان : دَوَر زدن / دَوَر گِشتن
حَیْثِیَّة : تَنگ وِتا	حَوَّامة : هَلی کوبِتر
دُو حَیْثِیَّة : با حَیْثِیَّة	حَوَّی / اِحتَوَّی عَلی : دَر بَر داشتن
مِنْ حَیْثُ ... : از لِحاظِ ...	/ حاوِی ...
حَاد عَنْ : راه چَپ رفتن / راه چَپ کردن	حاوِی / حَوَّاة : رَقاص / مَعرکه گیر
حِیاد / حِیدَة : بِطَرَفِی	/ چَشم بَند / خالِباَز / مار
حِیدَة : بَر طَرَف کردن / بَر کِنار کردن	اِفسون / بُزباز
مُحایِد : بی طَرَف / بی غَرَض	حَوَّایَة : سوزنی
الحِیاد الإِیجابی : بِطَرَفِی مُثَبِّت	احتِواء (~ عَلی) : گُنجایش /
تَحْیِید : بَر کِناری	شَمول / دَر بَر داری

حَوَازَة: حَوَزه
 حَيَّز: قَلَمَرُو / حَوَزه
 حَيَّزٌ خَاص: حَرَم
 حَيَازَة: اسْتِمْلَاک / دارائی /
 تَصَرُّف / یَدِ تَسْلُط
 فی حَيَازَتِه: دَر تَصَرُّفِ او
 اِنْحَاز / تَحْيِز: جَانِبْداری کردن
 / غَرَض وَرْزی کردن
 بِدُون تَحْيِز: بی طَرَفانِه / بی
 غرضانِه / بی مُحابَا
 تَحْيِز / اِنْحِيَاز: غَرَض وَرْزی /
 غَرَض رَانِی
 غَیْر مُنْحَاز: بی طَرَف / بیغَرَض
 مُتَحْيِز / مُنْحَاز: طَرَف دَار /
 جَانِب دَار
 عَدَمُ الْاِنْحِيَاز: بِطَرَفِی
 الْحَيِض: بی نَمَازِی / قَاعِدْگی
 حَاضَت: بی نَمَازِ شَدَن / دَشْتان
 شَدَن
 حَاقِ بِه (حَلْ بِه): دُچار ... شَدَن
 / مُبْتَلَا بِه ... شَدَن

رَاغِی الْحَيْدَة: هَمِه رَا بِيک
 چَشَم دِيدَن / بِيک چَشَم نِگَاه
 کُردَن / بِيک چَشَم نِگَاه کُردَن
 حَاو / اِحْتَاو: اَشْفَتَن / بَر اَشْفَتَن
 / خَیْرِه شَدَن / دَسْتَاچِه شُدَن
 / پِکُور شَدَن / سَر دَر گُم شَدَن
 حَیْرَة: اَشْفَتَنگی / دَسْتَاچِگی /
 خَیْرِه / دُو دَلِی / سَرگِشْتَنگی
 حَیْر / اَثَارُ الْحَیْرَة: سَر دَر گُم
 کُردَن / مَتَتَر کُردَن / اِیْز گُم
 کُردَن / دُول دَاوَن
 حَاوَر / حَیْرَان: حَیْرَت زَدِه / سَر
 اَنْدَر / حَیْرَان / سَر اَسِیْمِه / آج
 و دَاغ / آسِیْمِه / سَر دَر گُم /
 سَرگُردَان / سَرگِشْتِه / شِیْفَتِه
 مُحْیِر: سَر سَام آوَر / خَیْرِه کُنَنْدِه
 / حَیْرَت اَنْگِیْز / حَیْرَت آوَر /
 شِوْگِیْغَت / شِوْگُورَف
 حَاوَر: بِدَسْت آوَرْدَن / حَاصِل
 کُردَن / پِیْدَا کُردَن
 حَاوَر عَلِی: بَر نَدِه

حَاقَ به (أَحاطَ به) : در بر داشتن
 / إحاطه کردن / دُور ... را
 گرفتن / مُحاصره کردن /
 حصار دادن / حَلَفَه زدن
 حَاك حیاكَة : دُوختن / دوزندگی
 کردن
 حَاك مُؤَامَرَة : دُوز و كلك
 چیدن / ساخت و پاخت کردن
 حیاكَة : دوزندگی / دُوخت
 و دُوز / حَيَّاطِي
 حَائِك : حَيَّاط / جامه دوز
 حَالِي : جاری / كنونی
 حِيَال ... : دَر بَرابر ...
 حِيَلَة (بُد) : چاره
 حِيَلَة (خَدِيْعَة) : گول / بامبول /
 فَرِب
 لَا حِيَلَة لَهُ : راه بچائی نَدارد /
 بیچاره
 احتیَال : شید / ریواس / حيله
 پيله / دَغَلبازی / نیرنگ بازی
 مُتَحَايِل : حيله گر .

تَحَايَل : پَشْتَك زدن / چاره
 جُسْتَن / بازچه قرار دادن /
 لوسیدن / مجیز گفتن / مزاج
 گویی کردن / نَم کردن
 اِحْتَالَ : جَا زدن / آب در چیزی
 کردن / آوَرَنَدیدن / پا زدن /
 گوش بری کردن / گوشه‌رکسی
 را تیغ زدن / پریش‌رکسی
 خَنَدیدن / حقه بازی کردن /
 کلاه سَر کسی گذاشتن
 تَحَايَل : تدبیر / آشمالی / چاره
 جوئی / چاره سازی / لاوَد /
 بَلُوس
 مُحْتَالَ : طَرَار / تَر دَسْت / شِيَاد /
 دَغَلباز / داغول / پُش هَم
 انداز / پُشت هَم انداز /
 زَرَّاق / شيله / وَردار و ورمال
 / جوکر (انج)
 تَحَيَّنَ الْفُرْصَة : دُوبه دَسْت‌رکسی
 اُنْتَادَن
 حَانَة : مِیْخانه

أَحْيَا: زنده کردن / نیروی تازه
 دادن / احیا کردن / باز جان
 بخشیدن
 أَحْيَانِي: زستی
 حَيَوِي: حیاتی
 إحياء: احیا / تمديد / تجديد /
 تقویت
 إحياء لِذِكْرِي ...: بیاو ... /
 پیادگار ... / پیادبود ...
 عِلْمُ الْأَحْيَاءِ (بیولوجیا): علم
 الحیات / زیست شناسی
 عِلْمُ الْحَيَوَانَ: جانور شناسی /
 حیوان شناسی
 وَحَيَاتُكَ! (قسم): بجان تو!
 يَحْيَا: زندگی کردن
 يَحْيَا ...!: زنده باد ...!
 حَيَّة: تیر مار / تیره مار / شیپا
 حَيَّوَان: حیوان
 حَيَّوَانٌ أَلِيف: دام
 حَيَّوَانٌ بَرِيّ: وحش
 حَيَّوَانٌ مُفْتَرَس: دد

حَيْنٌ: موقع / هنگام
 حَيْنُذُ: حَيْنُذَاك: انگاه
 حَيْنَمَا: وقتی / وقتی که
 فِي حَيْنِ أَنْ: در صورتیکه ...
 مِنْ حَيْنٍ لِآخَرٍ: گاهگذاشته /
 بارها / بار بار
 أَحْيَانًا: گاه گاه / گاه و بیگاه /
 گاهی
 حَيَّ (عَلَى قَيْدِ الْحَيَاةِ): زنده /
 زندگان
 حَيَّ (نَاحِيَةً): محلّه / چارک /
 رُبع / برزَن / کوی / محلات
 الْأَحْيَاءُ الشَّعْبِيَّةُ: محلّه های
 پائین شهر
 أَحْيَاءُ سَكْنِيَّة: محلات مسکونی
 حَيَاة: زندگی / زندگانی
 الْحَيَاةُ الدُّنْيَا: این جهان
 الْحَيَاةُ الزَّوْجِيَّة: زندگی
 زَنَاشُونِي
 الْحَيَاةُ النِّبَايَةِ: مشروطه /
 مشروطیت

حَیَوَانٌ مُّجْتَرٍّ: حَیَوَانٌ تَشْخَوَار
کَنَدَه

حَیَوَانِی: حَیَوَانِی

تَحِیَّة: سَلام / دُرود / تَعَارُف

التَّحِیَّةُ الْعَسْکَرِیَّةُ: احْتِرَام

نَظَاصِ / سَلامِ نَظَاصِ

تَحِیَّةُ الْعِلْمِ: مَرَامِیمُ صُبْحِکَاهِی

حَیًّا: تَعَارُفُ کَرْدَن / سَلامِ دَادَن

/ سَلامِ وَعَلِیکِ دَاشْتَن

مُحَیًّا: سَیْمَا / قِیَافَه / رُخ / چِیْهرَه

حَیَاءُ: رُو دَرِیَاسْتِی / رُو

دَرِوِاسْتِی / شَرَم / خِجَالَت /

خِجَالَت / کَمَرُونِی

حَیَاءُ الْعَذَارَی: شَرَمِ دُوشِیزِگی

حَیِّ / دُو حَیَاء: چَشمِ پَاک

عَدِیمُ الْحَیَاء: رَسَوَا / بَی رُو / پُر

رُو / دَرِیدَه / دُمِ دَار

اِسْتَحَى: رُو بَندِ شَدَن / رُو دَر

مَاندَن / رُو دَرِیَاسْتِی دَاشْتَن /

رُو دَرِوِاسْتِی شَدَن / خِجَالَت

دَاشْتَن / خِجَالَتِ کَشِیدَن

اِسْتَحَى أَنْ: رُویش تَشُدْ کِه ... /

رُوِ نَدَاشْت ...

لَا یَسْتَحِی: چَشمِ دَرِیدَه / چَشمِ

سَفِید

خَبِيرٌ: خَبْرَه / کارشناس /
 کاردان
 خَبِيرٌ تُخَف: سکه شناس
 خَبِيرٌ مُثَمَّن: کارشناس ارزیابی
 أَخْبَر: خَبْر دادن / آگاهی دادن /
 آگاه کردن / اطلاع دادن /
 چغلی کردن
 اخْتَبَر: آزمودن / آزمایش کردن
 اخْتِيار: آزمایش / امتحان /
 آزمون
 اخْتِيارٌ ذُكاه: آزمایشِ هوش
 اخْتِيارٌ لِلقُوَّة: آزمایشِ نیرو
 المَخابِرَات (إدارة ~):
 اطلاعات (اداره ~)
 الاستخبارات الإيرانية (في
 العهد الملكي): ساواک
 (سازمان امنیت و اطلاعات
 کشور)
 مَخْبِر: کارگاه / کارآگاه / خبر
 چین

خابور: اشبیل / میخ پرچی
 خَبَّ / يَخُبُّ في مَشِيه: یورتمه
 رفتن / یورغه رفتن
 الخَبَب: یورتمه
 خُبْتُ: بد سگالی
 خَبِيبٌ (شَرِير): تَخُس / دُم
 بُریده / ناقل / بدخیم / مودی
 / پنتی / پنتی / شُرور / ریمَن
 خَبِيبٌ (غَيْرُ حَمِيد): بدخیم
 خَبَّر (مُتَدَا): مُسَد (~)
 و مُسَد الیه
 خَبْر / أَخْبَار: خبر
 خَبْرٌ سار: نوید / مُژده
 خَبْرَة: خبرگی / پختگی

مُخْبِرُ سِرِّ: خفیه نویس / پلیس
مَخْفِی

مُخْتَبِر: آزمایشگاه

خُبْر: نان / (عم) نون

خُبْر: خَبِيز: نان پختن

خُبْر الذَّرَّة: سنگله / زغاره

خُبْر بَانَت: نان بِيَات / نان شَب

مانده

خُبْر بِيَتِي: نان خانگی

خُبْر سُوْقِي: نان دُکَان

خُبْر مُحَمَّص: نان دُو آتَشه / نان

برشته

خُبْر مَرَحَرَح: نان لَوَاش

مَخْبِر: نانوانی

خَبَّاز: نان پَز / نانوا

خَبَّازِي: خُبْبِيزَة: پَنیرک /

دیوسک

خَبَّاص: جارجی / خَدِیجَه خَبِر

کَش / آتش پیار / دوه هَم زَن

/ سَخَن چِین

خَبَط: کوبیدن

خَبَط عَشَوَاء: زرتی / به تصادف

خَبَطَة: مُثَت / ضَرَبَت / هل

خَبَا: يَخْبُو: مَحُو شدن

خَبَا: غَايِب کردن / غَايِم کردن /

قَايِم کردن / توگذاشتن / لوٹ

کردن / رُو پوشی کردن

اِخْتَبَا / اِخْتِبَاء: غَايِب شدن /

غَايِم شدن / قَايِم شدن / پنهان

ماندن

تَخْبِيَة: رُو پوشی / پنهان سازی

مَخْبَا: نِهَانگاه / پنهانگاه /

آبَشْتگاه / مَخْفِی کاه

مُخْتَبِن: پنهان / قَايِم

خَتَم (خَتَم): مُهر زدن / مُهر

کردن / مُهر وموم کردن

خَتَم / اِخْتَتَم: خَتَم کردن /

خاتمه دادن

خَتِم: داغ / مُهر / چرغان

خَتِم (بِرشام): پلمب (~ کردن)

صَانِع الأَخْتَام: حَکاک

خَاتَم: انگشتر

الخاتَمَ الملكى: طغرا

خَنام / خاتمه: انجام / پایان

خَتامًا: بالاخره / عاقبت /

سرانجام

خَتامی: واپسین / آخرین / پایانی

/ نهانی

خَتْمَة (عزاء): مجلس ترحیم /

ختم

مِخْتوم: مهر شده / مهر وموم

شده

خَتان: ختنه

خَتَن: ختنه کردن

تَخْتَر: لخته شدن / دلمه شدن

خَجَل: شرم داشتن / روبند شدن

/ رو در ماندن / رو در پستی

داشتن / رو درواستی شدن /

رنگ پرنگ شدن

خَجَل: شرم / خجلت / خجالت

خَجَل العَذاری: شرم دوشیزگی

خَجَل آن ...: رویش نشد که ... /

روی نداشت ...

خَجَلان: پشیمان

خَجُول: شرم رو / شرمگین /

شرمناک / شرمنده / با حياء /

کم رو

أخجل: هو کردن / روبند کردن

/ روگیر کردن / دخل آوردن /

خیکی بار آوردن / خیکی بالا

آوردن / رو در پستی گیر

کردن / رو درواستی کردن

خَدِيج: ناپهنگام / نارس / پیش

رَس / زود رَس

خَد: خُدود: رُخ / رُخسار / گون

مَخْدَة: بالین / بالاش / بالشت /

زیرکوشی / زیر سَری / تَشکجه

أخْدود: شیار / قاش / له /

شکاف / قاش

خَدَر: بی حشر کردن / بی هوش

کردن

تَخْدیر: بیهوش سازی / تخدیر /

خَوَاب آوری

خَدَر: خلوتگاه

انْخَدَعَ: رُو دَسْت خوردن /	خَدِر: کرخ / کرخت
هسبند شدن / پا خوردن / از	مُخَدِّر: بی حس کننده / بی هوش
خود بی خود شدن / کلاه سر	کننده
کسی رفتن	مُخَدِّرَات: مواد مُخَدِّر / نشوہ
مَخْدَع: تَخْتِ خواب /	جات / نَشْتِه جات
تَخْتِ خواب / رَخْتِ خواب	خَدَش: خَرَاشیدن / خاراندن /
مَخْدُوع: جا زده / قَرِيب خورده	خَط زدن / قَلَم زدن / چنگول
/ گول زده / کلاهش پسر	زدن / زخم زدن
معرکه	خَدَش: خَرَاش
مَخْدَل: کرخ / کرخت	خَدَع: قَرِيب دادن / خدعه کردن
خَدَم (~ کَخَادِم): پيشخدمتی	/ گول زدن / جر زدن / پريش
کردن	کسی خَنْدیدن / اهلِيل زدن /
خَدَم (أَدَّى خِدْمَة): خِدْمَت	پيه گير آوردن / حقّه بازی
کردن	کردن
الْخِدْمَة الْعَسْكَرِيَّة: خِدْمَت	خُدْعَة: بامبول / قَرِيب /
نِظَام وَفَلِيْفَه / خِدْمَتِ نِظَامِي	شالهنک / گول / حيله /
خَادِم: نوکر / پيشخدمت / زاور	نيرنگ / خدعه / حقّه
/ چاکر / پايِزَن / لاجين /	خادع: نيرنگ آميز / خدعه
سريانی	آمیز / مهارت آمیز
خادم / خادِمَة: سريانی	خَدَاع: کلک / نيرنگ
خَادِم مُطِيع: قرّه نوکر	مُخَادِع: نيرنگ باز

تَخَاذُل: از کار افتادگی /	خَادِمَة: کلفت
افسردگی	خَدَمَ (~ بالجیش): خدمت
خِذْلَان: نا اُمیدی / دل	نظام کردن
شِکستگی	خِدْمَات جَلِيلَة: خدمات
خَرَب: ویران کردن / خرابگری	صادقانه
کردن	خَدَمَة: سِرورِس (فر)
خَرُب: خراب شدن / ویران	خَدُوم: بکار خور
شدن	فِي الْخِدْمَة: در حین خدمت /
خَرَبَان: خراب	سَر خِدْمَت
تَخْرِيب: خرابگری / ویرانی	استخدام: مشغول کردن /
تَخْرِيبِي: تَبْهَكَارَانَه / توطئه گر /	استخدام کردن / استعمال
خَرَابَكَار / خرابکارانه	کردن / بکار گماشتن / بکار
خَرَاب: تَبَار / ویرانگری	گرفتن
خَرَابَة / خَرَاب: دِوَلَاخ /	مُسْتَحْدِم: کاربر / استفاده کننده
ویرانه ها	مُسْتَحْدِم (مَوْظَف): کاربر /
خَرَب: ویران / ویران / بیغوله	خِدْمَتْگَزَار
مُخَرَّب: تَبْهَكَار / ویرانگر /	خَذَلَ: روی کسی را زمین
مُخَرَّب	انداختن
خَرَبَش: خَرَاشیدن / خارا اندن /	انْخَذَلَ: رویِ بزمین زدن / نا
خط زدن / قَلَم زدن / چنگول	اُمید شدن
زدن / زخم زدن	تَخَاذَلَ: افسرده شدن

إخراج (سینمایی) آو	خَرَبُوش: خَراش
مَسْرُوحی: کارگردانی	خَرْتِیت: کرگدن
خارج / فی الخارج: بیرون / بیرون رفتن	خَرَجَ: بیرون آمدن / بیرون رفتن
بیرون	خَرَجَ (س) مِنْ وَرْطَةٍ مَثَلًا:
خارج الخدمة: مَرُخْصی / خارج	ورجلا زدن / ورجول زدن
از خدمت / خارج از	خَرَجَ الأمرُ مِنْ يَدِهِ: پلر کسی
نیگهبانی	آنظر فو آب بودن
خارجی: بیرونی / خارجی	خَرَجَ عَنْ طَوْرِهِ: از جا دَر رفتن /
مَخْرَج: دَرَو / پرز / روزنه /	جَری شدن
مجرای خروج / دریچه	الخارج (بلاد بَرَّة): خارجه
مُخرج: کارگردان	الخَارج / الخارجیَّة: خارجه
مُخرج سینمایی: کارگردان سینما	الخُرُوجُ عَنْ الْمَوْضُوع: گریز زدن
مُخرج مَسْرُوحی: کارگردان تئاتر	الخروج (سفر) (س): خروج
مُخرجات: پرونداد / دَسْت	(کتاب (س))
آورده ها	خُرَاج: دُنْبُل (معمر)
اِسْتِخْرَاج (س) وَثِيقَةً: صدور	خُرَاج: باج / باج / ساو / خراج
(یافتن)	خُرَج: خوره / توبره / توشه دان
استخراج الزيوت: رَوغَن	/ خورچین / فتراک / بارجامه
کشیدن	/ چَنْتَه (معمر) / چَنْتَه (معمر) /
تَخْرَاج: فارغ التحصیل شدن	کَشْکُول
التَخْرُج: فارغ التحصیلی	اَخْرَج: دَر کشیدن / دَر کردن

خَرَسَ: کُنْگِی / بیصدائی	خَرِیج: دَرَجَہ دار / دانش
أَخْرَسَ: دَہان کسی گرفتن /	أَمُوخْتَه / فارغ التحصیل
خاموش کردن	خَرِیج جامِعۃ القاہرۃ: فارغ
أَخْرَسَ: خَفَقان بگیر! خَفَہ شو!	التَّحْصِیل دَانِشْگاہ قاہرہ
أَخْرَسَ: کُنْگِی / لال	خُرْدَہ: فِکْسَنی / خاکروہ / آل
خَرَسَانَة: شفتہ / بتون	وَأَشْغَال / آت و أَشْغَال / خاک
خَرَسَانَة مُسَلَّحَة: بُتُون آرْمہ	وِخْل / سَقَط
خَرَشُوف: کنگر قَرَنْگِی / انگنار	خُرْدَوَاتِی: خُرَّاز
/ آرتیشو (فر)	مَحَل خُرْدَوَات: خُرَّازِی
خَرَطَ: خَرَّاطِی کردن / تَرَّاش	خَرَّ: شَرَش کردن
دادن	خَرَّ صَرِیعاً: سَرِییر مُردن
خَرَّاط: خَرَّاط / تَرَّاش کار /	خَرِیر المَاء: زَمِزْمہ آب
چَرخ کار	مَا یَخْرُشُ المِیۃ: مُوَلای دَوَرَش
خَرَّاطَة: خَرَّاطِی / تَرَّاش کاری	نَرَوْد
انْخَرَطَ فی: پَیوستن	خَرَزَ: مُہرہ / اَزْدن
خَارِطَة: نَقْشہ	خَرَزَة زُرْقَاء (اِتْقَاءٌ لِلْحَسَدِ):
خَارِطَة الطَّرِیق: رَاہنَامہ	نَظَر قُرْبَانِی
رَسَم الخَرَائِط: نَقْشہ نِگارِی	مِخْرَاز: گِرد بِر / دَوَرَش
عِلْم الخَرَائِط: کَارْتوگِرَافِی (فر)	خَرَسَ: لال شدن / خَفَہ خون
مَخْرُوط (شکل): بَتو / پَالُونہ /	گِرَفْتن / خَفَہ شدن / دَم فَرُو
گاو دُنْبَال	بَسْتن

خَرَقَ: خَلَدِن / رَخَنه کردن /

نَقَض کردن

خَرَقَ: رَخَنه / تَبَاوُز / نَقَض

عَهْد

اِخْتِرَاق: نَفُوذ

أَخْرَقَ: اَنُوك / چَل / تَهی مغز /

بِیو / الدنگ / کردنگ /

دنگل / لاده

خَارِقُ: فُوق العاده / خَارِقِ

عَادَت / غَیَر عادی

اِخْتَرَقَ: نَفُوذ کردن / رَخَنه

کردن / دك شدن

اِخْتِرَاق: نَفُوذ

خَرَقَة: چنده / لَت / لَتَه

خَرَمَ: سوراخ کردن

خَرَمَ تخریمه: میان بُر زدن

خُرَم: سوراخ / سولاخ / سمبه

خُرَم الإبرة: چشمه سوزن /

سوفار

خَرَّامَة: مَنگنه / پرما

مُخَرَم: چشمه چشمه

مَخْرُوطی: پالونه وار / کلاهک

/ مَخْرُوط / گاو دُنبال

مَخْرُطُوش (رَش): ساجمه

مَخْرُطُوم: شیلنگ

اِخْتِرَاع: تعبیه (نکردن)

اِخْتِرَاع: اِخْتِرَاع / اِبتکار

خَرُوع: کرچک

مُخْتَرَع: نُو آورده

مُخْتَرَع: جَاعِل / مُخْتَرَع

تَخْرِيف: وِل گفتن

خُرَافَات: موهومات

خُرَافَة: افسانه

خُرَافِی: افسانه ای / خُرَافَاتِی

خَرِيف: خَرِيفَت / خُرَافَاتِی /

مَوْهوم پَرست

خَرَف الشَّيْخُوخَة: سَر پیری

خُرُوف: گوسفند

مُؤْمِن بِالْخُرَافَات: خُرَافَاتِی

الْعَرِيف: پائیز / پاییز / خَزَان /

بَرگريزان / گل ريزان

خَرِيفِی: پائیزه / پائیزی / خَزَانِی

خَزَانَة: گنجینه / گنجینه	مُخْرُوم: چشمه دار
خَزَانَة الثِّيَاب: جامه دان	خَرْوَب: خرنوب
خَزَانَة الدَّوْلَة: مَالِيَه / خزانه /	خَزَف: سُفال / سوفال / گِلچینی
خزانه داری	خَزَفِي: سُفالي / سُفالين / لُعابی
خَزَنَة البَارُود: چاشنی	خَزَاف: سُفالگر / کوزه گر /
خَزَنَة البُنْدُقیة: کلن گدن /	لولین ساز / کللال
خشاب	أعمال الخَزَف والقاشانی: کاشی
خَزین: پَسائی / پستانی / پَس	کاری
أُفَت	اختِرَال: تَنْد نویسی / شورت
خَزینَة: گزیننه (معر)	نویسی
مَخْرُون: پُشتوانه / ذَخیره (ج)	اختَزَل: تَنْزَل دادن
ذخایر / مَوْجودی / مایه /	الخَزَامِي (زَهْرَة ~): لاله
پستانی	خَزَن: انباشتن / انبار کردن
مَخْرَن: انبار / انبار کالاه /	اختَزَن: نِگاه داشتن / نِگهداری
بارخانه / مَخْرَن	کردن
مَخْرَن السِّلَاح: جِبَه خانه /	تَخَزین: نِگاه داشتن / نِگهداری
فورخانه	کردن
مَخْرَن الغِلَال: انبار غَلَه / غوله	خازن: خزانه دار
/ سِلو (فر) / راج / راش	خازِن: مَخْرَنجی: بِنک دار
خَزِي: نَنگ / عار آمدن (از ...)	خَزْزَان: مَخْرَن / آب انبار /
(~)	ذخیره / مَخْرَن آب

استخسار: دریغ (داشتن / کردن)	مُخزِي: ننگین
خَسَّة: بد چنسی / بد سرشتی /	خَس: کاهو / بادر
بد گلی / نامردی / بی سر	خاسِر: بازنده / ضرر کننده /
ویانی / بد بیگالی / ثامَت	نوسری خور
خَسِيس: لَجَن / فرومایه / بد	خَسائر: ضایعات
بِزاد / بد نهاد / بد رگ / بد	خَسائر فادِحَة: خُسارتو
اصل / جَلَب / ناکس / نامرد	هَنَكفَت
/ پَسْت / پَتی / پَنطی	خَسائر فی الأرواح
خُصُوف القَمَر: گرفتگی ماه /	والمُمتَلکات: خسارت جانی
ماه گرفت	ومالی
خَشَب: چوب	خسارَة (ضِد قُوز): نقله کاری /
خَشَب الأُوز: سدر / سَرَو /	باخت / تاوان
سَروازاد / چوب سَرو	خسارَة (فَقَد): خسارت / زیان /
خَشَب الحُور: سپیدار	غرامت
خَشَب السَّاج: ساج (معر)	خَسِر: باختن / از دَسْت دادن /
خَشَب الصَّنَدَل: چَندَل (معر)	تَلَف کردن
خَشَبَة المَسرَح: صحنه	خَسِر: باختن / بازیدن / زیان
خَشَاب: تَبَرکار / تَبَردار / چوب	داشتن
بُر / الوار ساز	خسران: زیان / گزند
خَشَبی: چوبی / چوبین	خَسِرنا المُبارة: مُسابقه را
الخَشخاش (زَهرة ~): کوکنار	باختیم

خَصَبَ: بُر دادن / پُر بار کردن /
حاصلخیز کردن / پُر مایه
کردن

تَخْصِيبُ: اِخْصَاب: بارور سازی
/ غِنی سازی / باروری
خُصُوبَة: حاصلخیزی / باروری
خَصَر: کَمَر / برزه / تاباک
اِخْتِصَار: اِيجاز / کوتاهی /
اختصار

مُخْتَصَر (اسم): سَر دَستی
مُخْتَصَر (صِفَة): مختصر / موجز
/ اختصاری / ملخّص / با
شِتاب / فُشْرده

خَصَّ: مَرَحَمَت کردن / نیکی
کردن به ... / طَرَف داری کردن
اختصاص: حَوْزَه قَضائی / قَلَمرو
قُدْرَت / اقتدار / اختیار
خَصَصَ: مُعَيَّن کردن / اختصاص
دادن / واكذار کردن / سَهْمِیه
دادن

خَشَخَشَ: خَش خَش کردن / تَق
تَق کردن / تَلَق تَلَق کردن / تَغ
تَغ کردن / وِرَاجی کردن
خَشَخَشَة: خَش خَش / تَق تَق /
تَلَق تَلَق / تَغ تَغ / وِرَاجی
خُشَاف: خوشاب (معر)
خِیَاشِیم: برانشی (فر)
اِخْشُوشَن: زَبَر شدن / سَخْت
شدن

خُشِن: زَبَر / سَبَر / تَرَوُگ /
دُرُشت / زَمُخت / سَباده ای
خُشَن / تَخْشِین: زَبَر کردن /
سَخْت کردن
خُشُونَة: دُرُشتی / زَبَری
خُشِی / خِشِیَة: باک داشتن /
تَرَسیدن

خِشِیَة آن ...: مَبادا ...
لَا یَخْشِی اللّٰهَ: نَا خُدا
خِصَب: حاصلخیز / پُر ثَمَر /
بارور / بَر و مَند

الخاصة / الخواص: مُختَصان /

خاصان حرم

أخصائي / مُتَخَصَّص: مُتَخَصَّص /

ویژه گر / ویژه کار

بصفة خاصة: مَخْصُوصاً /

بِخُصُوص

تَخَصُّص: تَخَصُّص /

تَخَصُّص: تَخَصُّص / اختصاص

خاص: مَخْصُوص / ویژه

تَخَصُّص: تَخَصُّص / تخصصی گردانی

خاصية / خواص: ویژه / نهادی

نهادین / نما / مَنَشی / نشان

مَشْخَصات /

تَخَصُّص: تَخَصُّص / پوشیدگی /

تَهَانی / خَلُوت

تَخَصُّص: تَخَصُّص / ویژه /

نهادی / نهادین / نما / مَنَشی /

نشان / مَشْخَصات

مُتَخَصَّص: مُتَخَصَّص / مُتَخَصَّصات /

مربوطه

مَخْصُوص: مَخْصُوص / سفارش

خُصْلَة: زُلف / گیس / گیسو

خُصْلَة: خِصَال: خو / خوی /

خُصْلَة: غلق / قلق / مَنَش /

عادت / خو / مشرب / روش

خَصَم: منها کردن / کاستن

خَصَم / خُصُوم: هم چشم /

مبارز / رقیب / حریف

خَصَم (طَرَفٌ فِي دَعْوَى): طرفه

دَعْوَى / مُرَاقَبَة كُنْند

اِخْتِصَم: شکایت بردن

اِخْتِصَام: دادخواهی

تَخَاصَم: دعوی کردن / ستیزه

کردن

خَاصَم: بهم زدن / چپ افتادن

با کسی

خِصَام: ناسازگاری / اختلاف /

دَعْوَا / نزاع / نفاق

خُصُومَة: طَرَبُوت / ضدیت

خِصِيَة: خایه / آستینه

خِصِي: اخته / خواجه / خواجه

حَرَمِ سَرَا / خَنَشی / خَصی

خاضِع لِرَوْجَتِهِ : مُذَكِّر سَمَاعِي
 أَخَضَعَ : زِيرِ اخِيه بردن / پَر قِيچی
 کردن / تَحْتِ اِثْقَادِ دَر آوردن
 / مَطِيع کردن / مَنكوب کردن /
 مَقْهُور کردن
 خُضُوع : تَسْلِيم / فَرْمَان بَرْداری /
 مَادُونِی / سَر سَپَرْدگی
 خَضَمَ : دَرِیاباد
 خَطَّ : خَط
 خَطَبَ (لِلزَّوْجِ) :
 خَوَاسْتگاری کردن / نَامَزَد
 گرفتن
 خَطَبَ (الْقَى خِطَابًا) : سَخَن
 رانندن
 خَطَبَ وَدَّهَا : اِظْهَارِ عِشْقِ کردن
 با / عِشْقبازی کردن با /
 خَوَاسْتگاری کردن / جَلَبِ
 لُطْفِ کردن
 الْخِطَابَةُ (قَنَّ) : لَفَاطِی /
 خِطَابَتِ / قُدْرَتِ نَطْقِ وِیَایان
 اِلْقَاءِ خُطْبَةٍ : سَخَن رانی

خَضَاب : حَنَّا
 خَضَبَ / تَخْضِيبَ : حَنَّا بَسْتَن /
 وَسَمَه کشیدن
 مُخَضَّبُ الْحَنَاءِ : حَنَائِی
 أَخْضَرَ : سَبَز
 خُضَارُ / خَضِرَاوَات : سَبَزِی /
 سَبَزِجَات / صَبْفِی جَات / تَرَه
 بار
 أَخْضَرَ : رُسْتَن / رَوِثِدَن / سَبَز
 شدن
 يَخْضُورُ : سَبَزِنَه / کَلَرَوِفِل
 اِتَخَضَّ : جَا خُورْدَن
 خَضَّةٌ : هُول / هُول وُولا
 خَضَعَ : زِيرِ اخِيه رَفْتَن / زِيرِ بار
 رَفْتَن / مَوم شدن / سَر پَرزَانو
 نِهَادَن / تِیلَه کَسی بُوْدَن /
 چَشَمِ گَفْتَن / اِیْل کردن /
 رِکَابِ دادَن / قَن دادَن
 اِخْضَاعُ : مَطِيع سازی / مَقْهُور
 سازی
 خاضِع : بُسْت خَم

خطابه: دلاله	ذو خطَر: جدی / خطرناک /
خطاب (خطبه): نطق / سخنرانی	مخاطره آمیز
/ خطابه	خاطر (بال): یاد
خطاب (رسالة): نامه / نوشته /	خطره: خواطر: خاطره / (ج)
نوشتجات	خاطرات
خطاب تزکیه: تابیده	لاجلِ خاطر: ...: خاطر ... /
خطاب توصیه: سفارشنامه	محض خاطر: ...
خطاب ضمان: تضمین نامه /	اخطر: آگاهی دادن / اعلام
ضمانت نامه	کردن / اخطار کردن
خطاب غرامی: یارنامه	اخطار: پیشاگهی / اطلاع /
خطاب مفتوح: نامه سرگشاده	اخطار
خطاب نوا یا: قصدنامه	تخاطر: دو هم اندیشی / دور
خطوبه: خواستگاری / بله بران	آگاهی / یله پاتی (فر)
/ بله برون	خاطر: بی پروائی کردن / خود را
خطیب: سخن پرداز / ناطق /	به آب و آتش زدن
خطیب / مستدعی	مخاطره: خطر جونی / پرisk
خطیبه / مخطوبه: دست شوره	(انج)
خطر: خطر / خطرناکی	خط: رقم زدن
خطر له: دل آمدن / پخاطر	خط: باریکه
داشتن / در خاطر داشتن	خط (کتابه): خط

خطوط الاتصال: خطوط	خط الاستواء: خط استوا /
إرياضی	دايره استوا
الخطوط (علم): خط شيناسی	خط الطول: طول جغرافياتی
الخطوط الامامية: خط أولی	خط العرض: عرض جغرافياتی
جبهه	خط الهدنة: خط آتش بس
تخطيط: طراحي / طرح ریزی /	خط بیانی: نمودار
نقشه کشی	خط جوی: خط هواپیمائی
تخطيط المدن: اصلاح شهرها	خط سیر: خط مشی
تخطيط هندسی: نقشه کشی	خط مستقیم: خط راست
مهندس	خط هاتفي: سیم
التخطيط العمرانی: شهرسازی	خط يدوي: دستخط
التخطيط للحرب: رزم آراستن	الخط المسماری: خط میخی
مخطط: طراح	خطاط: خوش نویس / خطاط
مخطط (رسم): پیش طرح / کروکی	خطه / مخطط: طرح / نقشه
مخطط (مؤامرة): بند و بست /	خطه البحث: طرح تحقیق
قرار ومدار: تبانی / توطئه	خطه العمل السياسي: خط
مخطط (مقلم): خط خطی / قلم	مشی سیاسی
زده / قلمکار / قلم قلم / رارا	خطه خمسیه: برنامه پنج ساله
راه / ميل میلی	خطه عملی: خط مشی
مخطوط / مخطوطة: کتیه /	مخطط: خط زدن / شکل کشیدن
دست نوشته	/ ترسیم کردن

خَفَر السَّوَّاحِل: پاسداران ساحلی	خُطَفَ: قاپیدن / رُبودن
مَخْفَر: پاسخانه / پاسگاه	خُطِفَ / اخْطَاف: ربایش / ربایی
خَفِير: فَرَّاش / قرا سوران / پاده بان	اتَّخَطَفَ (مات فِجَاءَةً): ور پریدن خاطف: ور دار / ور مال
خَفِير المزارع: بالیزبان	خُطُفَ: قلاب / قلابه / بلسک / قناره / نشپیل / چنگک
خُفَّاش: بیواز / پیواز / شَب پره / موشرکور / شَبکور	مُخْطَف الطَّائِرَة: هواپیما رُبا خُطُوَة: گام
خَفَضَ: دَر کردن / پائین آوردن / پائین کردن	تَخَطَّى (تَجَاوَزَ): تجاوز کردن از / بالغ شدن بر / قَدَم قَرَاتَر
خَفَض الأسعار: ارزان بُرخها	نهادن / تَخَطَّى کردن از
خَفَض الإنفاق العسْکری: تقلیل هزینه های نظامی	تَخَطَّى حُدُودَه: حد شکنی / پا از گِلیم خود بیرون کردن
خَفَض التَّسَلُّح النَّوَوِيّ: کاهش سلاحهای اتمی	خاطن: گُناهِکار
خَفَض التَّوْثُر العسْکری:	خَطَأً: اشتباه / غلط
تَخْفِيفُ بَحْرانِ نظامی	خَطِئَة: گُناه / زَلَّتْ / بَرَه / بَرهکاری / جِنائَت
خَفَض الضَّوْء: کُور سَوم انداختن	وَقَعَ فِي خَطَأٍ: اشتباه داشتن / اشتباه کردن
خَفَضَ جَنَاحَه: پَر انداختن	خُفُوتَ: دَم دَر کشیدن
اخْفِض صَوْتَكَ! آرام صُحبت بکنید!	

الخَفِيفُ (مَقَامُ مُوسِيقِيٍّ) : زير

افکن

انْخِفَاضٌ : کاهش / تَنْزُلٌ

انْخِفَاضٌ : کاستن / کاهیدن /

کاهش یافتن / کم شدن

تَخْفِيفٌ : خَفُضٌ : تخفیف /

تنزیل / تقلیل / تضعیف

مُنْخَفَضٌ : پاچال / نَسِيبٌ / گود /

گوده / گودال / لَه

مُنْخَفَضٌ : پائین / کوناه

مُنْخَفَضٌ جَوِّیٌ : هواکش

خَفٌّ وَزْنُهُ : کاستن / کاهیدن

خَفَفٌ : فرونشاندن / کاستن /

سَبْک کردن / تخفیف کردن

خَفِيفٌ : سَبْک

خَفِيفُ الْوِزْنِ : سَبْک بار

خَفِيفُ الْيَدِ : سَبْک دَسْت / تَر

دَسْت

تَخْفِيفٌ : کاهش / تخفیف

تَخْفِيفٌ حِدَّةُ الْأَزْمَةِ : کاهش

بُحْران

خَفِيفُ الْحَرَكَةِ : چابک /

چُت

خَفِيفُ الرُّوحِ : شنگ

خَفَّةُ الرُّوحِ : نَمَک

خَفَّةُ الدَّمِ : لِمبازی

خَفَّةُ الْيَدِ : تَر دَسْتی

اسْتَخَفَّ بِهِ : ناچیز پنداشتن /

دَسْت کم گرفتن

اسْتَخَفَّ ذَمَّهُ : اطواری ریختن

استخفاف : ناچیز شماری /

سَبْک شماری / سهل گیری

خَفَقَ : تَبِیدن / جهنْد زدن

أَخَفَقَ : شکست خوردن /

وَرَشِکستن / واماندن / پخاک

سیاه بُشَسْتن / تیر پَسَنگ

خوردن

خَفَقَانٌ : تَشِش / ضربان

اخْتَفَى : نا پیدا شدن / غایب

شدن / غایب شدن / قایم شدن

خَفَاءٌ : پنهانی

خَفَايَا : خَفِيَّات

تَخَفُّ: استتار

اِخْتَفَى قُبَاةً: فلنگ را بستن /

فلنگیدن / شیخی را دمش

دادن / شیخی را دیدن /

غیش زدن / جیم شدن

اِخْتَفَاء: نا پدیدى

أَخْفَى: پنهان کردن / لاگوشانی

کردن / نوگذاشتن / لوٹ کردن

/ رو پوشی کردن

أَخْفَى الْعُيُوبَ: روکش کردن

إِخْفَاء: پنهان سازی

إِخْفَاء الْعُيُوبَ: عیب پوشی

إِخْفَاءُ الْوَجْهِ: رو گرفتن

تَخَفَّى: آبتن / ماسک زدن

خَفِيَّةٌ: فى الخَفَاء: پنهانی /

تاجرانه / زیر جلی / زیر

جلکی / دزدانه / دزدکی /

گوشانه / در پنهان / در خفا /

(طیج) ناعیان

مُتَخَفٌ: تحت پوشش

مُخْتَفٍ: کُم / کُم وگور

مَخْفَى: سر بسته

خَفَى: تَحْتَ الشَّمَاع / نا دیده /

پنهان / نهان / نهفته / نا پدید

/ قایم / مرموز / زیر خاک /

مَخْفَى

خَلَاب: جالب / دلکش /

وَلَجَسَب / ولجرب / گیر /

گیرنده / چشم گیر

مِخْلَب: چنگ / چنگال / پنجه

/ پنجول

تَخَلَّلَ: لغ شدن / لغلغ خوردن

خُلِّعَال: پا آورنجن / پا رنجن /

پاهنگه / ابرنجن / برنجن /

زن گوله

خَلَّلَ: یکان دادن

مُخْلَعَل: لغ / لق

خَلَدَ: همیشگی شدن / دائمی

شدن / جاودانی شدن

خَلَدَ لِلنُّوم: به خواب رفتن

خُلُود: جاودانی / جاویدانی

تَخْلِيد: جاودانی ساختن

خالد: جاودان / جاوید /	إخلاص: راده / ارادت /
جاودان / نامیرا / نمیر / بی	شاهدند
زوال	بإخلاص: صمیمانه
خلد: همیشگی کردن / دائمی	الخلاص: رستگاری / نجات /
کردن / جاودانی ساختن	رهائی
تخلید ذکری: بزرگداشت	الخلاصه: لب و لباب
تخلیداً لذكری: پیاد ... /	تخالص (سوی حساب): مفاسا
پیادگار ... / پیادبود ...	گرفتن
اختلاس: اختلاس / حیف و میل	تخلص من: دست پسر کردن
اختلس: کش رفتن / اختلاس	تخلص الأعمال: کار چاق کردن
کردن / دستبرد زدن به / حیف	/ کار را ساختن
و میل کردن / بالا کشیدن	تخلص البضائع: ترخیص کالا
اختلس النظر: دزدیده نگاه	تخلص جمری: ترخیص
کردن / سرگ کشیدن	گمرگی
اختلاس النظر: زیر چشمی	خالص: نفز / لباب / ناب / ون /
خلسة: پنهانی / تاجرانه / زیر	بی غش / سارا / خالص /
جلی / زیر جلگی / دزدانه /	صافی / سره
دزدکی / گوشانه / بادیان	مخالصة: تراز کردن
خلص: رستن / رهیدن / بند بر	مخالصة (صک ~): ترازنامه /
گرفتن	رسیدو مفاسا / برائت / پاکی /
أخلص: گرم گرفتن	تبرئه

خُلَاصَة: مَقْز / چَشم چِراغ /

چاو

خُلَاصَة القَوْل: الحاصل / القِصَة

/ الفَرَض / باری / فی الجُمْلَة /

ما حصل کلام

مُخْلِص: شاهنده / سَیدِکار /

جانی / وفا دار / با وفا /

إِرَادَتَمَد

مُخْلِص فی عَمَلِه: راست کردار

خَلَطَ: آمِیختن / قاطی کردن

خَلَّط: ماشین مخصوص مخلوط

کردن

خَلَطَ (لَبَس): کور خواندن

خَلَطَ (مَزَج): آمِیزش

اِختَلَطَ: در آمِیختن

اِختِلَاط / مُخَالَطَة: آمِیزش

مُخْتَلَط: مُخْتَلَط

مِخْلَط: دُورگه

مِخْلُوط: در هم

خِلعة: تَن زِب / خِلَعَت

خَلِيع: هَرزِه / اِنسار گُسیخته

خَلَاعة: هَرزگی / ادا و اُصول /

ادا و اطوار / اُصول و ادا /

عَشَوَه گَری / لاسی

خَلَعَ: کندن / کشیدن / طَفره

رفتن / در آوردن / مَعزول

کردن / غَزَل نمودن / خَلَعَ

کردن

خَلَعَ الأَسنان: دَنَدان کشیدن /

دَنَدان کندن

خَلَعَ ثِیَابَه: لباس کندن

خَلَعَه مِن دِماغِه: دَنَدان از ...

کندن

خَلَفَ: پَدْنِبال آمدن

خَلَفَ: نائبی شدن / نتیجه دادن

/ سَبَب شدن

خَلَفَ مَوْعِدًا: دَر قَلِیه انتظار

گُذاشتن

خَلَفَ وَعْدًا: وَعَدَه خِلَافِی / نا

رو زدن / قال گُذاشتن

خَلَفَ ... پَسَر ... / وَاپَسَر ...

خَلَفَى: پَسین

مُخَالَف (مُغَايِر) : ناساز	خَلْفِيَّة : زمينه
مُخَالَفَة (ارْتِكَاب ~) : نقض /	لِلخَلْف دُرًا : عَقِب گردا
تَخَلَّف / تَجَاوَز / تَخَطَّى	اختِلَاف : تفاوت
مُخَالَفَة (مُغَايِرَة) : برعكس	اختَلَفَ : اختلاف داشتن /
کردن / خلاف کردن	تفاوت داشتن
مُخْتَلِف : متفاوت	تَخَلَّف : واماندگی / عَقِب
مِنْ مُخْتَلِفِ الأَعْمَار : قَدْ وَنِمِ قَدْ	ماندگی
خِلَافَة : جانشینی	تَخَلَّفَ عَنْ : واماندن / پس
خَلِيفَة : جانشین	بِشَسْتَن / اطراق کردن / پس
الخُلَفَاء الرُّاشِدُونَ : چهار اقران	رفتن / پس افتادن / لوکه رفتن
خَلَقَ : آفریدن	/ باز ماندن
خَلَقَ : ترکیب کردن / آمیختن /	خَالَفَ (ارْتَكَبَ مُخَالَفَة) :
هم گذاری کردن	شیکستن / نقض کردن / تجاوز
الأَخْلَاق (عِلْم ~) : عِلْمِ اخلاق /	کردن به
اصول اخلاق	خَالَفَ (غَايِر) : نفاق داشتن /
الخَالِق : آفریدگار	اختلاف عقیده داشتن / جدا
الخَلِيقَة / الخَلْق : افرینش	شدن
أَخْلَاق : سیرت / اخلاق /	خلاف : اختلاف
اخلاقیات	مُتَخَلِّف : پَسین / عَقِب اُنْطاده
أَخْلَاقِيَّات : اخلاقیات / آئین	مُخَالَف (مُرْتَكَبِ المُخَالَفَة) :
رفتار	متخلف / مجرم / ناتقص

اِخْتِلَاق: ساخت / جَعَلَ	تَخْلِيق: تَلْفِيق / پَبَیَوَند / هَم
اِخْتِلَاق المَشْكِلَات: دَسْتِ کُل	گُذاری / ساخت
به آب دادن / تَرَاشیدن اشکال	خَلَاتِق: مَوْجُودَات
اِخْتِلَاق الأَعْذَار: کِهَنه فَعْلَگی /	خَلَاق: اَفْرِینِی
گَرِه رَقْصَانِی	خُلُق: خُو / خَوِ / خُصَلَت /
اِخْتَلَقَ الأَعْذَار: پَلِیت وَلَعْل	غَلَق / قَلَق / مَنِش
گُذَرَانْدن / بَهَانه دَاشْتن /	خَلَقَه: بِنَهَاد / سِرِشْت
بَهَانه گِرِفْتن / بَهَانه کَرْدن /	خُلُقَه ضَمِیق: بَی دَمَاغ / بَی تَاب /
گَزَک پَدَسْت اُنْتَادن	بَی حَوَصَلَه / بَی صَبَر / نَا
خَلَّل: نَارَسَائِی / نَقْص / عَیْب /	شِکِیَا: بَی طَاقَت
کَاسْتِ / کَمِبُود / قُصُور	خُلُقِی: اِخْلَاقِی
اِخْتَلَّ: اَشْفَتْن / بَر اَشْفَتْن	خَلَقِی: مَادَر زَادِی / اِرْشِی /
اِخْتِلَال: اَشْفَتْگِی / بَهِم خُورْدْگِی	مُورُوشِی / ذَاتِی / خِلَقَتِی
اِخْتِلَال عَقْلِی: عَقَب مَانْدْگِی	مَخْلُوق / مَخْلُوقَات: اَفْرِیدَه /
رَوَانِی وَفْکَرِی	اَفْرِیدْگَاَن
تَخَلَّل: دَر مِیَان اَمْدن / نَفُود	اِخْتَلَقَ: دَر اَوَرْدن / اَز خُود دَر
کَرْدن / نَشْت کَرْدن / رَخْنه	اَوَرْدن / اَز کَار دَر اَوَرْدن /
کَرْدن / سَرَايْت کَرْدن	جَعَلَ کَرْدن / دُرُوع بَاَنْتِن
خَلَّ: سَرْکَه (مَعْر)	مُخْتَلَق: اَلْکِی / مَن دَر اَرِی / مَن
خَلَّل: تَرُش شْدن / سَرْکَه اِی	دَر اَوَرِی / اَز خُود دَر اَوَرْدِی
شْدن	مَصْنُوعِی /

أَخْلَى سَبِيلَهُ : رَهَا کردن	مُخْتَلَّ : بی سامان / خل / چل /
إِخْلَاءُ : تَخْلِيَهُ / تَهِي سازی /	خل وردو / شنگ / مَجْهُول /
پرون بَری	مَجْهُول
إِخْلَاءُ السَّبِيلِ : رَهائی / تَرْخِیص	مُخِلُّ بِالْأَمْنِ : إِخْلَالُ لُغَر / فِتْنَه
/ پَخْش	انگیز / مُفْتِن
إِخْلَاءُ السَّبِيلِ الْمَشْرُوطُ : عَفْو	مُخْلَل : تَرْشِي
مَشْرُوط / بِقِيْدِ قَوْلٍ شَرَفَ آزاد	خالی : تَهِي / خالی
ساختن	خالی البال : سَبَك بار
تَخْلَى عَنْ : وَأَكْذَارُ کردن / تسلیم	خَالِي الْوَفَاض : دَسْت خالی /
کردن / صَرَفَنْظَرُ کردن از /	تَهِيْدَسْت / عَلٰی كَلَابِي / باد
دَسْت کشیدن از / تَرْك گفتن	پَدَسْت / صِفَر كَف
خَلَّ بِاللَّك : پها ! مواظب باش !	خَلَاء : فُضَا / تَهِي كَرِي
خَلَوَى : سِلُولِي / سِلُول دار /	خُلُو رَجُل : سَرَقْلِي / پيشكرايه
روزنه دار / ياخته اي / خانه	خَلُو مِنَ الزُّخْرُف : پَك رَنگ
خانه / لانه زَبُورِي	خُلُوَّة : آبَشْتَنگاه / آبَشْتَنگاه /
خَلِيَّة : ياخته / سِلُول (فر)	خُلُوْنگاه / شَبَسْتان / صَوْمَعه /
خَلِيَّة النُّحْل : زَبُورخانه / كَنْدُو	مَشْكُو
/ لانه زَبُور	خِلَّة : دَنْدان افریز
خَلِيَّة دَمَوِيَّة : گويچه	اَخْلَى بِر : كَنار كَشِيْدن
خَلِيَّة عَصَبِيَّة : نوروْن (فر)	أَخْلَى : تَهِي کردن / تَخْلِيَه نمودن
خَلِيَّة لِمفاوِيَّة : سِلُولِي لِنفاوِي	/ خالی کردن

مَخمور: مَسْت / مَسْتانه /	خَلِيَّة وِراثِيَّة: ژِن (فِر)
سَرْمَسْت / مَلَنگ	عِلْم الخَلَايا: ياخْتِه شِناسي
اِخْتَمَر: رَسِيده شَدَن	مِخْلَة / مِخْلَة: تَوْبَرِه / توشِه دان
تَخْمَر: تَرُش شَدَن / مَخْمَر شَدَن /	/ خورچين / فتراک / بارجامه
وَر آمَدَن	/ چَنْتِه (مَعِر) / کَشکول
تَخْمَر: وارفتگی	مِخْلَة المُجَنَّد: کِبِه سَرِيازِي
تَخْمِير: آب سازی	أَخْمَدَ: نِشانَدَن / خاموش کردن /
خَمَار: دردی کَش / شیرکچی	فرو نِشانَدَن / پایمال کردن /
خِمار: رُوْبند / دامَنی / چارَقَد	توقِيف کردن / تحتِ فشار
الخَمِيس (يَوْمٌ ~): پَنجشَبِه	قرار دادن / سَرکوبِي کردن /
(رُوزِ ~)	خواباندن
خُماسِي / مُخْمَس: پَنجگانه /	إِخماد: فرو نِشانِي / سَرکوبِي
پَنج سُو	خامد: خوابيده / خاموش شده /
خُماسِي الأَضلاع: پَنج ضِلَع	ساکن
خُمس: پَنج يَک	خَمَدَ: خاموش شدن / مَحو شدن
خَمْسَة: پَنج	خَمَر: بادِه / زادِه ناک
خَمْسَة وخَمِيسَة: پَين وِزِترَک	خَمَر: آشوردَن / نان پُختَن
الخامِس: پَنجُم / پَنجُمِين	خَمَرِي / خَمَرِيَّة (سَمِراء): سَبزِه
خَمْسَة عَشَر: پانزَدِه	خَمَرِيَّات (أَشعار الخَمَر): ساقِي
الخامِس عَشَر: پانزَدَهَم /	نامِه
پانزَدَهَمِين	خَمِيرَة: چُونِه / مَغاز / پرازَدِه

خَنْدَق: سَنَگَر / النَگ / کنده /

بارگان

خَنْزِير: خوک / بفرأ

خَنْزِير بُرَى: گُراز

الْخَنْصَر (إصْبَع ~): انگشتک /

انگشت کوچک

خَانَع / خَنْوَع: فروتن / اُفتاده /

بیروح / خونِرد / رام / بی

عُرضه / پُشت خَم

خَنْوَع: نوکر مآبی / رام شدگی

خَنْفَسَاء: خَر چسانه / گوگار /

سوسک

إِخْتِنَاق: خَفَقَان / خَفْگی

إِخْتِنَاق: خَفه شدن

خَانِق: خَفه کننده

خِنَاق (تَلَابِيب): گُریبان

خِنَاقَة: دَعَوَا / قَشَقَرَق / قَشَقَره

کردن / سَر شاخ شدن

خَنْق: سلب / مَرگوسیه

خُن: دیماس

خُن (بَطْن السَّقِيَّة): خن (معر)

خَمْسُون: پَنجاه

الْخَمْسُون: پَنجاهُم / پَنجاهُمین

خَمْسَمِئَة: پانصد

الْخَمْسَمِئَة: پانصَدُم / پانصَدُمین

أَخْمَصُ الْقَدَمَین: نوک پا

خَمَل: افسردن / فسرَدن / دل

ضَعَف رفتن

خُمُول: تَن آسانی / افسردگی /

دل رسه / دل غُشی

خَامِل: کرسنج / فرغول

خَامِلُ الذَّكَر: گُمَنام / ناشناس

خَمِيلَة: چَمَن

مَخْمَل: قدیفه / مخمل

خَمَن: بو بُردن / حدس زدن /

ادخل زدن / دید زدن / بر

آورد کردن

تَخْمین: وَر انداز / حدس

مُخَنَّث: سابوده / دکل / هیز /

قَلَتَهان / خنشی

خِنْجَر: قَداره

خِنْجَر دُو نَصَلَین: دهره

خَوَفَ: پیم / هراس / باک / وَحَشَت	خَوَاجَة: صاحب / (عم) صاحب / ساهاب
خَوَفَ / تَخَوِيف: ترساندن / رَمَانِيدَن / رَم دادن / چَشَم	خَوخ: شَفَتَالو / هلو
بَسَن / بِنج کردن / خط نشان کَشِيدَن / مَرعوب کردن / تَر	خَوْدَة: خود (معرا) / کَلَاوِ آهَنی / کَلَاهخود / کاسک
زَدَن به ... / نَهیب زَدَن به ...	خَارَت عَزِیمَتَه: از دل و دماغ افتادن
مُخِيف: هولناک / مَخُوَف / مَهِيَب / سَهْمِگین / رشت / موجش	خَارَت قُوَاه: پاتیل در رفتن / قد قد شدن
خَوَلَّ: سَپَرَدَن / واگذاشتن / واگذازدن / واگذازدن کردن	خَانِر القَوَى: مندک / سُسْت / از کار افتاده / فَرسوده / بی حال / خُمَار
تَخْوِيل: واگذازدی	خُوص: نَى / قَصَب / قَمِيش
مُخَوَلَّ: مُجَاز / مَازُون	خُوصَة: پَهَلو
خَال (شامَة): کَنجَد / خَال / کاکو / لک	خَاضَ فِي المَحْظُور: کَن تَرَاين گفتن
خَال (أخو الأم): دانی / دایی	مَخَاض: دَرْد زَايْمَان
(تر)	خَاف: تَرَسِيدَن
خَالَة: خاله	خَانَف: بِيْمَنَاک
خُولِي: باغبان / بُستان پیرا	خَوَاف: تَرسو / بَد زَهَره / بَز دِل
خَام: زَمُخْت	/ بی دِل / هُولِي

اختار: گزیدن / برگزیدن / گزین کردن	خامه: قماش
اختیار: گزینش / انتخاب / اختیار	خان: خیانت کردن / چفته زدن / پا زدن
اختیارات (گمبیوتر options): گزینه ها	خائن: خائن / خیانتکار
اختیاری: اختیاری / انتخابی / خیاری	خان (لَقَوافل): خان / کاروانسرای
خیار: خیار	خوان: سفره / سَاط / ساروغ / ساروق / خوان (معرا)
خیارات: اختیار / گزینۀ ها	خیانه: غداری / نارو
خیار مُخلَل: خیار شور / خیار ترشی	الخیانه العظمی: خیانت به مصالح عالیه کشور
خیَر: خیر	خام: سوت
خیَر: نیکخواه / خیر اندیش / نیکوکار	خواه: تَهِی گری / فراغت
خیَر البرُّ عاجله: کار خیره نباید تاخیر کرد	خائب: سرشکسته / بی بخار
خیرة...: نخبه / زیده / گلچین / سرآمد / سرچین	خائب (حَیْبَان): بته قمر / بته صمد
مُختارات: گلچین	خاب: رَجَاوه: دُم روی کول گذاشتن
	خَیْب رَجَاوه: نا اُمید کردن / مایوس کردن / ناکام کردن
	خَیْبَة: شکست

مُخَبِّر: مُخْتَار	أَعْلَى مَا فِي خَيْلِكَ أَرْكَبُهُ! هَر
خَبِرَ رَانَ / نَى شَنِ / نَى هِنْدَى /	خَاكِ دَارِ سَرَتِ پَرِزَا!
بَانَس / خَبِرَ رَانَ	تَخَيَّلَ: خِيَالِ كَرْدَن / خِيَالِبَانِ
الْخَبِش: كَرِيَّاس / كُونِ	كَرْدَن
خَاطُ / يَخْبِطُ: دُوخْتَن /	تَخَيَّلَ: خِيَالِبَانِ
دُورَ نَدَكِ كَرْدَن	خَيَال (طَلِيف): خِيَالِ / سَابَه
خِيَاطُ / خِيَاطَه: خِيَاطُ / جَامَه	خَيَالِ الظَّل: خَيْمَه شَبَ بازِ /
دُور	شَبَ خَيْمَه بازِ / پَرْدَه بازِ
خِيَاطُ الْخِيَامِ وَالسَّائِر: پَرْدَه	خَيَالِ الْعَاثَه: دَاخُولِ / مَتَرَسِ /
دُور	مَتَرَسَكِ / نَاطُورِ / هَرَا سَه /
خِيَاطَه: دُورَ نَدَكِ / دُوخْت	(عَم) لُولُو سَرِ خَرَمَن
وَدُورُ / خِيَاطِ	خَيَالِ عِلْمِي: اِفْسَانَه عِلْمِي /
خَبِطَ: نَنَغ / رِشْتَه / رِيس	دَا سَتَا زَ تَخَيَّلِي عِلْمِي
خَبِطَ الْبَنَاء: شَاغُولِ بَنَائِي /	خِيَاَلَه: مَهْتَرَهَا
شَاغُول	خَيَالِي: وَهْمِي / پَنْدَارِي /
خَبِطَ رَفِيع: تَار	اِنْكَاشْتِي / تَصُورِي / خِيَالِي /
اِخْتَالَ: خَرَامِيدَن / جَمِيدَن /	پُر پَنْدَار / پُر اِنْكَاشْت
دَا مَن اِفْشَا نَدَن / شَقِ وَرَقِ رَاه	خُرَافَاتِي / جَعَلِي / سَاخْتَنَكِي /
رَفْتَن	مَوْهُوم
الْخَيَال: مُتَخَيَّلَه	خَيَلُ / خِيُولُ: اِسْبَ / اِسْبَهَا

خُیْلَه / اِخْتِیَال : سَراندازی /

کبرفروشی / خَرام

مُخْتَال : خود پَسند

خام (غَرّ) : چَشم و گوش بَسته /

چلمن

خامات : جِنس / اجناس

خَیّام / خَیّامی : پَرده دوز

خَیْم (ساد) : سراسر پوشاندن

خَیْم (عَسْکَر) : خَرگاه زدن

خَیْمَة : چادر / خَرگاه / گردک /

پوش

خَیْمَة العَرِیم : تَجَبَر

خَیْمَة رِجالات أو کِشافة : آفتاب

گردان

مُخِیم : خَرگاه / گردک / یورت

مُخِیمات اللاجِئین : خَیمه

گاههای پناهندگان

الخِیمِیاء : کیمیائگری

دَبِيبُ الرُّوح: جان گرفتن
 دَابَّةٌ / دَوَابٌّ: چارپا / چاروا /
 چهارپا / سَوَر / حموله
 دَبَابَةٌ: تانک (انبع)
 مُدَبِّبٌ: سرنیز / نوکدار

دَبِیاج: دیبا (معر)
 دَبِیاجَةٌ: روگاہ / دیباچه (معر)
 دَبْرٌ مُؤَامَرَةٌ: توطئه کردن /
 گاویندی کردن / تَبَانی داشتن /
 تَبَانی کردن / دَسْت بَیگی
 کردن / بَند و بست کردن /
 تَوَطُّئه چینی / تَوَطُّئه گری
 دَبْرٌ مَکِیدَةٌ: آتش برای کسی
 پُختن
 تَدَبَّرُ الْأَمْرَ: راه پیدا کردن /
 محمل پیدا کردن / چاره
 جُستن / اندیشه کردن / تَعَمُّقُ
 کردن / تَشْکُر کردن / سَنجیدن
 تَدَبَّرُ شُؤْنَهُ: کَر و کَر کردن
 تَدَبُّیر: جمع و جور کردن
 التَّدَبُّیرُ الفَنَزِلِ: خانۀ داری

دَانِبٌ: پایا / دَسْتَادَسْتُ / پِکَرِیز
 / بی در پی / مُدَاوِمٌ / پَبُوسته /
 بی فاصله
 دَعْوَبٌ: پُرکار / پویا / کار بر /
 کار آمد / کاری
 دَايَةٌ: دایه (معر) / قابله / ماما /
 ماماچه / پیشکاره
 دَبٌّ فِي (سَرَى فِی): فراوان شدن
 / شایع بودن / تَقَوُّذ کردن /
 بداخل راه یافتن / پَخْش شدن
 دَبٌّ: خُرس
 دَبٌّ (دُمِيَّةٌ): خُرسک
 الدَّبُّ الْاَكْبَرُ (مَجْمُوعَةٌ نَجْمِيَّةٌ):
 هَفْتُ اورنگ / بنات النعش
 دَبِيبٌ: ناپ

دَبْلُوم : دیپلوم (فر)	تَدَابِير : اقدامات
دَبْلُومَاسِيَّ (شخص) : دیپلمات	تَدَبَّر : چاره جوئی / چاره سازی
(فر)	مُدَبِّر : مثال اندیش / مآل اندیش
دَبْلُومَاسِيَّ (شء) : دیپلماتیک	مُدَبِّر : قبلی
(فر)	دُبْرِيَاچ : چنگک / کلاچ (انج)
دُوبَلِير : بدَل	دُبُور (ذَكَر النُّحْل) : زنبور
الدُّبْلُومَاسِيَّة : دیپلماسی	دُبَّاسَة : مَنگنه سَنجاقی
دُبَّا / تَدْبِيء : خورد دادن / تل	دَبْس : سَنجاق زدن به ...
ویل کردن	دَبْس السُّكَّر : ملاس / شیر قند
دُبَيَّ (من الإمارات العربيّة	/ شَهْد
المتّحدة) : دُوبَيّ	دُبُوس : گیره کاغذ
دَجَاجَة : جوجه / ماکیان	دُبُوس (عَظْمَة) : جَنَاق
دَجَّال : دَغَلَباز / داغول / طرار /	دُبُوس زِينَة : سَنجاق / گیره لباس
پُش هَم انداز / پُشت هَم	دُبُوس مَشَبَك : گیره سیمی
انداز / زَرَّاق / شَعْبَة باز /	دَبَّيْغ : آتش کردن / پوست پیراستن
غاصب	دَبَّيْغ / دِبَاغَة : دِبَاغی
دَجَل : جادوگری / شَعْبَة / شید	دَبَّاح : چَرَمگر
/ جادو جنبل کردن	مَدْبَغَة : دِبَاغخانه
دَجَلَة (نهر) : اَرَوَند	مَدْبُوح : دِبَاغی / آتش کرده
دَجَنّ : اهلی کردن / رام کردن	دِبَلَة : حلقه / کچه
داجِنّ / مُدَجَنّ : اهلی / خانگی	دِبَلَة الحُطُوبَة : اَنگِشتر نامزدی

دَوَاجِن: مُرْغ وَخَرُوس / مُرْغ

خانگی / ماکیان

مُدَجَن: رام شده

تَدَجین: رام سازی / بومی سازی

/ رام شدگی / آموختگی

دَحْرَج: سُر دادن

تَدَحْرَج: غَلَطیدن / غَلَتیدن / قل

خوردن

مُتَدَحْرَج: غَلَنان

مَدُوْحَس / داحس / داحوس

الإصبع: عقریک / عقریه

دَحَض: تَخْطِئنه کردن

دَحَض: تَخْطِئنه

یَتَدَحْلِب: بازبچه قرار دادن /

لوسیدن / مجیز گفتن / مزاج

گویی کردن / نَم کردن

دَحْلَاب: آشمال / سالوس /

پابوس / چاپلوس

دَحْلَبَه: آشمالی / لاوَه / بَلُوس

ادخار: پَس اندازی

مَدَحَرَات: پَس انداز / پَسائی

ادَّخَرَ: اندوختن / پَس انداختن

/ پَس انداز کردن / جَمع کردن

/ ذخیره نهادن / گرد آوردن /

گرد کردن / انبار کردن /

انباشتن / دَرَویدن

دَخَلَ: دَر آمدن / وارد شدن /

تَوَّأَمَدن / دَر شدن / سَر کردن

دَخَلَ / دُخُول: وارد / دَرآمد /

سَرآمد / عایدی / (ج) عایدات

دَخَلَ القَرْد: سَرآمد سرانه

دَخَلَ إِضَافِي: عایداتِ إِضَافِي

دَخَلَ حَيِّزَ التَّنْفِیْذ: به اجرا دَر

آمدن

دَخَلَ سَنَوِي: سالواره

دَخَلَ شَهْرِي: ماهواری

دُخُول: ورود به ...

دَخِيل / دُخْلَاه: مُخِل / مُزَاجِم /

دَخِيل

فِي دَاخِل ...: تَو / تَوِي / اندرون

/ داخل

الدَّخِل القَوْمِي: سَرآمدِ یَلِي

الدُّخُولُ بِالزُّوْجَةِ : دخول کردن

/ قلعه را گرفتن / دنگ

انداختن

الدُّخُولُ فِي مَرَحَلَةِ الشَّيْخُوخَةِ :

پایین گذاشتن

الدَّوَاخِلُ : اندرون

داخِلِيّ : داخلی / تَوِيّی

أَدْخَلَ / إِدْخَالَ : در کردن

أَدْخَلَ عَنَوَةً : سپوختن / طپاندن /

فرو کردن / تنگ گذاشتن

مَدْخَلَ (تَمْهِيْد) : دَرآمد / سَرآمد

/ سَدَه

مَدْخَلَ (بَاب) : در ورودی

مَدْخَلَ تَذْكَارِيّ : دروازه

یادگاری

مَدْخَلَ مُنْكَسِرٍ : دروازه خَم

شُدَه

تَدَخَّلَ : مداخله / دَخَالَتَ /

دَسْت اندازی / دَرگیری / پا

میان گذاری / مداخله /

دَخَالَتَ / میانه گیری

تَدَخَّلَ : دَخَالَتَ کردن / دَخَالَتَ

داشتن / سرتوی حساب شدن

/ دَسْت اندازی کردن

تَدَخَّلَ فِي مَا لَا يَعْنِيهِ : فُضُولِي

کردن / مداخله کردن /

مخلوط کردن / پا در کفش

کسی کردن

تَدَخَّلَ الْقَوَى الْأَجَنَّبِيَّةُ فِي ... :

دخالتِ نیروهای بیگانه در ...

تَدَخَّلَ عَسْكَرِيّ : مداخله نظامی

التَّدَخُّلُ السَّرِيعُ : واکنش سریع

تَدَاخَلَ : در هَم پیچیدن / دَر هَم

بافتن / در هَم بافته شدن /

تَقاطُع کردن / پَهَم تابیدن

تَدَاخَلَ : روی هَم چینی / روی

هَم چیدگی

مَتَدَاخَلَ : پیچان / لا به لا / پیچ

در پیچ / پیچا پیچ / بغرنج / هَم

تافت / دَر هَم بر هَم / تُو پَتُو /

تُو دَر تُو / تُو هَم

دُخَان : دُود

مُتَدَرِّب: کارورز	دَخَن / تَدَخِين: دود گرفتن /
مُدَرَّب: مُرَبٍّ / فَرهیتار	سپه‌گار کشیدن
مُدَرَّب: فَرهیته	مَدَخَن شَره: دودی
مُدَرَّب الفَرِیق القَوِیم: مُرَبِّ تِیم	مَدَخَنه: بُخاری / دود کش /
یَلِی	کوره / نك
تَدْرِیبات عَسْکَرِیَّة: تَمرِینات	تَدَخِین اللُّحُوم والسَّمَك: دود
نِظامی	دادن
دَرَب التَّبَانَة: کَهکشان / آسمان	داده: دَدَه / یَنه
دَره	دَرَا: چِلُوگیري کردن / دَفَع کردن
دَرابزین: طارُمی / تَرده / حَفاظ	/ دُور کردن
/ مَحَجَر / شَبَکَه	دَره: دَفَع / دُورسازي
دَرَج: کَشو / مَجری	دَرَب: وَرزِش کردن / دَسْت آموز
دَرَج: پَلکان / پاشیب	کردن / وادیدن / فَرهیتخن
اِنْدَرَج فِی عِدَاد ...: مَشْمُول شدن	دَرَب (~ عَسْکَرِیًّا): مَشَق دادن
أَدَرَج: دَرَج کردن	/ مَشَق کردن
إِدراج: کَبَت / دَرَج	تَدَرَب: وَرزیدن
دَرَجَة: پایه / زینَه / طَبَقَه	تَدَرَب (~ عَسْکَرِیًّا): مَشَق
دَرَجَة أَوَّلی: طَبَقَه پَک / دَرَجَه	گرفتن
أَوَّل	تَدْرِیب: تَدْرِیبات: وَرزِش / کار
دَرَجَة جَامِعِیَّة: دِیْلُم / دَرَجَه	وَرزی / تَمرِین / تَمرِینات
تَحْصیل	دُرَّة: خَبَرگی / پُختگی

دَر: روان شدن	تدریجیاً: اندک اندک / نم نم /
إِدْرَار: تَرشُّح	نم نمک / پله پله / گره گره
مُدَر: پیشاب آور / إِدْرَار آور	دَرَاَجَة نَارِيَّة / دَرَاَجَة بُخَارِيَّة
دَر: مَروراید / جُمان	پُت پُتی / مَوْتوربیکلَت (فر)
إِسْتِدْرَار العَطْف: جز و لایه / جز	مُدَرَج: رُوگاه / باند فرود / نُوار
و ناله / جز و ولا / جز و وز /	فُرودگاه / جَسْتگاه / پَرشگاه
جلز و ولز	مُدَرَج (فی کُلِّيَّة): کلاس (فر)
دَوَس: تحصیل کردن	مُدَرَج / مُتَدَرَج: پلکانی / درجه
دَوَس الامر: تفکر کردن /	دار / مدرج / نُمره دار
رَسیدگی کردن به ...	مُدَرَج ضِمَن ...: مُتَدَرَج دَر ...
دَوَس: دَرس	مُدَرَجَات الکُلِّيَّة: تالارهای
دِرَاسی: دَرس / تَحْصیلاتی	دانشکده
دِرَاسَة: تحصیل	اِسْتَدْرَج: از راه پَدَر بردن / پِدَام
دِرَاسَة جَدَوی: اِمکان سنجی	انداختن / به وسیله تطمیع به
دِرَاسَات عَلَیَا: تَحْصیلات فوق	دَام انداختن / بطمیع طعمه
اللیانس / مَطالعات عالی /	گرفتار کردن / بطمیع سودی
تَحْصیلات عالیّه	گرفتار کردن / اِغوا کردن
مَدروس: سَنجیده	اِسْتَدْرَاج: تطمیع / اِغوا
دَوَس: تَدْرِیس کردن	دَر دَاشَة: اِخْتِلَاط
تَدْرِیس: مُدَرِّسی / تَدْرِیس	الدَّر دَیْل (مَضِیق ~): دار دانیل
تَدَارَس: مَطالعه کردن	(تَنگه ~)

تَدَارُوسَ : رَایزَنی / مَشَوَرَت /
 مُذاکَرَه / مُشاوَرَه / سَنجِش /
 بَرَسِ
 مَدَارِیس حُکُومِیَّة : مَدَارِیس
 دُولَتِی
 مَدَارِیس خَاصَّة : مَدَارِیس وِلی
 مُدَرِّس بِالجامِعة : اَسْتادیار
 مُدَرِّس مُساعِد بِالجامِعة :
 دَانِشیار
 مَدَرَسَة : مَدَرَسَه / آمُوزشگاه /
 پَرُورَشگاه
 مَدَرَسَة اِبْتِدائِیَّة : دِیستان
 مَدَرَسَة الفَنون : هُنرِستان
 مَدَرَسَة اَدبِیَّة : مَکْتَب
 مَدَرَسَة حَضانَة : کُودکستان
 مَدَرَسَة خَاصَّة : مدرسه وِلی
 مَدَرَسَة دِینیَّة : مَدَرَسَه
 مَدَرَسَة عَلِیَّا : آمُوزشگاه
 مَدَرَسَة مُتَوَسَّطَة (إِعدادِیَّ
 وَثانَوِیَّ) : دِیبرستان
 دِرْع : سِیَر / جُوشَن / جَبَه / زَرَه

مُدَرِّع : زَرَه پُوش / آهَن پُوش
 مُدَرِّعات : زَرَه پُوشها
 مُدَرِّعَة (سَفینَة أَوْ عَرِیَّة) : زَرَه
 پُوش (کشتی ~ / خودرو ~)
 دَوَرَق : پارچ
 دَوَرَقاعَة : دَرگاه
 الدَّرَك : اَمَنِیَه / پاسخانه /
 پاسگاه
 اَدَرَك : تَلقی کردن / حالی شدن /
 رَوشَن شدن / دَرک کردن /
 دَرِیاftن / دَسْت گیر شدن / پی
 بُردن / پی گشتن / واقف شدن
 اَدَرَك کُنْهَه : بَگوش ... رَسیدن
 اِدْرَاک : دَرِیابی / یایش
 تَدَارَك / اَسْتَدَرَك : جُبران کردن
 / بَر طَرَف کردن / تَصحیح
 کردن
 تَدَارَك : جُبران
 تَدَارَکَت اَخْطاء المَاضِی :
 اشتباهات کُذشته را جُبران
 کردَم

دَسْ أَنْفَهْ فِى: وَر رفتن / فُضُولِ	مُدْرِكٌ: مُتَوَجِّهٌ
کردن	دراما: درام (فر)
دَسَّاسٌ: دَسِيسَه كار / پُشت هَم	الدَّرَن (مَرَض ~): برسام
انداز	دِرْهَم: دَرَم / عَبَّاسِى
دَسِيسَة: دَسِيسَه / دُوز و كلك /	دَرُوش: عَلى مَوْجود / كُور مولا /
طَرَح	بابو / مَرُو خُدا / قَلَنْدَر /
دَسِم: حَرَب / رَوغَنى / پُر رَوغَن	دَرُوش
/ رَوغَن دار	دَرُوشَة: دَرُوشِى
دَسَم: حَرَبِى / دُومَت	الدَّرِيَّة (الفَارِسيَّة ~): دَرِى
دُش: دُوش	دِرَايَة: بَلَدِيَّت
مَدَشُوش: دان دان	عَلى دِرَايَة: آگاه / دَركار / حالى
دُشَمَة: سَنَگر	مُدَارَة: نَجِيه
مَدْعُوَه (مَلْعون): سوخته	دَسْتَة: دوجين
دَاعِب: پَخِخو کردن / غِلْغِلْک	الدُّسْتُور: قانون اساسى / (طج)
دادن / قِلْغِلْک دادن	سَر قانون
دُعَايَة: شوخى / لَطِيفَه / يَذَلَه	دُسْتُورِى: مُطابِق قانون اساسى
مُدَاعِبَة: حَشَمَلو / پَخِخو /	غَيْر دُسْتُورِى: بَر خِلَافِو قانون
غِلْغِلْک / قِلْغِلْک	اساسى / بَر خِلَافِو مَشْرُوطِيَّت
دُعْبَة: انگوک کردن	الدُّسْتُورِيَّة: مَشْرُوطه /
دُعَاوَة: فحشاء / جندگى	مَشْرُوطِيَّت
دَعَك: مَالِيدَن / سَابِيدَن	دَس: داخِل کردن

دُعَا / اَدْعِيَّة : دُعَا / صلا / (ج)	دَعَا : مَالِش
صلوات / نماز آیات	دَعَم : بُشْتِيَانِي / بُشْتِيَانِي
دُعَا بِالْخَيْر : نَبَاشِ كَرْدَن	كَرْدَن / حَانَل كَرْدَن / يَاوَرِي
دُعَا بِالْشَر : بِيَاطِن كُذْشْتَن	كَرْدَن / جِمَايَت كَرْدَن / نَايِد
دُعَا بِالْمَوْت : وَر پَرِدِه	كَرْدَن / تَجْدِيلُو نِيرُو كَرْدَن
دَعَائِي : تَبْلِيغَاتِي	دَعَم : بُشْتِيَانِي / تَحْكِيم
دَعَايَة : تَبْلِيغ / تَبْلِيغَات / اِطْلَاع	دَعَم الْعِلَاقَات الدِّبْلُوْمَاسِيَّة :
عمومي / پروياگانده (فر)	تَحْكِيم رَوَايَط دِيپْلِمَاتِي
دَعَايَة اِتْتِيخَابِيَّة : تَبْلِيغَاتو	دَعَم مَالِي : اِغَانِه / كَمَك هَزِينِه
اِتْتِيخَابَاتِي	/ كَمَك خَرْج
دَعَايَة (يَعْمَلُ) : تَبْلِيغَات كَرْدَن	دَعَم لُوجِسْتِي : بُشْتِيَانِي
/ آگهي كَرْدَن / باِطْلَاع عُمومي	لُجِسْتِيكِي / بُشْتِيَانِي
رَسَانْدَن	تَدَارُكَانِي
بِلَا دَاع : كُتْرِه اِي	دَعَم مَالِيَا : كَمَك هَزِينِه دَاْدَن /
دَعِي : قُبِي / دَقْل بَاز / مِيرْزَا	كَمَك خَرْج دَاْدَن
قَشْمَشَم / سَنْدِه مَادَرشَاه /	دِعَامَة : بَادِير / حَانَل / يَكْهَدَار /
طَرَار	پَايِه / تِير
دَعِي / اَدْعِيَاء الْعِلْم : عِلْم فُرُوش	تَدْعِيم : تَحْكِيم / تَقْوِيَت
دَعِي / كَثِير الَاَدْعَاء : پُر اَدْعَا	دَعَا / دُعَاء : خَوَاسْتَار شَدَن /
اَدْعِي : وَا نِمُود كَرْدَن / بَخُود	دَرخَوَاسْت كَرْدَن / دُعَا كَرْدَن
بَسْتَن / دَعَوَاي ... كَرْدَن	دَعَا / دَعْوَة : دَعْوَت كَرْدَن

تَدَاعِيَات : تَدَاعَى مَعَانَى / وَابْتَسَگى	اَدْعَى (~ عَلَى) : دَاو آمَدَن / دَو آمَدَن / دَاو بَر دَاشْتَن / دَو بَر دَاشْتَن / دَاو عَلِی گُلَابِی بَر دَاشْتَن / دَو عَلِی گُلَابِی بَر دَاشْتَن / وَا نِمُودَن / اَدْعَا کَرْدَن اَدْعَاء : وَا نِمُود / هَارْت وَهَوْرْت / هَارْت وَهَوْرْت
تَدَاعَى (اِنِهَار) : فَرُو رِیخْتَن / بَهَم خَوْرْدَن / بَر چِیدَه شَدَن / پَاتِیل دَر رَفْتَن / تَنْبِیدَن / رُمَبِیدَن	اَدْعَاء التَّذَنِین : آخُونْد نِیمَانِی اَدْعَاء المُشَارَکَة / اَدْعَاء دَوَر : مُوش نَو آش اِنْدَاخْتَن
مُدْعَى : دَعْوَى دَار / خَوَاهَاَن / مُتَدَاعِی	دَاع / دَوَاع : دَلِیل (ج) دَلَاوِل / اَنگِیز / اَنگِیزَه / بَاعْث / عِلَّت / جِهَت / وَجَه / دَاعِی
مُدْعَى الزَّعَامَة : رِیَاسَت مَآب مُدْعَى عَلَیْه : خَوَانْدَه / دَاد خَوَانْدَه	الدَّعْوَة (نَشْر ~) : تَبْلِیغ (~) کَرْدَن
مُدْعَى الْعَام : دَاوَسْتَان کُل / مُدْعَى الْعُمُوم	دَعْوَة (بِطَاقَة) : دَعْوَتْنَامَه دَعْوَى (~ قَضَائِیَّة) : دَعْوَا / دَعْوَى / مُرَافَعَه
دَاعِیَة / دُعَاة : جَارِجِی / پِیْشَرُو / جِلُودَار / مَنَادِی / قَاصِد / مُبْلَغ / (ج) مَبْلَغِین	تَدَاع : رُمِش / بَهَم خَوْرْدَگِی / اِنْعِیْدَام / نِفَاق
دَاعِیَة حَرْب : طَالِب جَنَگ / شِیْفَتَه جَنَگ / آتَش افروز جَنَگ / جَنَگ افروز	مُتَدَاع : بِی پَا / بِی پَر وَپَا
دَاعِیَة سَلَام : صُلَح طَلَب (ج) / صُلَح طَلَبَان / هَوَاخَوَاهَاَن صُلَح	

دَعْلُ / أدغال: بنه / بوته / بیشه	اِسْتَدْعَى: فَرَاخَوَانْدَن / وادیدن /
/ خاشاک	فَرَاخَوَاسْتَن / احضار کردن
دَفْتَر / دَفَاتِر: دستک / دَفْتَر /	اِسْتَدْعَى قَضَائِيًّا: احضار قانونی
(ج) دَفَاتِر	کردن
دَفْتَر الحَسَاب: انگاره / اواره	اِسْتَدْعَاء: استدعا / فَرَاخَوَانِي /
دَفْتَر الشَّيْكَات: دَفْتَر چَک	احضار / حُضُور طَلَب /
دَفْتَر الْمُحَاسَبَات: اواره / ماره	احضاریه
/ دَفْتَر حَسَاب	استدعاء السَّفِير: فَرَاخَوَانْدَن
دَفْتَرِیَا: باد زهره / ویفتری (فر)	سَفِير
دَفَس: سپوختن / طهاندن / فرو	استدعاء قَضَائِي: احضار قانونی
کردن / تنگ گذاشتن	استدعاء للخدمة العَسْكَرِيَّة:
دَفَع (زَق): تته زدن / هُل دادن	سَرِیازگیری
دَفَع (حَقَز): سَوَق دادن	دَغْدَغ: پخپخو کردن / غُلْغُلْک
دَفَع (~ مَالًا): پُر داختن / نادیه	دادن / قَلَقَلْک دادن
کردن / پُر داخت	دَغْدَغَة: خشمِلو / پخپخو /
دَفَع لِلْجُنُون: بیهوش کردن	غُلْغُلْک / قَلَقَلْک
دَفَع (تَحْرِيك): تَمْشِيَتْ	مَدَغْدَغ (~ من التَّعْب): خُرد
دَفَعُ التَّعْوِيضَات: پُر داختن	و خَاکَشِير / خُرد و خَمِير
غَرَامَت / غَرَامَت پُر داختن	دَغَر: جُنُون دُزدی
دَفَع رُبَاعِي: چهار در چهار	دُغْرِی: راست / پِکَرِاسْت / سَر
دَفَع الضَّرَائِب: مَالِيَّات پُر داختن	زده

مدفعی: توپچی (معر)	دافعو الضرائب: باج گذاران
المدفعیة (سلاح ~): توپخانه	دافع: دفاع کردن از / جمایت
(رسته ~)	کردن
المدفعیة الثقيلة: توپخانه	دافع / دوافع: انگیز / انگیزه /
سنگین	باعث / علت / جهت / وجه /
اندفاع: جهش / نبوا	داعی / موجب / مایه / عاویل
اندفاع: پریدن / جهش کردن /	/ (ج) عوایل
جهیدن / سرکشیدن / بارنا نه	دفاع: تدافع / مدافعه
کردن / نگانیده زدن	دفاع مشترک: تدافع دسته
تدافع: تنه زدن / با زور پیش	جمعی
بردن	الدفاع المدني: دفاع غیر نظامی
تدافع: یورش	دفاعات: استحکامات
دفع: تنبک / باتره / ضرب	دفعه: هل
تدفع: آبکی شدن	دفعه (~ من حساب): بخش /
تدفع: بیرون ریز / بیرون ریزش	قسط
تدفع الماء: خلع آب	مدفع: آتشبار / توپ (تر)
متدفع: روان / سلیس / جاری /	مدفع رشاش: مسلسل
پیوسته / موج زننده / زولیده	مدفع مضاد للدبابات: توپ ضد
دفع: چال کردن / زیر خاک	تانک
کردن	مدفع هاو: خمپاره انداز /
دفع المیت: مرده کشی	قبضه خمپاره / هاو

دَفِينَة / دَفَانَن : زیر خاکی / مُکَنج /

(ج) دَفایَن

مَدَقَن : گورستان / قَبْرِستان /

آرامگاه / قبرگاه / گورخانه

دَفَی / دَفای : گرم

دَفء : گرمی / گرما

دَفایَة / مِدَقَاءَة : بَخاری / شِوفاژ

(فر)

دَفِينَة : گرْمخانه / گُلخانه

دَقَّ : کوفتن / کوبیدن / تَه زدن

الدَّقَّ : کوفتنگی

دَقَّ الجَرَسُ : زَنگ زدن

دَقَّ الحُسْن : زَنخدان / چال

دَقَّ الوَشْم : خال کوبی

دَقَق : ریزه کاری کردن / مورا از

ماست کشیدن

دَقَقَ الحسابات : حسابرسی کردن

دَقَقَ النَّظَرَ : مُوْشِکافی کردن /

پِدقَّتْ پِروسی کردن

دَقَّة : باریک بینی / مُوْشِکافی /

دَقَّتْ / پِچیدگی

يَدَقَّة : با دَقَّت / موبه هو

دَقَّة قَدِيمَة : اُمْل / قِباسه چاکی /

قَدیمی مَسَلک

دَقَّات الساعة : دَنگ

دَقِيق (دَقَّة) : دُرُست / دَقِيق

دَقِيق الحَجْم : رِيز / مُوْشِکاف

دَقِيق العَقْد (نَسِيج) : رِيزِیاف

/ رِيزِیافت

الدَّقِيق : آرَد

تَدَقِيق : رِيزه کاری

عَدَم التَّدَقِيق : کور خَواندن /

چَشم پوشیدن / نَدیده گرفتن /

چَشم پوشی (~ کردن) /

إِغْماض

مَدَقَّ / مَدَقَّات : کوره راه

مَدَقَّق : پا مال

مَدَقَّق : پُخته / کار پُخته /

چَکیده کار / کار کشته / کرده

کار / استخوان خُرد کرده /

پاردم سائیده / پاشنه سائیده /

قَاب قُمارخانه

تَدْلِیس: تَقْلُبْ	دِکْتاتور: جابر / قَرمانروای
دَلَس: قَرِیب دادن / خدعه کردن	مُطْلَق: خودکامه / حاکم
/ گول زدن / جر زدن / جا	سِیَمْگَر: حاکم مُستبد /
زدن / آب در چیزی کردن /	سلطانِ ظالِم
فندیدن	دِکْتاتوریّه: حکومتِ استبدادی
مُدَلَس: چاپلوس / آشمال /	/ سُلْطَنَتِ شخصی /
سالوس / پاپُوس	دیکتاتوری
دَلع: بی نَمک	دُکُتوراه: فخریّه: دُکُترای
دَلع: عَشَوَه	اِفتخاری
دَلع مِرّه (لِلسُخْرِیّه): قمش /	دُکُتوراه: دُکُترا
قَمِیش (~ آمَدَن)	دُکُر: نَرُوک / نَرُک
دَلُوعَه: نَنر / کُوس / بَجه نَنه /	دِکَّه (مَقْعَد): پاخره / سکو /
دردانه	نِیمِکت / مَهتابی / دال
دَلَف: دَر آمَدَن	دِکَّه السُّروال: نِیفه
دَلْک: مالیدن / دَسْت مالی کردن	دَلْکِن: چَرک تاب / تیره رَنگ /
تَدْلِیک: مِلّاش / نوشمالی / ماساژ	نار / پُر رَنگ / سِیر رَنگ
مُدَلْک: مُشت و مال دَهَنده /	دِکاکینی (خَفِیّه): گوشانه
ماساژ دَهَنده	دُگَان: دُکَان / حُجره
دَلْ عَلی: راهنمائی کردن	الدُّلْب (شَجَر ~): چِنارِ قَرَنگی
تَدَلْکَل: ناز پُروردن / عَوَر ریختن	دِلْتا: آب پَخْشان
/ خُکْکی کردن / بخود گِرِفْتَن	دَلدول: مَذکِر سَماعی

دَلِيل (كُتِبَ): راهنما / كتابِ	دَلال: لاس / عَشْوَه / ناز /
راهنما / راهنمای مسافران	جالیش
دَلِيل (مُرْشِد): راهنما / راهنمان	التَّدْلِيلُ الْمُعْطَرِّطُ لِلطُّفْلِ: عنچس
/ هادی / بادبان	کردن
دَلِيل (هادِ): مُبْصِرُ	مُدْکَل: ناز پرورده / لوند / نتر /
دَلِيل / أدْلَه: سُرَاغ / نمود / نشان	لُوس / بچه بنه / نخودی
/ هتایش / آوند / سُرَاغ /	دالْ عَلی ...: حاکی از ...
علامت / (ج) علام / مدرک	دالْه: دالأت کنندہ
/ (ج) مدارک	دَلال: سمار / دَلال
دَلِيل / دلانل: وَجَه	دِلالة (سَمْسَره): دَلالی
دَلِيل القافِلَه: سَرَاهَنگ /	دِلالة (عُمُوله): پولِ دَلالی / حق
چاوش / چاووش (تر)	العمل / مزد دَلالی
دَلِيل عَلی ...: نشانه ...	دِلالی: معنائی
بِلا دَلِيل: بی قرینه	عِلْم الدِّلالة: معنی شناسی
أدْلَه مُلْفَقَه: دَلایل بُوج	دِلالة (مَدلول): دالأتِ ضِمْنی /
استدلال: استنباط / استنتاج	مَفاد / معنی / قَحوا / مقصود /
استدَل: استنباط کردن / دریافتن	چسَم
/ نتیجه گرفتن	مَدلول: دالأتِ ضِمْنی / مَفاد /
استدلالی: بُرهانی / لمی	معنی / قَحوا / مقصود / چسَم
مُدْله: پا سوز / باخته ول /	دَلِيل (قائِد): پِشرو / رَهبر /
شیفته / ولداده / بُرده ول	راهبر

الدُّلُو (بُرْجُ ~): بُرج دَلُو

دَلُو: دَلُو / سَطَل

أَدَلَى بِصَوْتِهِ: رای دادن

تَدَلَّى: آویختن

دَلَايَةُ: قناره

دَمَجَ: بِهَم فُشردن / یک کاسه

کردن / یکی کردن / بِهَم

پَبُوسْتَن / مَتَجِد کردن / داخل

کردن / جا دادن

دَمَجَ: یک پارچگی / پَبُوسْتَنگی /

اتصال / الحاق / یکی سازی /

تَرْكِب / تَلْفِيق / اتحاد /

ادخال

مُدَمَجَ: فُشرده / تَوَيْتُو / تَوَحَمَ

انْدَمَجَ ضِمْنَ: یکی شدن / بِهَم

آمیختن / بِهَم پَبُوسْتَن

انْدِمَاج: اِدْغام / پَبُوسْتَنگی /

اختلاط

دَمَعَمَةُ: قَرولند / لند لند / غرغر

/ سَخَن زَمَر لَب / مَن مَن /

زَمَزَمه

دَمَعَمَ: زَمَر لَب حَرَف زدن / قَر

زدن / غَر زدن / قَرقر کردن /

غَر غَر کردن / لُنْدیدن / لُنْدَه

زدن / لند ولندَه زدن / مَن مَن

کردن / جَویده سَخَن گفتن

دَمَر: خراب کردن / ویران کردن

/ تَبَاه کردن

مُدَمَر: ویرانگر

مُدَمَرَةُ: کشتی جنگی

قَدَمَر: تَنبیدن / رمبیدن

دَمَار: تَبَار / انهدام / هَلَاکت /

ویرانی / اتلاف

الدَّمَار الشَّامِل (أَسْلِحَةُ ~):

کشتارِ جَمعی (سِلَاحهای ~)

دَمَشَق: شام

دَامِع: آبکی

دَمَع / دُمُوع: اشک / هَرشک /

آب دیده

دَمَعَت عَیناه: چَشم آب دَر

آوردن

دِمَاغ: کَلَه

إِدْمَان : اعتياد	دَمَاغَه نَاشَقَة : سَر خود / سَر
إِدْمَان المَخْدَرَات : اعتياد به	سَخْت / پِک دَنده
مَوَاد مُخَدَّر	دَمَغ : هاشور زدن / مهر زدن /
مُدْمِن : معتاد	نشان گذاردن
مُدْمِن كُحُولِيَات : الکلی / دائم	دَمَغَة : تَمَبِر مَالِيَات دُولْتِي
الخَمَر / دَوَا خُور	دَمَغَة حُكُومِيَّة : تَمَبِر وِيزَه دُولْتِي
مُدْمِن مُخَدَّرَات : چِراغِي /	مِدْمَاك : پَرگالَه
چِرْسِي	دَمَل : كُورَك / زَكِيل / ناول /
دُمِيَّة : نِي نِي / لُعبَت / بازِيچه /	پِيَنه / مَنگِل / دُنْبَل (معرا) /
آدَمَك / عَرُوسَك	پَس وَاژَنَك
دَانْتِيل : دَالْبَر / شَمِه	دَم : خُون
دَنْدَرَمَة : بَسْتِي	دَمِه حَقِيف : شَنگ
دَنْدَشَة : زَرَق وِبرَق	دَمُوي / دَام : خُونِيْن / خُونِي
دَنْدَن / دَنْدَنَة : دَلِي دَلِي خَوَانَدَن	دَمِيم : نَازِيپ / عَن تَرَكِيب / بَد
تَدْنِيس : هَتَك حُرْمَت / تَوَهِين	تَرَكِيب / بَد پوز / بَد دَك وِپوز
بِه مَقْدَسَات	/ بَد رِيخت / بِي رِيخت / بَد
دَنْس : بِي حُرْمَت كَرَدَن	نِيْمَا / عَجَايِب / عَجَايِي / بَد
دَنْس : كَنَافَت / آلَوْدَگِي	رِلحَاظ
دَنْس : ژِيژ / نَاپَاك	دَمَامَة : بَد تَرَكِيبِي
دَنَّا / دُنُو : نَزْدِيك شَدَن /	أَدْمَن : خُو دَادَن / اَعْتِيَاد دَادَن /
نَزْدِيك آمَدَن / پِيَش آمَدَن	عَادِي كَرَدَن

مُدْهَش: سَرام آور / خیره
 کُنْده: حَیرت انگیز / حیرت
 آور / شِگفت / غیر عادی /
 شِگرف
 اُدْهَش: متحیر کردن / گنج کردن
 دِهْلِیز: بالان / دالان / پایگاه /
 راهرو
 الدَّهْماء: غوغا / توده مردم /
 اویاش
 داهَم: حمله کردن بر ... / تاخت
 وتاز کردن / تاراج کردن /
 غافلگیر کردن
 دَهَن: مالیدن / اندودن / ضما
 کردن / تدهین کردن
 دَهَن: مالش
 داهَن: خایه مالی کردن / سبزی
 پاک کردن / بازیچه قرار دادن
 / لوسیدن / مجیز گفتن / مزاج
 گویی کردن / نم کردن / کاسه
 لپسی کردن
 دَهان (لُون): رنگ

اَدْنی: کَمْتَر
 اَدْنی حَد: کَمْتَرین / حَد اَقَل /
 دَسْت کم
 تَدْنی (قُل): کاوش یافتن / کم
 شدن
 تَدْنی دَناءه: مته بخشاش
 گذاشتن
 دَناءه: پستی / کفته کاری / دون
 بازی / لَأَمَت / لَنامَت / فروده
 دَنایا: باطله
 دَنیء: لَفتره / کمست / لجر
 الدُّنْیا: دُنْیا / جَهان / این جَهان
 / زالِ سِیه دل
 دُنْیوی: جَهان / دُنْیائی / زَمانی
 تَدَهوَر: وارفتگی / ییرگی
 تَدَهوَر: وارفتن / از سَکه اُفتادن
 / ریش در آمدن
 تَدَهوَر العَلاقات: ییرگی رَوابط
 مَنْدَهش: شِگفت زده / بَهِت
 اَلوَد / مات / مَدْهوش
 دَهْشَة: شِگفتی / بَهِت

دُوخه: گيجی / سرگيجه / گيج /	دَهان (مَرَهَم): شِماَد / ماليدَنی /
گيج وکول	پِماَد (فَر)
السَّيِّع دُوخات: گُريه رَقصاني	دِهن: پيه / شماله
دايخ: مَنگ / گيج	دِهني: چَرَب
دَروخه: خَماری	مُداهِن: چاپلوس / آشمال /
مَدروخ: خَمار	سالوس / پاپُوس
دُوده: کرم	مُداهِنه: چاپلُوس / چاچ / خود
دُوده القَر: کرم ابريشم / کرم	شِيريني / آشمالی / لاوه /
پيله / نوغان	لَبلُوس
دُوده طُفيلِيه: زالو	داهِيه: فَرز / قِبراغ / مُحيل
دُوده مَعويَه: کلنجار	جَتَه داهِيه: دَر وَرَم! سقِ سياه!
الدُّوده الشَّرِيطِيه: بيوک	بَدَا بحالَش!
استِدَارَة: گِردی	فِي داهِيه: بَجهنم! دَرک!
دار: چَرخ خوردن / چَرخیدن /	پَدَرک! گُور پَدَر!
دُور گشتن / کوک شدن /	دَهاء: حيله پيله / شَبَطَنَت
گَرَدش	الدَّاتُورَة: تاتوره / ناتوله /
دار / دُور: خانه / خانه ها	داتوره (معر)
دار حَول نَفْسِه: قَل خوردن	داغ: گيج رفتن سَر / گيج شدن /
دار المُسِنَّين: دار المعجزه	گيج خوردن / گيج وکول شدن
دار سَک النُّقود: ضرابخانه / دار	دَوخ: مَنگ کردن / دول دادن /
الضرب / دَرَم سَرَا	گيج وکول کردن

إدارة / إدارات : دایره / دفتر /	الدَّارُ الْآخِرَةُ : آن جَهان / جَهان
(ج) دَفَاتِر	دیگر / دیگر سَرای
إدارة الأمن : نظمیّه	دار المُعَلِّمَین : دانشسرای
إدارة المرور : اداره راهنمایی	دُور : گنجی / سرگیجه
إدارة البعثات : اداره اعزام	شَعْرُ بَدُواری : گنج رفتن سر / گنج
مُحَصِّل	شدن
إدارة التجنيد : اداره نظام	مُصَابٌ بِدُواری : منگ
وظيفه	الدَّوْرَةُ الدَّمَوِيَّةُ : گردش خون /
إدارة الجامعة : سازمان مرکزی	جَرَيَانُ خُون
دانشگاه	الدَّوْرَةُ الشَّهْرِيَّةُ : بی نمازی /
إدارة شؤون الطلاب : اداره	قاعدگی / قاعده زنان
أُمُور دَانِشْجُونِی	أَدَارَ / إدارة : اداره کردن / اجرا
إدارة شؤون العاملين : اداره	کردن
أُمُور پُرسِنِلی	أَدَارَ / تَدْوِيرٌ : چرخ دادن / چرخ
إداري : إداري / إداري / مجری	زدن / چرخاندن / بکسوات
إداري (إدارجي) : اداره جاتی	کردن / دَوْر زدن / گرداندن /
بالدور : نویتی	گردانیدن
دائِرَةُ (دِيَوَان) : بایگانی / دایره /	أَدَارَ ظَهْرَهُ لـ : په ... پشت کردن
دَییرخانہ	إدارة : اداره / فرمانداری / (طج)
دائِرَةُ (شکل) : دایره / بانوره /	اداره کُنی
پرهون	إدارة (هَيْئَة) : اداره

دَوْرَانِ الْأَرْضِ حَوْلَ الشَّمْسِ :	دائرة (مَجْمَع) : حَوْزِه
حَرَكَتُ إِنتِقَالِي	دائرة / دَوَائِرُ : محفل / (ج)
دَوْرَانِ الْأَرْضِ حَوْلَ نَفْسِهَا :	محافل
حَرَكَتُ وَضْعِي	دائرة اِنتِخَابِيَّةٌ : حَوْزِه اِنتِخَابَاتِي
دَوْرَةٌ : سِيكَل (فِر)	دائرة مَعَارِفُ : دَايِرَه المَعَارِفُ /
دَوْرَةُ أَلْعَابِ : تَوْرِنُونْت (اِنج)	دَايِرَه العِلْمِ / دَانِش جَنَگِ /
دَوْرَةُ أَلْعَابِ الْبَحْرِ الْمُتَوَسِّطِ :	اِنْسِيكْلُوِيْدِي (فِر)
تُوْرَنَمَنْتِر مِيْدِيْتِرَانِه	دَايِر / دَايِرَه (عَم) : پَارْدَم سَانِيْدِه
دَوْرَةُ دِرَاسِيَّةٌ : دَوْرَه تَحْصِيْلَاتِ /	/ پَاشَنِه سَانِيْدِه / قَافِ
كُوْرَس (اِنج)	قُمَارْخَانِه
دَوْرِي : نَوْتِي / نَوْتِ دَارِ /	دَوَّار : رِيْل دَارِ
اِدَوَّارِي / دَوْرَه اِي / دَوْرِي /	دَوْر (فِي) : سَهْم / نَقْشِ
مُتَنَاقِبِ	دَوْر (طَابِق) : طَبَقَه
دَوْرِي (فِي رِيَاضِي) : تَوْرِنُونْت	دَوْر (نَوِيَّة) : نَوْتِ
(اِنج)	مَدَار : گِرُوْشِ / مَدَارِ
دَوْرِيَّةٌ عَسْكَرِيَّةٌ : اَكِيْپِ سَيَّارِ	مَدَارِ الْجَدْيِ : مَدَارِ رَاسِ الْجَدْيِ
نِظَاصِي	مَدَارِ السَّرْطَانِ : مَدَارِ رَاسِ
دَوْرِيَّةٌ عِلْمِيَّةٌ : ژُوْرْنَالِ (فِر)	السَّرْطَانِ
مُدِير : مُدِيرِ / كَارْفَرْمَا / كَارْفَرْمَانِ	عَلَى مَدَارِ ... : طَى ...
/ سَرَرِشْتِه دَارِ	دَوْرَانِ : گِرُوْشِ
مُدِيرِ عَامِ : مُدِيرِ كَلِ	دَوْرَانِ الْأَيَّامِ : دَوْلِ

دَوَّاسَةُ الدُّبْرِیَاج : ہدالِ کلاچ	مُدیرِ الحِسابات : مُدیر
دَوَّاسَةُ القَرَامِل : ہدالِ تَریز	حسابداری
دُوسْتارِیَا : ہیضہ	مُدیرِ إِدارَةِ الصَّحَّة : حافظ
دُوسِیہ : جُزودان	صِحَّت
دُوشَّة : جار و جنجال / ہُر خاش /	مُدیرِ شُؤونِ العَامِلین : کارکُزین
خُرُوش / هارت و پورت / عَلم	مُدیرِ مَالی : ناظرِ حَزیَنہ
شَنگہ / اَلَم شَنگہ / عَلم	مُدیرِیَّة : استان / شہرستان /
صِراط / عَلمِ صلوہ	شارسان / ایالت / پرکنہ
الدُّوطۃ : مَہرہ / کابین / جہیز	مُدیرِیَّة التَّحْرِیر : شہرستان
الدُّوَل الصَّدِیقۃ : کُشورِہای	تَحْرِیر
دُوست	مُسْتَدیر / مَدوَر / دانری : گِرد /
الدُّوَل المُتَخَلِّفۃ : دُولتہای عَقَب	چتری / چَرخی / گردالی /
اُفتادہ	گردلی
الدول النامية : دُولتہای دَر حالِ	دُورُم : جغلہ پغلہ
تَوِیعہ / دُولتہای دَر حالِ	داسِ علی : زیر کردن / زیر گرفتن
رُشد	/ وَطی کردن / پایمال کردن
الدَّوْلَةُ البِیْزَنْطِیَّة : دُولتِ بیزانس	دَوَّاسۃ : پا افشار / پا اوڑار / پا
دُوَل المِحوَر (فی الحَرَب	انداز / رِکاب / جاہائی / ہائی
العالمیۃ) : مُتَجِدین	/ ہدال (فر)
دُوَل عَدَمِ الانحِیاز : دُولتہای	دَوَّاسۃ البِیْزین : ہدالِ گاز
پِطَرَف / کُشورِہای غَیر مُتَعَمِّد	سُرْعَت دَہندہ

دَوْلَة / دَوْل : کشور / مملکت /

(ج) ممالک

دَوْلِي : بَيْنَ الدَّوَلِيَّ

تَدْوِيل : بَيْنَ الدَّوَلِيَّ کردن

تَدْوِيل الْقَضِيَّة : بَيْنَ الدَّوَلِيَّ کردن

آرمان

تَدَاوُل (استعمل) : به کار گرفتن

مُتَدَاوُل : عاوله

تَدَاوُل (تناوُل) : گردش / تیراژ

(فر)

مُدَاوَلَة : گفتگو کردن / مذاکره

کردن

دُولَاب : گُنْجِه / صندوقخانه /

جامه دان / قَفَّه

دُولَاب الصَّيْنِي : پیمانه گاه

دُولَار : دُولَار

الدَّوْم (تَمَرَة ~) : خرمای هندی

دَلَم : إِدَامَه دادن / إِدَامَه داشتن

دائم : دَانَمی / ماندنی

دائم الخُضْرَة : فَرْزَد

دَانَمًا : هَمَارَه / هَمَوَارَه / هَمِيشَه

غَيْر دَانَم : كُذْرَا / سَبَنجِي /

يَكْسَاعَتَه / ناپایدار / بیسپار

لَمْ يَدَم : پَا نَكْرَفَت

دَوَام : هَمِيشگی

دَاوَم : إِدَامَه دادن / إِدَامَه

داشتن

دَوَامَة : گردونه / گرداب /

چَرخَش / گَرُوشِ سریع /

حرکت گردابی

دَوَامَة الْخَيْل (بِالْمَلَاهِي) :

گردونه

دَوَامَة هَوَاء : گردباد / گلابتون

مُدَاوَمَة : إِدَامَه

دَوْن : رَقْم زدن / خط وچک

کردن / نِوِشْتَن / بِرِشْتَه تحریر

دَر آوَرْدَن

مُدَوْن : مَسْطُور

مُدَوْنَة / مُدَوْنَات : رَقِیمَه (ج)

رَقِیمَجَات / بلاگ

مُدَوْنَة (اِنْتَرِنِت) : بلاگ

بِدُون ... بِي ...

دُیوٲ: با زَن / یکش / جا بیچ /
 جاکش / قرمساق (نر)
 دَبر / اَدِبرَة: راجِخانه
 دِیک: خَرُوس
 دِیک المِصارَعَة: لاری
 دِیک رُومی: بُوَقَلْمُون
 دِیکوَدَر: رَمَز گُشا / رَمَز شِناس /
 رَمَز خَوان
 دِیکور: آذین
 الدِیمُقراطِیَة: دُمُوکراسی (فر)
 دِیمُقراطِی (شَخص): دُمُکرات
 دِیمُقراطِی (شَء): دُمُکراتیک
 دِینا صُور: داینا سور
 دِینامُو: دینام (فر)
 دِینامِیت: بُمب کشی
 اَدان: نَکوهیدن / نِکوهش کردن
 / حاشا زدن / مَحکوم کردن
 اِدانَة: مَحکومِیت / تَقبیح / تَنفِیر
 تَدین: دینداری
 دافن: طَلَبکار / پسانکار /
 بستانکار

وما دُونَ ذَک: ما دُون
 الدُّونیَة: مادونی / عَقْدَه حَقارَت
 / خود کم بینی
 دِیوَان المَظالِم: دیوانخانه
 دِیوَان اَشعار: کَلِیات
 دِیوَان حُکومی: بابِگانی / دیوان
 الدِّیوَان المَلکی: بار عام
 تَدوین: تَدوینگری / ضبط /
 تَبَت / دَرَج
 اَدوات: اَلات / وِساِیل (ج)
 داء: بیماری
 داء الکَلب: هاری
 داوِی: چاق کردن / طَبابت کردن
 / مداوا کردن
 دَواء: دارو / دَوَا / دَرمان
 دَوِی: طنین انداختن
 دَوِی: بانگ / اِنمکاس / بازتاب
 دَوِی المَدافع: غَرش توپها
 مُداوَة: طَبابت / مُداوا
 مُدَو: باز تاب زا

دین / دیون : وام / (ج) وامها
 دیون میته : حساب سوخته
 الدین القومی : قرضه ملی
 مدین / مدیون : پوهکار / دین
 دار / وامدار / وامگیر /
 مقروض
 مدین بمعروف : بگردن حق
 داشت
 مدیونیه : پوهی / پوهکاری /
 قرضه
 دین / دیانة : مذهب / کیش
 دینی : مذهبی
 متدین : دیندار / متقی / وارسته
 استدان : بند بستن / وام گرفتن /
 قرض گرفتن
 استدانة : استقراض
 دية : خون ناوان / مال خون /
 ديه / خونبها

ذالک، آن

ذُبَابَة، مَکَس

ذَبَحَ: کشتار کردن / فصای کردن

ذَبْحَة صَدْرِيَّة: گلودرد / ورم گلو

/ آنزین (فر)

ذَبْحَة قَلْبِيَّة: انفارکتوس (فر)

ذَبِيحَة، قُرْبَانِي

مَذْبَح، مَسْلَخ / کشتارگاه

مَذْبَح الْکَنِيسَةِ: قُرْبَانگاه / مَذْبَح

/ وحراب / مجمره

مَذْبُوحَة، مَرْدُم کُشی / قتل عام

الذَّبْدِيَّة فَوْق السَّمْعِيَّة: بِسَامَدِ قَرَا

صَوْتِي

تَذْبِذْبَ: نَوَسَان کردن

تَذْبِذْبُ الْأَسْعَارِ: نَوَسَانِ قِيمَتِهَا

ذَبْدَبَة: بِسَامَد / فِرْکَانَس (فر)

ذَبْدَبَة عَالِيَة: فِرْکَانَسِ تَنَد

عَالِي الذَّبْدَبَة: پُر بِسَامَد

ذَابِل: پژمان / پژمرده / بنه

مُرده

ذَبَل: پلاسیدن / افسردن / پژ

مُردن / پژمرده شدن / زولیدن

/ پژولیدن / پُر پُرسیدن /

چلکسیدن

ذُبُول: افسردگی

ذُخْر: پَسَانِي / پستانِي / زاپاس

ذَخِيرَة / ذَخَائِر: ذخیره / (ج)

ذَخَائِر / زاپاس / پستانِي / (ج)

مهمات

ذَخِيرَة حَيَّة: فَشَنگَرِ جَنگِي

أَذْرَة بَيْضَاء: اَرزن

ذُرَّة، ذُرَّت

ذَر: منگله

ذَر: فَشَانْدَن / پوش زدن /

پاشیدن / پاشی کردن

ذَر، فَشَانِي

ذَرَّةٌ (حَبَّةٌ) : ذَرَّتَ المِثْقَالَ / ذره

/ ریز / ریزه

الدَّرَّةُ : اتم (فر)

ذَرَى : اتمی

تَذَرَّعَ : دَسْتُ آویز قرار دادن /

دَسْتُ آویز کردن

ذِرَاعٌ (وَحْدَةُ قِيَاسٍ) : گز / ذرع /

ارش

ذَرِيعَةٌ : بَهَانَهُ / دَسْتُ آویز /

مُزَكِّمٌ

ذَرَفَ الدَّمْعَ : اشک ریختن

ذِرْوَةُ قَلْعَةٍ : اوج / سِتِیْخ / قَرَاذ

ذِرْوَةُ السَّيِّئَةِ : چله زیستان

ذُرِّيَّةٌ : فَرَزَنْد / نَسْل / زَاد وِرُود /

زاد و ولد / اولاد / عقبه /

اعقاب / زادگان / اخلاف

ذُرِّيَّةٌ غَیْرُ صَالِحَةٍ : نَا خَلَفَ

مِذْرَاءُ : الک / سَرَنْد

مِذْرَاءُ الْغِلَالِ : شنه / چار شاخ /

افشون

ذُعْرٌ : وَل تُو ریختن

ذُعْرٌ : وَحَشَتْ / اضْطَرَاب /

هَرَّاسٌ / دَهَشَتْ

مَذْعُورٌ : دَلْهَرُهُ / وَحَشَتْ زَدَه

أَذْعَنَ : زَیْرُ اخیه رفتن / زَیْر بار

رفتن / موم شدن / سَرِیزانو

نهادن / تیلَه کسی بودن /

چَشَم گفتن / ابل کردن /

رُکَاب دادن / تَن دادن

إِذْعَانٌ : قَرْمَانِبَر داری / إِطَاعَت /

تسلیم

ذَقْنٌ : چانه / زَنَغ

ذُكْرٌ : نام بُردن

المَذْكُورُ أَعْلَاهُ : فَوْق / سَابِقُ ذِکْر

أَذْكَارٌ : نَعْتُ گویی اولیا

تَذْكَارٌ : یادگار

تَذْكَارٌ : یادگاری

تَذْكَرٌ : یاد داشتن

تَذْكَرَةُ دُخُولٍ : پِلِیْتُ / پِلِیْط (فر)

ذَاكِرَةٌ : یاد / حَافِظُهُ

ذَاكِرَةٌ اِفْتِرَاضِیَّةٌ : حَافِظُهُ

مَجَازِی

مُذَاكَرَة: إِطْلَاع	ذَكَرَ: مَذْكُور / نَر / نَرِين / نَرِينَه /
مَذْكُور / ذُكُورِي: مَذْكُور / نَر / نَرِين	مَرْدَانَه / گُشَن
/ نَرِينَه / مَرْدَانَه / گُشَن	ذَكَرَ / أَذْكَار: وَرْد خَوَانْدَن
مَذْكُورَات: سَرگُذَشْت	ذَكَرَ / تَذْكَير: گُوشَزْد كِرْدَن / يَاد
مَذْكُورَة: يَادداشت	آوَرْدَن / يَاد كِرْدَن / يَاد آوَرِي
مَذْكُورَة احْتِجَاج: يَادداشت	كِرْدَن / يَاد كِرْدَن / بَه يَاد
إِعْتِرَاض آمِيز	آوَرْدَن / نَجَق زِدَن
مَذْكُور: مَزْبُور	تَذْكُرْتُ أَنْ ...: يَادَمْ آمَدَكِه ...
اسْتِذْكَار / مُذَاكَرَة: دَرَس	هَل تَتَذَكَّرُ حِينَ ...؟: يَادَتْ
خَوَانْدَن	هَسْت وَقْتِيَكِه ...؟
أَذْكِي: بَر افروختَن	التَّذْكَير بِالْوَعْدِ السَّابِقَةِ: اسْتَا
تَذَاكِي: رَنْدِي كِرْدَن	عَلَمْ / أُسْطَى عَلَمْ
ذُكَاء: زِيرَكِي / ذُكَائِ	ذِكْرِي (تَذْكَار): يَادبُود
ذُكَاء فِطْرِي: هُوشِ خُدادادِي	ذِكْرِي / ذِكْرِيَّات: خَاطِرَه / (ج)
الذُّكَاء الاصْطِنَاعِي: هُوشِ	خَاطِرَات
مَصْنُوعِي	الذُّكْرِي السَّنَوِيَّة: سَالرُوز /
ذِكِي: زِيرَك / زَرَنگ / جَالَاك /	سَالگَرْد
الْبَر	الذُّكْرِي السَّنَوِيَّة الْخَامِسَة:
ذِكِي لِلْغَايَةِ: بُوز	هَنْجَبِيَز سَالگَرْد
ذَلِك: آن	لَا يَذْكُر: نَاجِيز / نَا سَرَه / نَا قَابِل
لِذَلِكَ: عَلِيْهَذَا	لِلذُّكْرِي: پِيَاد / پِيَادگَار / پِيَادبُود

كَذَلِكَ: هَمْ / باز هَمْ / نیز / هَمْ

چُنَان: هَمْ / چُنین / هَمینَطُور

أَذَلُّ: ابرو بردن / بینی بخاک

مالیدن / ذَلیل کردن / به مُه

کشیدن

إِذْلال: خود شکنی / تحقیر /

تذلیل نفس / نیمسوز

ذُلُّ: زیر دستی / حقارت /

افتادگی / فروتنی

ذَلَلٌ: غلبه یافتن

ذَلِيلٌ: سپه روی / کتف شده /

خوار / زیر دست / عتقر

مُنْکُورَه

مَذَلَّةٌ: خواری / بُزپاری /

فروتنی

تَذَمَّرٌ: قر زدن / غر زدن / غره

زدن / قرقر کردن / غر غر کردن

/ چکیدن / لندیدن / لنده

زدن / من من کردن / منگ

منگ کردن / تق تق کردن /

نقه زدن / (طبع) غُرُنْگاس زدن

تَذَمَّرٌ: قرو لند / لند لند /

نارضا بئی

مُتَذَمَّرٌ: تق تقو / مَنخى باف / بد

خُلُق / تَرُشرو

ذَمٌّ: طَمَن کردن / لغز خواندن

ذَمٌّ: غَيِّت / طَمَن

ذَمِيمٌ: زشت / آب نکشیده

أَذَنْبٌ: گناه کردن

ذَنْبٌ / أَذْنَابٌ: دُم / دُنْب (معر)

ذَنْبٌ / ذُنُوبٌ: گناه / زَلْتُ / بَزَه /

بَزَهْکاری / جِنَابَت

مُذْنِبٌ: بزهکار / جَرِيم /

گناهکار / مُقْصِر / جانی

مُذْنِبٌ: ذو ذَنْب / ستاره دُنباله

دار

ذَهَبٌ / ذَهَابٌ: رفتن

ذَهَبٌ إِلَى الْجَحِيم: به باغ زین

رَفْتَن / به درگ رفتن

ذَهَابٌ وَإِيَاب: دُو سَرَه / رَفْتُ

وَبَرَحْتُ

الذَّهَبُ: زَر / طَلَا

ذَهَبٌ / تَذْهِيْبٌ : طَلَا كَشِيْدَن /

تذهیب کردن

ذَهَبٌ أَبْيَضٌ : طَلَاى سَفِيْد

ذَهَبٌ خَالِصٌ : زَر سَارَا / زَر نَاب

ذَهَبٌ خَامٌ : زَر خُشْك

ذَهَبٌ سَدَى : هَدَر رَفْتَن / هَرَز

رفتن

ذَهَبَى : طَلَاى / زَرِيْن / زَرِيْوَنْد /

زَر گُون / زَر وَاَر / زَرِيْن قَام

ذَهَبَى الْلَوْنُ : زَر گُون / زَر وَاَر /

زَرِيْن قَام

مُذْهَبٌ : زَر نِگَار / زَر كُوب /

آب داده

مَذْهَبٌ : مَذْهَب / كِيش

مَذْهَبَى : مَذْهَبى / تَبِرَه اى / فِرْقَه

اى / حِزْبى / فِرْقَه گِيرَاى / كُوتَه

پین

الْمَذْهَبِيَّةُ : فِرْقَه گِیرَانِى

ذَاهِلٌ : مَنَك / وَغ زَدَه

ذُھُولٌ : بَہْت

مَذْهُوْلٌ : بَہْت اَلْوَد / مَات

ذُھِلَ : بَہْت زَدَن / وَا خُورَدَن /

خُشْكش زَدَن / مَاتَش بَرَدَن /

دَسْت وِہَا گُم كَرَدَن / هُوش از

سَر رَفْتَن / بِيخ كَرَدَن

أَذْهَلَ : مَبْهُوت كَرَدَن / مَات كَرَدَن

/ سَر دَر گُم كَرَدَن

مُذْهَلٌ : سَر سَام آوَر / خَبِيْرَه كَنْتَنَدَه

/ حَبِيْرَت اَنْگِيْز / حَبِيْرَت آوَر /

شِيْكَفَت آوَر / غَيْر عَادِى /

شِيْگَرَف

ذُھَانٌ : بِيْمَارِى رَوَانِى / جُنُون

ذِھْنٌ : خَاطِر / ذَهْن / خِيَال / مَغْز

ذَابٌ : حَل شَدَن / گِذَاخْتَن / آب

شَدَن

ذَابَ حَجَلًا : از خِيَالَت آب

شَدَن

ذَوِيَانٌ / ذَوِيْبٌ / إِذَابَةٌ : وَا رَفْتَن

/ وَا رَفْتَكِى / گِذَا زَش / ذَوْبٌ

مُذْيِبٌ : حَلَال / مَا بَع مُحَلِّل

أَذَابَ : ذَوْب كَرَدَن / تَا فْتَن / آب

كَرَدَن / گِذَا زَانْدَن

ذات : ذات	ذاع : پخش شدن / منتشر شدن /
ذاتی : شخصی / خصوصی	واگرفتن / سرایت کردن / رواج
ذو حدین : دوشاخه / دو دم /	داشتن / رواج یافتن / گستردن
دو پهلو / دو لبه	ذاع الخبر : هو پیچیدن / بوق
ذوات الأربع : چهارپایان	حمام شدن / سر زبان افتادن
ذوابة : زلف / گیس / گیسو	أذاع : پخش کردن (از رادیو)
ذاق / تذوق : چشیدن / لب زدن	أذاع خبراً : منتشر کردن / اشاعه
/ مزه کردن	دادن
أذاق : چشانندن	إذاعة (بث) : پخش / انتشار
تذوق : چاشنه	إذاعة / مذياع : رادیو
ذوآفة : خوراک شناس / خبره	الإذاعة والتلفزيون : صدا
خوراک / شراب شناس	وسیما / رادیو و تلویزیون
ذوق : سلیقه	إذاعي : رادیویی
مذاق : مزه / مزه و بو / چشایی	مذيع : گوینده
ذوی : پلاسیدن / افسردن / پژ	ذائع الصیت : هرجسته / بلند
مردن / ژولیدن / پژولیدن / پر	آوازه / پُر آواز
پر شدن / چلکیدن	تذیل : ضمیمه / (ج) ضمائم
ذنب : کمرگ	ذیل : دم / دنب (معر)
ذنبه (مرض جلدی) : سل جلدی	ذیل الحصان (تسریحه ~) :
/ قرحه آكله	آرایش دم اسبی
ذُبوع : شیاع / شیوع	ذیلُ العمامة : تحت الحنک

الرَّأْسَالِيَّةُ : سَرمایه داری
 رَأسًا عَلَى عَقَبٍ : واژگون /
 واژگونه / نگون / سَرنگون /
 نگونسار / اندربای / اندروای
 راسه وَأَلْفُ سَيْفٍ : چماق
 لَأَنْسَلُمَ
 رِئَاسَةً : سروری
 رَئِیسُ / رُؤُوسَاءُ : سر / (ج) سَران
 / رَئِیسُ / رَئِیسُ / سَرکار /
 سَرکرده / سَرپرست
 رَئِیسُ (أَسَاسِی) : عُمده
 رَئِیسُ الْأَرْكَانِ الْعَامَّةِ لِلْقَوَاتِ
 الْمُسَلَّحَةِ : رَئِیسُ رِجَالِ کُلِّ
 نِیروهای مُسلَّح
 رَئِیسُ التَّحْرِیرِ : سَرَدبیر
 رَئِیسُ الْجُمْهُورِیَّةِ : پَرزیدونت /
 رَئِیسُ جُمْهُور
 رَئِیسُ الْحَرَمِ : آغاباشی
 رَئِیسُ الْحَيِّ : بَرزَن دار
 رَئِیسُ الدِّیوانِ : پِشخدمَت
 باشی / آقاسی (تر)

مِرْأَبُ : تَوَقُّفْگاه
 رادار : رادار (انج)
 رادیاتیر : رادیات / رادیاتور
 (فر)
 رَأْسٌ : سَر
 رَأْسٌ / تَرَأَسٌ : ریاست کردن /
 سَرپرستی کردن
 رَأْسُ الْحَرْبَةِ : پِشتاز
 رَأْسُ الرَّجَاءِ الصَّالِحِ : دِماغه
 اُمید
 رَأْسُ السَّنَةِ الْإِیرَانِیَّةِ (۲۱)
 مارس : نوروز / عید نوروز
 رَأْسُ السَّنَةِ الْجَدِیدَةِ : رُوزِ اوَّلِ
 سال نو
 رَأْسُ نَوَوِیَّةٍ : کَلاهِک اتمی
 رَأْسُ الْعَالِ : سَرمایه

رئيس الشرطة: كلانتر
 رئيس القسم: بخشدار
 رئيس الكهنة: كشيتر اعظم /
 كاجن اعظم
 رئيس الوزراء: نُخست وزير /
 صدر اعظم / (طج) سر وزير
 رئيس الجمهورية: رئيس جمهور
 رئيس قلم: دبیر
 رئيس مجلس المدينة: شهردار
 مشرّیس: آمر علی
 پراسین (ضخم الرأس): سیه کلّه
 زئيف: دلسوز
 راف: رجم کردن
 راقه: دلسوزی / ترحم / رقت
 راوند (دواء عشبي): ريباس /
 ريوند
 رأي: دیدن
 رأي مناما: خواب دیدن
 رأي / آراء: نظر / (ج) نظرات
 الرأي العامّ العالمی: افکار
 عمومی بین المللی

رؤيا: خواب / رؤيا
 الرؤيا (سفر ~): کتاب مکاشفه
 یوحنا
 رؤية (نظرة): دید / رویکرد /
 چشم انداز / نظرگاه / ور
 انداز / زاویه دید / رویه /
 نظر / (ج) نظرات
 مرآة: آینه / آئینه
 صانع المرايا: آئینه گر
 تراءى له: خیال کردن / خیالبانی
 کردن
 رياء / رفاء: زهد فروشی /
 آخوند نمائی / دورنگی /
 دورویی / ریاکاری / سوسه
 یرائی: زهد فروختن
 مرأء: خشکه مقدس / خر
 مقدس / ریاکار
 رب...: خداوند ...
 ربّ / ربة: یغ / ربّ النوع /
 دارگونه
 ربة: إلهه / إلهه

رَبَّ الْبَيْتِ: ايتگين / خُداوند
 رَبَّ أُسْرَةٍ: بچه دار / عيال مند
 / عيالوار
 رِبَّةٌ بَيْتٍ: كدبانو
 رَبَّانِيٌّ: خُدائي / يزداني /
 سُبْحاني / ايزدي / الاهي /
 قُدسي
 رِبْوِيَّةٌ: بار خُدائي
 رَبِيبٌ: دَست پرورده / نوچه /
 دَست نشانده
 رَتَّتَ عَلَى: نوازش كردن / دَستِ
 نوازش بر سرِ كسي كشيدن
 رِبْعٌ: سودا
 مُرْبِعٌ: ذَر خيز
 تَرَبُّصٌ: حَرَبه پَدَست آوردن /
 كومه نِشستن / سر راه گرفتن /
 بزخو كردن / قلا كردن / در
 كمين نِشستن / كمين كردن
 رِبَطٌ: بَستن / بَند زدن / بند كردن
 / وِر كَشيدن / پيچ كردن
 رِبَطٌ بِالْحَبَالِ: بَند بَستن

رَبَطَ دِمَاعَهَا: سَر دَواندن / سَر
 كسي را شيره مالبَند
 رِبْطَةٌ: كلي (فر)
 الرِّبْطُ الضَّرْبِيُّ: مَالِيَّاتِ بَندي
 تَوَابُطٌ: چَسَبيدگي / پيوستگي /
 چَسَبندگي / هَم بَستگي
 رَابِطٌ / رَوَابِطٌ: رابطة / (ج)
 رَوَابِطٌ / مَناسبات
 رَابِطُ الْجَاشِ: بُردبار / نازكش /
 حَواس جَمعي
 رَابِطَةٌ (جَمْعِيَّةٌ): اِثحادِيه /
 اِنجَمَن
 رِباطٌ: رَشته / بَند
 رِباطُ الْحِذَاءِ: گيوه
 رِباطُ الْعُنُقِ: كراوات (فر)
 رِباطُ الْقَوَافِلِ: كاروانسرای
 رِباطَةُ الْجَاشِ: مَناتت /
 خودداري / آرامي
 رِبَاطِيَّةٌ: دار وَدَسته
 مَرَبُطٌ: مالبَند
 مَرَبُطُ الدَّوَابِ: بهار بَند / لواشه

مربوط، بندی / دربند / پای در
 بند / پابست
 ارتباط، وابستگی داشتن
 ارتباط، بستگی / وابستگی
 ارتباطات، درگیری ها (ج)
 مرتبط، دستگیر
 مرتبط به، وابسته به ... / مربوط
 به ...
 ربیع، چهار یک
 ربیع / ربوع، محله / چارک /
 ربیع / برزَن / کوی / ناحیه
 ربیع دست، نیم دست
 ربیع یدیه، دستها صلیب کردن
 أربعة، چهار
 الرابع، چهارم / چهارمین
 أربعة عشر، چهارده
 الرابع عشر، چهاردهم /
 چهاردهمین
 أربعة وعشرون قیراطا، سنگ
 تمام / تیش دانک
 أربعون، چهل

الأربعون، چهل / چهلمین
 الأربعاء (یوم)، چهارشنبه
 (روز) (~)
 الأربعة عشر المعصومون (النبی
 وقاطمة والأئمة الاثنا عشر):
 چهارده معصوم / سادات
 الأربعون (وفاة أو ولادة)، چله
 ربعة، تئومند / جته دار / جسیم
 / قُلچماق / چار شانه
 ربعة (کیل)، چارک
 ربیع، چار بر / چار گوش /
 چهار ضلع / چار پهلُو /
 خشتی / چار سو / راست
 گوشه
 ربعات، به تربع، پبجازی /
 خانه خانه / خشت خشتی /
 زنبوری
 ربوع، موش دو پا / ربوع
 الربیع، بهار / بهارگاه / نوبهار
 ربیع العمر، بهار زندگانی
 ربیعی (أوانه الربیع)، بهاره

تَرْبِيعَة: اژیانه

ارْتَبَكَ: جا خوردن / دَسْتِپَاچه

شُدْنَ / سَر دَر گُم شدن / آشُفتن

/ بَر آشُفتن / سَر از پا نشناختن

أَرَبَكَ / إِرَبَاكَ: سَر دَر گُم کردن /

دَسْت پاچه کردن

مُرْتَبَكَ: دَسْتِپَاچه / خود باخته /

درب و داغون / سَر آل

ارْتَبَاكَ: آشُفتگی / دَسْتِپَاچگی

وَمَا: گاس / شایند

وَيَان: بادبان / کشتیران / ناویر /

ناویان / ناخُدا / ناوِخُدا

وَي: پروودن

تَرْبَوِي: آموزشی / تَرْبِيتِي

تَرْبِي: بزرگ شدن

تَرْبِية: پرورش / تَرْبِيت

مُرَبّ (جَلِيس اَطْفَال): الله / الله

آنا

مُرَبّا: ریچال

الرَّبَا: ریاخواری / سُوْدَخواری /

حرام خواری / تَنْزِيل خواری

مُرَاب: جیزِگَر / دُوش فروش /

رِبَا خواری / سُوْدَخواری / تَنْزِيل

خواری

الرَّبْو (مَرَض ~): آهو / آسَم (فَر)

رَبْوَة / رَابِية: پُشته / تَبَه /

بَرآمدگی / خَرِشْتَه / ماهور

رُتَب: آراستن / آواثیدن / بَسْت

وَبَسْت کردن / جمع و جَوْر کردن

/ رَج کشیدن

مُرْتَب (شَخْص): پا پراه / سَر پراه

مُرْتَب (مُنْظَم): جَم و جَوْر / جَمع

و جَوْر

مُرْتَب شَهْرِي: شَهْرِيَه / ماهانه /

ماهيه / مَقْرَرِي / مُسْتَمَرَرِي

المُرْتَب اَلْأَسَاسِي: حقوق پایه

تُرْتَبَ عَلِي: از ... ناایی شدن /

سَرچشمه گرفتن

رُتَبَة: پاکن

رُتِيب: پیک نواخت

تَرْتِيب: نِظَامَت / درجه بندی /

طبقه بندی / مادّه بندی

تَرْتِيبٌ تَصَاعُدِيٌّ : تَصَاعُودٌ عَدَدِيٌّ

تَرْتِيبٌ جِذَرِيٌّ : تَصَاعُودٌ هِنْدَسِيٌّ

رَاتِبٌ (~ الْجُنْدِ) : جَامِغِي (معر)

/ جیره / راتبه

رَاتِبٌ شَهْرِيٌّ : شَهْرِيَّةٌ / ماهانه /

ماه‌بانه / مَقْرَرِيٌّ / مُسْتَمَرِّيٌّ

رَاتِبٌ سَنَوِيٌّ : سَالِيَانَه

رَوَاتِبٌ : مُوَاجِبٌ

مَرْتَبَةٌ السَّرِيرِ : دُشَك /

تُوشَك / تُشَك / دُشَك /

پنهالی

رِئَاجٌ : پِیچ

مَرْتَعٌ : چِرَاگاه / چِرَام / گاوگِل

رَقَقَ : دُورِ گِرَفْتَن / دَرِ کَرْدَن /

بُخِيه زدن / بُخِيه کَرْدَن / لَحِيم

کَرْدَن / پاره دُوخْتَن

رَقَقَ : دَرِ زِگِیرِی / پِینِه دُوزِی /

پِینِکِی

تَرْتِیلٌ : سُرُودِ رُوحَانِی

رُتْلٌ : سُرُودِ خَوَانَدَن / تَسْبِیح

گَفْتَن

رُتْلٌ : رُج / رَدِیف

رُتْمٌ : رُنْگ / وَزَن وَا هَنْگ

الرُّتْبَاءُ (أَبُو شَيْبَةَ) : وَلَمَك /

دِیَلَمَک

رُتْبَنَةٌ : تَوْرِی

رُتَّ الْهَيْئَةِ : فَکَسَنِي / اکبیر /

اکبیری / مُلَا پِینَاس / نَتْرِ بُوک /

مُلا نَتْرِ بُوک

رُتْنِي : نَدَبِه کَرْدَن / افسوس

خُورْدَن بَرای ... / سُوگواری

کَرْدَن بَرای ...

رِثَاءٌ : مَرثِيه خَوَانِي / ضَجَه /

سُوگ / زاری

مَرَاثِي آلِ الْبَيْتِ : مَرثِيه خَوَانِي

مَرثِيَّةٌ : مَرثِيه

رَجٌّ : يَنْكَان دَادَن / جَنْبَانَدَن /

جَنْب دَادَن / وُول زَدَن /

لُرْزَانَدَن / لَمْبَرِ زَدَن

اِرْتَجٌّ : لُرْزِیدَن / اهْتِزَازِ دَرِ آمَدَن

/ طَلْتِنِ اِنْدَاخْتَن / جَنْب

خُورْدَن / جَم خُورْدَن

رَجَسَ: کثافت / نجاست	ارتجاج: لرزه / طنین /
رَجَسُ (الْخَمَسُ): نجسی (عم)	چاچومک
رَجَعَ: برگشتن / باز آمدن / پس	رَجَعَ: سنگین تر بودن / بر سر
آمدن / واگردیدن / مراجعت	آمدن
نمودن	رُجَعان: برتری / مزیت /
رَجَعَ (رَدَّ الْفِعْلُ): محو / عکس	فضیلت / سنگین تری
العمل / بازتاب / انعکاس	راجح: برتر / مسلط / دارای
رَجَعَ الصوت: پیدا	مزیت
رَجَعَ إِلَى الْوَرَاءِ: پشتتاکي شدن /	مُرْجِع: راستینما / محتمل
پس رفتن	قَرَجِيع: ترجیح
رَجْعَة / رُجُوع: پس رفت /	تَارَجِع: نوسان کردن / تاب
بازگردانی / بازگشت /	خوردن
برگشت / مراجعت	أَرْجُوْحَة / مُرْجِيْحَة: آورک /
لا رَجْعَة فِيهِ: قطعی / غیر قابل	آورک / باز نیچ / باد گیج /
برگشت	بازام / تاب / گازه
رَجَمَى (قَابِلٌ لِلْفَسْحِ): قابلِ فسخ	أَرْجُوْحَة (طِفْلَانِ كُلٌّ عَلَى طَرَف)
/ ابطال پذير / قابلِ رجوع	: الاکلنگ / الاکلنگ / اله
رَجَمَى / رَجِيعُونَ: مُرْتَجِع /	کلنگ
ارتجاعی / (ج) ارتجاعیون	وَجْرَاج: کورکوری / پرپر زن
أَرْجَعَ (عَزَا): نِسَبَت دادن	الأراجوز: خیمه شب بازی /
إرجاع: إعاده / ارجاع	شَب خیمه بازی / پرده بازی

اَوْجَعَ (اعاد)، پَس دادن / باز

گيرد انيدن / برگرداندن /

ارجاع کردن / رجوع کردن

راجِع / مُراجَعَة : واديدن

مُراجِع : باز بين

مُراجَعَة سَرِيْعَة : مرور کردن

مُرتَجِع / رَجُوع : بنجل /

مرجوعه

مَرَجِع / مَرَايِع : مآخذ / (ج)

مآخذ

مَرَجِيْعَة : مدار

مَرَجِيْع : ارجاعی

تَوَاجِع / رَجِع في كَلَامِهِ : دَبه در

آوردن / دَبه کردن / نکول

کردن / وادنگ در آوردن /

جرش گرفت

تَوَاجِع : عَقَب نشینی / پَس روی /

وَا پَس روی / بازگشت /

بَسَرَت / برگشت

تَوَاجِع عن رَأْيِهِ : از راي خود باز

گشت

تَوَاجِع : اطراق کردن / پَس رفتن

/ پَس رفت کردن / پَس افتادن

/ وَا افتادن / لوکه رفتن / کنار

کشیدن / سَر باز زدن / عَقَب

کشیدن / عَقَب نشینی کردن /

پا پَس آوردن / پا از میان

کشیدن

اِرْتَجَفَ : لَرَزیدن / چندش زدن /

غزل غورت کردن / سَگ لَرَز

زدن

رَجْفَة : لَرَزش / لَرَز / لَرَزِه

رَجُلٌ : مرد

رَجُلٌ تَمَوْتُ عَنْهُ زَوْجَاتُهُ : سَر

خور

رَجُلٌ ضَعِيفُ الشَّخْصِيَّةِ : مذکر

سَماعی

رَجُلٌ دَوْلَة : رجل سیاسی /

سیاستمدار / دَوْلَتَمَرَد

رِجَالُ الدَّوْلَة : دَوْلَتَمَرَدان /

سیاستمداران

رِجَالُ الْأَمْنِ : مأمورین شهربانی

رَجُلُ الدِّينِ : مَرُورُوحانی / دین
یار / کاتوزی

رِجَالُ الدِّینِ : روحانیون
رِجَالُ الْأَعْمَالِ : بَا زَرِگَنان /

صاحبانِ صَنایع
رِجَالُ الشُّرْطَةِ : مأمورین

انتظامی / پلیس (فر)
رِجَالُ الْمَبَاحِثِ : مأمورین

آگاهی
رِجَالِی : مَرَدانه

رُجُولَةُ : مَرَدانگی
رِجُل / أَرَجُلُ : پا / پاها

رِجْلُهُ جَبَّتْ فِي الْحَقِيَّةِ : پا در گِل
فَرُو رفتن / پا گیر شدن / به نور

خوردن / بتور افتادن / پا پدام
افتادن

مِرْجَلُ : پاتیل / تیان
اَرْتِجَالُ : ابتکار / بدبیه سازی /

تعبیه
اَرْتِجَلُ : تعبیه کردن / آنا ساختن

/ بالبداهه ساختن

مُرْتَجَلُ / اَرْتِجَالِی : اَرْتِجالی /
بی اندیشه / موکّتی / سَرَدستی

/ زود انداز
تُرَجَلُ : پیاده شدن

رَجَمَ : سَنگسار کردن
رَجَمَ بِالْقَيْبِ : فال گرفتن / طالع

دیدن / پیشگوئی کردن
رَجِيمٌ : یقرین شده / لَعَنَتی

رَجِيمٌ : پَرهیز / شورا / رَزِيم (فر)
أَرْجَاءُ : سَراسر / پَسا پیش

أَرْجَأُ : مَوکول کردن / عَقَب
انداختن / بتعمیق انداختن

إِرْجَاءُ : تَعْمِيق / تاخیر / مُعْطَلِی
رَجَا / تَرَجَّی : خَوَاجِش داشتن /

خَوَاجِش کردن
رَجَاءُ : لُطْفًا

رَجَاءُ : خَوَاجِش / اُمید /
أُمیدواری / چَشَم داشت

مَرْجُوٌّ : اُمید بَخَش / نَوید دهنده
مَرْحَبًا : خوش آمدی! خوش

آمدید!

رَحَبٌ: پذیرائی کردن / خوشامد
گفتن / سینه گذادن / بازو
گذادن / دلخوشی داشتن
رَحَبٌ: فراخ / فراخناک / گشاد
/ گشاده / شایگان / گُل و گشاد
/ جا دار / دراندشت / وسیع
رَحَبٌ: بحرارة: هنجله کشان
کردن
رَحَبَةٌ: چهار دیواری / سربندی
/ میدانگاه / عرصه
تَرَحَاب / ترحیب: خوشامد /
خوشایند
رَحَابَةٌ: فَرَاخَا / فَرَاخِي /
گشایش
مَرَحَرَح (حُبَز ~): نان آواش
رَحِيق: انگبین / انگبینه
رَحَلَةٌ: سفر
رَحَلَةٌ جَمَاعِيَّةٌ: پکنیک (انج)
رَحَلَةٌ سَعِيدَةٌ: سفر به خیر!
رَحَلَةٌ طَيْرَان: پرواز
رَحِيل (وفاة): رحلت

رَحَلٌ: آبخور کنندن / رخت
کشیدن / بر بستن / رخت
بستن / راهی شدن / روانه
شدن / حرکت کردن
تَرَحَال: جهانگردی
تَرَحِيل: تبعید / نفی بلد / جلالی
و طَن / برون بری / اخراج
رَحَال: خانه پدوش
رَحَالَةٌ: سیاح / جهانگرد / گیتی
نورد
مُرَحَل / مُرَحَلُون: تبعید شده /
محکوم به تبعید
مَرَحَلَةٌ: دور / فاز (فر)
رَحِمٌ: رحم کردن / مَرَحَمَت
کردن
رَحْمَةٌ: مَرَحَمَت / دِلْسُوزِي /
تَرَحُّم
رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ: رُوْحَش شاد
باد!
الْمَرَحُوم: فقیدو سَمِید / جَنّت
مکان / فردوس برین

تَرْحَمَ: دُرودن

لَا يَرْحَمُ: بی رحم / سنگ دل /

جَفَا پِيشه / جَفَا پِيشه / جفا

کار / جفاکش

يَرْحَمُكُمُ اللَّهُ! (لَعَنَ يَعْطَسُ): صَبَر

آمَد!

رَحِمٌ: آبست / بوگان / بون /

زهدان

رَحَايَة: آسه / آسيابِ دَستى /

دَستاس

الرَّيْحُ (طَائِرٌ ~): قُقُوسُ

رُخْصَ: ارزان شدن

رُخْبِصَ: ارزان

رُخْصَ (أَجَازَ): إِجَازَة دادن /

مُجَاز کردن / رَوَا کردن

رُخْصَ (مَنَعَ رُخْصَةً): پَرَوَانه

دادن / مُرْخُصَ کردن

رُخْصَةً / تَرْخِصَ: پَرَوَانه / لَهى

/ إِجَازَة / جَوَاز

رُخْصَة القِيَادَة: گُواهينامه

رَانَدَگى

تَرْخِصَ استيراد: پَرَوَانه وُرود

کالا

رُخَام: مَرمر / سَنگِ مَرمر

رُخَامِي: مَرمرين

رُخِيمٌ (صَوْتُ ~): فَاَرَمَ (ميدای

~)

رُخُو: شَل

رُخَوِيَّات (فَصِيلَة): نَرَم تَنان

رُخَاء: رَفَاه / رَفَاو حال

أَرُخَى: شَل شدن

أَرُخَى: رَهَا کردن / مَتَنِي کردن /

بَر طَرَف کردن / شَل وُسُت

شدن

أَرُخَى السُّتَار: پَرده انداختن /

پَرده فَرُو گذاشتن

تَوَارِخ: اَز کَار اُفتادگى / افسردگى

/ ناکیش

أَرُخَاء: فَرُو رَنَتگى / شِکَم

دادگى / خَوَش / خَمِيدگى

مُوتِخ: شَل وول / چِرَوک شده /

آوِيخته

اِسْتَرْخَى: وا دادن / وا کشیدن /
وا آمیدن

اِسْتِرْخَاء: سُست سازی / تَمَدُّو
اعصاب / اِسْتِرَاحَت

رَدَّ (اُجَاب): پَاسُخ دادن / جَوَاب
دادن

رَدَّ (اُعَاد): پَس دادن / باز

گِردانیدن / بَرگِردانیدن /

ارْجاع کردن / رُجوع کردن /
إِعَادَة

رَدَّ (رَفَض): وا زدن / رَدَّ کردن /
تَهْذِیْرُفَتْن

رَدَّ (اِعْتِیَار) إلی: نُوْتُوَان کردن /
قَوَانِبِخْشی کردن / إِعَادَة

حَیْثِیَّتْ کردن

رَدَّ (الزَّیَارَة): باز دیدن کردن /
بازدید

رَدَّ بِالْمَثَل: جَوَال رفتن

رَدَّ (جَوَاب): پَاسُخ

رَدَّ (اِعْتِیَار): إِعَادَة حَیْثِیَّتْ

رَدَّ الْجَمْعِیْل: جَبْرَان مُحِبَّتْ

رَدَّ الْفِعْل: وا کِشِش / عَکْس الْعَمَل
رَدَّ شَدِید الْلُهْجَة: چَکْشی

جَوَاب دادن

رَدَّ شَرَف: إِعَادَة حَیْثِیَّتْ

رَدَّ مُقْنَع: جَوَاب دَنْدَان شِکَن

رَدَّ مَكْتُوب: پَاسُخ نامه

رَدَّد / تَرَدَّد: واخُوَان کردن / باز

گُفْتَن / وا گُفْتَن / وا خَوَانْدَن /

بَر خَوَانْدَن

عَالِی التَّرَدُّد: پُر بَسَامَد

لَا یُرَدُّ: بِلَا عَوَض

تَرَدَّد (اِحْتَار): پَا پا کردن / دَل

دَل کردن / دَل دَل کردن /

حَمَامْک مورچه داره آوردن

/ روزه شک دار گرفتن

تَرَدَّد عَلِی: رَفَت وَا مَد داشتن /

رَفَت وَا مَد زیاد کردن در ...

تَرَدَّد: سَرَمَامْک بازی / مُرَدَّدِی /

دُو دُو / دُو دُو

تَرَدَّد (تَذْبُذْب): بَسَامَد / فَر کَانَس

(فَر)

رَدَّعَ: باز داشتن	مُتَرَدَّد: مُرَدَّد / دو دِل / دود دِل
اِرْتَدَّعَ: ماستها را کبسه کردن	/ یک دِل دو دِل / پاپنهوا / پا
رَدَّعَ: باز دارنده	دَر هوا
رَدَّعَ: باز دارندگی	اَوْتَدَّ: پَس رفتن / پَس رفت کردن
الرَّدَّعُ النَّوَوَى: باز دارندگی اَنَسِ	/ نکس شدن
رَدَفَ / اَرْدَافَ / رَدْفَان: سَنَج /	مُرْتَدَّ: مُرْتَد / از دین برگشته
چاربند / کپل / کفل	رِدَّة: ارتداد / برگشتگی از دین /
رَدِيف: ذخیره / احتیاط / پدگی	تَرک آئین / تَرک عقیده
مُتَرَادِف: دو پشته	اِرْتِدَاد: اِرْتِجَاع / پَس رفت /
رَدَمَ: چاله پُر کردن	پَسروی / وا پَس روی /
رُدْهَة: کریاس / سَرَسرا / تالار /	بازگشت / بَسَرَت / برگشت
دالان	اِسْتَرَدَّ: وا ستادن / وا پَس گرفتن
اِرْتَدَّى: پوشیدن / تَن کردن / بَر	/ باز آوردن / باز یافتن
تَن کردن / بَر کردن / بَر کشیدن	اِسْتَرَدَّ عَافِيَتَه: حال آمدن / جا
رِدَاء: لباس / جامه	آمدن حال
رِدَاء مُلْتَصِق بِالْجَسَد: شعار	اِسْتِرْدَاد: باز ستانی / بازگیری /
رِدَاءَة: پستی	باز یافتی
رَدِيء: ناسره / ناقابل / پست /	اِسْتِرْدَاد الصَّحَّة: بهبودی / رَمَق
مادون / کمینه / یامان	نازه / نیروی نازه / باز یافت
مُتَرَدَّد: ناگوار / رُو به کاجش	اِسْتِرْدَاد النَّشَاط: تَر دماغ شدن
قَرَدَى: تَنَزَّل	/ جان گرفتن

رَسَبَ: شکست خوردن	آردی: فنا کردن / نابود کردن /
راسِب (ـ) فی امتِحان: مردود	کشتن
/ رَفُوزَه (فر)	الرَدَى: مرگ
تَرَسَبَ: تَه نِشِین کردن / زیر	رَذَاذ: پِشَنگ / شک / رَمَل
ماندن / رسوب کردن	رَذَاذ المَطَر: کُتَم / نَم تَم باران
تَرَسَبُ: لایه	أَرَذَل العُمر: زالی / رُوژ باز
رَسَبَ: تَه نِشِین کردن	پسین
رَواسِب: تَه نِشِست / پَس آب /	رَذیل: سَر خَر
دُرد / تُقاله / سُقاله / سُفل /	رُزَة (حَلَقَة الباب): زرفین
لُوت / لُرد / تَه مانده	رُزَة القِفَل: ریزه
عِلَم الرُّسُویَّات: رسوب شناسی	رُزُی (لُون): فلفل نَمکی
تَرَسِیب: تَه نِشِینی	رِزَق: روزی
اتِرَسَتَا: میخ خود را کوبیدن	رِزَق الغَفَلَة: راه آورد / دُولتو
رَسَخ: ریشه کردن / میخ کوبیدن	خُداداد
/ میخ خود را کوبیدن	مُرْتَقِ: پولکی / آدَم اجیر
واسِخ: پایدار / پا دار / پرویا	مُرْتَقِ / مُرْتَقَة: سَرباز مُزدور /
قرص / پابنده / پا بَر جا / پای	(بج) سَربازان مُزدور
بَر جان / استوار / بَر قرار /	رُزْمَة: عَدَل / کلی (فر)
مُستَحکم / رَمِین / ثابِت قَدَم	رُزَین: جا اُنتاده / وَزَین / مَتَین /
رَسَخ: بَر جای داشتن / پا بَر جا	مُحْتَشِم
کردن	رُزَانَة: مَتَانَت

مُرَاسَلَة / مُرَاسَلَات : مَكَاتِبَه /	رُسُوح : رِصَافَت
مَكَاتِبَات	تَرْسِيخ : تَحْكِيم / بَرَقَرَارِی
مُرْسِلُ الْحِوَالَة : بَرَاتَكَش	رَسَخ : مُج
رَسَم : بَرَكَشِيدَن / شَكْل كَشِيدَن /	أَرْسَل : فَرِسْتَادَن / رَوَانَه كَرْدَن
تَرْسِيم كَرْدَن / صَوْرَت كَشِيدَن	وَاسَل : مَكَاتِبَه كَرْدَن
رَسَم : نِگَارِش / نَقَش / نَقَاشِی	رِيسَالَة (مَقَال) : رِيسَالَه / مَقَالَه /
رَسَم (لَوْحَة) : نِگَارَه	شَرْح / دَانِش نَوِيسَه
مَرْسَم : نِگَارَخَانَه / نِگَارِسْتَان	رِيسَالَة / رِيسَائِل : نَامَه / پِیَام /
رَسَم / رُسُوم : پَذِيرَه / (ج)	پِیغام / نِوِشْتَه / نِوِشْتِجَات
عَوَارِض / رُسُوم	رِيسَالَة الدُّكْتُورَاه : پَايَان نَامَه
رَسَم التَّسْجِيل : حَقَّ الثَّبَت	رِيسَالَة جَامِعِيَّة : رِيز (فَر)
رَسَمُ الْخَرَائِط : نَقْشَه كَشِی	رِيسَالَة خَطِّيَّة : سَايَه دَسْت
رَسَم الدُّخُول : حَقَّ الْوُرُود /	رِيسَالَة مَفْتُوحَة : كُتَّادَنَامَه
وُرُودِيَه	رِيسَالَة مَلْفُوفَة : نَوْرَدَه / تَوْمَار /
رَسَمُ الْمُرُور : رَاهْدَارِی	طَوْمَار
رَسَم الْقَلْب : قَلْب نِگَارِی / تَبِش	رِيسَالَة مُوجَزَة : رُقْعَه
نِگَارِی	رُسُول : پِیَك / اِرِلْجِی / فَرِسْتَادَه
رَسَم بَيَانِی : خَطُّ مُوَرَب	/ چَاپَار / نَامَه بَر / چَاپَار
رَسَم تَقْرِیْصِی : كَرُوكِی	رُسُول (~ مِنْ اللّٰه) : پِیْغَمِبَر
رُسُوم قَنَآة السُّوِيس : عَوَارِض	مُرَاسِل : خَبَر نِگَار / مُخْبِر /
كَانَالِ سُونَز	مُكَزَّارِشْكَر

رَسُو: پهلویی	رُسوم مُتَحَرِّکَة: کارتَن /
رُوشْتَه: نُسخه	کاریکاتور / داستانِ مُصَوَّر
رَشَح / رَشَح: تَرَاویدن / تراوش	رَسَام: نقاش / نَقْشَبَنْد / صَوْرَتَبَنْد
کردن / افشاندن / بیرون آمدن	/ صَوْرَتَنَگَر
رَشَح: تَرَاوِش / چکله / نشتی /	رَسْمِیَا: رَسْمَا
نشدی / نُقُوذ آب / زهاب /	رَسْمِیَات: قرطاس بازی /
ترشح / نُقُوذ	رَسْمِیَّت / قُرْمَالِیْته (فر)
رَشَح الْأَنْف: مُمِشِه / تَرَشَح	تَرْسِیم الحدود: علامت گذاری
پینی	نَوَار مَرْزِی
الرَّشَح وَالْعَطَس: تَرَشَح پینی	غَیْر رَسْمِی: افنیخاری
وَعَطَسه	مَرَامِیم: آداب / تَشْرِیفات
رَشَح (صَفَى): هَالودن / پاک	مَرَامِیم الْإِسْتِیْقَال: تَشْرِیفات
کردن / صاف کردن	پَذِیرانی
رَشَح (اخْتَارَ): کاندید کردن /	مَرْسُوم / مَرَامِیم: قَرَمَان (معر) /
نامیدن / نامزد کردن	(ج) قَرَامِین
مُرَشَح (~ فی اِنتِخَابَات):	مَرْسُوم جُمهُورِی: قَرَمَان
نامزده / داوخواه / کاندیدا	جُمهُورِی
(فر)	رَسَن: مرس
مُرَشَح الرِّئَاسَة: کاندیدای	رَسَا / رُسُو: لَنَگَر انداختن
ریاست جُمهُورِی	مَرْسَاة / مَرْسَى: لَنَگَر / لَنَگَرگاه
اُوشَد: پراه آوردن / راه نمودن	/ سکان / دگل / اسکله

إرشاد: رهبری

رَشَاد: بهادری / رشادت

مُرْشِد: پیشرو / راهنما / رهبر /

راهبر

مُرْشِد صُوفِيّ: مُرْشِد / پیر / مُراد

رَشّ: پاشیدن / پخشیدن /

ریختن / آب پاشی کردن

رَشّ (خَرطُوش): ساچمه

رَشّ الحَلَوَى عَلَى العُرُوسَيْنِ:

نثار

رَشّ الماء: آب پاشی / ریزش

رَشَّاش الماء: آب پاش

رَشَّاش آلِي: تُفَنِّگِو خُودکار /

تُفَنِّگِو تمام اُتوماتیک

رَشَّاش ثَقِيل: تیربار

رَشَّاش نِصْف آلِي: تُفَنِّگِو نیمه

اُتوماتیک

رَشَفّ: هُرت کشیدن / سر

کشیدن

رَشَفّ الشَّأْي: چای را هُرت

کشید

رَشَفَّة: قُرْت / قُلْگ / غُلْگ

رَشَاقَة: بَرَاژندگی / ظرافت

رَشَقّ: پَرَت کردن / پَرَتاب کردن

رَشِيق: بَرَاژنده / چابک

رَشَا: رَشَوَة دادن / تلکه تسمه

کردن / دَم ... دیدن (دَمَش دید

= رَشاه)

رَشَوَة / رَشِي: تلکه / باج سبیل /

باج شغال / بَلْکَفَد / لک

لکونه / لاج

مُرْتَشِي: رَشَوَتی / رَشَوَة خوار

تَقَاضِي الرُّشَوَة: تلکه بَند شدن

رَصَدّ / تَرَصَدّ: پائیدن / رصد

کردن / دیدبانی کردن /

مشاهده کردن / مُراقَبَت کردن

رَصَدّ لَهُ: مُعَيَّن کردن / اختصاص

دادن

تَرَصَدّ لَهُ: بَزخو کردن / قِلا کردن

/ کَمین بَشتَن / کَمین کردن

رَصَدّ: مُعَابَنه / کَبَت / مَبْصَرِي /

مُراقَبَت / نِظَارَت / مُلاحِظَه

رَصَفَ: اسفالت کردن /	رَصِيد: موجودی / پشتوانه
سَنَگَفَرَش کردن / صاف کردن	رَصِيد مَصْرَفِي: اعتبار بانکی
/ فَرَش کردن / شُوسه کردن	پَدُون رَصِيد: لا وصول
رَصَف: راه سازی	عَالِم اَرَصَاد: رصد بَند
رَصِيف: پیاده رو / کنار خیابان	عِلْم اَلْاَرَصَاد: هوا شناسی
رَصِيف القَطَار: سکوب	مَرَصِد: رصد / رصدگاه
رَصِيف المَحْطَة: سکوب	رَص: صف زدن
رَصِيف المِينَاء: سکوی بَندر	رُصَاص (مَعْدِن): سُرَب
الرَّصِيفُ القَارِيّ: فلات قاره	رُصَاص أَحْمَرٌ لِلْحَام: سرنج
رَصِيف شَحْن و تَفْرِيع: بارانداز	رُصَاصَة: گلوله
مَرَصُوف: شوسه کرده	رِصَاصِي: سُرِي / سُرِي رَنگ
رِصَانَة: سنگینی / متانت	رُصَع: مُرَصَّع کردن / دَر نَگین
رَصِين: وَزِين / مَتِين	گُذَاشْتَن / کار گُذَاشْتَن
رُضُوع: فَرمانبرداری / تسلیم /	تَرَصِيع (فَنّ الـ ~): خانم کاری /
و اِگْذَارِي / انقياد	خانم بَندی / مَنَبَت کاری
رَضَخَ: زِير اخيه رفتن / زِير بار	مُرَصَّع: مینا کاری شده / مَنَبَت
رفتن / موم شدن / سَر پُراَنو	کاری شده / جَوَاهِر نِشان شده
نهادن / تيله کسی بودن /	مُرَصَّع بِالْفَحْصَب: زَر کوب / طَلا
چَشم گفتن / ايل کردن /	کوب / زَر نِشان
رِکَاب دادن / تَن دادن	مُرَصَّع بِاللَّآلِي: گوهر نِشان /
رَضُ العِظَام: شِکسته بَندی	جَوَاهِر نِشان / مُرَصَّع

اِسْتَرْضَى: دلجوئی کردن	رَضَۃ / رُضوض: تَبَارَه / ضَرَبَت /
اِسْتَرْضَاهُ بِالْمَالِ: دُم کسی دیدن	ضغطه / کوفتگی
(دُمش را دید)	رَضَعَ: شیر خوردن
اِسْتَرْضَاهُ: دلجوئی	رَضِيع: قنداقی / نوژاد / نوژاده
رَطَبٌ: رَطِيب / مرطوب / خیس	أَرْضَعَت: پرستاری کردن
/ آب دیده / تَر و تیل / تر	إِرْضَاع: ارضاع
وتیلی	بِالرَّضَاع (أَخ ~): رضاعی (برادر
رَطَبٌ / تَر طِيب: خیس کردن /	~)
خیساندن / تَم زدن / آب زدن	مُرْضِعة: مام / بادسین / شیرده /
به ...	رضاعی
مُرْطَبَات: نوشابه	رَضِيَ: پَسَنْدیدن / خُرَسَند شدن
مرطوط: آسان یاب	راضٍ: خُرَسَند / راضی
رَطَمٌ / ارْتَطَمَ: پَهَم خوردن /	الرَّضَاعُ عَنِ النَّفْسِ: خوشنودی از
تصادم کردن	خود / خود خوشنودی / از
ارْتِطَام: ضَرَبه / ضَرَبَت / فشار	خود راضی گری / خود رضائی
رَطَنَ: پلنور کردن	أَرْضَى / إِرْضَاء: پَسَند کردن /
رَطَانَة: واغ / واغ / وَغ وَغ / قُلُوبه	چشم برداشتن
سولمبه	رَضَا: خُرَسَندی / خشنودی /
رُعْب: دَهَشَت / تَرَس / وَحْشَت	رضایت
/ مورمور	غَیْرِ راضٍ: نا راضی
أَرْعَبَ: تَرساندن / مَرعوب کردن	مُرَضٍ: پَسَنده / رضایتبخش

رَعَى رَعَايَةً : نگاه داشتن / زیر	مُرْعِبٌ : وَحْشَتَنَاک / هابِل /
بال گرفتن / زیر پر گرفتن / تر	مُخُوفٌ / مَهْیَبٌ / سَهْمِگین /
وَحْشَک کردن	رَشَتْ / موجِش
رَعَى رَعَايَةً : چَرَدَن / چَرَانِیدَن	ارْتَعَدَ : سَگ کَرَز زَدَن
رَاعٍ لِلْفَنِّ : هُنَر پَرَوَر	ارْتَعَدَتْ قُرَانِصُهُ : زانو کَرَزیدن /
رَاعِي الْغَنَمِ : چوپان / شَبَان /	زَهْره تَرکیدَن
رامیار / گوسفند چران	رَعْدٌ : ابرنجک / تَنْدَر / آسمان
رِعَايَةٌ : نِگهبانی / نِگهداشت /	غُرْشٌ / رَعْد
حفاظت / حمایت / پشتیبانی	ارْتَعَشَ : کَرَزیدن / چَندش زَدَن /
/ سَرپرستی / قِیمومت	غَزَل غَوْرَت کردن / سَگ کَرَز
رِعَايَةُ الْحُرُمَاتِ : حُرْمَت داشتن	زَدَن
/ حُرْمَت نگاه داشتن	رَعَشَةٌ : کَرَزِش / کَرَز / کَرَزَه
رَعَوَى : چوپانی	رِعَاعٌ : غَوَا / اوباش / اجاور /
رَاعَى / مُرَاعَاةٌ : حَرَم گرفتن /	رِجَالَه
(طبع) نَظَر داشت	أَرَعَنَ : نَاطِر هِزْگَار / وَل نِگَار / نا
مُرَاعَاةُ الضَّمِيرِ : حَضَرَتِ عِبَاسِ	اَهْل / سَبِک سَر / اَحْمَق
مُعامله کردن	رُعُونَةٌ : لَاف دَلیری / پَهْلوانِ پَنَبه
الدَّوْلَةُ الرَّاعِيَةُ لِلْمَصَالِحِ : دَوْلَتِ	/ دَلیر دُرُوغی / سَبِک سَری /
حافظ مَنافع	دَم تَو طاقچه کُذاشتن
الرَّعَايَةُ الاجْتِمَاعِيَّةُ : رِفَاو	مَرَعَى : چِرَاگاه / چِرَام / گَاوِگِل /
اجتماعی	گَوِگِل

الرَّعِيَّةُ : رَعِيَّت

رَغِبَ : خَواستن / دل خَواستن /

خَواش داشتن

رَغْبَةً : گِرايش / مِيل / خَواش

رَاغِبٌ عَنْ : نا خَواه

رَاغِبٌ فِي : مایل به ...

غَيْرَ مَرْغُوبٍ فِيهِ : نامطلوب

رَغْدٌ : فَرَاخی / چرچر راه

انداختن

رَغْدُ الْعَيْشِ : خوش گذرانی /

رَقَاهُ / رفا و حال

رَغِيفٌ : قُرْصِ نَآن / گُرده نان

أَرْغَمَ : تحمیل کردن

إِرْغَامٌ : تحمیل

رَغَمٌ أَنْفٍ ... : بِضَدِّ / عَلِيْرَغَمٍ ...

عَلَى الرِّغَمِ مِنْ ... : با وُجُود ...

عَلَى الرِّغَمِ مِنْ أَنْ ... : با وُجُود

اینکه ...

أَرْغُونُ : قَرَه نَی

رَغْوَةٌ : کَف / حباب

أَرْغَى : گَاز دادن

رَغَى : وَر وَر / وَر وَر

رَفَتَ : عَزَلَ / خَلَعَ / مُرْخَصِي /

بَرکیناری

مَرْفُوتٌ : اخراج

رَافِدٌ / رَوَافِدٌ : آبِ راهه / جُوی

/ شاخابه

رَافِدَةٌ : پالار / تیرِ عَرَضِ طاق

رَفَرَفَ : پَر زدن / بال زدن /

افراختن / افراشتن / دف زدن

رَفَرَفُ الْعَرَبَةِ : گِلگیر

رَقَّاسٌ : زَنبُورِک (معر) / قَرَر

رَقَسَ : لَگد زدن / سَکیزیدن /

جفتک انداختن / زدن

رَقَسَةٌ : لَگد / جَفْتَه / جَفْتِک

رَقَضَ : سَرَباز زدن / رد کردن /

سَرَبالاً جواب دادن

رَقَضَ طَلَبًا : رُوی بَرَمِین زدن

الرَّقَضُ : رد / رَا زَنَش / مَذْمَت /

عَدَمَ تَصَوِب

رَقَضَ ضِمْنِي : جواب سَرَبالاً

مَرْفُوضٌ : وا زَدَه / مَرَدود

رَفَعَ الشَّانَ: مَه / مَهِين /	رَفَعَ: افراختن / افراشتن / بَر
ارْجَمَدَ / پُر اَرَج / عالی‌رتبه	افراختن / بَر افراشتن / بالا
رَافِعَة: هندل (انج) / جک /	بردن / بالا زدن / بالا کشیدن /
احرم / دِلَم	بَرداشتن
رَفَعَة: افراشتگی / بَلَنَدی / تعالی	رَفَعَ دَعْوَى عَلی: داد خَواست
/ رَفَعَتْ / عَلُو مَقَام	دادن / عارض شدن / دَعْوَى
ارْتَفَعَ: وَر آمدن / بَر شدن / بالا	کردن / تَقاضا کردن / تعقیب
آمدن / افزودن / فزودن / بالا	قانونی کردن
بردن / بالا زدن / قل خوردن	رَفَعَ يَدَهُ عَن: دَسْت کشیدن از /
ارتفاع (زیاده): بالا رفتن /	دَسْت بَرداشتن
صُعُود	رَفَعَ (إزالة): سَلَب
ارتفاع (طول): بَلَنَدی / دَرازی /	رَفَعَ الأَثقال: وِزنه بَر داری
بالا	رَفَعَ الأسعار: نِیْخ بالا بردن
ارتفاع الأجور: بالا رفتن	رَفَعَ الحصانة: سَلَب مَصُونِيَّت
دَسْت‌مَزْدَها	رَفَعَ الحصانة البرلمانية: رَفَعَ
ارتفاع الأسعار: ترقی هَزینَه	مَصُونِيَّت پارلمانی
ارتفاع التكاليف: تَرَقی هَزینَه	رَفَعَ السَّار: پَرده بَر داری
ارتفاع وانخفاض: قَرار و نَشیب	رَفَعَ: باریک / قَلَمی
تَرافِع: دفاع کردن / لابه کردن	رَفَعَ (تَمین): والا / بَرین / رفیع /
مُرْتَفَع: تَبَه / پُشته / تَل / بَلَنَدی	بَلَنَد پایه
/ (ج) بَلَنَدیها	رَفَعَ المُستوى: عالی‌رتبه

مُرافقة: یاوری	مُرتفعات و مُنخفضات: چال
مُرفق: آرنج	چوله
مُرفق / مُرفقات: ضمیمه / (ج)	رَفّ / أرفف: بالک / ناقچه /
ضمانم	رَفّ
بِرفق: اِرفاقا / اِرفاقی	الرقة (یَقْتَرَعُ بِهِ ~): شیر تا خط
بِرفقة ...: همراو ...	کردن / شیر و خط کردن / شیر
رَقَّة عن نفسه: تفریح کردن /	با خط کردن
تفریح دادن	الرقة (مَلِك و کتابَة): شیر تا خط
تَرْفیه: پذیرائی / تفریح /	/ شیر و خط / شیر یا خط
سرگرمی	رافق: یاوری کردن
رَفاه: رفاه / رفاه حال	أرفق: اِرفاق: ضمیمه کردن
رَفاهية: رفاه / تجمل / خوش	رفق: نرمی / ملاپست / آسان
گذرانی / نعمت	گیری / اِرفاق
رَفًا: آجیدن / رفو کردن / درز	رفقة: پهلونشینی / همراهی /
گرفتن	مصاحبت / یاری
رَفاه (صَنعة): رفوگر / بُخیه کار	رَفیق (صاحب): پهلُو نشین
رفو: رفوکاری / درزگیری	رَفیق / رفاق: همراء / همراهان
مَرَفًا / مَرافِق: بَندر / (ج) بناور	رَفیق السَّفَر: همسَفر
/ لنگرگاه / مامن	رَفیقَة: نم کرده
رَقبة: گردن	مُرافِق: لازمگیر / ملتزم / همراء
رَقبة الشيء: گردنه	/ اِسکورِت (انج)

رِقَابَة دَوْلِيَّة : نُظَارَتَوْبَيْنَ الْوَلَلَى	رَقَبَة الْقَبَّة : مَحْرَدَنُ كُنْبَد
رِقَابَة مُشَدَّدَة : كَنْتَرُلْ شَدِيد	رَاقِب : پَاتِيدَن
رَقْد : خَسِيدَن / آرمیدن / دَرَا ز	تَرْقُب : بَرخو کردن / قَلَا کردن /
کَشِيدَن / غَنودَن	ماه رُخ رفتن
رَقْدَ لَهُ / تَرْقِيد : نَان پُختن /	تَرْقُب : چَشَم داشت
پُخت و پَز کردن	رَقِيب (رُتَبَة) : گَرُو هَبَان
رَقَدَت عَلَى الْبَيْضِ : بَر خَوَابِيدَن /	رَقِيب (مُنَافِس) : رَقِيب /
رَوَى نُخْم يَنْشَتَن / جَوِجِه	هَمِچَم
کَشی کردن	بَلَا رَقِيب : وَل / وَلِجِر
مَرَقْد : تَخْتِخَوَاب	مُرَاقِب : دِيدُور / دِيدَبَان /
رَاقُود : خُم / خُمَرِه اِی	یَنگَاهَبَان / نِگَهَبَان / یَنگَاهَدَار
رَاقِص / رَاقِصَة : پَا کُوب / پَا یَگَر	/ یَنگَهَدَار
رَاقِصَة بِالِيَه : بِلَارِین (فَر)	مُرَاقِب / مُرَاقِبُون : نَاظِر / (ج)
رَقْصَ : رَقْصِيدَن / پَا کُوبِيدَن /	نَاظِرِین
دَسْت افشَانْدَن	مُرَاقِب دَوْلَى : نَاظِر بَيْنَ الْوَلَلَى
رَقْصُ : رَقْص / پَا بَازِی / رَقَاصِی	مُرَاقِبَة : حَبَسَر نَظَر
رَقْصُ جَمَاعِی : بَشْکَن بَشْکَن	مُرَاقِبَة مُسْتَمِرَّة : مُوَاطَلَت
رَقْصُ / تَرْقِیص : رَنگِش رَا گِرِفْتَن	رِقَابَة : نُظَارَت / سَانُور (فَر) /
/ گِرِه رَقْصَانْدَن	کَنْتَرُل (اَنج)
رَقَط : خَال خَال کَرْدَن	الرَّقَابَة عَلَى الصُّحُف : سَانُور
أَرَقَط : خَال خَالِی / خَال دَار	مَطْبُوعَاتِی

رُقَاق: نانِ لَوَاش	رُقْع: پاره دُوختن / دَرز گِرِفْتَن /
رُقْعَة: نَغْزِي / نَزَاكَت / مُلَاپَمَت	در کردن / بُخِیه زدن / بُخِیه
رُقُق: تَرَقِیق: ورقه کردن	کردن / لَحیم کردن / پاره
رَقِیق: نازُک / دِل نازُک / دِلنَواز	دُوختن
رَقِیق (عَبید): بَندگان / بُردگان	تَرَقِیق: دَرز گِیری / پینه دُوزی /
رَقِیق الحال: پَک قُبَا / پَک لَا	پینگی
قُبَا	رُقْعَة (وَصَلَة): پینه / وَصَله /
رَقَم: نُمره	پَرگاله
رَقَم قِیاسی: رِکورد (انج)	تَتَمَرُقُع: ادا اِصول در آوَرْدَن /
رَقَم قِیاسی عَالَمی: رِکورد جِہانی	عور ریختن / جُشت و تاق
أرقام خِیالِیَة: عَدَد های سَرَام	کردن / اِطوار ریختن / اِطْفار
أَوَر	ریختن
أرقام سِرِّیَة: رَمز / اِرقام رَمز	رَقَاعَة / مَرَقْعَة: هَرزگی / ادا
رَقَمی: دِیژِیتال / دِیجِیتال (انج)	وَأُصول / ادا و اِطوار / أُصول
تَرَقِیم: نُمره داری / نُمره زدن /	و ادا / عَشَوَه گِری / لاسی
نُمره زنی / عَدَد نِویسی	رَقِیق: هیز / قَشَمَشَم
مُرَقَم: نُمره دار	رَقی قَلْبُه: دِل سوختن
اِرْتَقی / رَقی: تَرَفِیع یافتن / اِرْتقاء	رَقی (عُبُودِیَة): بَندگی / بُردگی /
یافتن	رَقِیقَت / غُلَامی
رَقی: بالا بُردن / بالا زدن / تَرَفِیع	الرَق (جِلْد ~): پوستر گوساله /
دادن / اِرْتقاء دادن به	کَاغِز پوستر گوساله / رَقی

رُکُوبَةُ: چارپا / چاروا / چهارپا	تَرْقِيَّة: ترفیع / پیشرفت / ترقی
اِسْتَوْر: بختی	اِرْتِقَاء: ارتقاء / ترقی
مَرَاكِبِي: جاشو / کرجی بان /	واقی: سرآمد
ملوان	رُکِبَ: سوار شدن
مَرَكِب: قایق	رُکِبَ الْبَحْرُ: رو آب نشستن
مُرْكَبٌ نَقص: عقده حقارت	رُکِبَ حُصَانًا: بر نشستن
مَرَكِبَةٌ: راهنورد / رهنورد / راه	رُکِبَ رَأْسَهُ: سر سختی کردن /
پیما	دُو پا دَر پَک کفش کردن / پا
راکبه عفریت: دیو زده / دیو	دَر کفش کردن / بکوری چشم
ویده / پریدار	کسی کار کردن / سر بیجهنم
رُکِبُهُ عَفْرِیت (تَعَصَّب): مراکش	زدن / خودسری
گرفت	اُورُکِبَ: سوار کردن
اِرْتَكَبَ: سر زدن	راکب / رُکَاب: سوارکار /
اِرْتِکَابُ الْمَعَاصِي: بی سیرتی /	مُساَفر / (ج) مُساَفرین
ددر رفتن	راکِبًا (ضد ماشینا): سواره
رُکَدَ: وا خوردن	رُکِبَةُ / رُکِب: زانو / زانوان
راکد: بنجل / کساد / ناروان	رُکَابُ السَّرَج: پا افشار / پا
رُکُود: وا زَنش / فِتْرَت / کساد	اوژار
مَرَكَز: مدار / مرکز	رُکُوب: سواری
مَرَكَز (يَضُمُّ قُرَى عِدَّة): دهستان	رُکُوبُ الْخَيْل: اسب سواری /
مَرَكَزُ الْجَاذِبِيَّة: گرانیگاه	اسب بازی

مَرَكْزُ الدَّائِرَةِ: وَسَطُ دائره

مَرَكْزُ أبحاث: پژوهشكده /

مَرَكْزُ تحقیقاتی

مَرَكْزُ تاهیل: آموزشگاه

مَرَكْزُ تجاری: مُجْتَمِعِ بازرگانی

مَرَكْزُ تدریب: آموزشگاه

مَرَكْزُ ثقافی: فرهنگسرای

مَرَكْزِی: مرکزی

مَرَكْزِیَّة: تمرکز

لا مَرَكْزِیَّة: عَدَمُ تمرکز

رَكْزُ ترکیزاً: چگالیدن / متراکم

کردن / هم چگال کردن /

تغلیظ کردن / متقیض کردن /

مختصر و مفید کردن / خلاصه

کردن

مَرَكْزُ مَرَكْزِیَّة: مَتمرکز کردن /

تمرکز دادن

تَوَكِیز: تمرکز

تَمَرَكْزُ: تمرکز

مَرَكْزُ: غَلِیظ / فشرده / خلاصه

شُدِه / تغلیظ شده / چگالیده

یَرَتَكِزُ عَلی: مَتَكِی به ...

رَكِیزَةُ: مَدَار / نُقْطَةُ اِتْكَا / آسه

/ دنگ

مَرَتَكْزُ / نُقْطَةُ اِرْتِکاز: رَكِیة گاه

/ مَدَار / نُقْطَةُ اِتْكَا / آسه /

دنگ

رَكْضُ: شَلَنگ / یورتمه

رَكْضُ: شَلَنگ بَرداشتن / شَلَنگ

انداختن / یورتمه رفتن /

یورغه رفتن

رَكْعَ: دُو تا شدن / زانو زدن /

زانو خَم کردن / رکوع کردن

رُكُوع: دُونانی / رکوع

رَكَلْ: لَگد زدن / خسپیدن /

جُفْتَك زدن / پاسار کردن

رَكْلَةُ: شتا / لَگد / جُفْتِه /

اردَنگ / تِیَا / زهکونی /

پُشت پا / پاسار

رَاكَم: گرد آوردن / توده کردن /

مَتراکم کردن

تَراکَم: روی هم انباشتن

قَرَأَکُم / مَتَرَاکِم : انباشته
 رُکَام : کپه / آوار / توده / پشته /
 تَه : برآمدگی / خَرِشْتَه /
 ماهور
 رُکَن : گوشه / کُنَج / کُنَج
 أَرْکَانُ الْإِسْلَامِ الْخَمْسَةُ : پنج
 ارکان
 رُکَنُ الْعَرَبَةِ : پارک کردن
 (أَتَوَمَّبِلُ رَا پارک کرد)
 رُکَنَ إِلَى : تکیه کردن بر / اعتماد
 کردن
 الرُّکُونُ لِلرَّاحَةِ : تَن آسائی
 رُکُوءَ : قنقمه
 رُمَح : پیکان / نیزه / گُرَز
 الرَّمَدُ : چشم پزشکی / کَحَالی
 رَمَاد : خاکستر / سوخته
 رَمَادِي : خاکستری / سور
 رَمَرَمَ : هله هوله خوردن
 رَمَرَمَةً : هله دله خوری
 رَمَزِي : تَمَادِي / رَمَزِي / مَجَازِي
 / تمثیلی

رَمَز : رَمَز / تَمَاد / سَمْبِل (فرا)
 الرَّمْزِيَّةُ : تَمَاد گری / رَمَز نِمائی
 / رَمَز گرائی / سَمْبِلِسم (فرا)
 رِمَش / رُمُوش : مژه / (ج) مَرَّكَان
 رَمَقَ : بیک نظر دیدن / نگاه
 مُخْتَصِر کردن
 رَمَقَ : رَمَق / رُوحِيه
 مَرْمُوق : بَرَجَسْتَه / دَرَخْشَان /
 مِمْتَاز / مُجَلِّل
 رَمَل : شَن
 رَمَلٌ نَاعِم : ماسه
 أَوَمَل : مَرَو بَيَوَه / مَرَو زَن مُرده
 أَوَمَلَّة : بَيَوَه / کَالَم
 الْأَوَمَلَّةُ السَّوْدَاءُ : دِلَمَک /
 دِلَمَک
 أَرْضٌ رَمَلِيَّةٌ : شَتَزَار
 رَمَال : رَمَل انداز / طَالَع بِن /
 فالگیر
 رَمَمَ : تَعْمِير کردن
 تَرَمِيم : مَرَمَت / تَرَمِيم / باز
 سازی / نو سازی / تَعْمِير

مَرَمَات / تَرَمِیمات : تعمیرات
 بِرُمْتِه : جُمْلَه / دَرَسْت / سَرَتَا
 پا / سَراپا / یَکَلّی / کاملاً
 هَمَه / سَراسر / بی خُرده
 رِمَه : مُردار / جَسَد / لاش / لاشه
 الرُّمَان (شَجَرُ ~) : انارین /
 نارین
 رُمَان : انار / نار
 رَمی : افکندن / انداختن / دَسْت
 پَسَر کردن / پَوت کردن /
 پَرتاب کردن
 رام / رُمَاة : کمان دار / ناوک
 انداز
 رِمَايَة : تیر اندازی
 اَرْتَب / اَرَانِب : خَرگوش /
 خُوکچه / درما
 رِنَجَة : شاد ماهی
 قَرْنُج : تلو تلو خوردن / لَنگیدن /
 پله رفتن / پِلی پِلی رفتن
 رَوْنَق : جلوه / شَعشعه
 قَرْنَم : سُروود خواندن

تَرَنِمَة / تَرَانِیم : ترانه
 رَئِین : درای / زَنگ / دَنگ /
 جَرَنگ / جِینک جِینک /
 جِینگ جِینگ
 زَن : زَنگ زدن
 رَهَب : چنر داشتن / هِیَت دادن
 رَهَبَة : هِیَت
 تَمَلُکته الرّهَبَة : دَسْت وِیَا گُم
 کردن
 رَهیب : وَحْشَتَناک / هاپل /
 مَخُوف / مَهیب / سَهْمِگین /
 رشت / موجش
 راهب : دِیَار / راهب
 راهِبَة : راهبه / زَن تَارک دُنیا
 رَهَبَنَة : رَهبانِیَت
 اَرَهَب : تَرساندن / رَمانیدن / رَم
 دادن / چَشَم بَسْتن / پیغ کردن
 / خط نشان کشیدن / مَرعوب
 کردن / تَشَر زدن به ... / نَهیب
 زدن به ... / چَشَم بَسْتن /
 تَهویل کردن

مُرْهَق: خسته (معر) / کسل / نیم

جان

مُرْهَق: زحمت افزا / مزاحم /

دشوار / پُر زحمت / وانفسا

مُتْرَهِّل: شل وول / چروک شده

/ آویخته

تُرْهِّل: شلی / آویختگی

مَرَهَم: ضماد / مالیدنی / بُماد

رَهَن / ارْتَهَن: رهن دادن / گِرو

گذاشتن

رَهَن: بند / گِرو

مَحَل رُهُونات: جبرگَرخانه

رِهَان: شرط / نذر

رَاهَن / مُرَاهِنَة: شرط بندی

کردن

مُراهِن: شرط بندی کننده

رَهَن / رِهِيْنَة / رِهَان: گِرو / (ج)

گِروگان

أَخَذَ الرِّهَان: گِروگان گیری

الرَّاهِن: کنونی / جاری

إِرْهَاب: ترورسم (فر)

إِرْهَابِيّ / إِرْهَابِيُون: ترورست /

ترورستها

تَرْهِيْب: زجر / إِرْعَاب / تهويل

أَرْهَص: پیشرو ... بودن

إِرْهَاص / إِرْهَاصَات: علامت /

(ج) علامت

أَرْهَفَ السَّمْع: گوش دادن / گوش

تیز کردن

مُرْهَف: نازک بین

أَرْهَق: ذله آوردن / مُزاحِمَة

کردن

أَرْهَق: قد قد شدن / از نفس

أَفْتَادَن / از پا در آمدن /

ضعف رفتن دل

أَرْهَقَ بِشِدَّة: جدو شدن

إِرْهَاق: خستگی / فَرَسودگی /

واماندگی / کوفتگی

مُراهِق / مُرَاهِقَة: نوجوان / تین

ایجر (انج)

رَوَّجَ: رواندن / روانیدن / رَوَّاج
 دادن / بازار گرمی کردن
 أَرَّاحَ: آسوده کردن / راحَت
 کردن
 اِرْتاحَ بِالْه: خاطر جمع شدن /
 چشم آب خوردن
 راحَة: آسودگی / راحَتی
 راحَة البَّال: جَمْعِیَّتِ خاطر /
 خاطر جَمْعی / سَر سَلَامَتی /
 درغالی
 رَیَّحَ بِالْه: سَبْکال کردن
 تَرَوِیج: تَفْرِیج / سَرگرمی
 رُوح: جان / رَوان
 الرُّوحُ العَسْکَرِیَّة: نِظائِی گِرایِ
 الرُّوحُ المَعنَوِیَّة: رُوحِیَّة
 رَوَّجَ عَنِ نَفْسِی: تَفْرِیج کردن /
 تَفْرِیج دادن
 رُوحه بَقِیَّتِ فی مَنَاحِیرِ: جان
 به لَب آمَدَن / جان دَر پِنی
 رسیدن
 رانِحة: بُو

رُویابِیکِیا: خاکروبِه / آل
 وآشغال / آت وآشغال / خاک
 وِخل / سَقَط
 رانِب: کَشک / بَسْتِه شُدِه
 رُوب الحَمَّام: قَطِیفِه
 الرُّوتِین الحُکُومِی: قُرمالِیْتِه
 إدارِی
 روتِین: رَوال / روزمَرِه / کارِ
 عادِی / جَرِیازِ عادِی / عادِتِ
 جاری
 روتِینی: عادِی / روزمَرِه ای
 رَوَّث: هَپاچاپِه / پَشکَل
 راج: رَوَّاج داشتن / رَوَّاج یافتن /
 بازار داشتن / بازار گرمی
 شدن / یخش گرفتن / یخش
 ماسیدن
 رانِج: رَوَّاج
 رَوَّاج: پُر فروش / روز بازار
 تَرَوِیج: اشاعِه / پَخش / تَرَوِیج /
 گُسْتَرِش / تَکثِیر / تَبْلِیغ /
 انتشار / پَر اَکَتِی

مَرُوحَة: باد زَن	رُويْدَا رُويْدَا: اندک اندک / نم
مَرُوحَة سَقَف: باد فَر	نم / نم نَمک / پله پله / مگره
مَرُوحِيَّة: چلی کوپتر (انج)	گره / رفته رفته / کم کم
اِسْتِرَاح: آسودن / آرامیدن /	روزنامه: سالنامه
راحت کردن	رُوض: رام کردن / اهلی کردن /
اِسْتِرَاح (مات): بِرآسودن	سوغان کردن / پریچی کردن /
مُسْتَرِيح: راحت / سبک بار	نبض کسی در دست داشتن /
مُسْتَرِيح البال: دل آرام	مطیع کردن / دست آموز کردن
مُسْتَرِيح الضمير: وجدان	ترويض: دست آموزی
راحت	رُوضَة: چمن / باغ (باغها) /
لا يَسْتَرِيح له: خُون ... با ... دَر	باغات / بوستان / مرغزار /
پک وپگ نمی جوشد	گلزار / گلستان / گلگشت
رائد (رُتَبَة): سَرآهنگ / سرگرد	رُوع: اِرعابگري کردن / ترور
رائد / له الرِیَاذَة: طلايه /	کردن / وَحْشَت زده کردن
پیشقدم / پیشرو	مُرُوع: دلخراش / هولناک /
رِیَاذَة: پیشی / پیشقدمی	وَحْشَتناک / هایل / مخوف /
مُرُود: سُرْمه دان / مبل سُرْمه	مَهيب / سَهْمگين / رشت
مُرْتاد: رَوْنده هَميشگی /	تُرُوع: اِرعابگري / ترور
مُشتری / مانوس / مُعتاد	رائع: مُجَلَّل / مُحْشَر / عالی
ارتیاد: تکرار / تَنَاقُب / رَفَت	رائعة / رَوَانع: شاهکار (ج)
وآمد	شاهکارها

مُرَاوَقَة: جا خالی / طَفَره /

نیرنگ

رَاوَع: راست و ریس و داشتن /

استخوان لای زخم نهادن /

بِهانه داشتن / بَهانه گرفتن /

بِهانه کردن / طَفَره زدن از /

گُرِیز زدن از / رُو پنهان کردن /

دَسَک دَنبک کردن / جا

خالی دادن / عَجَز آمدن /

دوری کردن از

رَاقَه / راقِ قَه: دُوست داشتن /

مایل بودن / دل خواستن

رائق: صاف

رِوَاق: پیشخانه / هشتی / سَر

پوشیده / دالان / ایوان / رِوَاق

رِوَاق جانبی: پیشخانه / جنا

رِوَاق مَسْقُوف: شَبستان

تَرَوِیق: صاف کردن

روما: رُم

رومانی: الرُّومان: رومی /

رومیان / اهل روم / لاتین

رُومَانِیا: رومانی

الرُّومَانِیَکَة (المَدْرَسَة ~):

رُومَانِیَک (مَکْتَب ~)

رُومَانِیَزم: جریان / فلو / ریزش /

رُمانِسم (فر)

مَرَام: کام / مُراد / آرزو

علی ما یُرام: روبه راه / تخت

وَتَبَار: تخت و تبارک / سر

ومروگنده

الرَّیْقَة: شش / ریه / جِگَر سفید

رِئَوِی: ششی / ریه ای

رَوِی (قَص): نقل کردن

رَوِی / رِی: آب دادن / آب زدن

به ... / خیس کردن /

خِیساندن

یُروِی آن ...: آمده است

رُوانی: رُمان نویس

رِوَایَة: رُمان (فر) / نُوَل (انج)

الرُّوَایَة البُولِیسیَة: رُمان پُلِیسی

رَوِیَة / تَرَو: دَقَت / مُوَاطَلَت /

تَوَجُّه / سنجیدگی

ریح البطن : جس	راوی / راویة : داستان سرا / نَقال /
ریح باریدة : زم	افسانه گو / افسانه ساز /
الریح الموسمیة : باد موسمی	افسانه سرا / افسانه پرداز /
ریحان : اِسْهَرَم / اِسْهَرِغَم	قصه خوان
ریحان جبلی : بورنگ	رِیان : سیراب / سیرابی / آبدار /
ریحان حُلُو / الریحان البَری :	شیره دار / شاداب / پُر آب /
شاه اِسْهَرَم / شاه اِسْهَرِغَم /	بارانی
ضمیران	مُتَرَو : با وَقْتُ / مواظب /
أراد : خواستن	احتیاط آمیز / با احتیاط / بی
إرادة : اختیار	شتاب / بی عجله
بِکامل إرادته : فاعِلِ مُختار	ارتباب : شک ور داشتن
لا إرادیا : بیخود	ارتباب / رِیبة : شک / تردید /
المُراد : مُراد	شُبْهه
مُرید : کودک ابدال / مُرید	مُراقب : دوبه شک / مشکوک
ریش : پَر / پَر و بال	/ ظَنین
رِيشة العود : چوب مو	مُرِیب : شُبْهه ناک / مشکوک /
رِيشة (بوصة) : خامه	مَظنون
رِيشة العازف : آرشه	تَرِیث : درنگ کردن / لک لک
رِيشة کِتابة : قلم نَی / کلک	کردن
ارتاض : ورزش کردن	تَرِیث : لغت و لعاب
ریاضة : ورزش	الریح : باد

ریاضی (شخص)؛ ورزشکار
 ریاضی (شئ)؛ ورزشی
 عالم ریاضیات؛ ریاضیدان
 روضة / ریاض؛ باغ / چمن /
 بوستان / مرغزار / گلزار /
 گلستان / گلگشت / (ج) باغها
 / باغات
 ربع؛ عایدی / (ج) عایدات
 الریف؛ روستا کنار / پیلاقات /
 حومه شهر
 ریفی؛ دهاتی / روستائی / روستا
 نشین / دَخو / رعیتی
 ریق؛ آبِ دَهان / خِیو / گلپز /
 لعاب / (عم) لاب
 علی الریق؛ ناشتا
 أراق؛ ریختن / روان ساختن /
 پاشیدن / افشاندن / سر دادن
 / شاریدن
 أریق؛ روان شدن / سلیس بودن /
 شریدن
 إراقة الدَّم؛ خونریزی

وال / رِیَل؛ آب از دَهان تراوش
 شدن / آبِ دَهان روان ساختن
 / دَهان را آب انداختن
 ریالة؛ گلپز / آبِ دَهان
 مَرِیَلَة؛ پیش دامن / پیش بند /
 پیش بند / پیش دامن / پیش
 بُنگی
 الروایة؛ پَرچَم / سَنجاق

زَبَدٌ: گاز / کف / حباب
 الزُّيُور: کتابِ سُرود / سُرود
 مَذْهَبِي / مَزَامِير
 زَبْرَجَد: زبرجد
 زَوْبَعَة: گردباد
 زَوْبَعَة فِي فَنَجَان: بادی در هوا
 زَبَّال: سپور / زباله روب
 زَبَالَة: آشغال / خاکروبه
 زَبُون / زَبَان: خَرِیدار / مشتری
 / مشتریان
 زَجَّ بِ: گرفتار کردن / مشمول
 کردن / بهم پیچیدن / بیان
 بَرَهَم زدن / آشفته کردن / به
 نزاع انداختن / دچار کردن
 زُجَّاج: آبگینه / شیشه
 زُجَّاجُ الْعَرِيَةِ الْأَمَامِي: شیشه
 جلوی اتومبیل / شیشه جلو
 خودرو / شیشه محافظه باد
 زُجَّاجُ الْمَرُو: در کوهی
 زُجَّاجٌ مُلَوَّن: شیشه رنگین
 زُجَّاجٌ مُنْفُوخ: بلور فوت کرده

زَبَبِق: زبویه / جیوه / سیماب /
 قلیاب
 زَار: غریدن / غرنیدن /
 غرمیدن / قرمیدن
 زَبِير: غُرَش
 زَبْرَدَة (صَغِيرَة وَنَبِيْهَة): جفله
 پنله / خاله سوسکه / خاله
 قدومه / همه چی خانم
 زَان (خَشَب ~): مرس / راش /
 آتش / مَعْرَز
 زَبِيب: کشوش / مویز
 زُبْد: کره
 زُبْدَة الشَّيْء: سَرَبار / بَرگَزیده /
 سَرآمد / سَرچین
 أَزْبَد: گاز دادن
 زَبَادِي: ماست

تَزَحَلُّقُ: پای لَنزی / لیز خوردن /
 می‌کندری خوردن / می‌کندری
 رفتن / تلک پلک کردن
 اِزْدَحَمَ: موج زدن
 زاحَم / مُزاحمة: هردود کشیدن
 زِحام / اِزْدِحام: انبوهی / شلوغ
 / شلوغی / مَحْشَر
 مُزْدَحِم: انبوه
 زَخْرَفَ: آذین بندی / آرایش /
 تزئین / نازک کاری
 زَخْرَفَ الْمَبَانِي: با آهو
 زَخْرَفَ شَانَعَةَ: پیرایش معمولی
 زَخْرَفَ مَقْرَنَسَةَ: مَقْرَنَسَ کاری
 زَخْرَفَ نَبَاتِيَّةً: پیرایش
 مُزَخْرَف: نگارین / منقوش
 زَخَاوِف: تزئینات / تزئینات
 زَخَمَ: نیروی جنبش / عزم
 زَرِيَّة: آغل / تویله / طویله /
 آخور / شب آهنگ / شبغاز
 مِزْرَاب: باران ریز / پله /
 سِرطاس / ناودان / میزاب

زُجَاجَةٌ: بطری / دبه
 زُجَاجَةُ الْمِصْبَاح: مردنگی
 زُجَاجِي: شیشه ای
 تَزَجِيج: بلور کاری
 زَجَرٌ: تشر زدن / لیچار گفتن /
 ریچار بافتن / رکبی گفتن /
 چشم غره رفتن / چپ چپ
 نگاه کردن
 زَجَرٌ: ریچار / توپ و تشر /
 چشم زهره
 زَجَرُ الْأَبِائِنَاءَ: عاق کردن
 زِجْزَاج: جناغی / منشاری / کج
 ومِعْوَج / دارای پیچ و خم
 تَزَجِيَّةُ أَوْقَاتِ الْفَرَاغِ: روز
 گذراندن / وقت گذرانی
 زَاخِفَةٌ / زَوَاحِف: خَزَنده
 زَخَفَ: خَزیدن
 زَخَفَ: خَزش
 زُحَل (كوكب ~): کیوان
 التَّزَحَلُّقُ عَلَى الْجَلِيدِ: إسکی
 بازی

زِرَاعَة صَيْفِيَّة: جالیز	اَزْدَرْدَة: بَلْمِیدَن / فَرُو دادن / فَرُو
الزَّرَاعَة عَلَى الْأَمْطَار: دیمی	بُرَدَن
کاری	زَرْدُشْتی: آذَر کیش / زَرْتَشْتی /
الزَّرَاعَة النَّبْلِيَّة: فِلَاحَتِ نَبلی	زَرْدُشْتی
زِرَاعِي: کِشاورزی / فِلَاحَتی /	الزَّرْدُشْتِيَّة: اَنِيَر زَرْدُشْتی /
زِرَاعَتی	مَذْهَبِ زَرْتَشْتی
زُرِيعة: رُستنی	زَرَادِيَّة: سِيَم بُر
مُزَارِع: کِشاورز	زِر: کَلِجِه
زُرَاقَة: زَرافه	زُرَار / زِر: دُکْمه / نُکْمه /
أَزْرَق: آبِی / نَبلی / نَبلگون	سَگک
أَزْرَق دَاكِن: زَنجار	الزُّرُور (طائر): سَار / سَارَنگ
أَزْرَق زَهْرِي: آبگون	زِرْع: کَار کُذَاشْتَن / کَار گِرَفْتَن /
أَزْرَق سَمَاوِي: آسمانی /	رَوِيانَدَن
آسمانگون / مینافام	الزُّرْع: کَاشْت
زُرْقَة: آبِی	مَزْرَعَة: کِشْتَرَار / مَزْرَعه
زُرْكشَة: قَلَمکاری	مَزْرُوع: آبَاد
مُزْرَكش: پُر نیگار / پُر طاووس	زِرَاعَة: کِشاورزی / فِلَاحَت
زُرْمِیْبِیح: تَرْتِیزِگ / مَوِیزه /	زِرَاعَة الْأَرُز: پِرَنجکاری
گارسک	زِرَاعَة الْأَعْضَاء: پِیَوَند زدن / قَرَا
زَرَنْبِیح أَبْيَض: ارسنیک / دار	کَاشْتَن
مُوش / مَرگ موش	زِرَاعَة الْقَطْن: پَنِبِه کاری

زَعْفَرَانِ بَرّی: سورنجان	اَزْدَرّی: چس محل کردن / محل
زَعَل: دُل خور شدن	نَگذاشتن / کم محلی
زَعْلان: دُلخُور	اَزْدِرَء: اَز نَظَر اُفتادگی / بی
زَعَم: ادعا کردن	اعتباری / مَغضوبیت / تَحْقیر /
مَزَعوم: ادعایی	اِهانت / خِفّت / کم محلی
زَعیم / زُعَماء: پیشوا / رهبر /	زَعتر بَرّی: سیسبر
لیدر (انج) / (ج) مهان /	اِنْزَعَج: بهم بر آمدن / بَگران
وَهتران / خُدا یگان	شدن
زَعیم الاغْلَبیّة: لیدر اکثریت	اَزَعَج: سَر دره دادن / دَر و سَر
تَزَعَم: پیشوایی کردن	دادن / جوش زدن / زَحمت
زُعامة: پیشوایی / رهبری / سَر	دادن / مزاحم شدن / پیُوِه
وَرّی	آوردن / دُلخور کردن
زُعْنَفَة / زَعانِف: پَرک / بالچه /	اِز عَاج: رَنجش / پَریشانی /
پَره ماهی / بالِ ماهی	مُزاحمت
زَعَب: پرز / کرک	مُزَعج: رَنجش آور / مُزاجِم
زُعْد: سَوقولمه	مُنزَعج: ناراحت / آشفته
زَعْرَلَه: چَشَم غره رفتن / چپ	زُعزَع: لغ شدن / لغلغ خوردن
چپ بَگاه کردن	مُزَعزَع: ناپایدار / زیر پا سَست
زُعْرَة (نَظَرَة غَضَب): زَهر چَشَم	/ ناپامان
/ چَشَم زهره	زُعاف: کَشَنده / مَهْلَک
زُعْرودَة / زَغارید: هلهله	الزُعفران: کرکم (معرا)

زَقَرَقَ: زَق زَق کردن / جبر جبر کردن / جیک جیک کردن	زَغَرَدَت / زَغَرَطَت: جل کشیدن / چلیله کشیدن
زَقَرَقَ الْمَصَافِيرَ: جبر جبر / جیک جیک	زَغَرَعَه: خِشْمَلو / پخپخو کردن / غَلَقَلِک دادن / قَلَقَلِک دادن
زُقَاق: کوی / کوه کور / دَر بَند / بازه	تَر غِیْط: یناف بَسن / خوردن
زُقْ / زُقَه: هُل (دادن)	زُغَطَه: اسکرک / سسکه / زغکک / هاکک / هکک / هکپک (~ کردن)
زُكِيَّة: گاله	زَغَفَه: دوله خوردن / لپ لپ خوردن / هلپ هلپ خوردن
زُكَام: گرب	/ هول زدن / شِکم چَرانی / نَهَمَت
زُكِي الرَّائِحَةِ: بویا	مَزْغَل: تیرکش / ناغول
زَلَابِيَّة: زلیا (معر)	زِفَت: قیر / قیل / کرف / زفت (معر)
تَزْلُج: اسکی کردن	زَفِير (تَنفُس): باز دَم
التَّزْلُج: اسکی بازی	زَقَاف: عَرُوسی / بیوگانی / ججله گاه
التَّزْلُج عَلَى الْمَاء: اسکی آبی	زَقَه: رَزَه / سان / جَلَوَه / یناپش
مِزْلَاج: لوج / قَرَوَند / بیج / کلندر	
زِلْزَال: زلزله / زَمین لَرزه	
عِلْمُ الزَّلَازِل: زلزله شناسی	
زَلَط: ریگ	
زَلَق: لیز	

قَزَمْتُ: سَخْتِگیری / تَعَصُّب /	انزَلَقَ: سُریدن / سُر خوردن /
سَخْتی / سَرَسَخْتی	سُر سُرِی خوردن / لیز خوردن /
مُتَزَمَّت: سَخْت گیر / نُقْطی /	زَل خوردن
شَدید	انزِلَاق: سُر سُرکی / پای لغزی /
زَمَجَر: غریدن / غریبیدن /	ریز خوری
غرمبیدن / قرمبیدن / غُلغل	مُنزَلَق: کُشو
کردن / قُلُقُل کردن	مَزَلقان: سَوَزَن ریل
مَزَمور / مَزامیر: سُرود رُوحانی	زَلَّت قَدَمُهُ: لیز خوردن /
سُرود مذهبی / مَزَمور	سِکندری خوردن / سِکندری
الْمَزَامِير (سِفَر ~): کتاب سُرود	رفتن / تَلک پَلک کردن / پای
سُرود مذهبی / مَزامیر	لَغزِی
زُمَارَة: بوق	زَلَّة: لَغز / لَغزَش / خَطَا /
زُمرًا: جوقه بجوقه	بَرگشت
زُمرَة: دَسته / (ج) دَسْتَجَات /	زَلَّة قَدَم: پای لَغز
باند / دار و دسته	زَلَّة لِسَان: اَشْتِیَاو لَبِ
مَزمار: نَی لَبک / نَی (معر)	الزُّلَال: آلُومِن / الیومِن (فر)
زُمرودی: زُمرَدین	زُلَال (ماء ~): رَوَان (آب ~)
زَمَزِمِيَّة: قَمقمه / فلاسک	زُمْبَة (وِشایَة): موشک
زَمیل: هَمْدَسْت / هَم کار	زَمْبَاه / قَقْمه زُمْبَة: موشک
زَمیل الدِّرَاسَة: هَمدَرس /	دَوانیدن
هَمکلاس / هَم مَکْتَب	زَمْبِلک: زَنبُورک (معر) / فَنر

زَمِيلُ الْعَمَلِ: هم پیشه / هم کار
 زَمَالَة: همقطاری / وابستگی
 زِمَام / أَزِمَة: مهار / بالهنگ /
 پلاهنگ / توسن / لواشه /
 لوشه
 زَمَن (عصر): روزگار
 الزَمَن: سپهر / گردون / زمان
 تَزَامَنُ مع: مقارن با ... / با ...
 همگاه بودن
 تَزَامُن: همگامی / همزمانی /
 هم وقتی
 زَاْمَن: همزمان کردن
 زَمَنِي: زمانی
 مُتَزَاْمِن: همعصر / همزمان
 مُزْمِن: دیرینه / مزین / گرانرو /
 سخت
 زَمْهَرِير: زم
 زُبْرُك (زَمِيلَك): زنبورک (معر)
 / قنر
 زَبَق (زَهْرَة الـ ~): زنبه (معر) /
 سوسن سفید

زَنْبِيل: زنبه / زنبیر / زنبیل /
 زنبیل (معر)
 زَنْجَار النُّحَاسِ والبرونز:
 زنگار (معر)
 زَنْجَبِيل: زنجبیل
 زَنْجِي: زنگی
 زِنَاد: ماشه (معر)
 زَنْجَار / زَنْجَبَار: زنگبار
 زِنْزَانَة: سیاه چال / سولدانی /
 سولدونی / سلول (فر)
 اِتَزَق: گیر کردن
 اِتَزَق (اِحْتِاجٌ لِدُخُولِ الْحَمَامِ
 بشده): تنگش گرفتن
 زَق / زَقَّ عَلَي: فشردن / فشار
 دادن / له کردن / چلانیدن /
 پژور جا دادن / زور آوردن
 زَنْقَة: تنگنا / پای دربند / پا
 بست
 الزَّنْكَ: روی
 زَنَّ: تق زدن / پیچاندن / پیچ
 دادن / ذق ذق کردن

زَهْر الرُّمَّان: گُلنار / نارگُل /	زَنّ عَلَى خَرَابِ عِشَّة: تَبِشَة بَر
کاکلک	رِيشَة خُود زَدَن
زَهْر الثُّرَد: طاس / تاس	الزَّن: ذاق و ذوق
زُهرِيَّة / مَزهَرِيَّة: گلدان	زُنَّانَة (امْرَأَة ~): جبر جبرو /
الزُّهْرَة (كُوكَب ~): اناهيد /	جبر جبرک / نق نقو
ناهيد / اناهيتا / زادر / زاو /	زَنَى: زَنَّا دَادَن
زهره / ستاره شام / ونوس	زَانٍ / زَانِيَّة: زَنَّا كَار
الزُّهْرِي (مَرَض ~): کوفت /	زِنَا: زِنَا / بِي عَفْتِي
زهروی	زَهْدٌ: دَسْتُ از جان شُستَن / چار
اَزْدَهَر: بازار داشتن / بازار	تکبير زدن
گرمی شدن / بخش گرفتن /	زَهْدٌ ...: از ... دَل برداشتن
بخش ماسیدن	زَاهِد: پَرهيزگار / زَاهِد / پارسا /
اَزْدِهَار: شِكُوفَانِي / روزبازار /	تَارِك دُنْيَا / رياضت كَش
(طبع) انكشاف	الزُّهْد: زَهَادَت / زَاهِدِي /
مُزْدِهَر: کامکار / کامياب	پارسائی / رياضت كَشِي /
زَهَا / زَهْو: افاده کردن / يابو	درويشی
ورش داشتن / بر خود بالیدن	زَهِيد: ارزان / ناچيز
زَهْو: لبید / بالا چاتی / خود	زَهْرَة: گُل
فروشی / گُستَخِي / جَسَارَت	اَزْهَر: شِكُوفَا شَدَن / شِكُوفَة
زَاه: روشن / رَخْشان	کردن / گُل دَادَن
زُوج: مَرَد / شوهر / شووَر	زهر: تاس

زَوْجِ الْأَخْتِ: یزنه

زَوْجِ الْأُمِّ: شوهر مادر / ناپدری

زَوْجَةُ: زَن

زَوْجَةُ الْأَبِّ: نامادری / زَن پدر

زَوْجَةُ مُؤَقَّتَةٍ (لِلدِّ الشَّيْعَةِ)

الْجَعْفَرِيَّة): صیغه

زَوْجَةُ نَاشِزٍ: قیز

تَزَوُّجٌ (لِلرَّجُلِ): زَن گرفتن /

ازدواج کردن

تَزَوَّجَتْ (لِلْمَرْأَةِ): شوهر گرفتن

جُوزَ الْإِثْنَيْنِ: دُو زَنه

زَوَاجٌ: ازدواج

زَوَاجٌ (لِلرَّجُلِ): زَناشویی

زَوَاجٌ (لِلْمَرْأَةِ): شوهرگیری

زَوَاجُ الْمُتَمَتِّعَةِ: صیغه

زَوْجِيّ / زَوَاجِيّ: زَناشوئی

زَيْجَةٌ غَيْرُ مُنَاسِبَةٍ: حیف شدن

مُتَزَوِّجٌ: مُتَاهِلٌ / زَن دار

مُتَزَوِّجَةٌ: شوهر دار / مُتَّجِدٌ

ازدواجیّه: دوتائی / دونی

تَزَاوُجٌ: جُفَّتْ گیری / سکندن

مَزَوَّاجٌ: چَندگان

مَزْدَوَّجٌ: دُو برابر / دوتا / جُفَّتْ

/ دولا / دوسر / دوطرفه / دُو

طرفی / دوجانبه / دوپوشه /

دو جنبین

زَادٌ / إِزْدَادٌ: افزودن / قل

خوردن

زَادَ الطَّيْنُ بَلَّةً: قوز بالا قوز شد

زَادٌ: زاد

زَادَ السَّفَرُ: کوچ وینه / خواربار

زَايِدٌ: روی دَسْتُ کسی رفتن /

زیادتر پیشنهاد کردن / بالا

کردن

زَوَادَةٌ: خواربار

زَوَّدَ بِي: قَرَاهَم نمودن / نَهِيَه

کردن / تامين کردن / رساندن

زَوَّدَ بِالْوَقُودِ: سوختگیری کردن /

سوخت دادن

زِيَادَةٌ / تَزَايُدٌ: افزایش

زِيَادَةُ الْمُؤْتَبَاتِ: بالا بردن

مُسْتَوْرِبَهَا

زِيَادَة عَلَى الْوِزْنِ : سَرَك

مُتَزَايِد : رُوز افزون

مَزَاد : حَرَج

مُزَايِد : حَرَجچی

مُزَايِدَة : پِشِنهَاد مُزَايِدَة

مِزَوْد : خورچین

ازدِيَاد / تَزَايِد : كَرِه کردن

الزَّائِدَة الدَّوْدِيَّة : آهاندیس (فر)

زَائِد : مازاد / فاضل / باقی /

فزون / افزونه

زَار : دیدن کردن

زَار (لِلْاحْتِرَام) : تَشْرِيف آوردن

تَزَاوُر : پا و ا شدن

تَزْوِير الْأَوْرَاقِ الرَّسْمِيَّةِ : پا و ا

شدن

زَائِرُ الْأَمَاكِنِ الْمُقَدَّسَةِ : زَوَّار

زِيَوُر : يَكْلُو گرفتن

زَوُر : نای

زِيَارَة : دیدار

زِيَارَة الْأَوَّلِيَاءِ : زِيَارَت (رفتن) /

چِنِيل مَبِير رفتن

زِيَارَة الْمَقَابِر : سَرخَاك رفتن

زِيَارَة خَاطِفَة : بَاتَش گرفتن آمدن

زِيَارَة رَسْمِيَّة مُدَّتْهَا ثَلَاثَةُ أَيَّامٍ :

بازدید رَسْمی سه روزه

مَزَار : زيارتگاه

مَزَارَاتُ سِيَّاحِيَّة : دیدنیها

زُور : زور

مُزَوَّر : قَلْدَر

مُزَوَّر : مَصْنُوعی / جَعَلی

تَزْوِير : تَقْلِب / جَعَل

زَوَّرَق : قَاقِق / مَوْتُور لَنج / لَنج

موتوری / ناوچه

زَوَاق : هَفَت قَلَم بَزَك کردن /

بَزَك دَوَزَك / چَسَان فَسَان

زَوَال : زوال

زَال : باد شدن / وَر آمدن / پا

نَگَرَفْتَن / سَبَری شدن / نِیست

شدن

زَائِل : سَبِنجی / پَكْسَاعَتَه / زود

كُذَّر / ناپایدار / زمانی / مَحَو

لَا يَزَال : هَنُوز

انزَوَى: دامن گرفتن / دور افتادن	أزالَ: از میان برداشتن / بر
/ کنار رفتن / کناره رفتن /	انداختن / وَر انداختن / از
عقب نشینی کردن	بین بردن / از میان بردن / بر
إزاء ...: دَر برابر ... / دَر باره ...	طَرَف کردن / بِر کنار کردن
زاوِیة: گوشه / گله / نبش / کنج	أزالَ الصِّلَا: زَدودن / زَدانیدن /
/ گُنج / سوک (معر)	زَدایش
زاوِیة حادّة: گوشه تُند / گوشه	أزالَ بقِعةً: چریر گرفتن
تیز	إزالة: برکناری / رَفَع / سَلَب
زاوِیة قائمة: راست گوشه	إزالة الأثرِیة: گَر دگیری (ـ)
زاوِیة مُنفرِجة: گوشه باز	کردن
مَزوِی: قناس / قناس / پُر حَم /	إزالة الأعشاب الضارة: وجین
گوشه دار	کردن
زَيّ: طَرز	إزالة تثبیت البرامِج (کُمپیوتر
زَيّ مُوحّد: اُونِیُفِرم (فر)	uninstall, remove): پاک کردن
زَيّ الحَرَب: برگستوان / رزه	برنامه نَصَب شده
الزَيّ العَسکریّ: اُونِیُفورم	مُزاوَلَة مِهنة التَّدْرِیس:
نظامی	پُر داختن به شُغلِ تَدْرِیس
زَيّت: رَوغَن مالیدن / رَوغَن	مُزِيل الشَّعَر: نوره / واجبی
دادن / رَوغَن زدن	انزِواء: کناره گیری / دُور
زَيّت: رَوغَن	افتادگی / انزوا

زَيْتُ السُّمَمِ : روغن کنجد /

شیره

زَيْتُ السَّمَكِ : روغن ماهی

زَيْتُ السَّيْرِجِ : روغن کنجد /

شیره

زَيْتُ الْفَرَامِلِ : روغن فریز

زَيْوْتُ طَيَّارَةٍ : روغن های فرار /

روغن های بخار شدنی

تَزْيِيتُ : روغن کاری

زاج : زاج / کات

أَزَاحَ : دور کردن / برطرف کردن

/ برچیدن / برداشت کردن / از

جای خود بیرون کردن

أَزَاحَ الْعَبَاءَ عَنْ كَاهِلٍ ... : بار از

دوش برداشتن

إِزَاحَةٌ : جانشین سازی

زَيْطَةٌ (يعمل ~) : هنگامه (~)

بَرِّ پا کردن)

زَانِغُ الْبَصَرِ : چرسی

زَيْغٌ : پیراهی / راو چپ رفتن /

راو چپ کردن

عَيْنُهُ زَائِغَةٌ : چشم جَرَان

زَوَّغَ / تَزَوَّغَ : گریز زدن / از زیر

کار در رفتن / دستک دنبک

کردن / جا خالی دادن / عجز

آمدن

تَزْيِيفُ الْعُمْلَةِ : جَمَلِ اسکناس

تَزْيِيفُ أَوْرَاقِ التَّقْدِ : قلب سازی

زَيْفٌ : جَمَلِ کردن

مُزَيِّفٌ / زَائِفٌ : قلاب / مُتَقَلِّبٌ /

قلابی / جَمَلِ / مجعول / بدلی

/ غلفتی / جا زده / ساخته /

ساختگی / ناسره / مصنوعی

أَزْدَانُ : آذین بندی شدن

أَزْدَانَتُ الشَّوَارِعِ بِالْأَعْلَامِ :

خیابانها با پرچمها آذین بندی

شد

تَزَيَّنَ : خود را آراستن / آذین

بندی شدن / گل کردن / زیور

بستن

تَزَيَّنَ : زیور کشی

تَزَيَّنَ : آرایش / پیرایش

زین: آراستن / آرائیدن /
 پیراستن / آذین بندی کردن /
 زینت کردن / زینت دادن
 زینات: آذین بندی / آذین /
 تزئینات / تزیینات
 زینة: زیب / زیور / آرایش /
 ایواز / بزگ / پیرایه / زینت
 مَزیّن: سلمانی / سلمونی
 مُزین: نگارین

السؤال عن الأحوال: حالپرسی /

احوالپرسی

سائل (به سؤالاً): پرسنده

سائل (به صدقه): اندر وَا

السائل الأمينوس: آبه

السائل المنوي: نطفه / مني

مسألة / مسائل: موضوع /

مطلب / (ج) مطالب / امر /

(ج) امور / مسئله / (ج) مسایل

(ج) / نکته / (ج) نکات (معرا)

مسؤول: مامور / سر رشته دار /

مُتصدّي / سرکار / سرکرده /

سرپرست

مسؤول / مسؤولون: مُتصدّي /

مُتصدّيان / مقامها / مقامات /

فرمانروایان / زمامداران

مسؤول العلاقات العامة:

مُتصدّي روابط عمومی

مسؤولو الحكومة:

صاحبمنصبیان دولت

غير مسؤول: نا اهل

السَّادِيَّة: آزارگری

سادی: آزارگر / سادیت

ساسانی / السَّاسَانِيُون: ساسانی

/ (ج) ساسانیان

بِسَاسًا / سَاسَاة: ثَلَب ثَلَب

کردن

السَّافَاك (جهاز الاستخبارات

الإيراني في العهد الملكي):

ساواک (سازمان امنيت

و اطلاعات کشور)

سأل: پرسیدن

سأل صدقة: سوال بکف کردن

سألَه عَنْ أحوَالِه: حالپرسی کردن

/ احوالپرسی کردن

سؤال / أسئلة: پرس / پرسش /

سؤال / (ج) سوالات

تَسَبَّبَ فِي: نتیجه دادن / سَبَب	مَسْؤُولِيَّة: عهده
شدن / به ... منجر شدن	تَسَاوُل: پُرس و جو / استفسار
سَبَب: بدِ حَرْفی کردن / دُشنام	مُسَاوَلَة: باز پرسیدن / باز پرس
دادن / فُحش گفتن / ناسزا	/ باز رسی / بازجویی (~)
گفتن	کردن
سَبَبُ / سیاب: بدِ حَرْفی / دُشنام	سَام: ملال / مَلالَت / خستگی /
/ فُحش	سِتْوَه / ستامت
سَبَت: باوین / زیملو / سَبَد (معرا)	سَام: ول زدن / زده شدن /
/ لوده / زنبور / زنبیل / زنبیل	پستوه آمدن
(معرا)	ساندوتش: قاضی / قازی /
السَّبْت (يَوْمٌ ~): شنبه (روز ~)	ساندویج (انج)
سَبْتَمْبِر (أَيْلُول): سپتامبر (فر)	سَبَب / أسباب: دلیل (ج. دلایل)
سَبَح: ثنا کردن	/ انگیز / انگیزه / باعث /
سَبَح: خُدا را حَمْد خواندن	عَلَت / جَهَّت / وَجِه / داعی /
تَسْبِيح: تسبیح	مُوجِب / سبب
سَبَّاح: آب کار / آب باز / آب	سَبَبُ الْمُتَاعِب: دسته گل به آب
وَرَز	دادن
سَبَّاحَة: ثناوری / ثناگری / آب	مُسَبَّب: عاویل / (ج) عواویل
بازی	السَّبَابَة (إصْبَح ~): انگشت
سَبْحَة: تسبیح	نشان / سَبَّاه / انگشت
مِسْبَر / مِسْبار: کاوشگر	شهادت

صاحب السَّيِّع صَنَاع: پَر ویدوز
 سَبَق (تَقَدَّمَ): پیش دستی کردن /
 پیشرفت کردن / پَس گذاشتن /
 پیش افتادن / جِلُو افتادن /

پیشی جستن بر
 سَبَق: پیشی / سَبَقَت
 سَبَقُ الإصرار: قَصْد قَبْلی / عَمَد
 سَوَاق: لَه سابقه: سابقه دار
 غَيْر مُسَبَّوق: نَدیده

السَّابِق: پیش / پیشین
 سَابِق لَأَوَانِه: پیشکی / ناهنگام
 / نَارَس / پیش رَس

سابقاً: قبلاً
 يَسْبِقُ: دَسْت پیش را گرفتن /

دَسْت جِلُو را گرفتن
 مُسَبِّق: پیشکی / قَبْلی
 مُسَبِّقاً: قبلاً

سَبَاق: مُسَابَقَه
 سَبَاق التَّجْدِيف: مُسَابَقَه

قَابِقرانی
 سَبَاق التَّلْح: مُسَابَقَه تَسْلِحانی

سَبَر غَوْرَه: کاوش کردن / غور
 رَسی کردن / غور ویر رَسی
 کردن / نَوی کوک کسی رفتن /
 پِگوشر چیزی رسیدن / تَحَصُّص
 کردن

سَبَط: أَسْبَاط: نَوَه / خاندان /
 خانواده / طایفه / قَبیله /
 دَسْتَه

سُبَّاطَه: خوشه
 سَبَّط: دَه یا / سَبَّادَج
 سَبْعَه: هَفْت
 سَبْعَه عَشَر: هَفْدَه
 سَبْعُونَ: هَفْتاد

السَّابِع: هَفْتُم / هَفْتُمَین
 السَّابِع عَشَر: هَفْدَهْم /

هَفْدَهْمَین
 أَسْبُوع: هَفْتَه

أَسْبُوعُ الْأَلَام: هَفْتَه مُصِیَّت
 سُبَاعی: هَفْتِگانه

سُبُع: هَفْت پِک
 سَبُوع المَوْلُود: هَفْتَه کودِک

سَبَاقُ الْخَوَاجِزِ : مُسَابَقُهُ بِأَمَانِعٍ

سَبَاقُ الْخَيْلِ : اسب دَوَانِی

سَبَاقُ الدَّرَاجَاتِ : مُسَابَقُهُ

دُوْجَرُخَه سَوَارِی

سَبَاقُ الْعَرَبَاتِ : مُسَابَقُهُ

أَتُومِبِلِرَانِی / مُسَابَقُهُ رَانْدَکِی

سَبَاقُ الْهَجَنِ : مُسَابَقُهُ شَتْر دَارِی

سَابِقَه / سَوَاقِی : سَابِقَه / پِیشُونْد

/ پَرُونْدَه / پِیشِنَه

سَابِقَه التَّجْهِيْزِ : پِیش سَاخْتَه

مُسَابَقَه : مُسَابَقُهُ / تُوْرُنُوْنِت

(اَنْج)

مُسَابِقِی : مُسَابَقُهُ دَهْنْدَه

سَابِکُ الْمَعَادِنِ : رِیْخْتَه کَر

سَبْکُ الْمَعَادِنِ : رِیْخْتَه گَرِی /

صَوغ

سَبِیْکَه : شَمِش / شَوْشَه

سَبِیْل / سَبْل : رَاه

سَبِیْل مَاءٍ : سَفَاخَانَه

عَلَى سَبِیْلِ ... : اَز رَاه / رِیْهَاب /

بَر سَبِیْلِ / بِطَرِیْق ... / بِعُنْوَانِ ...

فِی سَبِیْلِ ... : بَرای ...

سَبَانِخ : اسَهَنَاج / اسَفَنَاج

سَبِی : اسِیر کَرْدَن

سَبِی : اسَارَت / اسِیرِی / گِرِفَنَارِی

سَبِی / سَبَايَا : اسِیر / (ج) اسِیرَان

سَبِیدَاج (رَصَاصُ أَبْيَض) : سَبِیدَاج

(مَعَر)

سِت بَیْت : کَذِبَانُو

السَّت ... : ... خَانُم

السَّت الْکَبِیْرَه : شَابَاجِی شَلَه

سَتَر : پُوشَانْدَن / حِجَاب زَدَن /

پَرْدَه زَدَن / پَنَهَان کَرْدَن

سَتَر : عَیْب پُوشِی

سُتْرَه : کَت (اَنْج)

مَا یَسْتُرُ الْجَسَدَ بِالْکَادِ : سَايِرِی

تَسْتُر : پَنَهَانِی

تَسْتُرَ عَلَی : پَنَاه دَادَن / پَنَاه بَرْدَن

/ لَنگَر اَنْدَاخْتَن / پَرُوْرْدَن /

چَشَم پُوشِی کَرْدَن اَز / سَر وِسَر

دَاشْتَن

سَاتِر : پَرْدَه / تَخْتَه حِفَاف

سَجَّلَ: كالْبَاسِ	ساتر تراپی: خاکریز
سَجَّلَ (~) فِي السَّجَلَاتِ: ضَبَطَ	سِتَار: پرده / شادروان
کردن / ثَبَّتَ کردن	سِتَارُ مِنَ الْبُوص: چچو
سَجَّلَ سَتَوَى: سَالْنَامَه / اِخْبَار	مَسْتَوْر: سَرَبَسْتَه / پرده نشین
سَال	یا ساتر! (عِنْدَ الدُّخُولِ): یا الله!
سَجَّلَ مَلْفُوف: نَوْرَدَه / تومار /	اَسْتَتَر: رَوِگِرَفْتَن
طومار	مَسْتَتَر: پَنَهان / نَهان / نَهْفَتَه
سَجَّلَ يَوْمِي: رَوَزْنَامَچَه	سَتَان: دَبِیت / اِطْلَس
السَّجَّلُ الْمَدَنِي: ثَبَّتَ احوال	سَجَدَ: سَجُود کردن
سَجَلَات: بایگانی / آرشیو (فر)	سُجُود: سجده
مُسَجَّل (مُثَبَّت): ثَبَّتَ شُدَه /	مَسْجِد: مَسْجِد / (عَم) مَجِد
داخل دفتر	المَسْجِدُ الْأَقْصَى: بَيْتُ الْمُقَدَّسْ
مُسَجَّلُ بَعْلَمِ الْوُصُول: سِفَارِشِ	سَجَادَة: قَالِ / قَرَش / تُونَجِ /
تَسْجِيل (~ صَوْت): رِکُورْد	تَخْتَه قَرَش / جَاجِیم
(انج)	سَجَادَة الصَّلَاة: جَا نَمَاز /
تَسْجِيل (ثَبَّت): ثَبَّتَ / ضَبَطَ	سَجَّادَه
تَسْجِيل الْأَسْمَاء: ثَبَّتَ نَام /	سَجَادَة رَخِیصَه: زِلَو
نامنویس	سِجِسْتَان / سِجِسْتَانِي: سِیستَان
سَجَّل: کَار نَامَه / پَرَوَنَدَه /	/ سَگَزِی
تاریخچه / پِیشینه / بایگانی /	تَسْجِیف: سَجَاف گِرَفْتَن
ضَبَطَ / رِکُورْد (فر)	سِجَاف: رِسه / رَوِیان

سَحَبَ إِلَى الْخَلْفِ : پس کشیدن	انسجام : هماهنگی / توافق /
سَحَبَ كَلَامَهُ : حرف خود را	سازگاری
پس گرفتن / گفته خود را	مُنَسِّجَم : فرودست / همرنگ /
تکذیب کردن	هماهنگ
دَخَلَ السَّحْبَ : لاتار کشیدن	سَجَنَ : بزدان افکندن /
سَحَابٌ : ابر	بِنگهداشتن
سَحَابٌ (سوسته) : زب	سَجَنَ : زندان / سیاه چال /
سَحَابَةٌ صَيْفٌ : کواره	مَجَسَّس / نواخانه / دستاق
سَحَبَ مِنْ رَصِيدِهِ : بدگ بردن /	سَجَنُ مُؤَيَّدٌ : جبرِ ابد / زندان
بدگ کشیدن	ابد
مَسْحُوبَةٌ (لِلْعَيْنِ كَمَيُّونَ الْمُغُولِ)	سَجِين / مَسْجُونٌ : زندانی
: منجلی	مَسْجُونُونَ : زندانیان
يَسْحَبُ : پا بر چین رفتن	سیاسی
انسحاب : عقب نشینی	سَجِيَّةٌ / سَجَايَا : طبیعت / گوهر
اِنْسَحَبَ : کنار کشیدن / سرباز	/ ماهیت / خوی / افرینش /
زدن / عقب کشیدن / عقب	گونه / خاصیت / برشت /
نشینی کردن / پا پس آوردن /	خَمیره
پا از میان کشیدن	سَحَبَ : کشیدن / بکسل کردن
السُّحْتُ : رشوت / رشوه	سَحَبُ الثَّقَةِ : عدم اطمینان
السَّحْجُ : سونش / سائیدگی /	سَحَبُ الْجَوَائِزِ : قرعه کشی
شست و ساب / ساپش	جَوایز

ساحق: طاقت فرما / خورد	سَحَجَ بالسَّنْفَرَةِ أَوْ الْفَارَةِ: رَنده
گُشنده / فشار آور / مقاومت نا	کردن / سوهان کردن / ارب
پذیر / زیاد از سر در رونده /	دادن / پخ دادن / سائیدن
پُر قدرت	مِسْحَج: رنده نجاری
سِحاق: طبق زن	سِحْر: نیرنگ
سِحاقِيَّة: زن طبق زن / هم	سِحْرِي: جادویی
جنس باز	ساحر: جادو / دیوبند
مَسْحُوق: خاکه / سوده / گرده /	السَّاحِرَةُ الْعَجُوزُ: عَجوزه /
پودر (فر)	ساحره / مه سفید
مَسْحُوق الْفَسِيل: پودر	السَّحَر: بامداد / بامدادان /
رَخْتُوَنِي / گردو صابون قوی	بامگاه / شبگیر / سحر /
ساحل: کنار / کران / کرانه	سحرگاه / سپیده دم / سفیده
ساحلی: بندری	دَم
سَحْلَب: سَحْلَب / ثعلب	السَّحُور: سحری
سِحْلِيَّة: مارمولک / بزمجه	سَحَّارَة: گاو صندوق
سِحْنَة: قیافه / دک و دیم / سیما	سَحَقَ (طَحَنَ): فرسودن / خاک
/ ریخت	کردن / سائیدن / صلایه کردن
سحانی: پاشامی	/ کوفتن
سَحَر: تَمَسَّحَر کردن / دَسَت	سَحَقَ (قَفَسَ عَلَي): فرو نشانندن /
انداختن	سرکوبی کردن
سُخْرِيَّة: طنز / طنازی	سَحَق: صلایه / کوفتنگی / سایش

سُخام: دوده	ساخِر (شخص): طَعْنه زَن /
سَخَن: وَر آمدن	غرغرو / عَیْجو / کَلبی
تَسْخِین (تَحْرِیص): تَحْرِیص /	ساخِر (هَزَلی): طَعْنه آمیز /
تَحْرِیک / حَرِیف بردن / بر	طَعْنه ای / هَزَلی / کَنایه دار
انگیختن / لُج انداختن / از	سُخَر: دَم کار گرفتن / گردن کسی
جَا تیر کردن / لُجش گرفتن	گُذاشتن / پَر قِچی کردن /
سُخُونَه: تَفَت / گِرمی / گرما	نَبض کسی در دَست داشتن /
ساخِن: داغ	مُطیع کردن / زَیر اخیه (وَفتن /
نَسْخَان: آبگرم کن	کَشیدن / بَرَدن)
سَخَن / تَسْخِین: گِرم کردن	تَسْخِیر: مُطیع سازی / مَقْهُور
سَخَا (جَاد): دُون پاشیدن / سَر	سازی
کِیسه شل کردن / حَاتَم بَخشی	سُخْرَه: شاکار / بَیگاری / خَر
کردن	حَمالی
سَخَاء: سَخَاوَت / جود	سَخَط: وِل پری داشتن / آتش
سَخِی: دَست باز / راد دَست /	گرفتن / نَک و نال کردن
فَرَاخ آستین / کَرَم پِیشه	السَّخَط: نارِضایتی / نَک و نو
سَد: بَستن	ساخِط: تَق تَقو
سَد الثُّغَرَات: بَند کُشی کردن	سُخَف: پوچی / لَفَت و لَیس
سَد الشُّقُوق: دَرز گرفتن /	سَخِیف: پوچ / ناپَسند / یاوَه /
دَرزگیری	مَزخَرَف / بی مَعنی / بی نَمک
سَد الطَّرِیق: راد بَستن	/ بَیمَرَه / پِیش پا افْتاده

سَدُ الفَجْوَةِ: چاله پُر کردن
 سَدُّ آب بند / بَنُو آب / گیر /
 برغاب / سَدُّ
 سَدُّ تُرابی: پشته خاک / خنل
 خاکی / خاک ریزی / سَنَگر
 سَدُّ تُرابی: سَدُّ خاکی
 بِناء السُّدود: سَد بَستن / سَد
 بَنَدی / بَنَد بَستن
 سِدَادَة: سَرَبند / توبی / سوراخ
 گیره / دَر / سَر / قاش / قاچ
 سُدَّت الطُّرُقُ: راه بَند شدن
 سَدید (رأى ~): راست /
 دُرُست / صَحیح
 مَسدود: پسته / کپ
 سَدَد: باز پُر داختن
 سَدَد ضَرِبَة: ضَرَبَت وارد آوردن
 / ضَرَبَت زدن
 سَداد / تَسَدید: پُر داخت / باز
 پُر داخت
 سَداد القَرْض: پُر داختن وام /
 پُر داختن بدهی

وَاجِب السَّداد: پُر داختن /
 واجب الاداء / قابل پُر داخت
 السُّدَّة الرِّسُولِيَّة (الفائِكان):
 در باب پاپ / مَقَرُّ پاپ
 اِنسداد: گِرَفتنگی
 سِتَّة: شش
 سِتَّة عَشَر: شانزده
 سِتُون: شصت / شِست
 سِتَمَنَة: شش صد
 السَّادِس: شِشُم / شِشُمین
 السَّادِس عَشَر: شانزدهم /
 شانزدهمین
 مُسَدَّس: طپانچه / حَفَّت تیر /
 شِش بر / پِشتاب / تپانچه
 (معر)
 مُسَدَّس ساقِيَة: شِشلول /
 پارابلوم / رُولوه (فر)
 أَسَدَل السَّار: پَرده انداختن /
 پَرده فَرُوگذاشتن
 سَادَن (~ فِي مَعْبَد النَّارِ
 الزَّرْدُشْتِي): آذر پیرا

سِرَج مُزْرَكَش: استام / ستام	اَسْدَى: انجام دادن / اتخاذ
مَسْرَجَة: بى سوز	کردن / پُر داختن
تَسْرِيج الحَصَان: زين کردن /	السَّدَى واللَّحْمَة: تار ويود
زين و يراق کردن	سَادَج: دَخو / خام / ناآزموده /
السَّيْرَج (زَيْت ~): شيريه	ناپخته / خوش باور / زود
سراج: چراغ (معرا)	باور / ساده (معرا) / نَدَانَم کار
سَرَّاج (صُنْعَة): پالان دوز / پينه	/ گول / چلمن / چشم و گوش
دوز / تَرَكش دوز / زين ساز	بسته
تَسْرِيعَة شَعَر: آرايش مو	سَدَاجَة: خام دَسَى / سادگى /
سَرَح / سَرَحَان: خيره نگاه	ساده قوحي
کردن	سَرَب: تراوش کردن / نَشَر کردن
سَرَح من الْعَمَل: پالان آفتاب	تَسَرَب: تراويدن
گذاشتن	تَسَرَب: نشتى / نشدى / تراوش
سَرَح من الْجَيْش: آزاد ساختن /	/ چكله / نُفُوذ
از حالت بسيج بيرون آوردن /	تَسَرَب الغاز: نُفُوذ گاز
و موبليزه کردن	تَسْرِيب: تراوش / پُر اكنديگى
سَرَحَان: سَرَبُوا / سَرَحُوايى	سَرَاب: كوراب / آب نما
مَسَرَح: يَتَانَر / يَتَانَر (فر)	سِرَب: جلاب / اسكادران (فر)
مَسَرَحَى: نمايشى / يَتَانَرى	سِرَج: پالان / زين / آشرمه /
مَسَرَحِيَّة: نمايشنامه	يَرَاغ / يَرَاغ (ترا)
مَسَرَحِيَّة غِنَائِيَّة: اُپَرَت (فر)	سِرَج الجَوَاد: ساز و بَرگ

سُرُ / اَسْرَار: راز / مُعَمَّا / مَحْرَم (ج) اسرار	سُرَادِق: تتق / شادریان سَرْد الحِکَايَات: تَقَالِي (~) کردن
سِرَّاً: نهانی / در نهان / در خفا / مَحْرَمَانَه / مَخْفِيَانَه / (طج) ناعیان	سِرْدَاب: زیرخان / پلان / چالو / زیر زمینی / سردابه / دخم / سرداب / پاکته / زاغه / شکفت / کاز / گاباره / غار / دیماس
سِرِّي: تَحْت الشَّمَاع / مخفی / سَرَبَسْتَه / وِزْمِي / مَحْرَمَانَه / رازدار	سَرْدِين (سَمَلَك): ساردین سُرَّ (اِبْتَهَج): ولشاد شدن سَارُ: فَرَح بَخْش / دِلْبِشِين / صَفَا بَخْش / دل افروز بِکَل سُرُور! : بچشم! مَسْرُور: فَرَح / فَرَحَنْدَه / سَرشار / خوشحال / خوشبُل / خوشوقت / دلشاد / دلگشاد / سرخوش / سوگور و ملنگ / فَرَحَناک / شاد / شادان / شادمان
سِرِّيَّة: نهانکاری / پوشیدگی / رازیوشی / راز داری / سِرِي بودن بَيْنَهُمَا اَسْرَار: سَر و سِر دارند سُرَّة: سُر / تَرْنِج / ناف / گره / دشپل سُرَّة البَطْن: ناف سِرِير: تَخْتخَوَاب / رَخْتخَوَاب سِرِير النُّهْر: بُسْتَر رودخانه سِرِير مُعَلَّق بَيْن شَجَرَتَيْن: نه نو / نه نی سِرِيرِي: بُسْتَرِي / بالینی اُسُرَّة: خانواده	سُرُور: سرشار شدن / خشنودی / تَفْرِیح / نِشَاط

اُسْرَة حاکمه: دودمان / خاندان
 / سلسله
 اُسْرَى: خانوادگی / خودمانی /
 فامیلی
 سَرَطَان الْبَحْر (کبوریا):
 خرچنگ / پنجا / کلنجار /
 چنگار / سلاتون
 السَّرَطَان (مَرَض ~): سَرَطَان
 السَّرَطَان (بُرْج ~): بُرْج سَرَطَان
 / خرچنگ
 تَسْرَع: شتابیدن / شتاب کردن /
 عجله کردن / ولشور زدن
 تَسْرَع: دستپاچی
 سَارَع: پیشقدمی کردن
 سَرَع / تَسْرِع: شتاباندن / تُنَد
 کردن / شتاب دادن / سُرْعَت
 دادن
 سَرَعَان ما ...: دیری نپایید که ...
 سُرْعَة: زودی / شتابزدگی
 سُرْعَة الصَّوْت: سُرْعَت صیدا
 سَرِيع: تُنَد / تُنَدِرُو / بُرْقَى

سَرِيع الزَّوَال: ناپایدار / مَحُو
 شونده / سَبَنجی / پِکْسَاغْتَه /
 زود گُذَر / ناپایدار / زمانی /
 مَحُو
 سَرِيع الْغَضَب: دو آتش / آتشی
 مزاج / هَوَس آلود / سودایی /
 احساسانی
 اِسْرَاع: دستپاچی
 اِسْرَاع: دستپاچی
 مُتَسْرِع: بی تاب / بی پروا /
 دَسْتپاچه / زود رَس / شتابزده
 / ناپهنگام / شتاب آمیز
 مُسْرِع: شتاب ده / تُنَد کن /
 شتابنده
 بِسْرَعَة: زود / بزودی / بتاخت /
 بِرَآب / قَلَم انداز / بشتاب /
 دَوَان دَوَان / چیری / چَهار
 نَعْل / چارنعل / دَسْت بنشد /
 چککی / سردو
 اُسْرَع: شتابیدن / شتاب کردن /
 عجله کردن

أَسْرَعَ مِنَ الصَّوْتِ: قَرَأَ صَوْتِ /
 مَأْتَوْهُ صَوْتِ
 أَسْرَعَ! هَيِّنْ! يَا! /
 بِأَسْرَعَ مَا يُمَكِّنْ: هَرَجَهِ زُوْدَتْ
 أَسْرَفَ: خَرَجَ اثْنَاكَرْدَن / نَقْلَه
 كَرْدَن / أَفْتَابَه خَرَجَ لَحِيمِ كَرْدَن
 / زِيَادَه رَوِي كَرْدَن
 مُسْرِفٌ: بَادِ دَسْتِ / وَلِخَرَجِ
 إِسْرَافٌ: اِتْلَافِ / بَادِ دَسْتِ /
 خَرَجَ تَرَاشِي / بَرَجِ / رِيخْتِ
 وَهَاشِ / اِفْرَاطِ / غُلُوِي / كُزَافِي
 / زِيَادِي / بِي اِعْتِدَالِي
 سَرَفَلَه: سَجَافِ كُوفْتَن
 سَرَقَ: دُزْدِيدَن / قَاطِبِدَن
 سَرِقَه: دُزْدِي / سِرْقَتِ
 سَارِق: بَرْدَارِ
 سَرَّاق: اَرَه
 اِسْتَرَقَّ السَّمْعَ: كُوشِ خَوَابَانْدَن /
 اِسْتَرَاقِ سَمْعِ كَرْدَن
 اِسْتَرَقَّ النَّظَرَ: دُزْدِيدَه نِگَاهِ
 كَرْدَن / سَرَكِ كَشِيدَن

اِسْتَرَاقِ النَّظَرَ: زِيرِ چَشْمِي
 سِرْوَالِ: شِلْوَارِ / تَوِيَانِ / چاقچور
 سِرْوَالِ الثَّوْمِ: پِيجامه
 سِرْوَالِ حَرِيمِي: شَلِيْتَه / دَرْدَاخِ
 سِرْوَالِ دَاخِلِي: پَا جامه / زِيرِ
 شِلْوَارِي / زِيرِ جامه
 سِرْوَالِ قَضَاضِ: تُنْبَانِ / تَنَكِه
 سَرْمَدِيَه: اَبَدِيَتِ / اَزَلِيَتِ
 سَرْمَدِي: لَمْ يَزَلِ / لَآيْزَالِ / لَا
 يَتَنَاهِي / اَبَدِي / اَزَلِي /
 جَاوَدَانِي / هَمِيشْگِي / فَنَا نَا
 پَذِيرِ / بِي پَايَانِ / دَانَمِي /
 پِيوَسْتَه
 سِرِنَجَه: سَرَنَگِ (مَعَرِ)
 سَرَوِ (شَجَرَه الـ ~): سَرَوِ
 (دُورَخَسْتَرِ ~)
 سَرِي فِي: وَآگِرْفَتَن / سِرَايَتِ
 كَرْدَن / شَايِعِ بُوْدَن / نَفُوذِ كَرْدَن
 / بِدَاخِلِ رَاهِ يَافَتَن / پَخَشِ
 شَدَن
 سَرَوِيَانِ: سِرَايَتِ

سَطْرٌ / اَسْطَرٌ / سَطُورٌ : سَطَر /	سَرِيَّةٌ / سَرَايا ، گروهان
(ج) سَطُور	سَرِيَّةٌ خَيْالَةٌ : اسكادران (فر)
تَسْطِيرٌ : خَط كَشَى	سَرِيَّةٌ مُشَاةٌ : گروهان پياده
مَسْطَرَةٌ : خَط كَش / سَطَّارَه /	سَارٍ : دایر / جاری / عاقله /
سَطَر آرا	معمول / مجری
مُسَطَّرٌ : خط دار	سَارِي الْمَفْعُولُ : قابل اجرا
مُسَيْطِرٌ : حاکم / مُسَلِّط	سَارِيَّةٌ (عمود) : لایه / تیرک /
سَيْطَرٌ : دَسْت یافتن / دَسْت	دیرک
اندازی کردن / کنترل کردن	سَرَايٌ : سَرَا / سَرَاي (معرا)
سَيْطَرٌ عَلَى الْأُمُورِ : رشته کار	سَطْحٌ : بام / آسمانه / اشکوب /
پَدَسْت آمدن	گذاره
سَيْطَرَةٌ : تَسْخِير / تَسْلُط / يَلُو	سَطْحُ الْأَرْضِ : روی زمین
تَصَرُّف / اختیار / حاکمیت /	سَطْحُ الشَّيْءِ : رونه
کنترل / کاربری	سَطْحُ الْمَكْتَبِ (کُمپیوتر)
السَّيْطَرَةُ عَلَى الْغَيْرِ : ریش در	(desktop) : میز کار
دَسْت داشتن	سَطْحِيٌّ : سَرَسَرِي / قَسَرِي /
أُسْطُورَةٌ : اسطوره / افسانه	سَطْحِي / کم ژرفا / کم عمق /
عِلْمُ الْأَسَاطِيرِ : اساطیر / افسانه	کم آب
شناسی / اسطوره شناسی	سَطْحِيَّةٌ : کم عمقی / پایابی
سَاطُورٌ : نازی کاره / شوشکه /	مُسَطَّحٌ : هموار / تخت
ساتور (معرا)	سَطَرٌ : خط وچک کردن

مَسْطَرِین: آجینہ / اڑینہ /

شمشہ / کچھ

سَطْل: پیت / تَنَار / سَتَل / سطل

اِنْسَطْل: نِشہ شدن

مَسْطُول: چرسی

سَطَا: دَسْتُ بُرد زدن / دُزدیدن /

قاپیدن

سَطَو: دُزدی / دَسْتَبُرد / سِرَقَت

سَطَوَة: سُلطہ / تَسْلُط / پیشوائی

/ مَزَّت

سَعَد: خوشحال شدن

سَعَد: اَرَمگان / سعادت

سَعِيد: فَرخ / فَرخندہ / خوشحال

/ خوشدِل / خوشوقت / دلشاد

/ دلگشاد / سَرخوش / سوگور

و ملنگ / فَرخناک / شاد /

شادان / شادمان

أَسَعَد: دِل خوش کردن / سَرشار

کردن / خرسند کردن / خشنود

کردن

سَعَادَة: خشنودی

السَّعَادَة الزَّوْجِيَّة: خوشی

زَناشوئی

سَاعِد / سَوَاعِد: بازو / بازوان

سَاعَد: یاری کردن / کَمک دادن

/ دَسْتُ گرفتن / دَسْتگیری

کردن / دَسْتیاری کردن /

کَمک دادن

مُسَاعَدَات: کَمکها / تائیدات

مُسَاعَدَات اِقتِصَادِيَّة: کَمکهای

اِقتِصَادی

مُسَاعَدَة: کَمک / کومک / سایہ

دَسْتُ

مُسَاعِد: کَمکی / وَر دَسْتُ /

هَم دَسْتُ / یاوَر / بَر دَسْتُ /

دَسْتیار / مُعَاوِن / ماوَنگ

مُسَاعِدِينَ (مُتَمَصِّ الصَّدَمَات):

يُكَانَنْغِير / کَمک فَنر

السَّعُودِيَّة: عَرِسْتان سعودی

سَعَر: نِیخ

سَعَر الفَائِدَة: دَر صَد

سَعَر / تَسَعِير: نِیخ بَسْتَن

سعر الفائدة المَصْرِفِيَّة : دَر صَو

سُوو بانکی

تَسْعِيرَة : نِرْخ بَنْدی

تَسْعِيرَة جَبْرِیَّة : نِرْخ بَنْدی

إِجباری

اسْتَعْرَ : آتَش گِرَفْتَن / ذُق ذِق

کردن / گِر گِرَفْتَن

مُسْتَعِر : گَرَم / سوزان / تَنَد و تیز

سُعر حراری : واحد سَنَجِشَر

گَرَمَا / کَالُورِی (فر)

سُعر : هَار شَدَن

مَسْعُور : هَار

سُعار (داه الکَلْب) : هاری

الإِسْعَاف : آمبولانس (فر)

أَسْعَفَ : به قَرِیاد رَسیدن / داد

رَسی کردن / نَجَات دادن

إِسْعَاف : کُمَک / یاری

إِسْعَافَات أَوَّلِیَّة : کُمَکهای اَوَّلِیَّة

/ کُمَکهای مُقَدِّماتی / نُخُسْتین

یاری

سَعَف النُّخَیل : فَلَاحِن

مُسْعَف : رَها دَهَنده

سَعَلَ : سُرْفَه کردن

سُعَال : سُرْفَه

السُّعَال الدُّیْکِی (مَرَض ~) :

خروسک

سَعَى : کُوشیدن / سَمی کردن /

تَلَّاش کردن / دَسْت وِپَا کردن

سَعَى : کُوشِش / دَوَندگی

سَعَى دَانِب : مُوَظَّبت

سَعَى فَسَادًا : آشُوب کردن /

آشُوبَلَبی

السَّعَى إِلَى الشُّهُرَة : نَامِجُونِی

سَاعٍ / سَعَاة : پِیشخِدمَت / فَرَّاش

/ پَاکار / پَادَو / پَر قِیچی / تَوَند

سَاعِی البَرِید : فَرَّاش پَست

مَسَاعٍ حَمِیدَة : مَسَاعِی جَمِیلَه

مَسَاعٍ نَاجِحة : تَلَّاشهای مُوقِفِیَّت

آمیز

سَقَعَ : رِیختَن / رَوَان ساختَن /

پاشیدن / افشاندن / سَر دادن

/ شاریدن

سَفَارَة: سفارت	سَفَاح: چاقو کَش / سَفَاک / خون
سَفَارَة ایران: سفارتخانه ایران	رِیز / جِلاد / دَرْخِیم / جِیر
أَسْفَر عَنْ: نتیجه دادن / سَبَب	غَضَب
شدن	سَفَاح / حَمَلَت سِفَاحًا: مول
سَفَرَجَل (شَجَرَة ~): به	کردن
(دِرَخْت ~)	سَفَح: پَرنگاه / دامنه
سَفَع: سوختن / سوزاندن	سَفَح الجبل: پراکود / کوه پایه
إِسْفاف: پیش پا افتادگی / ابتذال	سَاقِر: مسافرت کردن / رَحَت
/ کاچول	کشیدن / پای خالی کردن
مُسَف: قیاسه چاکی / پیش پا	سَفَر: مسافرت
أُتَادَه / رُکِیک / مُبْتَذَل /	مُسَافِر: مُسافر / راهرو / راه
پست	پِیمَا
سُفوف: کفله / خاکه	سَفَر / أَسْفار: کتاب / (ج) کُتُب
سَفَك الدَّم: خونریزی	الْأَسْفَار الْمُنْتَحَلَة (أَبُوکَرِیفَا):
سَفَك دَمَه: خون کردن	کُتُب کَاذِبَه
أَسْفَل: پائین	سُفْرَة (مائدة): دِستَر خَوَانی /
أَسْفَلَت: سَنگ قَرَش	سُفْرَه / سَماط / سَاروُخ /
سَافِل: دُون / هَرَزَه / آدَم هَرَزَه /	ساروق / خوان
بَد دَهَن / بَد زَبَان / پست /	سُفْرَة / سَفَرِیَة: سَفَر
سِفله / فاجشه	سَفِیر: ایلچی
سَفَالَة: هَرَزگی / پستی	سَفِیر مُتَجَوِّل: سَفِیر سِیَّار

سَقَطَ الْجَنَيْنَ: سقط / فگانه	سَفَلَه: رَجَّاه (ج)
سَقَطَ الذَّبِيحَةَ: دَل وَقَلَّوَه	سَفَلَى: زِيرِينَ / فرودین / همکف
سَقَطْلَه: لَغَز	سَفِينَه: کِشْتی / جهاز / ناو
سُقُوطُ الْحُكُومَةِ: سُقُوطُ دَوْلَت	سَفِينَه تِجَارِيَّة: کِشْتی باری
سُقُوطُ الطَّائِرَةِ: سَرَنَکُون شُدَن	سَفِينَه حَرَبِيَّة: ناو / ناوِ جَنگی /
هَوَّابِيَا	کِشْتی جَنگی
مَسَقَطُ رَأْس: زَادگاه / زادبوم	سَفِينَه ذاتِ مِجَادِيف: کِشْتی
يَسْقُطُ ...! : مُرْدَه باد ...! مَرگ	بادبانی
بَر ...!	سَفِينَه رُکَّاب: کِشْتی مُسَافِرَبَری
أَسْقِطُ فِي يَدِهِ: سَر خَارِیدَن / هو	سَفِينَه شِرَاعِيَّة: کِشْتی بادبانی
کَرَدَن	سَفَه: خَرَج اَتِینَا کَرَدَن / نَفْلَه
سَقَفٌ: تَبِر رِیختَن	کَرَدَن / آفتابَه خَرَج لَحِیم کَرَدَن
سَقَفٌ: طَارَم / تَارَم / آسْمَانَه /	/ اِتْلَاف / باد دَسْتی / خَرَج
اشکوب / گدازه	تَراشی
سَقَفُ الْعَرَبَةِ الْمَكشُوفَةِ: کَرُوک	سَفِيَه: خَل / چَل / خَل وِرْدو /
سَقَفُ الْقَم: سَق / کَام	شَنک / مَجْهُول / مَجُول
سَقِيفَه: چَار طاقی / بارانگیر	سَقِيفَةُ الْعَصَافِير: جَبَر جَبَر /
تارمی	جَبِک جَبِک / زَق زَق (~)
مَسْقُوف: سَقَف دار	کَرَدَن
سُقَالَه: تَخْتَه بَنَدی / چوب بَسْت	سَقَطَ: اُفْتَادَن / وِل شَدَن / بَر
/ سَكُوب	چیدَه شَدَن

سَکَتِي: بازی بازی	سَقَم: بیماری / بی حالی
إِسْكَاتِ الْمُعَارَضَةِ: خاموش	سَقِيم: مندک / سُست / ضعیف
کردن مُخَالَفَتِین	ساقی: جامدار / چمانی / ساقی /
أَسْكَتَ (~ بِالْوَعْدِ أَوْ بِالْوَعْدِ):	آبدار
دَهان کسی گرفتن / خاموش	ساقیة: دولاب / راویه / آبگرد /
کردن	ری خیز
السُّکَر: شکر	سَقَاء: آب کُش
سُکَّرِ اقِمَاع / سُکَّرِ قَوْلِب: قند	سَقَى: نوشانیدن
سُکَّرِ نَبَات: گُلَابِ نَبَات / نَبَات	استسقاء: پُف کردن
سُکَّرِیَّات: مواد قندی	سَکَب: ریختن / روان ساختن /
سُکَّرِیَّة: قند دان	پاشیدن / افشاندن
سُکَّرِین: ساخارین / قندک	انسَکَب: روان شدن / سَلیس
السُّکَر (مَرَضٌ ~): مَرَضِ دولاب	بودن / شریدن
/ مَرَضِ قند / دیابت	سَکَت: زَبان دَر کَشیدن / از
مَرِیض السُّکَر: دولابی / بیمار	زَبان اُفتادن / بَس کردن / زَبان
قند	بُریدن
سُکْران: مَسَت / مَسْتانه /	سَکَت عَنْ شَیْء: هم گذاشتن
سَرْمَت / مَلَنگ	ساکت: خاموش
سِکِّیر: باده گُزار / شرابخوار /	سَکَتَةُ قَلْبِیَّة: سکته (شدن)
الکلی / دائم الخمر / دَوَا خُور	سُکُوت: خاموشی / بی صدائی
/ مِیگُزار / باده نوش	اسْکُت! : خاموش گُز!

سکران طینه: پاتیل	اسکاف / سکاف: چمشاک /
سکرتیر / سیکرتیر: منشی /	کفش / کفش دوز / پینه دوز /
سکرتیر (فر)	پاره دوز
سکرتیر جلسه: حضور نویس	مسکوکات: سکه
سکرتاریه (المكان): دبیرخانه	دار المسکوکات: ضربخانه
سکرتاریه (أعمال): منشی	سک: سکه زدن
گری (کارهای ~)	سک العملة: سکه زنی / ضرب
سکرتیر عام الأمم المتحدة:	سکه / سکه زدن
دبیر کل وپنهای متحد	اسکله: لنگر / لنگرگاه / سکان
سکرین سیفر: حافظ صفحه	دگل / اسکله
نمایش	سکن (أقام): سکنی داشتن
تسکع: چاقول زدن / پُرسه زدن	سکن / سگون: آرامیدن / آرام
دوره گردی کردن / ول	گرفتن / آب از آب یتکان
گردیدن / وگوشدن	نخوردن
تسکع: وگورد / سرگذر /	سکنتی: مسکونی
کمارگر / دوره گرد / هر جا	سکن / سکنتی: سکنتی / سکونت
گرد / حسن دله / سگ حسن	ساکین / سکان: اهل / (ج) اهالی
دله / دبنگور	جمعیت / سکه
تسکع: وگوردی	سکان العاصمة: ساکنین پایتخت
اسکفه الباب: پای ماجان / پا	سکان العیش: زاغه نشینان /
دری / سردر	کوخ نشینان

اتَمَسَكِنْ : ننه من غریب در آوردن	سُكَّانُ الْعَشَوَانِيَّات : زاغه نشینان / کوخ نشینان
سَكَّنَ : تخفیف کردن	سُكَّانُ الْكُهُوف : غار نشینان
سِلَافِي (من الصَّقَالِبَة) : إِسْلَاوِي (طیج) اسلونی	سُكَّانِي : جَمْعِيَّتِي
سَلَبَ : تاراج کردن	مَسْكَن / سَكَن : نَشِيْمَن / باشگاه / بودباش
سَلَبَ : تاراج شدن	مَسْكُون (بـ بِالْجِنِّ) : شَيْخ زَدَه
السَّلَب : چپاول / يَغْمَا (معمر) / پَنَمَاگَرِي	سُكُون : آرايش / بِي صِدَائِي / بی سروصدائی
سَلَبٌ وَنَهَبٌ : چپاولگَرِي	سَكِينَة : آرايش / آسودگی / آسایش خاطر / راحت
سَالِب : مَنفَى	سَكِين : كَارْد / چاقو
سَلْبِي : مَنفَى	سَكِين كَبِيرَة : نَازِي كَارْد / شوشکه / ساتور (معمر)
السَّلْبِيَّة : بِي إِرَادَتِي	عَالِسَكِين : بِشَرَط كَارْد (بـ)
سَلْبِيَّات : تَقَاوِص	خریدن
السَّلَب : قَاتِمَة	مَسْكِين : بِيچاره / جَلْمِبَر / جَلْمِبَر
أَسْلُوب : رَوِش / نَحْوَه / رَوْنَد / خِيَوَه / مَنفَى / سَبَك / طَرُز	/ (عَم) جَلْمِبَه
أَسْلُوب الْعَمَل : سَرِشْتَه	مَسَكْنَة : بِيچارگی / خَوَارِي /
سَلْبَطَة : خُود رَا بَه شَغَال مَرَكِي	جَز وَلا بَه / جَز وَنَالَه / جَز وَوَلَا
زَدَن	/ جَز وَوَز / جَلَز وَوَلَز
تَسْلَح / تَسْلِيح : تَسْلِيحَات	

سِلَاح / اَسْلِحَة: سلاح / جَنگ

افزار / اسلحه

سِلَاح الحدود: نیروی مرزبان

سِلَاح القِرسان: سواره نظام

سِلَاح المدرعات: نیروی زرهی

سِلَاح المَظلات: نیروی چتر

بازی

اَسْلِحَة تَقْلیدیَّة: سلاحهای

قراردادی / سلاحهای

کلاسیک

اَسْلِحَة حَدیثَة: سلاحهای مُورن

اَسْلِحَة کِیمائیَّة: سلاحهای

شیمیایی

سِلَاح الإِشارة: گردان پیشرو

مُسَلَّح: مسلَّح / تَحْتَ السِّلَاح

سِلَاحِلیک: زرادخانه / جبهه

خانه / قورخانه

سَلْحَة: سَلْحَة: باخه / سَنگ پُشت /

کاسه پُشت / لاکِپُشت

سَلَح: پوست کندن / پوست

کردن / پوست انداختن

سَلَح: پوست کنی / سَلَاحی

سَلَخانة: مَسَلَح / کُشتارگاه /

قصاب خانه

تَسَلَح: پوست کنی / سَلَاحی

اِنسَلَح: پوست انداختن / پوست

ریختن

سَلَس: سَلَس / آسان / رَوان

سَلَاسَة: سلاست

سَلَسِلَة: زنجیر / زنجیره

سَلَسِلَة (مُسَلَّس): سری (فر)

سَلَسِلَة النَّسَب: شجره نامه /

شجره نامه / شجره النَّسَب /

نَسَب نامه / نسب

مُسَلَّس: سری (فر)

مُسَلَّس (فِي حَلَقَات): سِرِّیال

(انج)

مُسَلَّس تَلْفِزیونی: نمایش

تِلویزیونی

تَسَلَّس: پی رَفَت / تَوالی /

تَرادُف / تسلسل

سُلْطَة (سُلْطان): قُدْرَت

السُّلطان : تاجدار / سلطان
 سُلطانی : شاهی / هُمایونی /
 دَریاری
 سُلطانیّه : کاسه / زیر دَستی
 سَلَع استِهلاكیّه : اشیاء مصرفی /
 کالاهاى مصرفی
 سِلعه / سَلَع : جنس / اجناس
 اسْتَلَفَ : وام گرفتن / قَرْض گرفتن
 السَّلَف / الأسلاف : پیشینگان /
 پیشینیان / نیاکان / نیاکان /
 (طبع) سرامدان
 سِلَفَه (أخت الزوج) : خواهر
 شوهر / جاری / خازنه /
 نادُختری / (عم) خارسو /
 خارشو
 سَلَفَى : کهنه پرست
 السَّلَفیّه : کهنه پرستی
 سَلَفَا : پیش پیشکی / پیش پیشی
 / پیش پیش / پیشکی
 سُلَفَه : وام / قَرْض
 سَلَقَ : جوشاندن

سُلطَه / سُلطات : مَرَجع / قُوّه
 السُّلطة التَّشريعیّة : قُوّه مُقننه
 السُّلطة التَّنفيذیّة : قُوّه مُجریه
 السُّلطة القضاة : قُوّه قضاى
 سُلطات (مَلاحیات) : اقتدارات
 / اختیارات
 سُلطات استثنائیّه : اختیارات
 قَوْق العاده إى
 السُّلطات الأمنیّة : مقامات
 امنیّ
 السُّلطات المُختصّة : مقامات
 ذیصلاحیت
 السُّلطة العلیا : قُدرت عالی
 سَلَطَه : سالاد (فر)
 سَلِطَة اللِّسان : هتاک / زَبان
 دَراز / زَبان ران / زَبان کُشاد /
 گُستاخ
 مُسَلِّط / سَلِيط : آمر علی / پک
 پهلُو
 تَسَلُّط : تسخیر / تَسَلُّط / یو
 تصرف

تَسْلُلُ: تُفَوِّذُ	مَسْلُوقٌ: آبِ بَرِ
سُلَالَةٌ: سُلَالَهُ / سِلْسِلَهُ / دودمان	تَسْلُقُ الْجِبَالَ: کوهنوردی / کوه
سَلِيلٌ: قَرَزَنَد	بَيْمَانِي
سَلَّةٌ: زَبِير / زَبِيل / زَبِيل (معمر) /	تَسْلُقُ عَلَى أَكْتافِ غَيْرِهِ: از
باوین / زیملو / کاله / کباده /	دیگران نَرَدبان تَرُق می سازد
گیره / سَبَد (معمر)	/ به بالِ دیگر پَریدن
سَلَّةُ الْخُبْزِ: جاشدان	انْسَلَقَ: جوشیدن
سَلَّةُ الْمُهِمَّاتِ: أَشْغَالِ دَان /	سِلَك / اسلاك: سیم
سَبَبُ أَشْغَالِ / زَبِيل	لَا سِلَكِيَّ: بی سیم
سَلَمٌ / تَسْلِيمٌ: سَهْرَدَن / واگُذار	اسلاك شائِکَة: سیمهای خاردار
کردن / واگُذاردن / واگُداشتن	سَالَتْ (صُوفِي): رَه رَو
سَلَمٌ / سَلَامٌ: سلام دادن	سِلُوكٌ / مَسَلَكٌ: کردار
سَلَمٌ جَدَلًا: واگُذار کردن /	الْمَسَالِكُ الْبَوْلِيَّةُ: پیشاب راه
تصدیق کردن / دادن	اِسْتَلَّ / اِسْتَلَّال: آختن / پاختن /
السَّلَامُ الْوَطْنِي: سُرودِ ملی	یازیدن / از غُلَاف بیرون
السَّلَامَةُ: سلامتی	کشیدن / از غُلَاف در آوردن
السَّلْمُ الْمَوْسِقِيّ: گام	السَّلْ (مَرَضٌ ~): دِق / ذات
تَسْلُمٌ / اِسْتِلَامٌ: دَرِیافت /	الصدر
تحویل	انْسَلَّ / انْسِلَالٌ: دَر رفتن
تَسْلَمٌ: دَرِیافت کردن	تَسْلُلٌ: دُرْدَکِ حرکت کردن / پا
تَسْلِيمٌ: واگُذارِی	بَر جِین رفتن

السلام: صلح

سلام زانف: گرگ آشتی

سلام سلاح: پیش قنگ / پیش قنگ

اسلم الروح: پیروی شدن

اسلم قیاده ل: ریش بدست کسی دادن

سلم: پلکان / پاشیب

سلم خشبی: نردبان

سلم خشبی مزدوج: نردبان

دوسر

سلم نقالی: پاشیب / پلان / پله

سلمت عیناک: چشمت درد

نکند!

سلمت یداک: دست مرزاد!

سلمه دفته: ریش بدست کسی

دادن

سلم: درست

سلم (معافی): بهبود / به افتاد

سلم الطویة: نیکو سیگال /

نیک نهاد / نیک خواه

سلم البینة: تندرست

بشکل سلم: بطور صحیح

غیر مسلم: لامتی

مسالم: بی آزار / سلم

مسلم / مسلمون: مسلمان /

مسلمانان

مسلم به: بی بر و برگرد / بر

و برگرد ندارد / بی پرس و

واپرس / بی چون و چرا

مع السلامة: خدا نگهدار! خدا

حافظ! سغریه خیر!

من المسلم به: مسلماً

یا سلام! (للاستحسان): زده!

زهی! زکی!

استسلم: سپرد افکندن / زنهار

خواستن / زیر بار رفتن / موم

شدن / سر برانو نهادن /

ماستها را کیسه کردن

استسلام غیر مشروط: تسلیم

بلا شرط

تسال: مشغولیات / مشکولیات

تَسَامِعُ: مُدَارَا / بُرْدبَارِی / (طج)	تَسْلِيَّة: سَرگرمی / تفریح
تَحْمَلُ: پذیرِی	سَلَّى تَسْلِيَّة: سَرگرم کردن /
اسْمَعْ لِي: إِجَازَه پَدَهید!	مَشْغُول کردن / تفریح دادن
مُتَسَامِعُ: بَاگُذَشْت / بَا مُدَارَا /	سَلَوَى / سَلَوَان: هَمْدَرَدِی /
شکِیَا	تَسَلَّى / تَسْلِیت / دِلداری / سَر
اسْتَسْمَعُ: حَلَال بَانِی طَلَبِیدن	سَلَامَتِی / آرایش / دِل خوش
سَمَعَهُ: عَمَلِ کُود دادن	کردن / سَرشار کردن
تَسْمِید: باروَرِی	مُسَلَّ: سَرگرم کُننده / تفریح
سِمَاد: کُود کُشَاوَرِزِی	دِهَنده / دِلکش / دِلجُور
اِسْمَرَّ: آفتاب خورْدن	مَسَلِی: چَرَب
اِسْمِرَار: آفتاب خورْدگی /	السَّلَوَى (طَائِرٌ ~): وِشَم
خورتاب گِیری	سَلُوفَان: سَلُوفَان
اَسْمَر / سَمَرَاء (خَمْرِيَّة): سَبْزَه	سَمِج: دَوَالِپَا / پَخْچَال / سَر خَر
تَسْمَرَفِي مَكَانَه: جَا خورْدن /	سَمَاجَه: رِفَت / رِفَت وِلِیس
وَا خورْدن / دَر جَايش	سَمَعُ: إِجَازَه دادن / مُرَخَّص
مِیخکُوب شُد / خُشکَش زدن	کردن
ماتش بَرْدن / دِست وِپَاگُم	سَمَحَ بِالْمَرْوَر: رَاه دادن
کردن	سَمَاح: آمُرِش
مُسَامَرَه: اِختِلَاط	سَمَحُ: خُوش اَطْوَار / خُوشخو /
مُسَار: مِیخ	خُوش بَر خورْد
مُسَار قَلَاوُظ: مِیخ پِیچ	سَامَح: آمُرِزیدن

السَّمْعَةُ الطَّيِّبَةُ: حُسْرُ شَهْرَتٍ /

خوش نامی / نام نیک

أَسْمَعُ: شِنَوَانْدَن / شِنَوَانِيدَن

سَمِعَ (مَ) مَا يَحْفَظُ: وَاخَوَان

کردن / از بر خواندن / بازگو

نمودن

تَسْمِيعُ: از بر خوانی / از حفظ

خوانی

سَمَاعَةٌ: سَمْعَك

سَمَاعِي: افواهی / افواها

سَامِق: کلان / سَر افراز

السَّمَك: ماهی

سَمَك الزَّيْنَةِ: ماهی طلائی /

ماهی قرمز

سِمَاكَةٌ: تَرْبِيَةِ السَّمَك: پرورش

ماهی

سَمَك: كَلَفْتِي

سَمِيكَ: كَلَفْت / پُرِشْت / خَنِيم

/ غَلِظ

سَمَكْرَةٌ: رُوِيْگَرِي

سَمَكْرِي: رُوِيْگَر

سِمَسَار: سَمَار / پادکان /

داستار / دَلَال / کارگشا

سِمَسَار البورصة: دلالِ بِيْهَام

سَمْسَرَةٌ: حَقُّ سَمِي / حَقُّ عَمَل /

حَقُّ دَلَالِي

سَمْسَرَةٌ (عُمُولَةٌ): كَوِيْون (فَر)

سِمِيسِم: كَنَجَد / شُونِيز

سَامِط: نوره / واجبی

سِمَاط: سَفْرَه / سَمَاط / سَارُوغ /

سَارُوغ / خوان (معر)

سَمِيط: نانِ كَنَجَد

مَسْمَط: كَلَه پَزْ خَانَه

سَمِعُ: شَنِيدَن / شنودن

سَمِعَ الْكَلَام: پَنَبِه از گوش بیرون

کردن

سَمْعًا وَطَاعَةً: قَرِبان! (عَم) قَرِیون!

مُسْتَمِع / مُسْتَمِعُون: شِنَوَانْدَه /

شِنَوَانْدِگان

المُسْتَمِعُون الْأَعْزَاء: شِنَوَانْدِگان

گِرَامِي

السَّمْع: سَامِعَه

سَمَكْرَى سَيَّارَات: صافکار
 اَسَمَال: پلاس / شولا / سائیری /
 جُل و پُوست
 سَام / مُسَمَّم: زَهْرَاگین / زَهْر
 آلود / زَهْر ناک / سُمَناک / سَم
 دار
 سُم: زَهْر
 سُم الخِيَاط: چَشمه سوزَن /
 سُوْفَار
 سُم القَار: ارسنیک / دار مُوش
 / مَرگ مُوش / دار اشکنه
 سُم زُعَاف: زَهْر حَلاَمَل /
 زَغْنَبُوت
 سُمَى: زَهْرَى / زَهْرَاگین / سُمَى
 قَسَم: مَسْمُومِيَّت
 قَسَمُ الدَّم بِالْبُولِينَا: اوره خون
 جَلَسَ سُمًا: کُوفَت! زَغْنَبُوت!
 عِلْمُ السَّمِيَّات: زَهْر شِنَاسِی
 مَسْمُوم: چِیز خُور
 سُم / مَسَام: سوراخ ریز / ریزه
 سوراخ / روزنه

مَسَامَى: پُر مَنفَذ / مَتَخَلَّل
 مَسَامِيَّة: پُر سوراخی / پُر مَنفَذِی
 / تَخَلَّل
 سَمَان: بَاسْتَرک
 سَمِين: قَرِيه / گُندِه / تَکَل / تَکَلو
 / تَکَلِی / سَلْمِبِه / گِرَوَار /
 شَحِيم
 سَمَن: چَرَب
 سَمَنَة: قَرِيْبِی / چَرِبِی / بَرکَت
 السَّمَاء: آسَمَان
 السَّمَوَات السَّعِيَّة: هَفَّت گُنَبَد
 سَمَاوِی (لَوْن): آسَمَانِی /
 آسَمَانگُون / آبِگُون / آبی /
 مِینَا فَاَم
 سَام: وَاَلَا / بَلَنَد پَایِه / رَفِیع /
 عَرَشِی / بَرین
 سَمُو: بَلَنَدِی / اِفْرَاشْتِگی / تَعَالِی
 / عُلُو مَقَام / رَفَعَت
 سَمُوْر: بَیْدَسْتَر
 اَسْم: نَام
 سَمَى (بَدَأَ): یَا عَلِی کَرْدَن

سَمَى (بَسَلَّ): اَنَا قَتَحْنَا خَوَانَدَن
مُسَمَى: مَوْسُوم پ...

سَمَى / أَعْطَى اسْمًا: نام گذاشتن
تَسْمِيَّة: نام گذاری / اِسْم گذاری
سَمَى: هَم نام / هَم اِسْم / آدَاش
سُبُلَّة: خوشه

سِتْرَالِ الْهَوَاتِف: سانترالِ يَلْفَن
سَتْتِيَمِتَر: سانت / سانتي وِتر

سِنْجَاب: موشِ خَرَمَا
سِنْجَة: قمه

سَنْد: پُشت وِپَناه / پُشتوار /
پُشتیان

سَنَادَة: بادير / سپابه
مُسانَدَة: چِمَايَت / ياوَرى /
پُشت گرمی

اسْتَنْد / اسْتِنَاد: يَكِيَه کردن
سَانَد: پَر دادن / پُشت به پُشت
دادن / پُشتی کردن / ياوَرى
کردن

مَسَنْد: دَسْت انداز / مَتْكا /
پُشتی

مَسَنْدَ لِلْقَدَمَيْن: پا يَكِيَه
مَسْنُود: دُم كَلَفَت

سَنْد / سَنْدَات: قُبَالَه / بَرَات /
بَرَوَات / چَك / بِيچَك /
سَنْد / (ج) اسناد

سَنْد ملكِيَّة: چكنامه / حُجَّتانه
سَنْدَات مَالِيَّة: اوراقِ بَهَادار
سندان: سندان

مُسْتَنْد: مَدْرِك / (ج) مَدَارِك
مُسْتَنْدَات الْمَلِكِيَّة: اسناد
مَالِكِيَّت

سُنْدُس: زَرى / زَرِفَت
السَّنار (شَجَرُ ~): چنار

السَّنَط (شَجَرُ ~): اَقَاتِيا
سِنْغافُورَة: سِنْگاپور

السَّنغال: سَنْگال

سَنْفَر: سوهان زدن / پَنج کردن
سَنْفَرَة: سُون / سِنابده / سوهان /
سوهون / صُحُون

سَنَم / سَنام: قوز / قوچ / كوچ
سَنَم الْجَمَل: كوهانِ شَتْر

سَنَّة / أَسْنَان: دندان	استن: قانون وضع کردن
سَنَّة / سنون: دندانه	سَنَّة / سنین: سال / سالها
مَسْن: پیر زال / پیر و پائال / پیر و پتله	السَّنة الشمسية: سال خورشیدی
مُسْنَن: دندانه دار / دندان دار /	/ سال شمسی
کنگره ای / شیکاف دار	السَّنة القمرية: سال قمری
مَسَن: اہسان / سون / سان	السَّنة الماضية: پارسال / پایار
سُھد / سھاد: شب زنده داری /	السَّنة قبل الماضية: پیرار سال
بیخوابی	سنوی: سالانه / سالیانه / هر
سَھر: بیدار ماندن / شب زنده	ساله
داشتن / دود چراغ خوردن	سن: تیز کردن / سون دادن / تیغ
ساهر: شب باره	آب دادن
سَھر: شب زنده داری / بیدار	سین / سینون: نوک / ثغر /
خوابی	دندانه
سَھرَة: شب نشینی	سین الفیل: پیلسته
سَھل (ھین): آسان	سن القوانين: قانونگذاری /
سَھل / سَھول: جلگه / پهن	وضع قانون
دشت	سین الرشد: سن قانونی
سَھلُ المَنال: دَمَدَسْت / نائل	سین الیأس: یانگی / یانه گی
شُدنی / در دسترس / بدست	/ سین یانگی
آوردنی	سَنَّة: سنت
	سنی: سنی / اهل سنت / عمری

سَهْم / سهام: تیر / تَخْش / ناوِک	سَهْوَةٌ: فَرْت فَرْت / فَرْتی
/ خَدَنَگ	تَسْهیل: اِمْرار
مُساهِم: سَهیم / سِهامدار / حصّه	سَهْل: آسانی کردن
دار / انباز	سُهیل (نَجْم): برک
مُساهِمَة: شِرکت / هَم بَخْشی /	ما یأتی سَهلاً یَضیع سَهلاً: هرچه
سَهْم / کَمِک / هَمکاری	به یَلّی آید به تَلّی پُرود
سُهْن: مارمولک	مُتَساهِل: پش گوش انداز
ساه: بی خیال / نا خود آگاه / بی	إِسْهال: اسهال / رِیقو
خَبَر / بی اطلاع	أُصِيبَ بِالْإِسْهال: تَر زدن /
سَهْو: سَهو / بی ملاحظگی /	راست روده شدن / رِیق
نَدانستگی / بی توجّهی /	اُفتادن
غَفَلَت	مُسَهِّل: مُسَهِّل / کارکن
سَهْوًا: نا خود آگاهانه / غَفَلتا /	استسَهِّل: بازیچه پنداشتن
سَهو / غیر عمدی	استسَهال: ناچیز شماری /
سُوپر مارکت: اُبر بازار /	سَبْک شماری / سَهْل گیری
فروشگاه و بزرگ	ساهِم: هَم بَخْشی کردن / سَهیم
سُوپرمان: اُبر مرد	شدن
سوتیان: پستان بند / بازرنگ /	سَهْم (حِصّه): بَهره / آبخور /
سماکچه / ساماخچه / سماچه	بَرخه / بَخْش
السَّید (لِلاحْتِرَام): آقا / خواجه	سَهْم / اُسْهَم: سَهْم / سهام
اَسود: سیاه / سیاه رنگ	اُسْهَم الشَّرْکَة: سِهام شِرکت

سیاده القانون: حاکمیت قانون /

(طبع) باللاتیتز قانون

سید / سادّه: سر / (ج) سران /

آقا / (ج) آقاییان

سیدّه: خانم / مادام (فر)

سیدّه سالون: زن میزبان / زن

هماندار

سیادتک: جنابعالی

مُسوّده: پیش نویس / رو نوشت

مُسوّده الدستور: طرح قانون

اساسی

سوار / أساور: النگو / دستبند /

بابره / دست برجن / یاره

سور / أسوار: دیوار / پرچین /

محجر / سنگ چین

سور: نرده کشیدن

تسوير: دیوار کشی

سیرامیک: سفال

ساس: رام کردن / افسار کردن

السیاسة: سیاست

أسود فاحم: دودی

أسود البشرة: سیاه چرده / کاکا

سیاه / سیاه سوخته / سیاه

پوست

أسود لامع: مشک فام / مشکین

ساند: حاکم / حکمفرما

سادّه القوم: مهان / مهتران /

خدایگان

سواد: سیاهی

سواد الناس: توده مردم

سوداوی: مالیخولیائی / افسرده /

سودا زده

سوداویّه: مالیخولیا / سودا /

سودا زدگی

سیاده: حاکمیت / حکمفرمائی

/ تمامیت

ذات سیاده: دارای حاکمیت

سیاده مصر علی البحر الأحمر:

حق حاکمیت مصر بر دریای

سرخ

ساعة رملية: ساعت شنی /	سیاسة التشفُّف: سیاست
ساعة ريگی	برداريها
ساعة مائية: تسو	سیاسة الحكومة: خط مشی
ساعة يد: ساعت مچی	دولت
استساع: لذت بردن از / مزه	سیاسة معادیه: سیاست
آوردن / خوش مزه کردن	خصمانه
مستساع: گوارا / خوش گوار /	سائس: میر آخور / جلودار /
خوردنی	چارپادار / طویله دار
سائق: چرب	سیاسی: رجُل سیاسی /
سوق: سر دواندن / دول دادن /	بیاستمدار
دفع الوقت کردن / امروز و فردا	سوس: موربانه / آب دُرُک /
کردن / این دست و آن دست	آبدُرُک / شپشه / سوسه
کردن / سنگ اندازی کردن /	تسوس: کرم خوردن
پس گوش افکندن	سوسته: زرب
تسویف: دفع الوقت / طفره /	سوط / سیاط: نازبان / قمچی /
تعویق	قمچین / شلاق / تسمه /
مسافة: فاصله	مژگان
ساق: ماشوره (معر)	ساعة: ساعت
ساق سوقا: راندن / هر کردن	کُل ساعة / بالساعة: ساعتی
ساق / سيقان: پا / پاها	ساعة جیب: ساعت بگلی
ساق النبات: ساقه	ساعة حافظ: ساعت دیواری

سابق عليك النبي! خُدا وکیل!

سابق: راننده / شوفر (فر)

سابق الحنطور: درشکه چی /

کالسه چی

سپاق: زمین / مفاد

سُوق: بازار

سُوق الجمعة: جمعه بازار

سُوق الخضار: سبزه میدان

سُوق أسبوعية: هفته بازار

سُوق خيرية: بازار نیکوکاری

سُوق رائجة: کارسکه

سُوق مغطاة: راسته بازار

السُوق الأوروبية المشتركة:

بازار مشترک اروپائی

السُوق الحرة: بازار آزاد / بازار

مکاره

السُوق السوداء: بازار سیاه

سُوقی: بلوئی / غوغایی / مبتذل

/ پست / قبله چاکی / پیش

پا افتاده / رکیک

السُوقَة: غوغا / توده مردم /

اوباش

سُوقَة: بازارچه

انساق: رُو دست خوردن / بی

مقصد رفتن / بی اراده کار

کردن

انساق: راندگی

مُساوِك: دندان سا / مساوک

تَسوَل: گدائی کردن / چیراغ

خواستن / سوال یکف کردن

تَسوَل: دَریوزگی / دَریوزی /

شَیْن اللّٰهی / شید اللّٰهی

مُتَسوَل: گدا / پارسه / دَر خَوار

/ دَر خَواه / سائل یکف

مُساوَمَة: چک وچانه / چک

وچوک

ساوَم: چانه زدن / چک وچانه

زدن / چک وچوک زدن /

وَرّاجی کردن

سَواَه ... او: خَواه ... خَواه ...

سَوَاءٌ شِئْتَ أَمْ أَقِيتَ : خواه نا
 خواه / خواهی نخواهی
 سیان، همانند
 سَوَى (جمله مُتَوَيَّا) : تراز
 گرفتن
 مُسَوًى : هموار / تخت / کفه
 سَوًى / تَسْوِيَةٌ : مفاصا گرفتن /
 چاله پر کردن / تَسْوِيَةٌ کردن /
 واریز کردن / سازش کردن /
 در کردن / نِشست کردن
 سَوًى حِسَابًا : مفاصا گرفتن / تراز
 کردن / تَسْوِيَةٌ کردن / حساب
 را واریز کردن
 تَسْوِيَةٌ : واریز / مصالحه / تراضی
 / تسویه / توافق / سازش
 بالتساوی : بالتَوَيَّة / همانند /
 یکسان / هَمَجور / یکجور
 تَسَاوًى : پهلُو زدن
 سَوَاسِيَةٌ : همانند / یکسان /
 هَمَجور / یکجور
 سَوًى (لِلإِسْتِثْنَاءِ) : جزُ

سَوِيًّا : بالاشتِراک / دَسْت جَمعی
 على السَّوَاءِ : على السَّوِيَّة
 على قَدَمِ المُساوَاةِ : با پایا
 غَیر مُتساو : بره بره
 غَیر مُسَوًى : نا صاف / ناهنجار /
 ناهموار
 لِسَوءِ الطَّالِعِ : بدبختانه
 مُتساو : سَرِيسر / هَم اندازه /
 هَم پایه / هَمگن / همانند /
 هَم رَبَّه / مساوی / برابر
 مُساو : برابر / مُساوًى / هَم چَند
 مُساوَاةٌ : برابری / مساوات /
 تساوی / یکسانی
 مُتساو : لَج / اوقات تلخ / مُتغیر /
 رَنجیده / خَشَمگین / آزرده
 يُساوًى بَينَ : هَمه را بیک چَشم
 دیدن / یک چَشم نگاه کردن
 / بیک چَشم نگاه کردن
 مُسَوًى / مُسَوِيَّات : سطح / (ج)
 سطوح
 المُسَوًى العَالَمِيّ : سطح جَہانی

المُسْتَوَى الْقَوْمِيَّ: سَطَحِ يَلَى
 مُسْتَوَى الْمَعِيشَةِ: سَطَحِ زَنْدَگِی
 ساء: بَدْتَر شدن
 سُوء: بَدِی
 سُوءِ اسْتِعْمَال: سُوءِ اسْتِفَادَه
 کردن از ...
 سُوءِ الْأَوْضَاعِ السِّیَاسَةِ:
 وَخَامَتِ اَوْضَاعِ سِیَاسِی
 لُئُوءِ السُّمْعَةِ: بَدِ نَامِ / نَامِ
 نَنگ
 سُوءِ الظَّنِّ: چَپِ اُفتادن با ...
 سُوءِ السَّیْرِ وَالسُّلُوكِ: بَدِ
 رَفْتاری / بَدِ کَرْداری
 سُوءِ الْمُقَابَلَةِ: بَدِ بَرخوردی
 سُوءِ فَهْمٍ: سُوءِ تَعْبِیر
 سَیِّئٍ / اَسْوَأَ: بَدِ / بَدْتَر
 سَیِّئِ السُّمْعَةِ: بَدِ نَامِ
 سَیِّئِ السَّیْرِ وَالسُّلُوكِ: بَدِ رَفْتارِ
 / بَدِ کَرْدارِ
 سَیِّئِ الطَّیْعِ: بَدِ اِدا / بَدِ اِطوارِ /
 بَدِ خَوِ / بَدِ غَلَقِ

سَیِّئِ الطَّوْفَةِ: بَدِ خِیمِ
 سَیِّئِ الْحِظِّ: بَدِ اِقْبَالِ / بَدِ اَوْرَدِه
 / پِیناس / بَیْرِه بَخْت / بَدِ
 رُوزگارِ / اوراقِ شُدِه / بَدِ
 اخترِ / بَدِ شانسِ / بَدِ کامِ /
 بَدِ بَخْتِ / بَدِ پیارِ / اَنِینِه /
 کورِ بَخْتِ / فَلَکِ زَدِه /
 مَفْلُوکِ / فَلَاکَتِ بارِ
 سَیِّئِ الظَّنِّ: بَدِ خِیَالِ
 سَیِّئِ الْعَاقِبَةِ: بَدِ اَنْجَامِ
 سَیِّئِ الْقَصْدِ: بَدِ خِیمِ
 سَیِّئِ الْمَعْشَرِ: نَجَسِ
 سَیِّئِ النِّيَّةِ: بَدِ خِیمِ
 سَیِّئَةٍ / سَیِّئَاتِ: گُناه / زُلَّتِ /
 بَزَه / بَزَهکاریِ / جِنايَتِ
 سَیِّئَةٍ / مِساوئِ: قُصصِ / کِمبودِ /
 کاسیِ / قُصُورِ
 اسْتِئَاءِ: بَدِ اَمْدَنِ
 اَسَاءَ اِلَى: اَذِیَّتِ کَرْدَنِ / تَخَطُّی
 کَرْدَنِ / وِلْخُورِ کَرْدَنِ /
 رَنْجَانْدَنِ / صَدْمَه زَدَنِ

سَجَبَتْ مِنْهُ: وَلَشَ / (عم) وَلَشَ	آساءَ الْفَهْم: دُرُوسَتَ تَفْهَمِيدَن /
سَجَبَتْ: بهل!	بَدَ تَعْبِيرَ كَرْدَن / سوءَ تَقَاهُم
تَسْيَب: سهل انگاری / قصور /	کَرْدَن
اهمال / فراموشکاری / غفلت	إِسَاءَةٌ: تَجَاوُزَ / بَزَه / تَقْصِيرَ /
فرو گذاشت	وَلِخُورَى / رَنْجِشَ
تَسْيِيج: دیوار کشی	إِسَاءَةُ الْإِسْتِعْمَال: بَدَ پِکَارَ بُرْدَن
سَيَّاح: تاره / نَرَا / نَرْدَه	پِسُوئی: کَرَا کَرْدَن / کَرَا یَه اش
سَيَّج: نَرْدَه کَشیدن	کَرْدَن
سَيَّجَارَة: سیگار	السُّوَيْد: سُوَيْدَ
سَاحَة: پَهَنَّا / صَحْنَه / زَمِينَه /	السُّوَيْسَ (بِمِصْرَ): سُوَيْزَ
سَاحَتَ / عَرَصَه / سَرَبَنْدِی	سُوَيْسَرَا: سُوَيْسَ (فَرَا)
سَاحَة الْوَعَى: مَصَافَ / کَار زَار	سِی آیِ یِه (هَيْئَةُ الْإِسْتِخْبَارَاتِ
سَاحَة مُسَوَّرَة: چَهار دیواری /	الْأَمْرِيكِيَّة): سَا زِمَانِ سِیَا
سَرَبَنْدِی	اِنْسَابَ: رَوَانِ شَدَن / رَوَانْدَن /
السَّاحَة الدَّوْلِيَّة: عَرَصَه بَيْنَ	رَوَانِيدَن
الْجَلَلِی	اِنْسِیَابَ: رِيزَشَ / بِيرونِ رِيزِی
سَانِعَ / سَوَّاحَ: سَيَّاحَ / (ج)	مُنْسَابَ: رَوَانَ
سَيَّاحَان / جَهَانْگَرْدَ / مَحْشَرْگَر /	سَانِبَ: شَلَّ / شِيتَ
گِيتِی نَوْرَدَ	سَاپِبَ (بِلَا رَقِيبَ): دُولَ / دُولِجَر
سَوَّاحَ: سَيَّاحَ / جَهَانْگَرْدَ / گِيتِی	سَاپِبَ (غَيْرَ مُثَبَّتَ): لُسَ / نَا
نَوْرَدَ	اِسْتَوَارَ

سیرة حیاة: سرگذشت /	السَّيَاحَةُ: جهانگردی / تورسم
تاریخچه زندگی / تذکره /	السَّيَاحَةُ والفَنَدَقَةُ: تورسم
زندگینامه / زیستنامه /	وهْتِل سازی
بیوگرافی (انج)	سَیَاحَةُ (کِتَابُ رِحَالَت):
سیرة ذاتیة: زندگینامه /	سَیَاحَتَمَه / سَفَرنامَه
زیستنامه	سَیَخ / اَسَیَخ: بابزن / کچه /
سایر: مُمَاشَات داشتن /	بیل
مُماشَات کردن / مُدارا کردن /	سَیَخ تَنْظِیْف السِّلَاح: سنبه
هَم آهنگ کردن / هَم کوک	سَار / سَیر: راهی شدن / راه
کردن / وفق دادن	أُفْتَادَن / راه پیمودن / راه
مُسَایَرَة: مُماشَات / مُدارا	رُفْتَن
السَّیْرُک: سیرک / چالگاه	سَیْرَ رَوَانْدَن / رَوَانِیدَن / گُسیل
سِیسی: ناتو	کردن / رَوَان ساختن
مَسِیْعَة: آچینه / اژرنه / شمشه /	سَیر الِکاتِیْنَة: تسمه
کَمچه	سَیْرًا عَلَی الْأَقْدَام: پیاده (رفتن)
سَیْف / سَیُوف: شمشیر / تیغ	السَّیْر لَیْلًا: شبگیر
سَیَاف: جَلاد / دُرْخِیم / بَیر	سانر: سابر
غَضَب / نَقْجی	سانر فی رِکاب ...: یدک ...
سَیْقُون: منگل / سیفُن	تَسَییر: اِمَرار
سَیْل: بَرسات / سیل / سیلاب /	مَسَار: مَسیر
تُوفان / طوفان	مَسیرَة: مَنینگ (انج)

السَّيْنَمَا النَّاطِقَةُ: سینما گویا

سَالٍ / اِنْسَالٌ: روان شدن /

آبکی شدن / شره کردن / شری

زدن

سَالٌ لِعَابُهُ: آب دهان روان

ساخن / دهان را آب

انداختن

سَيْلٌ / اَسَالٌ: مایع کردن

سَيْلٌ (صَفًی): تَوْبَهُ کردن /

حساب را واریز کردن /

بصورتِ تقدیمه در آوردن

سَائِلٌ / سَوَائِلٌ: مایع / (ج)

مایعات / سَيَّال

سَيُولَةٌ: مِيعَانٌ / جَرَبَانٌ

مُسَيَّلٌ لِلدَّمْعِ: اشک آور

سَيْلُوبِت: نیم رُخ / نیمچهره

سِیمَا: ریخت

لَا سِیمَا: بِخُصُوصٍ / مَخْصُوصَا

السِّیمَاءُ: سِیمَا

سِینَارِیْسْت: صَحْنَه آرا

سِینَارِیو: فیلمنامه

سِینَمَا: سینما / سینما

ما شاء الله! بَارِكْ اللهُ! (عم)

باریکلا!

مَشِينَة: مَشِيَتْ

شاسیه: شاسی (فر)

شاشه: پرده / صَفحه

شاکوش: چاکوچ / چکش (معر)

شال: شتل

شال کشمیر: تُرْمه

شالیه: کلبه / سَرّاجه

شِیَال: بار افکن / بار بر / حَمّال

/ نَقّال

شِیَالَة (أَجْرُ الْعَمَال): حَمّالی

الشّام: شام / شامات

شَان / شُؤُون: مَوْضُوع / مَطْلَب

/ (ج) مَطْلَب / امر / (ج) امور

/ مَسْئَله / (ج) مسایل

بِشَان ...: دَرباره / راجع به ... /

دَر باب ... / بَابَت ...

له شَان بِ...: به ... رِبْط داشتن /

سَرّوکار داشتن

شُؤُون الحِیَاة: کاروبار

شُؤُون الْعَامِلِین: کارگزینی

ما شَأْنُکَ؟: بتو چی؟

شای: چای

الشُّبَاب: جَوّانی

شَاب: جَوّان

شَابَة: زَنَد جَوّان

شَبَّ عَنْ الطُّوق: بالغ شدن

شَبَة: زاج / کات

شَبَّت (خُضْرَة): شوید

تَشَبَّث: إِصْرَار وِرْزیدن / پاپی

شدن / چَنگ زدن / سَر

سَخْتی کردن / بکوری چَشَم

کسی کار کردن / بابا غرابی

کردن

تَشَبُّث: خُودسَری / ماندگاری /

پا یثاری / إِصْرَار / سَمَاجَت

شَبَّاک: پَنجره
شَبَّاک (مَ فی بَنَک أَوْ مَا شَابَهَ):

گیشه
شَبَّاک التَّذَاکِر: باجه فُروش

پلیت
شَبَّاک الحَجَز: گیشه رِزرو
شَبَّاک حَلَقَى: پَنجره دایره ای
شَبَّاکَة: شَبَّاکه / تور / نت (انج)
شَبَّاکَة الصَّرْف الصُّحَّى: اگوی

فاضلاب
شَبَّاکَة العَرُوس: دَسَبَنَدو طَلای
عَرُوس

شَبَّاکَة المِیَاه: شَبَّاکه ابرسانی
شَبَّاکَة تَهْرِیب الْأَسْلِحَة: شَبَّاکه

قاچاقِ جِلاح
شَبَّاکَة مَحَلِّیَة: شَبَّاکه مَحَلِّ
الشَّبَّاکَة العَنَکَبُوتِیَّة (web): وِب

شَبَّاکِی: زَنبُورِی
شَبَّاکِیَّة: پِیجازی / خانه خانه /
خشت خشتی / زَنبُورِی
مَشَبَّک: گِیرِه

شَبَّح: شَبَّح / روح / جان / دِیو /

جِن
شَبَّر: وَجَب / اودَسَتْ / پَدَسَتْ
شَبُورَة: مِیو بامدادی

شَبَّشِب: سَرِیائی / بالیک

شَبَّع: سیر شدن
شَبَّع: خَشَنودِی

إشباع: کامروا سازی

تَشَبَّع: سیر شدن / إشباع شدن

شَبَّع: إشباع کردن / پُر کردن

شَبَّعَان: سیر / آرد بیخته

مُشَبَّع: پُر / پُر رَنگ / سیر رَنگ

مُشَبَّع بِالْمَاء: سیراب / سیرابی

تَشَابُک: دَر هَم پِیچیدن / دَر هَم

بافتن / دَر هَم بافته شدن / بهم

تابیدن / تاب دادن / گِیرِه

خوردن

تَشَابُک: روی هَم چینی / روی

هَم چیدگی

تَشَابُک (مَ بِالْأَیْدِی): بفرنجی /

دست بگریبانی / گلاوِزی

شبه جزيرة العرب: عربستان	مَشَبَك الفَسِيل: گیره لباس
شبه رَسْمی: نیمه رَسْمی	مُتَشَابِك: شیت / بفرنج / هَم
شبه قَلَوی: شبیه قلبا	تافت / پیچ در پیچ / پیچاپیچ /
شُبُهَة: مَظَنُونِیت	پیچان / دَر هَم بَر هَم / توبنو
شُبیه: هَم شکل / هَمَانَد /	/ نو در نو / تو هَم
هَمال / هَم جَوَر / مانی	اشْتِیک: زد و خورد کردن /
مُتَشَابِه: یکسان / یک شکل	دَسْت به پخه شدن / دست
مَشْبُوَه: شُبُه ناک / مَشْکوک /	بگریان شدن / گلاویز شدن
مَظُنون / لکه دار	اشْتِیاک: دَر گیری / زَد و خورد /
مُشْتَبِه به: مَشْکوک / مَظُنون	مَرافَعَه
یُشِبِه: ماینستن / به فلان بُردن /	اشْتِیاکات حُدُودِیَة: زَد و خُور و
به فلان رفتن	مَرزی
اشْتِباه: مَظَنُونِیت	شِیل: اخور / توله
اشْتِباه / یُشِبِه علیه: عَوَضی	أشبال نادى ...: جَوَانان
گرفتَن	وَرزِشگاو ...
تَشْبیه: تَشْبیه / تمثیل // (طبع)	أشبین: ساقدوش
مَانَدگُنِی	شِبِه ...: نیم ... / نیمه ...
تَشْتَت: پَرَاکندن / پَرَاگندن / بَر	شِبِه / تَشَابُه: مَانَدگِی / شِبَاهَت
هَم خوردن / داغون شدن	/ هَمَانِی / مَشَابَهَت /
شَتَت: پَرَاکنده کردن / مَتَفَرِّق	اشتراک وَجِه
کردن	شِبِه جَزیره: شِبِه جَزیره

شَجَب: مَحْكُومِيَّت / تَقْبِيح /
تَفَرُّ

مِشَجَب: جَا رَخْتی / جَا لَبَاسی
تَشَاجَر: سَنَیْزِیْدَن / هَنگامه برپا
کردن / قَشْقَره کردن / سَرشاخ
شدن / قَال راه انداختن / قَال
قَالَه راه انداختن / دَعَوَا کردن
/ دَسْت بَگَرِیَان شدن / دَسْت

به پَخه شدن / گِلَاوِیْز شدن
شَجَاوُ / مُشَاجَرَة: دَعَوَا / قَشْقَره
/ مُرَافَعَه / هَنگامه / سَنَیْزه
جَوْنی / هَبْجَان / پَرَن پَرَن /
سَنَیْز / سَنَیْزه / دَاروگِیر /
گِیَرو دَار / پُر خَاش / جِدَال /
مُجَادَلَه / مُنَازَعَات / مُنَاقِشَه
شَجَرَة / أَشْجَار: دَرَخْت /

دَرَخْتِهَا

شَجَرَة النَّسَب: شَجَره نامه /
شَجَره نامه / شَجَره النَّسَب /
نَسَب نامه / نَسَب
شَجِیرَة: نُوچه

شَنْتَ شَمَلَم: تَار اندن

شَنْتَ اَنْتِبَاهَه: سَرِطَاق کوبیدن

/ سَرِیخ طاق کوبیدن

شَتَات: پَرَاکندگی / فِلَسطِیْنِیَان

پَرَاکنده

مُشْتَّت: پَرَاکنده / مَتَفَرَّق / پَرَت

وِیَلَا / رِیخته وِیاشیده / تَار

وَمَار

شَتَل / شَتَل: بَرَزِیْدَن / نَشَا کردن

/ نَشَاختن / نَشَاسْتَن / بَذَر

کَارِی / وِرْز / نَشَا کَارِی

شَتَلَة: جَوَانَه / نِهَالَه تَخْمِی /

قَلَمه / نَشَا

شَتَم: دُشْنَام (دادن / گفتن)

الشَّتَاء: زِمِستان

شَتَوِی: زِمِستانی

شَتِی: گُونَاگون / مُتَفَرَقه

مَشَتِی: گَرْمِیَر / قِشَلَاق (ترا)

شَجَب: نَکُوهِدَن / نَکُوهِش

کردن / حَاشَا زدن / مَحْكُوم

کردن

شاحب: رَنگ پَریده / رَنگ	مَشَجَر: پُر کُل / کُل آویز /
رَفته / کم رَنگ	کُلْمَکُلُمی / کُلدار
شَحْتَفَه: زار زار گریستن / زاری	تَشَجُّع: پی دُل واکردن
کردن / زار زدن / لیسه رفتن	تَشَجِیع: تحریص / تحریک
شُح: خَسِیسی / چس خوری	شُجَاع: چیر دُل / دَریا دُل /
شَحِیح: نایاب	وَلَاوَر / وَلیر / پُر دُل / دَه دِلَه /
شَحَاذ: مَچِدا / پارسه / دَر خوار /	شمرول
دَر خواه / سائل بِکف	شَجَاعَة: وَلیری / رَشَادَت /
شَحَاذَة: طَلَب کردن / دَریوزگی /	شَجَاعَت: ولاوری
دَریوزی / شَینَ اللّٰهی / شَید	شَجَّع: وَلَگَرَم کردن / تشویق
اللّٰهی	کردن / پُر دادن / تَقْوِیَت کردن
شَحَذ (سَن): تیز کردن / سون	/ حریف بردن / بَرانگیختن /
دادن / تیغ آب دادن	لِج انداختن / از جا تیر کردن
تَشَحِّیم: گریسکاری	/ لَجش گرفتن
شَحْم: پیه / گریس (انج)	مُشَجَّع: تشویق کنندَه / مُشَوِّق
شَحْم: پیه آب کردن / پیه مالی	شَحَن: افسردگی
کردن	شَجَبی: وَلَهْذیر / بَرانگیخته
شُحْمَة الْأُذُن: بنا گوش	أَشَجَبی: تحریک کردن
شَحَن: ترابری کردن / حَمَل	شَحْب: رَنگ پَریدن / رَنگ
کردن / ثَقُل وانتقال کردن	رَفتن / رَنگ پَریده شدن
شَحَن (~ بِطَارِیَّة مَثَلًا): پُر کردن	شُحُوب: رَوی زردی

شَخِير (عَطِيط النَّانَم) : خرخر /	الشُّحْن : ترابری / بارگیری /
خرناس	باربندی / حَمَل / ناوگان
شَخْشَخَة : خَشْ خَشْ کردن	شَحْنَاء : دُشْمَنی / نَفَرَت / تَفَرُّ /
شُخْشِخَة : اخککندو / جفجفه	بُغْض / بیزاری
/ زنگوله ومنگوله	شَحْنَة / شَحَنَات : بار / سَر بار /
شَخْص : کس	محموله / (ج) محمولات
شَخْصِيّ : شخصی / ذاتی	شَحْنَة کَهْرَبِيَّة : بارِ برقی / بار
شَخْص (~ بِبَصَرِه) : چشم	الکتریکی
دوختن / چشم خواباندن / زل	شاحِن : دَسْتِگاو پُر کردن
زل نگاه کردن / رک نگاه	تَشاحِن : دست بگریبان شدن /
کردن / خیره نگاه کردن	گلاویز شدن
لَشَخْص واحد : یک نفره	شاحِنَة : کامیون
شَخْص (~ مَرَضًا) : تشخیص	مُشاحِنَة : گلاویزی / دَسْت
دادن / برشناخت کردن	بگریبانی
(ناخوشی ~)	مَشْحُون (مُحَمَّل) : بار شده / پُر
تَشْخِص (~ مَرَض) : تشخیص	شُدِه
شَخْص عَزِيز جَدًا : عزیز دردانه	مَشْحُون (مَلَأَ) : تَبریز / جاق /
شَخْص غَير مَرْغُوب فِيه : شخص	تکمیل / انباشته
نا مطلوب	شَخَر (عَطَط) : خره کردن / خرنش
شَخْصِيَّة اعتباریَّة : شخصیت	کشیدن / خر و بف کردن /
حقوقی	(طج) شَقَر و اس زدن

شخصیة مرموقة: شخصیت

برجسته

شخصیاً: شخصاً

شخط: توپ و تشر / توپیدن /

تشر زدن

شُخْلِيلَة / شُخَالِيل: زلم زیمبو

شد: کشیدن / (طج) بکسل

کردن

شد: کشش

شدّ علی یدّه: دست فشردن

شدّة (قوة): زور / سورت

شدید: سخت

شدید اللّهجة: شدید اللحن

شدّة / شداند: گرفتگی / شدیده

وقت الشدّة: ایام مبدا

شدّد: سخت کردن / تشدید

کردن

اشتدّ: ریشه دواندن

تشدّد: درشتی کردن / سختگیری

نمودن

تشدید: تشدید / پر قوت سازی

تشدّد: خُشکی / سرسختی /

سختگیری / خشونت / تُندی

تشدّد: سخت گیر / نقطی /

شدید / سرسخت

مَشَادَة کَلَامِيَّة: پیک دو کردن /

پیک و دو کردن / پیک پدو

کردن / پکی پدو کردن

مَشَدّ: شکم بند زَنانه / کریت

(فر)

مَشْدُوّه: بهت آلود / مات

وَقَفّ مَشْدُوهاً: وا خوردن /

خُشکش زدن / ماتش بردن /

دست و پا گم کردن

شدّب: پیراستن / قلم زدن /

تراشیدن / تراش دادن / پرخو

کردن / پات کردن

تشذیب: پیرایش / آرایش / چین

چینی

غیر مُشَدّب: یغیر

شدّ: خلاف قاعده رفتن /

منحرف شدن / کجرو شدن

مَشْرُوبات: خوردنی ها	شَدَّ عن المألوف: خارج از رسم شدن
شارب / شَنَب: سبیل / سبیل / بروت	شَادَّ (~ عن القاعدة): غیر معمولی / غیر عادی / بی رویه / خلاف قاعده
شُرَابَة: منگله / منگوله	شَادَّ جَنَسِيًّا: دگل باز / نازباز / گز / لاطی
شَرِبَات: شربت	شَادَّةً جَنَسِيًّا: زن طَبِيقَ زَن / هَم جِئِس باز
شَرِبَات الورد: کُلَنگبین	شُدُوذ (~ عن القاعدة): نا منظمی / بی نظمی / بی ترتیبی
شَرِبَة: قرت / قُلگ / غُلگ	شُدُوذ جَنَسِيًّا: هَم جِئِس باز
شُرْبَة: آش / آشامه / خورشت	شَدَّى: هاله
شوربا / هریسه / شله	شَرَبَ: آشامیدن / نوشیدن / خوردن
شُرْبَة خَضَار: آش سبزی	شَرَبَ الماء: آب خوردن
فی شَرْبَة مَيَّة: در یک آب خوردن	تَشَرَّبَ: در کشیدن / در
مَشْرَبِيَّة: قفّه	آشامیدن / جَذَب کردن / فرو بردن / قَرَا گرفتن
الشَّرَج: نشین / مقعد / سوراخ	مَشْرُوب: آشام
کون	
شَرَحَ: باز نمودن / گُزاردن / بر گُزار کردن	
شَرَحَ: توضیح / تعریف / بیان / شرح / تعبیر / تفسیر	
شایح: مفسّر	
شَرَحَ: فال فال کردن	

تَشْرُدْ: دَر به بَر شدن / ول	شَرَحْهُ: هَمَانْد
گَر دِیدَن	شَرِیخَه: شرحه / باریکه / کِج
تَشْرُدْ: ولگَر دی / آوارگی / جا	شَرِیخَه اِجْتِمَاعِیَه: طایفه
بِجَا شُدْگی	شَرِیخَه لَحْم مَشْوِیَه: کَنجِه
تَشْرِید: جانشین سازی	تَشْرِیح: کَالْبُد شِکَانِی / تَجْزِیه
مُشْرَدْ: آواره / بی خانمان /	التَّشْرِیح (عِلْم ~): کَالْبُد شِینَاسِ
خانه پِذُوش / دَر پِذَر	/ آناتومی (فِر)
مُتَشْرَدْ: کِمَارِگَر / دوره گرد / هر	مَشْرَحَه: مُرده خانه / بایگانی
جَاگَرْد / حَسَن ولَه / سَگ	رَاکد
حَسَن ولَه	مُنْشَرَح: تَر و تازِه / تَر و تَلِیس
تَشْرِقَم: پَرَاکنده شدن / ولَو شدن	اِنْشِرَاح: بَدَن دَان خوش آمدن
/ داغون شدن / سَد شِکِستَن	شَرَحْ: تَرک بَر دَاشْتَن
شِرْفَعَه / شَرَاذِم: دَار و دَسْتِه /	شَرَحْ: خَرَاش / شِکَاف / تَرک /
بَانَد / دَسْتِه / (ج) دَسْتَجَات	دَرُز
شَرُّ مَن ...: بَد تَر آز ...	اِنْشَرَحْ: خَرَاشِیدَن / تَرک
شَرَّ شَرَارَت / شَیْطَنَت	بَر دَاشْتَن / تَرک خُورَدَن
الشَّرُّ بَرَّة و یَعِیدُ! بَلَا دُور است!	شَرْدَه: خَبِرِه نِگَاه کَرَدَن
خُدا بَد نَدَهْد! چَشَم شَیْطَان	شُرُود: حَوَاس پَرَنی
کُور! کُوشِ شَیْطَان کُور!	شَرِید: ولگَرْد / سَلَنَدَر / آواره /
شَرَاوَه / شُرُور: اَبِیز / جَرَقِه / تَق	دَر پِذَر
/ زَا بِیز / اَخْگَر / بَارَقِه	شَاوِدْ: سَر پِهَوَا / سَر هَوَایی

شریط الأذوات (کمپیوٹر)	شِریر: نابکار / بدکار / بد
toolbar: نوار ابزار	جینس / شرور
شریط التَّسجیل: نوار ضبط	شَرِس: تَنَدخو / خَشَم آلود /
صوت / کاست (انج)	ژیان / شرزه / جیر زن / پُر
شریط لاصِق: نوار چسب	خاشِکَر / پُر پُشتکار / پُر
مشرط: نیشر	نکاپو
مشرط الحِجامة: باخه	شِراسة: وَحْشِکَری / سَمِیَّت /
مَشْرُوطٌ بـ...: بسته به ...	خُشُونَت
اشترط: شرط بستن	شِرش: دوغاب
شُرْطَة (-): خَطُّ مِنْهَا / خَطُّ	شَرِیش (ماء الجبن): لور
وَصَل	شَرُوحَة: آهاری / آهاردی /
الشُّرْطَة: نَظْمِیَه / پُلِیس (فر)	شلافه / پتیاره / ارنتو /
شُرْطَة الآداب: پُلِیس گشت /	ارنتوت / ارنعوت / رَجَّالَه /
پُلِیس إرشاد	(عم) کَبَّارَه
شُرْطَة النُّجْدَة: پُلِیس اِمداد /	مُشَرَّشَر: دَندانَه دار / دَنَدان
نیروی اِمداد شَهریانی	دار / کنگره ای / شِکاف دار
شُرْطِیَّ: شَحَنه / اَمْنِیَه / جاندارم	شُرْط / شُرُوط: شُرْط / (ج)
(فر) / اِزَان (فر)	شرابط
الشُّرْطَة العَسْکَرِیَّة: وِزْیانی	شَرِیط: نوار / نواده / رِسه /
شُرَاطِلُ لِلزَّیْتَة: شرابه (معرا)	رویان / ریل (انج)
شَرَع: قانون وَضَع کردن	شریط حُدُودِی: نُواری مَرزِی

مَشْرُوع (جائز): مَشْرُوع /	شَرع / شَرِيعَة: شَرِيعَت / قانون
قانونی	شَرِيعَة الغاب: قانون جَنگل
مَشْرُوع / مَشْرُوعات: طَرِیح /	شَرع: حَقُوق / قانونی / شرعی
پروژه (فر)	شَرِيعَة: رَسْمِيت
مَشْرُوع قانون: طَرِیح قانونی /	لا شَرِيعَة: غیر مَشْرُوعی
لایحه قانونی	شَرع فی ...: پیا شدن / شَرُوع
مَشْرُوعات رِی الأراضی:	کردن / آغاز کردن / سَر آغاز
طَرِیح های آبپاری زَمینها	کردن / دَر آمد کردن / در
مَشْرُوعات صِناعِیَة: پروژه های	صدد بر آمد که ... / بنای ...
صَنعَتی	گذاشت
مَشْرُوعات عِمْرانیَّة: برنامه	شروع فی جَرِیمَة: شروع به جرم
های عِمْرانی	تَشْرِیع: قانونگذاری
شُرَاعَة: پَنجَرَة مَشَبَّک / شبکه	شارع / شَوَارِع: خیابان
الشَّرَف: ناموس / شرافت / ابرو	شارع / مُشَرَّع: قانونگذار /
/ دادار ودودور / دادار	شارع / مَقنن
ودیدیر / ددر ودودور	شارع اتِّجاء واحد: خیابان
علی شَرَف ...: به افتخار ...	بِکَطرَفَة
أَشْرَف: نَظَّارَت کردن	شِراع: بادبان
إِشْرَاف: مَبْصَری / نظارت	شِراع: بادبانی
تَشْرِیقَة: قُرْمالیتَه (فر)	مَشْرُوعِیَة: حَقَائِث / قانونی
شُرَافَة: بالاخانه	بودن

إِشْرَافٌ عَلَى رِسَالَةٍ : رَاهِنَمَانِي

الشَّرْقُ : خَاوَر

أَشْرَقَ : دَمِيدَن / بَر دَمِيدَن

شَرْقَى / مَشْرِقَى : شَرْقَى / خَاوَرَى

شُرُوقُ الشَّمْسِ : طُلُوعُ أَفْتَابِ /

طُلُوعُ خورشيد / تَبِيغُ أَفْتَابِ /

مَشْرِق

مُشْرِقٌ : رُوشَن / دَرَخْشَان / پُر

جَلَا / دَرَخْشَنده / ساطِع

مَشْرِقُ الشَّمْسِ : بَر آمَدَنگاه

المَشْرِقُ / مَشْرِقُ الْأَرْضِ :

خَاوَرِستان

الشَّرْقُ الْأَدْنَى : خَاوَرِ نَزْدِيك

الشَّرْقُ الْأَقْصَى : خَاوَرِ دُور

الشَّرْقُ الْأَوْسَطُ : خَاوَرِ مِيَانِه

الشُّرُوقُ : سَر أَفْتَابِ

الاستِشْرَاقُ : خَاوَرِ شِنَاسِي

مُتَشَرِّقٌ : خَاوَرِ شِنَاسِ / شَرْق

شِنَاس

شُرَافَةُ مُسْنَنَةٍ (عِمَارَةٍ) : پادگانه

شُرُفٌ / تَشْرِيفٌ بِـ : شَرْفِيَابِ شَدَن

/ شَرْفِيَابِي

شُرُفَةٌ : تَارُمِي / مَهْتَابِي / كَنگَرِه /

ايوان / بَشْكَم / پادگانه /

بَالِكَاَنه / بَالِكَن

شُرُفَى : اِفْتِخَارِي

شَرِيفٌ : رَاسْتكار / دُرُست كار /

رُوسَفِيد

شَرِيفٌ / أَشْرَاف

(أَرِسْتَقْرَاطِيُون) : شَرِيف /

اِشْرَافِي / نَجِيب زَادِه / اَعْيَان

زَادِه / (ج) (اِشْرَافِيَان)

شَرِيفٌ / أَشْرَاف (مِنْ نَسْلِ

النَّبِيِّ) : سَيِّد / سَادَات

مَشَارِفُ الْمَدِينَةِ : حَوْمِه شَهْر

مُتَشَرِّفٌ : تَجَلِيلِي / اِفْتِخَارِ آمِيز

مُتَشَرِّفٌ : پِيشكار (مَعَر) / سَر

پَرُوسْت / نَاظِم / نَاظِر / (ج)

نَاظِرِين / آغَابَاشِي

مُشْرِفٌ عَلَى رِسَالَةٍ : رَاهِنَمَا

شَارَكَ : شریک شدن / شِرْكَت
 كردن دَر ... / بَهره برداشتن /
 هَم بَخْشِي كردن
 أَشْرَكَ : شِرْكَت دادن
 شَرُك : خدشه
 شَرَك / تَشْرِيكَ : خدشه كردن
 شِرْكَه : شِرْكَت
 شِرْكَه الطَّيْرَانِ الْوَطَنِيَّة : شِرْكَت
 هَوَائِيَمای ملی
 شِرْكَه اِعلانات : اِژانس تبلیغاتی
 شِرْكَه قَابِضَة : شِرْكَت مرکزی /
 كَمپانی مَسْلُط / شِرْكَت مالک
 / شِرْكَت صاحب سَهم
 شِرْكَه لِنَقْلِ الرُّكَّاب : شِرْكَت
 مُسافِرِي
 شِرْكَه مَحْدُودَة : شِرْكَت با
 مَسْئُولِيَّت مَحْدُود
 شِرْكَه مُساهمة : شِرْكَت سهامی
 شِرْكَه مِلَاحَة : شِرْكَت كشتیرانی
 شِرْكَه نَقْلِ وَشَحْن : شِرْكَت
 باربری

شِرْكَات استِثْمارِيَّة : شِرْكَتهای
 سَرمایه گذاری
 شِرْكَات النُّفُط : شِرْكَتهای نفت
 شِرْكَات مُتَعَدِّدَة الْجَنَسِيَّات :
 شِرْكَتهای چَند مِلَّتِي
 شِرْكَ : دُوكانَه پَرسِي / دوتا
 پَرسِي / دو خُدايَرانی
 مُشْرِكَ : دُوكانَه پَرسْت
 شَرَك / شِرْكَ : تَلَه / زهگیر /
 دام / پايدام / جال / پشگرد /
 كَمَنَد
 نَصَبَ شِرْكَا : كَمين كردن / تَلَه
 انداختن / دام نهادن / بزخو
 كردن / قلا كردن / دامگستری
 شَرِيكَ : بَهره مَند / هَمتا / سَهم
 / حصه دار / اِنباز / پارنی
 (انج)
 شَرِيكَ فِي الْجَرِيْمَة : شَرِيكَ
 جُرْم / مُعاوَنَة جُرْم / هَمدَسْت
 شَرِيكَ فِي الرَّأْي : هَم راي
 لَا شَرِيكَ لَهُ : بِي هَمتا

شَراة: شیکم چَرائی / نَهَمَت	شَراکة: شَراکت / تَشْرِیک
شَرَى / اِشْتَرَى: خَریدن /	مُشارِک: هَمْدَسْت
خَریداری کردن	مُشارِکة: شِیرکت / شَراکت /
شراء: خَرید / خَریدار	اِشْتِراک / تَسْهِیم
الشَّراء بِضَمانِ الجُودَة: بِشَطر	مُشارِکة فی الجَریمة: هَمْدَسْتی
کار د خَریدن	در جُرم / شِیرکت در جُرم
شَروى نَقیر: بِشِیزِی / صِناَر /	مُشارِکة وُجُدائیة: هَم دلی /
پا پاسی	هَمْدَمی / هَمْدَرْدی /
المُشْتَرِی (کَوکَبُ ~) : بِرَجِیس /	هَمْفِکَرِی
زاوش	اِشْتَرک: مُشْتَرک شدن / آبُونِه
مُشْتَر: خَریدار	شدن
مُشْتَرِیات: خَریداریا	اِشْتِراک: بِذِیرِه نِویسی
اِسْتَشْرَى: در گِرفتن	اِشْتِراک (آبُونِیِه): وَجِو اِشْتِراک
الشُّرِیانِ الأورُطى: آوَرَت	/ تَعهَد پُر داخْت / آبُونِمان (فر)
شَطَب: قَلَم کَشیدن / قَلَم زدن /	مُشْتَرِک (~ فی صَحیفَة مَثَلًا):
خَط زدن / لَفو کردن / باطل	آبُونِه (فر)
کردن	اِشْتِراکِی: سوسِیالیستی
مَشْطوب: از قَلَم اُفتادِه / باطل	الِاِشْتِراکِیة: سُیالیسم (فر)
شَطَر: بَخش / بَرخ	شَرَقَّة: پیلِه / نوغان / بادامه
شَطَر: شِیکافتن / دِو نِیم کردن /	شِرِه: بَندِه شِیکم / لَتَنبار / پُر
از هَم جُدا کردن	خوار / چَرَد / دلِه / دلِه دزد

شَطِيرَة: قاضی / قازی / ساندویچ
(انج)

نُشَاطِرْکُمْ الْأَحْزَانُ: با شما
همدردی میکنیم!

اِنْشَطَرَ: پکیدن / قاچ خوردن
اِنْشِطَارِ النَّوَاةِ: شکسته هسته
اتمی

شاطر: نمره / چُست

شَاطُور: تازی کارد / شوشکه /
ساتور (معر)

شَطَارَة: در آستین داشتن / زیر
چاق شدن / از سوراخ سوزن

بیرون رفتن / چابکی / چیره
دستی / پیشه وزی /

استادکاری / تَقَنُّن / زَرَنگی /
چالاکي

شَطْرَنْج: شترنگ / شترنج (معر)
شَطَفَ: رنده کردن

شَطَفَ بِالْمَاءِ: آب کشیدن

مَشْطُوف: متماثل

الشَّيْطَان: شیطان

الشَّيْطَانُ عِنْدَ الزُّرْدُشْتِ: اهرمن
شَيْطَانِيّ: شیطانی / اهریمنی

شَاطِن: کنار دریا / ساحلِ شنی /
پِلَاژ (فر)

شَطَّ الْعَرَبِ: اروند رود

شَطَلِيَّة / شَطَايَا: تراشه / قاش /
خُرده شیشه

شَطَايَا الْقَذِيفَةِ: ترکش خمپاره /
گلوله انفجاری / گلوله افشان

/ شَرِيْل (انج)

الشَّعَانِيْن (أَحَدٌ ~): سَعَانِيْن
(يَكْتَسِبُهُ ~)

تَشَعَّبَ: منشعب شدن

شَعَب / شُعُوب: مردم / مردمها /
برسان

شَعْبِيّ: خلقی / عوام / عامیانه

شَعْبِيَّة: محبوبیت / وجهه /
مَعْرُوفِيَّت

لَهُ شَعْبِيَّة: محبوب

شُعْب / شِعَاب: دره / گردنه /
تَنگه / درغاله

الشَّعْرُ الْمَلْحَمَى : شِعْر افسانه اى
شِعْرِى / شَاعِرِى / شَاعِرِيَّة :
شاعِرانه / نَظْمى

شاعر : شاعِر / قصيده سرا
شاعر الرِّبَاية : نَقَّال
شِعْرِيَّة : رشته فرنگى / ورميشل
(ابط)

شُعورى : احساساتى
شَعِير : جَو
شُعيرات دَمَوِيَّة : مورگها
شَعيرة / شَعانَر : تشریفات
مذهَبى / آئینِ پَرستش
لا شُعورِيَّا : ناخود آگاه
مَشاعِر : احساسات
مُشعر : کَرکین

اِسْتَشعَرَ : بو بردن / حدس زدن
اِسْتَشعار عَنْ بَعْد : سَنجِش از
دُور

أَشَعَّ : تابیدن / تاباندن
أَشَعَّة : تابانى / تابش / اشیعه
أَشَعَّة كُونِيَّة : اشیعه کیهانى

شُعْب مَرَجَانِي : ساحل مرجانى
شعاب مَرَجَانِيَّة : بُد
شُعْبَة : واحد
شُعْبَة هَوَانِيَّة : نايچه / نايژه
مُتَشعَّب : مُنشوب
مُنشَعَب : واگرا
أَشَعَّتْ : وَز کرده

شَعْوَذَة : جادوگرى / شَعْبَدَه /

جادو جنبل کردن

مُشَعْوَذ : شَعْبَدَه باز

شَعَر : احساس کردن

الشُّعُور : حِس / احساس

إِشعار : إِطْلَاع / إِخْطَار / آگاه

سازى

حَتَّى إِشعارٍ آخَر : تا إِطْلَاع

بَعْدى / تا إِطْلَاع ثانوى

شاعِرِي : رُويائى / خُواب آلود

شعار : أَرَم / شعار / نعره

شَعْر : مُو

شَعْر مُسْتعار : کلاه گيسى

شِعْر : شِعْر

شَغَب: إخلالگری / فتنه انگیزی
 مُشَاغِب: زحمت افزا / مزاحم /
 بَد پَسَنَد / پُرسَتیز / شَر خَو /
 بَزَن / بَزَن بهادر / جِر زَن
 مُشَاغِبَة: ستیزه جویی
 أَعْمَال الشُّغَب: آشوبها
 شَغَت: نگر
 شَاغِر: خالی / إشغال نَشْدَه
 شَغَف: سَودا / هَوَس / هَوَسبازی
 / شِيفَتگی / شِیدانی
 شُغَف: سَر هَوَس آمدن
 شُغُوف بِ: مشغوف
 شَغَلَ / إشغال: إشغال کردن /
 تَصَرَّف کردن / مَشغول داشتن
 شَغَلَ / شَغَلَ: گیر دادن
 شَغَلَ أَوْقَات القَرَاغ: پُر کردن
 وَقْتِ پیکاری
 شُغَلَ يَهُود: کار بیعیه
 اسْتِغْلَل / اشتغال: کار کردن
 الاِنْشغال بِالْعَمَل: کار داشتن
 الْخَطَّ مَشغول: تَلْفَن إشغال است

الْأَشْعَة تَحْتَ الحَمْرَاء: تابش
 فَرُو سُرْخ / تابش زیر قرمز
 الْأَشْعَة السَّيْنِيَّة: اشعه مجهول
 الْأَشْعَة فَوْق الْبَنْفَسْجِيَّة: تابش
 قَرَا بِنَفَش / اشعه قَرَا بِنَفَش
 إِبْشَاع: تابانی / تابش / پَرْتو
 كُتْرِي
 إِبْشَاعٌ نَوَوِي: تَشْعُع اتمی
 إِبْشَاعِي: تَشْعُعِي / رادیال (فر)
 شُعَاع: پَرْتو / فروز / خور
 مُشِع: تابدار / تابان / تابناک
 مُشِع (نَوَوِي): مَشْعُع
 اِسْتَعَلَ: افروختن / گر گرفتن
 اِسْتَعَالَ: شعله و رسانی
 اُسْعَلَ: آتش زدن / بَر افروختن /
 گیراندن / گر زدن
 شُعْلَة: ناپره / الو / گر
 غَيْر قَابِل لِلْاِسْتِعَالَ: نَسُوز
 مُسْتَعِل: سوزان
 شَاغَب: إخلال کردن / خون بها
 کردن / خون راه انداختن

مَشْغُولِيَّة / مَشْغَلَّة : دل گرمی /

هچل

مَشَاغِل / مَشْغُولِيَّات : درگیری

ها

شَفَر : بصورتِ رَمَز در آوردن /

رَمَزی کردن

شِفْرَة (کود) : رَمَز / ارقامِ رَمَز

شِفْرَة (موسی) : تیغ

شِفْرَة المِحْرَاث : تیغِ خِش /

آهنِ خِش

شِفْرِي : رَمَزی

شَقْشَق : پارچ

شَقَط : مَکِیدن / مَک زدن /

میک زدن

شَقَاط : بادگیر

شَقَاطَة : لوله باریک شیشه ای /

لوله مکنده

شَقَع / تَشَقَع : شفاعت کردن / پا

در میانی کردن / میانجی گری

کردن / میانجی شدن / بیانه

گیری کردن / وساطت کردن

اِنْشِغَال : گرفتگی

اِنْشَغَلَ بِأَلْه : ور رفتن

أَشْغَالَ شَاقَة (سَجن مع ال ~) :

اعمالِ شاقه (حبس با ~)

أَشْغَالَ عَامَّة (وَزیر ~) : قَوایِد

عامه / کارهای عمومی (وَزیر

~)

تَشْغِيل : کار انداختن / راه

اندازی / اُیْرَتوری / (طبع)

کارکرد

تَشْغِيل (تَوْظِیف) : استخدام

تَشْغِيل المَعَادِن : مِتالورژی (فرا)

شَاغَل : سَر کُسی را گرم کردن

شَغَال : دایر

شُغْل / أَشْغَال : کار / کارها

مَشْغُول : گرفتار / دِلگرم / سَرگرم

/ دَسَنگِیر

مَشْغُول جِدًّا : پَنج کُسی گِرویش

هستن / پِک سَر وِجْزار سَودا

داشتن

مُنْشَغِل : گرفتار ...

شُفَع: حال آمَدَن / جا آمَدَن	شافع / شفیع: دَخیل / پامرد /
حال / چاق کردن / خوب	وَرَفان / رَفان
کردن	شَقَاعَة: پامردی / وَرَفانی
شاف: شفا ده	استشف: پیدا کردن / نیامان
شفاء: ترمیم / پیبودی / بازیافت	ساختن
مُسْتَشْفَى: تیمارستان / تیمارگاه	شَقَّاف: پُشت نما / فَرانما /
/ بیمارستان / مارستان /	شَفاف / نورگذران / پیدا
مَریضخانه	شَفَافِيَة: شفافسازی
مُسْتَشْفَى الرَّمَد: بیمارستان	الشَّفَق: تاریک روشن / هوای
چشم پزشکی	مُکَرَّگ وِیش
مُسْتَشْفَى الصَّدْر: بیمارستان	أَشْفَق: رحم کردن / ترحم کردن
مَلُولین	/ ولسوزی کردن
تَشْفَى / تَشَف: دل خُتک شدن	شَفَقَة: ولسوزی / ترحم / رقت
شَفَى غَلِيلَه: دل خُتک شدن /	شَفَاه رَقِيقَة: لَب قِیطونی / لوجه
دُق دل خالی کردن	شَفَاه غَلِيقَة: لَفچه
شَفَى غَلِيلَه مِن: دُق دل را سَر	شَفَاهِي / شَفَوَى: شفاهی
کسی دَر آوَرَدَن / داغ دل از	شَفَة / شَفَاه: آب / (ج) لَبان / لُج
کسی بَر آوَرَدَن	شَفَهِي / شَفَوَى: زبانی / افواهی /
مَشْفَى (لَحْم ~): لَحْم	افواها
أَشَقَر / شَقَرَاء: بور / بوری	مُشَافَهَة: دَهان پَدَهان رسیدن

شَقَّ الطَّرُقَ: راه سازی	شَقْفَةٌ: کَت / لپه / چاک / پاره /
مَشَقَّةٌ: رَنج / دُشواری / زَحَمَت	خُرْدَه (معر)
/ جان کنی	اشْتَقَى: مُشَقِّ کردن
شَقَّ عَصَا الطَّاعَةِ: پَر دَر آوَرْدَن /	اشْتِاقِ: مُشَقِّ گیری
سَر پیچیدن / سَر جَبَانْدَن / سَر	اشْتِاقِ لُغْطی: لُغَت سازی
بَر زدن	الشَّقَائِقُ (زَهْرَة ~): زَرَبوند
شَقَّ عَصَا الطَّاعَةِ: خُرُوج / سَر	تَشَقَّقٌ: خَلیدن
پیچی	انْشَقَّ: نفاق داشتن / اختلاف
شَقَائِقُ التُّعْمَانِ: لاله	عَقَبِدَه داشتن / جُدا شدن
شَقَّ: رَخَنه / رَوَزَنه / تَنی / خله	انْشَقَّ إِلَى نَصْفَیْنِ: پَکِیدن / قَاج
/ فال / دَرز / شِکَاف / زاو /	خوردن
لاپه / کِج	انْشَقَّ: جُدا روی / تَجزیه
شَقَّاق: فِرَقه بازی / نفاق / خان	طَلَبی / انْشِمَابِ: حِزبی /
خانی / دو گروهِی / دُو	انْفِصَال / انْتِزاع
دَسْتگی / اختلاف	یَشِقُّ الْأَنْفُسُ: وَالزَّارِیَات
شَقَّةٌ: آهَارْتَمَان (فر)	شَقَّ: دُشوار / پَر زَحَمَت / وا
شَقَّةٌ مَقْرُوشَةٌ: آهَارْتَمَان مُیله	نَفْسَا
شَقَّةٌ مِنْ قِلَاثِ عُرْفٍ: آهَارْتَمَان	شَقَّ: تَرک بُرد داشتن / دَریدن /
بِه اُطَاقَه	شَقه کردن / شِکَافَتَن /
شَقِیق / شَقِیقَه: تَنی	خَلانیدن
دَوَلَه شَقِیقَه: کُشُورِ هَمکِیش	شَقَّ التَّرْعَ: قَنَات کندن

غَيْرُ شَقِيقٍ (أَخٌ) : نَاتَنِي (برادر)
(~)

مُشَقَّقٌ : بره بره
مُنْشَقٌّ : مُعَانِد / مُخَالِف

شَقَلِيَّةٌ : پشتك زدن

شَقِيٌّ : خَاكِ بَرَسَرِ رِيختن /
خَاكِ بَرَسَرِ شدن

شَقِيٌّ (تَعَسٌ) : بَدَبَحْتُ / رَنَجَوَرُ /
هَسْتُ / ضَعِيفُ الْحَالِ

شَقِيٌّ (مُجْرِمٌ) : اَرَقَهُ / لَاتِ / رَدَّلِ
/ بَدْكَارِ

شَقَاءٌ : تَلَخْكَامِي / شَقَاوَتِ / بَزِ
بِيَارِي / بَدِ بَخْتِي / بِيچارگي /

نَكَبَتِ

شَقَاوَةُ عِيَالٍ : شَيْطَنَتِ

شَكَّرَ : سِيَّاسْگُزَارِي کردن /

تَشْكُرُ کردن

شَاكِرُ / مَتَشْكُرُ : مَمْنُونُ /
مُتَشْكِرُ

شُكْرُ : سِيَّاسِ / سِيَّاسْگُزَارِي
شُكْرًا : مَمْنُونُ / مَتَشْكِرُ

شَاكِسٌ : خُونِ بِيَا کردن / خُونِ
رَاهِ اِنْدَاختن / سَتِيزیدن /

دَسْتُ بَتَرَكِيْبِ كَسِي زَدَنِ / نَوِي
كُوكِ كَسِي رِفْتَنِ

مُشَاكَّسَةٌ : سَتِيزِه جُونِي

مُشَاكِسٌ : زَحْمَتِ افزَا / مُزَاكِمِ /
بَدِ هَسْتَدِ / پُر سَتِيزِ / شَرِ خَرِ /

بَزَنِ / بَزَنِ بَهَادُرِ / جِيرِ زَنِ
الْمَنْهَجِ الشُّكِيِّ : شَاكَاكِي

تَشْكُكٌ : شَكِ وَرِ دَاشْتَنِ

شَكِ : گُمانِه / شَكِ

شَكِ أَقْرَبُ لِلْيَقِينِ : ظَنٌّ مُتَاخِمٌ بِه
عِلْمِ

شُكَاكٌ : دُوبِه شَكِ / ظَنِّينِ

شُكُكٌ : نَسِبِه (بُرْدَنِ) / نَسِبِه بُرِي
/ نَسِبِه خَرِيدَنِ

مَتَشْكُكٌ : بَدِ خِيَالِ / دُودِ دِلِ /

دُودِ دِلِ

مَشْكَاةٌ : مِشْكَاكِ

مَشْكُوكٌ فِيهِ : شُبْهِه نَاكِ /

مَشْكُوكِ / مَظْنُونِ

شکَم: تحت کُنتُرُل درآوردن	الشُّکُل: ریخت / دک وپوز /
شکیمه: لجام	پک وپوز / تک وپوز / تَن
شکمان: لوله دررو	وَنُوش / شکل
شُکولاته: شکلات (فر)	اِشکال: گیر
اشتَکَى: شیکایت بُردن	تَشکیل: تشکیل دادن
شُکَّاه: اهنی / مَنغی باف	تَشکیل الحُکُومه: تشکیل
شکووی / شکاوی: یگله / یگلابه /	کابینه
شیکایت / شیکایات /	تَشکیل قُریق: دَسته بندی کردن
دادخواهی	تَشکیلَه: کلکسیون (فر)
شکووی کیدیه: چغلی / چغلی	شُکُل (رسم): نَقش
(~ کردن)	شُکُل حُماسی: پَنجگانه / پَنج
شَلَّا (امِراة ~): آپارتی / آپاردی	سُو
/ شلافه / پتیاره / ارننو /	شُکُلی: تشریفاتی
ارنتوت / ارنموت / رَجَّاله /	شُکُلیات: قُرمالیته (فر)
(عم) لَجَّاره / کولی / کولی	علی شاکِلَة واحِدَة: تِیپِ هم /
غریبل بند / لثره	اِخت وِجُت / اِخت وِجُور /
شُلُوت: شتا / لگد / جُفته /	یَکَلِرَهم
اردَنگ / تِیا / زهکونی /	علی شکل صَلیب: چلیپاوار
پُشت پا / پاسار	مُشکَل: گوناگون / مُتفرقه
انشل: قَلج شدن	مُشکَلَة: اشکال / اشکالات /
مَشُلُول: مَفْلُوج / فالج زده	مُشکَل

الشَّلَل (مَرَضٌ ~) : افلیج / فالج /
فلج

شَلَلُ الْأَطْفَال (مَرَضٌ ~) : قَلَج
اطفال / پولیویلیت (فر)

شَلال : آب شار

شِلَّة : عُدَّة / دار و دَستَه / پارتی
(انج)

شِلَّة خَیْط : کلان / کلانِه / باد
ریسه / پیچک / کاموا (فر)

شِلَلِيَّة : پارنی بازی / دَستَه بَندی
شَماشِر جی : جامه دار / نَدیم /
ندیمه

شَمبَانیا : شامپانی (فر)

شِمْبَانزِی : مِیمون آدم وار /
شِمْپانزه

شَمَت / شَماتَة : بَغْلَک زدن

شَمَتُ الْأَعَادِی : دُشَمَن شاد کردن

شامِخ : کلان / سَر افراز / با قَر

شُوخ : سَر افرازی / سَر بَلَنَدی

الشُّمَر (عُشْبٌ ~) : باد تخم /

رازیانه

شَمَرَعَن سَاعِدِيَه : آستین را وَر
مالیدن / آستین بالا زدن /

آستین بَر چیدن

اِشْمِنزاز : بیزاری

اِشْمَارُ : بیزار شدن / قَبِش گرفتن

الشَّمْس : آفتاب / خورشید

تَشْمُس : آفتاب خوردن

تَشْمُس / تَشْمِيس : آفتاب

خوردگی / خورتاب گیری

شَمَّاس : شَمَّاس

شَمْسِي : خورشیدی

شَمْسِيَّة : چتر / آفتاب گردان

مُشْمِيس : آفتابگیر

شَمَطَاء : عَجوزه / ساجره / مه

سَفید

شَمَاعَة : جا رَخنی / جا لباسی

شَمْع : موم / شماله

شَمْع أَحْمَر : لاک

شَمْعَة : شَمْع

شَمْعَدان : متیل

شَمْعِي : مومی

تَشَمَّ / شَمَشَمَ: بوئیدن / بو کردن	مَشَمَّ: بلنار / مَشَمَّا
شَمَّ الْهَوَاءَ: هَوا خوردن / هَوا خوری	شَمَلْ / اشْتَمَلْ عَلٰی: دَر بُر داشتن / حاوی ...
شَمَّ الْهَيْرُوبِينَ: هِر زدن / هِر کشیدن	اشْتِمَال: گُنْجایش / شمول / دَر بُرداری
الشَّمَم: سَر افرازی / سَر بَلندی	شُمُول / شُمُولِيَّة: جَامَعِيَّتْ
الشَّمَام: خَرِيْزَه / خَرَبُوزَه / دست انبویه / دَسْتَبُو	الشَّمَال: شُمَال / خورتاب
شَنْبَر: پَرگَر / چَنْبَر	الشُّمُولِيَّة: سَلْطَنَتْ شَخْصِ / وِیْکَتائوری
شَنْطَة: کِیف	شُمُولِي: یَکَه تاز
شَنْطَة السَّفَر: چَمَدان / جامه دان	شَامِل: دَر بَسْت / سَر تَا سَرِی / فَرَاگیر / بَسِیْط / کَشِیدَه
شَنْطَة يَد: کِیفِ دَسْتِی	شِمَال يَمِيْن! : چَپ رَاسْت
تَشْنِيع: افْتَرَا / بَد گوئی / تَهْمَت / بَد نامی / رَسَوانی	شَمِيْلَة / شَمَائِل: وِیْزَه / نِهَادِی / نِهَادِيْن / نِیَا / مِیْشِی / نِشَان / مَشْخَصَات / شَمَائِل
شَنَع: نَنگین کردن / چَو انداختن / هَو کردن	مَشْمُول: مُنْدَرَج
شَنْيع: تَنْفَر آوَر / دَاغِی / زَنْدَه	مَشْمَلَة: اَزْگِیل
شَنْق: دَار آوِیختن / پِدَار آوِیختن / پِدَار زدن	شَمَّ / اشْتَمَّ: بُو خوردن
	الشَّمَّ (حَاسَة ~): بُو یَانِی / (جَسَّ ~)

شِهَادَة (~ الشُّهُود): گواهی	مَشَقَّة: دار / چوبه دار
شِهَادَة / اسْتِشْهَاد: شهادت /	شَنَّ حَمَلَة: خیز برداشتن / خیز
شَهِد شدن	گرفتن
شِهَادَة الإِعْدَادِيَّة: گواهینامه	شَنَّ هُجُومًا: ناختن / ناخت
دَوْره دَبِيرستان	آوردن / بُورِش بُردن
شِهَادَة الثَّانَوِيَّة الْعَامَّة: دیپلم	شَنَّة وَرَنَة: برگ و ساز
دَبِيرستانی / دیپلم مُتَفَرِّقه	مَشَنَّة: لوده / جاشدان
شِهَادَة الزُّور: گواهی دروغ /	شَنَهْفَة: زار زار گریستن /
شهادت کذب	زاریدن / زاری کردن / زار
شِهَادَة الْعَالَمِيَّة: دانشنامه	زدن / لیسه رفتن
دُكْتَرای دَانِشگاه اَزْهَر	شَنِوَر: برماه / دریل (انج)
شِهَادَة الْمِلَاد: زایچه /	شِهَاب: شهاب / پیر شهاب /
زایشنامه / شناسنامه	سَنَگَر آسمانی
شِهَادَة انْتِهَاء الْخِدْمَة: کارنامه	شَاهِد: تماشا کردن
شِهَادَة أَدَاء الْخِدْمَة: تعارفه	شَاهِد / شُهُود: گواه
خِدْمَت	شَاهِد الْقَبْرِ: نقشه یادگاری /
شِهَادَة تَرْكِیَّة: رسید نایبیه /	لَوْح قَبْرِ
نایبیه	شَاهِد زُور: قلدر
شِهَادَة تَقْدِیر: تقدیرنامه	شَاهِد عِیَان: شاهده عین
شِهَادَة جَامِعِيَّة: دانشنامه	شِهَادَة: بَرگ / تَعْرِفه / قُبَاله /
شِهَادَة خَبِرَة: تعارفه خدمت	تصدیق نامه / استهادنامه

شِهَادَة دِرَاسِيَّة: مدرک / (ج)
مَدَارِک

شِهَادَة ضَمَان: ضمانتنامه

شِهَادَة مَدْرَسِيَّة: پروانچه

شِهَادَة وَصَايَة: ولایتنامه

شَهْد: انگبینه / نُوش

مَشْهُود: یاد آوردنی

مُشَاهِد: بیننده / تماشاکر /

تماشاچی

المُشَاهِدُونَ الْأَعْزَاء: بینندگان

گِرامی

مَشْهَد: صحنه سازی / مَنظَره /

چشم انداز / نَظَرگاه

شهر: ماه

الشُّهُرُ الْعَقَابِيَّة: دَفْتَر اَمَلاک /

إدارة كل ثبت اسناد و املاک

شُهْرَة: آوازده / نام / شُهْرَت /

دنگ و فنگ / پُر آواز

شَهْرِي: ماهانه

شَهْرِيَا: ماهانه

مُشَاهِير: معارف

مَشْهُور / شَهِير: بَرَجَسْت / بَلَد

آوازده / پُر آواز / نامی /

مشهور / معروف

شَهْر به: نَنگین کردن / چو

انداختن / هو کردن / کثافات

را عُلّی ساختن

اَشْتَهَر: اسم دَر کردن / سَر نُوی

سَرها آوردن

أَشْهَر (~ سِلَاحًا): آختن / از

غُلَاف بیرون کشیدن / از

غُلَاف دَر آوردن

إشهار: اعلان

إشهار الإفلاس: اعلان ور

شِکْسَنگَر / اَنگهی ور

شِکْسَنگ

تَشْهیر: چَنگال کودکش / بیل

کودکش / افترا / بَد گونی /

تُهْمَت / بَد نامی / رَسوایی

شَهَق: چانه انداختن / شُوت

زدن / قَلاج زدن

شَهیق: شَهیق / استشاق

اشاح بوجه: روگردانیدن /	شهامه: جوانمردی / لوطیگری /
پرهیز کردن / اجتناب کردن /	رادمردی / مروت /
بر شکستن / روی گردانی	شهم: نیکمرد / با مروت / لوطی
المُشار إليه: مومنی إليه	/ زاده مرد / رادمیش / راد /
أشار إلى: اشاره کردن / نمار	رادمرد / (ج) رادگان
زدن / نمار کردن	شهی: لذیذ
إشارة: اشارت / نمار / آماج /	اشتهی: شهوت داشتن
انگ	شهوانی: حشری / جالشگر /
إشارة المرور: راهنما / چراغ	شهوتران
راهنمایی	شهوانیه (امراهة ~): حكه ای
بالإشارة إلى ...: با توجه به ... /	شهوة: شهوت / هوس / حرص
با اشاره به ... / عطف به ... /	وآز
نسبت به ...	الشهوانية: جالشگری /
تأشيرة: روادید / ویزه (فر)	شهوترانی
تأشيرة سياحية: روادید	مُشهيات: چاشنی / پیشخورها
جهانگردی	/ پیش غذا
تأشيرة سياحية: روادید	شانیه (عیب): کاستی / عیب /
جهانگردی	نقص / کمبود
تساوُر / مُساوَرَة: مشوَرَة:	شانیه / شوائب: کلوخه
رایزن / مُساوَره / مشورت /	شوائب معدنية: هرزه سنگ /
مُذاکره / صَفِکری	کلوخه سنگ

مُسْتَشَار الْأَمْنِ الْقَوْمِيّ: رايژن	تَشَاوُرِيّ: شورائي / مشاوره اي /
امْنِيَّتْ يَلِيّ / مُشَاوِرِ امْنِيَّتِي	شوروي
مُسْتَشَار أَلْمَانِيَا: صَدْرِ اعْظَم	شاره: نشان
أَلْمَان	شاره الرتبة: پاکن
مُسْتَشَارِيّ: رايژني	مُؤَشِّر: بُنودار / عَقْرِيک /
شَوْش: بَرَهَم زدن	عقره / شاخص
مُشَوِّش: پَرِشان / پَرِشان خاطر	مُؤَشِّر الراديو: عَقْرِيک راديو
پُر جَنْبِ وجوش / بی حواس	مُؤَشِّر المِيزان: خار ترازو /
پَرَاکْتِنْدَه خاطر / آج وداغ /	زَيَان تَرَازو / شاهين / زَيانه
آسِيْمَه / سَر آل / سَر دَر کُم /	مُؤَشِّر النُّمُو الإِقْتِصَادِيّ: شاخِصِر
آشْفَتَه / آشْفَتَه خاطر / آشْفَتَه	رُشُو إِقْتِصَادِيّ
حال / خود باخته	مُؤَشِّرَة (كُمبِيوْتَر pointer):
تَشَوِّش: بَرَهَم خوردن	اشاره گر
تَشْوِيش: پارازيت (فر)	مُؤَشِّر على ...: عَلَامَتو ...
شاش: گاز	مُشِير (رُتْبَة): اَرِيشْبُد / مارشال
شَاط (~ الكُرَة): پَرَنَاب کردن /	(فر)
زدن	اَسْتَشَار / شَاوَر: راي گرفتن /
شَوَط: بَگَرْد	کَنکاش کردن / مَشَوَرَت کردن
الشُّوْطُ الأوَّلُ مِنَ الْمُبَارَاة: نِيْمَه	/ مَشَوَرَت خواستن از
اوَّلُ مُسَابَقَه	اَسْتَشَارَة: رايژني
شَاط (~ على النَّارِ): سوختن	مُسْتَشَار: رايژن / مشاور

شُوم: شامت / شامت	اِسْتِشَاطَ غَضَبًا: آتشی شدن /
مَشُوم: منحوس / مُصِيت آمیز	بِسَرِّ خَشَمِ آمَدَن / غراشیدن /
/ پُر بَلا / قَجِيع / مِشوم / یلدا	خون بجوش آمَدَن / خون
/ دَسَسَر چَپ / بَد خواه / بد	خونش را خوردن
شگون	الشُّوفَان: جَو دُوسَر / جَو بَرَهَنه
شُومَة: چُماق / مَتشا / باتون /	شُوق / اِشتِیاق: اشتیاق / دل
تَهز / واحد یَموت	باختن
مُتشانم: بَد بین	اِشتاق: غَش کردن / لک زدن
شَوْن: انباشتن / انبار کردن	دل / هوای کسی کردن / دل
شَوْنَة / شَوْن: انبار غَلّه / غوله /	هوای کسی کردن / دل آب
راچ / راش / بیدَر / چالو /	شدن / قِلی ویلی رفتن دل
سیلو (فر)	الشُّوْکَران (عُشْب ~): سیکران
تَشوین: انبار داری	(معر)
شَوُه (~ الحقیقه مَثَلًا): کج	شَانک: خاردار / خارناک
کردن	شَوک: خار
شَوُه (~ الشُّکُل): دَشْدِیه	شَوکَة الطَّعام: چَنگال غذا
کردن / بَد شکل کردن / از	خوری
شکل انداختن / دَشْدِیه	اَشوَل: چَپه / دَسَسَر چَپ
کردن / اخته کردن / بی اندام	شِوَال / اِشِوَلَة: جانخانی / جانی
کردن / زشت کردن / کج	خانی
ومعوج کردن	تَشاوَم: بَد بینی

أَشْيَب / شایب: سالخورده / پیر
 زال / پیر و پانال / پیر و پتله
 شَيْبٌ / مَشَيْب: زالی / روزِ باز
 پَین
 شَيْخ: بابونه / دَرَمَنه
 شَيْخ: زال / پیر
 شَاخ (شَاب): ریش در آوردن /
 مَوِز شدن
 شَيْخ الحَارَةِ: مُعْتَدِل مَحَل /
 بَرَزَن دار
 شَيْخ الحَقَر: فَرَّاشِشی
 شَيْخ طَرِيقَة: مُرَاد / مُرْتَد / پیر
 شَيْخ الْقَبِيلَة: خانه سالار
 شَيْخ الْکُتَاب: مَكْتَب دار /
 آخوند / مُلّا
 شَيْخَة الْکُتَاب: آتون
 شَيْخ هَرَم: پیر / پانال / پفتال /
 هَنو
 شَيْخ خَرَف: چاخچولی
 شَيْوخ الطَّرُق الصُّوفِيَة: اوتاد
 مَشِيخَة: شَيْخ نَشِين

شَوْه (~ المَعْنَى): کَج کردن
 مُشَوَّه / شَانَه: دشدیه / معلول
 تَشَوُّه / تَشْوِه: وِگَر دیسی /
 دشدیگی
 شَیء: چیز
 شَیء تَافِه: قَلمبیر
 شَیء لله (~ یا حَسین!): شَیء الله!
 شَید الله!
 شَیْنًا فَشَیْنًا: اندک اندک / نم
 نم / نم نَمَک / پله پله / گره
 گره
 لا شَیء: هیچ چیز / (عم) هیچی
 شَوَى / شَی: بَرِیان کردن / کباب
 کردن
 مَشَوَى: بَرِیان / کباب شُدِه /
 بَرِیان شُدِه
 شِوَاء: بَرِیان
 شَاب: ریش در آوردن / مَوِز
 شدن
 أَشْيَب (~ الشَّعْر): خَاکِستری /
 سَفید

شیوع: گسترش / شیوع / انتشار	مَشِیخَ (~ پروتستانتی):
شیعی: شیعی / مُسلمان شیعه /	مَشیخی (~ پروتستان)
پیرو شیعه / (ج) شیعیان	شِیخُوخَه: پیری / کهنوت /
شیوَعی: کمونیست (فر)	سالخوردگی / زالی / روز باز
الشَّیْوَعِیَّة: کمونیسم (فر)	بَسین
شیاکه: نفزی / لطافت / براز /	شِیْدَه: بُنا کردن / ساختن /
ریزه کاری / سلیقه / زیبایی /	دُرُست کردن
ظرافت	أشادَه: ستایش کردن / نیایش
شِیک (أنیق): پُربراز / برازنده /	کردن / تعریف داشتن / تعریف
خوش ریب / خوش پوش /	کردن / ثنا گفتن
سیخال مد / طرح دار / شیک	تَشْیید: بُیان گذاری
(فر)	الشَّیْش (ریاضة ~): شمشیر
شِیک / شیکات: چک	بازی
شِیک پَدُون رَصید: چک بلا	شاع: پخش شدن / منتشر شدن
محل	شائع: شایع / همه جا منتشر
شِیک علی بیاض: چک سفید	شانعة: جو / شایعه / شایعات
شِیک لحامله: چک در وجو	شانعات مُغرِضة: شایعات
حایل	مُغرِضانه
شِیکات سیاحتی: چکهای	شَیْع / تَشْییع: مُتابعَت کردن
مُسافرَنی / تراول چک (انج)	شَیْع جَنازة: تشییع جنازه کردن
مَشِیمه: جفت / جفت جنین	/ با جنازه همراهی کردن

شیمۃ / شیم : ویرہ / نہادی /
 نہادین / نما / مینشی / نشان /
 مشخصات / شمایل
 شان : خفت آوردن بر ...
 شائن / مُشین : ننگین / رسوائی
 آور / خفت آور / نامطبوع

مَصَّبُ النَّهْرِ: دهانه رودخانه
الصُّبْحُ / الصُّبْحُ: صُحُح / پگاهانه
/ سر آفتاب
الصُّبْحُ الْبَاكِرُ: صُحُح زُود / بوق
سک

الله يَصْبِّحُه بِالْخَيْرِ! : یادش بخیر!
أَصْبَحَ: شُدْنَ / گشتن / گردیدن
صَبَّاحُ الْخَيْرِ: صُحُح به خیر
صَبَاحِيَّةُ الْعَرُوسَيْنِ: پاتختی
اصطِبَاحَةٌ: دشتی
صَبُّوحُ: خوش بَرخورد
مِصْبَاحُ: چراغ (معر)
مِصْبَاحُ الزَّيْتِ: پی سوز
مِصْبَاحُ كَيروسين: چراغ فتیله
إِي / چراغ گردسوز
صَبْرٌ: صَبْر کردن
صَبْرٌ: شکیب / شکیبائی /
بُردباری / تاب / طاقت / صَبْر
صَبْر / صَبَّار: رادبو
صَبُّور: شکیبا / صَبُّور / بُردبار /
نازکش / حلوا جوژی

صَابُونُ: صَعْبُو / سوپ (انج)
صَاجُ: قَلْع / حَلَبی / حَلَب
صَالَةٌ: تالار / طالار / سرسرا /
هال (انج)
صَالَةُ الْعَرَشِ: سالن نیایش
صَالُونُ: سالن (فر)
صَالُونُ جِلَاقَةٍ: آرایشگاه / سالن
آرایش
صَبٌّ: ریختن / سردادن
صَبَّ الْخَرَسَانَةِ: شفته ریزی
صَبَّ جَامٍ غَضِبِهِ عَلَى: داغ دل از
کس برآوردن
صَبَّ فِي قَالِبٍ: ریختن / بلوک
زدن / ریزش / قالبگیری
مَصَّبٌ: دهانه / مَدْخَلُ / آب ریز
/ هَمْرِیختنگاه / هَمْرِیزگاه

صَبْرٌ مُدْلَلٌ : علی بهانه گیر / علی	صَبْرٌ عَلَى الْمَكَارِهِ : بُردباری
بونه گیر	کردن / دَنَدان روی جیگر
صَبَّانِي : بَچگانہ	گُذاشتن
صَبِيَّةٌ : دُختر نُوجَوَان	الصَّبْرُ عَلَى الْمَكَارِهِ : دَل و دَمَاغ /
الصَّبَا : جَوَانی / بَہارِ زَنوگانی	صَبوری
صَحْبٌ / صَاحِبٌ : هَمْرَاحی کردن	تَصْبِيرَةٌ : نہ بندی / چَشتہ
/ هَمْرَاحی ... بودن	إِصْبَعٌ : انگشت
صَاحِبٌ : هَمْرَاح	صَبَّعَ : رَنگ کردن / رَنگ زدن
صَاحِبُ الْأَرْضِ : دِهقان / (ج)	صَبَّاحٌ : قُصَّار / رَنگ کار /
دِهقانین / دِهقانان	رَنگَرَز
صَاحِبُ الْبَيْتِ : صاحبخانہ /	صِبَاغَةٌ : رَنگ زَنی / رَنگ رَزی
خانہ خُدا	صِبْغَةٌ : تَنَتور (فر)
صَاحِبُ السُّمُو : وَالَا حَضَرَت	صِبْغَةٌ يُوَدُّ : تَنَتورِید (فر)
صَاحِبُ الْعَمَلِ : کارفرما / کار	مَصْبُغَةٌ : تَنَتور / تَنَتور (فر)
قَرَمَان / صاحب کار	إِصْطَبَّعَ : رَنگ گرفتن
صَاحِبُ حَقٍّ : حق دار / ذیحق	صَبِيٌّ (مُتَدَرِّبٌ) : کار آموز /
صَاحِبُ خَبَرَةٍ : سابقہ دار	دَسْتِيار / نوچہ
صَاحِبُ عِيَالٍ : بَچہ دار / عیال	صَبِيٌّ / صَبِيَّةٌ : بَچہ / نُوجَوَان /
مَند / عیالوار	(ج) بَچگان
صَاحِبُ فَضْلٍ : هُنْگُدار	صَبِيٌّ الدُّكَّانِ : شاکِرُو دُکَّان /
صَاحِبُ مَکَانَةٍ : حائِزِ مَقام	پاکار / پادَو / پَر قیچی

صَاحِبُ الْجَلَالَةِ : اَعْلِيَّ حَضَرَت

صَاحِبَةُ الْجَلَالَةِ : عَلِيَّا حَضَرَت

بِلا صَاحِب : بی بانی

مُصَاحِب : مُصَمِّم

صُحْبَةُ : هَمْرَاهی / حَمِيشِي

بِصُحْبَةٍ ... : هَمْرَاو ...

الصُّحَابَةُ : یارانِ پیغمبر /

اصحابِ پیغمبر

صَحَّ (صَدَقَ) : دُرُست بودن /

راست بودن

صَحَّ / يَصِحُّ : رَوَا داشتن

صَحِّحَ / تَصَحَّيْح : غَلَطَ گرفتن /

جُبْران کردن / بَرطَرَف کردن

تَصَحَّيْحُ الْإِمْتِحَان : نُمره دادن

صَحَّيْح (سَلِيم) : دُرُست

صَحَّيْح (صَحَّ) : راست

صَحَّيْح (شَرَعِي) : نَافِذ / قَابِل

قَبُول / سَالِم / مَعْتَبَر / قَانُونی /

دُرُست / صَحَّيْح / دَارای

اعْتِبَار / مَوْثَر / قَابِلِ اطمینان /

صَحَّت دَار

صَحِيحٌ؟! : راستی!!

صَحَّةٌ : پنبودی / پهی / پنبزستی /

سَلَامَتِي

صَحِّي (طَبِّي) : دَرمانی

صَحِّي (مُفِيدٌ صَحِيًّا) : دُرودی /

سَلَامَتِ بَخْش / سُوْدَمَنْد /

سَالِم و مُغْذِي

غَيْرِ صَحِّي : بِدِ آب و هَوَا

بِصَحَّةٍ جَيِّدَةٍ : چاق

بِصَحِّح! (رَجُلٌ ~) : حَسَابِي!

(مَرُوءٌ ~)

فِي صَحَّتِكَ! : نُوش!

مَصْحَةٌ : مَارِسْتان / آسایشگاه /

بیمارگاه / دَرمانگاه

مَصْحَةُ الْأَمْرَاضِ الْعَقْلِيَّةِ :

بیمارستان

مَصْحَةُ نَفْسِيَّةٍ : بیمارستانِ رَوَانی

مُصَحِّح : ویراستار / ویرایشگر

إِصْحَاح : باب

صَحْرَاء : بیابان / کَویر / دَشْت /

هَامُون / پید / صَحْرَا

صَحَا: جان گرفتن	صَحْرَاء جَلِيدِيَّة: پخزار
صَحْوَة: بیداری	صَحْرَاوی: دشتی
صَاخِب: پُر هیاهو / پُر خَش / پُر	صَحْفَة: لوحه / لوح / تَخْت
سَر و صِدا / شِلوُغ	صَحِیفَة: روزنامه
صَحَب: سَر و صِدا / هیاهو /	صَحِیفَة الْحَالَة الْجَنَائِيَّة: برگو
شِلوُغ	گُواهی پیشینه
صَخْر: سنگ	صَحِیفَة السَّوَابِق: سیاه نامه /
صَخْرَة: تَخْتَة سَنگ	بَرگو گُواهی پیشینه
صَخْرَى: صَخْره إی	صَحِیفَة جَزِیَّة: اُرگان (فر)
صَدَح: نغمه سَرائی کردن	صَحِیفَة مَسَائِلَة: روزنامه عَصْر
صَدَح: چَهچَهه / چَهچَهه / نغمه	الصَّحَافَة: روزنامه نِگاری /
سَرائی	روزنامه نویسی / ژورنالیسم
صَدَّاح: زند خوان	(فر)
صَدَّ: رَد کردن / دَسْت کوتاه	صَحَافِي: روزنامه نِگار /
کَرْدن / جِلوُگیری کردن / دَفَع	روزنامه نویس / مُخیر / وَقایع
کَرْدن / دُور کَرْدن	نِگار
صَدَّ: جِلوُگیری / پیشگیری / دَفَع	تَصحِیف: تغییر
مَصْدَآت الأمواج: موج شِکَن	صَحْن / صُحُون: بشقاب / سَوین
صُدود: تَنفُر	/ ظَرَف / (ج) ظُرُوف
بَصَدَد ... دَر باره / راجع به ... /	صَحْن (~ جامع مَثَلًا): صَحْن /
دَر باب ...	آستان / آستانه / حیاط

مَصْدَر / مَصَادِر : مَنَبج / مَنَشَاء /
 مَنَابِع
 مَصْدَر / مَصَادِر (~ اَكَاذِمِيَّة) :
 مَأْخَذ / (ج) مَأْخِذ
 صَادَر : ضَبَطَ كَرَدَن
 صَوَّر : ضَبَطَ شَدَن
 مُصَادَرَة : خَلَعَ يَد / ضَبَطِي
 صَدْر : سِنَه
 صَدْرُ الْمَجْلِس : شَاهَنشِين
 صَدْرِيَّة حَرِيمِي : پَسْتَان بَنَد /
 بَازرَنگ / سَمَاكِجَه
 سَامَاخِجَه / سَمَاجَه
 صِدِيرِي : بَنَلَك / جَلِيقَه /
 خَشْتَك / سَوَزَه / سَوَزَه
 نِيْمِجَه / نِيْم تَنَه
 صِدِيرِي لِلْسَّلَاح : بَنَلْتَاق
 اسْتَصْدَر : پَدَسْت آوَرَدَن /
 تَحْصِيل كَرَدَن
 صَدْع : تَرَك / رَخْنَه / رَوَزَن /
 خَلَه / شِكَاك / زَاو / لَآپَه
 شِيَار

صَدِيد : رِيْم / پِيَنج
 صَدَر : صَادِر شَدَن / صَدُور يَافْتَن
 صَدَر بَيَان مُشْتَرَك : إِعْلَامِيَه
 مُشْتَرَك اِنْتِشَار يَافْت
 أَصْدَر : صَادِر كَرَدَن
 أَصْدَر حَكْمًا : تَشْخِيص دَادَن /
 دَاوَرِي كَرَدَن / حَكَم دَادَن /
 قَضَاوَت كَرَدَن
 إِصْدَار / إِصْدَارَات : نَشْرِيَه /
 نَشْرِيَّات
 تَصْدِير : صُدُور / صَادِرَات
 تَصْدِير (مُقَدَّمَة) : سَرَاغَاز / پِيَش
 دَرآمد / مَقْدَمَه / پِيَش گُفْتَار
 تَصْدِير الثَّوْرَة : صُدُور اِنْقِلَاب
 تَصْدِيرِي / لِلتَّصْدِير : صَاوِرَاتِي
 صَادِر / صَادِرَات : صَادِرَه /
 صَادِرَات
 صَادَرَة : سَرُورِي / صَدَر
 صَدَر : صَادِر كَرَدَن
 فِي الصَّدَاة : بِالَا نِشِين
 مَصَادِر مُطْلَعَة : مَقَامَاتِر آكَاه

صَدَقَ عَلَى: اقرار کردن /	مُتَّصِعٌ: ترک دار
واداشتن / قائل شدن / خستو	تَصَدَّعٌ: ترکاندن / پاتیل در رفتن
شدن / مقرر آمدن / تائید کردن	تَصَدُّعٌ: بفاق
/ صحه گذاشتن	صُدَاعٌ: سردرد / درو سر
صَدَقٌ: صداقت / قریبوی /	صَدِغٌ: گیجگاه / شقیقه
رِصَاقٌ / راست	صَدَفٌ: مروارید / صدف
أُتِّصِدُّ أَنْ...!: انگار نه انگار	صَدَفَةٌ: صدف / کاسه / لاک
...	صُدْفَةٌ: عارضه
أَصْدَقُ التَّهَانِي: صمیمانه ترین	صَادَفٌ: مواجهه شدن با /
تَبَرِکَات	مُصَاوَفٌ: شدن با / روپرو شدن
بِصِدْقٍ: صمیمانه	/ رویاروی شدن
تَصَدَّقَ: خیرات کردن / چراغ	مُصَادَفَةٌ / بِالصَّدْقَةِ: تصادفی /
دادن	اتِّفَاقًا / الْإِبْخَتَکِ / الْإِبْخَتِ /
تَصَدِيقٌ: تصویب / صوابدید	الله بختگی / الله بختی / کتره
تَصَدِيقٌ (تأیید): تائید / صحه	ای / کتره گتره
گذاشتن / اقرار کردن	الصَّدْفِيَّةُ (مَرَضٌ ~): داء
صَادَقٌ: درست	الصَّدَف
صَادَقَ عَلَى: تصدیق کردن /	صَدَقٌ: درست بودن / راست
اعتبار دادن / سَنَدِیت دادن /	بودن
رَسَبَتْ دادن	صَدَقٌ (ضِدَّ كَذَبٍ): باور داشتن /
صَدَاقٌ: کابین / مهریه / مهر	باور کردن

صِدَامٌ مُسْلَحٌ: درگیری مسلحانه	صَدَاقَةٌ: یاری
صُدِمَ: وا خوردن / لطمه خوردن	صَدَقَهُ: چیراغ / خیرات
اصْطَدَمَ: بهم خوردن	صَدِيقٌ: یار / دوست / هم
تَصَدَّى (تَوَلَّى): به عهده گرفت	داستان / همدرد / همدَم
که ... / رُویشان دادن	صَدِيقٌ حَمِيمٌ: یارِ جانی / یارِ
تَصَدَّى (قاوَمَ): در افتادن /	جان جانی
خِدْبَتِ کردن / مخالفت کردن	صَدِيقٌ وَفَى: یارِ غار
/ مَصَافِ دادن	صَدِيقَةٌ حَمِيمَةٌ: خواهر خوانده
صَدَاً / یَصْدَاً: زنگ زدن /	صَدِيقَةٌ حَمِيمَةٌ (بَلُغَةٌ
زنگار بستن / زنگ خوردگی	المُراهقات): بارانی
/ زنگ زدگی	صَدِيقِيَّةٌ: صداقت (به داشتن)
صَدَاً: زنگ	صَيْدَلِيٌّ: داروساز / داروگر
صَدَى / أَصْدَاءُ: محو / عکس	صَيْدَلِيَّةٌ: داروخانه / دواخانه
العمل / بازتاب / انعکاس	صَدَمَ (رَطَمَ): ضربه سخت زدن
صَدَى الصَّوْتِ: صدا	صَدَمَ (مَعْنَوِيًّا): سراسیمه کردن
له أَصْدَاءُ: باز تاب را	صَدْمَةٌ: لطمه
صَرَخَ (أَذِنَ): إجازة دادن /	تَصَادُمٌ: تصادف / برخورد
مُرْخَصٌ کردن / مُجاز کردن /	تَصَادُمُ الْمَصَالِحِ: برخورد منافع
روا کردن	صِدَامٌ: برخورد / درگیری
صَرَخَ (أَعْلَنَ): اظهار داشتن /	صِدَامٌ دَامٌ: برخورد خونین
إعلام کردن	صِدَامٌ مُبَاشِرٌ: درگیری مستقیم

صُرَاخ: قَرِیاد / نَک و نو / نَمَره	صَرِیح: رَک / رَک و راست /
صَرَخَ: قَرِیاد زدن / نَک و نال	پَک رُو / پَک رَنگ
کردن / داد زدن / جار زدن /	صَرِیح (بشکلِ ~): اشکارا / بی
جار کشیدن / جیغ زدن / جیغ	دورَنگ
کشیدن / نمره (زدن / کشیدن)	تَصْرِیح (إِذْنُ): پَرِوانه / إِجازه /
صَرَخَ فی وَجْه: پَرخاش کردن	جَواز
صارُوخ: موشک / راکت (انج)	تَصْرِیح (بِیَان): اِعلامیه / بَیانیه
صارُوخ اَرَض جَو: موشک فید	/ اَظْهاریه
هَوائی	تَصْرِیح الإقامه: دَفترجه إِقامَت
صارُوخ بَعید المَدی: موشک	تَصْرِیح المُفادَره: رَوادید خُرُوج
دُور بُرد / موشک با بُرد دُور	تَصْرِیحات: بَیانات
صارُوخ جَو اَرَض: موشک هوا	تَصْرِیحات سِیاسِیّه: بَیانات
به زَمین	سیاسی
صارُوخ عابِر للقارَات: موشک	صَراحة: رَک گویی / بی پَرده
قارّه پَیما	گویی / راست بازی / سادگی /
صارُوخ مُتَوَسِّط المَدی: موشک	پوست
بُرد مُتَوَسِّط	بَصَراحة: رَک و راست / صاف
صارُوخ مُزَوِّد بِرأس نَوویّه:	و پوست کنده
موشک کلاهِکدار اتمی	صَرَخَه: قَرِیاد / ویله
إِصرار: خودسَری / ماندگاری /	صارُخ: فاجِش / بَرجسته /
با فشاری / إِصرار / سَمَاجَت	نَمایان / انگشت نِما

المُصارعة الحرة: کشتی آزاد	أصر: پافشاری کردن / إصرار
على مصراعيه: چار طاق / چهار طاق	ورزیدن / پاپی شدن / سر
الصراع: غش / صرع / حمله	سختی کردن / دوپا درپک
مريض الصراع: غشی	کفش کردن / پادر کفش کردن
مُصارع: کشتی گیر	/ بکوری چشم کسی کار کردن
مُصارعة: کشتی	/ بابا غرابی کردن / هبند
مُصارعة الديكة: جنگو	کردن / ویرش گرفتن / سیخ
خروسان	کردن / شق کردن / پيله کردن
مصراع: لنگه / تئ	صرار اللیل: چراسک / جیر
صراع: داروگیر / گیرودار /	جیرک / زنجره / علی وجهه
کشمکش / کشاکش / کش	صرّة: کولبار / کلافه / بُقچه /
وواکش / دستادست / ستیزه /	بُقچه / بُخچه (معر)
نزاع / دعوا / سعی بلیغ / تقلا	صرصار / صرصور: سوسک /
/ جان کنی	سپیرک
صرف (~ مالا): صرف کردن /	صرصور الأذن: گیجگاه
مصرف کردن / پرداخت کردن	الصراط المستقیم: راو راست
/ خرج کردن	صارع: زد و خورد کردن / کشتی
صرف (~ شخصا): مُرخَص	گرفتن
کردن	صراع مسلح: کشمکش مسلحانه
صرف: صرف / پرداخت / خرج	صرعة (موضة): موزود گذر /
	هوس

صَرَاف: تحويلدار / دَرَم کُزین / ناقد / صَرَاف	صَرَافُ النَّظَرِ عَنْ ...: از ... گذشتن / صَرَافَتَنظر کردن /
صِرَافَة: بانکداری / صَرَافِی	دست برداشتن / گوش بده کار
مَحَل صِرَافَة: صَرَافخانه	نبودن / دندان از ... کندن
مَصْرِف: بانک (فر)	انصراف: واگذاری / مُرَحَصی
الصَّرْفُ الصَّحَى: فانیلاب	انصراف عن: روگردانی از ...
انصرَم: سپری شدن	انصرَفَ اِلی: رسیدگی کردن
صایم: سَرواست / سَرَخت /	انصرَفَ عن: روگردانیدن / بَر
سَخَت گیر / یکپنده / قاطع /	شکستن / دَست کشیدن از /
مُقارِم	رُوی گردانی
صِرَافَة: قاطعیت / سَخَتی /	قَصْرَف: کردار / اختیار
سَخَتگیری / خَشَوَنَت / تُندی	قَصْرَفَ مِنْ دِماغِه: سَر خودکار
/ تَرشرونی	کردن
صایر / صَوایر: دکل / تیرک /	صِرَف: بی غش / سارا / خالیص /
دیرک / بادبان / لایه / مالَبند	صافی / سَره
/ مِیلَه	صروف الدَّهر: تازیانه عِبرَت
صایرِ العَلَم: چوب پَرچَم	مَصْرُوف: خَرَجی
مَصطَبَة: سکو / پاخره / شادگونه	مَصْرُوف شَهَری: بُول ماهانه
صُعُوبَة: دُشواری / زور آمدن	مَصْرُوفات: هَزنَه / خَرَج (ج)
صَعِب: سَخَت / دُشوار / دَسَگیر	مَخارج / مَصارف
/ مُشکل	مَصْرُوفات ثَریَّة: تَنخواه گردان

صَلُوك: ناکس / رذل / لات	صَعَبُ الْعَمَال: دَسْت نِیافتنی /
آسمان جل / لاتی پانی / لات	دُور از دَسْت / کمیاب / کیمیا
ویات / لات ولوت / لات لوتی	صَعَدَ: بالا رفتن / بالا آمدن
/ دَریوزه / پزوا / عنبنه / سیّه	صَعِيد / أَصْعَدَة / صَعَدَ: سَطَح /
رُوز / فزناک / فزونات	(ج) سَطُوح
الصَّعْوَة (طائر ~) / کراک	مِصْعَد: بالا بُر / بالا بُرنده / بالا
صَغُر: کوچک شدن	بِرُو / آسانسور (فر)
صَغُر: کوچکی / خُردی	صَعَدَ: سَخْت کردن / تشدید
صَغِير: کوچک / کوچولو / خُرد	کردن
/ میده	تَصَاعَدَ: رُشد کردن
صَاغِر: سَرِیز / فرو تَن	تَصْعِيد: تشدید / پُر قوَت سازی
صَغائر: باطله / بوچی	تَصْعِيد الْعَمَلِیَّات الْقِدَائِیَّة:
أَصَغَى: گوش دادن / گوش نِیز	تَشْدیدِ عَمَلِیَّاتِ فِدَاکارانه
کردن / دل دادن	صَعَقَ: بَرَق زدن / صَاعَقَه زدن
أَصَغَى لِلتَّصِیح: از خَر شیطان	صَعَقَ: بَرَق زَدگی
پیاده شدن	صُعِقَ (تَکْهَرَب): بَرَق گرفتن
صَفَحَ: دَر گُذشتن / اَمُر زدن	صُعِقَ (ذُهِل): مَبْهوت شدن
صَفَحَ: اَمُر زش	صَاعَقَة: اَبَر نَجک / تندر /
تَصَفَّح: وَرَق زدن	وَر خَش
صَافَحَ: دَسْت فشردن	قُوَات الصَّاعِقَة: نِیروی کوماندو /
صَفْحَة: صَفْحه / بَرگ	رِنَجَر (انج)

صَفِیح: حَلَب / روی / حَلَبی

صَفِیحَة: پست / تَنَار / دله /

چلیک

صَفِیحَة الزَّیَالَة: آشفال دان /

سَبَد آشفال / زبیل

مُتَصَفِّح: browser: مرورگر

مُصَافِحَة: دَست دادن

مُصَفِّح: زَره پُوش / آهَن پُوش

صَفَد: بَند نهادن / دَر بَند کَشیدن

/ گِیر دادن

مُصَفِّد: دَستگیر / بَندی / دَر بَند

/ پای دَر بَند / پا بَست /

دَست وِیال بَسته

أَصْفَاد: پا بَند / پایبَند / پا وَند /

پایوَند / خَلیلی / شَکال / بُخَو

صَفَر: سَوْت زدن

صَافِرَة / صَفَّارَة: سَوْتک / سَوْت

سَوْتک / سَافوت

صَافِرَة الإِنذار: اژیر / سَوْت

خَطَر

صَفِیر: سَوْت

أَصْفَر: زَرَد شدن

أَصْفَر: زَرَد / زَرَد فام

الْصُّفْرَاء (مَرَض ~): زَرَد آب

الْصُّفْرَاء (مَادَّة): صَفْرَا / خَوی

سودائی / مَراره

صَفْرَاوی الْمِزاج: صَفْرَاوی /

زَرَداب ریز / صَفْرایی مزاج /

سودایی مزاج

صَقَّار الْبَيْض: زَرَدَه تُخَم

مُصَفَّر: زَرَدَه

صَفْرَة / أَصْفَوَار: کَمَرَنگی / زَرَد

رَنگی

صِفَر: صِفر

صِفَر الْيَدَيْن: دَست خالی /

تَهْيِدَسْت / عَلی گُلابی / باد

بَدَسْت / صِفر کَف

الْصُّفَّاف (شَجَر ~): شَمشاد /

بَید

صَقَّع: سَبَلی زدن / لَطمه دادن /

سَقَلَمه زدن / تَوَسری زدن / قُل

احمدی زدن

صَفَّقَ الْبَابَ: دَر را با شدت بهم
زدن

صَفَقَةٌ: معامله / دَسْت بِدَسْت /
دَسْتَادَسْت

صَفَقَةٌ تِجَارِيَّةٌ: مُعَامَلَه بَاَزَرْگَانِي
صَفَقَةٌ سَرِيَّةٌ: مُعَامَلَه پنهانی /
تَوَلِيَّه

صَفَقَةٌ شَامِلَةٌ: مُعَامَلَه کُلِّي /
معامله چکی

صَفَّقَ: دَسْت زدن / دَسْتِک زدن
/ کَف زدن

صَفِيقٌ: گُستَاخ / چَشْم سَفِيد / پُر
رَو

صَفَاقَةٌ: گُستَاخِي / چَشْم سَفِيدِي
/ خَیْرَه سَرِي

صَفَا: صاف شدن

صَافٍ: صاف / هَمَوَّار / نَتَز /

لِبَاب / نَاب / وَن / بی غَش /

سَارَا / خَالِص / سَرَه

صَفَاه: آرایش / صافی

صَفَقَةٌ: سیلی / لَطْمه / چک /

بَامِب / توگوشی / کشیده /

سَقْلَمه / ثَقْلَمه / سَر چَنگ /

تَوَسَرِي / قُل اَحْمَدِي

تَلَقَّى صَفَقَةً: لَطْمه / سَقْلَمه /

ثَقْلَمه / سَر چَنگ / تَوَسَرِي /

قُل اَحْمَدِي (~ خوردن)

صَفَّ: صف زدن / تردیف

صَفَّ / صُفُوف: ردیف / رَج /

رسته / رده

اصْطَفَّ: صف بستن / دم گرفتن

اصْطِفَاف: صف بُندی / سَتُون

بُنْدِي

تَصْفِيفُ الشَّعْرِ: سَر زدن / شانه

کردن

مُصَفَّفُ الشَّعْرِ: آرایشگر / تانگر

/ تانگو

صَفَّةٌ: نیم تخت / پَشْکَم / بَجْکَم

/ بوزگند / کاناپه (فر)

صَفَّقَ: بهم کوفتن

تَصْفِيَّةٌ شِرْكَةٌ: تَصْفِيَّةٌ شِرْكَةٌ /	صَفَى: پالودن / پالیدن / پاک
واریزی	کردن / تَصْفِيَّةٌ کردن / صاف
صَقَر: باز	کردن / کار را ساختن / برقو
صَقَر الشَّاهِينَ: شاهین	زدن
الصَّقَرُ الْحَرُّ: بالابان	صَفَى حِسَابَهُ: پاک پشم خوردن /
الصَّقَرُ الْمَلَكِيُّ: شاهباز	حَسَابَ را سَرِ راست کردن /
تَصْقِير: باز شکاری / قوش بازی	مقاصدا دادن / تَصْفِيَّةٌ حساب
صَقِيع: سَرَماریزه / گچک	کردن
سَرَسام	صَافِي الْحُمُولَةِ: ظَرْفِيَّتْ خَالِص
صَقَل: مهره زدن / آتش دادن /	صَافِي النَّيَّةِ: بی غرض
صاف کردن / تیغ آب دادن /	صَافِي الْوَزْنِ: ظَرْفِيَّتْ خَالِص
جلا دادن / لیس زدن /	صَقْوَةٌ: بَرَكُزیده / نَخَبه / زَبده /
پُر داخت دادن / صَقَل دادن	گُلچین / مُمتاز / سَرآمد /
مَصْقُول: پُر داخت / صاف /	سَرچین
صَقَل	مَصْفَاةٌ: بَرَقو / بریزن / صافی /
صَقْلِيَّة: سبیل	صاف کن / چلو صافی /
صَقْلِيَّ / الصَّقَالِبَةُ: اسلاوی	پالایشگاه
(طبع) اسلونی	الصَّقْوَةُ الْمُقَرَّبَةُ: خاصان حَرَم
صَك / صُكُوك: چک / بیجک	تَصْفِيَّةٌ: واریزی / تَصْفِيَّةٌ /
/ پاپمهر / برات / پروات /	نابودی
رَسید / پته / قَبْض / (ج) قبوض	تَصْفِيَّةٌ حِسَاب: تَصْفِيَّةٌ حساب

صلَحَ: دوستی / راستی	صَكَ: سکه زدن
الصَّالِحُ العام (من أجل ~): نفع عمومی / خبر عموم (برای ~)	صَكَ مِلْكِيَّة: چک نامه
أَصْلَحَ / إِصْلَاح: برطرف کردن / جبران کردن / جایجا کردن / بهسازی کردن / اصلاح کردن	صُكُوكُ الْحَيَاةَ: اسناد مالکیت
أَصْلَحَ / تَصْلِيح: تعمیر کردن / مرمت کردن / دست کاری کردن	صَلَبَ: چار میخ کشیدن
صَالَحَ: سازش کردن	صَلَبَ: پولادین / فولادین / سفت
مُصَالَحَة: سازش / آشتی / اصلاح / مصالحه	صَلَبَ: سخت
تَصَالَحَ: ذات البین	صَلَبَ (غَيْرُ سَائِل): جامد / دج
أَصْلَحَ ذات البین: سازش دادن	الصَّلِيبُ الأحمر: صلیب سُرخ
إِصْلَاح: تعدیل / مرمت / ترمیم / باز سازی / نو سازی / تعمیر	صَلِيب: چلیبا / خاج
إِصْلَاح الأَجُورِ والمُرتَبَات: تعدیل کارمزدها و مُستمرها	الصَّلِيبُ المَعْقُوف: صلیب شکسته
الإِصْلَاح الزراعی: اصلاح کشاورزی / اصلاحات ارضی	تَصَلَّبَ: سفت شدگی / تَصَلَّبَ / نرم نشدن / آرام نشدن / تسکین ناپذیری / سختی / کینه توزی
إِصْلَاحات: تعمیرات	تَصَلَّبَ الشَّرَّائِین: آرتروز (فر)
	صَلَحَ: راست شدن
	صَالِح (تَقِي): شاهنده / سپیدکار
	صَالِحٌ لـ: قابل ...
	صَالِحٌ للاستعمال الآدمی: قابل استعمال بشر

مَصْلَحَة حُكُومِيَّة : اداره / دیوان	إصلاحی : تَجَدُّد خَوَاه
المَصَالِح الحُكُومِيَّة : إدارات	إصلاحیَّة : دار التَّربیة / دار
دُولَتی	التَّادِيب
مَصْلَاح : خَاكِرَس / گِلِر كوزَه گری	تَصْلِیح : تَعْمِیر
مَصْلَحة : رَب	تَصْلِیح الاحْذِیة : پینه دوزی
مَصْلَح : جَرَنگِیدَن / جَرَنگ	ذو مَصْلَاحِیة : ذِی مَصْلَاح /
جَرَنگ کردن	ذِی مَصْلَاحِیَّت / مَصْلَاحِیتدار
مَصْلَحة : دَنگ / جَرَنگ /	مَصْلَاحِیَّات : اقتدارات /
جینک جینک / جینگ	اختیارات
جینک	مَصْلَاحِیة : اختیار / مَصْلَاحِیت /
مَصْلَع : طاس / بيموئی	لِیاقَت / شایستگی
أَصْلَع : کَجَل / طاس	عَدَم المَصْلَاحِیة : نَا شایستگی /
مَصْلَف : غَاط و غوط / کبر فروش	بِی کَفَايَتِی / نَا رَسائی / عَدَم
مَصْلِل : دَنگ / جَرَنگ /	مَصْلَاحِیت
جینک جینک / جینگ	مَصَالِح : منافع
جینک	مَصَالِح مُتَبَادَلَة : منافع پایابای
مَصْلَى / أَدَى المَصْلَاة : نماز	مُصْطَلَح : اصطلاح
خَوَانَدَن	مَصْلَحة : مَصْلَحَت
مَصْلَاة : نماز	لَمَصْلَحة / لَمَصَالِح ... بَر له ...
مَصْلَاة الفَجَر : نماز بامداد	مَصْلَحة الجَوَازات : إدارة
مَصْلَاة الظُّهر : نماز پَسین	مُذَرْنَامه

صَوْمَةَ الزَّاهِدِ: آبَشْتگاه /	صَلَاةُ الْعَصْرِ: نَمَاز دِیْگَر
آبَشْتگاه / خَلَوْتگاه / شَبستان	صَلَاةُ الْمَغْرِبِ: نَمَاز شام
/ صَوْمَعِه / مَشْکُو	صَلَاةُ الْعِشَاءِ: نَمَاز شَب
صَمَغ: صَمَغ / لَک / چَسَب /	صَلَاةُ الْعِيدِ: نَمَاز عید
دوزه / زدو / وَشْک	صَلَاةُ الْاسْتِسْقَاءِ: دُعَایِ باران
الصَّمْغ (شَجَرٌ ~): اَنگدان	صَلَاةُ الْجَنَازَةِ: چَار تَکبیر (~)
الصَّمْغ الْعَرَبِيّ: لَک / اَقاقی /	زَدَن) / نَمَاز وَحْشَت / نَمَاز
مُغِيلَان / مُقِيلَان	مِیْتُ / فَايَحِه
صَمَغ الْكُثِيرَاء: کتیرا / کتیره	مُصَلًى: نَمَازگاه
صَمَغِيّ: صَمَغ دار	صَمَت: زَبان بُریدن
صَامُوْلَة: مِهَره	صَامِت: خَاموش
صَمَمَ (اِبْتَكَرَ): طَرَّاحی کردن	صَامِت (حَرْفٌ ~): بِيَوَاکِه
صَمَمَ (أَصْرًا): اَصْرار وَرزیدن / پا	صَمَتٌ: بِي صِدَائِي / خَاموشی
پي شدن / پا فشاری کردن	صَمَدٌ: پا بَر جَا کردن / اِستادگی
تَصْمِيم (تَخْطِيط): طَرَّاحی / طَرَح	کردن
رِزِي	صَمَدٌ فِي مَوَاجَهَةِ الْعَدُوّ: دَر
تَصْمِيم (إِصْرَان): اَصْرار /	بَرابَر دُشْمَن اِستادگی کرد
سماجت / پا فشاری	صَامِدٌ: پائیدار
تَصْمِيم (شَكْل): قُرْمَت (انج)	صُمُود: اِستادگی / پائیداری
تَصْمِيم (صِياغة الشَّكْل): قَالِب	صَوْمَعَةُ الْغِلَالِ: غولِه / رَاچ /
بندی / ساختار	رَاش / بیدَر / چالو / سیلو (فر)

صندید: شیرک
 صَدُوق: جُعبه / گُنجبه
 صَدُوق الثُّرُوس: دنده
 صَدُوق الحُرُوف (فی الطَّبَاعَة):
 گاس
 صَدُوق الدُّنْیا: شهر فرنگ
 صَدُوق القِیَاس: جُعبه دنده /
 گیر بوکس (انج)
 صَدُوق النُّقْد الدَّوْلَی: صندوق
 بَيْنَ الْيَلَلِ پُل
 صَدُوق حُرُوف الطَّبَاعَة: گاس
 صَدَل (نعل): تَکپوشیا / نعلین /
 (عم) نعلنگ / بشماق / پا
 افزار / پاپوش / چارخ / چارغ
 / چارق / چاروق / صندل /
 سدل (معرا)
 الصُّنْدَل (خَشَب ~): سدل
 صَدَل بَحْرِی: سدل
 صِنَارَة: قلاب / قلابه / بلسک /
 قناره / نشپیل / چنگک
 صَنَع: ساختن / سازیدن

تَصْمِیم (مُخَطَّط): طَرَح
 مُصَمَّم / واضع التَّصْمِیم: طَرَّاح
 مُصَمَّم أَزْیَاء: طَرَّاح مُد
 صَمَم: کرى
 أَصَمَّ: نَاشِنَا / کر
 یَصُمُّ الْأَذَان: گوش خراش
 صَمَّ أَذُنْیَهِ: انگشت بگوش نهادن
 صِمَام: دَرِیچه / سُوپاپ /
 سَرپوش / لامپ
 صِمَام الْأَمَان: دَرِیچه اطمینان
 صَنْبُور: شیراب / شیر آب
 الصَّنَج (مُوسِیقَا): چَنگ (معرا) /
 سرنج / سنج
 صِنَاج: دوده
 صِنْبَجَة الْمِیزَان: پارسَنگ /
 پارسَنگ / سَنگ ترازو / وزنه
 / سَنجه / ورسَنگ / هالتر
 صِنْبَجَة رُجَاجِیَّة: پارسَنگ
 بلوری
 صِنْبَجَة مُزَرَّة (عِمَارَة):
 پارسَنگ

صِنَاعَةُ الْعَرَبِيَّاتِ : اُتُومُبِيل سازی	صِنَاعَةُ : پیشه / کسب / صَنَعَت
الصُّنَاعَاتُ الْفَخَّارُ : سُفَالْگَرِی / کوزه	صَنِيع : اِلْتِفَات / مَرَحَمَت /
گَرِی	صَنِيعَت
صِنَاعَةُ النُّحَاسِ : برنجکاری	صَنِيعَة : دَسْت نشانده
الصُّنَاعَاتُ الْبِتْرُوکِيْمَاوِيَّةُ :	صَانِع / صُنَاع : سازنده / صَنَعَتْگَر
صُنَايعِ پِتْرُوشِيْمِي	/ پيشه وَر
الصُّنَاعَاتُ الْحَقِيفَةُ : صُنَايعِ	صِنَاعَةُ / صِنَاعَات : صَنَعَت / (ج)
سَبْک	صَانِع
الصُّنَاعَاتُ الصُّغِيرَةُ : صُنَايعِ	صِنَاعَةُ مِصْرِيَّة : دَسْت آوَرْد وِصِر
کوچک / (طبع) صاحبکاری	صُنِعَ فِي مِصْر : ساخت وِصِر
خُرْد	مَصْنَع / مَصَانِع : کارخانه / (ج)
الصُّنَاعَاتُ الْمُتَوَسِّطَةُ : صُنَايعِ	کارخانجات
مِيَانِه / (طبع) صاحبکاری	مَصْنَعُ الْحَدِيدِ وَالصُّلْب :
مِيَانِه	کارخانه ذَوْبِ آهَنْ
صِنَاعَةُ يَدَوِيَّة : دَسْتِي / دَسْت	مَصْنَعُ نَسِيْج : نَسَاجِي
ساخت / دَسْت ساز / يَدِي	صِنَاعَةُ الْأَسْلِحَةِ : تَخْشَانِي
الصُّنَاعَاتُ الْيَدَوِيَّةُ : دَسْت وَرْزِي	صِنَاعَةُ الْأَسْلِحَةِ : تَخْشَانِي
/ صُنَايعِ دَسْتِي	صِنَاعَةُ الْجُلُود : چَرْمَازِي
صِنَاعِي : صَنَعْتِي	صِنَاعَةُ الْخَرْف : سُفَالْگَرِی /
مُصْطَنِع / اصْطِنَاعِي : مَصْنُوعِي /	کوزه گَرِی
بدلی / ساختگی	صِنَاعَةُ السُّكَّر : قَنْدَسَازِي

صَهَر: ذوب کردن / تافتن / آب	صناعی (غیر طبیعی): مصنوعی
کردن / گذازانیدن	تَصْنَع / اصطناع: وانمود / نظاهر
انصهر: گذاختن	/ ظاهر سازی / ناز / تکبر
انصهار: گذازش	صَنَف: جور کردن / ماده بندی
صُهارة: درده / ماگما (انج)	کردن / دسته بندی کردن
صَاهَر: وصلت کردن	صنف: رسته
مُصَاهرة: نسبت / وصلت /	تَصْنِيف (فِرل): رده بندی /
قربت سببی	طبقه بندی / رقم بندی /
صهر: داماد	درجه بندی / زینه بندی /
صهریج: زیر / بارگین / نانکر /	ماده بندی / دسته بندی
حوضچه	صَنَم: پُت
صَهَل: آشبه کشیدن / شیهه	صِنُو: همتا / همال / دوشادوش /
کشیدن	سَرِیسَر / هم قراز / برابر / کفو
صَهیل الخیل: آشبهه / شیهه	/ هم کفو
صُهونی: صهیون گرا /	الصُّویر (شَجْرُ ~): کاج / ناژو
صهیونیست	صِنویری: جوز آور / جوز دار
الصُّهُونیة: صهیون گرایی /	الصُّویر الهندی: دیو دارو
صهیونسم	الصُّویریات: کاجیان
صَوَّب (صَحَّح): غلط گرفتن	صَهباه: بور / بوری
صَوَّب (نَشَن): هدف گیری کردن	صَهْد: هُرم
تصویب (نشان): هدف گیری	صَهَر: ذوب

صَوْتُ: صدا / آوا / آواز / واک
 صَوْتُ خَفِيفٌ: بم / زیر و زار
 الصَّوْتُ والضَّوْءُ: نور و صدا
 الصَّوْتِيَّات (علم ~): آواشناسی /
 صدا شناسی
 بِلَا صَوْتٍ: بی صدا
 صَانِت (حَرْف ~): واک دار /
 واکه / صَوْتِي / صدا دار /
 مصوِّته
 تَصْوِيت: اخذِ رای
 عَالِي الصَّوْتِ: جیغ جیغو / بلند
 آواز
 عِلْمُ الْأَصْوَاتِ: آواشناسی / صدا
 شناسی
 التَّصْوِيتُ بِالثَّقَّةِ: رایِ اعتماد
 التَّصْوِيتُ بِعَدَمِ الثَّقَّةِ فِي
 الْحُكُومَةِ: رایِ عَدَمِ اعتماد
 بِكَابِنِه
 صِيت: دنگ و فنگ / پُرآواز
 صَوْرَ (رَسَم): کشیدن / رَسَم
 کردن

صَوْبَةٌ / صُوبٌ: گرمخانه /
 گلخانه
 صَوَابٌ / صَانِبٌ: راست /
 دُرُست / صحیح
 أُصِيبَ: واگرفتَن
 أُصِيبَ بِجُرُوحٍ: آتش و لاش شدن
 أُصِيبَ بِدَآءٍ: آب کشیدن
 مُصَابٌ (جَرِيح): خونین /
 جریحه دار / تیرخورده /
 آسیب دیده
 مُصَابٌ / مُصِيبَةٌ: سانحه /
 فاجعه / مُصِيبَتٌ / بِلَا
 مُصَابٍ فِي حَدِثٍ: تَصَادُفُ
 أُصِيبَ بِنَوْبَةٍ (لَا سِيَّما الصَّرَعُ):
 حمله گرفتن
 إصَابَةٌ: آسیب / زخم / خسارت
 / صَدَمَه
 صُوبَةٌ / صَنِبان: رشک / تُخَم
 شپش
 صَوْتُ / تَصْوِيت: رای دادن
 صَوْتُ بِالثَّقَّةِ: رایِ اعتماد دادن

صَوَّرَ (مِنْ صَوْنًا): عَكس گرفتن
 صَوَّرَ (مِنْ سَيِّمَانِيَا): فِلْم برداشتن
 التَّقَطُّ صُورَةً: عَكس گرفتن
 صُورَةٌ: نِگارَه / شِكل
 صُورَةُ أَشْعَةٍ: عَكسِ رَادیوئی
 صُورَةُ جَانِبِيَّةٌ: نِیمِرو / نِیمِخُ /
 نِیمِ چِهره
 صُورَةُ رَسْمِيَّةٌ: رُؤُوسِ رَسمی
 صُورَةُ ضَوْئِيَّةٌ: رُؤُوسِ کِهی
 (فر)
 صُورَةُ طَبِیْعِيَّةٌ: طَبِیْفِ نِگارَه
 صُورَةُ فُوتُوغَرافیَّةٌ: عَكس
 صُورَةُ هَزَلِیَّةٌ: کَارِیکَاتُور (فر)
 مُصَوِّر (رَسَامٌ): نَقَّاش / نَقَشَبَنْد
 مُصَوِّر فُوتُوغَرافی: عِکَّاس
 تَصْوِیر (رَسم): نَقَش / نَقَّاشی
 تَصْوِیر سِینِمائی: فِیلْمِبرداری
 تَصْوِیر فُوتُوغَرافی: عِکَّاسی /
 عِکْسِبرداری
 التَّصْوِیر بِالْأَشْعَةِ: پَرتو نِگارِی /
 عِکْسِبرداری رَادیو

تَصْوِیرِی: تَرسِیمی
 تَصَوَّرَ: اَندِیشَه / خِیال
 تَصَوَّرَ: پَنداشتن / اَنگاشتن /
 خِیال کردن
 صُوصَةُ الْکِتَابِکِیت: زَق زَق
 کردن
 اِنصَاعٌ: چَشمِ گفتن / ایل کردن /
 رِکابِ دادن / تَن دادن / تِبلَه
 کِسی بودن / زِیرِ اخیه رفتن /
 زِیرِ بارِ رفتن / موم شدن / سَر
 پِزانو نهادن
 اِنصِیاعٌ: اِطاعت / تَسلیم
 صَاعٌ: تَعبیر در آوَرْدن / تَعبیر
 کردن / کَلِمَه بَندی کردن
 صِیاعَةُ الْفِضَّةِ: نُقرَه سَازی / نُقرَه
 کَاری
 صِیغَةُ: عِیارت / قُرْم / رُوش /
 رَسم / سَبک / طَرز
 صُوغٌ / صِیاعَةُ: جُمْلَه بَندی /
 عِیارت سَازی / قاعده سَازی /
 دَستور سَازی

صانغ: زَرَساز / زَرکار / زَرگر /

طَلاکار / طَلاساز

صُوف: پشم

صُوفی: پشمی / پشمین

صُوفی / مُتصوِّف: صُوفی / اهل

طَرِيقَت

التَّصَوُّف: تَصَوُّف / طَرِيقَت

تَصَوُّف الشَّيْخَةِ: عرفان

صَالٍ وَجَالٍ: پَر و پال گشودن

صُولُ فِي الْعَيْشِ: آجودان

صَوْلَجَان: چوگان (معر)

صَامٌ: رُوزِه داشتن / رُوزِه گرفتن

صَانَمٌ: رُوزِه گیر

صَوْمٌ / صِيَامٌ: رُوزِه گیری

الصُّومَال: سومالی

صَانٌ: نِگاه داشتن / حِفْظ کردن

/ از دَسْت ندادن

صَوْنٌ: نِگه داشت

صِيَانَةٌ: نِگه داشت / نِگهداری /

حِفَاظَت

صَوَّانُ الْأُذُنِ: گوشک

صَوَّان (حَجَرُ الْـ) : سَنگ

چخماق / سَنگِ فَنْدُک / آتش

زَنَه / سَنگِ رِيزِه

صَيِّحَةٌ (مَوْضِعٌ): مُد (فر)

صَاحٌ: داد زدن / جَار زدن / جَار

کَشِیدَن / نمره کَشِیدَن /

بانگ زدن / قور دادن / جیر

و ویر راه انداختن / لات بازی

در آوردن

صِيَّاحٌ: بانگ / جَنگولک بازی

/ جیر و ویر / لات بازی

اصطَادٌ: کَمَنَد انداختن / شِکار

کردن

اصطَادَ السَّمَكُ: ماهی گرفتن

صَيْدٌ (بِـ الْبَرِّ): نَخچیر / شِکار

مَصِيْدَةٌ: تله / کچه / زهگیر /

دام / پایدام / جال / بشگرد

صَيْدُ السَّمَكِ: ماهیگیری

صَيَّادُ الْإِفَاعِي: مارگیر

الصَّيْدُ بِالصَّقُورِ: باز شِکاری

صَيَّادُ السَّمَكِ: ماهیگیر

الصين (جُمْهُورِيَّةُ الصِّينِ)	صیاد (بَرّ): شکارچی /
الشَّعْبِيَّة): چين / جَمْهُورِي	وشمگیر
خَلْقِ چين	تَصِيدَ: بزخو کردن / قلا کردن /
صينِيّ: چيني	کمين نَشَسْتَن / کمين کردن
صينِيَّة: سيني (معر)	تَصِيدَ لَهُ الْأَخْطَاءَ: ریزه کاری
صينِيَّة كَبِيرَة: مجمعه /	کردن
مجموعه	صار: شُدَن / گشتن / گردیدن
	مَصِير: سَرَنُوشْت
	مَصِيرِيّ: سَرَنُوشْتِي / (طبع)
	سَرَنُوشْت ساز
	صايع: آب زيبو
	صايع: نابکار / بیکار / بیکاره /
	هېچکاره / هېچ کاره / شلقنی
	/ ناپرهیزگار / ول نگار /
	حَسَنَ دَلَه / سَگ حَسَنَ دَلَه /
	دَبَنگور
	صِيَاة: نابکاری / بیکاری
	اصْطِياف: گردشِ ناپستانی
	الصَّيْف: تابستان
	صَيْفِيّ: ناپستانی / بیلاقی
	مَصَيْف: مهتابیه / بیلاق (نر)

ضَبَطَ (قَبَضَ عَلَيَّ) : باز داشتن /

بازداشت کردن / دَسْتگیر

کردن / توقیف کردن / گیر

انداختن

ضَبَطَ : نَقَط

ضَبَطَ اَتْرَازَ العَجَلَاتِ : بالانسیر

لاستیک اتومبیل

ضَبَطَ النَفْسَ : خودداری /

مَسْک نفس / خویشترداری /

کَف نفس

مُنْضَبَط : پا پراه / سَر پراه

انْضِبَاط : نظامی گیرانی

ضابط : افسر (انج)

ضابط / ضَوَابِط : هنجار

ضابط احتیاط : افسر احتیاط /

افسر یدکی

ضابط شرطه : افسر کلانتری

ضابط عامل : افسر تحت الیلاح

/ افسر آکتیو

ضابط صف : افسر وظیفه / (ج)

درجه داران ارتش

نَضَاءَل : کوچک شدن /

ترنجیدن / کز کردن / رفته

رفته کوچک شدن / تدریجا

کاهش یافتن / کم شدن /

تحلیل رفتن

نَضَاوَل : کاهش

ضَنَبِل : خُرد / فسقلی / ریز و مریز

/ موشکاف

ضَان : گوسفند

ضَب : لُپ

ضباب : مه / غُبَار

ضباب کثیف : میخ

ضبابی : غُبَار اَلْوَد / غُبَاری / غُبَار

دار

ضَبَطَ (نَظَّمَ) : وا داشتن / پِکسُو

کردن

ضابط دَوْرِيَّة: افسر گشتی

الضَّبْع: کفتار

ضَبَّة: مَحْشَر

ضَجِيج: بانگ / جنگولک

بازی / جنبال / غوغا / زرت

وزورت / شات وشوت / عر

وتیز / سردنگ / غریو / قور

قور / های وهوی / غار وغور

ضَجِيج الاطفال: ذاق وذوق /

ذق ذق کردن

ضَجَر: زده شدن / پیستوه آمدن

ضَجَر: ملال / مَلَاکَت / خستگی

/ پیستوه / سنامت

مَضْجِر: جان کاه

ضاجِع: گانیدن / جالیش کردن /

دخول کردن / دنگ انداختن

اضْطَمَعَ: لمیدن / لم دادن / طاق

باز خوابیدن / طاق واز

خوابیدن

ضَحِك: خندیدن

ضَحِك خَفِيَّة: کری به خنده زدن

مُضْحَك / ضاحك: خنده آور

اضْمَحَلْ، وا رفتن / رو پزوال

گذاشتن / کاهش یافتن /

تحلیل رفتن

اضْمِحْلال: وا رفتگی

ضَحَالَة: کم عمق / پایابی

ضَحَلْ: کم ژرفا / کم عمق / کم

آب / سطحی / تنکاب /

تنکاب / یقشری

مُضْمَحَلْ: وا رفتن / فرو ریخته /

از هم پاشیده

ضَحَى بِرُوحِه: جان را فدا کردن

(جان خود را فدا کرد)

ضَحَى بِأُضْحِيَّة: قربانی کردن /

قربانی دادن

ضَحِيَّة / ضحایا: توسری خور /

قربانی / قربانیان / تلفات

أُضْحِيَّة / أضح: قربان / قربانی /

(عم) قربون

تَضْحِيَّة: جان بازی / فداکاری

ضَحَايَا الْفَيْضَان: سیل زدگان

الضَّحَى: چاشت

ضاحیة / ضَوَاح: محلّه / محلات

الضَّوْاحِی: حَوْل وحوش

مِنْ سَكَّانِ الضَّوْاحِی: حاشیه

نَشِین

ضَخ: تَلْمِیْه زَدَن / تزریق

مَضْحَہ: تَلْمِیْه (معر) / پُمپ (فر)

مَضْحَہ بَنْزِین: پُمپ بنزین

ضَحْم: پاد کردن / بزرگ کردن /

افراط کردن / زیاده روی

کردن / مبالغه کردن

ضَحْم: کلان / زبر / ستبر / ضَخیم

/ حَجِیم / گندله / گندلی /

گندوله / سترگ

ضَحْم الجَنَّة: تَنَوُّمَنْد / جثه دار /

جَیِیم / قُلْجُمَاق / چار شانه

تَضَحْم اقتصادى: تَوَرُّم اقتصادى

تَضَحْم: بزرگیمانی / اهن وتلپ

ضَخامة: کلانی

ضَخامة الجسم: جَسَامَت /

تَنَوُّمَنْدِی / قَرَبِی

ضِد: ضِدّ / بَرِضِدّ / علیه / بَرِ

عَلِیْه

مُضَادّ حَیَوِی: آنتی بیوتیک

مُضَادّ ل...: ضِدّ ... / پاد ... /

عَلِیْه ... / بَرِ عَلِیْه ...

مُضَادّ لِلْسُّم: ضِدّ سُم / ضِدّ زَهَر

مُضَادّ لِلدَّهَابَات: ضِدّ تانک

مُضَادّ لِلطَّائِرَات: ضِدّ هَوائی

ضَرْب: زدن / هشدرد کردن

ضَرْب (حساب): بَس شُماری

ضَرْبُ الْعُنُق: سَر بُریدن

ضَرْبُ النُّفُود: سَکَهِ زَنی / ضَرْبِ

سَکَهِ / سَکَهِ زدن

ضَرْبُ الْوَدْع: زَبِج بَسْتَن / زَبِج

بَشَسْتَن / رَمَل انداختن

ضَرْبُ الْوَدْع: رَمَالِی / فال بینی

ضَرْبَ حِصَارًا: حِصَار دادن /

مُحَاصِرَه کردن

ضَرْبُ عَصْفُورِین بِحَجَر: پَک

بَیْر وَدُ بَشَان زَد / بَپَک

کَرُشْمه دُوکار کردن

أَضْرَبَ: دَسْتُ از کار کشیدن /

گرو کردن (فر)

إِضْرَابٌ عَنِ الطَّعَامِ: اعتصاب

غذا

مُضْرِبٌ: اعتصاب کننده

تَضَارَبَ: نا سازگار بودن

تَضَارَبَ: تَقَاضَتْ / برخورد / نا

سازگاری

تَضَارَبَ الْمَصَالِحُ: برخورد منافع

ضَارِبُ الرَّمْلِ / رَمَالٌ / رَمَلٌ

انداز / طالع بین / فالگیر

ضَرْبِيَّةٌ: باج / باج / ساو

ضَرَائِبُ: مالیات / رسومات

ضَرَائِبُ حُكُومِيَّةٌ: عوارض

دولتی

ضَرْبِيَّةُ الْأَرْضِ: مالیات بر

اراضی

ضَرْبِيَّةُ التَّرَكَاتِ: مالیات بر

إرث

ضَرْبِيَّةُ الدَّخْلِ: مالیات بر درآمد

ضَرْبِيَّةُ الرَّؤُوسِ: سرگزیه

ضَرَبَ عَلَى الرَّأْسِ: بام زدن

ضَرَبَ لُخْمَةً: سراز پا نشناختن

ضَرَبَ مَثَلًا: مثل زدن

ضَرْبَةُ جَزَاءٍ: پناهی (انج)

ضَرَبَ مُبْرَحٌ: شل و پل (~ کردن)

ضَرْبَةُ شَمْسٍ: گرما زدگی / گرما

گیرفتگی

ضَرْبَةُ قَاضِيَةٍ: زمین زن / بیرون

انداز / ناتوان سازنده

الضَّرْبَةُ الْأُولَى: کوس

ضَرَبُوا الْأَعْوَرَ عَلَى عَيْنِهِ ...:

بالای سیاهی رنگی نیست

المضروب في قلبه: ترقه قرنگی!

ذلیل شده!

مُضْرِبُ الْأَمْثَالِ: ضرب مثل

مُضْرِبُ الْكُرَّةِ: راکت

مَضْرُوبٌ: جمعی / مجعول /

غلغلی / جا زده / نا درست

يَضْرِبُ يَقْلِبُ: تَرَتُّمٌ و مَرَّتٌ / تار

وما / (عم) پاش پاش

إِضْرَابٌ: اعتصاب

ضَرْبَةُ الْمَبِيعَاتِ: مَالِيَاتُ

فُرُوشِهَا

ضَرْبَةُ الْمَلَاهِي: مَالِيَاتُ كَابَارِهِ

هَا

ضَرْبَةُ أَيْلُولَةٍ: مَالِيَاتُ بَرَارَتِ

ضَرْبَةُ غَيْرِ مُبَاشِرَةٍ: مَالِيَاتُ غَيْرِ

مُسْتَقِيمِ

ضَرْبَةُ مُبَاشِرَةٍ: مَالِيَاتُ مُسْتَقِيمِ

ضَرْبَةُ نَوْعِيَّةٍ: مَالِيَاتُ جِنْسِي

ضَرْبَةُ عَقَارِيَّةٍ: مَالِيَاتُ

مَسْتَفْلَاتِ

ضَرْبَةُ عَلَى الْأَمْلاكِ: مَالِيَاتُ

يَلْكِي

اضْطَرَبَ: أَشْفَتَنَ / بَرَّ أَشْفَتَنَ /

بَرَّتْ شَدَنَ / جَشَمَ آبَ

تَخُورَدَنَ

اضْطَرَابَ: أَشْفَتَنَ / بَرَّشَانِي /

دَغْدَغَه

اضْطَرَابَاتُ دَامِيَّةٍ: اغْتِشَاشَاتُ

خُونِيَنَ

اضْطَرَابَ عَقْلِي: مَاخُولِيَا

اضْطَرَابَاتُ: اخْتِلَالَاتُ /

اغْتِشَاشَاتُ / طَغْيَانُ / أَشُوبُ

مُضْطَرَبُ: بَرَّشَانُ / بَرَّشَانُ

خَاطِرُ / بَرَّ جَنْبُ وَجُوشُ / بِي

حَوَاسُ / بَرَّ أَكْنَدَه خَاطِرُ / آجُ

وَدَاغُ / آسِيْمَه / سَرَّ آلُ / سَرْدَرُ

گَمُ / أَشْفَتَه / أَشْفَتَه خَاطِرُ /

أَشْفَتَه حَالُ / خُود بَاخْتَه / نَا

بِسَامَانُ / مَغْشُوشُ / زِيْرَهَا

مُسْتُ

مُضْرَجٌ فِي دَمِهِ: غَرَقَهُ بِه خُونُ

أَضْرَجَةُ الْأَوْلِيَاءِ: عَتَبَاتُ

ضَرِيحُ: چَار طَاقِي

ضَرَرُ: رَنَجُ / رَنَجَه / آزارُ /

آسِيْبُ / زِيَانُ / گَزَنَدُ

أَضَرَّ: گَزَنَدَ رَسَانَدَنَ / زِيَانُ

رَسَانَدَنَ / صَدَمَهُ زَدَنُ

تَضَرَّرَ: زِيَانُ دَاشْتَنَ / بَرَّ خُورَدَنَ /

آسِيْبُ دِيْدَنَ

الْمُتَضَرَّرُونَ مِنَ السَّيُولِ: آسِيْبُ

وِيْدِگَانِ سِيْلَاهَا

ضِرْس: دندان آسیا	ضَار: آسیب زا / زیان آور / پُر
ضِرْس العَقْل: دندان عقل	زِیان / با پیچ وخم
مِنْ تَحْتِ الضَّرْس: زیرِ زبانی /	أضرار: تلفات
زیر لبی	ضُرَّة: آسنی / آموسنی / باوسنی /
تَضَارِيس جُغرافیة: چین	هَمشوی / هوو / وسنی
خُور دگیهای جُغرافیائی	ضُرُورَة: لزوم / دریای /
ضَرَط: گوزیدن	دَربایستی / اندر بایست
ضَرَط: گوز / تلنگ	ضُرُوری: دَروایست / دَربایست
ضَرَط بِقَمِهِ (تَعَبِيراً عَنِ التَّحْقِیر)	/ رَسْمه / لَابُدّی / لازم الاجراء
: شیشکی بستن	ضُروریات: سَرو سامان / بَر
تَضَرَّع: خواجهش کردن /	وساط / ما به الاحتیاج / (ج)
دَرخواست کردن	لَوازِمات / سور وسات /
تَضَرَّع: نیایش	سورسات / سیورسات
أَضْرَمَ: آتش زدن / جار زدن /	بِالضُّرُورَة: لزوما
گیراندن / گر زدن	ضَریر: نابینا / کور / چَشَم بسته
اضْطَرَم: سوختن / درگرفتن	اضْطَرَّ: از آمدن / گردن بار شدن
ضَعْف: ضعف رفتن / وارفتن	اضْطِرَّار: مگردن باری
/ بلغور کشیدن / پاتیل در	اضْطِرَّارًا: از لا علاجی
رفتن	اضْطِرَّاری: اضْطِرَّاری / اجباری
ضَعْف: دل رسته / دل غشی /	/ قَهْری
وارفتگی / استیصال	مُضْطَرَّ: ناچار

ضَعْفُ عَالٍ: فشار قوی	ضَعِيف: سُست / ترد / تلخ و تلخ /
الضُّفَطُ الْجَوِيُّ: فشار هوا	ریغماسی / ریغو / زیرتی /
ضُفُوطُ اجْتِمَاعِيَّةٍ: فشارهای اجتماعی	مستاصل / درمانده / بی تاب
مَضْغُوط: فشرده	ضَعِيف الْإِرَادَةِ: کمرسج / فرغول /
ضَغِينَةُ: لُج / کینه / سیاه ولی / بد	دَهَانِ بَيْنَ / دهن بین
خَوَامِی: بد نهادی / شرارت /	ضَعِيفُ النَّظَرِ: بد بینگر / کور
بَدِیْگَالِی: دشمنی / عداوت	مَكُور / کور منجه
ضُفْدَع: قورباغه	ضَعِيف / مُضَاعَف: دو برابر
ضُفْدَعُ الطَّيْنِ: وَزَخ / غوک	أَضْعَفَ: ناتوان کردن / سُست کردن
ضَغْرَ: زُف بَسَن / زُف چیدن /	تَضَاعَفَ: دو برابر شدن / نا شدن
دَر هَم پیچیدن / دَر هَم بافتن	ضَاعَفَ: دو برابر کردن / تا کردن
/ دَر هَم بافته شدن / بهم	ضَاعَفَ أَحْزَانَهُمْ: نمک بر زخم
تَابیدن / تاب دادن	پاشیدن
ضَغِيرَةٌ: زُف / گیس / گیسو	مُسْتَضْعَف: زیر دست
تَضَافَر: پَر دادن / پُشت به پُشت	مُضَاعَفَاتُ الْمَرَضِ: ضایعات
دادن / پُشتی کردن / یاوری	پیماری
کردن	ضَغَطَ: فشاردن / فشردن /
تَضَافَر: هَمَدستی / همکاری	هسند کردن / سختی کردن
ضِلْع: پهلوی / وند	ضَغَطَ: فشار
الضَّلُوع (صَدْر): جناق	ضَغَطَ الدَّمِ: فشار خون

ضَمَادَة: باند پیچی / زخم بند /
تَنَزِيب

ضَمَر: پیچ مردن / چولیدن /

پچولیدن / پر پر شدن /

چلُسکیدن / لاغر شدن /

خُشک شدن

ضامِر: وق / تنک / شل

ضُمور: وق

ضَمیر: درون

مِضمار: اسپرس / جولانگاه /

لرد / رینگ (انج) / حلقه

رینگ

أَضَمَر: قصد داشتن

دُو ضَمیر حَی: روشن دل / با

وجدان

ضَم: إلحاق / یک پارچگی /

پیوستگی / اتصال / یکی

سازی / یکی شدنی / ترکیب /

تلفیق / اتحاد / ادخال

ضَم: ضمیمه کردن / در بر داشتن

/ شامل بودن

ضالِع: دَست اندر کار / دَست دَر

کار / هَمَدَست / دَرگیر

ضَلِیع: زَبَر دَست / متبحر

مضَلع: چَند بر / خاندان

اضطَلَع: پِعهده داشتن / به عهد

گرفتن

ضَلَفَة: لَنگه

ضَلّ: اَکْمره شدن / راه چَپ

رفتن / راه چَپ کردن

ضَلال: پیراهی

أَضَلّ: ضَلال / اَکْمره کردن /

تلبیس کردن / از راه پَدَر بردن

/ فرقه زدن / کسی را قِر زدن /

افسون کردن

تَضْلِيل: بَد راهنمایی

ضالّ: ناپرهیزگار / ول ینگار /

ولنگرد / بی راه / بد آیین / بد

آئین / ضلیل

مُضَلَّل: قَریب خورده / گول زده

ضَمَعَة (~ الجُرح): پانسمان کردن

تَضْمید: زخم بندی

مَضْمُون (مِ الرِّسَالَةِ): مَحْتَوَا (مِ نامه)	انضم: ملحق شدن / پیوستن
مَضْمُون (ضمان): ضمانت شده	ضَمَنَ: ضمانت کردن / تمهید
مَضْمُون / مَضَامِين: مَحْتَوَا /	کردن / عهده دار شدن
مُنْدَرِجَات / دَلَالَتُ فَرْمَنِ /	ضَمَنَ: تضمین کردن
مَقَاد / مَعْنَى / قَحْوَا / مَقْصُود /	تَضَامُن: همبستگی / دوشادوش
چشم	تَضَامُن مَعَ: پُر دادن / پشت به
ضَنَك: تنگدستی / پریشانی	پُشت دادن / پُشتی کردن /
ضَنٌّ بِ: دریغ داشتن / دریغ کردن	یاوری کردن
ضَنِّین: خانه دار / مقتصد /	تَضَمَّنَ: دَر بُر داشتن / حاوی ... /
صَرَفَه جَو	شامل بودن
أَضْنَى: جان گندن / خسته کردن	تَضَمِّن: گنجایش / شمول /
/ از پا در آوردن	دربرداری
مَضْنٍ: زَحْمَت افزا / پُر زَحْمَت /	ضَامِن: ضامن / ضمانت کننده /
خسته کننده	کفیل / متعهد
اضْطَهَدَ: قَهَر کردن / ذلیل کردن /	ضَمَان: پیمان نامه / ضمانت /
تعدی کردن	سپرده
اضْطِهَاد: زَجَر / شکنجه / آزار	بِضْمَان الجَوْدَةِ (شِرَاءُ ~):
مُضْطَهَد: زَجَر دیده / مضروب /	بِشَرَطِ کَارْد (مِ خَریدن)
زیر پا لگد مال شده / منکوب	ضَمْنٌ ...: جُزْء ... / جُزْء ...
شده	مُتَضَمِّن: مُنْدَرِج

ضَاعَتْ مَعَالِمُهُ : آثارش از میان
رَفَتْ

ضَاعَتْ هَيْبَتُهُ : ریش پیاد دادن
ضَيَاع : آوارگی / ویل

ضَيَاع الْأَثَر : لوٲ شدن
ضَيَّع : هدر کردن

تَضْيِيعُ الْوَقْت : یللی کردن / یللی
وتللی

ضَاعَ : گُم / گُم وگور
ضَيِّعَة : تیول

أَضَافَ : افزودن / فزودن
إِضَافَات : افزوده ها

إِضَافَةٌ : افزایش

إِضَافَةٌ إِلَى ذَلِكَ : به علاوه

إِضَافِيٌّ : مازاد / فاضل / باقی /
فزون / افزونه

ضَيَّافَةٌ : پذیرائی / سور
ضَيْفٌ : مهمان

ضَيْفٌ غَيْرُ مَدْعُوٍّ : راشن

مَضْيِفَةٌ : مهمانخانه / ضیافتخانه
مُضْيِفٌ جَوِيٌّ : مهماندار هواپیما

ضَاهَى (ضَارَعَ) : جَوَر کردن /
برابری کردن / هماهنگ کردن

ضَاهَى (طَابَقَ) : پا پا کردن /
تطبیق کردن

لَا يُضَاهَى : بی همتا
ضَارٍ : دَرَنده

تَضَوَّرَ جَوْعًا : گوز کلاف کردن
ضَوءٌ : نور

ضِيَاءٌ : روشنی / فروغ / تابش /
درخشش

مُضِيٌّ : روشن / تابدار / تابان /
تابناک

أَضَاءٌ : روشن بودن

إِضَاءَةٌ : افروزش / روشنائی /
روشنی

وَضَاءٌ : فرمند

ضَاعَ : گُم شدن / از بین رفتن / از
دست رفتن / نقله شدن / (عم)

پَر زدن

ضَاعَ هَبَاءٌ : هدر رفتن / هَرَز
رفتن

مُضِیْفَةُ جَوِيَّةٌ : زَر وِهماندار
هوایِما

مُضِیْف (صاحبِ الدَّعْوَةِ) : میزبان
/ وِهماندار / خَوانسالار
اِسْتِضَافٌ : پذیرفتن / آتش دادن
اِسْتِضَافَةٌ : پذیرائی / سور
اِسْتِضَافَةُ العُرُوسِینَ : پاگُشا
ضاقٌ : تنگ شدن

ضاقَ ذَرَعًا : دل خور شدن
ضاقَ صَدْرُهُ : حوصله اش سَر
رَفَت / دل سَر رفتن / سَر آمدن
دل

ضیقٌ : تنگ کردن
ضیقُ الخِناقِ عَلَیْهِ : فشردن /
فشار دادن / له کردن /
چلانیدن / بزور جا دادن / زور
آوردن

ضیقٌ : تنگی / محدودیت
ضیقٌ (تَبَرُّمٌ) : ستوه / بی تابى
ضیقُ الخَلْقِ : بی دماغى / عن
مرغى

ضیقُ الصَّدْرِ : بی تابى / بی
حوصلگی / بی صبری / نا
شکیبائی / بی طاقتی
ضیقٌ : تنگ / باریک
ضیقُ الأفقِ : نظر تنگ
ضیقُ النَّفْسِ : تنگی نفس / نفس
تنگی

ضیقُ الصَّدْرِ : بی تاب / بی
حوصله / بی صبر / ناشکیبا
بی طاقت

ضایقٌ : اوقات تلخی کردن / جبر
انداختن / موی دماغ شدن /
پیر در آوردن / جوش زدن /
زَحَمَت دادن / مزاحم شدن /
پستوه آوردن / دلخور کردن

تضایقٌ : بر خوردن
مُتضایقٌ : اوقات تلخی / دلخور
ضائقَةٌ : تنگنا / گرفتگی / مضیق
ضائقَةٌ مالیَّةٌ : إعسار / ور
شکستگی
مُضِیقٌ : بغاز / تنگه / تنگنا

مَضِیقُ الْيُوسُفُور: تَنَگہ بُسْفُر

ضَمِيم: بَيْتَم

الضُّمَيْرَان (الرَّيْحَانُ الْبَرِّي):

شَادِ اسپرَم / شَادِ اسپرَغَم /

ضمیران

الطَّبَّ الإِشْعَامِيّ: پرتو شناسی /

رادیولوژی

الطَّبَّ البَيْطَرِيّ: دامپزشکی

الطَّبَّ الشَّرْعِيّ: پزشکی قانونی

الطَّبَّ النُّفْسِيّ: روانپزشکی

طَبَّ الْأَسْنَان: دندانپزشکی

طَبَّ الْأَطْفَال: پزشکی کودکان

طَبَّ الْأَعْصَاب: عصب شناسی /

پی شناسی

طَبَّ الْأَنْفِ وَالْأُذُنِ وَالْحَنَجْرَةِ:

پزشکی گوش و گلو و بینی

طَبَّ التَّخْدِير: هوش بر شناسی

طَبَّ الشَّيْخُوخَةِ: پیری پزشکی

طَبَّ الْعَيُون: چشم پزشکی /

کحالی

طَبَّيْن: بالینی / بهداشتی / کلینیکی

طَبَّيْب: پزشک / پزشکی

طَبَّيْب الْعَيُون: چشم پزشکی /

کحالی

طَبَّيْب امْتِيَاذ: کارورز

طَبَّيْب بَيْطَرِيّ: دام پزشکی

طابور: ردیف

طاغ: تاپ و توپ / ترق و تروق /

تغ

الطَّارُوت (سَمَكٌ ~): ماهی قزل

آلا

طارة: ابرنجن

طاسة: تابه / تاهه / لگنچه /

ماهی تابه / بتلا

طاطورة (عُشْبٌ مَخْدُرٌ): ناتوره /

تاتوله / داتوره (معر)

مُطَاطِنُ الرَّأْس: سرافکنده / سر

در گریبان / سر در پیش / سر

پزیر / سربتو

طاق: طاق / طاقچه

طَبَّبَ / تَطْبِيب: مداوا کردن

طَبَّ: پزشکی

طَبَّاعَةُ عَلَى الْمَعَادِنِ أَوْ	طَبِيبٌ مَاهِرٌ: مَسِيحَادَم
الْجِيلَاتِينَ: بَاسِمُهُ (نَر)	مَطَبٌ: دَسْتُ اَنْدَاز
الطَّبِيعَةُ: طَبِيعَت	طَبِيعٌ: پُختن
اَنْطِبَاعٌ: خَاطِرُهُ / اِحْسَاس	طَبِيعٌ / طَبِيعٌ: پُخت و پَز
نِشَانِ كُذَّارِي	طَبَّاحٌ: آشپز
اَنْطِبَاعِيٌّ: اَمِهرِ سَوْنِيسْت (فَر)	مَطَبِيعٌ: آشپزخانه / آشخانه
اَعْطَى اَنْطِبَاعًا: خَاطِرُهُ نِشَانِ كَرْدَن	طَبَّابُورٌ: رَج
تَطْبِيعٌ: عَادِي سَازِي	طَبَّابُورٌ خَامِيسٌ: سَتُونِ پَنَجُم
طَالِعٌ بَرِيدٌ: تَمَبَر (فَر)	طَبَّاشِيرٌ: گِج
طَبِيعٌ / تَطْبِيعٌ: عَادِي كَرْدَن	طَبِيعٌ: چاپ کردن
طَبِيعٌ / طَبَّاعٌ: خُو / خَوِي	طَابِيعَةُ: چاپگر
خِصْلَتٌ / غَلَقٌ / قَلَقٌ / مَنِش	طَابِيعَةُ اِنْكِ جِيت: چاپگر جَوَهَر
سِرْپَشْتٌ / مَشْرَبٌ / رُوش	اَنْشَان
طَبِيعُ الْفِيلِمِ: صَوْرَتِ بَرْدَاشْتَن	طَابِيعَةُ لِيْزَر: چاپگر لِيْزَرِي
طَبِيعَةُ: مَاهِيَّتٌ / پَنَاهُ / گَوَهَر	طَبَّاعِيٌّ: چاپي
اَفْرِيْنِش / گُونَه / خَاصِيَّت	طَبِيعَةُ: چاپ / تِيْرَاژ (فَر)
سِرْپَشْتٌ / خَمِيْرَه / قَمَاش	طَبَّاعَةُ: چاپ
طَبِيعَةُ الْعَمَلِ: خَاصِيَّتِ كَار	الطَّبَّاعَةُ عَلَى الْحَجَرِ: چاپ
طَبِيعِيٌّ: مَطْبُوعٌ / خُودْمَانِي	سَنَكِي
طَبِيعِيٌّ (فِيْزِيَاَنِيٌّ): طَبِيعِي	الطَّبَّاعَةُ عَلَى الْقَمَاشِ: پَارچِه
فِيْزِيَكِي (فَر)	چاپي / قَلَمْكَارِي

الطَّابِقُ العُلَوِيُّ: بالاخانه	مَطْبَعَة: باسمه خانه / چاپخانه
الطَّابِقُ العُلَوِيُّ: طَبَقُهُ بالا / بالاخانه	مَطْبَعَجِي: باسمه چی / چاپچی
الطَّابِقُ المَسْرُوق: نیم اشکوب	مَطْبُوع (غیر مخطوط): چاپی
الطَّابِقُ تَحْتَ الْأَرْضِي: زیرخان / زیر زمین / سردابه	مَطْبُوعَات: نشریات
الطَّبِيقُ الرَّئِيس: سر خوان	الانطباعية (اتجاه فني): امپرسیونیسم (فر)
أطباق طائفة: بشقابهای پرنده	طابِق: پا پیا کردن / تطبیق کردن
تَطْبِيقُ الحُدُودِ الشَّرْعِيَّة: حدّ زدن	طَباق: تُبْداکو / توتون
تَطْبِيقُ المَعَاهِدَةِ: اجرای قرارداد	طَبَّق (طَوَّى): چماله کردن
طَبَقًا لـ: طبقو ...	طَبَّق (نَقَذَ): اجرا کردن / مجرا شدن
طَبَقًا لِلقَوَاعِد: یقاعده	طَبَّق / أطباق: بشقاب / سون / ظَرْف / (ج) ظروف
عِلْمُ طَبَقَاتِ الْأَرْض: چینه شناسی	طَبَّق الفَنجَان: نعلبکی / (عم) نَلْبَكِي
مُطَابِق: برابر / همانند / پیکان	طَبَّق صِيْنِي: وزیری / سوفار
هُمَان / مُسَاوِي / پا پیا	طابِق / طَوَابِق: طَبَقُهُ / (ج)
مُطَابِق: سازگار	طبقات / اشکو / اشکوب /
مُطَابِقٌ لِلْمُوصَفَات: تمام عیار /	اشکوبه / اشکوبه
كاوِل العيار	الطَّابِقُ الْأَرْضِي: اشکوبه زمینی /
مَطَبَّق (مَطْوًى): مچاله	زیرگاه

طَبَّال: بالابانجی / کوس زَن /	مَطْبَقِيَّة: پیمانہ گاہ
طَبَل زَن / چوئک زَن / تَبیرہ	طَبَقَة (~ اجتماعيَّة): طایفہ /
زَن	طَبَقَه
طَبَنَجَة: هَفْت تیر / شیش بر /	طَبَقَة (~ من الجِلْد مثلاً): لایہ /
پیشتاب / تپانچہ (معر)	قَبْت / رده / قِشَر
طاجن: تاس	طَبَقَة جِلْدِيَّة: پوستہ
الطَّحَال: اسہل / اسپرز / سپرز	عِلْم طَبَقَات الْأَرْض: چینہ
طَحَالِب: جلبک	شِناسی
طَحَن: کوفتن / کوبیدن / آسیاب	الطَّبَقَة الدُّنْيَا: رَعِيَّت
کردن / خاک کردن / سائیدن /	الطَّبَقَة العامِلَة: طَبَقَه کارگر
صلایہ کردن	الطَّبَقَة الكَادِحَة: طَبَقَه
طَحَن: کوفتنکی / سایش	رَاحَمَنکَش
طَحَان: آسیابان / ساینده	الطَّبَقَة الْمُتَوَسَّطَة: طَبَقَه مُتَوَسَّط
طَحِين: دان دان	طَبَقَة العَوَام: طَبَقَه عَوَام
طَحِين (دقیق): آرد	طَبَقِي: طَبَقَه ای
طَحِيْنَة: ارده	طَبَل وَزَمَر (بَلَقَة الْأَطْفَال):
مَطْحَنَة صَغِيرَة: آسک	نانایی
طاحُونَة: آسیاب	طَبَلَة: بالابان / تبیرہ / دمبک /
طاحُونَة مَائِيَّة: آسیاب	نقاره / کوس
طاحُونَة يَدَوِيَّة: دَسْتاس / دَسْت	طَبَلَة كَبِيرَة: دهل
آس	طَبَلِيَّة: خوانچہ

طَرِيعُ الْفِرَاشِ: بُستری / بیمار /	مَطْحُونُ: دان دانه
عَلِيل	طَائِبٍ: فَوْقُ الْعَادَةِ / عارضه /
مَطْرُوحُ (السُّؤَالِ الـ ~): مَطْرَحُ	طَائِرِي / اضطراری
أَطْرُوحَة: پایان نامه / پَز (فر)	طَوَائِبٍ: ناگه آینده / اورژانس /
طَرَدَ: راندن / بیرون فرستادن /	امر فَوْقُ الْعَادَةِ
بیرون کردن / دک کردن / عَذَر	طَرَبَ: دمار
خواستن	طَرَبَ (اتِّشَاءً): بطر
طَارَدَ: پيله کردن / پی بُردن / پی	طَرَبَ (غَنَاءً): آوازه خوانی /
گشتن / پا پی شدن / تعقیب	خُنْیَاگَرِي / رایشگری / رایش
کردن / سَرِيعَقِب کسی گذاشتن	طَرَبُوش: کلاه فینه / سَرِپوش
/ سَرِدِ پی کسی گذاشتن / رد	(معر)
... را گرفتن / پا پی شدن /	طَرَبُوشِ الْأَسْتَانِ: رُوکش
دُبَال کردن / دُم کسی را	مُطَرَب / مُطَرِبَة: آوازه خوان /
گرفتن / زاغ زدن / زاغ سیاو	رایشگر / رودگر / خُنْیَاگَر
کسی را چوب زدن	طَرَحَ (حِسَاب): تفریق کردن
طَرَدَ (إِبْعَاد): إِخْرَاج / زَجَر	مَطْرَحَة: پارو
طَرَدَ / طُرُود: بَسْتَه / کلی (فر)	طَرَحَة: سَرِانداز / دامنی /
طِرْوَادَة: تروا	چارقَد / رُوسری / واشامه /
طَرَادَة: کشتی جنگی	لَچَک / سنبوسه
طَرِيد / مَطَارَد: سَلَنْدَر / وَر دار /	طَرَحَتْ فِيهِ الْبَرَكَة: ری کردن /
وَر مال / فراری / گریزان	ربیع کردن

طَرِيدُ الْعَدَالَةِ: یاغی / قانون

شِکَن / چَموش

طَرِيدَةُ: طَرائِد: قُرْبانى / نَخجیر

/ طُعْمه / شِکار

مُطَارِدَةُ: شِکار / تَعْقِيب

مُطَرِد: يَكْتَوِاخْت / مُحْكَم /

پُرِشت / استوار / ثابت / هِی

در هِی / مَدَوم / پَیوسته

مَطْرُودُ: وا زَدَه / رانده / (ج)

رانندگان

استطراد: انحراف / گریز / پَرت

شَدگی از موضوع

استطراد: منحرف شدن / گریز

زَدَن / پَرت شدن (از موضوع)

طَرَّة: پاراف / طُغرا

طَرَز: گلدوزی کردن / قلاب

دوزی کردن

تَطْرِيز: زَر دوزى / گلدوزى /

قلاب دوزى / پروِدره دوزى /

پَرده دوزى / حاشیه دوزى /

لبه دوزى

مُطَرَز: گلداز / زَرِيفَت

طِراز: سَبَك / رَوش / طَرِز /

شِيوَه / رَوَند / مَدول (فر)

طِرازِ مِعماري: استیل (فر)

طَرَش: کرى

أَطْرَش: کَر

طَرطوط: کلاو کاغذى

طَرَف: نوک / سَر / دامن / دامنه

/ حاشیه / لبه / سوک

طَرَفُ الإصْبَع: سَر انگشت

طَرَفُ حَاد: نَک

طَرَف: کنار / سَو / سَوى / سَمَت

/ طَرَف

عَلَى أَطْرَافِ أَصَابِعِهِ: پا بَر چين

پا بَر چين / پا وَر چين پا وَر

چين

مِنْ طَرَفٍ وَاحِدٍ: يَك پَهْلُو

تَطَرُف: افراط کارى / افراط

گرانى

مُتَطَرُف: افراطى / افراط کار /

پُرِشتاب

طَرِيف: عالی / مَطْبُوع	بِالطَّرِيقَةِ نَفْسِهَا: هَمَانَجُور /
طَرَفَةٌ: کَنْجَک	هَمَانَطُور
طَرَقَ: کُوفَتَن / کُوبِیدَن	مُطَرِقَ: قَمْبَرِک
طَرَقَ كُلَّ الْأَبْوَابِ: اِیْن دَر وَاَن	طَرَقَعَ بِاصْبَعِيهِ: بِشْکَن زَدَن /
دَر زَدَن	بِشْکَن زَدَن
طَرَقَ: کُوفَتَکِی	طَرَقَعَةُ: تَق وَتَوَق / شَقَرَّاس زَدَن
طَرَقَ الْحَدِيدَ: حَدِيدَه کَرْدَن	طَرِی: چَرَب / شَلْ / بَابِ دَنْدَان
طَرِیق: رَاه / جَادَه	/ رَطِیب / سِیرَاب / سِیرابی /
طَرِیقُ جَبَلِی: رَاو کُوهی / (طَج)	آبِدَار / شیره دَار / شَادَاب /
نَقَب	پُر آب / بارانی
طَرِیقٌ سَرِیع: شَاهَرَاه	أَطْرَى: سَتُودَن / تَعْرِیف دَاشْتَن /
طَرِیقٌ مَسْدُود: بَن بَسْت	تَعْرِیف کَرْدَن / ثَنَا گَفْتَن
طَرِیقٌ وَغَر: مَرْدَنَه / بی رَاهه	إِطْرَاء: سِتَائِش / تَعْرِیف / ثَنَا
الطَّرِیقُ الْقَوِیم: رَاو رَاسْت	طَاوِج: تَازَه (مَعَر)
الطَّرِیقُ الْمُخَصَّصُ لِلْمَشَاةِ:	طَسْلَاة: سَمِیل / سَنِیل
جَدُولِ پِیَادَه رَو	یَطَسْلَأُ: سَمِیل کَرْدَن / سَنِیل
مِطْرَقَةٌ: پَنک / پَکُوک / نِشَه /	کَرْدَن
ضَرَابِی	طِشْت: آب شَنگ / تِشْت (مَعَر)
مِطْرَقَةُ الْبَاب: کُوبَه	طِشْت الْحَمَّام: طَاسِر حَمَّام
طَرِيقَةُ: شِیوَه / سَبْک / طَرَز /	طِشْت نُحَاسِی: پَاتِیل / لَانَجِین /
نَحْوَه	کَمَا جَدَان / بَادِیَه

طَاعُونُ: آفت / بَلا / طاعون /	طَشَقَنْد: ناشکند
وَيَا	طَعَام: غذا / خوراک
طَعَنَ: فرو کردن / انداختن /	طَعَامُ الضُّيُوف: سور
پُوتاب کردن / چپاندن /	طَعَامُ بَانَت: پَس مانده
سوراخ کردن / رُخنه کردن در	طُعْم: طُعْمه / گول زَنک / قَرِيب
/ بزور باز کردن / سخمه رفتن	طُعْم: مَزّه / چاشنی
/ خنجر زدن / زخم زدن / پیر	أطْعَمَ: خوراندن
کشیدن	مَطْعَم: رستوران (فر) / کافه (فر)
طَعَنَ فِي السِّنِّ: ریش در آوردن /	اسْتَطْعَمَ: مَزّه آوردن / خوش مَزّه
مویز شدن	کردن
طُعْنَةُ: زخم چاقو	طَعْمَ بِ: مُرْصَع کردن / دَر نَگین
طَاعِنٌ فِي السِّنِّ: پیر زال / پیر	گُذاشتن / کار گُذاشتن
وَباتال / پیر و پتله	طَعْمٌ ضِدَّ ...: واکسین کویدن
طُغْرَاء: پاراف / طُغْرَا	تَطْعِيم (فَن ال ~): خاتم کاری /
طُعْمَةُ: باند / دار و دَسته	خاتم بندی / مَنَبَت کاری
طَاغِيَّة: جابر / قَرمانروای مطلق /	مُطْعَم: مینا کاری شده / مَنَبَت
خود کامه / حاکم سِتْمَنگَر	کاری شده / جواهر نشان شده
طَقَى: سِتَم کردن / قلدَری کردن /	/ آراسته با ...
تحکیم کردن	مُطْعَمٌ بِالْفَسْفِسَاء: خاتم کاری
طَقَى عَلَيَّ: چیره شدن /	شده / آراسته با موزانیک
حُكْمُفَرما بودن / تسلط داشتن	تَطْعِيم (طَبَّ): واکسین (فر)

طغیان: ستمگری / حکومت

ستمگرانه / حکومت

استبدادی

طغج جلدی: جوش / پیسی /

کک و مک / کک مک

طغرة: جهش / موناسیون (فر)

طغیس: بنده شکم / لنتبار / پر

خوار / چرد / دله / دله دزد /

کسی

طغش: در بدر شدن / جا بجا

شدن / چاچول زدن / پرسه

زدن

طغاشه: ملا

طغل: جفله / کودک / نوچه

طغل شریر: سگ توله

طغل مشرد: مغبیه

طغولة: بچگی / طفولیت /

کودکی

طغولی: بچگانه

تطغل: چپیدن / تپیدن / فضولی

کردن

تطغل: رفت و پس / فضولی

متطغل: ترتیزگ / بندلی بک /

ایرمان / پله / طفیلی و غفیلی /

ناخوانده

طفیل: انگل / ترتیزگ

طفیل نباتی: مویزه / گارسک

طفیلی: بشتالم

الطفیلیات (علم ~): انگل

شناسی

أطقاً: نشانیدن / خاموش کردن /

خفه کردن / فرو نشانیدن

مطقاً: خاموش

انطقاً: خاموش شدن / خفه

شدن

إطفائی: آتش نشان

المطافی: گماشتگان آتش نشانی

/ تلعبه داران

طقس / طقوس: آئین پرستش /

تشریفات مذهبی

الطقس: هوا / آب و هوا

یتطقس: سراز کار در آوردن

طَلَّقَ: تَق تَق کردن / تَلَق تَلَق
کردن / تَغ تَغ کردن / وَرَاجی
کردن

طَفَقَ: تَق تَق / تَلَق تَلَق
طَفَم: دَسْتُ / پِک دَسْتُ /
سِرویس (فر)

طَفَمُ الْفَرَسِ: پَرَاغ / پَرَاغ (تر)
طَفَمُ أَسْنَانٍ: دَسْتُ دَنَدَان
طَاقَمُ / أَطَقَمُ: دَسْتُ (ج)
دَسْتَجَات / سِری (فر)

طَاقَمُ السَّفِينَةِ: خَدَمَهُ کَشْتِ
طَاقَمُ الطَّائِرَةِ: خَدَمَهُ هَوَایِمَا
طَاقَمُ مُوظِّفِينَ: خَدَمَهُ
طَلَّبَ: خَوَاسْتَن / حَاجَتْ

خَوَاسْتَن / تَقَاضَا دَاشْتَن
طَلَّبَ مُقَابَلَةً: وَقْتُ خَوَاسْتَن
طَلَّبَ (~ کِتَابِی): تَقَاضَا /
تَقَاضَا نَمَهِ

طَلَّبَ قَرْضَ: اسْتَقْرَاضَ
طَلَّبَ (تَقَدَّمَ بِ~): دَر خَوَاسْتَن
(~ کردن)

طَلَّبَ اسْتِثْنَاءً: پُرُوْجَشْ
خَوَاسْتَن

طَلَّبَ الْأَمَانَ: پَنَاه بُرْدَن / زِنِهَار
خَوَاسْتَن

طَلَّبَ الْمَدَدَ: یَارِی گِرِفْتَن / یَا عَلَی
گِفْتَن / اسْتِظْهَار

طَلَّبَ حُضُورَ: حُضُور طَلَّبَ /
إِحْضَارِیْهِ

طَلَّبَیْهِ: اَمَرِیْهِ / قَرْمَایِشْ
طَالِبٌ: دَانِشْجَوِ / طَلَبْهِ / مُحْصَلْ
طَالِبٌ (مُتَقَدِّمٌ بِطَلَبٍ):
دَر خَوَاسْتَن گَر

طَالِبٌ مُنْتَسِبٌ: دَانِشْجَوِی غَیْرِ
تَمَامِ وَقْتُ / دَانِشْجَوِی غَیْرِ
رَسْمِی

طَالِبٌ مُنْتَظَمٌ: دَانِشْجَوِی تَمَامِ
وَقْتُ / دَانِشْجَوِی رَسْمِی

مَطَالِبُ الْمَعَارَضَةِ: خَوَاسْتَه هَا
مُخَالَفَاتِ

مَطْلَبٌ: خَوَاسْت
مَطْلُوبٌ: مَوْرُودِ نِیَاز

مُطْلَع: آگاه / درکار / حالی	تَطْلُب: ایجاب کردن
مُطْلَعٌ عَلَى بَوَائِنِ الْأُمُور: اهل خبره	مُتَطَلِّبَات: دریافت ها / مُقَرَّرَات / شُرُوط / مورد نیاز
أُطْلِعَ: خبر دادن	طَالِع: نابکار / بدکار / تبه کار / بد خو / بد جنس
تَطْلُع: انتظار داشتن / امیدوار بودن / آرزو داشتن	طَلَسُم: نیرنگ / طلسم
تَطْلُعُ لِمَنْصِبٍ: کباده کشیدن	طَلَع: برآمدن
طَالَع: خواندن / مطالعه کردن	طَلَعُ الْبَلَاءِ عَلَى جَبْتِهِ: کاری به روزگس آوردن
طَلْعَةُ اسْتِطْلَاعِيَّةٍ: پرواز اکتشافی	طَلَعُ الْقَمَرِ: مهتاب شدن
طَلْعَةُ جَوِيَّةٍ: پرواز	طَلَعُ رُوحِهِ: بجان آوردن
طَلِيْعَةُ / طَلَانَع: پشاهنگ / طلایه	طَلَعُ عَيْنِهِ: جد و آباد در آوردن / پیر در آوردن / ریال را در آوردن
طَلِيْعَةُ الْجُنْدِ: بزرگ	طَلِعَ مِنْ هُدُومِهِ: جامه دریدن
طَلِيْعِي: پیشرو / موحد	طَلِعَ الْمَوْلِدُ بِلَا حَمَصٍ: سرب کلاه ماند
فِي الطَّلِيْعَةِ: سَرَاهَنَگ	اطْلَعَ عَلَى الْخُبَايَا: زیر و بم دانستن
الطَّالِع: زیج (معمر)	طُلُوع: طلوع
مُطَالَعَةُ: خواندن	بَطْلُوعُ الرُّوحِ: والزاریات
اسْتِطْلَاع (استعلام): استخبار / پیریش	
اسْتِطْلَاع (استکشاف): شناسایی	
/ پشاهنگی / دیده بانی	

اسْتَطْلَعَ الْهَيْلَالُ: ماه دیدن

اسْتَطْلَعَ آراءَ: استخراجِ رای /

رای گیری / قرائتِ آرا

اسْتَطْلَعَ: شناسائی / اکتشافی

اسْتَطْلَعَ: پوئیدن / پېشاهنګی

کردن / دیده بانی کردن

اسْتَطْلَعَ الآراءَ: رای گرفتن

طَلَّقَتْ (مَخَاضُ): دَرَدِ گرفتن /

نک و نال کردن

أَطْلَقَ: پُرت کردن / پُرتاب کردن

أَطْلَقَ النَّارَ: شلیک کردن / تیر

دَر کردن / آتش باریدن /

تَبَانِجِه در کردن

أَطْلَقَ سَاقِيَهُ لِلرَّيْحِ: پاپدو

گذاشتن

أَطْلَقَ شَرَّارًا: جرقه زدن

أَطْلَقَتْ صَافِرَةَ الْإِنْذَارِ: اژیر

أَطْلَقَ سَرَّاحَهُ: رَهانبندن /

وارَهانبندن / آزاد کردن / رها

کردن / سَبیل کردن / باز

آوردن

خَطَرَ بَعْدًا دَر آمد

أَطْلَقَ سَرَّاحَ الْأَسْرَى: اسیران

آزاد شدند

إِطْلَاقُ السَّرَّاحِ: وارستگی

إِطْلَاقُ الصَّوَارِيخِ: پُرتاب

مُوشَكِها

إِطْلَاقُ النَّارِ: تیر اندازی

إِطْلَاقًا / مُطْلَقًا: بهیج وَجِه / هیچ

/ هیچی / هیچ گاه / هیچ گونه

/ بِالْمَرَّةِ / هَرَكِزْ / هَرَكِزْ بِيَاه /

لام تا کام

انْطَلَقَ (بَدَأَ): واگرفتن

انْطَلَقَ (مَضَى): راحی شدن

انْطِلَاقُ: بی تفاوتی / لا قیدی

طَلَّاقُ: طَلَّاق

طَالِقُ (إِمْرَأَةٌ ~): مطلقه / کالم /

زند طلاق گرفته

مُطْلَقُ السَّرَّاحِ: وارسته

مُطْلَقُ الْعَنَانِ: افسار گسیخته

طَلِيقٌ: رستگار / بی بند و بار /

بی دَرَد / پله

مُطَلَقِيَّةٌ : دیکتاتورى

مُنْطَلَقٌ : زاویه دید

تَطْلِيقٌ : طلاق کسى

مَلَقُ اللِّسَانِ : زبان باز

طَلَاةُ اللِّسَانِ : طلاعت زبان

مُنْفَاةُ الْمَدَافِعِ : گلوله هاى توپ

مُنْفَقَةٌ / مَلَقٌ نَارِيٌّ : گلوله / تیر /

فَنَنگ (معر)

الطَّلَقُ (مَعْدِنٌ لَيْنٌ) : تالک

الطَّلَقُ (الْمَخَاضُ) : نک ونو /

درد زایمان

الطَّلُ : شَبْنَم / زاله / بشم

أَطْلُ : سَرَبَر آوردن

طَلَّلُ / أَطْلَالٌ : ویرانه / (ج)

ویرانه ها

طَلْمَبَةٌ : تَلْمَبه (معر) / پُهمپ (فر)

طَلَى : اندودن / روکش کردن /

رنگ کردن / نیگارگری کردن

/ تَقَاشى کردن

طِلَاءٌ : اندود / رنگ

طِلَاءُ الْمَعَادِنِ : آب دادن

الطَّلَاءُ بِمَاءِ الذَّهَبِ : طلا کشیدن

/ تذهیب (ـه کردن)

مَطْلَى : اندوده / رنگ شده

انطَلَى عَلَيْهِ : رُو دَسْت خوردن

لَمْ يَنْطَلِ عَلَيْهِ : بَخْرَجَش نَرَفَت

الطَّمْتُ : بی نمازی / قاعدگى

طَمُوحٌ (اسم) : جاه طلبى / بلند

پروازى

طَمُوحٌ (صِفَةٌ) : بلند پرواز /

بلکامه

طَمَرَ : چال کردن / زیر خاک

کردن / فرو کردن

مَطْمُورٌ : زیر خاک / چال کرده

طَمَاطِمٌ : گوجه قرنگى

طَمَعَ : کیسه دوختن

طَمَعَ : از / از و جِرس / آزمندى /

وَلَع (ـه داشتن)

طَمَاعٌ : پُر طمع / ختنه نکرده /

طَمِعَ خَامٌ / طَمَعَكَار

اِطْمَأَنَّ : خاطر جَمع شدن / چشم

آب خوردن

طَنَف: هزاره / هره خاکریز
 الطَّنَان (طائر ~): مُرغ زَرین پَر
 طَّنَان (رَبَّان): طَنین دار
 طَّنَان (مُتَمَّق): پَر طمطراق
 طَنین: وزوز (~ کردن)
 طَهَّر: پالودن / پالیدن / ستردن /
 پاک کردن
 طَهر / طَهارة: پاکی / پاکیزگی /
 پاکدامنی / پرهیزکاری /
 طهارت
 طَهُور: ختنه کردن
 طاهر: پاک / پاکیزه / معصوم
 مُطَهَّر: پاکسازی / زدایا / زداگر /
 پاک کننده / داروی پاک
 کننده
 تَطَهَّر: آبدست / دَست آب /
 دَست نماز / وُضُو (~ گرفتن)
 تَطهیر: پاکسازی
 تَطهیر التَّرَع والقَنَوَات: لا روی
 کردن قناتها / لات روی کردن
 قناتها

مُطَمِّن: حَواس جَمعی / درغال /
 دل آرام / پابهر
 اطمینان / طَمَآنِنَة: جَمعیّت
 خاطر / خاطر جَمعی / پشت
 گرمی / سَرَ سَلامتی / دَرغالی /
 اطمینان
 طَمی: گِل / گِل رَه نِشین / لَجَن /
 ابرفت / رسوب
 طُن: تَن
 طَنْبُور: دنبه (معر)
 طَنْجَرَة: قابلمه / قابلمه
 طَنَش (فَوْت): کور خواندن /
 چَشم پوشیدن / چَشم پوشی
 کردن / ندیده گرفتن / پش
 گوش انداختن
 طَناش: چَشم پوشی / اِغماض
 مَطَنَش: پش گوش انداز
 طَنْطَنَة: آهن و تَلپ / دبدبه /
 طاق و ترنب / طاق و طرم
 مُطَنَطِن (کَلَام ~): ملغغ (سُخِر

التطهير العِرْقِي: پاکسازی

نِزَادِي

طَهِي: پُختن / پخت کردن

طَاه: آشپز

طَهِي: آشپزی / طبّاحی

مَطْهِي: پخته

طُوب: سَنگ

طُوب آجَر: آجَر / اگر (معمر)

طُوب نِصْف آجَر: قزاقی / نیم

گِرد

طُوب كَسَر: کلوک

طوب لَين: آجَر خُشت

طوب محروق: آگَر سوخته

طُوب (صَنَعَة): آجَر پَز / خُشت

زَن / خُشت مال / آگَر سَاز

طوبجِي: توبچی (معمر)

طوبِي ل...: خوشا بحال ...

طُوح: پَرَت کردن / پَر تَاب کردن

أطاح به: سَرنگون ساختن

أطاح بالنظام الحاكم: رُژیم را

سَرنگون ساخت

إطاحة: بَراندازی

مَطْوَحَة: سَر دَواندن / اِمروز

وَقَر دَا کردن / اِین دَست وَاَن

دَست کردن / سَنگ اندازی

کَرْدن / پَس گُوش افکندن

طَوْر / أَطوار: فاز (فر)

طَوْر انفصال الخَلِيَة: فَرَاگاه

طَوْر: تَوِیعَة دادن / گُستَرْدن

قَطَوْر: رُشد کردن / تَوِیعَة یافتن

قَطَوْر: تَحَوُّل / قَرَاگَشت / نَشُو

قَطَوْر الأحداث: تَحَوُّل رُويدادها

قَطَویر: تَکْمیل / گُستَرش /

تَوِیعَة

قَطَویر العلاقات: گُستَرش

مُناسِبَات

قَطَویر القُوَات المُسلَّحَة: تَوِیعَة

نِیروهای مُسلَّح

قَطَویری: تَکامُلی / قَرگَشتی /

تَحَوُّل

مُتَطَوْر: رُشد کرده / تَوِیعَة یافته

طَوْرِید: اَزْدَر

لا يُطَاقُ: تَحْمِلُ نَاقِذِرٍ / تاب نا	تَطْوِيس: چرک شدن
بَذِيرٍ / غير قابلِ تحمل	طاوُوس: فبسا / طاوس
طَاقَةٌ (تَحْمِلُ): حَوْصَلَه / تاب	الطَّوْطُمِيَّة: تَوْتَمِ پَرَسْتی
طَاقَةٌ (سَعَة): ظَرْفِيَّت	طوطم: تَوْتَمِ
طَاقَةٌ (كُوَّة): رُوْزَنَه / تختپوش /	طَاف: طَوَافِ كَرْدَن / جَرِخ زدن /
باجَنگ / باجه / پاچَنگ	دَوْر زدن / دَوْر گشتن / گَرُوش
الطَّاقَةُ: كَارْمَايَه / اِنِرْزِي (فِر)	كردن
الطَّاقَةُ الْكَهْرَبَائِيَّة: اِنِرْزِي بَرْقِي /	الطَّوَاف: جَوَلَان / سِير
قُوَّة بَرْقِي	طُوفَان: توفان / طوفان
الطَّاقَةُ النَّوَوِيَّة: اِنِرْزِي هَسْتَه اِي	طَوَاف: اصناف / دَسْتَجَات
الطَّاقَةُ الذَّرِيَّة: اِنِرْزِي اَتَمِي	طَاقَةٌ: فِرْقَه / طَائِفَه / صَنَف /
طَوَّقَ: اِحَاطَه كَرْدَن / دَوْر ... را	اصناف / رسته / دَسْتَه /
گرفتَن / مُحَاصِرَه كَرْدَن /	فِرَاكِسِيُون (فِر)
جِصَار دَادَن / حَلَقَه زدن /	طَائِفِي: نِيرَه اِي / فِرْقَه اِي /
دَوْر زدن / دارا بودن	جِزِي / فِرْقَه گِرَاي / كَوْنَه بَيْن
طَوَّقَ: پَرگَر / چَنَبَر	طَوَافِ الشَّعْب: دَسْتَجَاتِ مَرْدُم
تَطْوِيق: مُحَاصِرَه / اِحَاطَه /	الطَّائِفِيَّة: مَذْهَبِ گِرَانِي / دَسْتَه
پوشش / لَنَاف / اِنُولوپِمَان (فِر)	بَنَدِي / فِرْقَه گِرَانِي
طَوَكِيو: تَوَكِيو	يَطْلِقُ / لَه طَاقَةٌ عَلَي: وَر دَاشْتَن /
طَال (دَامَ): طَوْلَانِي شَدَن / وِير	بَر دَاشْتَن / تَاب دَاشْتَن / تَاب
شَدَن	آوَرْدَن / طَاقَت دَاشْتَن

طاوَلَة الخَبَّاز: کابَک	طال (أصاب): به ... رسیدن
الطَّاولَة (النَّرد): میز علی	طال طولا: دراز شدن
مُسْتَطِیل: دراز پهن / ذوزنقه /	أطال الله بقاءك!: سایه شما کم
مُسْتَطِیل	مَبَاد! لوحش الله!
طُومار: نورد / تومار / طومار	طُول: درازا / درازنا
طَى ... لای ...	طُول القامة: سدرت قد
قَابِلٌ لِلطَّی: تا شو	طَویل: دراز
طَوَى (~ مَسَافَة): پیمودن / طی	طَویل (زَمَنًا): طولانی
کردن / نوردیدن	طَویل القامة: قد دراز
طَوَى (ثَنَى): خم‌انیدن / خم	طَویل اللسان: زبان دراز / زبان
دادن / فر دادن / تا زدن /	ران / زبان گشاد
چیدن	طَویل وأهبل: دیلاق
طَيَّة / طَيَّات: پیچ / دولا / تا /	نَطَاوُل: زبان درازی
تاه / لا / لای / خم / شکن /	نَطَاوُلَ عَلَیْهِ: زبان درازی کردن
آزنگ / اژنگ	/ زبان راندن
به طَيَّات: لا به لا	نَطَویل: کشاندن / کش دادن /
بَیْن طَيَّات ... لای ...	طول دادن
انطَوَى: کینار رفتن / کیناره رفتن /	طالما: تا
در خود فرو رفتن / پسوی	مَطْوُل: مَبسوط / پُر آب و تاب
درون کشیدن	بلا طائل: آب در غریال / بی
مَنْطَو: خویشتن گرای / لاک	سود / بیهوده

طائرة مَرَوِجِيَّة : جلی کوپتر (انج)
 طائرة أَسْرَع من الصَّوْت :
 هواپیمای مافوقِ صَوْت
 طائرة تَدْرِيب : هواپیمای
 آموزشی
 طائرة ذات مُحَرِّكَيْن : هواپیمای
 دُو مَوْتورِه
 طائرة رَش : هواپیمای سُم پاش
 طائرة شِرَاعِيَّة : هواپیمای بی
 موتور / گلابدر (انج)
 طائرة عَمُودِيَّة : جلی کوپتر (انج)
 طائرة مَدَنِيَّة : هواپیمای مُسافر
 بری
 طائرة مُقَاتِلَة : هواپیمای
 جَنگنده
 طائرة نَاقِلَة جُنُود : هواپیمای
 سَرِياز بَر
 طائرة نَفَاثَة : هواپیمای جِت
 طائرة وَرَقِيَّة : باد بادک
 طَيَّارَة (زَيوت ~) : قَرَّار / بُخار
 شُدنی

انطواء : پُدرُون کشیدگی / اِنزوا
 طَلَبی : اِنزوا گِرانی / کناره
 گیری
 أَطَایِب : مَوَاجِب
 طَیِّب : خُوب / خوش / نیک /
 نیکو
 طَیْبَة : خُوی / سادَة لَوَحی
 طَیِّبُ القَلْب : مَمانی / صاف
 و سادَة / صاف و صادق
 طَیِّبُ خَاطِرِه : ذَل جُوشی کردن
 طَار : پَریدن / پَرِواز کردن
 طائر : مَرغ / پرنده
 طَیُور : پَرندگان / پَرداران
 عَالِطَا پَر (بِسرْعَة) : سَرِپا
 طَیَّر : پَرانیدن
 طائِرَة : هواپِیما / هوا ناو / هوا
 نَوَرْد
 طائرة اسْتِطْلَاع : هواپِیما
 شِناسانی / هواپِیما کَشفی
 طائرة اِعْتِراضِيَّة : هواپِیما
 شِکاری

طیش الشَّبَاب: جُنُونِ جَوَانی /
 غرورِ جَوَانی / طُغْيَانِ جَوَانی
 اطَاع: دَسْتُ نِشَانْدَن / پَا دَوی
 کردن / حَرِمِ گِرِفْتَن / قَرْمَان
 بردن

طَاعَة: اِطَاعَت / قَرْمَانِ برداری
 طَوَّع: رَامِ کردن / سَوْغَانِ کردن /
 پَر قَبْجی کردن / نَبِضِ کسی در
 دَسْتُ داشتن / مُطِيعِ کردن
 طَوَّعًا أَوْ كَرْهًا: خَوَاهی نَخَوَاهی
 عَنِ طَوَاعِيَةٍ: بِالْاِرَادَةِ / بِالطَّوَّعِ
 طَئِيعٍ / مُطِيعٍ: اِنْطِغَافِ پَذِیر / بِا
 دَر رِکَاب / زِیر چاق / زِیر
 نَگین

لَمْ يُطَاوِعْهُ قَلْبُهُ أَنْ ...: دَلَّش
 نَبَامَد ...

تَطَوُّع: دَاوِطَلَبی
 طَوَّعَى / تَطَوَّعَى: دَاوِطَلَبَانَه /
 اِخْتِیَاری

مُتَطَوِّع: دَاوِطَلَب / (ج) دَاوِطَلَبَان
 / دَاوِطَلَبِین

طَيَّار: خَلْبَان / آوِیَانُور (فر)
 طَیْرَان: حَوَایِمَانی / حَوَانُورِ دِی
 طَیْرَانِ مَدَنی: حَوَایِمَانی کُشُورِی
 الطَّیْرَان (سِلَاحُ ~): نِیروی
 حَوَانی

الطَّیْرَانِ المَدَنی: حَوَایِمَانی
 کُشُورِی
 مُتَطَایِر: پَرَاکَنده / مُتَفَرِّق / پَرْت
 وِیلا / رِیخته وِیاشیده /

تَار وِیَمَار
 تَطَیَّر: مُرْغُوا زَدَن / سَر حَسَاب
 بَاز کُردَن / فَاَلِ گِرِفْتَن / نَفُوس
 زَدَن / سَرطَاسِ نِشْتَن

مُتَطَیِّر: بَد بِن
 تَطَیَّر: بَد بِنی
 طَاشِ سَهْمُهُ: نِشَانی رَا نَزْدَن
 طَاشِش: نَا پَر هِزْگَار / وِل نِگَار /
 نَا اَهْل / بُلْهَوَس / بُوَالْهَوَس
 طِیش: هَرزْگِی / بُلْهَوَسِ /

بَازِگُوشِی / جُنُونِ / لُوسِ /
 رَفْتَارِ سَبْکِ / سَبْکِ سَرِی

مُطَوَّعُونَ بِالْجَيْشِ : داوطلبین

نظامی

اسْتَطَاعَ : تَوَانِسْتَن / یَارِسْتَن / از

دَسْتُ کَسِ بَرِ آمَدَن

استطاعة : تَوَانِی

طَیْف : طَیْف

طِین : گِل / کاکِیْل / گِل نَه نِشِین

/ خُشْت / کَبَن / کلوغ

طِین لازِب : گِلِ نَرَم

طِیْهُوج : باقرقره / نیهو (معرا)

ظَلَمَ : آفتابگیر / آفتاب گردان /
 چتر / شادروان / تارمی /
 سایان / چار طاقی / بارانگیر
 تظلیل : هاشور (~ زدن)
 مظَلَّة : چتر / چیت / بارانگیر /
 سایه بان / سایان / حفاظ
 أَظْلَمَ : تاریک کردن
 مُظْلَم : تاریک / تاران / تیره
 رَنگ / ظَلَمانی
 ظَلَام / ظَلَمَة : تاریکی / داج /
 ظُلُمَت / تاری
 ظَلَمَ : ستم کردن بر ...
 ظَلَم : بیداد / ستم / بی عدالتی /
 بی انصافی / شراوت
 ظالِم : ستم پرور / ستمگر /
 ستمکار / ظالم
 مَظْلُوم : ظلم دیده / ستمدیده
 تَظَلَّم : داد و بیداد کردن /
 شکایت بردن
 تَظَلَّم : داد و بیداد / دادخواهی /
 عریضه

ظَلَمی : آهو
 ظَرْف / اظْرُف : کُله‌برگ
 ظَرْف / ظُرُوف : شرط / شرایط
 الظُّرُوفُ غَيْرُ مُوَاتِیَةِ : هوا پس
 است
 ظَرْف : لیبازی / دلجوئی
 ظَرِیف : ملوس / عشقی / نَمکی
 استِظْراف : اطواری ریختن
 ظَفَر پَ : دست یافتن
 ظَفَر : پیروزی / کامروانی /
 ظَفَر مَندی / ویل
 مُظَفَّر : پیروز / فیروز / کامروا /
 ظَفَر مَند
 ظَفَر / اظْفار : ناخن
 ظَل : سایه
 ظَلَّل : هاشور زدن

ظَاهِرَةٌ غَيْرُ عَادِيَّةٍ : پَدیده قَوْق	ظُلْمًا وَعُدْوَانًا : جبر / ظلالمانه
العاده ای	ظَلَمًا : زَشَنگی
ظَاهِرِيّ : پَدیده ای	ظَلَمَان : زَشَنه
ظَاهِرِيًّا : ظاهرًا	ظَنُّ : پنداشتن / گمان کردن
الظَّاهِر من الأمور : رُوکار	ظَنُّ : گمان / گمانه / وَر انداز
الظَّهيرة : نيمروز / زوال	تُساوِرُهُ الظُّنون : شک وَر داشتن
مَظْهَر / مَظَاهِر : نيمودار / نيمود	/ مَشْكُوك بودن
المَظْهَر : ريخت / دك وپوز /	ظَهَر : پُشت
پك وپوز / تك وپوز / تَن	ظَهَر السَّفينة : عَرشه كشتی
وَتُوش	ظَهَر الشَّيء : زيره
مَظَاهِر كاذِبَة : مُزخرفات	ظَهَر العَمَلَة : پُشتوسكه
مَظْهَرِيّ (مُحِبٌّ لِلْمَظْهَرِيَّة) : خود	له ضَهَر : دُم كُلفت
سِتّا / خود نِما	ظَهَر : دَر آمَدَن / بَر آمَدَن / پيدا
مَظْهَرِيَّة : حارت وپورت / حارت	شدن / سَر بَر آوَرَدَن
وهورت	ظَهَر قَجَاة : سَر رَسيدَن
مُظَاهَرَة / مُظَاهِرَات : تَظَاهُر /	يَظْهَر مِن حِينٍ لآخر : سَر دالي
(ج) تَظَاهِرَات	كَرَدَن
أَظْهَر : نيمودن / نِمايانَدَن / بَرور	ظُهُور : پيدايش
دادن / إِرَاثه دادن / وا نيمودن	ظَاهِر : نيمودار / اشكار / پيدا /
/ غرضه داشتن	پَدِيد / پَدِيدار / هُويدا
أَظْهَرَ الْوَدَّ : گرم گرفتن	ظَاهِرَة : پَدیده

إظهار: وا نمود / نمایش
 إظهارُ الشوق: به سر و کول پریدن
 إظهارُ الغضب: آغولیدن
 تَظَاهَرَ: وا نمود کردن / بخود
 بستن
 تَظَاهَرَ بِالْبَرَاءَةِ: رُیاء بازی در
 آوردن
 تَظَاهَرَ بِالْبُكَاءِ: آب غوره گرفتن
 تَظَاهَرَ بِالتَّقْوَى: زُهد فروختن /
 زُهد فروشی
 تَظَاهَرَ بَعْدَ السَّمَاعِ: زیر سبیل
 در کردن / زیر گوشی در کردن
 تَظْهِير (تَظْهِيرٌ): ظَهِير نویسی

عَابِدُ النَّارِ: آتش پرست
عَبَادُ الشَّمْسِ (زَهْرَة ~):
آفتابگردان / زال
مَعْبَد: پرستشگاه
مَعْبَدُ الْيَهُود: کنیس / کبشت
مَعْبَدُ جَنَانِزَي: مشکوی جنازه

ای

مَعْبَدٌ وَتَنِي: بُتخانه / بُتکده
عَبْدُ الطَّرِيق: راه را شوشه کردن
/ اسفالت کردن / سنگفرش
کردن / صاف کردن / فرش
کردن

تعبید: راهسازی

مُعَبَّد (طَرِيق ~): شُوسه کرده /
اسفالت شده (راو ~)

استعباد: غلامی / برزگری /
رغبتی

استعَبَد: غلام کردن / بنده کردن
عَبَّرَ: گذشتن / عبور دادن /

پیسار کردن

عبور، عبور

عَبْتُ: توی تاریکی رَقصیدن /

آب در هاون سائیدن

عَابْتُ: هرزه / لَوْنَد

عَبْتُ: هرزگی

عَبْد: پرستیدن

عِبَادَة / تَعَبُد: عِبَادَت / پرستش

عِبَادَة الْأَصْنَام: بُت پرستی /

شماپل پرستی

عَبْد / عِبَاد: آفریده / آفریدگان

عَبْد / عَبِيد: بنده / بُرْدَه / حلقه

پگوش / زَر خَرِید

العَبْدُ لِلَّهِ: بنده

عُبُودِيَّة: بندگی / بُرْدگی / رَقِيت

/ غلامی

عَابِد: پرستنده

عابر: گذرا / زودگذر / سپنجی
 / پکاسته / ناپایدار / پستپار
 عابر سبیل: مسافر پیاده /
 رهنورد / رهرو
 عباره: عبارت
 عباره: کشتی گذاره
 عباره عن ...: عبارت از ...
 بعبارة اخرى: بعبارت دیگر
 عبر البحار: ما وراء بحار
 عبيب: هاله
 معبر: حاکی / پرمعنی / رسا
 معبر: معابر: بازگاه / پاسخانه
 / پاسگاه / گذرگاه / رهگذر /
 گذر
 عبر: ابراز کردن / اظهار کردن
 عبر عن مشاعره: ابراز
 احساسات کرد
 اعتبر: دانستن
 اعتباری: حقوقی / عنوانی
 مع الأخذ في الاعتبار أن ...: با
 در نظر گرفتن اینکه ...

تعبير (~ عن): ابراز / اظهار
 عبرة: عبرت
 عبس: اخم کردن / بغ کردن / بق
 کردن / رودر هم کشیدن /
 جبین در هم کشیدن / روپنم
 کشیدن / رو ترش کردن /
 ترشرونی کردن / سگرمه ها در
 هم بودن
 عابس: بد پوز / بد دک و پوز
 عبوس (اسم): اخم و تخم /
 ترشرونی
 عبوس (صفة): اخمو / سگرمه /
 سگیره / سه گره / بد اخم /
 ترش رو
 عبط: با دست به کف زدن / در
 کونی زدن
 عبيط: هالو / هالو پسند / انوک
 / چل / تهی مغز / بيو /
 الدنگ / کردنگ / دنگل /
 لاده / پخمه / گول
 اعتباطی: سرسری

عُبُوءَ: بَسته
 عُبُواتٌ نَاسِفَةٌ: بَسته های مَوادّ
 مُتَفَجِّره
 مُعَبَّأٌ: بَسته ای / بَسته بَندی شُدِه
 عَتَبٌ: سَرزَنِش کردن / از چَشم
 کسِ دیدن
 عَتَابٌ: سَرزَنِش
 عَتَبَةُ الْبَابِ: سَدِه / فِرودِین / پای
 ماچان / پا دَری / سَرَدَر
 الْعَتَبَةُ السَّنِيَّةُ: سَدِه سَنِيّه
 عَتَبَاتٌ: آستان / آستانه
 عَتَّةٌ: بید / دیوچِه / دیوگ /
 موریانه
 عَتَادٌ: تَجهیزات / ساز و بَرگ /
 زراد / قُور / اَبزارهای جَنگی
 عَتَقٌ / أُعْتِقَ: رَها کردن / سبیل
 کردن / رَهانیدن / وارَهانیدن
 / آزاد کردن / تَجزیه کردن
 عَتَقٌ: رَستگاری / نَجات / رَهائی
 / آزاد سازی
 مُعْتَقٌ: آزاد شُدِه

اِعْتِباطًا: وَلِخَواهانِه / کترِه ای /
 کترِه گترِه
 اِسْتِعْباطٌ: خَلْبازی
 اِسْتَعْبَطَ: تَجاهل کردن / پِروی
 خود نَبَاوردن / خَرخری کردن
 عَبْقَرِيٌّ: ناپِه
 عِبءٌ: بار / سَر بار
 اَعْبَاءُ الْحَيَاةِ: بارهای زندگی
 عِبَاءَةُ حَرِيمِي: چادر / شب
 گوش / شادگونه
 عِبَاءَةُ رِجَالِيٍّ: اَبَدَسْتُ / پِلْمِه /
 تِلسان / قبا / ردا / عَبا
 عَبَأٌ: بار کردن / بَسته کردن /
 بَسته بَندی کردن
 عَبَأٌ فِي جِوَالٍ: دَر کِسِه رِختن
 تَعْبِيئَةٌ: بَسته بَندی
 التَّعْبِيئَةُ الْعَامَّةُ: بَسِيجِ عُمُومِ
 تَعْبِيئَةُ الْجَيْشِ: سَوَقِ الْجَيْشِ /
 اَشْكَر کُشی / رَزم آراستن /
 اَشْكَر کَشیدن
 تَعَبُوءٌ: سَوَقِ الْجَيْشِ

عَتَه: إِخْتِلَال / سُبْك مَغْزَى /

دیوانگی

عُثْرَ عَلَى: یافتن / باز یافتن / پیدا

شدن / دَسْت یافتن / گیر آمدن

عُثُور: پیدایش / باز یافتی

تَعَثَّرَ: گیر کردن / لَفْزَش پیدا

کردن / جَسْت وخیز کردن /

پا پَسَنگ خوردن / لَبِز

خوردن / سِکَنْدَری خوردن /

سِکَنْدَری رفتن

تَعَثَّرَ: اُفْت وخیز / جَسْت وخیز

/ لَفْزَش / پای لَفْزَى / اِعْصَار

عُثْرَة: لَفْز / گل خیر

مُتَعَثِّر: سِکْک

عُثْمَانِي: عُثْمَانُلُو

أَعْجَبَ بِ: پَسَنْدیدن / خوش

آمدن

تُعْجِبُنِي هَذِهِ الْعَرَبِيَّةُ: از این

ماشین خوشم می آید

أَعْجَبُونِي: شِگِیفتی / اعجوبه

عَجَبٌ: شِگِیفت

عَاتِق: کول / شانه

عَتَقَ (~ الخمر مثلاً): رَسیده

کردن

عَتِيق: کَهَن / کهنه / باستان /

دیرینه

مُعْتَق (خمر ~ مثلاً): رَسیده

کرده

تَعْتِيق (تَحْمِيل): بارگیری / بار

بندی

عَتَلَة: اَهْرَم / دِلَم / جِک

عُتَم: تیره کردن / ابر دار کردن

عُتَم (أَخْفَى): ساکت نگاه داشتن

/ خوابانیدن

عُتْمَة: تاریکی / داج / ظَلَمَت /

تاری / تیرگی

مُعْتِم: تیره / تاریک / تاران /

تیره رنگ / ظَلْمَانِي

تَعْتِيم: خاموشی

مُعْتَوَة: سُبْك مَغْز / بی کله / کند

ذهن / خَرْقَت / اِبْلَه / دیوانه /

مالِخُولِیاتی / شوته (عَب)

اَتَى بِالْأَعْجِيبِ : فیل هوا کردن /

يَدْرِيشَا كَرْدَن

عَجِيبًا : وه !

عَجِيب : بُلْعَجِب

مُعْجِبٌ بِنَفْسِهِ : خود پَسَنَد

عُجْب : خود پِیْنی / خود پَسَنَدی /

غرور

مِعْجَبَانِي : کِجِ کِلاد / مکش مرگ

ما

عَجَّة : خاگینه

عَجْرَقَة : گُستاخی / جَسَارَت /

غرور

مُتَعَجِّف : باد دُم / باد سَر / باد

کرده / بَرَتَن / بَرَمِش

عَجَزٌ : واماندن / بال افکندن / پا

لَنگ شدن / نلنگ کسی در

رفتن / زه زدن / عزیز آمدن /

عَجَزَ آمَدَن / ذُلّه آمَدَن

عَجَزٌ : واماندگی / دَرماندگی /

استیصال / بی توانی / بیچارگی

/ عاجیزی / عَدَمِ توانائی

عَجَزٌ فِي الْمَوَازِنَةِ : کسر بُودجه

عَجَزٌ فِي الْحِسَابَاتِ : کسر

صَنَدُوق

عَجَزَ عَنِ الْحَرَكَةِ : تَخَت بَنَد

شدن

عَجَزٌ / عَجِيزَةٌ : سُرِن / کون /

کلونه / مَانَحَت / نَابَدَتَر / نَه

بَدَتَر / هَتک / قَمِیل / یوفنا

عَجُوز (امراة ~) : مَامَک / پیر /

زال / پیر زال / پیر و پاتال / پیر

ویتله

أَعْجَزُ : نَاتَوَان کردن / سُت

کردن

تَعْجِيزٌ : ذُلّه آوَرَدَن / ناکار کردن

عَاجِزٌ : مَسْتَاحِل / دَرمانده /

فرومانده / بی تاب / نَوَان /

عُتْرُ مُنْکِیرَه / دَسْت وِمال

بَسْتَه / اَزْکار اُفتاده / دَسْت

شِکِستَه / فِگار

عَاجِزٌ جِنسِیَا : آکار / دارای

ضعف قوه باء

العَجَزَ الجنسي: سُتِي كَمَر /

عَنْن

مُعْجِزَةٌ: مُعْجِزَه

مُعْجِز: آيَت / فرجود / نالی

کرامَت / مُعْجِزَه آسا

عمل المُعْجِزات: يَدُ بَيْضَا کردن

أَعْجَفَ / عَجَفَاء: خُشْكَ /

چلو زیده / لاغَر واستخوانی

عَجَلٌ: شِتَابانَدن / تَنَد کردن /

شِتَاب دادن / سُرْعَت دادن

تَعَجَّلَ / استعَجَلَ: شِتَابیدن /

شِتَاب کردن / عَجَلَه کردن /

ولشور زدن

مُتَعَجِّلٌ: بِي تَاب / بِي حَوصَلَه /

کَم حَوصَلَه

عَلَى عَجَلٍ: شِتَابزده

مُسْتَعَجِلٌ / فِي عَجَلَةٍ: شِتَابان

عاجِلٌ: قُورِي / آني / تَر وَجَسَب

/ تَر وَفَرَز / ضَرُورِي

عَجَلَةٌ / تَعَجَّلَ: زودِي / شِتَابزدگی

/ دَسْتپاچگی

عَجُول: بِي پَرِوا / دَسْتپاچَه / زُود

رَس / شِتَابزده / بِي تَاب / بِي

حَوصَلَه / کَم حَوصَلَه

عَجَلَةٌ / عَجَلات: چَرخ

عَجَلَةُ العَرَبَةِ: اَرابَه / عرابَه

عَجَلَةُ القِيَادَةِ: رُل (فَر)

عَجَلٌ: گُوسالَه

عَجَلُ البَهِيرِ: گُوسالَه ماهِي /

خُوكو آبي

العَجَمُ: فَاوَس / ايران

أَعْجَمِيٌّ: زِيان نَقْهَم

عُجْمَةٌ: بِلنُور کردن

مُعْجَمٌ: فَرهَنگ / کُنْت نامَه /

واژه نامَه

مُعْجَمُ جُغْرافِيٍّ: فَرهَنگِ

جُغْرافِيّايي

عَجَنٌ: سِرشتن / خَمِير کردن

عَجَّانٌ: خَمِيرگير

عَجِينٌ: خَمِير

مُعْجَنٌ (~ الحافِظ): آبچين

کردن (ديوار را ~)

عَدَّادُ الْحِسَابِ الْيَدَوِيُّ : چوت

حساب / چرتکه / چرکه

عَدَّادُ الْكَهْرَبَاءِ : كُنْتُ بِرَقْ

عَدَّادُ الْمَسَافَاتِ : رَاهِ سَنَجْ /

كيلومتر شمار / مسافت سنج

عَدَّادُ الْوَقُودِ : گَازِ سَنَجْ

أَعَدَّ : دُرُسْتِ كَرْدَنْ / ساختن

أَعَدَّ الْعُدَّةَ : اسبابِ قَرَاهَمِ كَرْدَنْ

أَعَدَّ لِـ : آمادَنْ / تَهْيَه كَرْدَنْ /

حاضِر كَرْدَنْ / تیار كَرْدَنْ /

آراستَنْ / آرايِندن / پُخته

كَرْدَنْ / ساخته كَرْدَنْ / پِنا

كَرْدَنْ

إِعْدَادُ : آمادگی / آماده سازی /

آمادُش / آرايش / تَهْيَه / تَهْيَه

مَقْدِمَاتِ / تَدَارُكْ / پِستایش

إِعْدَادِي : مُقْدِمَاتِي / آمایشی /

تَدَارُكِي / پِستانی

إِعْدَادُ الْحَقَائِبِ : بَقْجَه بَنْدِي

الإِعْدَادُ لِلْحَرْبِ : رِزْمِ آراستَنْ

تِعْدَادُ : آمار / إِحْصَانِيَه

مَعْجُونُ : خَمِير

مَعْجُونُ الْإِنْسَانِ : خَوِيرِ دَنْدَانِ

عَاجِنَه وَخَايِزَه : رِگِو ... بَدَسْتِ

دَاشْتَنْ / دَنْدَانِ ... شُمُرْدَنْ /

دَنْدَانِيَه‌ای ... شمردن

عَدَّ (أَحْصَى) : شُمُرْدَنْ

عَدَّ عَلَى أَصَابِيْهِ : يَانْگِشْتِ گِرِفْتَنْ

عَدَّ (إِحْصَاءَ) : شُمَارْ / شُمَارِشْ /

شمار

عَدَّ تَنَازُلِيَّ : شُمَارِشْ مَعْكُوسِ

عَدَّا وَتَقَدَّا : جَرَنَگِي

عَدَدٌ : آمَارَه / شُبَارَه

عَدَدٌ زَوْجِيٌّ : جُفْتِ

عَدَدٌ فَرْدِيٌّ : تَاقِ

الْعَدَدُ (سِفَرٌ ~) : اعداد (کتابِ

~)

عَدَدٌ مِنْ ... : عَدَه لای از ...

عَدِيدٌ : پِسیار / زِیاد / آنَهْمَه /

فَرَاوانِ / بِیش / چَنْدَانِ / اَفْزُونِ

بَعْدَادُ : کُنْتَر (فر)

عَدَّادُ الْأَمِيرِ : آمِيرِ سَنَجْ

عِدَّةٌ (.... ~) : چندین ...	تَعْدَادُ السُّكَّانِ : سرشماری /
عِدَّةٌ (مَرَأَتَ ~) : چندین (مرا)	خانوار
مَعْدَّةٌ : پیسته زَن	تَعْدُدُ الزُّوْجَاتِ أَوْ الْأَزْوَاجِ :
اسْتَعَدَّ : دَسْتُ بِالْأَزْدِ / قَدْ بَلَّغْد	بَسْكَانِي / چَندگانی
كَرْدَنَ / بِيَانِ بَسْتَنَ / بِهَا أَفْتَادَنَ /	تَعْدُدُ الزُّوْجَاتِ : بَسْكَانِي /
تَنْ بِكَارِ دَادَنَ	چَندگانی / چَند زَن گیری /
اسْتَعَدَّ لِلرَّحِيلِ : پَرَاهِ اِنْدَاخْتَنَ	تَعْدُدُ زَوْجَاتِ
اسْتَعَدَّ لِلْقَفْرِ : رَاهِ اِنْدَاخْتَنَ	مَأْمُورُ التَّعْدَادِ : آماری / آمارگر
اسْتِعْدَاد : آمادگی / حاضری	مُتَعَدِّدٌ : گوناگون
اسْتِعْدَاد (كِفَاءَةٌ) : قَابِلِيَّتْ	مُتَعَدِّدُ الْأَضْلَاعِ : چَند خِلْمِی
اسْتِعْدَاد (مَلَكَةٌ) : اسْتِعْدَاد /	مُتَعَدِّدَةُ الْجِنْسِيَّاتِ : چَند بِلِیَّتْ
يَعْمَلُ خُذًا دَادَهُ / دُرُون	الاعْتِدَادُ بِالنَّفْسِ : اعْتِمَادُ بِخُودِ /
داشت	اعتماد بنفس
اسْتِعْدَادَاتُ : تَجْهِيْزَاتُ /	مُعْدَّاتُ : ساز و برگ / (ج)
نَدَارُكَاتُ	تَجْهِيْزَاتُ
الاسْتِعْدَادُ لِلْهُجُومِ : خَبِيْزَ بَرْدَاخْتَنَ	مُعْدَّاتُ نَوُوْبَةٍ : اِفْزَارِهَايِ هَسْتَه
/ خَبِيْزَ كَرِفْتَنَ	ای
عَدَسَةٌ : عَدْسِي / رِلْز (انج)	مَعْدُودٌ : سَبْج / اِنْگِشْتِ شُمَارِ /
عَدَسَةٌ بِلُورِيَّةٌ : جَلِيْدِيَّة	تَک وِتُوک
عَدَسَةٌ لَامَةٌ : عَدْسِي هَمْگِرَا	عِدَّةٌ : آلاَتِ
	عِدَّةُ الشَّأْيِ : سَمَاوَرِ

تَعْدِيلُ الْقَوَانِينِ الْجُمْرُكِيَّةِ :	عَدَسَةٌ مُحَدَّبَةٌ : عَدَسِي كَوُزْ
اصلاح قانونهای گمرکی	عَدَسَةٌ مَفْرَقَةٌ : عَدَسِي وَاكِرَا
عَدِيل : هم پاچه / هم ریش /	عَدَسَةٌ مُقَعَّرَةٌ : عَدَسِي كَاو
باجناخ / باجناق (تر)	عَدَس : استرار / دانچه /
مُعَادِل : سَرَسَر	مرچمک / نرسک
مُعْتَدِل : بیانه روی / ملایم /	عَدَلْ : جور کردن / وفق دادن /
واسط	میزان کردن / مطابق کردن /
مُعَادَلَةٌ : فُرْمُول (فر)	تنظیم کردن / تسویه نمودن /
اعتدال : بیانه روی / ملایمت /	تعدیل کردن / سازگار کردن /
مدارا / اعتدال	سازوار کردن
الاعتدالُ الخَرِيفِيُّ : اعتدالِ	عَدَل (مُبَاشَرَةٌ) : عَدَل
بائیزی	العَدَل : بَخت
الاعتدالُ الربيعي : اعتدالِ بهاری	العَدَل / العَدَالَةُ : داد /
مُعَدِّل / مُعَدَّلَات : میزان / سطح /	دادگستری / دادرسی / عَدَل
(ج) سَطُوح	عادل : دادگر / دادار / عاِذله
مُعَدِّل الدَّخْلِ الإِجْمَالِي : بنیچه	أَقَامَ العَدَل : دادرسی کردن
مُعَدِّل سَتَوِي : حَدِّ مُتَوَسِّط	تَعَادَل : برابری / تساوی / تعادل
سالیانه	تَعَادَل : تساوی بستن
عَادِم / عَوَادِم : اِگْزُوس (فر)	تَعْدِيل : اصلاح / ترمیم
عَدِيم ... : فاقو ...	تَعْدِيلُ اللُّوَانِح : ترمیم لایحه ها
عَدِيمُ المَرْوَةِ : لا مَرْوَت	تَعْدِيلُ وَزَارِي : ترمیم کابینه

الْعَدَمُ : نیستی / نابودی / نیست

شدن

مُعْدَمٌ : لات آسمان جل / لاتی

پانی / لات وپات / لات ولوت

/ لات لوتی / دَریوزه / پزوا /

عنینه / سیّه روز / فزناک /

فزنا

أَعْدَمٌ : إعدام کردن

أَعْدَمَ رَمِيًا بِالرَّصَاصِ : تیر باران

کردن

أَعْدِمَ رَمِيًا بِالرَّصَاصِ : تیر باران

شدن

إعدام : إعدام / گردن زنی

الإعدام شَقًّا : دار آویختن /

پدار آویختن / پدار زدن

مَعْدِنٌ / مَعَادِنٌ : فِلْزٌ / (ج) فِلْزَاتٌ

مَعْدِنِيٌّ : فِلْزِيٌّ

تَعْدِينٌ : فِلْزِ کاری / مِتالورژی

(فر)

عِلْمُ الْمَعَادِنِ : فِلْزِ شناسی

عَدَا / عَدُوٌّ : دَویدن / دَو زدن

عَدَاءٌ : دَونده

عَدَاءٌ : دُشْمَنِيٌّ / طَرْفِيَّتٌ / خِدْيَتٌ

عَدُوٌّ / أَعْدَاءٌ : دُشْمَنٌ

اعتداه / تَعَدُّ : دَسْت اندازی /

تَجَاوُزٌ / تَعَرُّضٌ

اعتدَى / تَعَدَّى : دَسْت اندازی

کردن / تجاوز کردن

مُعْتَدٍ : تَاوَنْدَه / متجاوز / خطا

کار / تَجَاوُزِ کار

عُدْوَانٌ : دَسْت اندازی / تَجَاوُزٌ /

تَعَرُّضٌ

عُدْوَانٌ سَافِرٌ : تَجَاوُزِ اشکار

عُدْوَانِيٌّ : جِرْزَنٌ / پُر خاشگر /

مُتَجَاوِزٌ / مُهَاجِمٌ / پُر پُشتکار

/ پُر تَکاپو

مُعَادٍ / عِدَانِيٌّ : خصمانه

عَدَا (سَوِيٌّ) : پِجُزُ

فِيْمَا عَدَا : جِزٌ / مَکَرٌ

عَادَةٌ / عَادَاتٌ : رِسمٌ / رِسمو

آداب

عَادَةٌ : مَعْمُولَا

عُدْوِيَّة: بَكَارَت / دُخْتَرَكِي /	عَادِيَّات: عَتِيقَه ها / عَتِيقَه جات
دوشیزگی	يُعَدِي: سِرَايَت کردن
عُدْر: پوزش	عَدْوِي: واگیره / سِرَايَت
عُدْر غَيْر مَقْبُول: عُدْر غَيْر مُوجَّه	مُعَدِي / مُعَدِيَّة: سِرَايَت کنندۀ /
عُدْر: عُدْر آوردن / گَزَرک دستر	مَسْرِي
کسی دادن	مُعَدِيَّة: کلک
اعْتَذَر: پوزش خواستن / عُدْر	عَذَب: شِکَنجَه کردن / جان
خواستن / خَوَاش کردن	کندن / پِجان آوردن / زَجَر
اعْتِذَار: خَوَاش / مَعذُورَت	دادن / عَذَاب دادن
خواهی	عَذَاب: شِکَنجَه / عَذَاب / زَجَر
تَعَذَّر (اِخْتَلَقَ الْأَعْذَار): بَهانه	تَعَذَّب: عَذَاب کشیدن / زَجَر
انگیختن / بَهانه داشتن /	کشیدن / جَزیدن / جَزیدن
بَهانه گرفتن / بَهانه کردن /	تَعَذِيب: شِکَنجَه
عُدْر آوردن / عُدْر برانگیختن	مُعَذَّب: زَجَر دیده
/ بَلِيت وَلَعْلَ گُذَراندن / گَزَرک	عَذَب: شیرین
پَدَسْت اُفتادن	عُدْوِيَّة: شیرینی
عَرِيَّة: خودرو / اُتُوْمَبِيل / هَتل /	عَذَرَاء: باکره / بَتُول / بَالِست /
ماشین / بار عَراده / بارکُش /	پاکدامن
ارابه / عَرابه	الْعَذَرَاء (بُرْجُ ~): بُرْج سَنَبَلَه /
عَرِيَّة الإِسْعَاف: اَمْبُولانس (فر)	صَوْرَت فَکَلِي سَنَبَلَه
عَرِيَّة جِب: جِب (اُتُوْمَبِيل ~)	عُدِي: باکره ای

عَرَبُونَ الشَّرَاءِ: بَیْعَانِه خَرِیداری
 عَرَبِيّ: نازی / عَرَبِيّ
 عَرَبِيّ اللِّسَان: نازی زبان / عربی
 زیان
 عَرَبْدَة: لات بازی در آوردن
 عَرَبْدَة: لات بازی
 عَرَبِيد: عَرِيدَه جَو / بَد مَسْت /
 وَلِي / وَلِيْنِعْمَت
 يَعْرُجُ / عَرَج: شَل کردن / چَلای
 کردن
 أَعْرَج: رَنگ
 تَعَارِيَج: انحراف / شِکَنج /
 مَارِیْجی
 مَتَّعُجُ: پُر خَم / بَیْج در بَیْج /
 بَیْجَابَیْج / گُوشِه دار / کَپ
 وَلَپ / لَک وِیک / جَنّاغی /
 مَنشاری / کِج و مَعَوَج / دارای
 بَیْج و خَم
 مَعَرَّة: رَسَوانی / خَفْت / نَنگ /
 قَضَا حَت / بَیْه رُوئی / بی
 ابرونی

عَرَبِيَّة مُدَرَّجَة: نَقَر بَر زَوَهِی
 عَرَبِيَّة دَفْع رِیَاعِيّ: چِنَار در چِنَار
 (اَنومبیل ~)
 عَرَبِيَّة عَلٰی أَحَدَث طِرَاز: اَنومبیل
 آخِرین مُدِل
 عَرَبِيَّة قَطَار: وَاکُن (اَنج)
 عَرَبِيَّة کَارُو: چَار چَرخِه / گاری
 / اَرابِه / عَرابِه
 عَرَبِيَّة مَقْصُوحَة: اَنومبیل بُمب
 مَگذاری شُدِه
 عَرَبِيَّة نَقْل: کَامیون
 عَرَبِيَّة يَد: گاری دَستی
 عَرَبِيّی: دُر شِکِه چی / کَالِشِکِه
 چی / چَار وَا دَار / سَوَر چی /
 خَر کَچی / گَارِی چی
 أَعْرَبَ عَنْ ...: اِبْرَاز کردن /
 اِظْهَار کردن
 أَعْرَبَ عَنْ اِسْتِیَانِه: اِظْهَار تَنْفُر
 کرد / اِبْرَاز نَا رِضایی کرد
 عَرَبُون: اَرْمُون / رِیُون (مَعَر) /
 بَیْعَانِه / دَسْتَاران

عارضٌ (حَدَّثَ ~): عارضه /	استَعَرَمَ مِنْ ...: از ... عار آمدن
طاری / اتفاقی	عُرْس: عروسی / بیوگانی / حجله
عارضَة (کَمَر): تیر / کَمَر	مَگاه
عارضَة أَزْیاء: مایکَن (فر)	عُرُوس: عروس / بیوک / گلین
عارضَة حَشَبِيَّة: لاپه / تیر	عُرُوسَة (عمارة): پادگانه
عَرَضٌ لِلْخَطَر: به مُخاطره	عَرِيس: داماد
انداختن / در معرض خطر	عَرَسَة: قائم / راسو
گذاشتن	عَرَش: تَخْت / پات / اورنگ /
عَرَضُحال: عریضه / تقاضانامه /	سَرِی سَلْطَنَت
دَعَا / دَعَوَى	تَعْرِیْشَة: تارُم / تارُمی
عَرَضِيّ: اتفاقی	تَعْرِیص: پا انداختن / جاگشی
عَرِیض: پَهَن / پهنآور / گُل	عَرَض: نمودن / ارائه دادن / وا
وگشاد	نمودن / عرضه داشتن
عَرِیض القفا: گردن کلفت	عَرَض: وا نمود / نیمايش
عَرِیض المَنكِبَین: تَنومند / جثه	عَرَض (ضِد طول): پَهنا
دار / جَسیم / قُلْجَماق / چار	عَرَض / أَعْرَاض: علامت / (ج)
شانه	علائم
عَرِیضَة: عریضه / تقاضانامه /	عَرَضٌ عَسْکَرِيّ: رِزْه بِنْطَاص /
دَعَا / دَعَوَى	پاراد (فر)
فی مَعْرِض ..: در ضمیمه .. / طی ..	العَرَضُ وَالطَّلَب: عَرَض و تقاضا
مُعَارِض: مُخَالَف	عارض (خَدَّ): عذار

مُستَعْرِض (عمارة) : تراگذار	مُعَارَضَة : مُخَالَفَت / مُبَدِّئ
اِسْتَعْرِضَ (القَوَات) : سان	مُعَارَضَة (أَدَبِيَّة) : معارضه
دیدن	مَعْرِض : جَلَوْه گاه / نِمایشگاه
استعراض (القَوَات) : رژه /	مَعْرِض الْكِتَاب الدَّوْلِي :
صَف آرائی	نِمایشگاه و بَيْنَ الْجَلَلِي كِتَاب
استعراض حَرَس الشَّرَف : سان	مَعْرِض لَوَحَات : گالری (فر)
دیدن از گارو و احترام	عِرْض : دادار و دودور / دادار
العَرَعَر (شَجَرٌ) : عرعر	و دیدیر / ددر و دودور
عَرَفَ (عَلِمَ) : دانستن	أَعْرَاض النَّاس : نَوَاحِيس مَرْدُم
عَرَفَ (شَخْصًا) : شناختن	عَرَضَ لِه : به مَعْرِض گذاشتن
يَعْرِف الْقِرَاءَة وَالكِتَابَة : با	أَعْرَضَ عَنِ الْكُتُبَت بِگوش
سَوَاد	نهادن / رُوگردانیدن / بَر
يَعْرِفُ أَسْرَارَه : سَرَبندی کسی	شِكْسْتَن
داشتن	إِعْرَاض : رُوی گردانی
مَعْرِفَة : آگاهی / دانیش	اعْتَرَضَ / عَارَضَ : ایراد کردن /
مَعْرِفَة (أَحَدَ الْمَعَارِف) : آشنا	ایراد گرفتن / دم زدن /
مَعْرِفَة (إِلْعَام) : بَلَدِيت	واخواست کردن / دق کردن /
مَعْرُوف (صَنِيع) : النِّضَات /	زبان زدن
مَرَحَمَت / صَنِيعَت	إِعْتِرَاض : ایراد
مَعْرُوف (مَشْهُور) : بلند آواز /	اِسْتَعْرِضَ (تَبَاهِي) : لَحِيه کردن
مَشْهُور / نامی	اِسْتَعْرِضَ نَفْسَه : معرکه کردن

عَرِيف: دهباشی / استوار	عارِف (علی علم): آشنا / آگاه /
الأعراف (بَيْنَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ):	درکار / حالی
اعراف / پلر حوراط	عارِف / يَعْرِفُ ...: بَلَد (فارسی
عِرْفان: حق شناسی / نَمَک	بَلَدَم)
شناسی / سپاسگزاری / سپاس	عارِف بِالْجَمِيل: سپاسگزار /
تَعَارَف: مُعْرِفِي کردن	قَدردان
تَعَارَف: آشنائی	مِش عَارِف رَاسُهُ مِنْ رِجْلِيهِ: سَر
تَعَارَف سَطْحِي: تَعَارُفِ شاه	از پا نشناختن
عبدالعظیمی	عَوَاف: رَمَل انداز / طالع بین /
تَعْرِفَة جُمُوعِيَّة: تَعْرِفَة كُومُكِي	فَالْكَبِير
مُتَعَارَف عَلَيْهِ: عَلَى الرَّسَم /	عَوَافَة: زَن جادوگر / ساحره /
مَرسوم / سَنَتِي / مَعْمُولِي /	پیره زَن
مُتداول / مُتَعَارَف / عُرْفِي /	عُرْف / أَعْرَاف: بَند وبار
قراردادی / طَبَقَرِ آئین وقاعده	عُرْف (م عَلَى الرَّأْس): پوپک /
اعْتَرَفَ (أَقَرَّ): إِقْرَار کردن /	کاکلی / کاکولی
اعتراف کردن / قائل شدن	عُرْف الدَّيْک: تاجک / تاج
اعْتَرَفَ (م بِدَوْلَةٍ مَثَلًا):	خَرُوس / یال / پوپ / بستان
بِرَسْمِیت شناختن	افروز
اعْتَرَفَ بِخَطَا: بِه خَطَاي خود	عُرْفِي: مرسوم / سَنَتِي / مَعْمُولِي /
اعتراف کردن / إِقْرَار یگناه	مُتداول / مُتَعَارَف / عُرْفِي /
کردن	قراردادی

عَرَاة: اصلیت / اصالت	اعتراف بجریمته: اقرار بگناه
عُرْقُوب: پل	کردن
عَرَقْل: مانع تراشیدن / کار	اعتراف (بدولۀ مثلاً): شناسانی
شیکنی کردن	اعتراف متبادل: شناسانی
عَرَقْلَة: کار شیکنی / اشکال تراشی	پایابای
مَعْرَکَة: نبرد	مُعْتَرَف به: ذیصلاح /
مَعْرَکَة شَرْبَة: تَبَرُّ خُونین	ذیصلاحیت
المَعْرَکَة الْاِنتِخَابِیَّة: مبارزه	عَرَق: عرق کردن
انتخاباتی	عَرَق: عرق / عَرَق ریزی
عَارِک: دَسْت به پخه شدن / زَد	تَعْرِیق: رگ بندی
و خورد کردن / دَعْوَا کردن /	مَعْرُوق: قلم قلم / راه راه / قلم
دَسْت پِگْرِیَان شدن / گلاویز	زده / قلمکار / میل میلی
شدن	عَرَاة: عَرَق چین
عِرَاک: جَنَگ / نَبَرْد / کارزار /	عِرَق: (مع معدن وما شابه): رگه
پیکار / زَد و خُورْد / بَزَن بَزَن /	عِرَق (جنس): بَزَاد
مُرَافَعه	عِرَق / عُرُوق: رگ
عِرَک الْحَیَاة: با تَجَرِبِه / مار	عِرَق السُّوس / عِرَق سُس:
خوردن و افعی شدن	مهک / شیرین بیان
عَرِین الْأَسَد: کَنَام	عِرَق النِّسَا: کجوک
عُرُوة: انگله / انگول / انگيله /	عِرَق خَشَبی: کماچه
پرگر / لیفه	عَرِیق: نَسِیب

اعْتَزَّ: گرامی داشتن / دلخوشی
داشتن

أَعَزَّ: گرامی داشتن / بر دیده
نشانیدن

اعْتِزَّاز: دلخوشی
عِزَّة: سرفرازی / سربلندی
تَعَزِيز: تحکیم / تشدید / پُر
قوت سازی

تَعَزِيزَاتُ هَرِيَّة: پُشتیبانی زمینی
شَخْصٌ عَزِيزٌ جِدًّا: عزیز در دانه
عِزُّ الصَّيْف: چله تابستان
فِي عِزِّ الظُّلُم: روز روشن / دل
روز

عَزَفَ: از برخوانی / تَلَّ نَوَازی
عَزَفَ: نواختن / ساز زدن / ساز
نواختن

عَزَفَ عَلَى الْبَيَانُو: پیانو زدن
عَزَفَ عَلَى النَّاي: فلوت زدن
عَزَفَ مُنْقَرِدًا: نوازندگی پیکفتری
عَازِف: سازنده / رودزن /
نواساز

عَارِي: لُخت / برهنه / پتی / عور
عَوِي: برهنگی / عریانی
تَعْرِيفَةٌ (~ مِنْ الثِّيَاب): برهنه
سازی

عَوِي (~ مِنْ الثِّيَاب): برهنه
کردن / لُخت کردن
عَوِي (كُشِفَ): بی پناه گذاشتن /
بی حفاظ گذاردن / در معرض
گذاشتن / نمایش دادن / افشاء
کردن

تَعَوِي: برهنه شدن / لُخت شدن
عِرْيَان وِيتَامَز تَامِيز: پُرغالی
ولی کبسه خالی
أَعَزَبَ: مُجَرَّد
عِزْبَةٌ: تیول / دبه

عِزْرَانِيل: علی چار خشتی
عَزَزَ: افزودن / بلند کردن / بالا
بردن / زیاد کردن
عَزِيز: گرامی
عَزِيز (نَادِر): کمیاب / نایاب /
کیمیا

عَزَلَةُ دَوْلِيَّةٍ: اِنْزَوْا طَلَبِي بَيْنَ	عازِف العُود: بَرَّت زَن
الوَلَلِي	عازِف مُنْفَرِد: نَكَ نَوَاز
عَزُول: رَقِيب	عَزَق: كَج بِيَل زَدَن
مُنْعَزِل: معزول / مُنْزَوِي / عَقَب	عَاذِل: عَابِق / بَنَد آوَر / جُدا
نَشِين / كَنَارَه گِیر	کَنَدَه
اعْتَزَلَ: کَنار رَفْتَن / کَنارَه گِیری	عَاذِل طَبِی: کَاپُوت
کَرَدَن / بَاَز نِشْتَه کَرَدَن	عَاذِل کَهَرِیَاث: عَابِقِ الْکَتْرِیْکِی
اعْتِزَال: بَاَز نِشْتِگی / عَقَب	عَزَلَ: کَنارَه کَرَدَن / کَنار گُذَاشْتَن
نَشینی / کَنارَه گِیری	/ کَنار زَدَن / دُورِی کَرَدَن /
مُعْتَزِل: بَاَز نِشْتَه	دُور کَرَدَن / پَهْلُو نَهی کَرَدَن /
أَعَزَلَ: بی وَفَاع / بی اسلِحَه / غِیر	بَر طَرَف کَرَدَن / بَر کَنار کَرَدَن /
مَسْلَح	سِوَا کَرَدَن / مَعزُول کَرَدَن /
عَزَمَ عَلٰی ...: بَر آمَدَن / قَصَد	عَزَلَ نُمُودَن / خَلَع کَرَدَن
دَاشْتَن	عَزَلَ: جُدا سَازِی / بَر کَناری
اعْتَزَمَ: قَصَد دَاشْتَن / بَر آن بُوَدَن	انْعَزَلَ: کِنار رَفْتَن / کِنارَه رَفْتَن /
عَزَمَ تَعزِیْمًا: اَفْسون کَرَدَن / سِحر	پَس گِرَفْتَن / پَس نِشْتَن / پَا از
کَرَدَن / جَا دو کَرَدَن	مِیَان کَشِیدَن / دَر خُود فَرُو
العَزَم: پَسِیج / سِگَال	رَفْتَن
عَزِیمَه: عَزَم	عَزَالَ: خانَه کَن شَدَن
عَزَا یَعزُو: نَسَبَت دَا دَن / اِسناد	عَزَلَةُ: خُلُوت / اِنْزَوْا / اِنْزَوْا
کَرَدَن	طَلَبِی / اِنْزَوْا گِیرَانِی

تَعَسَّفُ: دلخواصی	عَزَى / تَعَزَى: دل خوش کردن /
تَعَسَّفَ: آزردهن / جور و جفا	سَرشار کردن / تسلیت گفتن /
کردن / غمگین کردن	ولداری دادن / سَر سلامتی
تَعَسَّفَى: تحمیلی	دادن
عَسْكَرَ: چادر زدن / خرگاه زدن	أَخَذَ الْعَزَاءَ: عزا گرفتن
/ خیمه زدن	تَعَاذَى الشَّيْطَانِ: روضه
عَسْكَرَى: نِظَامِی / سپاهی /	تَعَزَّى: تَعَزَّتْ
لَشْكَرَى	عَزَاء: سُوك / عَزَا
عَسْكَرَى (فَرْد): سالات /	مَعَزَى: عَزَاخانه
سالدات	يَعْسُوب: سَنَجَاقَك
مُعَسْكَر (كُتْلَة): بلوک (فر)	عُسْر (صُعُوبَة): دُشْوَاری
مُعَسْكَر: اُردوگاه / یورت / یورد	عُسْر (ضِيق): سُر خُورْدگی /
/ عَسْكَرگاه / لَشْكَرگاه	إِعْصَار
مُعَسْكَر الشُّبَاب: اُردوی	عُسْر هَضْم: دِیر هَضْمی
جَوَانان	عَسِير: دُشْوَار / پُر رَحْمَت / وا
مُعَسْكَر شِيتَوِي: گُرمسیر / قِشلاق	نَفْسَا / نَكِير
(نَر)	مُعَسَّر: بَد احوال
مُعَسْكَر صَبِيحِي: پِیلاق (نَر)	أَعْسَر: دَسْتَر چَپ
مُعَسْكَر كَشْفِي: اُردوگاو	تَعَسَّر: سُر خُورْدن
پِشاهَنگی	عَسَس: شَحْنه / شَب رَو
المُعَسْكَر الشَّرْقِي: بلوک شَرْقی	عَسَف: بِي عَدَالَتِي / يَتِم

مُعسَكَراتِ الْاِعْتِقَالِ :

بازداشتگاههای عمومی

مُعسَكَراتِ النَّازِحِينَ :

آردوگاههای مهاجرین

عَسَلٌ : نوش

عَسَى! : شاید

أَعْشَابٌ طَبِیْعَیَّةٌ : گیاهان دارونی

عُشْبٌ : گیاه / عِلْفٌ خودرو /

عِلْفٌ هَرَزِه

عُشْبٌ طَقِیْلٌ : مویزه / گارسک

عُشَابٌ : فروشنده گیاهان دارونی

عَاشِرٌ : دَر آمیختن

عِشْرَةٌ : هَمَنِشینی

عِشْرَیٌّ : مَرْدُمِ دَار / خوش

بَرخورد

عَشِیرَةٌ : عَشَائِرٌ : تیره / دودمان

/ خانوار / ایل / (ج) ایلات

عَشَائِرِیٌّ : ایل / ایلاتی

عِشْرَةٌ : دَه

الْعَاشِرُ : دَهْمُ / دهمین

عِشْرَةٌ آلَافٌ : بیور

عِشْرُونَ : بیست

الْعِشْرُونَ : بیستم / بیستمین

عُشْرٌ : دَه یک

عِشْرَیٌّ (كُسُورٌ) : آعشاری /

دَهْگَان / دَهْدَمِی / رقم

دَهْدَمِی

الْعِشْرَیُّ (النِّظَامُ ~) : دَهْدَمِی

(سِیْخَمُ ~)

عَشَّشٌ : آشیانه گرفتن

عُشٌّ / أَعْشَاشٌ : لانه / آشیانه /

کابوک / کاشانه

عُشٌّ الدَّبَابِیرُ : زَنْبُورخانه / کندو

عِشَّةٌ صَفِیحٌ : کوشک / زاغه /

کپر / آلاچیق / آلونک /

کاشانه / کرچه / کرپج

عَاشِقٌ : پَاسُوز / باخته دل /

شِیْفَتَه / خَاش / وِلْدَادَه / بُرْدَه

دل

عَاشِقٌ وَمَعْشُوقٌ : نَرَمادگی

عِشِیقَةٌ : مَعْشُوقَه / نَم کرده /

کماشه

عَشِقْ : عَشَقَ / سَوَدَا
 تَعَشِيقُ : تَرَمَادُگِی
 تَعَشِيقَةُ (عِمَارَةُ) : بَندِ انگِشت
 یَعِشُمُ : اَز سَر وَا کَرْدَن / رَوَغَن
 رِیخْتِه نَذَر کَرْدَن
 عَشَمَایِ : جَلَاد / دَرخِیم / هِیر
 عَصَب / نَسَجِی
 عَشَوَانِیَا : زَرَتِی / بِه تَصَادُفْ
 عَشَوَانِی : تَصَادُفِی / سَر سَرِی /
 کَتَرِه / هِیر وِهیر / هِپلی هِپو
 عَشَوَانِیَات : مَحَلَاتو پَر جَمْعِیَّت
 وِیَسْتَر شَهَر
 العِشاءُ : شام
 العِشاءُ : شام
 العِشاءُ الْآخِرُ : آخِرِینِ شام
 حَضَرَتِ عِیْسَى
 العِشاءُ الرِّبَانی : شامِ خُداوَنَد /
 عِشَا رِیَانی
 العِشَى الْلیلی : شَبِکُورِی
 مُصَابٌ بِالْعِشَى الْلیلی : شَبِکُور
 عَصَا : چوبِین

عَصَبَ عَینِیه : چِشْمِ بَسْتَن
 مَعْصُوبُ الْعَینِین : چِشْمِ بَسْتِه
 عُصَابَةُ الْعَینِین : چِشْمِ بَند
 قَعَصَبٌ : تَرَقِه شَدَن / یَسَر کَشِیدَن
 تَعَصَّبُ : تَعَصَّبُ / سَر سَخْتِی
 عَصَبٌ : عَصَب / پی / رِشْتِه
 عَصَبِی
 عَصَبِی : تُنْد خُو / عَصَبَانِی
 عُصْبَةُ الْأُمَم : جَامِعِه وِیَلَل
 عُصْبِيَّة (تَعَصُّب) : تَحَزُّب /
 طَرَفْدَارِی / هَوَاخَوَاهِی /
 جِمَايَت / تَعَصُّب
 عُصْبِيَّة (حِدَّة) : تُنْد خُوْنِی
 عِلْمُ الْأَعْصَاب : عَصَبِ شِینَاسِی
 عُصَابَةُ (ضِمَاد) : بَانَد پِیچی /
 زَخْمِ بَند / تَنْزِیب
 عُصَابَةُ / عَصْبَةُ : بَانَد / دَار
 وَدَسْتِه / دَسْتِه / (ج) دَسْتَجَات
 عُصَابَةُ الرَّأْس : سَرِند
 عُصْبِجِی : گِردَن کُلُفْت / (ج)
 آوِیاش / اَرَاؤِل

عُصَابِي: نژاد / عَصَبِي / عَصَبَانِي
 / دُجَارِ اختلالِ عَصَبِي
 عَصَر: آب گرفتن / چماله کردن /
 چرخ کردن
 عَصَر / عَصُور: روزگار / دوران /
 دوره / عَصَر / (ج) اعصار
 عَصَر النَهْضَة: دورانِ رُونِیَسَانِس
 العَصَر البرونزی: دوره برنزی
 العَصَر الجَلْدِيّ: دوره پُخْبَنْدَان
 العَصَر الذّهَبِيّ: دوره طَلایی
 العَصَر الحَجَرِيّ: عَصَر حَجَر /
 عَصَر سَنگ
 العَصَر الحَجَرِيّ الحَدِيث: عَصَر
 حَجَر جَدِيد / عَصَر نَو سَنگی
 العَصُور الوُسْطَى: دوره های
 میانه
 عَصَارَة: شیر
 العُصَارَة المَعْدِيَة: زرد آب
 عَصَرُ الزُّيُوت: روغن کشیدن
 عَصِير: افشرد
 عَصِير البُرْتَقَال: آب پُرتقال

عَصِير قَوَاكِه: آب میوه
 مُعَاصِر: امروزه
 مُعَاصِر لِه: هَمْعَصَر / هَمَزَمَان /
 مُعَاصِر / امروزی
 مَعْصَرَة: عَصَار خانه / چرخشت
 وَقْت العَصَر: ایوار / پَسین
 اِعْصَار: گردباد / توفان / تَنْدَبَاد /
 باد خن / باد زد / بوران
 اِعْصَار مُدْمَر: توفان شَدید
 عَصَف: یورش آوردن / با حمله
 گرفتن
 عاصِف: توفانی
 عاصِفَة: گردباد / توفان / تَنْدَبَاد /
 باد خن / باد زد / بوران
 عاصِفَة رَعْدِيَة: توفان تَنْدَری
 عاصِفَة ثَلْجِيَّة: توفان بَرَف
 عاصِفَة رَمْلِيَّة: توفان گرد و خاک
 / توفان ریگ آور
 عَصْفَر: کابیشه
 عَصْفُور: بالوایه / پَرستو / چلچله
 / گُنَجَشک / چلچلک

مَعْصِيَةٌ: كُتَاه / زَلَّتْ / بَزَه /	عَصَمَ: نگاهداشتن
بَزَهْكَارِي / جِنَايَت	العِصْمَةُ (زَوَاج): اختيار
عَصَا / عَصَى: دُور باش	عاصِمة: پایتخت
عَصَا الْجَوْلَف: چوگان (معر)	عِصْمَةٌ (تَنَزُّه): پرهیزکاری /
عَصَوِيّ: باسِیل	پاکدامنی / عِفَّت
اسْتَعَصَى: مُقَاوَمَت کردن /	مَعْصَم: مُج
پایداری کردن	مَعْصُوم: معصوم
مُسْتَعَصٍ: گرانرو / سَخَت	العِصَامِيَّة: خود ساختگی / خود
عَضُد: بازو / بازوان	سازی
عَضَادَةُ الْبَاب: پُشت بَنُو در	عِصَامِيّ: خود ساخته / خود ساز
عَضْءٌ: گاز گرفتن / گزیدن / نیش	اعْتَصَمَ: بَسْت نشستن
زدن / سوزاندن	اعتِصام: بَسْت نشینی / اعتِصاب
عَضْءٌ: گزش / گزندگی	مُعْتَصِم: بَسْت نشین
عَضَّة: گاز / نیش	عَصَى: پَر در آوردن / سَر پیچیدن
عُضَال: گرانرو / سَخَت	/ سَر جَبَانَدن / سَر بَر زدن /
عَضَلَّة: ماهیچه	بابا غرابی کردن
مُعَضِّلَةٌ: مُعَمَّا	عاصِر: آس و یاس / چموش /
عُضْو / أَعْضَاء: عضو / (ج) اعضا	نافرمان
عُضْوُ الْأُنْثَى: عَوْرَت / (عم)	عِصْيَان: بَر خیزش / طُغْيَان / فُتَنه
مَمْسَى / نُسْ / نُسْ	/ قِیَام

عُطِفَ: مَرَحَمَتِ کردن / رحم کردن / بَندِه نَوَازِی کردن / پَدَرِی کردن	عُضُو الذُّكُورَةِ: عَوَرَتِ / آلتِ مَرَدِی / (عم) کِیر / چُر
عُطِفَ: دِلْوَزی / تَرَحُّمُ / پِیاسِه / عَطُوفَتِ	عُضُوبَةُ: عُضُوبِیَّتِ
مُعْطَفَ: بَارانی / پَالَتُو (فر)	عُضُوبَةُ الْبَرِّ لِمَانٍ: وَكَالَتِ
مُنْعَطَفَ: جَادِه انحرافی	عُضُوبِی: تَرکِیبِی / آلی / اُرْگَانِیک (فر)
تَعَاظَفَ: هَم دِلِی / هَمْدَمِی / هَمْدَرَدِی / هَمْفِکَرِی	عُطَارِدَ: اخْتِر دَانِش
تَعَاظَفَ مَعَ: هَمْدَرَدِی کردن با ...	عُطَبَ: پِلَاسِیدِن
اِسْتَعْطَفَ: دِل جَوِشِی کردن	مُعْطُوب: لَاشِی
اِسْتِعْطَافَ: جَز وِلَابِه / جَز وِنَالِه / جَز وِوَلَا / جَز وِوَز / جَلَز وِوَلَز	مُعْطَبَ: آبِ لِمْبِه / آبِ لِمْبُو / آبِ لِنْبُو
عاطِفی (شَخْصٌ ~): دِل نَازِک / دِلنَواز	عُطَار: ادویه فَرُوش / مَازار / دِوَاچی
عاطِفی (شَیْءٌ ~): اِحْساسانی / عاشِقانِه	عِطَر / عُطُور: بویَا / غَالِیه / (ج)
تَعَطَّلَ: اَز کار اُفتادِن / سِوَا شَدِن / وِلَو شَدِن / اَز اِثَر انداختِن	عِطَرِیات
تَعَطَّلَ: اَز کار اُفتادگی / خرابی	عِطَارَة: عِطَارِی
	عَطَشٌ: عَطِشِه زَدِن
	الْعَطَشُ الشَّدِیدُ: حَلِیم رَوغِن خُورَدِن
	عَطَشٌ: تَشَنگی
	عَطْشان: تَشَنِه

عَطِيَّة: بَخْشِش / وادشاد	عَاطِل / عَوَاطِل: لَوْنَد / نابِکار /
عَطَاء / عَطَاءَات: پِشِنِهاد / (ج)	بِیکار / بیکاره / هیچکاره /
پِشِنِهادات	هیچ کاره / شِلْفَتی
مُعْطِیات: داده ها	مُعْطَل (به عَطَل): خَراب
عَظَم: استخوان	مُعْطَل عَنِ الْعَمَل: از کار اُفتاده
عَظَم: زیاد شدن / افزودن	عَطَل / تَعطیل: دیر کردن / مَنتَر
عَظَم: تَجَلِیل کردن / جَلال دادن	کردن / سَرپا مُعْطَل کردن /
عَظَم: بزرگی	موقوف کردن
عَظَم الحَوْض: دند	عَطَل مُؤَقَّت: وَفَقه / اطراق /
عَظَمَة: بزرگی / عَظَمَت / شِکوه /	اتراق (~ کردن)
شان / اَبَهت / فرهی	عَطلان: خَراب / لِنِگ / بَند /
عَظَمَة الدُّبُوس: جَناق	بَر چیده / از کار اُفتاده /
عَظَمَة الكُوع: قَاب	دَسْت شِکسته / فِگار
عَظِیم: بزرگ / عَظِیم	عَظَن: کَفک
فِی مُعْظَمِه: أَکثَرَا	مُعْظَن: گُند / گُندیده
مُعْظَم: بَیْشَتَرین	أعطى: دادن
تَعَاطَم: اَفزایش / اَفزُون شُدگی	أعطى اِنطِباعًا: خَاطِرِ نِشان کردن
عِغْرِیت / العِغَارِیت: دِیو / از ما	تَعاطى المَخْذَرَات: بِنِگ کَشیدن
پِشَتَران	/ سَازیدن
عُفَار: خَاک / گِرد و خَاک / غِبار	عَطاء: دِجِش
تَعفیر: گِرد گِیری کردن	عَطایا: صِلَه / (ج) صِلات

عَفَش: اثاثیه / اسباب / کاجار /

مُبَل (فر) / جل وپوسک / جل

وپوست / جل ویلاس / سر

وسامان / تنخواه

عَفَّ عَنْ: پرهیزختن / پرهیزیدن

عَفَاف / عَفَّة: پاکدامنی /

پرهیزکاری / عَفَّت / خاصیت

عَفِیف / عَفِیفَة: چشم پاک /

پاکدامن / پا پراه / سر پراه

عَفَن: کفشک

تَعَفَّن: بوی گرفتگی

عَفِن / مُتَعَفِّن: گُند / گُندیده /

بویناک

تَعَفَّن: بوی زهم دادن / آب گز

شدن

عَفَو: آمرزش / بخشیدگی /

بخشودگی

عَفَو عام: عَفْو عمومی

عَفَا عَنْ: آمرزیدن / از ... گذشتن

/ در گذشتن / بخشودن /

بخشیدن

تَعَاَفَى: حال آمدن / جا آمدن

حال / پهپود یافتن / باز یافتن

عَافِيَة: تندرستی / پهپودی /

سَلَامَت / بهی / پهزیستی

مُعَاَفَى: پهپود / په اُفتاد

التعافي: پهپودی / رمقر تازه /

نیروی تازه

عَفَوَى: خود بخود / خود انگیز /

بی اختیار / قَوْرَى / خَلَق

الساعة / پیدایش خود بخود /

بطیب خاطر

عَفَوِيًّا: ناخود آگاه

عَفْوِيَّة: خود بخودی / بی

سابقگی / قَوْرِيَّة / بی ورنگی

/ بی واسطگی / بی فاصلگی /

حضور ذهن / بدیهی

أَعْفَى: مُعَاف کردن

أَعْفَى (~ من مَنْصِبٍ): کناره

کردن / کنار گذاشتن / کنار

زدن / دَوْرَى کردن / دَوْر کردن

/ پهلُو تهی کردن

عِقَاب: پاد افراه / تنبیه / کِیْفَر /
سیاست / تعقیب / مجازات
عَقَبَ عَلٰی: تعبیر کردن / تفسیر
نوشتن
عَقَبَهُ: گیر / پاگیر / سده / خار
سر راه
عَاقِبَةُ: عاقبت / مآل / فرجام /
سپری
عَوِقَبَ بَذَنبَ غَیْرَه: چوبِ فلان
را خوردن
عُقُوبَةُ الْإِعْدَامِ: مجازاتِ اعدام
عُقُوبَةُ جِنَائَةِ: کیفر گناهی
عُقُوبَاتُ اِقْتِصَادِیَّة: مجازات‌های
اقتصادی
اِعْتَقَدَ: قائل شدن / گرویدن /
گیرانیدن
اِعْتِقَاد: گروايش
اِنْعَقَدَ: بر پا شدن
تَعَاقَدَ: اتفاق کردن / پیمان بستن
/ کترات کردن / قرارداد بستن
تَعَقَّدَ: پیچیدن / گره خوردن

إِعْفَاء / مُعَافَاة: مُعَافَاة
إِعْفَاء جُرْمِکِ: بخشیدگی گُرمِکِ
عَقِبَ / فِیْ اَعْقَاب: دُنِیَالِ ... /
پسر ... / واپس ...
تَعَاقَبَ: پی رفت / توالی
مُتَعَاقِبَ: پی در پی / پیایی /
پیگیر / پی هم / دم ریز /
قُطُور / گرداگرد
تَعَقَّبَ: پیله کردن / پی بُردن / پی
گشتن / پا پی شدن / تعقیب
کردن / سرِ تعقیب کسی گذاشتن
/ سر در پی کسی گذاشتن / رد
... را گرفتن / پا پی شدن /
دُنِیَالِ کردن / دُم کسی را
گرفتن / زاغ زدن / زاغ سیاو
کسی را چوب زدن
تَعَقَّبَ: پیگیری / تعقیب
تَعْقِیْب: پیکرد / توضیح / تعبیر
عُقْبُ السَّیْجَارَةِ: زیر سیگاری
عَاقِبَ: نسق کردن / تعقیب کردن
/ مجازات کردن

تعقید: بغرنجی / پیچیدگی /
 پیچش
 معقّد: بغرنج / پیچیده / پیچ در
 پیچ / پیچاپیچ / پیچان / گراته
 / مشکل
 عقّاد: خَرّاز
 عقْد: گردن بند / گلو بند
 عقْد: پیچاندن / پیچ دادن
 عقْد: بر پا کردن
 عقْد (عَشْرُ سَنَوَات): دهه
 عقْد (قَنْطَرَة): اسلیم / طاقِ جیسر
 / طاقِ پل / جلال
 عقْد / عقود: قُبّاله / پیمان /
 قرارداد / کتترات (فر)
 عقْد الإيجار: کرایه نامه /
 إجاره نامه
 عقْد شَرَاكَة: شریک‌نامه
 عقْد العَزْم: تصمیم گرفتن /
 مصمّم شدن / حکم دادن /
 تعیین کردن
 عقْد صَدَاقَة مَعَ: جوړه شدن

عَقْدَ عُقْدَة: گیره بستن
 عَقْدَ صَفَقَة: معامله کردن
 عَقْدَ صَفَقَة سِرِّيَة: توطئه کردن /
 گاوبندی کردن / تباری داشتن /
 تباری کردن / دَست پیکي
 کردن / بند و بست کردن /
 توطئه چینی / توطئه گری
 عَقْد قُوطِي (عِمَارَة): طاقِ جناغی
 / طاقِ جناقی
 عَقْدٌ مِنَ الْبَاطِن: قراردادِ فرعی /
 کتتراتِ دستر دوم / مقاطعه
 کاری فرعی
 عَقْدَة: گیره / منگله / دُشپل
 عَقْدَة النِّقْص: عَقْد حَقَارَت /
 خود کم بینی
 عَقْدَة بَحْرِيَة: گیره دریائی
 عَقْدَة نَفْسِيَة: عَقْد
 العُقْدَة (فِي الْقِصَّة): یزنگاه
 عَقِيد (رُتْبَة): سَرهنگ / سَر
 جَنگ / کَلْبِل (انج)
 عَقِيدَة: کیش / باور

عَقْرَبُ الثَّوَانِي: ثانیه شمار /	عَقِيدَة (رأى): عقیده
عَقْرَبُک ثانیه شمار	مَعْقُود (مُقَوَّس): تاق‌دیس /
عَقْرَبُ الدَّقَائِق: دقیقه شمار	طاق‌دیس / قَوْس / کمانه
عَقْرَبُ السَّاعَات: ساعت شمار	عَقَر: گاز گرفتن / گزیدن / نیش
عَقَصَة الشَّعْر: تارم	زدن / سوزاندن
العَقَق (طائر ~): کراک	عَقَر: گزیش / گزندگی
عَقَّ: عاق شدن	عَقَار / عَقَاقیر: دارو
عَقِيق: یشم	عَقَار / عَقَارَات: رقبه /
عَقْل: هوش / خرد	مُستفلات
عَقْلَانِي: مُستَدَل / مُدَلَّل / معقول	عِلْمُ العَقَاقیر: داروشناسی
/ بُرهانی	عَاقِرُ الخَمَر: گساردن / پیاله
عَاقِل: با هوش / هشیار / هوشیار	زدن / ساغر زدن / ساغر
/ هوشمند / بخرد / خرد پیشه	کشیدن
/ خردمند / با تمیز / فرزانه /	عَاقِر: سترون / استرون / استردن
پخته مغز	/ نازا / نازاد / نَزَا / نَرُک /
تَعَقَّل: خرد داشتن	فَرُوک / اُجَاق کور
مَعْقُول: معقول / عاقله	عَقْرَب (حشرة): کج دم / کژدم
بشکلی معقول: حسابی	العَقْرَب (بُرُج ~): بُرُج عَقْرَب /
اعتقل: توقیف کردن / گیر	بُرُج هَشْمُ
انداختن / گیر دادن / باز	عَقْرَب (مَوْشَر): عَقْرَبُک /
داشتن	عَقْرَبه

اعتقل: دستگیر شدن

اعتقال: نگاهداری / بازداشت

/ توقیف

اعتقال جماعی: بازداشت دسته

جمعی

معتقلون سیاسیون: زندانیان

سیاسی

عقال: مالبند

عقله الأصبع: بند انگشت

عقلی: مغزی / هوشی

معقل: سنگر

عقم: ضد عفونی کردن / استریزه

کردن

عقم: سترونی

عقیم (بلا طائل): بیهوده / بوج /

بی فایده / باطل / عبث / بی اثر

عقیم (لا ینجب): سترون /

استرون / استردن / نازا /

نازاد / نزا / اُجاق کور

معقم: استریزه شده

تعقیم ادوات الجراحة: ضد

عفونی کردن / آلات جراحی

عکس: آشفته / تیره / مخلوط

عکس: آشفته کردن / مخلوط

کردن

تعکیر: تیرگی / آشفتنگی

عکاز: داسکاله

عکس: وارگون کردن

عکس: آینه نی

عکس الصورة (نجاتیف): چاپ

معکوس: پشت رو / وارو /

وارون / اندرایی / اندروای

انعکس: باز تابیدن / منعکس

شدن / بازتاب دادن / بازتاب

یافتن

انعکاس: عکس العمل / بازتاب

اعتکف: بند آمدن

عاکف / معتکف: چله نشین

عاکف علی: سرگرم ...

اعتکاف: خلوت / چله / چله

نشینی

مُعالِجة (مُشكِلة): چاره	عَك: چنگامی کردن
جوئی / چاره سازی	عُلْبَة: جُعبه / قوطی / قونی /
مُعالِج: دَرمان شیناس	پاکت (فر)
مُعالِج processor: پُردازنده /	عُلْبَة التُّرُوس (الْفَتِيس): جُعبه
پُردازشگر	ونده / گیربوکس (انج)
مُعالِج البَيانات: داده پُرداز /	عُلْبَة سِجَانَر: جُعبه سیگار
پُردازنده داده ها	عُلْبَة کَبْرِیت: قوطی کبریت
عَلَف: غَلّه فروش	عَلَب: بَسْتَه بندی کردن
عَلَاقَة: رِبَط / سَروکار (م)	مُعَلَب / مُعَلِّبات: کنسرو (فر)
داشتن	تَعْلِیب: کنسرو سازی
عَلَاقَة / عِلَاقَات: رابطه / (ج)	عَالِج: مُداوا کردن / طِبَابَت کردن
رَوَاطِط / مُناسَبات	عَالِج (مُشكِلة): چاره جُستن
العِلَاقَات الثَّنَائِيَّة: رَوَاطِط دُو	عِلَاج: دَرمان
جانبه	عِلَاج الحُمَّى بِالْأَدْعِيَّة: تَب بَسْتَن
العِلَاقَات الْعَامَّة: رَوَاطِط عُمُومی	عِلَاجی: دَرمانی / استِعلاجی
فِيمَا يَتَعَلَق بِه: دَرباره ... / راجع	العِلَاج الطَّبِيعِي: تَن دَرمانی
به ... / مربوط به ...	العِلَاج بِالْأَدْعِيَّة: نَزله بندی
لَا عِلَاقَة لَهُ بِه ... / پ ... رِبَطی	العِلَاج بِالْأَشِعَّة: پَرْتُو دَرمانی /
نَدارد / پ ... سَروکار نَدارد	رادِیو تِرَاپی (فر)
عَلَق: آویختن	مُعالِجَة: مُعالِجه / مُداوا /
عَلَق: مَگیر کردن	تَدَوی

تَعْلِيقُ (تَعْقِيبُ) : توضیح / تعبیر

تَعْلِيقُ (وَقْفُ) : بلوکه کردن

تَعْلِيقُ الْأَمَالِ الزَّائِدُ : باد راه داشتن

تَعْلِيقُ الْأَنْوَارِ : چراغانی کردن

تَعْلِيقُ الرَّهَانِ : چوئل / شتل

تَعْلِيقُ سِيَاسِيّ : تفسیر سیاسی

مُعَلَّقُ : طَرَّاحُ / مُضَرَّ / سفرنگ گر

مُعَلَّقُ سِيَاسِيّ : مفسّر سیاسی

عَلَقُ (عَقَبُ) : تعبیر کردن / تفسیر نوشتن

عَلَقُ الرَّهَانِ : جا مهر گذاشتن

تَعْلَقُ : بند شدن / تاب خوردن

تَعْلَقُ بِ : وابستگی داشتن / بهوس

أَفْتَادَن / بهوس آمدن

تَعْلُقُ (~ قَلْبِي) : دل‌بستگی

تَعَالِي : آذین بندی

تَعَلَّقَتْ فِي حِبَالِهِ الدَّائِبَةِ :

برسمانِ پوسیده کسی در چاه

رفتن

عَلَقَةٌ (ضَرْبُ) : تبارِه / کتک

عَلَقَةٌ جامِدة : کتک حسابی

مُتَعَلِّقاتُ : بُنَه / برگ و ساز

مُعَلَّقُ : آوِزان / آوَنگُون / سَرَوَنَه

/ پاپَهَوَا / پادَرِ هَوَا / کُس / بی

ستون

مُعَلَّقُ (بِلا عَمَد) : بیستون

مُعَلَّقُ (الِهَاتِفُ ~) : تَلْفَنُ اتّصالی

دارد

عَلَكَةٌ : آدامس / ماستیک

تَعَلَّلُ : بَلَّيْتُ وَلَعَلَّ كُذِّرَ أَنْدَنُ /

بَهانه داشتن / بَهانه گرفتن /

بَهانه کردن / گَزَکِ يَدَسْتِ

أَفْتَادَن

تَعَلَّلُ : کهنه فعلگی / مَکْرِه

رَقْصَانِي

عَلَّةُ : انگیز / انگیزه / باعث /

يَعَلَّتْ / جِهَتُ / وَجْه / داعی /

مُوجِبُ

عَلِيلُ (مَرِيضُ) : ناخوش / بَستَرِي

/ بيمار / عَلِيلُ

إعلام الوراثة: كواهي حصر

وراثت

تَعْلَمُ: آموختن / یاد گرفتن

تَعْلُمُ: یادگیری

تعلیم: آموزش

التعليم العالي: آموزش عالی

تعلیمی: آموزشی

عالم: دانشمند / دانشور /

دانشگر / عالم (ج) علما

عالم اجتماع: جامعه شناس

عالم أوصاد: رصد بند

عالم دين شيعي: مرجع تقلید

عالم رياضيات: رياضيدان

علماء الدين: روحانيون

تعليمات: رهنمود

علامة: نمود / هنايش / داغ /

شعار / سُرَاغ / انگ / نشان

علامة تجارية: نشان بازرگانی /

علامت تجارتي

علامة مسجلة: علامت ثبت

شده

عليل (رطب): خنک

لعل: گاس / شاید

علم: دانستن

علم: یاد دادن

علم / اعلام: پرچم / سنجاق

علم (من ذوی المكانة): کیمین /

کیمین کدخدأ (تر)

العالم: جهان / عالم

العالم الثالث: جهان سوم

العالمين (الدنيا والآخر):

دارين / دو جهان

العالم الآخر: آن جهان / آن

سرای / جهان دیگر / دیگر

سرای

العالم الجديد: بنگی دنیا

العالم السفلي: جهان زیرین

العالم الغربي: مغرب زمین

العالم المادي (الدنيا): ناسوت

عالمی: جهانی

المعلوم (العادة): کيله

إعلام: تبلیغات

عَلَمَانِيّ: عامی / غیر روحانی /	عَلَامَةُ مُمَيِّزَةٍ: مُشَخَّص
(طبع) دُنْیَوِی	ذو عَلَامَةِ مُمَيِّزَةٍ: مَوْسُوم
عَلَمَنَة: دُنْیَوِی کردن / غیر	عِلْمُ الْجَرِیمَةِ: جُرْمِ شِنَاسِی
روحانی کردن / عمومی کردن	عُلُومُ اللُّغَةِ الْعَرَبِیَّةِ: عَرَبِیَات
عَلَّنَا: اشکارا	عِلْمُ الْوِرَاثَةِ: ژِنِیتِیک (فر)
عَلَنِيّ: اشکار	عَلَى عِلْمٍ: آگاه / درکار / حالی
أَعْلَنَ / أَعْلَنَهُ: إِعْلَامُ کردن	عَلِيمٌ بِبَوَاطِنِ الْأُمُورِ: اهلِ خَبَرِه
أَعْلَنَ: إِعْلَامُ داشتن / إظهار	مُعَلِّمٌ: دانش آموزخته
داشتن / آگهی دادن / اعلان	مَعَالِمُ الْجَرِیمَةِ: آثارِ جِنَايَتِ
کردن / إخطار کردن / خَبَرِ	مُعَلِّمٌ: مُرَبِّی / آموزگار
دادن / انتشار دادن / اشکار	مُعَلِّمٌ (بِالْمَفْهُومِ الشَّعْبِيِّ): ارباب
کردن / مدرک دادن	/ شاطر
أَعْلَنْتُ حَالَةَ الطَّوَارِئِ: حَالَتَر	مُعَلِّمٌ / مَعَالِمٌ: واقعه بَرَجَسْتِه /
فَوْقَ الْعَادَةِ إِعْلَامُ شُد	نشان اختصاصی / راحینما
إعلان: اطلاع	مُعَلِّمٌ دِیْنِیّ: ولی روحانی
إعلانٌ (~ عَنْ سِلْعَةٍ): آگهی	اسْتَعْلَمَ: سَر از کار در آورَدن
إعلان (كَشْف): افشاگری / فاش	اسْتِعْلَامٌ: پُربیش / استخبار
سازی / اشکار سازی / افشاء	استعلامات: استخبارات
إعلان (وَثِیقَة): إِعْلَامِیَه	العَوْلَمَة: جِهانی شدن
إعلان حالة الطَّوَارِئِ: إِعْلَامُ	الْعِلْمَانِیَّةُ: دُنْیَا گِرانی / (طبع)
حَالَتَر غَیْرِ عَادِی	دُنْیَوِیَّت

إعلان الحرب : إعلان جنگ
 إعلان حقوق الإنسان : إعلامیه
 حقوق بشر
 إعلان رسمي : إطلاعيه
 مُعلن : إعلام شده
 غير مُعلن : إعلام نشده
 على ... : بر ... / روی ...
 علا : بر شدن
 علا نجمه : سرتوی سرها آوردن
 عالی : فراز / والا / بلند / برین
 عالی التردد : پُرسامد
 عالی الصوت : جیغ جیغو / بلند
 آواز
 علاوة : فوق العاده
 علاوة على ... : علاوه بر ...
 علو : بلندی / درازی / بالائی /
 افراز
 علوی : زیر / بالا / فوقانی
 علوی : مولوی
 أعلی البحار : ما وراء بحار
 أعلاه : ما فوق

بأعلى : زیر / بالا
 تعالى : برخ کشیدن / خود نمانی
 کردن / دم علم کردن / سایه
 بالا رفتن / سایه سنگین شدن /
 باد در سر داشتن / دماغ بالا
 رفتن
 معاليك : جتابعالی
 اعتلى : بر نشستن
 تعالى : باد بروت / باد سری / فیس
 / فیس وافاده / گرددن / فرازی /
 خودبینی / تکبر / نخوت /
 شاه اندازی / خود ستانی
 استعلاء : باد بروت / باد سری /
 فیس / فیس وافاده / گرددن
 فرازی / برتری جویی / تکبر /
 نخوت / شاه اندازی / خود
 ستانی
 عمود : ستون / کوپال
 عمود الكهرباء : تیر چیراغ برق
 عمود الكردان : گاردان / میل
 گاردون / یاناقان / یاطاقان

اعتمادات مصر فیة: اعتبارهای	عمود صغیر: ستونچه
بنکی	العمود الفقري: مازن / مازه /
عمد: تعمد دادن	پشت مازه / تیره پشت /
تعمد: تعمد	ستون فقرات
معمدانی: تعمد دهنده	بلا عمد: بیستون
تعمد: تعمد کردن	عمید (و قبة): سر تیپ / سر هنگ
تعمد ایذاء: دستی دستی کاری	عمید الأسرة: سر خانه
کردن	عمید الکلیه: رییس دانشکده
عمداً / عن عمد: عمدی / دستی /	عمدة: دهبخدا / دهدار / کدخدای
خود آگاه	/ کتخدای
متمد: عمدی	اعتمد (أقر): صحه گذاشتن /
عمر: آباد شدن	تصویب کردن / معتبر شناختن
عمر: آباد کردن	/ تایید کردن / موافقت کردن
عمر: زندگی	اعتمد علی: تکیه کردن بر /
عمر (~ بندقیه مثلاً): پُر کردن	اعتماد کردن
عمر طویلاً: عمر کردن	یُعتمد علیه: قابل اطمینان /
عمران: آبادانی	معتبر
عمر: آبادان / آباد	لا يُعتمد علیه: نا معتمد
عمار: آبادانی / سرو صیدا	مُعتمد: مصوبه / تصویب شده /
العمارة (فن ~): و معماری / بنا	به تایید رسیده
سازی	اعتماد: تصویب / تجویز / اجازه

العِمَارَةُ التُّذَكَارِيَّةُ: بنا سازی

یادگاری

عِمَارَةٌ: ساختمان

مِعمَار: بناگر / بُنیا دگر / لادگر /

والادگر

معماری: ساختمانی

بَعْدَ عُمُرٍ طَوِيلٍ: فیها خالِدون /

بعد از نود و یوقی!

تَعْمِیر الصُّحَارَى: آبادانی بیابانها

اِسْتِعْمَار: استعمار / اِمریالیسم

(فر)

اِسْتِعْمَارِیَّ (شخص):

اِمریالیست (فر)

اِسْتِعْمَارِیَّ (صفة): مستعمراتی

مُسْتَعْمِر: ماندگار / ماندگر /

مُعِیم / خوش نشین

مُسْتَعْمَرَةٌ: کوچ / زیستگاه / تَه

نشین / کلنی (فر)

أَعْمَش: چشم آب چلقوندی /

چشم نممنی / نم نمو / نم نمی

عُمَق: ژرفا / جناغی

عَمِیق: ژَرْف / توگود / بناوَر /

مفاک

تَعَقُّ: بَاب رسانیدن / تُو بحر

چیزی رفتن / تو نَخ چیزی

رفتن

تَعْمِیق قَنَاة السُّوِیس: لا یرویی

کانال سُرَنز

عَمِلَ: کار کردن / پکار بَستن

یَعْمِلُ مِ الحبَّة قُبَّة: لاش گذاشتن

عَمَلَ حِسَاب التَّفَاصِیل: مورا از

ماست کشیدن

یَعْمَلُ تَلْقَانِیَا: خودکار

أَعْمَلَ فِکْرَه: اندیشه کردن /

تَعَقُّ کردن / تَشْکُر کردن /

سَنجیدن

عَمَلَ: کار / کِیش / شُغل

عَمَلَ (سِحْر): طلسم / افسون

عَمَلَ خَارِق: باطلر بحر

عَمَلَ إِضَافِی (أَوْفَر تَایم): اِضافه

کار

عَمَلَ آدَبِی: اثر / (ج) آثار

أعمال العُنف : اعمالِ خُشُونَت

آيز

أعمال حُرَّة : شُغلِ آزاد

أعمالُ الرُّسُل (سُفر ~) : اعمالِ

رَسُولان (كِتابِ ~)

الأعمال الإجْرامِيَّة : كارهاى

جِنائِيَتْكارانه

العَامِلُون : پرسنل (انج)

تَعَامِل : سَر و کار (~ داشتن)

العُمَلات الأَجْنَبِيَّة : ارزهاى

خارجى

شُؤُونُ العَامِلِينَ : پرسنل (انج)

عَامِل / عُمَال : اِزارمَند / کار

کَندِه / عَمَلَه

عَامِل السُّوَيْتَش : زِلْفَنجى

عَامِلٌ بِالسُّخْرَةِ : بيگار

عَامِلٌ تَعْدِينَ : معدنچى

عَامِلٌ تَنْقِيَةِ الْغَلال : بوجار

عَامِلٌ زُهُرات : نيم کار

عَامِلٌ مَناجِم : معدنچى

عَامِلٌ نَظَافَةِ : نَظَافَتَنجى

عُمَالُ الْإِنْقَاذ : مامورانِ نجات

عِمَالَةٌ (أَيِدِ عَامِلَةٍ) : فَعَلْجى /

عَمَلَه

عِمَالَةٌ (تَشْغِيل) : بکارگیری /

کارگمارى

عِمَالَةٌ (خِيَانَة) : سَر سِپَرْدَگى /

خِيَانَت

عَمِيل (زَيْوَن) : خَرِيدار / مُشْتَرى

عَمِيل (تَابِع) : پوشالى / دست

نشانده

عَمِيل سِرِّى / عَمَلَاء : دَسْت

نشانده / سَر سِپَرْدَه / عَامِل /

(ج) عَوَامِل / آيادى / اِزَان (فر)

عَمَلَاء أَجَانِب : آيادى پيگانه

عُمُولَةٌ : حَقِّ سَعى / حَقِّ عَمَل /

حَقِّ الْعَمَل / حَقِّ دَلَالى /

کوسيون (فر)

عَوَامِل : اسباب

مُعَامِل : ضرب

مُعَامَلَات : داد و ستد (~ کردن)

مَعْمَل : آزمايشگاه

مَعْمَل (وَرَشَة): کارگاه / فابریک
(فر)

مَعْمَل تَکْرِیر النُّفْط: پالایشگاه
تَنْقَت

مَعْمُول لَهُ عَمَل: چیز خور

اِسْتَعْمَل: یکار بُردن / یکار رفتن
/ یکار زدن

مُسْتَعْمَل: دَسْت خورده / نیم
دار / یکار رفته

استعمال: کاربرد

عُمْلَة: پول رایج / ارز

عُمْلَة مَعْدِنِيَّة: پول فلزی

عُمْلَة وَرَقِيَّة: اسکناس / پول

کاغذی / چار

العُمْلَة الْاِیرَانِيَّة (عَشْرَة رِيَالَات)

: تومان

عُمْلَات تَقْدِيَّة: وَجْه نَقْد /

اسکناس

عَمَلِيَّة: عَمَلکرد / قَرَأَند / قَرَأ

کرد

عَمَلِيَّة جِرَاحِيَّة: عَمَل جَرَّاحی

عَمَلِيًّا: عَمَلًا

عَمَلِاق: عُول پَیکر / عُول آسَا

عَمَّ: شایع شدن / حاکِم بودن /

غالب شدن / متداول بودن /

جاری بودن

تَعْمِيم: عُمُومِيَّة

عام / عُمُومِيَّة: عُمُومِيَّة / همگانی

/ عام المنفعة

عَامَّةُ الشَّعْب: تُوْدَه وِلَت

بِصِفَةِ عَامَّة / بِصُورَةِ عَامَّة: بِطَوَر

کُلّی / بِالْجُمْلَة / جُمْلَگی /

رُويَمَرَفَتَه

عَامِي: عامیانه

عَمَّ / اَعْمَام: عُمُو

عَمَّة: عَمَه

عِمَّة / عِمَامَة: پَرَسْتَار / دَسْتَار /

عَلَوِي / مَنَدِيل / لَامَک / شَال

عَمَم: عُمُومِيَّة دادن

اَعْمَى: نَابینَا / کُور / چَشْم بَسْتَه

العَمَى: کُورِی

تَعْمِيَّة: اَسْتَار

عمیانی: کور کورانه
نُص العَمَى ولا العَمَى کُله: کاجی

به از هیچی

استعمی: نانوره پاشیدن

عَن: از

عَنْب: انگور

عَنْب الدَّيْب: تاجریزی

عَنْب أَحْمَر: یاقوتی

عَنْاب: تبرخون / سَجَد / سیلانه

العَنْاب (شَجَر ~): چیلان

عَنْبَر: عَنبر / شامبو

تَعْنَت: سَمَاجَت / دُرُشتی کردن /

سَخَنگیری نمودن

العَنْت / تَعْنَت: قاطعیت /

سَخَتی / سَخَنگیری / تندی

مُتَعْنَت: سَر راست / سَر سَخَت /

سَخَت گیر / پِکونده / قاطع /

مُقاوِم

عُنْجَهِيَّة: دبدبه / طاق و ترنب /

طاق و طرم / غاط و غوط / کبر

فروشی

عَنید: کَلَه شق / خیره سر / سر

خود / سَر راست / سَر سَخَت /

سَخَت گیر / پِکونده / پِک

پَهْلُو / چکاره / نَاشِنُوا / لُجوج

/ خود رای

عِناد: خود سَری / لُجَازی / پا

فِشاری / اِصرار / سَمَاجَت

عَانَد: لُجَازی کردن / سَر سَخَتی

کردن / دُو پا در پِک کَفَش

کردن / پا در کَفَش کردن /

بکوری چَشم کسی کار کردن

عِنْد ...: نَزُو ... / پِشَر ... / دَم ...

عِنْدك / عِنْدَه (~ عَرَبَة مَثَلًا):

داشتن (خودرونی دارد)

عِنْدَمَا: وَقْتی / وَقْتیکه

عَنْزَة: بَز / بَزْغاله / تِیماج

عائِس: پَس مانده / دُختر خانه

مانده / دُختر تُرْشیده

العُنَاصِرُ الْأَرْبَعَة: اسطَقْس /

استقس / چار عُنصر

عُنْصُرِي: بَرَّاد پَرست

العُصْرِيَّة: نِزَاد پَرَسِي / تبعضير
نژادی

عُنْصُر / عُنَاصِر: اخشیج / عاویل
(ج) عَوَاوِل

عَنْف: نِکوهیدن / نِکوحش کردن
/ سَرَزَنِش کردن

عَنْفِيف: سَرَاکُوب / سَرَاکُوفت
عَنْفِيف: تَنَد / سَخْت / نِیرومَند /
پُر زُور / زُورمَند / شَدید /

قَوِي / جَابِر / قَاجِر
عُنْف: زُور / خُشُونَت

عُنُق: گِردن

عُنُق الرِّجِم: شِیپورِ رَحِم
عَانَق: دَر آغوش گرفتن / بَقْل
کردن / دَر بَر گرفتن

عِنَاق / مُعَانَقَة: چَلپ چَلپ /
آغوش بازی

اعْتَنَق: گِرویدن / گِرائیدن

اعْتَنَق الإسلام: اسلام آوردن

اعتناق: گِرایش

عُنْقُود: خوشه / تَلنگه / چَلنگه

عُنْقُود العِنَب: باشنگ / بریغ
عُنْقُودِي: خوشه ای

العِنْقَاء: عِنَقَا / سِیرَنگ / سِیمرغ
/ هُما

عَنْكَبُوت: کَارَن / نَارَتَنک /
عنکبوت

عَنْة: سُسْتِي کَمَر / عنن

عَنین: اَکَار / دارای ضَعف قُوِه
باه

عَنْ لَه: دِل آمَدَن / بِخاطر داشتن
/ دَر خاطر داشتن

عُنْوان: نِشانی / آدِرِس (فر)

عُنْوان (~ کِتَاب مَثَلًا): وِرنامِه

عُنْوانُ البَرِيد الإِلِکْترُونِي:

آدِرِس پُستِوِ الإِلِکْترُونِیک

عُنْوان البَیْت: نِشانی خانِه /

آدِرِس مَنزِل

عَنوَة: غَاصِیانه / جَبِرا

عَنان / أَعْنَة: اَفسار / لُگام (معر)

/ پالَهَنگ / پالَهَنگ / تِوسن

/ لَواشِه / لَویشِه

اعْتَنَى بِـ: پروا داشتن / علاقَمَند
بودن

عَانَى ...: دُچار ... / شايد ... /
سُر خوردن / سَر خُشت رفتن /

رَنج بُردن / زَحَمَت كَشِيدَن

عَانَى الْأَمْرَيْنِ: خار كَشِيدَن

عَانَى انْتِكَاسَةً: شِكست خوردن

عَانَى الْأَلَمَ: دَرَد كَشِيدَن / رَنج

بُردن

عَانَى خَسَارَةً: زيان دِيدَن

عَنَاء: رَنج / مِحْنَت / زَحَمَت

عِنَايَةِ: دَقْتُ / مُوَاطَلَت / تَوَجُّه /

سَنَجِيدِگى / دِلَوَاسِى

مُعَانَاة: سُر خوردگى / دُچارى

مَعْنَوَى: مَعْنَوَى

مَعْنَوِيَّات: رُوحِيَّة

مَعْنَى (مُقَابِل لَفْظ): آَرش

ذُو مَعْنَى حَقِيقِي (كَلَام ~): بُو دار

(سُخَر ~)

لَهُ مَعْنَى حَقِيقِي: آب بُرداشتن

يَحْمِلُ مَعَانٍ عِدَّةً: چَار پَهْلُو

مَعْنَى: فَوَيْفَع / مربوطه

الْمَعْنِيَّةُ (الْجِهَات ~): مقامات

فَوَيْفَع

بِلَا مَعْنَى: بُول / بولچر

بِمَعْنَى الْكَلِمَةِ: بِحَسَاب / حَسَابِى

عَهْد (عَصَر): رُوژگار / دَوْران /

دَوْره / عَصَر / (ج) اعصار

عَهْد / عَهْد: پيمان / ميثاق /

عهد / شَرَط / (ج) شرايط

عَهْد إِلَى: وَاكُذَار كَرْدَن / مَقْرَر

داشتن / قَلَمْداد كَرْدَن

العَهْد الْجَدِيد (الْإِنْجِيل): عَهْد

جَدِيد

العَهْد السَّابِق: دَوْرانِ پيش

العَهْد الْقَدِيم: عَهْد عَتِيق

العَهْد الْمَلَكِي: دَوْره شاهنشاهى

عَهْدَة: ابواب جَمْعِي

تَعَهَّد: پيمان بَسْتَن / مَتَعَهَّد شَدَن

/ التَّزَام دادن / مَلْتَزَم شَدَن

تَعَهَّد: التَّزَام نامه / پَذِيره نَوِيسِى

/ پيمان نامه / قَوْلنامه

المعهد العالي للموسيقى :	تَعَهْدُ كِتَابِي : تَعَهْدُ كُتُبِي
هنرستان عالی موسیقی	تَعَهْدُ أَنْ ... : به عهد گرفت که ..
معهد أبحاث : پژوهشکده	مَتَعَهْدُ : پیمانکار / مقاطعه کار /
معهد : خودمانی / مرسوم /	کارگیر / متعهد
معمول / عادی	مَتَعَهْدُ (مُورِد) : آذوقه رسان /
غير معهود : غير عادی	سورسات چی
عُهر : هرزگی / عیاشی	عَاهَدَ : عهد کردن
عاهرة : جلب / فاحشه / جنده /	مُعَاهَدَة : قرارداد / پیمان نامه /
روسپی / سوزمانی / سوزمونی	عهدنامه / قرارنامه
/ قحبه	مُعَاهَدَة سَلام : صلحنامه
عاهل : پادشاه / سلطان / شهریار	مُعَاهَدَة عَدَمِ اعتداء : پیمان عدم
عاهة : عجز / ناتوانی / نقص	تجاوز
عاهة مُستديمة : نقص دائمی	معهد : پرورشگاه / آموزشگاه /
عاج : پیلسته	هنرستان / هنرکده / انستیتو
اعوجاج : کجی	معهد عال : فاکولته (فر)
مُعَوَج / أعوج : قناس / کج / کج	المعهد الدولي لللغات : کانون بین
مِج / کج وکوله / کجکی / کج	الوللی زبان
مِج / کج ومج	المعهد العالي للتمریض :
عُود (موسیقيا) : برت	آموزشگاه عالی پرستاری
العود (خشَب ~) : چوبِ عود /	المعهد العالي للفنون المسرحیة
داربو	: هنرکده هنرهای دراماتیک

عاد: برگشتن / برگردیدن / باز گشتن / بازگردیدن / باز آمدن / واگردیدن / پس آمدن / مراجعت نمودن	عادى: مرسوم / معمول / عادى / هَنَجَار عَبْرُ عادى: فوق العاده اعتیادی: مرسوم / معمول / عادى
عاد لَرُشِدِه: جا خوردن / پنبه از گوش بیرون کردن / پارسنگ خوردن	عَوْدَةُ المِیَاهِ إِلَى مَجَارِیْهَا: آب پجوی باز آمدن
عاد لَصَوَابِه: از خَر شیطان پیاده شدن	العَوْدَةُ مِنَ السَّقَرِ: باد راه داشتن أَعَادَ (رَدَّ): پس دادن / باز گردانیدن / برگرداندن /
عاد لَوَعِیْه: به خود آمدن / به حال آمدن / پنهوش آمدن	ارجاع کردن / رجوع کردن أَعَادَ (كَرَّرَ): نو کردن / باز نو کردن / تکرار کردن
عیادة الطَّبِیب: پزشکخانه / مطب پزشک / محکمه	أَعَادَ النُّظَرَ: وادیدن أَعَادَ إِلَى الْوَرَاءِ: پس زدن أَعَادَ نَاهِیْلَه: نو توان کردن /
عاوَدَ: ادامه دادن / ادامه داشتن / ادامه یافتن / از سر گرفتن	تَوَانَبَخْشِ کردن أَعَادَ تَرْتِیب: جا بجا کردن مُعِید بالجامِعَة: دستیار إِعَادَة (تکرار): تجدید إِعَادَة الْبِنَاء: بازسازی
عادَة (المَعْلُوم): کیله	

عید العمال : روز کارگر	إعادة التأهيل : باز توانی / نو
عید الفطاس : خاج شویان	توانی / توانبخشی / بازسازی
عید الفصح : پاک (فر) / عید پاک	إعادة العلاقات الدبلوماسية :
عید الفطر : عید فطر	تجدید روابط دیپلماتی
عید دینی : عید مذهبی	عائد / عوائد : عایدی / (ج)
عید قومی : عید ملی	عایدات / بازده / درآمد / (ج)
عیدی : عیدی	درآمدها
عیدیة النوروز : نوروزیہ	تعود : خو کردن / جویی داشتن /
استعادة : بازستانی / بازگیری /	عادت داشتن
باز یافتی	عادة : عادت / خو / مشرب /
استعادة القدرة : باز توانی	روش / واره
استعاد : پس گرفتن / باز یافتن /	كالعادة : علی الرسم
واستادن / واپس گرفتن / باز	معتاد : معمول / عادی / هنجار /
آوردن	علی الرسم / مرسوم / سستی /
تعويذة : نیرنگ / چرز	مداول / متعارف / عرفی /
معاذ الله! : حاشا!	قرار دادی / طبق آئین وقاعده
عار : ننگ / رسوایی / فضاحت	كالمعتاد : حسب معمول
/ سیہ روی / بی ابروی	عید الاضحی : عید قربان
عورة : بترجای / زهار / اوروت /	عید الأم : روز مادر
شرمگاه	عید الجلاء : روز تخلیه از نیروی
الأعور (مصران) : آپاندیس (فر)	بیگانه

أَعُورٌ: کلاچ / پک چشم / پک

چشمی

عَوْرٌ: تهیدستی / لاتی / احتیاج /

فقر / تنگدستی / نیازمندی

مُعَوْرٌ: بینوا / تهیدست / نیازمند

/ خالی

عَوِضٌ: بفرنج / پیچیده

استعاض: آتش شدن

تَعْوِضٌ: پاداش / غرامت /

جبران

تَعْوِضُ الْخَسَارِ: خسارت را

جبران کردن

تَعْوِضِيٌّ: جبرانی

عَوَضٌ: جبران کردن / تلافی

کردن

عَوَضٌ: آتش / آلیش / عوض

عَوَضًا عَنْ: بجای ... / در مقابل

... / از ... / عوض ...

لَا يُعَوِّضُ: بلا عوض

أَعَاقَى: تخت بند شدن

تَعْوِيقٌ: اشکال تراشی

إِعَاقَةٌ: زمینگیری / از کار

افتادگی / عجز

مَعُوقٌ: زمینگیر / از کار افتاده /

دست شکسته / فگار / چهار

چنگولی / معلول / (ج)

معلولین

عَانِقٌ / عَوَاقِقٌ: مانع / گیر / سد

جلو راه / خار سر راه

عَالٌ / يَعُولُ: نگاه داشتن /

نگاهداری کردن از ...

عَالَةٌ: وابسته / موكول / تابع / نا

مستقل

إِعَالَةٌ: نگهداری / تغذیه /

معاش / إعانت

عَائِلٌ: متکفل / کفیل خُرج / نان

آور

عَوَّلَ (نَوَّحَ): جیع زدن / جیع

کشیدن

عَوَّلَ عَلَى: تکیه کردن بر / اعتماد

کردن

عَوِيلٌ: نیه

مِعُول: کلنگ / کلند	إِعَانَة: کمک
عَام: ثنا کردن	عَوْن: کمک / سایه دست /
عَوَامَة: گوی ثناور / روابی	دَسْتیاری / هَمْدَسْتی /
عَوَم: ثناوری / ثناگری / آب	رَسیدگی
بازی	تَعَاوَن: هَمْدَسْتی کردن / هَمیاری
عائِم: ثناور	کردن / دَسْت یَدَسْت دادن
العَام قَبْلَ العَاضِي: پیرار سال	تَعَاوُن: هَمْدَسْتی / هَمکاری /
العَوَام / العَامَة: عَوَام / توده	هَمیاری
مَرْدَم	تَعَاوُنِي: تَعَاوُنِي / اِمْدادی
تَعْوِیم: ثناور سازی	مُعَاوِن: کُمکی / وَرْدَسْت /
استعَان: یَکار بُردن / یَکار رفتن	دَسْتیَار / مُعَاوِن / (عم)
/ یاری گرفتن	ماونگ
العَانَة: زَهار / کرک	مُعَاوِن النِّیَابَة: دادیار
العَوْنَة: شاکار / بیگاری / خر	مُعَوْنَة / مُعَوْنَات: کمک / (ج)
حمالی	کَمکها / تائیدات
الله یَکُون فی عَوْنِهِ! : خُدا به	مُعَوْنَة الشَّئَاء: کَمکهای زیستانی
دادش!	أَعْوَان: عَوَائِل / هَمْدَسْتان
أَعَان / عَاوَن: یاری کردن /	مُعِین: پُشت و پناه / پُشتوار /
دَسْت گرفتن / دَسْتگیری کردن	پُشتیان / یار
/ دَسْتیاری کردن / کَمک	مُسْتَعِین یَ: مُتَوَسِّل به ...
دادن	بِالاستِعَانَة یَ: ...: تَوَسِّل به ...

عَوَى : پارس کردن

عَيْب / عَيُوب : خدشه / (ج)

نقایص

الْعَيْب : تنگ

مَعْيُوب : عیناک / لاشی

يَعْيِبُ عَلَيْهِ : شکلک در آوردن

تَعْيِيب : دهن کجی / فروغریله

عَايَرٌ : واسنجیدن / کالیبره کردن

/ مدرج کردن / انگ کردن /

پیمانه کردن

عَايِرَةٌ بِ... : عیبجویی کردن

عِيَارٌ : سنج / گنجایش / عیار /

کالیبر (فر)

عِيَارُ الْوِزْنِ : پارسنگ-بلوری

عِيَارُ نَارٍ : فشنگ (معر)

استعار : قرض گرفتن / وام گرفتن

استعارَةٌ / مُسْتَعَارٌ : عاریه

لَمْ يَعْزِ الْتِفَاتًا : از قلم انداختن

/ نادیده گرفتن

أَعَارَ : قرض دادن / وام دادن /

عاریه دادن

إِعَارَةٌ : عاریه / قرض / وام دهی

مِعْيَارٌ / مَعَايِيرٌ : پیمانک /

پیمانه / انداز / وقیاس /

وَعْيَارٌ / ضابطه / (ج) ضوابط /

مِيزَانٌ / (ج) موازن / وِلاک /

هَنْجَارٌ / استاندارد

مِعْيَارِيٌّ : مُتَعَارَفٌ / مُتَعَارَفِيٌّ /

مَرَسُومٌ / مُتَدَاوِلٌ / نمونه قبول

شده / استاندارد

عَاشَ : سَر بُردن / سر کردن

عَاشَ فِي قَهْوٍ : عیاشی کردن

يَعِيشُ الدُّورَ : خود را گرفتن

العِيش : زندگی

عِيشُ الْغُرَابِ : قارچ / سماروخ /

سماروخ

عِيَاشٌ / عِيَاشَةٌ : عیاش

تَعَايُشٌ : هَمَزِیْسْتِی / (طبع) تحمل

پذیری

تَعَايُشٌ سَلَمٌ : هَمَزِیْسْتِی

مُسَالَمَتٌ آمیز

الْعَمَاشُ : مُسْتَوْرِيٌّ : بازنشستگی

عائِلَة: خانواده / تَبَار: فامیل
عائِلِيّ: خانوادگی / خودمانی /

فامیلی

عَيْن / عِيُون: چَشم / دید / دیده
(ج) چَشمَان / چَشمِها /

دیدگان

عَيْن الحَسُود: چَشم شُور

عَيْن المَاء: چَشمه

مِنْ عَيْنِي: بِچَشم!

عَيْن: واداشتن / گُماشتن /

گُماردن

عَيْنَة: نِمُودار / نمونه / واحد

نمونه / مستوره / مسطوره /

الگو / ازمون / نَظيره

عَيْنِي: اعیانی

تَعْيِين (~ فِي وَظِيفَة): انتصاب /

بَرگُماری

تَعْيِين (جَرایَة): جامگی (معرا) /

جیره / راتبه / جیره بندی

تَعْيِينات وَزارَة الإعلام:

انتصابات وَزارت اطلاعات

عَلَى المَعاش: باز نِشسته
واکَلین عِیش و مَلَح: نان و نمک
خوردن

عایق: مَموش خان / مَموشی / کج

کلاه / مکش مرگ ما / ترگل

وشنگل / ترگل وورگل

عِیاقَة: سَر اندازی

المَایق (زَهْرَة ~): زَبان دَر قفا

عَال / یَعُول: نوشه دادن /

یگامهداری کردن از ...

عالة: وابسته / تابع / موکول

عَویل: ناکس

عِیل صَبْرَة: جان به لب آمدن /

جان دَر پِنی رسیدن / جامه

دَریدن / دل سَر رفتن / سَر

آمدن دل / صَفر با یِیونی

شِکستن

العِیال (الزُوجَة والِانْباء): بَر

و بَچه / خانمان / قَرزَند / عِیال

عائِل: بَچه دار / عِیال مَند /

عِیالوار

مُعَايَنَة : معاینه

مُعَيَّن (شکل هندسی) : بَادام

مُعَيَّن (مُحَدَّد) : وِرْزَه / مَخْصُوص

مُعَيَّن (مُكَلَّف) : مَنْصُوب

إِعْيَاء : خَسْتَكِي / فَرَسُودْگِي /

واماندگی / کوفتگی

الغاب: نَى (معر)

غَابَة: جَنَگَل / تِیماس

غَاز: گَاز

غَاز المِیْثَان: گَاز وِتان

غَاز اَعْصَاب: گَاز خَنده آوَر

الغَاز الطَّبِیعی: گَاز طَبِیعی

غَاز مُسَبِّلٌ لِلدَّمْعِ: گَاز اشک آوَر

غَازات خَافِقَة: گَاز خَفَه کَننده

غَازات سَامَة: گَاز سَمی

تَغَاضَى عَنْ: چَشَم پوشی کردن از

... / سَر و سَر داشتن

غَانا: گَانا

غُبَار: مَگرد / رِشت

مُغْبِرٌ: مَگرد آوَد / مَگرد آوَدِه

غَبَطٌ: رَشک بُردن

غَبَطَة: پُشت گرمی

غَبْنٌ: سِتَم کردن بِر ...

غَبْنٌ: بیداد / سِتَم / بی عدالتی

غَبَاه: بی علاقگی / بیهوشی /

حِماقَت / خَرِیت / نا فهمی

غَبی: کُودن / نا فهم / یابو علفی /

مَگردَن کُلَفَت / انوک / چل /

نهی مغز / بیو / الدنگ /

کردنگ / دنگل / لاده

غَشِیان: بهم خوردن دل / تهرج

عَجَر: کولی ها

عَجَرِی / عَجَرِیَة: کولی / قراچی

/ قرشمال / لوری / کولی غربیل

بند / لثره

عَجَرِیَة: لولی

عُدَّة / عُدَّة: عُدَّة / قُدَّة / شِیرده /

دشپل / دامغول / وژپیه

العُدَّة الدَّرِیْقِیَة: عُدَّة درقی /

سپردیس / تیروئید (فر)

العُدَّة الکُظَرِیَة: عُدَّة فوق کلیوی

العُدَّة اللُّعَابِیَة: عُدَّة بزاق

غَدَدَ صَمَاءَ : غُدَّة هَاي دُرُون تَرَاو	الغَدَاء : نَاهَار / نَهَار
/ غده درون ریز	غَدَا : فَرْدَا
الغُدَّة النُخَامِيَّة : غُدَّة جِيوْفِيز	غُدِّي : خوراندن / خوراک دادن
الغُدَّة النُكْفِيَّة : غُدَّة بَنَاكُوشِي	/ غَذَا دادن / تَغْذِيه کردن /
غُدَّة تَنَاسُلِيَّة : غُدَّة جِنْسِي / بَيْضَه	قُوت دادن
/ تُوخمدان	مُعَدَّ : مُغَذِّي
غُدَّة كُدِيَّة : دُرْپِه / غُدَّة پَسْتَان	أَغْذِيَّة مَحْفُوظَة : كَنسِرُو (فر)
غُدَّة دَمْعِيَّة : غُدَّة اشْكِ	تَغَذَّى : غَذَا خوردن
غُدَّة لَمْعَاوِيَّة : غُدَّة لِنْفَاوِي	تَغْذِيَّة : تَغْذِيه / تَغْوِيْت / قُوت
غَادِرَ : رَاه سِيَهَرْدَن / رَهسِيَار شدن	گِيَرِي / قُوت / خوراک / غَذَا
/ عازِم شدن / تَرَك کردن	غِذَاء : خوراک / غَذَا / اغْذِيه /
غَادِرَ (لِلْإِحْتِرَام) : تَشْرِيف بُرْدَن	غَذَاها
غُدَاوَة (بَارُوْدَة) : زَنْبُورَه /	غِذَائِي : خوراکی
كَارَابِيِن	عَرَبَ : فَرُو شدن
غَدِير : آبدان / آبگير	عَرَبَ : مَغْرَب / باختر
مُعَادَاوَة : خُرُوج	الْقَرَب (أُورُوبَا وَأَمْرِيكَا) : غَرَب
غَدَرُ : پَا زدن / نَا رُو زدن	/ مَغْرِب زَمِيْن
الغَدْرُ : غَدَارِي / نَا رُو	عُرْبِيَّة : بِيگَانگِي
غَادِرَة (لِلْمَرْأَة بِخَاصَّة) : تَك	عَرَبِيَّة : باختری
پَرَان	تَغْرِيب (مَعِيَلْ إِلَى الْقَرَب) : غَرَب
غَادِر / غَدَارُ : پِيْمَان شِيكَن / لَان	زَدگِي / غَرَب گِرايِي

غُرُوب: غروب / مغرب / محو /
 اُنُوف
 مغْرِب: مغرب / هنگام غروب
 غُرَاب: جنگلاهی / زاغ / کلاغ
 غُرَابَة: شگفت
 غَرِيب (عَجِيب): شگرف /
 بُلْعَجِب
 غَرِيب: غُرَباء: بیگانه /
 خارجی / غریبه / نا آشنا
 غَرِيب الأطوار: اطفاری /
 اطفوری / قرنی
 اغْتِرَاب: دُور اُفتادگی
 اغْتَرَب: دُور اُفتادن
 مُغْتَرَب: دور افتاده
 غُرِبَل: بیخُن / الک کردن /
 سَرَنَد کردن / غریبه کردن /
 برقو زدن / در کردن
 غُرِیال: سَرَنَد / آرد بیز / بریزن /
 چچ / گُرِیال / ماشو / الک /
 گُرِوِزَن
 غُرْد: نغمه سرائی کردن

تَغْرِید: چهچه / چهچه / نغمه
 سَرائی
 مُغْرَد: زند خوان
 اغْتَر: بخود گرفتن / بالیدن /
 افاده کردن / یابو ورش داشتن
 / سایه بالا رفتن / سایه سنگین
 شدن / باد در سَر داشتن /
 دَمَاغ بالا رفتن
 اُثَار غُرُوه: باد در دَمَاغ کسی
 انداختن
 عَلی حِین غُرْد: پک دفعه /
 پکیاره / پکجا / پکھو / ناگاه
 / ناگهان / ناگرفت / ناغافل /
 دَسْت بَرَقْضَا
 غُر: چشَم و گوش بَسْتَه / خام
 دَسْت / جوجه مَشْدی / نُو
 رَس / نا رَس / نا آزموده / نا
 پُختَه / ناشی / نا بالغ / رُشد
 نِیافته / بی تجربه
 غُرْد: روگاه / آغاز

غُرُوب: گمراه کردن / بلند کردن
 / تو چلد کسی رفتن / تلبیس
 کردن / از راه پدر بردن / فرقه
 زدن / کسی را فرزدن / افسون
 کردن
 غُرُور: باد بروت / باد سری /
 فیس / فیس وافاده / نَخَوْتُ /
 تَشَحُّص
 مَغْرُور: افاده ای / خود پسند /
 پُر مِش / فِینِ فِینی / فِینی /
 مگوز برما / مگوز بریش ما /
 مگوز به ما / باد دُم / باد سَر /
 باد کرده / بَرَتَن / بر مِش /
 باددار
 غُرَز: فرو کردن / انداختن /
 چپاندن
 غُرَز (م فی الوَحْل مثلاً): پِگِل
 نِشْتَن
 غُرَزَه: کوک / بُخِیه
 غُرِزِی: چپلی / لدنی / غریزی /
 فِطری / اصلی / دُرُون زاد

غَرَس: کار گذاشتن / کار گرفتن /
 در زمین قرار دادن
 غَرَس: بذرکاری / وَرز /
 نِشاکاری
 غَرَس البُذُور: برزیدن / نِشا
 کردن / کاشتن / نِیال زدن /
 نِشاختن / نِشاستن / نِشانندن
 أغراض: مواد
 غَرَض: أغراض: مقصود / (ج)
 مقاصد
 بِغَرَض: ...: جهتو ...
 فی نَفْسِه غَرَض: ریگ به کنش
 داشتن
 مُغْرِض: پیشقدردار
 غَیْرِ مُغْرِض: بی غرض
 غُرُورَه: غراره کردن
 غَرَف: کشیدن
 غَرَف: چمچه زنی / ملاقه زنی
 مَغْرِقَه: چمچه / کفچلیز / کفچه
 / کفگیر / ملاقه / آبگردان /
 گل کش

غَرَام: شیفگی / شیدانی / دل	غُرْفَة: اُطاق / اُطاق
باختن	غُرْفَة الاستقبال: اُتاق پذیرائی
غَرَامَة: غرامت / جَریمه /	غُرْفَة الانتظار: لیوان / آبخوری
جرمانه	غُرْفَة النوم: شِستان
غَرَامَة تأخیر: جَریمه دیرکرد	غُرْفَة تغییر الثیاب: سربینه
غَرَامِي: عِشقی / عاشقانه	الغُرْفَة التجاریّة: اُتاق اصناف
غَریم: حَریف / هَم آورد / رقیب	غَرَق: غرق شدن / فرو رفتن
/ هَم چشم	الغریق (مِیاء عمیقَة): غرقاب
مُغَرَم: پاشوز / باخته دل /	غَرِیق: غرقه
شیفته / خاش / دلداده / برده	غَارِق فی السَلْدَات: جالشگر /
دل	شهوَتَران
غَرِین: ابرفت / ته نشین / رسوب	غَارِق لِأُذُنِهِ فی ...: غرقه ...
الغَرُونُوق (طائر ~): کَلَنگ /	أَغْرَقَ: غوطه ور ساختن / سَبَل
کاروانک	زده کردن / از آب پوشانیدن /
أَغْرَى: فریفتن / اِغْوَا کردن	زیر سَبَل پوشاندن / اِشباع
اِغراء: فریفتگی / اِغْوَا / تطمیع /	کردن
قَرِیب	أَغْرَقَ الأسواق: رو برداری کردن
غَرَاه: سریشم	اِغراق (تجارة): رو برداری /
مُغَر: وَسْوَسه انگیز / اِغْوَا کننده	دامپینگ (انج)
/ هوس انگیز	غَرَم: مایه رفتن / مایه گذاشتن
غَزَاة: قراوانی / وُفُور	غَرَم: تاوان

غَزِير: فراوان / پُر پُشت / هر

وهر

غَزْ (لَكَز): سیخ زدن / سقلمه

زدن

غَزَل: رشتن / رسیدن / تابیدن

غَزَل: چَرخه رسی / چرخه

کاری / نَخ رسی

الغَزَل: رشته

غازَل: اظهار عشق کردن با /

عشقبازی کردن با /

خَواستگاری کردن / جَلَبِ

لُطف کردن

غَزَل: غَزَل

مَغَزَل: چَرخه / چغ / دوک /

فرقره

غَزَل الْبَنَات: پشیمک

مُغَزَل: شاعر غزلی: غَزَلْکَرَا

مُغَاذَلَة: اظهار عشق / عشقبازی

/ معاشقه

غَزَال: غَزَلان: آهو / آهوان

غَزَال الْبَسک: نافه و شک

بَغْزَالَة: دَمَدَمی / هَوَسران /

هَوَسباز / بُلْهَوَس / بوالهَوَس /

هَر دَم خِیال

غَزَا: تَسخیر کردن / تَصَرُّف کردن

غاز (فاتح): جَهانگیر

غَزَو: تسلط / استیلا / پیروزی /

فَتَح

مَغْزَى: دَلالتِ ضَمنی / مفاد /

معنی / قَحوا / مقصود / جسم

غَسَل: شُستن

الغَسِيل: رَخْتشونی / لباسشونی /

رَخْت های شُستی

غَسِيل مِغ: شُستشوی مغزی

غَسَالَة: گازر

مَغْسَلَة: رَخْتشوی خانه

اغْتَسال: آبَتنی / شُستشو

اغْتَسَل: حَمَام گرفتن / آبَتنی

کردن / شُستشو کردن

غُسْل: تَسیل / شوره

مُغْسَل: غَسَال

غَش: تَقَلُّب

غَشَّ: قَرِيبَ دَادَن / خَدْعَه كَرْدَن

/ گول زدن / جر زدن / جا

زَدَن / آب در چيزی كَرْدَن /

فَنَدِيدَن

غَشَّ فِي الْبَيْعِ: چَاپِيدَن

غَشَّاش: مُتَقَلِّبَ / قَرِيبَ آمِيز /

مَغْبُون كُنْتَدَه

مَغْشُوش: جَمْعِي / مَجْمُول /

غَلْفَتِي / جَا زَدَه / نَا دُرُسْت

غَشِيم: چَشْم و گُوش بَسْتَه / خَام

دَسْت / جَوَجه مَشْدِي / نُو

رَس / نَا آ ز مودَه / نَا پُختَه /

نَاشِي

غُشَم: نَاشِي گَرِي / نَا آ ز مود گِي /

نَا پُخت گِي

غِشَاء: لَگُوسْت / شَامَه / پُوشَه /

غِشَاء / پَرْدَه / پُوسْت / پُوسْتَه

غِشَاء الْبَكَارَةِ: سُرُود عَرُوس /

پَرْدَه بَكَارَت / دُخْتَر گِي

غِشَاء مُخَاطِي: شَامَه مُخَاطِي /

غِشَا مُخَاطِي

غِشَاوَةٌ: لَگُوسْت / شَامَه / پُوشَه

/ غِشَاء / پَرْدَه / پُوسْت /

پُوسْتَه

اغْتَضَبَ: غَضَبَ كَرْدَن / پُزُور

گَرَفْتَن / پُزُور بُرْدَن / اخَاذِي

كَرْدَن

اغْتَضَبَ (~ چَنَسِيًّا): هَتَكَر

نَامُوس كَرْدَن / تَجَاوُز بِنَامُوس

كَرْدَن

بِالْقَضَبِ: غَامُيَانَه

غَاصِبٌ / مُغْتَصِبٌ: غَاصِب

مُغْتَصَبٌ: مَغْصُوب

غُصَّةٌ: سُو زَش

غُصَّةُ الْبُكَاءِ: زَبَان نَغْرِفْتَن

غُصْنٌ: شَاخ / شَاخَه / بُونَه / نِهَال

/ تَرِيز / تَرِيز / سَتَاك / نُو چَه

غَضَبٌ: خَشْمَنَاك شَدَن

الْقَضَبُ: خَشْم / قَهَر

أَغْضَبَ: يَكِه زِيَاد كَفْتَن / أَشْفَتَه

كَرْدَن / وَلَخُور كَرْدَن /

خَشْم گِيْن كَرْدَن / رَن جَانْدَن

غاضِب: خَشْمِکین / خَشْمَناک /

غَضَبَناک

غَضائِر (أَوَانٍ خَزْفِيَّة): ظُرُوف

چینی

غُضْرُوف: لیکه

غَضُّ الطَّرْف: کُور خواندن /

چشم پوشیدن / چشم پوشی

کردن / ندیده گرفتن

غَضُّ الطَّرْف: چشم پوشی /

إِغْمَاض

غَضٌّ: رَطِيب / سِيرَاب / سِيرَابِي /

آبدار / شیره دار / شاداب /

پُر آب / بارانی

فِي غُضُون ...: در طلی ...

تَغْضَن: چین خوردن / چروکیدن

/ چروک برداشتن / وز زدن /

پلاسیدن / پُر مردن / ژولیدن /

پژولیدن / پر پر شدن /

چلکیدن / وَر چلوزیدن / وَر

چروکیدن / وَر چلوکیدن

تَغْضَن: چین خوردگی

مُغْضَن: اژنگناک / چین خورده

/ چروکیده / پلاسیده / پُر

مرده / ژولیده / پژولیده / پر

پر شده / چلکیده

تَغَاضَى: کُور خواندن / چشم

پوشیدن / چشم پوشی کردن /

ندیده گرفتن

التَّغَاضَى: چشم پوشی / إِغْمَاض

فِي غُضُون ...: طلی ...

مُتَغَطِّرِس: باد دُم / باد سَر / باد

کرده / بَرَتَن / بَرَمِش

عَطْرَسَة: تَقَرُّعُ / گردن فَرَازی

عَطَس: شیرجه رفتن / فرو رفتن /

غَوَاصی کردن

النَّطَس: شیرجه

غَاطِس السَّفِينَة: عُمُقُ فِرُو رفتگی

کشتی

عَطَّاس: آب باز / شیرجه رو

النَّطَاس: ظُهور / تَجَلَّى عِسی

النَّطَاس (عید ~): خاج شویان

عَطِيط: خرخر / خرناس

غَطَّلَ فِي نَوْمِهِ : خره کردن /

خرنش کشیدن / خرو بُف

کردن / شَقَرَّ راس زدن

غَطَّلَى : پوشیدن

غَطَّلَى وَجْهَهُ : رو بَستن

تَغَطَّيَةِ : پوشش

تَغَطَّيَةِ عَلَى : استار

غَطَّاه : پوشینه / روکش / متیل

غَطَّاه الرَّأْسَ : سَپوش (معرا)

غَطَّاه مُحَرَّكَ الْعَرَبَةِ : کاپوت

مَغَطَّلَى : سَربسته

غَفَّرَ : آمُرزیدن

استغفار : استغفار / پوشش

اسْتَغْفَرَ : آمُرزش خواستن /

طَلَبِ مَغْفَرَتِ کردن / استغفر

الله گفتن / پوشش

الْفَقُورِ (مِنْ أَسْمَاءِ اللَّهِ) : آمُرزگار

/ آمُرزنده

غَافِرٌ : باگذشت

غُفْرَانِ / مَغْفِرَةٌ : آمُرزش

غَفَّلَ : غَفَّلَتْ کردن

أَغْفَلَ : از قَلَمِ انداختن / نادیده

گرفتن

غَافِلٌ : سَرکسی را گرم کردن

غَافِلٌ : برناس

غُفْلٌ : بی پیرایه / ساده / لُخت

غَفْلَةٌ : غَفَّلَتْ

مُغْفَلٌ : انوک / چل / نهی مغز /

پیو / الذنگ / کردنگ /

دنگل / لاده

اسْتَغْفَلَ : حقه زدن / بیه گیر

آوردن / حقه بکار بردن /

تاتوره پاشیدن / سربطاق

کوبیدن / سربخ طاق کوبیدن /

اهلیل زدن / گانیدن

غَفَا : پینگی زدن / پینه زدن /

چرت زدن / چسک زدن

غَفَوَةٌ / إِغْفَاءٌ : چرت / پینه /

پینگی / پینگی

غَلَبَ : چیره گشتن

غَلَبَهُ : پیروزی / فیروزی /

کامروائی / ظفرمندی

تَغْلَبُ: دَسْت یافتن / غَلَبَهُ یافتن
غَالِب (ساند): بَرْتَر / مَلُط /
حاکم

غَالِب (فائز): پیروز / فیروز /
کامروا / ظَفَرَمَند

غَالِبًا: اکثراً
غَالِبِيَّة: بیشترین

أَغْلَبِيَّة الأصوات: اکثریت آوا
أَغْلَبِيَّة ساحقَة: اکثریت قریب به
اتفاق

عَلَبَان: یتیم مُرده / پدر مُرده /
جلمبر / جلنبر / (عم) جلنبه /
یک قُبَا / یک لاقُبَا / قصور

وفزرت / خل وچل
عَلَطَ: اشتباه (داشتن / کردن)
عَلَطَة: گل خیر

مُغالَط: هوچی / بدبده
غَلَطَة: کَلَفَتی / اشتلم / سَتَبَری
أَغْلَطَ: دُرُشَنی کردن / اُزَنک
شدن

أَغْلَطَ القول: اشتلم گفتن

غَلِيطَ: زُمُخت / چگال / سَتَبَر /
ناپال / دُرُشت / ضَخیم /
کَلَفَت

تَغْلَغَلَّ: نقوذ کردن / رخنه کردن
/ دک شدن

تَغْلَغَلَّ: نقوذ

غُلْفَ: پیچیدن / بَستن / پوشاندن
/ در لَاف گذاشتن

تَغْلِيفَ: کاغذ بسته بندی
غُلَافَ: پُوشِش / پُوشینه / لَاف /
جام / غُلَاف

الغلافُ الجَوِّيّ: اتمسفر (فر)
مُغْلَفَ: غُلَافدار

غُلْفَة: پوست ختنه گاه
أَغْلَقَ: بَستن

إغلاق الحدود: بَستن مرز
مُغْلَقَ: بسته

أَغْلَقَ: بَند آمدن
مکان مُغْلَقَ: قُرُق

الحانوتُ مُغْلَقَ: مغازه تعطیل
است

اِسْتِغْلَالُ الظُّرُوفِ : استثمار	غَلٌّ (قَيْدٌ) : بَندِ نِهَادن / دَر بَند
شَرَابِط	کَشیدن / گِیر دادن
اِسْتَقْلَهُ (اِسْتَقْطَعَهُ) : دوشیدن /	اَغْلَال : پَا بَند / پَا بَیند / پَا وَند /
ولی کردن / خون به شیشه	پَا بُوَند / خَلِیلُ / بَخُو / شِکَال
کردن	غَلٌّ : سِبه دلی / بَدِ خَوَاهی / بَدِ
مُسْتَقِلٌّ : انتفاعی / استخراجی /	نِهَادی / شَرَارَت / بَدِ سِگَالی
استثمارگر / استفاده چی /	غِلَال مُنْقَاةٌ : راج / راش
جَبِيبَ کَنْ	غَلَّةٌ : مَحْصُول / عَايدی / بَا زَدَه /
غُلَام / غِلْمَان : بَندَه / بُرَدَه /	دَرآمد / (ج) دَرآمدِها
حلقه بگوش	مَغُول : دَسْتگیر / بَندی / دَر بَند
غَالِي : اِغْرَاق کردن / مِبَالَغَه کردن	/ پَا دَر بَند / پَا بَست /
غَالِي : گِرَان	دَسْت وِیَال بَستَه
غَلَاء : گِرانی / تَرْقِي هَزِينَه	اِسْتَقْلٌ : اِسْتِمَار کردن
غُلُو / مَغَالَاةٌ : غُلُو / اِغْرَاق /	اِسْتَقْلٌ حَرَجٌ غَیْرِه : رُو بَند کردن
مِبَالَغَه / گِزافی / اِفْرَاط /	/ رُو گِیر کردن
زیادی / زِیَادَتی / بی اعتدالی /	اِسْتَقْلٌ نُفُوذَه : اِز مَوْقِعِیتِ سُو
فُزونی	اِسْتَفَادَه کردن
غَلِي : جَوَش آمَدن / جَوَشیدن /	اِسْتَقْلٌ بِنَقَاطِ ضَعْفِه : دَنْدَان ...
غُلْ خورَدن / غُلْغُل کردن /	شُمُردن / دَنْدَانِهای ... شُمُردن
قُلْقُل کردن	اِسْتِغْلَال : اِسْتِمَار
غَلِي : جَوَشَانْدن / غُلْ زدن	اِسْتِغْلَال (اِسْتِقْطَاع) : جَبِيب کَنی

غَلَّيَان: جوشاک

غَلَى الدَّمُ فِي عُرْوَةٍ: دل جوش

زَدَن / خُون بِجُوش آمَدَن /

خُون خُونَش را خوردن

غَلَّايَةَ: آبگرم کن / آب تابه

مُغَالِي: افراطی

أَغْمَدَ: فرو کردن / انداختن /

پَرَنَاب کردن / چپاندن /

سوراخ کردن / رَخته کردن در

/ بِزُور باز کردن / سخمه رفتن

/ خنجر زدن / زَخَم زدن / بَیَر

کشدن

غَمْدُ: قَاب / نیام / غُلَاف

غَمَرَ: فَرَا گرفتن / پوشاندن /

غوطه وَر ساختن / سَبیل زده

کردن / از آب پوشانیدن

غَامَرُ: بی پروائی کردن / دل

بَدَرِیا زدن / خود را به آب

و آتش زدن

غَمَرُ: سَبیل آب گرفتگی

مَغْمُور: گُمَنام / ناثیناس

غَامِرُ: کَبِرِیز / طُغْیان کننده /

فَرَاوان / رِیزش / تَرَاوِش

مُغَامِرُ: خَطَر جُو / مَاجَر اَجُو /

حادثه جو / بی پروا

مُغَامِرَةٌ: خَطَر جُونِی /

مَاجَر اَجُونِی / رِیسک (انج)

غَمَزَ بِعَیْنِهِ: اَبَرُو زدن / چَشَمک

زَدَن / نَمار زدن

غَمَزَةٌ: چَشَمک / نَمار

الْغَمَزُ بِالْعَیْنِ: غَمَّازِی

الْغَمَزُ وَاللَّمَزُ: وِهش بَرداشتن

غَمَّازَةٌ: چال

غَمَسَ: تَلِیت کردن

غُمُوسَ: قَاتِق

انْغَمَسَ: فَرُو رفتن

أَغْمَضَ عَیْنِيهِ: چَشَم بَسْتَن

غَامِضُ: مَبْهَم / مَرْمُوز / اَسرار

أَمِيز

غُمُوضُ: اِبْهَام

مُغْمَضُ الْعَیْنِ: چَشَم بَسْتَه

غَمْعَمَةٌ: وَاغ / وَاغ / وَاغ

اِغْمَاء: غَش کردن / از حال رفتن
 / بی خود شدن / هوش بری
 غَنَدُور: مُکَلّی / شیک پوش /
 خوش لباس / خوش نیپ
 غَنَفَرِینَا: شَقَاوَلُوس / شاقولوس /
 غَانَقَارِیا
 غَنَمٌ: گوسفندان
 غُنْم / مَغْنَم: دَرِیافت / دَخَل /
 فایده / منفعت
 غَنِیمَةُ / غَنَانَم: بَقِیَةُ الْبَیْف /
 غَنِیمَتِ جَنگی
 غَنّی: آواز خواندن
 اُغْنِیَة: آواز
 اُغْنِیَة الزَّوْفاف: یار مُبارک
 اُغْنِیَة شَعْبِیَّة: تصنیف
 غَناء: آواز خوانی / نَوا خوانی
 غَناءُ جَماعی: دم گرفتن
 مَغْنٌ: خَنیاگر / رایشگر / رودگر
 / آواز خوان
 مَغْنٌ مُنْفَرِد: تَک خوان
 مَغْنِیَة: شادگونه

غَمَمٌ: مَن مَن کردن / مَنگ
 مَنگ کردن / تَق زدن / تَق تَق
 کردن / نَقه زدن / وزوز کردن
 غامِق: پُر رَنگ / سِیر رَنگ
 غَمّی: پوشیدن
 غَمّی عَینِیّه: چشَم بَستَن
 غَمامة: ابر
 غَمامة: چشَم بَند
 اِغْتَمَّ: دَل گرفتن / دَلگیری شدن /
 دَلخور شدن
 غَمّ: دَلخوری / سوگ / غَم / غَم
 واندوه / غُصه / حزن
 مَغْتَمّ / مَغْموم: دَلخون / دَلفکار
 / دَلگیر
 غُمّة: پَرِشانی / اندوه / وِحَنَت
 الاستَغْمایَة: غایب باشک / غایم
 پوشک / غایب شدنک /
 غایب موشک / قایم باشک /
 قایم پوشک / موش موشک /
 کاو کاو / دالی
 اَغْمی عَلَیْهِ: غَش کردن

غَوِشَة / غَوَاش : اَلَنگو / باهره /	غَانِيَة : رَعنا / جنس
دَسْت بَرَجَن / ياره	غَنِي : مُرَوْتَمَنَد / مُتَمَوَّل
غاص : شيرجه رفتن / فرو رفتن /	غَنِي : مُكَنَت
غَوَّاصِي كَرَدَن / تَه رفتن /	أَغْنَى / إغناء : بی نیاز کردن
نِشَسْت كَرَدَن / گود اُفتادن	اِسْتغْنَى : بی نیاز شدن
القَوَص : شيرجه	مُسْتغْنَى : بی نیاز
غَوَّاص : آب باز / شيرجه رو	اِسْتغْناء : بی نیازی
غَوَّاصَة : زیر دریائی	اِسْتغاثَة : داد زدن
غَوَّاصَة نَوَوِيَة : زیر دریائی امنی	اِسْتغاثَة : فریاد
تَفَوُّط : ریدن	أَغَاث : به فریاد رسیدن
غَوِيط : پناور / مفاک / توگود /	غَوْث / إغاثَة : کمک رسانی
زُرْف	القَوْث : القیاض !
القَوَّاعِيَة : عوام قریبی / مردم	غائِر : نورفته
قَرِيبی	غار / مَغَارَة : دخم / سرداب /
غَوَّاعِي : عوام قَرِيب / هوچی	پاکنه / زاغه / شکفت / کاز /
غَوَّی : گُمراه شدن	گاباره / غار / دیماس
أَغَوَّی : گُمراه کردن / بَلَنَد کردن /	غار فی داهیه : به باغ فین رفت
تو جیلد کسی رفتن / تلبیس	/ به درک !
کردن / از راه پدر بردن / فرقه	پغور ! : بجهنم ! درک ! بدرک ! گور
زدن / کسی را قرزدن / افسون	پدرا !
کردن	غَوْرِيْلَا : نِستاس / گوریل

تَغْيَرُ: دگرش	غَوَايَة: گمراه سازی / فریفتگی /
تَغْيَرُ / تَغْيَرَات: دگرگونی (ج)	إِغْوَا / وَسْوَسَه / تَطْمِيع
دگرگونیا	غِيَّةَ حَمَامٍ: بُرْجِ کبوتر / کبوترخان
تَغْيَرُ الْأَحْوَالِ: حال بحال شدن	لِلْغَايَةِ: سخت
تَغْيَرُ الْأَوْضَاعِ: همه را لول بردن	غَابَ عَنْ: حاضر نبودن
تَغْيِيرُ الزَّيْتِ: تعویض روغن	غِيَاب / تَغْيِبُ: غیاب / غَيْبَت
غَارَ مِنْهُ / غَيْرَة: چشم زدن	غِيَابِي: غایب
غَيْرَة (حَسَد): رشک / بد	غِيَابِيَا: در غیبت
چشمی / بد خواصی /	الغَيْبِ: لَوْحِ مَحْفُوظ
حَادَت	مَغِيب: غروب آفتاب / مَغْرَب /
غَيْرَة (حَمِيَّة): رگ داشتن /	أَفْوَل
غَيْرَتَمَنَدِي	غائِب: غایب
أَغَارَ: چاپیدن / غَارَت کردن /	فِي غِيَابِ فُلَانٍ: فَرَا رُوی ...
چپو کردن	غِيْبَة / اغْتِيَاب: غَيْبَت / طَمَن
مُغِير: غارتگر	اغْتَابَ: طمن کردن / لغز خواندن
غَارَة: چپاول / غَارَت / تالان	/ پوست کردن
غَارَة لَيْلِيَّة: شبیخون	مُغْتَاب: زشت یاد
غَيْر: دیگر / دگر	غَيْرَ: گرداندن / گردانیدن
غَيْرَ أَنْ: جز اینکه	غَيْرَ مَبْدَآه: پشتک زدن
غَيُورٌ (ذُو نَخْوَةٍ): رادمنش /	غَيْرَ مَسَاوَه: راه گردانیدن
غَيْرَتَمَنَد / با غیرت	تَغْيَرُ: دگرگون شدن

غُیور / غَیران : حَود / رَشکن /

رَشک مَند / رَشک بُر / رَشک

وَرز

غَیظ : کشتزار / مَزرَعه

اغْتاظ : کُوک شدن

أَغَاظ : آتشی کردن / جَری کردن

/ بیهوش کردن

غَیْظ : حِرص / کُوفت

مُغْتَاز : خَشْمَگین / خَشْمَناک /

آتشی / عَصَبانی / مُتَلَاظِم /

مَتَعَصِب / اوقات تَلَخ / مُتَغَیِّر /

رَنجیده / آزُرده

اغْتال : یُرور کردن

اغْتِیال : یُرور

غَاثَم : اُبری / پوشیده از اُبر / یَیْره

غَاَم : اُبری شدن

غَیم / غُیوم : میغ

غَیمَة : ابر

غَینیا : گینه

مُتَفَانِل: خوش بین / زنده دل
أَحْذُ الْفَال: سر حساب باز کردن
/ فال گرفتن / نقوس زدن /
سرطاس نشستن

فَانُوس: لنتر (فر)
فَانُوس سِحْرِي: پَرْتُو افکن
فَايِرْوَال (کَمْبِيُوْتَر firewall):
فایروال / برنامه ضد هکر

فِيْر: لِف
فَبْرَايِر: فُورِيه (فر)
فُتَّت: تخته بندی کردن / ریز ریز
کردن / پخش کردن
تَفْتَت: پول پول شدن
تَفْتِيْت: تخته بندی
فُتَّة: آبگوشت

فُتْفُوْتَه: ریزه / ریز / تریشه
الْفُتَات: چینه / ریزه / گراس /
کرد و خورد / بخور و نمیر
فُتَح: باز کردن / وا کردن
فُتَح السَّيْرَة: سَر حَرَف آمدن
فُتَح حِسَابًا: حساب باز کردن

فَانُورَة: صورتحساب / کاغذ
خَرِيْد / سَنُو خَرَج / بیلان /
فاکتور (فر)

فَانُورَة الْهَاتِف: حَقُّ الْمَكَالْمَه
الْفَاتِيْكَان: واتیکان
فازلین: وازلین (فر)
فَاس: تَبْر
فَاس صَغِيْر: بیلچه
فَاْصُوْلِيَا: ازاردم

فَاْفاة: پینه کردن دست و پا
فَاكس: دورنگار / دورنویس /
نما بُرد / پُستَر تصویری /
فَکس / فاکس (انج)

فَال: فال
تَفَاوَل: شگون داشتن / مروا زدن
تَفَاوُل: خوش بینی / مروا

مِفْتَاحُ النَّيْلِ: کلید نیل	فَتْحَةٌ: رَخْنه / شِکاف / روزنه /
مِفْتَاحُ عِدَّةٍ: آچار	نغول / زَبَر
مَفْتُوحٌ: چَشْم باز / چَشْم و گُوش	فَتْحَةُ الْبُوابِ: بابِ المَعْدِه
باز	فَتْحُ الْمَزَادِ: فَتَحَ بابَ حَرَّاج
مَفْتُوحٌ: واز / باز / گشاده	فَاتِحَةٌ: سَرَاغاز / مقدمه
مَفْتُوحٌ عَلَى مِصْرَاعِيهِ: وِلَنگ	فَاتِيع (ضد غامق): کِمَرَنگ
وباز	فَاتِيع (غاز): جِهَانگِیر / تاجِ سِتَان
مُنْفَتِحٌ: کُل و گشاد	اِفْتَتَحَ: سَرَاغاز کردن / دَر آمد
اِنْفِتَاحٌ: گُشایش / شِکوفانی	کردن
اِنْفِتَاحٌ اِقْتِصَادِيٌّ: شِکوفانی	اِفْتَتَحَ: گُشایش یافتن
اِقْتِصَادِيٌّ	اِفْتِتاحٌ: گُشایش
اِنْفَتَحَ: گُشایش یافتن	اِفْتِتاحِيَّةٌ: سَرَاغاز / پِش دَرآمد
اِنْفَتَحَ: باز شدن / وا شدن	/ مَقْدَمه / پِش گُفتار /
اِسْتِفْتِاحٌ: دَسْت لاف / پِشْمُزد	سَرْمقاله
اِسْتَفْتَحَ: دشت کردن	نَفْتَحَ: شِکوفای شدن / شِکوفه
فَتَرَ: باد خوردن	کردن / کُل دادن
فَتَرَتْ هِمَّتُهُ: دَل بُرداشتن / دَل	نَفْتِیحُ الْمَعْ: چَشْم رُوشنی آوردن
سَرْد شدن / از دَل و دَمَاغ	/ چَشْم رُوشنی تقدیم کردن
اُفْتَادَن / سُست شدن / آهسته	مَفَاتِیحُ التَّحْكُمِ: کلیدهای کُنترُل
شدن / شَل شدن / کند شدن	مِفْتَاح: کَلِید
فَاتِرٌ: وِلَرَم / نیم گرم	مِفْتَاحُ التَّشْغِيلِ: راه انداز

مَرِيضُ الْفِتَاقِ : دَهِ خَايِه	فَاتِرِ الْهَيْمَةِ : سُست / ضعیف / بی
انْفَتَقَ : نفاق داشتن / اختلاف	حال / خُمار
عقیده داشتن / جُدا شدن	فُتُور : فُتَرَت / کسادی
قُتِلَ : رِشتن / رسیدن / تابیدن	فُتُور الْهَيْمَةِ : زَهادَت
قُتِلَ : چَرخه رِسی / چَرخه	فُتْرَة : مُدَّت / روزگار / دَوران /
کاری / نَوع رِسی	دَوره
قُتِلَ : رَج	فُتْرَة حَضَانَةِ الْفِيْرُوسِ : دوره
قُتِيلَ : رِشته / افروزه / پتیل	نَهْفُتْگِی / دوره کمون
(معر)	فُتْرَة صَبَاحِيَّة : دَوره رُوزانه
قُتِيلَ الشُّمْعَةِ : کُلر شمع	فُتْرَة مَسَائِيَّة : دَوره شَبانه
من دَقته و افْتل له : از ریش	فُتْرَة مِنْ الْوَقْتِ : چندی
گرفتَن / بَیَوَند سَبیل کردن	لِفُتْرَة : پَک چَند
قُتِنَ : مسحور کردن / سحر	لِفُتْرَة قَصِيْرَة : سَر پَا
و جادو کردن	فُتْرِيْنَة : وِترین (فر)
قُتِنَ / افْتِنَنَ : هَسبند شدن / پا	قُتْشَ : سَان دیدن
خوردن / سَر هَوَس آمدن / از	تَقْتِيشَ : باز رُسی
خود بی خود شدن	مُقْتِشَ : باز رُس
فُتْنَة : أَشوب / غائله / شور /	فُتَقَ : دَریدن / شقه کردن /
سوسه	شِیکافُتَن / خَلانیدن
افْتِنان : هَوَس / هَوَسبازی /	الْفِتَاقِ : غری / فُتَقَ / باد فُتق / باد
شِیفَتْگِی / شیدانی	گَند

فَتَاةٌ مَكْتُوبٌ كِتَابُهَا : دَسْتُ	اَثَارَ فِتْنَةٍ : اَشُوْبَ كَرْدَنَ / اَسَاب
شوره	چینی کردن / اَغَالِبْدَن / دُو
فُتُوَّةٌ : عِبَّارِی	بِهِم زَدَن
فِتْوَةُ الْحَيِّ : یَتِیمَ / یَتِیمَ چاروا دار	اِثَارَةُ الْفِتَنِ : تَقْوِیْنِ / اَشُوْبَطْلَبِی
/ عِبَّارَ / لوطی محلّه / اوباش	فَاتِنَ : جَالِبَ / وَلَكُش / وَلَجَسَبَ
فُتُوْتَه : لَاتِی	/ وَلَقَرِبَ / گِیرا / گِیرَنده /
فُتّی : برنا	چَشَمَ گِیر
فُتّی / فُتَاة : نو جَوَان	فَاتِنَةُ : پَرچِهَره / پَرِیُخْ
اِسْتِفْتَاء : حمه پُرسِ / رُفِراندم	فُتَّان (واش) : جَارچی / آتَش
(فِر)	پِار / دَو به هَم زَن
اِسْتِفْتَاء عَامَ : تَصَوِّبِ یَلِی	اَفْتِی : فُتْوِی دَادَن
فِیْتِس : وَندِه	فُتْوِی : وَجَر / فُتْوِی
فَاجَا : غَاغِلْگِیر کَرْدَن	مُفَتّی : مُفَتّی
فَاجَاة : غَاغِلْگِیرَش کَرْد	المُفَتّی (عِنْدَ الشَّيْعة) : مَرَجِع
فُجَاة : نَاگاه / نَاگِیَهان / نَاگَرَنَت	تَقْلِید / مُجْتَهِد
/ نَاغَاغِل / دَسْتُ بَر قَضَا / پِک	فُتَاة : دُخْتَر
دَفْعَه / پِکبَارَه / پِکجَا / پِکِهَو	فُتَاةٌ پِکُر / بَاکَره / بَتول / بَالِست
/ سَر زَدِه	/ پَاکدَا مَن
مُفَاجِئ / فُجَانِی : نَاگِیَهانِی /	فُتَاة جَمْعِیَلَة : لُعِبَت
اِتْفَاقِی / پِیش پِیشِی نَشْدِه	فُتَاة عَذْرَاء مُنْحَرِفَة : لَپَاپی
فُوجِی : جَا خورْدَن	فُتَاةٌ لَیْل : شَب بَارِه

فَجُور: هرزگی / عیاشی / بی
 سیرتی / بدکاری / تر دامنی /
 آلواطی / آلواطبازی / لَش
 بازی / لَش گیری
 قَجَر قُجُورًا: دَدَر رفتن / لات
 بازی در آوردن
 فَاجِعٌ / مُفْجِعٌ: غَم آور / قَبِیح /
 مُصِیَّت آمیز / پُر بلا
 فَاجِیَعَة: سانحه / فاجعه / ضایعه
 قَبْجَعَة: دو لپه خوردن / لپ لپ
 خوردن / هَلَب هَلَب خوردن
 / هول زدن / شکم چرانی /
 نَهَمَتْ
 فُجِل: تَرَب / تَرِبْجَه
 قَبْجُوعَة: رَخنه / تَقَبه
 فَحِیح: هیس کردن
 أَفْحَشَ (سَبَّ): دُشنام (دادن /
 گفتن) / فَحَّاشی (~ کردن)
 فَحْش: بد گوئی / فَحَّاشی /
 هَتَّاکِ
 قَحْشَاء: فاجشه

مُفَاجَأَة: سورپریز (فر)
 فِیج: غوره / نا رَس / پیش رَس /
 کال / چغاله / نا پهن گام
 قَبْجَاجَة: نا رَس / نا بلانی
 القَبْجَر: بامداد / بامدادان /
 بامگاه / سپیده دم / سفیده دم
 / سَحَر / سَحَرگاه
 انْفَجَرَ: تَرکیدن
 قَجَر: تَرکاندن
 انفجار: تَرکش
 مُتَفَجِّر: باروتی / منفجره
 مُتَفَجِّرَات: مواد مُتَفَجِّره
 انْفَجَرَ فی الضَّحِكِ أَو البَّكَاءِ:
 پکی زدن
 فَاجِر: هرزه / افسار گسیخته /
 ددري / ددرو / بدکار / تَر
 دامن / علی چینی بند زن /
 رند / رندان
 فَاجِرَة: گلنده / فاجشه / جنده
 / روسپی / سوزمانی /
 سوزمونی / قجه

فَحْصٌ: آزمودن / آزمایش کردن
تَفْحُصٌ: بازرسی کردن / آزمودن
/ آزمون کردن / ور رفتن /

کنجکاوی کردن

تَفْحُصٌ: معاینه / بازجوئی
فَحْصٌ / فُحُوصٌ: مُعَابِنَه /

آزمایش / آزمایشات

فَحْصٌ طَبِیٌّ: مُعَابِنَه پِزِشْکِی

فَحْصُ الْأَجْسَامِ بِالْأَشْعَةِ: رادیو
اِسْکِی (فر)

فَحْلٌ: مُردانه / دارای نیروی
مردی

فُحُولَةٌ: نیروی مردی

اِسْتَفْحَلَّ: در گرفتن / ریشه
دواندن

فَحْمٌ: دُغَال / زُغَال

فَحْمٌ حَجَرِیٌّ: زُغَالِ سَنَگ

فَحْمٌ نَاعِمٌ: خَاکِه زُغَال

فَحْمٌ نَبَاتِیٌّ / فَحْمُ الْکُؤُکُ: زُغَالِ

چوب

فَحَامٌ: زُغَالِ فُرُوش

أَفْحَمٌ: لال کردن / مَحَبِّر کردن /
بِلا جَوَاب گذاشتن / رُو بردن /
از رُو بردن

أَفْحَمٌ: سَر خاریدن / بور شدن /
تته پته افتادن / هو کردن / پته
پته

مُفْحِمٌ (رَدَّ ~): دَنْدَانِ شِکَن
(جواب ~)

مَفْحُومٌ: مَچَل / خِیْت

تَفْحَمٌ: نِیْمُوزِ شَدَن

فَاحِمُ السَّوَادِ: سیاو کهریایی

انْفَحَمَ مِنَ الْبِکَاءِ: زاق و زوق /

زاق و زیق / غش و رِسه رفتن

فَحْوَى: دَلَالَتِ ضَمْنِی / مَفَاد /

معنی / فَحْوَا / مَقْصُود / چِمْ

/ مُحْتَوَا / (ج) مُنْدَرِجَات

فُخْخٌ / نَصَبٌ فُخَا: کَمِین کردن /

تَلَه انداختن / دام نهادن /

بِزَخو کردن / قِلا کردن / دام

گُستری

مُفْخِخٌ: اُبْمَب گذاری شده

فَدَاخَة: وخامت	فَخ: تله / زهگیر / دام / پایدام /
فادن: شاغول / شاقول	جال / بشگرد / کمند
فَدَان: جَرِبِ قَرَنگی	تَفَخِیخ (~ لِلصَّیْد): تله گذاری
فَدَان الثَّوَر: بُوغ	تَفَخِیخ (~ بِالْمَتَفَجِّرات): بُمب
اِفْتَدَى (دَقَعَ فِدْیَة): فِدیه دادن /	گُذاری
آزادی ... را خریدن	فَخَذ: ران / لمبر / لنبر
اِفْتَدَى (ضَحَّى): سَر دادن / جان	تَفَاخَر: فخریه کردن
را فدا کردن / فداکاری کردن	تَفَاخَر: افتخار
تَفَاد: خودداری / احتراز	فَاخِر: عالی / مفتخر / باشکوه /
تَفَادی: پرهیختن / پرهیزیدن /	لوكس (فر)
دامن کشیدن / طفره رفتن از /	فَاخوَرَة: کوزه گرخانه
دوری کردن از / احتراز کردن	فُخَّار: سُفال / سوفال
تَفَادِی الصَّدَام المُبَاشِر:	فُخَّار: سَر افرازی / سَر بَلندی
خودداری از درگیری مُسْتَقِیم	فُخَّارِی: سُفالی / سُفالین
فِدَاء: جان بازی / فداکاری	فُخَّارِانی: سُفالِگَر / کوزه گَر /
فِدائی: فِدائی / جانباز / جان	لولین ساز / کللال
سپار / جان افشان / از جان	فُخَرِی: افتخاری
گُذشته / کوماندو (انج)	فُخُور: سَر بَلند / مفتخر
فِدائیَة: فِدوئَت	فُخَامَة: شکوهمندی
فِدْیَة: فِدیه / خونبها / غرامت	فُخَم: مُجَلَّل / شکوهمند
جنگی / جزیه	فَادِح: مُزَاف / هَنگَمَت

فَرَح: شادی / راگ ورنگ	قُدو: قُربان / قُربانی / (عم) قُربون
مُفَرِّج: صفا بخش / دل افروز	قَدْ (شخص ~): نابغه / ژنی (فر)
تَفْرِیح: بَرخوایش / جوجه کشی	قَدْ (شیء ~): فوق العاده
فَرُخ (~ وَرَق مَثَلًا): لوح	فِرَاکَتوز: شهود میوه
فَرُخ (صَغِير الطَّيْرِ): لندوک	فَرُج / فُرُوج: فَرَج / مادگی
فَرُخ الصَّقَر: بازگ	مُتَفَرِّج: تماشاگر / تماشاچی
فَرُخ العَصْفُور: سابیون / سک	انْفَرَج: گشایش یافتن
فَرْد / أَفْرَاد: نَفَر / (ج) نَفَرَات	انْفَرَجَتْ أَساوریه: نیش باز
فَرْد الشَّرَاع: پادبان کشیدن	شدن / چین از ابرو گشادن
فِرْدَة: حق و حساب	انْفِرَاج: گشایش / تشنج زدائی /
فِرْدَة: لنگه	آشنی
فَرْدی: یک تنه	مُنْفَرَج: واگرا
فَرْدِيَّة: تک روی	فُرْجَة: تماشا / معرکه
فَرِيد: یگانه / یکه تاز / بی	فَرَجار: برگار (معرا) / دائره کش
مانند / بی نظیر / بی همتا	فَرَح: شاد شدن / ذوق نمودن /
لِلْفَرْد: سَرانه	قبلی و بلی رفتن دل
مُفَرَّد: مُفَرَّد	فَرُح / فَرَحان: فَرُح / فَرخنده /
انْفِرَادی: یک نفره	خوشحال / خوشدل / شاد /
انْفَرَدَ بِهِ: تا کردن	خوشوقت / دلشاد / دلگشاد /
مُنْفَرَد: یک جانبه	سَر خوش / سوگور و ملنگ /
تَفَرَّد: تَشْخُص	فَرَحناک / شادان / شادمان

الْفَرْزُ: رَدّه بَنَدی / دَسْتَه بَنَدی /

طَبَقَه بَنَدی / رَقَم بَنَدی /

دَرَجَه بَنَدی / مَادّه بَنَدی

فَرْز الأصوات: رَای شُماری

أَفَرْزُ: تَراوِیدن / تَراوِش کردن /

دَفَع کردن / بَیرون انداختن /

پَس دادن

إِفراز: تَراوِش / تَرشُّع

إِفرازات العَین: رِیمه / قی چَشم

إِفْرِیز: هَره خَاکَرِیز / هَزاره

إِفْرِیزُ البَاب: سَر دَر

قَرَس: مادیان

قَرَس النُّبَی: آخوندک

القَرَس الأعظم (فَلَک): ذو

الجنّاح

فَارِس: اسب سَوار / سَوار کَار /

سَواره نِظام

قُرُوسِیّه: اسب سَواری / اسب

بازی

قَرِيسَة: قُرانی / نَخجیر / طُممه

/ شِکار / هَدَف

أَفَرَدَ لَهُ: مُعین کردن / اِختِصاص

دادن

قُرادی: یک بَند / یک به یک

/ یک بیک / یک رَوال /

پِکان / قَرَدافر

فِرْدُوس: پُوشَت / پَر دیس (معر)

فِرْدُوسِی: پُوشَتی

قَر: کُریختَن / رَمِیدن / رَم کردن

/ بَهاک زدن / به چاک زدن

قَر بَجلِله: جان پَدَر بُردن

قَر مَن سَاحَة القِتال: سَیَر

افکنندن

فَارُ: وَر دار / وَر مال / فراری /

کُریزان

فَوار: کُریز / فرار

قُرُوبَة (لُعبَة): قِرقره / چَرخَک

مَقَر: کُریز / فرارگاه

قُرُوز: دَسْتَه بَنَدی کردن / مَادّه

بَنَدی کردن / جَور کردن /

دَسْت چَین کردن / فَلَخو کردن

فَرازة: رَجَگَر / جَور کُننده

مَفْرَش: رُو میزی	قَرِیْسَة ل: دُجَار .. / دَسْتُخوش ..
مَفْرَش سِریر: جاجیم	مُفْتَرَس: دَرَنده / زِیان
مَفْرُوش (شَقَّة ~ ة): مِیلَه (فر)	اِفْتَرَس: دو لپه خوردن / لپ
(اپارتمان ~)	لپ خوردن / هلپ هلپ
فُرْصَة: فُرْصَت / یارگی	خوردن / هول زدن
فُرْصَة العُمَر: فُرْصَتِ طَلایی	فِرَاسَة: رُو شِناسی / قِیَافَه شِناسی
فُرْصَة عَمَل: شُغْل	/ تِیز قَهْمی / تِیز هوشی
فُرْص: تحمیل کردن / گِرانبار	فُرسَخ: پَرَسَنگ / فَرَسَنگ (معر)
کردن	فُرش: گُستردن / فُرش کردن
فُرْصَ اِنَاوَة: تِلکَه بَند شدن	فُرش: زِیر انداز / رُو تَخْتی
فُرْصَ رَآیَه: حَرَف را بکُرسی	فُرشَ الارْضِ رَمَلاً: پِیَزر لای
نشانیدن	پالان گُذاشتن
فُرْصَ ضَرْبِیَة عَلی: مَالِیات بَستن	فُراش: فُراش / پَر قِیچی / آبدار
بر ~	فُراش: تَخْتِخواب / رَخْتِخواب
فُرْضاً / اِفْرِضْ! : بِالْفَرَضِ / فرضا	فُراش المَرَض: بَستَر
/ آمَدیم ...! گِیرِم که ...	فُراشَة: پَروانَه
فُرْضی: پِنداری / نِهشتی /	فُرشَاة: ماهوت / قَلَم مُو / فُرجه
بَرانگاشتی / قُرْضی	(معر)
فُرْضِیَة: فرض / قُرْضِیَه / نِهشته /	فُرشَاة المَلابِس: ماهوت پاک
بَرانگاشت / قَضِیَه قُرْضی	کُن
فُرُوض الطَّاعَة: رَسم خِدْمَت	فُرشَاة اَسنان: مِسواک

ایدهٔ فِرْطَة: دست باز / راد	فَرِيضَة / قَرَضُ: قَرْض / خِدْمَت
دَسْتُ / قَرَاخ آستین / کَرَم	/ وظیفه / گُناشت
پیشه	مَفْرُوضُ عَلٰی: تَحْمِيلی
من قَرُط ...: از بسکه ...	اِفْتَرَضَ: انگاشتن
قَرَعُ / اَفْرَعُ: رشته	اِفْتَرَضَ: مَجَازِی
قَرَع شَجَرَة: شاخ / شاخه	اَلْمُفْتَرَضُ اَنْ ...: قرار است که ..
قَرَعی: تبیی	مِنَ الْمُفْتَرَضِ: بِقَاعِدِه
مُتَفَرِّعُ: دوسره / مُنْشِوِب	قَرُطُ فِی: حُدْر کردن
قَرَعْنَة: قَرَعُونِیْتُ / تَقَرُّعُنْ	لَمْ یَقْرُطْ فِی: از دَسْتُ ندادن
مِتَقَرِّعُنْ: مقبِز	مُقْرِطُ: مُفْرَطُ / بیش از اندازه /
قَرَعُ مِنْ: تَمَام کردن / اِنْجَام	بیش از حد
دادن	أَقْرَطَ: زیاده رُوی کردن
قَرَعُ: خالی کردن / تَبِی کردن /	أَقْرَطَ فِی الْعَمَلِ: زور آوردن
تَخْلِیهِ کردن	إِفْرَاطُ: غُلُو / گِزافِی / اِفْرَاطُ /
فَارِغُ: تَبِی / خالی	زیادی / زیادتی / بی اعتدالی
مُقَرَّعُ: کاواک / توخالی / میان	إِفْرَاطُ وَتَفْرِیطُ: اِفْرَاطُ وَتَفْرِیطُ
تَبِی	اِنْقَرَطَ: در رفتن
قَرَاغُ: فَرَاغَتُ / خَلاَه	اِنْقَرَطَ عِقْدُهُ: شیرازه از هم
وَقْتُ الْقَرَاغِ: سَاعَتِ پِیْكَارِی /	گِسیختن / غار غار کردن / غار
وَقْتُ آزاد / قُرْصَت	و غور کردن

تفریق: پراکندگی	فَرَاغَ الإِطَارَ مِنَ الْهَوَاءِ: پَنَجَرِ
فَارَقَ: تَرَكَ کردن / ول کردن	شُدَن (انج)
فَارِقَ / فَرَقَ: واگردون / فَرَقَ /	تَفْرِیغَ: تَخْلِیَه / تَہِی سازی /
سَرَانَه	پَرَوَن بَرِی
فَارَقَ الْحَيَاءَ: دَر کُذَشْتَن	تَفْرِیغَ الْأَحْمَالِ: بَار افکندن
الفراق: دُورِی	مُتَفَرِّغٌ: پَیوسته کار / تَمَامِ وَقت
فَرْقَه: خان خانی / دو گروہی /	غَیْرِ مُتَفَرِّغٌ: پَارِه وَقت / غَیْرِ
دُودِستکی / نفاق / اختلاف	تَمَامِ وَقت / نِیمه وَقت /
لا یُفَارِقُهُ: پا پیا رفتن	شائِنده / متقاعد
فِرْقَه / فِرَقَ: گُروہ / دَستَه / (ج)	أَفْرَغَ: تَخْلِیَه کردن / تَہِی کردن /
دَسْتَجَات / جوقه / باند /	خالی کردن
إِکِیپ (فر)	أَفْرَغَ مِنَ الْهَوَاءِ: فَش زدن
فِرْقَه الْمَظَلَّاتِ: گُروہ چتر باز	اسْتَفْرَغَ: قی کردن / شکوفه
فِرْقَه أَمْنِیَّة: انتظام	کردن / بالآ آوردن / عر زدن
فِرْقَه إِنْقَاذِ: گُروہ نَجَات / اِکِیپِ	فَرَقَرَا: بَال زدن
نَجَات	فَرَقَ (بِعَثَر): پَرَاکندن / پَرَاکندن
فِرْقَه مُوسِیقِیَّة: دَستَه مُوزِیک /	/ پَرَاکنده کردن
کنسِرت (فر) / بَند (انج)	فَرَقَ تَسَدَ: تَفْرِقه اندازی
فِرْقَه صَحَابَةِ: نیروی جَمباز	أَفْرِیقًا: افریقا
فَرِیق (رُقبَة): سَرآشگر	أَفْرِیقًا: افریقائی
فَرِیق / فِرَقَ: تَیم (انج)	تَفَرَّقَ: وِلو شدن / داغون شدن

الْفَرِيقُ الْقَوْمِيُّ لِكُرَةِ الْقَدَمِ: تِيم

بِلَى قُوتِبَال

فَرِيقُ أَوَّل (رُتَبَة): سِبْهَبْد

اِفْتَرَقَ: جُدا شَدَن

التَّفْرِقَةُ الْعُنْصُورِيَّةُ: تَبْعِيضُ

نِزَادِي

عَدَمُ التَّفْرِقَةِ (حَيَدَة): هَمَه رَا

بِيك چَشَم دِيدَن / بِيك چَشَم

نِگَاه كُودَن / بِيك چَشَم نِگَاه

كُودَن

مُتَفَرِّق: پَرَاكَنَدَه / مُتَفَرِّق / پَرَت

وِپَلَا / رِيخْتَه وِپَاشِيْدَه

مُفَرَّق: چَار بَا زَار / چَار رَاه /

چَار سَو / چَار سَوَق / چَهَار

رَاه

مُفَرَّق الرِّأْس: تَارُك سَر

مَنْ مُفَرَّق الرِّأْس إِلَى أَخْمَصِ

الْقَتَمَيْنِ: سَر تَا پَا / سَرَاپَا / اَز

تَارُك سَر تَا نَوَك پَا

فِرْقَاطَة: فِرْقَت / نَاو تُو بِدَار /

كَشْتِي بَادِبَان دَار

فَرْقَة: تَق وَتَوَق / تَاب وَتَوَب /

تَرَق وَتَرَوَق / تَغ تَغ

فَرَك: مَالِيدَن / چِمَالَه كُودَن

فَرَك: مَالِش

قَرَم: قِيمَه كُودَن / قَرَمَه كُودَن /

قَلِيَه وَقُورَمَه كُودَن / قِيمَه

وَقُورَمَه كُودَن / چَرِيخ كُودَن

قَرْمَان / قَرَامِين: قَرْمَان (مَعَر) /

(ج) فَرَامِين

مَفْرَمَة: مَكُوشْت كُوب / مَكُوشْت

خُرْد كَن

قَرَامِلِ الْقَدَم: قَرِيزِ پَايِي

قَرَامِلِ الْيَد: قَرِيزِ دَسْتِي

قَرَامِلِ طَوَارِي: قَرِيزِ اضْطِرَارِي

قَرَامِلِ هَوَاء: قَرِيزِ بَادِي

قَرَمَلَة / قَرَامِل: قَرِيزِ

قَرَان: نَان پَز / نَانُوا / شَاطِر

قُرْن / أَفْرَان: أَجَاق / بَرِيجَن /

تَنُور / كُورَه

قُرْن طِينِي: كَلَك

قُرْن عَالِي الْحَرَارَة: پَزَاوَه

فَزَاغَة : داخل / مَتَرَس /	فَرَنَسَا : فرانسه
مَتَرَسَك / ناطوری / هَراسه	فِرَاه / قَرُو : پوستین / خَز
فَزَعُ إِلَيْهِ : پناه بُردن	فُرُوَة الرَّأْس : کاکل / کاکول
مُفَزِع : وَحْشَتَناک	فُرَاوَلَة : توت قَرَنگی / چگلک
فَزَلَكَة : لقلقه	اَلْفَتْرَى : پیرایه بَسْتَن
فُسْتُق : پسته (معر)	فُرْيَة : پیرایه / سَعَايَت / اَفْزَا
فُسْتُقَى (لَوْن) : پسته ای	فُرُورَة : چِیستان / لُغز / مَعْمَا
أَفْسَحَ الْمَجَال : میان دادن / دو	اِسْتَفَزَ : حریف بُردن / بَر
به دست کسی دادن	انگیختن / آج انداختن / از
فُسْحَة من الْوَقْت : فاصله	جا تیر کردن / کَجَش گرفتن /
فُسِیح : قَرَاخ / قَرَاخَناک / کُنَاد /	پکه زیاد گفتن
شایگان / جا دار / دَرانَدشت	اِسْتَفَزَا / اِسْتَفَزَاَت : تحریص
/ وَسِیح	/ تحریک / (ج) تحریکات
نَفْسُخ : از هَم دَر رفتن / تجزیه	مُسْتَفَزَ / اِسْتَفَزَايَ : محرک /
شدن / فرو ریختن / از هَم	برانگیزنده / عَصَبَانی کُننده
پاشیدن / فاسد شدن / مُتَلَاثِی	اَلْقَزَع : تَرَس / بَیم / وَحْشَت
شدن	اَفْقَزَع : رَمَانیدن / رَم کردن / از
فُسُخ : فسخ	جا پَرانَدن / رَم دادن
مُتَفَسِّخ : وا رَفْتَه / فرو ریخته /	قَزَع : از جا پَریدن / رَمیدن /
از هَم پاشیده	وَحْشَت زده شدن / دَل تُو
فاسد : تَبَاه	ریختن

مفسر: مفسر / سفرنگ گر	افسد: خراب کردن / تباه کردن
فسطاط: چادر صحرانی	ترکمون زدن / برهم زدن /
فسطوثة: یلن	یله کردن / باد کردن
فسفور: شیرنگ / فسفر (فر)	افسد بالتدلیل: لوس کردن
فاسق / فاسقة: هرزه / افسار	افسد مفعوله: وارویش را زدن /
گسیخته / ددری / ددر رو /	ورد وارو خواندن
بدکار / تر دامن	فساد: فساد / انحراف
فسق: لات بازی در آوردن	فساد (~ الطعام مثلاً): بوی
فسق: هرزگی / افسار گسیختگی	گرفتگی
/ بی سیرتی / بدکاری / تر	فساد الشيء: تباهی
دامنی / الواطی / الواطبازی /	فسد: تباه شدن / زیان داشتن
کش بازی / کش گیری	فسد (~ الطعام مثلاً): بوی زهم
فسقية: آب پره / فواره	دادن
فسل: هشلهف / هکف /	مفاسد: کثافات
جعلک / جعلق / جعلتق /	مفسد: تبهکار
دبنگ / دپوری / یقنعلی بقال	استفسار: پرسش / واپرس
فسیولوجیا: تن کرد شناسی /	استفسر: پرسش کردن
فیزیولوژی (فر)	تفسیر: توضیح / تعریف / بیان /
فسفساه: مرقع / کاشی معرف	شرح / تعبیر / تفسیر
قشر: هارت وپورت / هارت	تفسیر الأحلام: تعبیر خواب
وهورت	فسر: گزاردن / برگزار کردن

یفشُر / فشر: داو آمدن / دو

آمدن / داو برداشتن / دو

برداشتن / داو علی گلابی بر

داشتن / دو علی گلابی بر

داشتن

فشار: لاف زَن

یفش غله: وق دل خالی کردن /

وق دل را سرکسی در آوردن

افشک: خنشی کردن / حائل کردن

افشال: عقیم گذاری / خنشی

سازی

فاشل: بازنده

فشک: شکست خوردن /

ور شکستن / واماندن / به خاک

سیاه نشستن / تیر پَسَنگ

خوردن

فشک: شکست / (طبع) بی براری

فشک ذریع: شکستن مفتضاحانه

(~ خوردن)

افشِی (~ السُر): افشا شدن /

فاش شدن

افشِی السُر: جار زدن / جار

کشیدن / فاش ساختن / شیور

کشیدن

افشاه: افشاگری / فاش سازی /

اشکار سازی / افشاه

تَفَش: شیوع

تَفَش: شیوع یافتن / تاول زدن /

جوش زدن

مُتَفَش: همه گیر / جانگیر

الفصح (عید الـ ~): پاک (فر) /

عید پاک

افصح: ابراز کردن / اظهار کردن

افصاح: ابراز / اظهار

فصاحه: درفشانی / سُخَن

پرداز

فصیح: درفشان / زبان باز / شیوا

/ چابک سُخَن

الفصد: رگ زنی / فصد /

حجامت

تَفَصَد: تراویدن / تراوش کردن /

افشاندن / بیرون آمدن

فَصَدَّ: یادگش کردن / خون گرفتن / حجامت کردن / رگ زدن
 فَصَّ: پِه / کِج
 فَصَّ خَاتِمَ: نگین / بادامه
 فَصَّصَ: پِه کردن
 فَصَّلَ (فَضَائِلًا): وِثال دادن
 فَصَّلَ: جُدا کردن / مُسِخْتَنَ / مُسَلَّنَدَن / سَوا کردن
 فَصَّلَ (~ فِي أَمْرٍ): تَشْخِص
 دادن / داوری کردن / حکم دادن / قضاوت کردن
 فَصَّلَ (رَفَعَتْ): عَزَلَ / خَلَعَ / مُرَخَّصِي / بَرَكَناری
 فَصَّلَ (عَزَلَ): مُسِخْتَنَ / جُدا سازی / تَجْزِیه
 مَفْصُولُ: اخراج
 فَصَّلَ / فَصُولُ: کلاس (فر)
 فَصَّلَ / فَصُولُ السَّنَةِ: فَصَّلَ / فَصَلْهَا
 فَصَّلَ الْقَوَاتِ: جُدا سازی نیروها

فَصَّلَ دِرَاسِيَّ: تَرِم (انج)
 فَصَّلَ فِي الْقَضَايَا: داوری کردن / داد رسی کردن
 فَصَّلَ (ع): وِیرگول (فر)
 فَصَّلَ (مَجْلَّةً ~ ع): سه ماهه (مجله ~)
 انفصال: جُدائی
 الانفصَالِيَّةُ: تَجْزِیه طَلَبِی
 الانفصَالِيُون: تَجْزِیه طَلَبَان
 انفصالی: جُدا گیرا / تَجْزِیه طَلَب
 / انشعابی
 انفصل: جُدا شدن / سَوا شدن / از هَم سَوا شدن / پِهم خوردن
 انفصلَ عنها: تَرَک گفتن
 بالتفصيل: بَا آب و تاب
 بشكلٍ مُنفصلٍ: عَلِیجده
 تفصیل / تَفْصِیلات: دَقَائِقُ / (ج) جُزئیات
 تفصیل (~ الثَّیَابِ): بُرَش
 تفصیل الأنباء: مَشْرُوح اخبار
 فِصْیلة (أَحْیاء): تِیرِه

فَصِيلَةٌ (عسْكَرِيَّة): گروهان /

رسته

فَصِيلَةُ الدَّم: گرو و خُون

الفَصِيلَةُ الْبَادِنَجَانِيَّة: بادنجانیان

مِفْصَل / مِفْصَلَةٌ: لولا

مِفْصَلِي: لولائی

أَلَمِ الْمَفَاصِل: باو مفاصل

مِفْصَل / تَفْصِيلِي: پُر آب و تاب /

مَبْسُوط

فَاصِل (ساوَم): چانه زدن /

چک و چانه زدن / چک

و چوک زدن / و رَاجی کردن

فِصَال (مساوَمَة): و رَاجی

فِصَال (فِطَام): از شیر گیری /

شیر و آگیران

مُنْفَصِل: جدا

فَاصِل (بَات): قاطع / قَطعی /

حَصْرِي

فَاصِل / فَوَاصِل: فاصله / دیواره

/ جُدَاکَر / جُداساز / تینغه /

حایل

فَاصِلٌ زَمَنِيّ: وَقْفه / مُدَّت /

ایست / خلال / فاصله زَمَانِي

فَصَمَّ عَرَاه: بَند از بَند جُدا کردن

فُصَامِي: اسکیزوفرنیایی /

اسکیزوفرنیک (فر) / مَبْتَلَا

بجنون جوانی

فُصَام (~ الشَّخْصِيَّة): جُنُون

جَوَانِي / اسکیزوفرنی (فر)

فَضَح: ننگین کردن / هشدَر

کردن / شیور کشیدن / جار

زدن / جار کشیدن / لو دادن /

پَرده برداشتن / پَرده دریدن /

برو آوردن / نقش را در آوردن

/ روی دائره ریختن / روی

داره ریختن / از پَرده بیرون

کردن / دخل آوردن / خیکی

بار آوردن / خیکی بالا آوردن

/ بی پناه گذاشتن / بی حفاظ

گُذاردن / در معرض گذاشتن /

نمایش دادن / انشاء کردن

اِفْتِضاح: رَسوایی / شِباع

فَضْفَضَ: دَرَدِ دِلْ گُفْتَن / جِیک

زَدَن / دَسْتِ از جَان شُسْتَن /

بَر زَبَانِ آوَرَدَن

فَضْلَ: بَرْتَرِیِ دَادَن / تَرْجِیحِ دَادَن

/ بَر گَزِیدَن

فَضْلَ: هُنَر

بِفَضْلِ...: بِشَرْفِ... / (طَلِج) بَا

شِرَافَتِ...

تَفَضَّلْ! بِفَرَمَایِد!

تَفَضَّلَ عَلَیْهِ پَ: اَرْزَانِیِ دَاشْتَن بَا

... / مَرَحَمَتِ کَرْدَن

فَاضِلْ / أَفَاضِلْ: سَتُودَه / مُحْتَرَمْ

/ شَرِیف / پَسَنَدِیدَه / بُزُرْگَوَار

/ اِبْرُومَنْد / شِرَافَتْمَنْد / فَرَجَاد

/ فَرَزَار

الأَفْضَلُ: بَهِتَرِیْن / مُتَبَّهَا

التَّفَاضُلُ وَالتَّكَامُلُ: دِیْفَرِزَانَسِیل

وَإِزْتِگَرَال

أَفْضَلِیَّةً: بَرْتَرِیِ

مِنْ فَضْلِكَ!؛ لُطْفًا!

تَفْضِیل / مُفَاضَلَة: تَرْجِیحِ

اَفْضِیْحَ: بُوْقِ حَمَامْ شَدَن / سَر

زَبَانِ اُفْتَادَن / تَشْتِوِ رَسَوَانِیِ از

بَامِ اُفْتَادَن

اِنْفَضَحَ: اَفْشَا شَدَن / فَاشِ شَدَن

فَاضِحَ: اِفْضَاحِ آوَر / فَضِیْحَتِیِ /

رَسَوَانِیِ آوَر / خَفْتِ آوَر /

نَنگِیْن / نَا مَطْبُوع

فَضَحَ: اَفْشَا گَرِیِ

فَضِیْحَة: رَسَوَانِیِ / اِفْضَاحِ /

خَفْتِ / نَنگِ / فَضَاحَتِ /

سِیَّه رُونِیِ / بِیِ اِبْرُونِیِ / شَنْعَتِ

مُقْتَضَحَ: رَسَوَا / (عَم) خِیْتِ

وِیْتِ

فَضْ: نَاو ... رَا گَشُودَن / مَهِر ...

رَا گَشُودَن / مَهِر ... رَا شِگَسْتَن

فَضْ: نِزَاعَا، وَارِیزِ کَرْدَن

فَضْ: الْبَكَارَة: بَكَارَتِ بُرْدَن

فَضَّة: نُقْرَه / سِیْمِ

فَضْ: سِیْمِیْن / نُقْرَگِیْن / نُقْرَه ای

/ نُقْرَه فَاَم

فَضِیَّاتِ: نُقْرَه آلَاتِ

تَفْضِلی: تَرْجِیحی / امتیازی /

امتیاز دهنده / مقدم

فَضَلات: مَدْفُوع / پس مانده /

فَضله / زوائد / گه

فُضُول: فُضُولی (~ کردن)

فُضُولی: قُلْتُنی / بُلْتُضُول / فُضُول

/ حاشیه نشین

فَضِیلة: فُضائل: شایستگی /

سزاواری

الْفَضِیلة: پرهیزکاری / پاکدامنی

/ عِفَّت

أَفْضَى إلی: نتیجه دادن / سَبَب

شدن / به ... منجر شدن

أَفْضَى بِمَكْنُونِ قَلْبِهِ: دَرَوِ دل

کردن / جیک زدن / بَرِ زَمان

آوردن / اسرار دل را گفتن /

راز خود را فاش کردن

فَضَاء: فُضا

يُفْضِی إلی ...: مُنْجَرِ به ...

فِطْرَة: فِطْرَت / هوشرب طبیعی

الْفِطْرَة السَّلیمة: حَسُّ عام /

فَضاوِت: صَحیح / عَقْل سَلیم

فِطْرِی: جِلی / لدنی / غریزی /

فِطْرِی / لا یَنفَک / مادر زادی

/ ارثی / مَوروثی / ذاتی /

خَلَقْتِی / اصلی / خُدادادی /

دُرُون زاد / دُرُونی / چسبنده

أَفْطَرَ: چاشت خوردن

إِفْطار: صُبحانه / چاشت

إِفْطار (بَعْدَ صَوْم): روزه گُشادن

فِطْر: گیاه فارچی / قارچ /

جوزَن

أَفْطَسَ الْأَنْفَ: پَنج بینی

فِطام: از شیرگیری / شیرواگیران

فَطَمَ: از شیر گرفتن / از شیر مادر

گرفتن / از پستان گرفتن

فَطِنَ: زَرَنگ / زیرک / مو

شِکاف / ناقل / محیل / حیل

گَر / بینا

فَطِنَ إلی: دَرِیافتن / دَرک کردن

فَعَّلَ: یکار انداختن / بفعالیّت

پُر داختن / کنش و رک کردن

فَعَّلَهُ: کردار

فَاعِلٌ: مُسْنَدُ الیه

فَاعِلٌ خَیْرٌ: ثوابکار

مَفْعُولٌ بِهِ: مفعول

فَعَّالٌ: کارآمد / کارا / مؤثر

فَعَالِیَّةٌ: فَعَالِیَّتٌ / کارآمدی /

کارائی / قابلیت

فَوَاعِلُ: فَعْلُهُ / عَمَلُهُ / (ج)

عملجات

اِفْتَعَالَ الْمُشْكِلَاتُ: دَسْتِه گُل به

آب دادن / تراشیدن اشکال

اِفْتَعَلَ: گواریدن / اختراع کردن

/ ترکیب کردن / پختن /

دُرُست کردن / جَعَلَ کردن

مُفْتَعَلَ: جَعَلُ / مجعول /

ساختگی / مَوْهُوم

اِنْفَعَلَ (اِسْتَجَابَ): واگنیش نشان

دادن / واگنیش کردن / عکس

العمل نشان دادن

فِطْنَةٌ: تیز هوشی / تیز فهمی /

بصیرت / بینائی / دریافت /

ناقلایی

فَقْطٌ: گُستاخ / زُمُخت / سَتَبَر

فُظْلَانَةٌ: گُستاخی / خُشُونَت /

دُرُشتی

فَقَصٌ: ریق در آوردن

مَفْعَصٌ: آب لبه / آب لمبو /

آب لبو

فَعَلَ: کردن

فِعْلِيٌّ: حَقِیقِي / واقعی

فِعْلِيًّا: عَمَلًا

فِعْلٌ (وَرَدٌ فِعْلٌ): کنش (و

واکنش)

فِعْلُ الْخَيْرِ: خَیْر خواهی / نیک

خواهی / نَوَع پُرسَی /

سَخَاوَتْمَنَدی

فَعَلَ الْمُسْتَحِيلُ: فِیل هُوَا کردن

فِعْلٌ مُسَاعِدٌ: مُعِین فِعْلٌ (کردن /

شدن / تَوَاسُتَن / بایستن ...)

فِعْلًا: حَقِیقَتًا / واقعا / راستی

أَفْعُوَان : اژدَر	انْفَعَلَ (ثَار) : آشفته شدن /
أَفْعَى : تیر مار / تیره مار / شیا	سَرَّاسِمَه شدن / پَرِشان شدن
فَقَّا : شکافتن / پاره کردن /	انْفَعَال (اضطراب) : سَرَّاسِمَگی /
دَریدن	اَشْفَتَگی / هَبْجان / شُور
انْفَقَات مَرَوته : دَل سَر رفتن /	انْفَعَال (وَدُ فِعْل) : واگِش /
سَر آمدن دَل / صَفرا با یِمونی	عکس العمل
شِکستن	انْفَعَالی : آتشی مزاج / سودایی /
اِفْتِقَاد : محرومیت	احساساتی
اِفْتَقَدَ : نداشتن / احساس قُتدان	مُنْفَعِل : آشفته / مضطرب
... را کردن	تَفْعیل : فَعَّالازی
تَفَقَّدَ : بازدید کردن	مُفَاعِل : رَاکُتور (انج)
تَفَقَّدَ الجِیش : سان دیدن	مُفَاعِل نَوَوِی : رَاکُتور اتمی
تَفَقَّدَ : بازدید	تَفَاعَل : بَرَهَم کُشِش / کُشِش
فَقَدَ : گُم کردن / از دَسْت دادن	مُتَقَابِل / تَفَاعَل / فِعْل وانفعال
فَقَدَ : گُم شدن / از بَین رفتن / از	/ عَمَل مُتَقَابِل
دَسْت رفتن / نَفله شدن	تَفَاعَل مَعَ : واگِش نشان دادن /
فَقَدَ الوَعی : از حال رفتن / بی	واگِش کردن / عکس العمل
خود شدن / غَش کردن	نشان دادن
فَقَدَ اَثَرَه : بی گُم کردن	مُفَعَم : سَرشار / لَمَّالَم / کَب په
فَقَدَ رَوْنَقَه : عنش در آمدن / از	کَب / کَبَّالِب / کَبْرِیز / کَب په لیز
سکه افتادن / ریش در آمدن	مُفَعَم بِالْحَیَوِیَّة : سَرزنده

فَقَدْ عَزِيزًا لَدَيْهِ : نَكَبَتْ زده /

نَكَبَتِي

فَقْدَانُ الْوَعَى : غَش

مَفْقُودٌ : گُم / گُم و گور / نا پدید

فَقْرٌ : تهیدستی / لاتی / احتیاج /

فَقْرٌ / تَنگدستی / نیازمندی /

استیصال

فَقْرٌ مُدْفِعٌ : لاتی

فَقْرَةٌ (بِالظُّهْرِ) : قتره / ققاره /

مُهره

فَقَرَاتُ الظُّهْرِ : مازن / مازه /

پُشت مازه / تیره پُشت

فَقْرَةٌ (~ مِنْ نَصٍّ) : قتره /

عِبَارَت

فَقَارِيَاتٌ : مهره داران /

حیواناتِ ذوققار

لَا فَقَارِيَاتُ : بی مهرگان

إِفْتَقَر (فَقْدَ مَا يَمْلِكُ) : پاک

باختن

إِفْتَقَرَ إِلَى : نداشتن / کم داشتن /

ناپدید ...

فَقِيرٌ : تهیدست / لات آسمان

جل / لاتی پاتی / لات ویات /

لات ولوت / لات لوتی /

دربوزه / پزوا / عینیه / سیه

روز / فزناک / فزناک / بی

مایه

فَقَسٌ : هاشور زدن / جوجه

بیرون آمدن

فَقَسٌ : جوجه گیری

فَقَطٌ : تنها / (طج) محض

فُقَاعَةٌ / فُقَاعَاتُ / فُقَاعِيعُ :

حباب / آبسوار

تَفَاقَمٌ : ریشه دواندن / بمونی بند

هستن / درگرفتن / بد تر شدن

فَقَمَةٌ : گوساله ماهی / خوک آبی

فِقْهُ اللُّغَةِ : لُغَتُ شِنَاسٍ / عِلْمُ

زبان

فَقِيَهُ : شریعتمدار / قانون دان

فَقِي / فُقَيْهَا : مُلَا

عَلَى فِكْرَتَا : راستی

فَكْرٌ : اندیشیدن

فَكَكْ: مُجْزَأَ کردن / تجزیه کردن	فِکَر: اندیشه / تفکر
/ اوراق کردن / سوا کردن /	فِکْرَة: اندیشه
پیاده کردن	فِکْرِي: فِکَرِي
مَفْک: آچار / آجیل پیچ	مُفَكِّر: صاحب نظر
مُفْکْک: بر چیده	مُفْکْرَة: بِيَاض / دفتر یادداشت
فَاکِهَة: مَيَوَة	فُک / فُکَّان: آرواره
فَاکِهَة مُجْجَفَة: بلکه خُشْکِبَار /	فُکَة (نُقُود): پُول خُرد
برگه خُشْکِبَار	فُک الحِصَار: مُحَاصِرَه را
فُکْهَانِي: مَيَوَة فروش	شِکستن
فُکَاهَة: شُوخِي / بَذَلَه	فُک الشُّفْرَة: استخراج رَمَز
فُکَاهِي: شُوخِي آمیز / خَنَدَة آوَر	فُک تَکْشِيرَتَه: چین از ابرو
/ فُکَاهِي	کُشادن
مَفْلَاس: قِمیل فَنَگ	فُک قَبِدَه: بَند بَر گِرفتن / بَند از
أَفْلَتَ / إِفْلَات: وِل شدن / دَر	بَند جُدا کردن
رفتن / به چاک زدن	تَفْکِیک: تَفْکِیک / تجزیه
فَلَاتِي: جَو جُولَه بِهَم زَن	تَفْکُک: کُستن / به هَم ریختن /
فَلْتَة: ناوَره	بَر چیده شدن / داغون شدن /
فَلْتَة لِسَان: اِشْتِبَاو لَبِي	از هَم دَر رفتن
أَفْلَحَ: کَامِیَاب شدن / مَوْقُود شدن	تَفْکُک: کُستکی / بِهَم خور دگی
/ مَوْقُفَت یافتن	/ تَفْکِیک / از هَم پاشیدگی /
فَالِح (لِلسُخْرِيَة): ظَالِم	فرو ریختگی / تجزیه

الفَلاحَةُ: کشاورزی / فَلَاحَتْ /
رَعَيْتُ

الفَلاح: کامیابی / کامروائی /
پیروزی / مُوقَّتِیت

فَلاح: دهانی / روستائی / روستا
نشین / دَخو / رَعَيْتُ

فَلاح (چلف): اویارقلی / اجلافی
/ فرشتن / قلشن / قورشن /

مدمغ / مدمق / نَگد / یار
دانقلی / شتر شاه

فَلاح ساذج: قَلَعَلِی
فَلَحَسَة: لقلقه

فَلَذَة الکَبِد: رُود

عِلْمُ الفِلَازَات: فِلَزَ شِناسی

فِلَز / فِلَزَات: فِلَز / (ج) فِلَزَات
فِلَزَی: فِلَزَی

أَفْلَسَ: وَر شِکستن / بساط چیده
شدن

إِفْلَاس: وَر شِکستگی / وَر

شِکست

مُفْلَس: وَر شِکسته / وَنَک

تَفْلِيسَة: إعلان وَر شِکستگی /
اَکْهَی وَر شِکستگی

فَلَسَفَة: فَلَسَفَه
فَلَسَفَ: فَلَسَفَی

فَبِلَسُوف: حکیم

فَلاش: لامِب عکاسی

فَلِیل: فِلَیل

فَلِیل أَسود: باباری / کولَم

اِنْفَلَقَ: پکیدن / قاج خوردن

فَالِق / فَوَالِق: شِکاف / زاو /

تَرک / شیار

فَلَقَ: رُوزَن / زاو

فَلَقَ: دَریدن / شقه کردن /

شِکاکَتَن / خلانیدن

فَبِلَقَ / فَبِلَاق: هَنگ / رِلَزِیون (فرا)

الفَلْک: سِیَهر / جَرَح / کِیهان /

گَیهان / کیوان / گردون

فَلْکَی: هَبْتِی / نُبْجومی

عِلْمُ الفَلْک: هَبْت / حَبَات /

سِناره شِناسی / اختر شِناسی /

هَبْت شِناسی

فلوكة : كرجى	فنزويلا : ونزولا
فُلان : فُلان (معر) / فُلانكس	فَنَطَ / تَقْنِيَطَ : برزدن
الفُلَانِي : كَذَانِي	فَانِلَة : زير پوش
فَلَنَكَة / فَلَنَكَات : تراورس (انج)	فَانِلَة (قُماش ~) : فلانل
فَلُورِسِينت : فلونورسان (فر)	فَنَلَنَدَه : فنلاند / فنلند
فَلَاة : بِيَابَان / كوير / دَشْت /	الفنون الجميلة : هنرهای زیبا
هامون / پید / صَحْرا	فَن : هنر
فَلَى / تَفْلِيَة : سَر جُستَن / شپش	فَنِي : هنرمندانه
گذاشتن / شپشه کردن	فَنَان : هنرمند / هنرور / آرئست
يَقْلِي (يَفْتُش بِدِقَّة) : لا به لای	(فر)
چیزی گشتن	فَنِي (تَقْنِي) : متخصص فنی / اهل
فَلِين : چوب پنبه	فَن / ذِفَن / شِگَرْدِگَر / کار دان
فَلِينِي : چوب پنبه ای	/ کار شناس فنی / تَکْنِيسِيَن
الْقَم : دَهَان / دَهَن / کپ	(فر)
قَم الشَّيْء : لَبَه / دَهَنه	فَنَاء : حیات / حیاط / محوطه
فَنجَان شای : فَنجَان چای	أَفَنِي : فَنَّا کردن / نابود کردن /
تَقْنِيد : تَخْطِنَه	مصرف کردن / تحلیل بردن
فَنَدَ (~ الادِّعَاءات) : تَخْطِنَه	فَنِي : باد شدن / نیست شدن / از
کردن (مَطَالِب را ~)	پا در آمدن / تحلیل رفتن
فُنْدُق : فندق / هَيْل (انج)	الفَنَاء : فَنَّا پذیری / مرگ و میر /
فَنَار : فاروس / فانوس دریائی	ویرائی / میرش / بَشَرَت

اِسْتِفْهَام: پُریش / پُرس وجو / استفسار	فَان: فَنّا پَذیر / فانی / مُردنی / زَمانی
اِسْتَفْهَم: پُریش کردن	فَهْد: یوز پَلَنگ
يَقُوْتُ (يَطْنُش): نَدیده گرفتن /	فِهْرِس: فِهْرِست (معمر)
کور خَواندن / چَشَم پوشیدن /	فِهْرِس الکَلِمات: واژه نِما
چَشَم پوشی کردن / پش گوشت انداختن	فَهْرَسَة: شاخص گذاری / فهرست سازی
قَوَات: مرور / سپَری شدن	مُفَهْرَس: شاخص دار
تَقْوِيت (طَنَاش): چَشَم پوشی /	فَهْلَوَة: از آب کره گرفتن / از سوراخ سوزن بیرون رفتن /
إِغْمَاض	رِنْدی کردن / تَک پا راه رفتن / تَک پَنجِه راه رفتن
فَاحَت الرَّائِحَة: بو بَلَنَد شدن	فَهْم: دَریابی / یابش
عَلَى القَوْرِ: هَرَجِه زودتر / اَنَا /	فَهْم: فِهْمیدن / تَلَقّی کردن /
جَلدی / جَبِرینگی / در دَم /	حالی شدن / رَوَشن شدن /
چَهَار نَعْل / چَار نَعْل / دَسْت	دَرک کردن / دَریافتن
بَنَقْد / چَککی / آب خوردن /	فَهْم المَغزَى: پِگوشو چیزِ رسیدن
هَمَانَدَم / هَمَانگاه	تَقَاهُم: سازگاری / هَمَاهَنگی
فَارَة النُّجَار: رِنده نَجاری	التَقَاهُم المُشْتَرَك بَيْنَ البَلَدَيْنِ: حُسن تقاهُم میان دُو کُشور
فَار: مُوش	
فَار المَسك: کَر مُوش	
فَارَة (كُمبِيوْتَر mouse): مُوشواره	

عَمَّتِ الْفَوْضَى : شیرازه از هم
 گسیختن / غار غار کردن / غار
 وغور کردن
 فِي حَالَةِ فَوْضَى : فانی / فاطی /
 هردم کلنگ
 فَاوَضَ / تَفَاوَضَ : مذاکره کردن /
 گفتگو کردن
 تَفَاوَضَ : مذاکره
 مُفَاوَضَ : مذاکره کننده
 مُفَاوَضَاتٌ ثُنَائِيَّةٌ : مذاکراتِ دو
 جانبه
 تَفْوِیضَ : واگذاری / وکالت /
 نیابت
 فَوْضَ : نمایندگی دادن / وکالت
 کردن / واگذار کردن / نیابت
 کردن
 مُفَوَّضَةٌ : نمایندگی
 مُفَوَّضٌ : کمیسر (فر) / نام
 الاختیار

فَوَّارٌ : جوش شیرین
 فَوْرِيٌّ : آبی / تَر و چَسب / تَر
 وَفَرَزٌ / بَرَقِ
 فَاَرٌ / فَوْرَانٌ : گاز دادن
 فَوْرَانٌ : گاز
 فَاَنَزَ : کامروا / برنده
 فَاَزَ : پیروز شدن
 فَاَزَيْدٌ : بدست آوردن
 فَوَزٌ : پیروزی / بُرد / کامروائی /
 ظفرمندی
 فَوْشِيَا (لُون) : فوکیه
 فَوْضَى : الم شنگه / شله قلم کار
 / هَرْت / هَرْت وِیَرْت / هَرْتِ
 پَرْتِ / هَرَج وِیَرَج / اُردو بازار
 / اَنارشی (فر)
 فَوْضَوِيٌّ : آشوب طلب /
 اَنارشِیست (فر)
 فَوْضَوِيَّةٌ : هَرَج وِیَرَج گِرانی /
 اَنارشِیسم (فر)

فُوقُ: بَرْتَری	فُوطَة: حَوْلَه / آبجین / لُنگ /
فَاقَة: تَهیدستی / لاتی / احتیاج /	رُومال / پِشَلَنک / خُشک
فُقر / تَنگدستی / نیازمندی	کن / قَطیفه / بَشگیر (معرا)
فُواق: اسکرک / سسکه /	فُوقُ: ... روی ...
زغکک / هاکک / حکک /	فُوقُ البَنَفَسجی: وِراءِ بِنَش /
هَکَک (مَ کردن)	بالای بَنَشه ای
فُول: باقِلا	فُوقُ البِیعَة: سَرک
فُولاد: فولاد / فولاد (معرا)	فَاقُ: جِلو افتادن / سَبَقَت گرفتن
فُولادی: فولادین / فولادین	بر / بَرْتَری داشتن بر
فُولت: وُلْت (انج)	فایق: سَر دماغ / سَر حال / نَر
فُولکلور: تُوْده شِناسی	دماغ
فُوهَة: لَبک / لَبَه / دَهَنه	فائِق: فُوقُ العاده
فُفُوَه: تَلَفُظ کردن	مُتَفُوقُ: فائِق / فایق
مُفُوهَة: فَصیح / شِیوا / سُخْوَور /	تُفُوقُ (مَ علی ...): بَر سَر آمَدَن /
سُخْن آرا	رُودَسْت بالا آمَدَن / چَریدَن
الفُوهَة (عُشْب صِیغی): رُونیاس	/ بَرْتَری داشتن بر / تَفُوقُ
فِنات: اصناف / دَسْتجات	جُسْتَن بر / سَبَقَت گرفتن بر
فِتَه: طایفه / صنف / فِشَر / رسته	اَفَاقُ: پِخود آمَدَن / جا خوردن /
/ فِراکسیون (فر)	به حال آمَدَن / پِهوش آمَدَن
فی: دَر / تو	اَفَاقُ مَن غَفُوه: چِرت پاره شدن
فِیتامین: وِیتامین (فر)	اَفاقَه: پِهوش آورَدَن

الفِیزِیاءُ التَّوَوِیَّةُ: فیزیکی هسته

ای

عَالَمُ فِیزِیاء: فیزیک دان

فِیزِیائی / فِیزِیقِی: فیزیکی

فِیزِیتا: پامزد / پایمزد / ویزت

فِیش (فی القُمان): رُتون (فر)

فِیش (ورقة صَغِیرَة): برگه

فِیشَة: دو شاخه / گیرک

فِیض: فراوانی / بسیاری / وفور /

قَرط / فیض / کثرت

فائِض: مازاد / فزون / افزونه

فائِض الدَّخْل: مازاد بر درآمد /

اضافه مداحیل

فائِض المِوازَنَة: اضافه بودجه

فِیاض: فراوان / پر پشت / قِیض

بَخش / پُر برکت

قِیضان: سِل / سیلاب / توفان /

طوفان

مُسْتَفِیض: مَبسوط

داء الفِیل: پاغر / پاغره

فِیل: پیل (معر)

فِیتُو: ونو (انج)

اِسْتِفَادَة: از ... استفاده بُردن /

سُود گرفتن / یاری گرفتن

اِسْتِفَادَة: سُود بری / انتفاع

فائِدَة: سُود / ثَمَر / صَرْفَه / فایده

فائِدَة مَصْرِفِیَة: فِرْع پول

أَفاد: سودمند بودن / پدرد

خوردن / دارای ارزش بودن /

فایده بخشیدن

مُسْتَفِید: بهره مند / ذِیَنْفَع

مُفِید: بَرومند / سودمند

مَفاد: مَفاد / فُحوا / چِسم

مَفِیش فائِدَة: فایده ندارد!

فِیدِیو: ویدئو (انج)

فِیروس: ویروس (فر)

مُضاد الفِیروسات (پَرنامِج ~)

ویروس کش (پَرنامِه ~)

الفِیروز: فیروزه / پیروزه (معر)

الفِیزِیاء: فیزیکی / طَبِیعیات

الفِیزِیاء الحِیَوِیَّة: زیست

فیزیکی

فِیلا: ویلا (فر)

فِیلم: فیلْم / فلم (انج)

فِیلم تَسجیلی: فیلْم خَبَری

فِیلم تَصویر: فیلْم عَکاسی

فِیلم عاطفی: فیلْم عاشِقانَه

فِیلم کَرْتُون: مُضحِک قَلَمی

فِیلم وَثائِقی: فیلْم مُسْتَد

فِیلِیه: فیلَه (فر)

فِینُو: نان سَفید

فِیوز: فِیوز (انج)

فِیولین: کمانچَه / ویولون (فر)

قَبِیح: زشت / آب نکشیده /

بَدِیْل

قُبْح: زشتی / بَدِیْل

قُبْح الْمَنْظَر: بَدِیْل ترکیبی

قَبِیح الْمَنْظَر: نازیب / عَن

ترکیب / بَدِیْل ترکیب / بَدِیْل پوز /

بَدِیْل دَک و پوز / بَدِیْل ریخت / بَدِیْل

نِما / عَجایِب / عَجایِب / بَدِیْل

رِحاظ / بی ریخت

المقابر: گورستان / قَبْرِستان /

آرامگاه / قَبْرِگاه / گورخانه

قَبْرِ / قُبُور: گور

قَبْرِ الْجُنْدِ الْمَجْهُول: آرامگاه و

سَرِراز گُمنام

مَقْبَرَة: قَبْرِگاه / مَزار

قُبُور: قَبْرِس

مِقْبَس الکهرباء: دو شاخه /

گِیرِک

قَبْضَة: مُشْت / پَنجه

مِقْبَض: دَست / قَبْضه

قار: قیر / قیل / کرف / زفت

(معر)

قاشانی: کاشی

قَامُوس: فَرهنگ / لُغَت نامه /

واژه نامه

قُبَّة: گُنبد / طارَم

القُبَّة السَّمَاوِیَّة: افلاک نِما /

سِیَّاره نِما / ستاره دیدگاه

قُبَّة الصُّخْرَة: گُنبدِ سَنگ

قُبَّة مَضْلَعَة: گُنبدِ چند بِر

قُبَّیَّة: گُنبدِ چَه

قِیَابِی: مَقْبِی: گُنبدِ دار / گُنبدِ

قَبِه دار / ناقدیس / طاقدیس

قُبْح: زشت کردن / بَدِیْل ترکیب

کردن

مِقْبَضُ السُّكَّينِ أَوْ الْخِنْجَرِ :
مُتَه

اِنْقَبَضَ قَلْبُهُ : دَل گرفتن / دلگیری

شدن / دَل تُو ریختن

اَلْقَى الْقَبْضَ عَلَى : باز داشتن /

بازداشت کردن / دَسْتگیر

کردن / توقیف کردن / گیر

انداختن

اَلْقَى الْقَبْضَ عَلَى : بازداشت شدن

/ دَسْتگیر شدن / توقیف شدن

قَبْطَان / ناوَر / ناویان / ناخُدا /

ناوِخُدا / کشتیران / کاپیتان

(فر)

قَابِع : قَمبرگ

قَبَّع : کز کردن / کناره گیری کردن

/ مُنزَوِی شدن

قُبْعَة : شاپو (فر)

قُبْعَة بِرِبَاطِ حَوْلِ الْوَجْهِ : گلونه

قَبَّلَ : پَذیرفتن / قبول کردن

اَلْقَبُولُ بِالْجَامِعَةِ : پَذیرفتن دَر

دانشگاه

اَلْمُسْتَقْبَلُ : آینده

اَلْمُقَابِلُ نَقْدًا : خُشْکِه

تَقَبَّلَ : سینه مُشَادَن

تَقَبَّلَ اَللّٰهُ ! : قبول باشد!

تَقَبَّلَ النَّصِيحُ : رُکُوشِ دَل شنیدن

عَبَّرَ مَقْبُولُ : نَاسَند

فِي مُقَابِلِ ... : دَر مُقَابِلِ ... / اِزَامِ

...

قَابَلٌ : دیدن کردن

قَابِلٌ لِه : قَابِلِ ...

قَابِلَةٌ : دایه (معر) / دَدَه / باراج /

قَابِلَه / ماما / ماماچه /

پیشکاره

قَابِلِيَّةٌ : قَابِلِيَّت

قُبَاةٌ (تَوَلَّدَ) : دایگی / مامانی /

قَابِلِگی (~ کردن)

قَبَّلَ : بوسیدن / بوسه زدن

قُبْلَةٌ : بوسه / ماچ / موچ

اَلتَّقْبِيلُ اَلْمُتَوَاصِلُ (لِلسَّخَرِيَّةِ) :

تاهاله چَسَانیدن

قَبْلَى : پیشکی

قَبُولُ مُتَقَاتِع (عمارة) : پلان	قَبْلَى : ایلی / ایلاتی
چلیپائی	قَبِيلَةٌ / قَبَائِل : ایل / ایلات
قُبَاء : یلمه / تیلان / قُبَا	مُتَقَابِلَان : پیشاپیش
قُتِرَ : کم دادن / از روی لثامت	مُقَابَلَةٌ : ملاقات
دادن	مُقَبَّلَات : چاشنی / پیشخوردها
تَقْتِير : خبسی / چس خوری	مَقْبُول : عاؤله / قبول
مُقْتَر : تنگ چشم / نَخور /	مَقْبُول (تَقْدِير) : پذیرفته
جوکی / خَسِيس / چس خور /	مِنْ قَبْلِ : قبلاً
کنس / کم خرچ / گِران کبسه	مِنْ قَبْلِ : از طرف ...
الْقَتْلُ : آدم کشی / مرگِ سُرخ	اِسْتِقْبَال : پذیرائی / پیشباز /
الْقَتْلُ الرَّحِيم : مرگِ آسان	پیشواز
قَاتِل : جنگیدن / دست و پنجه	اِسْتِقْبَالُ حَافِل : پذیرائی با
نرم کردن	شِکوه
قَاتِل (شَخْصٌ ~) : آدم کش /	اِسْتَقْبَل : پذیرائی کردن
قَاتِل / کُشَنده / خونی	مَوْظَفُ اِلِاِسْتِقْبَال : پذیران /
قَاتِل (شَءٌ ~) : کُشَنده / مهلک	پذیرا / پذیرنده
قِتَال : جنگ / نبرد / رزم /	قَبُول / قُبَاء : زیر زمین / دخم /
کارزار / پیکار / سَتیز / زَد	سرداب / پاکنه / زیرخان /
وخورد	چالو / کته / نهانخانه
قَتَلَ : کشتن	قَبُولُ بَرْمِیلِی (عمارة) : پلانِ ستونی

مُقاتِل، رَزْمَنده / رَزْمجو /

جَنگاور / جَنگجو / جَنگ

کَننده / جَنگکنده

اقتتال: داروگیر / گبرودار

اقتتَل: دَر اُفتادن

قَتامه: تیره رَنگی / پُر رَنگی

قَاتِم: تیره رَنگ / پُر رَنگ /

سیرِ رَنگ

قُتَّاء: کُرنز

قَحطٌ: قَحطالی / خُشکالی

اَقحَم: میانه بَرَهَم زدن / اَشَفته

کردن / به نِزاع انداختن /

دُچار کردن

اَقحَم نَفْسَه فی ...: خود را در

گیر ... کردن

قاحِلٌ: لَم یزِرِع / بی شَر / بی

حاصل / خُشک / بایر / لَم

یزِرِع / خالی / قَحطال /

بخس / برهوت / برهوت

اقتنَحَم: یورش آوردن / با حمله

گرفتن

اقتحام: یورش

قَدَح: جام / ساغَر / صاغَر / پیاله

/ اِباغ / ساتگین / کاسه / قَدَح

/ طاس

قَداحه: فندک

قَد: اندام / قواره

مُقَدَّد: لَترمه

قَدَر: تَوَاسُتَن / یارِستَن / تاب

آوردن / تاب داشتن / طاقت

داشتن / دَسَت رسیدن

قَدَر (سَه حَقَّ قَدِرِه): قَدَر دانی

کردن

قَدَر (حَدَّة القِیمَة): اَرزِیابی

کردن

قَدَر: دِیَزی / دِیَگ / هَرکاره /

دِیز / کالوشه / پاتله / پاتیل

قُدَرَة / مَقَدِرَة: تَوَان / تَوَانائی /

توانمندی / بارا / تاب /

طاقت / تابانی / تایش

لا قَدَر اللهُ: روز مَبَادا!

لَدَیْهِ القُدَرَة: تَوَان داشتن

قادر / مُقْتَدِر: با نوا

مُقْتَدِر (غنى): تَرَوْتَمَنْد / حاج آقا

مقدار: اندازه

مقدار ثابت: کيله

مَقْدَرٌ (عرفانا): قدر دان

الْقَدَر: روزبازی / تقدیر /

سرنوشت

قَدَر: ارج / ورج

بِقَدْرِ الإمكان: هرچه تمامتر /

حتى المقدور

تقدیر (تحدید القیمة): ارزیابی

تقدیر (عرفان): قَدردانی

تقدیر (قیاس): برآورد / بر انداز

/ و ر انداز

تقدیر الخسائر: برآورد

خُصَارَتْ

تقدیر الدرجات: نُمره دادن

تقدیر القیمة: ادخل زدن / دید

زدن / برآورد کردن

تقدیراً للخدمات الجليلة: پیاسر

خدمات صادقانه

تقدیر الضرائب: مالیات بندی

تقدیری: پنداری / نهشی /

برانگاشتی / فرضی

القدس: بیت المقدس

قَدَس: مقدس شمردن / محسوب

داشتن

قُدسیة / قُداسة: تقدس /

قدوسیة / پرهیزکاری

قَدِیس: مقدس / (ج) مقدسین /

(عم) نظر کرده

مُقَدَّس: مقدس / روحانی

قَدَقْد (م الدجاج): غات غات

کردن / قات قات کردن /

غدغد کردن / قدقد کردن /

کراچیدن

قَدَقْدَة: غات غات / قات قات /

غدغد / قدقد

قَدَم: قدم

قَدَم (م شَخْصًا لآخر): معرفی

کردن

قَدَم (م لِكِتَاب): بقلم دادن

تَقَدَّمَ (بِ) لَوْظِيْفَةٍ أَوْ لِفَتَاةٍ :	قَدَّمَ (ضِدَّ أَحَدٍ) : پیش انداختن
نامزد کردن	قَدَّمَ الطَّعَامَ : خدمت کردن
تَقَدَّمَ (حَقَّقَ تَقَدُّمًا) : ارتقاء یافتن	قَدَّمَ تَقْرِیرًا : لاپُرت دادن
/ پیشرفت کردن / پس گذاشتن	قَدَّمَ طَلَبًا : تقاضا کردن
التَّقَدُّمُ : پیشرفت / تَرَقَّى	قَدَّمَ فُرُوضَ الطَّاعَةِ : پا بوس رفتن
تَقَدَّمَ عِلْمِي : پیشرفت علمی	/ پای بوسی کردن
تَقَدَّمِي : برتریجو / تَجَدَّدُ خَوَاه /	قَدَّمَ مَكْعَبَ : فُوتو مکعب
ترقی خواه	قَدِّم : کهن / کهنه / باستان
تَقَدَّمَ عَلٰی : پیش افتادن / جِلُو	قَدَّمَ : قَدِّمَتْ
أُفْتَادَن / پیشی جستن بر	أَقْدَمِيَّةٌ : ارشَدِیت / سابقه
تَقْدِمَةٌ : خیرات / اِهدَا نَان	خِدمَت
تَقْدِمِيَّةٌ : برتریجویی	إِقْدَام : دلیری / رَشَادَت /
قَادِمٌ : رَسِید	شَجَاعَت / دلاوری / پُر رُونی /
القَادِم (التَّالِي) : آئنده	یارا
قَادُومٌ : چاکوچ / چکش (معرا)	تَقَادَمَ : عِش در آمدن / از سکه
مُتَقَدِّمٌ : پیشرفته	اِفْتَادَن / رِش در آمدن / وَر
مُتَقَدِّمٌ بِطَلَبٍ : دَرخواستگر	أُفْتَادَن
مُقَدِّمَةٌ : سَرَاغاز / پیش در آمد /	مُتَقَادِمٌ : دیرینه
مَقْدَمه / پیش گُشتار	تَقَادَمَ : قَدِّمَتْ / دیرینگی / مرور
مُقَدِّمَةُ الْجَيْش : یزک	زَمان
مُقَدِّمٌ (عَرَبُونَ) : پیشمزد	تَقَدَّمَ بِطَلَبٍ : دَرخواست کردن

قَذَفَ (إِزْأَل): بیرون دادن / إِزْأَل	مُقَدَّمُ الأَعْرَابِ: پیشمزد
قَذَفَ (سَبَّ): افترا / بد گوئی / تُهْمَت / بد نامی / رسوائی	مُقَدَّمُ الأَجْر: پیشمزد
قَذَفَ بالقَنَابِلِ: بُمباران (فر)	مُقَدَّمُ الأَقْصَاطِ: پیش قسط
قَذِيفَةٌ: خمپاره (معر) / بُمْب	مُقَدَّمُ الإِيجَار: پیشکرایه
(انج)	مُقَدَّمُ الثَّمَنِ: ارمون / ریون (معر)
قَرَأَ: خَوَّانَدَن / مطالعه کردن	/ بَیْعَانَه / دَسْتَارَان
قَابِئُ / قُرَاءُ: خواننده / (ج)	مُقَدَّمًا: پیش پیشگی / پیش پیشی
خَوَّانَدِگَان	/ پیشگی
قِرَاءَةُ: قِرَائَت / مطالعه	مِقْدَام: چیر دُل / دَرِیَا دُل /
خواندن	وَلَاوَر / دَلِیر / پُر دُل / دَه دِلَه /
قِرَاءَةُ الفِنْجَانِ: فال قهوه	شَمِر دُل / اوجِه
قِرَاءَةُ الكَفِّ: کَف بِنِی / کَف	مُقَدَّمُ (رُتْبَةٍ): سَرَهَنگَر دُو / سَر
شناسی	گَرْد / سَرَوَان
مَقْرُوء: خوانا	قَاذَوَرَات: چَرک / کَنَافَت
اِقْتَرَبَ: نَزْدِیک شدن / نَزْدِیک	قَذَارَةُ: کَنَافَت
آمدن / پیش آمدن	قَذَر: نَپَاک / چَرک / چِرکِین /
قُرْبَى: بَسَنگِی	کَثِیف
قَرِیب: قَرَاز / نَزْدِیک	قَاذِقَةُ قَنَابِلِ: بُمْب افکن /
	خَوَابِیْمَی بُمْب افکن
	قَذَفَ: پَرَت کردن / پَرَتَاب کردن

قارب: قایق	قَرِيب / اقارب: نزدیک /
قارب النجاة: قایق نجات	نزدیکان / فامیل (فر)
قارب بمجداف: قایق پارو	بالقرب من ...: نزدیک ...
قارب شراعی: قایق بادبانی	الاقارب والاصدقاء: سر و همسر
قربان / قراپین: قربان / قربانی /	المقربون: مختصان / خاصان
قربون	حرم
قربة: خیک / مشک	قربة: خویشاوندی / خویشی /
اقتراح: اقترحات: پیشنهاد /	بستگی / نسبت / وصلت
(ج) پیشنهادات / مطرح	قربة بالمصاهرة: قرابت سببی
اقتراحات بناءة: پیشنهادات سازنده	قربة بعيدة: دسته دیزی
اقتراح: پیشنهاد کردن	تقارب: همگرا شدن / به هم
قُرحة: زخم / قُرحة	نزدیک شدن
قربة: استعداد / نعمت خدا	تقارب: ور رفتن / بهم رساندن /
داده / درون داشت	همگرایی
قرد: صیون / انتر / عتتر / بوزنه	تقرب (نه یقربان): قربان صدقه
/ بوزنه / ممولی	رفتن / قربانی کردن / قربانی
قرار: تصمیم / (ج) تصمیمات	دادن
قرار الادعاء: ادعاینامه	تقریب: پیش آوردن / بهم
قرار مجلس الأمن: تصویب	رساندن
شورای امنیت	فی اقرب فرصة: در نزدیکترین فرصت

قرارات الأمم المتحدة؛
 مصوباته؛
 قرة العين؛ نور چشم
 قرر؛ تصمیم گرفتن / مصمم شدن
 / حکم دادن
 متخذ القرار؛ سر رشته دار
 مقر الملك؛ تخته گاه
 مقر الحكم؛ دار الحکومه /
 حاکم بنشین
 مقرر درسی؛ کتاب درسی
 مقررات (~ مؤتمر مثلاً)؛
 قطعنامه
 أقر (سوی)؛ مفاصا گرفتن / چاله
 پر کردن / تسویه کردن / واریز
 کردن / سازش کردن / در
 کردن / نشست کردن
 أقر (اعترف)؛ واداشتن / قائل
 شدن / خستو شدن / مقرر آمدن
 / نائید کردن

أقر (صدق على)؛ اقرار کردن /
 واداشتن / قائل شدن / خستو
 شدن / مقرر آمدن / نائید کردن
 / صحه گذاشتن
 أقر بخطأ؛ به خطای خود
 اعتراف کردن
 اقرار؛ گواهی / مدرک / اظهار /
 تصدیق / دلیل / شهادت
 اقرار (تصديق)؛ تصویب / تجویز
 اقرار (تطبيق)؛ برقراری
 تقرير؛ راپورت (فر) / (عم) لاپورت
 / گزارش / (ج) گزارشات
 تقرير المصير؛ تعیین سرنوشت
 تقرير سرى؛ گزارش محرمانه
 تقرير صحافى؛ رپورتاژ (فر)
 قارورة؛ بطری / دبه
 استقر؛ جا گرفتن / ریشه کردن /
 وینج کوبیدن / وینج خود را
 کوبیدن

قُرْص / قَرْصَة: نَشْكَج / نَشْگُون
 / نَشْگُون / وَشْگُون
 قُرْص / أَقْرَاص: قُرْص / گُرْدَه
 قُرْص الحاسوب: دِیْک (انج)
 قُرْص الشَّمْس: قُرْصِ آفتاب
 قُرْص مُدْمَج: دِیْک فشرده
 أَقْرَاص مَنَع الحَمْل: قُرْصهای ضِدَّ
 آبَسْتَنی
 أَقْرَاص مُنَوَّمَة: قُرْصهای خَوَاب
 آوَر
 قُرْض: خَانِیْدَن / سَانِیْدَن
 قُرْضُ الشَّعْر: چِکامه سَرَانِی /
 نَفْظَم
 قُرْضُ شِعْرًا: چِکامه یَنگاشْتَن /
 پِشْعِر در آوَرْدَن
 قُرْض / قُرُوض: وَام / (بج) وَاْمِها
 اقْتَرَضَ: وَام گِرَفْتَن / قُرْض گِرَفْتَن
 / گُوش بَرِی کردن / گُوش کِسی
 را تَبِخ زدن
 مُقْتَرِض: پِیوَحْکَار / دَیْن دار /
 وَاْمْدَار / وَاْمگِیر

اِسْتَقَرَّ بِهِ العَقَامُ: رَخْت افکندن
 / رَحَل افکندن / جَل وِیوست
 پَهْن کردن / آب از آسِیاب
 افْتادَن
 اِسْتِقْرار: ثَبَات / پایداری / سَر
 وَاْمَان
 مُسْتَقَرَّ: اِقَامَتگاه
 مُسْتَقَرَّ: سَاْمَان / بَر قرار
 غَیْر مُسْتَقَرَّ: ناپایدار / زِیر پا
 سُت / ناپَاْمَان
 غَیْر مُسْتَقَرَّ (شَخْصٌ ~): هَرهَرِی
 / هَرهَرِی مَذْهَب
 قَارِیس: گُزَان
 القِرْش (سَمَكٌ ~): اَرَه ماهی /
 ماهی کُومَه
 قِرْش: غُرُوش
 قَرَصِیا: آلوِبالو
 قُرْصَان: دُزْد دَرِیانی
 قُرْصَان الحاسوب: هَکَر (انج)
 قُرْصَنَة: دُزْدِی دَرِیانی
 قُرْص: نَشْگُون گِرَفْتَن

اِقْتَرَعَ: رای دادن / انگشت گذاشتن	اِقْتِرَاض: استقراض
الرَّقْعَة (اِقْتَرَعَ بِهـ ~): شیر تا خط کردن / شیر و خط کردن / شیر با خط کردن	قَرْضُ أَجَل: قرض مهلت دار
قُرْعَة: پشک	قَرْضُ حَسَن: وام بدون بهره / وام بدون سود
الْقَرَع: کدو تنبل	قَرْضُ طَوِيل الْأَجَل: وام طولی المدّت
قُرْعِيَّات (محاصيل): پاشنگ / تره بار	قَارِض / قَوَارِض: دونده (ج) دوندگان
أَقْرَعَ: کچل / تاس	مِقْرَاض: دوکارْد
قَرَعَ (~ الباب): کوبیدن (دَر را ~)	اِنْقِرَاض: انقراض / انعدام
قَرَعَ الْكُؤُوس: پیاله زدن / ساغر زدن / ساغر کشیدن	اِنْقَرَضَ: منقرض شدن
إجراء القُرْعَة: پشک انداختن	مُنْقَرِض: معدوم / از بین رفته / منقرض
/ قُرْعَة بازی	قِرْط / أَقْرَاط: گوشوار / آویزه / داچک
قَرَعَ (وَيْعَ): نکوهیدن / نیکویش کردن	قِرْطَاجَة: کارتاز
تَقْرِيع: سراکوب / سراکوفت	قُرْطُم: زرنک
قِرَافَة: گورستان / قبرستان / آرامگاه / گورخانه	تَقْرِيط: ستایش / تعریف / ثنا
	قُرْطَ: ستودن / تعریف داشتن /
	تعریف کردن / ثنا گفتن
	اِفْتِرَاع: تصویب یلی / رایگیری

قَرْنَبَة (~ العین) : قرنبه	قِرِف : بیزار شدن
قَارَنَ : مُقَابَسَه کردن / تطبیق کردن	قِرْفَه : چین حمامه / دارچین / دارچینی
مُقَابِن : تطبیق	القِرْفَاء (جَلَسَ ~) : چَمبَانمه
مُقَارَنَة : مُقَابَسَه / تطبیق	زَدَن / قوز کردن
مُقَارَنَة الْأَدْبَان : ادیان تطبیقی	قِرْقَرَة المَعِدَة : قار وقور کردن
قَرَنَبِيط : کُل کَلَم	شِکَم
مُقَرَّنَسَة : پا آهو / مُقَرَّنَس	قِرْقَش : کروج کروج کردن / خرچ خرچ جَویدن
قُرْنُفَل (زَهْرَة الـ ~) : میخک	قِرْقَشَة : کوروج کوروج
صَدَ پَر / کُلر میخک / قُرْنُفَل	القِرْم : قِرْم / کریمه
قُرْنُفَلی : رَنگِ صَوْرَتی	قِرْمِزِی : لاکِ / قِرْمِز / شَنگِرَفی /
قُرْبَة / قُرَی : ده / دهکده	آذَرگُون
قُرَوَی : دهاتی / روستائی / دَخو	قُرْمَشَة : کوروج کوروج / کروج
/ رَعِیَّتِی / روستا نِشِین	کروج کردن / خرچ خرچ جَویدن
قَز : کَز / پَرند	
قَزَاز : پَرند فروش	القِرْمُوَط (سَمَك ~) : کُریه ماهی
قَزَز : مُتَنَفِّر کردن / بیزار کردن	اِقْتَرَنَ : تا کردن
مُقَزَّز : اکبیری / تَنَفَّر آوَر / دافع /	أَقْرَان : اِمائِل
زَننده	قُرُون (مِئَة سَنَة) : قَرَن / سَدَه
تَقَزَّز : تَفَرَّت / انزجار / تَنَفَّر /	قُرُون الحَیْوان : سَرُون / شاخ
بیزاری	

قَسِیْمَة: قُبَالَه	تَقَزُّز: بیزار شدن / متنفر شدن
القِسْمَة والنَّصِيب: نَصِيب	قُزُوَة: کوتوله / یک وَجَبی
وَقَسَمْتُ / تَقْدِیر / سَرِنُوشْت	قِزَم / أَقْزَام: کوتوله
مَا یَقْبَلُ الْقِسْمَة عَلٰی ثَلَاثَة: ثُلُث	قَسْرًا: مجبورا / اجبارا /
پَذِیر	جابرانه
أَقْسَمَ: سُوْگند خورْدَن	قَسْرَى: تَحْمِیل / اِجْبَارِی /
قَسَمَ: سُوْگند	قَهْرِی
قَسَمَ أَبْقَرًا: سُوْگند بقراط	قَس / قَسَاوِیْة: کشیش
اِقْتِسَام: نَانِ بِهَم قَرْض دادن	قَسَطَ: قَط بَسَن / بَخْش کردن
اِقْتَسَمَ: نَانِ بِهَم قَرْض دادن	بِالتَّقْسِیْط: بِاقْطَاع / اِقْطَاعِی
اِنْقِسَام: انشعاب	تَقْسِیْط: قَط بَنَدِی / قِطْطِی
اِنْقَسَمَ: دُو نَا شَدَن / قَاج خورْدَن	قَسَمَ: بَخْش کردن / فَاَل فَاَل کردن
قَسَا: سَخْتِی کردن / دُرُشْتِی کردن	/ تَقَس کردن / سَرِشْکَن کردن
/ اُزِیک شدن	قَسَمَ اِلٰی بُنُوْد: مَادَه بَنَدِی کردن
قَسَوَة: سَخْتِی / دُرُشْتِی /	تَقْسِیم: تَقْسِیم / درجه بندی /
خُسُوْنَت / اِشْتَمَل / بِي رَحْمِی /	طَبَقَه بَنَدِی / مَادَه بَنَدِی
بِي وَهْرِی	قِسَم / اَقْسَام (اِدَارِیَّه): بَخْش /
قاس: سَنَگ دَل / بِي رَحْم /	رِشْتَه / دَایره / دِیَارْتَمَان (فِر)
جَفَا پِشَه / جَفَاکَاَر / جَفَاکَش	قِسَم اللُّغَاتِ الشَّرْقِیَّه: رِشْتَه /
قِشْدَة: سَرِشِیر / قِیْمَاق / کِیْمَاک	گِرُوَه / دِیَارْتَمَان زِیَاَنهَائِی شَرْقِی
/ چِرَه	قِسْمَة (حِسَاب): تَقْسِیم کردن

قَصَبَ السُّكَّرَ: نیشکر / خوز	قَشَرُ: پوست کندن / پوست
قَصَبَة (قياس): قَصَب	کردن / پوسته پوسته کردن
قَصَاب: قَصَاب	قَشَر: پوست / کنجاله / کنجیده
القَصْبَة الهوائية: قَصَبه ریه /	/ داشخال / سبوس
خرخره	تَقَشِير: پوست کنی
قَصَد / مقاصِد: مَنظُور / مقصود /	قَشَر السَّمَك: فلسر ماهی /
(ج) مقاصد	صَدَف
دُون قَصْد: ناخود آگاه	قَشْرَة: پوسته / قَشَر
عَنْ قَصْد: خود آگاه	قَشْرَة الجُرْح: سله
اِقْتِصَاد: اقتصاد	قَشْرَة خَشَب: روکش
اِلِقْتِصَاد الحَرِّ: اِقْتِصَاد آزاد	القَشْرَة الأرضية: پوسته زمین
اِلِقْتِصَاد المَوْجَه: اِقْتِصَاد	القَشْرِيَّات: سخت پوستان
جِدَايَت شده	تَقَشَّر المَلَاط: طبله کردن
قَصَدَ إِلَى: رُو انداختن / روزدن	قَش: کاه
/ آهنگ کردن / رُخ نهادن /	قَش الأَرز: شالی
رَهپار شدن / رو کردن /	قُشَاط: مهره / رُتُون (فر)
پسیجیدن	اِنْقَشَعَ: زدوده شدن
اِسْتَقَصَدَ (بالمعنى المصرى	اِقْشَعَرُ: فراشیدن / گرزیدن
الدَّأَج): توی کوکو کسی رفتن	قَشْعِرِيَّة: گرز / گرزه
/ کچلک بازی دَر آوردن	تَقَشُّف: صرفه جوئی
قَصْدِير: قلع	قَصَب (تَطْرِيز): مليله

قُصُور: خرابی / قُصور	قَصِيدَة / قَصَائِد: قصیده / (ج)
قَصِير: کوتاه	قِطَعَات
قَصِير الْأَجَل: قلیل المَدَّت / کم	قَصِيدَة غَنَائِيَّة: چکامه
عُمُر / کوتاه مَدَّت	قَصْر: فروگذار کردن / سَر
قصیر القامة: کل / دُم کوتاه / دُم	خاریدن / شانه خالی کردن
کو توله / قَد کوتاه / نیم قَد	يَقْصُر (پلايمها): کوتاه آمدن
قَصِير المَدَى: قلیل المَدَّت	تَقْصِير: قصور / إهمال /
مُقْصَر: سهل انگار / مَسَامَحَة	فَرَامُوشْكَارِي / غَفَلَت /
کار / فروگذار / برناس	فرو گذاشت
قَصْر: کوتاهی	قاصِر / قَصْر: خُردسال / صَغِير
مَقْصُورٌ عَلَى ...: مَحْصُورٌ بِهِ ...	قَصَار: رَنگ کار / رَنگَرَز /
مَقْصُورَة: حَظِيرَة / کوبه (فر) / لُز	قَصَار
مَقْصُورَة الشَّرَف: جایگاه	قَصْر / قُصُور: کاخ / سَرَا / سَرای
مخصوص	(معرا)
اِقْتَصَرَ عَلَى: مُنْهَصِرٌ بِهِ ... شدن /	قَصْرُ الضِّيَافَة: وِهمانسرای
محدود شدن	القَصْر الجُمْهُورِي: کاخ ریاست
قَصْر: تَقَالِي کردن / داستان سَرَانِي	جُمهُورِي
کردن	قَصْر النَظَر: کُوتَه بَیْنِي
قِصَّة: داستان / نَقْل / رِوَايَة /	قَصْر عَلَى: مُنْهَصِرٌ بِهِ ... کردن /
چکایت	محدود کردن
قِصَّة تَارِيخِيَّة: داستان تاریخی	قَصْرِيَّة: کَنِيف (معرا)

قَصَفَ: زیر آتش گرفتن	قِصَّةُ حَیَاةٍ: سرگذشت
قِصَافَةُ: گاز / دوکارد	قِصَّةُ قَصِیرَةٍ: داستان کوتاه
قِصَافَةُ (زَرَادِیَّة): سیم بُر	قِصَاصُ: داستان‌سرا
قِصَفٌ: بُمباران	قِصَاصُ الْأَثَرِ: پیجو
قِصَفَ بِالْمِدْقِیَّةِ: به توپ بستن	القِصَصُ / الْقِصَصُ: قِصَالِ / داستان
/ توپ اندازی	سَرانی
قِصَفٌ جَوِی: بُمباران هوایی	قِصَصِی: داستانی / افسانه ای
مِقْصَف: آبدارخانه	قِص (قَطَع): بُردن
مِقْصَلَةٌ: گِردَن زَن / گیوتین	قِصَاصَةٌ: پاره / رُقعه
قِصِی: دُور	مِقْصَ: قِیچی
أَقْصَى حَدٍّ: حدِّ أَكْثَر / دورترین	اِقْتَصَ: تَقَاص دادن
أَقْصَى / إِقْصَاء: کناره کردن /	مِقْتَصَص: کِین خَوَاه / خُون خَوَاه
کنار گذاشتن / کنار زدن /	قِصَاص: نَقْلَم / انضباط / تادیب
دُوری کردن / دُور کردن / پَهْلُو	/ خُون خَوَامِ / تَقَاص / شله
نهی کردن	مِقَاصَةٌ: تَرَاژ کردن / تَقَاص
تَقَصَّ: پیجویی / پیگیری /	تَتَقَصَّع: ادا و اصول / ادا و اطوار
کنجکاری / خَبَرگیری / کاوش	/ اصول و ادا / ادا اصول در
تَقْصِی الْأَسْرَار: زیر پا کشی	أَوْرَدَن / عور ریختن
کردن / زیر پای کسی را دَر	قاصع (كثیر السُّكَّر): لَب دوز
أَوْرَدَن / زیر زبان کسی را	قِصْعَةٌ: استانبولی / باروچه /
کشیدن	ناوَه / کپه

قَضَى (حکَم) : قضاوت کردن /	تَقَضَى : پیجویی کردن / سراغ
داوری کردن / حکم دادن /	برداشتن / سراغ گرفتن /
تشخیص دادن	سروگوش آب دادن / بررسی
قَضَى عَلَى : از میان برداشتن / از	کردن / زاع زدن / زاع سیاو
بین بردن / از میان بردن	کسی را چوب زدن / سراغ
قاضی : قاضی / داد رس	برداشتن / سروگوش آب دادن
قاضی القضاة : قاضی القضاات /	/ پوئیدن / پژوهیدن / دنبال
رئیس دادگاه / قاضی اعظم	رفتن / کنجکاوای کردن
قاضی عسکر : قاضی عسکر	اقتضاب : ایجاز / کوتاهی /
قاضی الصلح : رئیس دادگاهو	اختصار
بخش / قاضی صلحیه / امین	قَضِيب : میله / قَضِيب / ریل
صلح / دادرسو دادگاهو بخش	مُقْتَضَب : موجز / کوتاه / مختصر
رئیس القضاة : رئیس دادگاه /	/ مُجْمَل / فشرده / چکیده
قاضی اعظم	قَضَمَ : گاز گرفتن
القضاة (سفر ~) : داوران (کتاب ~)	قَضَمَة : گاز
(~)	قَضَى وَقْتًا : پسر بردن
القضاء : داوری / داد رسی	قَضَى (مات) : مُردن / قوت کردن
القضاء والقدر : قضا	/ دَر گُذشتن / دَم دَر کشیدن /
القضا المستعجل : تازیانه پیرت	پسر آمدن / چشم بستن / ریغ
کردن)	رحمت را سرکشیدن / از خَر
قضاء و قدرًا : کار خدا	افتادن

القضاء الإداري : محكمه

انتظامی

قضاء الحاجة : سر قدم رفتن

قضاء الحاجة (بلغة الأطفال) :

ای کردن

قضاء الحاجة (للسخرية) : سر

سبک کردن

قضاء الوقت : وقت گذرانی

قاضی / قاضی : داد خواست

دادن / عارض شدن / دعوی

کردن / تقاضا کردن / تعقیب

قانونی کردن

متقاضی : طرفه دعوی / مراقبه

کننده

قضية : آرمان

قضية (قانونية) : مراقبه

قضية (مسألة) : موضوع / مطلب

(ج) مطالب / امر / (ج) امور

(ج) مسأله / (ج) مسائل

القضية الفلسطينية : آرمان

فلسطين

قضايا البلاد الداخلية : مسایل

داخلی کشور

مقاضاة : تعقیب قانونی

انقضی : سپری شدن / سر آمدن

انقضی : ایجاب کردن

بمقتضى ... : بحسب .. / به

اعتبار ...

بمقتضى أن ... : بموجب آنکه ...

تقاضی اجرا دُون عمل : پخلا

رفتن

القطا (طائر ~) : اسپرود

قُطِبَ جَبِينُهُ : جبین در هم

کشیدن / اخم کردن / بغ کردن

/ بق کردن / رو در هم کشیدن

/ رو بهم کشیدن / رو ترش

کردن / ترشرونی کردن /

سیگرمه ها در هم بودن

قُطِبَ : قُطِبَ

قُطِبِيَّةٌ : واقطیش / قُطِبَ بَنَدِي

القُطْبُ الجنوبيّ : قُطِبَ جنوب /

قُطِبَ جنوبی

الْقُطْبُ الشَّمَالِي: قُطْبُ شَمَال /

قُطْبُ شَمَالِي

قَطَر: چکیدن / چکه کردن

تَقَطِير: چکیدگی

قَاطِرَة: لُكُومُونِيو (فر)

قِطَار: ترن (انج) / قطار

قِطَارِ بَضَاعَة: قِطَارِ بَارِي

قِطَارِ رُكَّاب: ترن مُسَافِر بَر

قِطَارِ سَرِيع: قِطَارِ سَرِيع السَّيْرِ

قِطَارِ قَشَاش: قِطَارِ كُنْد رُو

قَطَّر: چکاندن

قُطِّر (~ الدَّائِرَة): پَهَنَّا / سَتَبَرِي

قَطَّر النَّدَى: زَالِه

قُطِرَان: كُتِرَان (معمر)

قَطْرَة: چَك / قَطْرَه

قَطْرَة مَطَر: مِشْرَك

بِالْقَطَارَة: گره گره

قَطْلَة: گُزِرِه / پِشِي

قَطَّع: بُرِیدن

قَطَّع (~ مَسَافَة): پِیْمُودَن / طَي

کردن

قَطَّع النَّفْس: دَم فَرُوبَسْتَن

قَطَّع دَابِرَه: شَرَكْسِي رَا كُنْدَن

قَطَّع: بُرِش / كُشِبَخْتَكِي

قَطَّع الْأَمَل: اُمِيد بُرِیدن

قَطَّع الرَّأْس: سَر بُرِیدن

قَطَّع الطَّرِيق: رَاه زَدَن / رَاهزَنِي

قَطَّع الْكِتَاب أَو الْجَرِيدَة: قُرْمَت

(انج)

الْإِقْطَاع: فِتْنُودَالِیْسِم

إِقْطَاعِيَة: تَبُول

إِقْطَاعِي (شَخْص ~): وَهْقَان /

(ج) دِهَاقِين / وَهْقَانَان

إِقْطَاعِي (نِظَام ~): فِتْنُودَال (فر)

قَطَّع / تَقَطَّع: دَرِیدن / نَكِه نَكِه

کردن / سَفَرِه کردن / جَر جَر

کردن / جَر دَادَن / قَال قَال

کردن / بِنْد بِنْد کردن / تَخْتِه

بِنْدی کردن

قَطَّع غِيَار: زَاپَا سَرِیْدَكِي / قِطْعَات

یَدَكِي

قَطَّع فِي قَرَوَة فُلَان: پُوسْت کردن

تَقَطَّعَتْ أَنْفَاسُهُ : نَفَسٌ بُرِدَ / از
نَفَسِ أَفْتَانِ
تَقَطِّيعٌ : تخته بندی
تَقَطِّيعُ الْأَحْجَارِ : حَجَّارِي (~
کردن)
تَقَطِّيعُ الْأَخْشَابِ : لاپه کردن
اِقْطَعْ : جُدا کردن / منها کردن /
کاستن
الْقِطَاعُ الْخَاصُّ : بَخْشِ خُصُوصِ
/ بَخْشِ مَخْصُوصِ
الْقِطَاعُ الْعَامُّ : بَخْشِ دَوْلَتِ
النِّظَامُ الْإِقْطَاعِي : رَزِيمِ يَنْتَوِيهِ
اِنْقَطَعَ التَّيَّارُ الْكَهْرَبَائِي : جَرَيَانِ
بَرْقِ قُطِعَ شُدْ
اِنْقَطَعَ رِزْقُهُ : نَاشِ آجَرِ شَدْ
بِلَا اِنْقِطَاعٍ : يَكْرِيْزِ / پَيُوسْتِه / بِي
فاصله
تَقْطِيعٌ : چار بازار / چار راه /
چارسو / چار سوق / چهار
راه
قَاطِعٌ : بُرنده

قَاطِعٌ (بَاتٌ) : بَاتِ / بَتِي / جَزْمِي
/ دَنْدَانِ شِيْكَنِ / ضَرْسِ قَاطِعِ
قَطْعِي : بِي بِرِ وَبِرْگَرْدِ / بِرِ وَبِرْگَرْدِ
نَدَّارْدِ / بِي پُرسِ وَ وَاپُرسِ / بِي
چون وچرا
قَاطِعٌ / مُقَاطَعَةٌ : تَحْرِيْمِ کردن
قَاطِعِ طَرِيقِ : رَاھَزَنْ / تَارَا جِگَرِ /
راه بَندِ / شَنْگِلِ / قِطَاعِ الطَّرِيقِ
قَاطِعٌ كَلَامُهُ : تُو دَلِ قُلَانِ رَفْتَنِ /
پا منبری کردن
مُقَاطَعَةٌ (إِدَارِيَّةٌ) : اِسْتَانَ / نَاحِيَه
مَقْطَعٌ شَعْرِي : بَندِ
مَقْطَعٌ صَوْتِي : وَاجِ
مَقْطَعٌ لَفْظِي : پَسَاوَنْدِ / سِيْلَابِ
(فَرِ)
مُقَاطَعَةٌ (حَظَرٌ) : تَحْرِيْمِ /
بَايْکُوتِ (اِنْجِ)
مُقَاطَعَةُ السَّلْعِ : بَايْکُوتِ کَالَاھَا
مُقَاطَعَةُ تِجَارِيَّةٌ : بَايْکُوتِ
تِجَارَتِي / تَحْرِيْمِ رَابِطَه
بَاَزَرْگَانِي

مَقَطَف: جلّت	قَطاع: بَخش / قِسْمَت / پدرزه
مَقَطَف (فَاقِد النُّخْوَةِ): جلّت	قَطْعَة: پارچه / تکه / تیکه /
يَقْطُمُ الوَسْطَ: کَمَر شِکَن	بَرخ / آلت / چاک / پاره /
قُطِن: پَنَبه (معر)	قَطْعَة قُمّاش: پارچه / غاز
قُطِن طَبِیّ: پَنَبه پَداشتی	قَواطع: نیش
قُطْنی: پَنَبه ای / غوزه / نخ	مُتَقَطع: تک و نوک / تک تک
قَطان: قِتان	/ گاه و بیگاه / گاه بگاه
قَاعِدَة (وَرکِزَة): پایگاه	قَطیع: رَمه / گِلّه / سیله
قَاعِدَة (أَساس): پرویا / شالوده /	قَطیع الجِیاد: ایلخی
قَاعده / رِسم / (ج) رِسم /	قَطِیعة: گُسیختگی / قَطع /
مِیانی	شِکستگی / جَدائی / پارگی /
قَاعِدَة (صِیغَة): قُرْمُول (فر)	گُستَگی
قَاعِدَة العَمود (عِمارة): پایه	اِسْتَقَطع (اِسْتغَلّ): دوشیدن / ولی
سَتون	کردن / خون به شیشه کردن
قَاعِدَة الذَّهَب: پایه طَلا / واجِدو	اِسْتَقَطاع: جَبّ کَنی
طَلا	قَطَف: چیدن / واجیدن /
قَاعِدَة بَیانات: بانک اِطلاعاتی	بَرداشتن
قَاعِدَة عَسْکَرِیَّة: پایگا و نظامی	اِقْتَطَف: بَرگَزیدن / گُلچین کردن
قُعُود: ناکُیش / دَرِیع / فروگُذاری	أَوَّل قَطْفَة: سَر چِن
تَقَاعَد: باز نِشستن / باز نِشته	قَطِیفة: قَدِیفه / مَخل
شدن	مُقَتَطفات: گُلچین

فَعَدَ (تَقَاعَسَ) : پَسِ نَسْتَن /

تَخْت بَند شدن / بال افکندن /

پارِ لَنگ شدن / تَلَنگ کسی در

رفتن / زه زدن / عِیز آمدن /

عِجز آمدن / فروگذار کردن /

دَرِیغ داشتن

مِقْعَد : صَدَلِ / سَدَلِ

مِقْعَد بَر لَمَانِ : کَرِیسی نِیَمَایندگی

مِقْعَدَة : کُون / کَلَوَنه / مَاتَحْت /

نَابَدَتَر / نَه بَدَتَر / هَتَک /

قَمِیل / یوفنا

التُّقَاعُد : باز نِشَتگی / باز

نِشْتَن / باز نِشْتِه شدن

مُتَقَاعِد : باز نِشْتِه / شایندِه /

مَعاف شده / مُتَقَاعِد

فَعِید / مِقْعَد : فرومانده /

زَمِینگیر / چَهار چَنگولی

قَمَر : کَف / قَمَر

مُقَمَر : کَاو / مَقَمَر

تَقَمَر (تَقَوَس) : تَو رَفَتگی / شِکَم

دادن

تَقَمَر (فَزَلَكَة) : لَقَلَقَه

تَقَاعُس : نَاکِبِش / دَرِیغ /

فروگذارِی

تَقَاعَس : پَسِ نَسْتَن / تَخْت بَند

شدن / فروگذار کردن / دَرِیغ

داشتن / دَرِیغ کردن

قَفَر / قِفَار : بیابان / کویر / دَشْت

/ هَامُون / بید / صَحْرَا

قَفَر : جَسْتَن / بَر جَسْتَن

قَفَر : وَرَج

القَفَر بِالْمَظَلَّات : چَتر بازی

قُفَاز : دَسْتکش

قُفَاز جِلْدِی : بَهلِه

قَفَص : قَفَس

قَفَص الِاتِّهَام : جَايِگَاو مَتَهَم

القَفَص الصُّدْرِی : جَنَاق

قَفْطَان : لِبَادِه

قُفَّة : کَالِه / کِبَادِه / گِیرِه / جَلَت

أَقْفَل : بَسْتَن

إِقْفَال الحِسَاب : حَسَاب بَسْتَن

قِل : کَشُو / قُل / چِفْت

تَفْهِيْل (~ فِی الْكَلَام) : هم
 گذاشتن
 قَافِلَة : کاروان
 اقْتَفَى اَثَرَه : پیجویی کردن / پی
 بردن / پی گشتن
 اقْتَفَاءُ الاَثَر : پیجویی
 قَافِیَة : پساوند
 قَلَاوُوظ : پیچ
 الْقَلْب : دل
 قَلْبُ الْاَلِیْلِ : دل شب
 قَلْبِهْ اَسْوَد : سیاه دل
 قَلْبِهْ جَامِد : دل قرص
 قَلْبِی عَلَیْكَ ! : دلم برای تو می
 سوزه!
 عِلْمِ دِرَاسَةِ الْقَلْب : قلب شناسی
 فِی قَلْب .... : قلبگاو ...
 قَلْب : وارونه کردن / سرازیر
 کردن / وارگون کردن /
 برانداختن / چپه کردن
 قَلْبَ رَاسًا عَلٰی عَقِب : برچیدن /
 کن فیکون کردن

اِنْقَلَبَ : وارونه شدن / سرازیر
 شدن / وارگون شدن / چپه
 شدن
 اِنْقَلَبَ رَاسًا عَلٰی عَقِب : زیر وبالا
 شدن
 اِنْقَلَبَ عَلٰی : برگشتن
 اِنْقِلَاب : وارونگری / وارونه
 سازی
 اِنْقِلَابِ عَسْكَرِی : کودتا (فر)
 الْاِنْقِلَابِ الشَّتَوِی : انقلاب
 زمستانی
 الْاِنْقِلَابِ الصَّیْفِی : انقلاب
 تابستانی
 قَالِب : کالبد / قالب
 قَالِبٌ ثَابِت : گراور / کلیشه (فر)
 قَالِبِ سُكَّر : قند
 قَوْلِب : بلوک زدن
 قَوْلِبَة : ریزش
 قَلْب : زیر و رو کردن / وارسیدن
 قَلْبُ النَّار : سیخ زدن
 قَلَاب (شَاحِنَة) : کمپرسی

قَلَدَ (حاکی): تقلید کردن / کپی

کردن / نوای کسی را در

آوردن

قَلَدَهُ مَنْصِبًا: گماشتن / کار

گذاشتن / نصب کردن

قَلَدَهُ وَسَامًا: میدال دادن

قِلَادَة: گردنبند / گریواز /

گریوازه / گل‌بند

مُقَلَّد: خمانگر / لوره

التَّقْلِيدُ الْأَعْمَى: بساز دیگران

رَقَصیدن

تَقَالِيد: رَسَم / رسوم / آداب /

کشم

تَقْلِيد (عُرف): سنت

تَقْلِيد (مُحاكاة): پیروی

تَقْلِيد الْأَصْوَات: نوا خوانی

تَقْلِيد الْحَرَكَات (لِلإِسْتِهْزَاء):

شکله در آوردن / فر

و غریبه

تَقْلِيد جَدِيد: نو آئین

مَقْلَب (دُعابة): مَتَلَك

مَقْلُوب: وارو / وارون / واژگون

/ واژگونه / نگون / سَرنگون /

نگونسار / سَرَاگون / سَرَازیر /

اندربای / اندروای / سَرَوَتَه

تَقْلَب الْأَهْوَاء: بَلَهَوَس

تَقْلَب / تَقْلِبَات: تحول /

و گِردگونی / تغییر

تَقْلَب الْأَيَّام: فَرَاز و نَشِيب

زندگی / مِمّه را لول بردن

تَقْلَب فِي فِرَاشِهِ: کش و قوس

رفتن / کش و کوال رفتن / کش

و واکش رفتن

مُتَقَلَّب: هَرَهَری / هَرَهَری

مَذْهَب / دَمْدَمی / هَوَسْران /

هَوَسْباز / بَلَهَوَس / بَوَالَهَوَس

مُنْقَلَب: میمادگاه

قَلْبُ نِظَام الْحُكْم: بَرَانْدازی

رُزِیم / سَرَنگون ساختن رُزِیم

تقلیدی: مرسوم / سنتی / معمولی
 / متداول / متعارف / عرفی /
 قراردادی / مطابق آئین
 وقاعدہ / پیرو سنت و رسوم /
 کهنہ پرست / کلاسیک (فر)
 تقلیدیہ: کهنہ پرستی
 غیر تقلیدی: غیر قراردادی
 قلشہ (فی اللعب): سوتی
 تقلیس: فروکش / کاجش
 تقلص: انقباض / همکشیدن /
 بیچ
 تقلصات: ثقل سرد
 تقلصات معدیہ: پیچہ / دل
 مالش / دل پیچہ (~ گرفتن)
 تقلص: ترنجیدن / چروک شدن /
 ترک هوا شکستن / جعد شدن
 / کز کردن / رفته رفته
 کوچک شدن / تدریجا کاجش
 یافتن / گم شدن / تحلیل رفتن
 اقلع عن: دل کنند / ترک گفتن /
 ترک دادن

اقلع عن فکرہ: از سرِ پند کردن
 اقلعت الطائرہ: پرواز کردن
 هواپیما
 إقلاع (~ الطائرہ): پرواز
 تقلیعیہ: مدو زود گذر / هوس
 إلی فی قلعلک انقضه! : هر خاکی
 داری سرت پریز!
 قلعه: دژ / حصار / قلعه / بارو /
 باستان / کلات
 مقلاع: فلاخن / بلکن / پلکن /
 قلاب سنگ / سنگ قلاب /
 سنگ انداز
 اقتلع: ور آمدن
 إقتلع: از بُن کنند / بیچ کنند /
 ور آوردن / تخم از میان بردن
 / ریشه کنند / کنده کشیدن
 القلعة: غلغله / قلعه
 قللغونیا: راتیان / راتیانه
 قلیق: پرت شدن / دلوپس شدن /
 چشم آب نخوردن / جا بجا
 شدن / بش بر خوردن

الْفَلَقُ: دلوآپسی / جا بجانئ /

دَغْدَغه / پَرِشانی

قَلَقٌ: بَگَران / دَل بَگَران /

پَرِشان / پَرِشان خاطر /

دلوآپس / پَر جَنب وجوش /

بی حواس / پَر اَکنده خاطر /

ناراحت

لَا تَعْلَقُ: بَگَران نَباشید!

تَقَلُّقٌ: جَم خوردن

قَلَّالٌ: طُغیان

قَلٌّ: کاستن / کاهیدن

يَقِلُّ أصله: بَد جِنسی کردن

لَا يَقِلُّ شَأْنًا عَنْ ...: پای کمی از

کسی نداشتن

على الأقلَّ: دَسْت کم / اَقْلًا / لَا

اَقَلَّ

قَلَّالٌ: ما دُون

قَلَّةٌ ادَب: بی ادبی

قَلِيلٌ: کم / اندک

قَلِيلُ الادَب: بی ادب

قَلِيلُ الاصل: لَبَن / فرومایه / بَد

بُزَاد / بَد نِهَاد / بَد رَگ / بَد

اصل / جَلَب / ناکس / نامرد

/ پَسْت / پَنَتی / پَنطی

قَلِيلُ الحِيلَةِ: بی دَسْت وِپا

أَقْلِيَّةٌ عِرْقِيَّةٌ: اَقْلَبَتُو بُزَادی

استقلال: استقلال

مُسْتَقِلٌّ (غیر جِزِی): تَک رُو

پشکلر مُسْتَقِل: عَلِیجده

قَلَمٌ: قَلَم

قَلَم جَبَر: خودنویس / قَلَم خود

نویس

قَلَم رُصاص: وِداد

قَلَمِین (ضَرَبَه ~): دو بامبی

مَقْلَم (مَحْطَط): خَط خَطی / قَلَم

زده / قَلَمکار / قَلَم قَلَم / رارا

/ راه راه / میل میلی

قَلَمٌ: قَلَم زدن / تَراشیدن / تَراش

دادن / پَرخو کردن / پات

کردن

قَمَرٌ صِنَاعِيّ: ماهواره / ماو	إِقْلِيمٌ: استان / شهرستان /
مَصْنُوعِيّ	شارساز / ایالت / پرکنه
قُمَرَةٌ: کوبه (فر)	إِقْلِيمِيّ: ایالتی / منطقه ای /
قِمَرِيّ (حَمَامٌ مُطَوَّقٌ): فاخته /	منطقه یی / محلی / سرزمینی /
وشم	(طیج) منطقه وی
قَامَرٌ: باختن / بازیدن	تَقْلِيمٌ: آرایش / چین چینی
قَمَار: قمار	تَقْلِيمٌ حَوَافِرِ الْخَيْلِ: سوغان
أَجْرُ مَائِدَةِ الْقَمَار: شتل / شتیلی	کردن
مُقَامِر: قُمار باز / شش و پنج زن	مَقْلَمَةٌ: قلمدان / جا قلمی /
/ وَرَقٌ باز / بازنده	دوات
قَوْمِ سَيُونَجِي: حَقُّ الْعَمَلِ کار	قُلْنَسَوَةٌ: کلاه
قُمَاش: پارچه	قَلَانِسِيّ: کلاهدوز
قُمَاش قُطْنِيّ مُشَجَّر: چیت	قَلَوِيّ: قلیانی
قُمَاش مَطْبُوع: پارچه نگاشته	قَلَى: بو دادن
تَقْمَصُ الدَّوَر: خود را گرفتن	مَقْلَاةٌ / قَلَايَةٌ: تابه / تابه /
قَمِيص: پیراهن	لگنچه / ماهی تابه / یغلا
قَمِيص جَاهِز: پیراهن دُوخته	قَمَح: گندم
قَمِيص حَرِيمِي: پا چین / نیم تن	قَمَحِيّ الْكُون: چرده
قَمِيص دَاخِلِيّ حَرِيمِي: آرخاق	القَمَر: ماه
قَمِيص نَوْم: پل	قَمَرُ الدِّين: سرمش / گواشتک /
	قَبَسِي

قُنْبُلَةٌ حَارِقَةٌ: بُمْبِ آتش زا / بُمْبِ ناپالم قُنْبُلَةٌ ذَرِيَّةٌ: بُمْبِ اتم قُنْبُلَةٌ زَمَنِيَّةٌ: بُمْبِ ساعتی قُنْبُلَةٌ عُنُقُودِيَّةٌ: بُمْبِ خوشه ای قُنْبُلَةٌ مَسِيلَةٌ لِلدَّمْعِ: بُمْبِ اشک آور قُنْبُلَةٌ نَابَالَم: بُمْبِ آتش زا / بُمْبِ ناپالم قُنْبُلَةٌ هَيْدروجِينِيَّةٌ: بُمْبِ هیدروژنی قُنْبُلَةٌ يَدَوِيَّةٌ: نَارَنَجْکِ دَسْتِ قُنْدُسُ: بیدستر قُنْدِيلُ: جَلَوْنَد / چِراغ قُنْدِيلُ الْبَحْرِ: مَدُوسَا / ریه الْبَحْرِ / قَرَجُ الْبَحْرِ / نَجْمُ الْبَحْرِ / ستاره دریائی قَنْصُ: شِکَار / نَخَجیر قَنْصُ: وَشْمِگیر / تیر انداز از خفا	قَمْعٌ: فرو نشانندن / سَرکوبی کردن / خواباندن الْقَمْعُ: وَا پَسِ رانی / سَرکوبی / فرو نشانی قَمْعِي: سَرکوب کُننده قَمِيعُ: بَتُو / قِيفُ / شِیورِکِ / پالونه قَمِيعُ سَکَرٍ: قَنْدُ / گاو دُبَال قَمْعِي: قِيفِي شَکْلِ / قِيفِ مَانَد قَمَلُ: شِپَش / شِپَشْکِ / شِپْشَه / شته مَقْمَلُ: شِپْشُو / شَنْدَرِ پَنْدَر / شَنْدره قُعَامَةٌ: أَشْفَالُ / خَاکِرِوَه قُعَّةٌ: قَلَه / اَوِج / سَتِیغ / قُرَاز قَنْبُ: شَاهِدَانَه قُنْبُلَةٌ: خَمْپَارَه / بُمْبِ (انج) قُنْبُلَةُ الْغَازَاتِ السَّامَةِ: بُمْبِ گاز دار سَمِ قُنْبُلَةٌ جُرْثُومِيَّةٌ: بُمْبِ مِیکروبی
--	--

قَنَاع: رُوَند / ماشک (فر)	قَنْصَ / اقْتَنْصَ: پاشله شکار
قِنَاعٌ وَاقِرُّ مِنَ الْغَازَاتِ: ماشک	کردن / از کمینگاه تیر اندازی
خِدْمَاز	کردن / از کمینگاه تیر به ...
قُنْفُذ: خَارِبُث / چیزه / چیزک	زدن
/ جوجه تیغی	قَانِصَة / قَوَانِص: سنگدان
قَنْنَ: قانون وَضْع کردن	قُنْصُل: قَنسُول / کنسول (فر)
تَقْنِین: قانون نویسی	قُنْصَلِیَّة: قُنْصُولْگَرِی
القَانُون: قانون	قَنْطَرَة: بازگاہ / دهله / برغاب /
القانون الدُولی: حَقُوقِ بَیْن	پُل
الوَلِی	قَنْطَرَة العَقْد (عِمَارَة): طاق دار /
قَانُون الطَّوَابِی: مَقْرَرَات	دالان
حُکُومَتِ نِظَامِی	قَنْع: خُرْسَند شدن
قَانُون المَرُور: آیینِ ترافیک	قَنْوع: قَنَاعَت کار
قَانُون إِلَهی: ناموس / (ج)	قَنَاعَة: خُرْسَندی
نَوَامِیس	اِقْتَنَع: مَتَاعِد شدن / قانع شدن
قانونی: حَقُوقِ / قانونی	اَقْنَع: بَسَند کردن / مَتَاعِد کردن
قَنْیَنَة: بطری / دبه	/ قانع کردن / سَر و کَلَه زدن /
اِقْتَنَی: داشتن / مَتَصَرَّف شدن /	کَشِیَار شدن / بَر کُرسی
در تَصَرَّف داشتن / دارا شدن	نِشاندن
/ بَدست آوردن / حاصِل کردن	قَانَع: آرد بَیخَتِه / سازگار /
/ اندوختن / پَیدا کردن	خُرْسَند

قَهَقَه: غَشْ غَشْ خَنْدِیدن / کخ	مُعْتَنَیَات: داشتَنی ها
کخ خندیدن / کرکر کردن /	اِقْتِنَاء: دارائی / تصرف /
هره کره زدن / هرهر خندیدن	مَالِکِیَّت
قَهْوَه: قَهْوَه	قَنَاءَةُ السُّوِیس: کانالِ سُونز
مَقْهَی: قَهْوَه خانه / کافه (فر) /	قَنَاءَةُ تِلْفِزِیُونِیَّة: شبکه
کافه یریا	قَنَاءَةُ مَعْطَاة: کاریز / شولات /
القَوَیَاء (مَرَض ~): پیرون / گر /	چاه قَنَات / کت
گَال / خارشک / تَبْخَال / قَوَا	قَهَر: پایمال کردن / گردن کسی
قُوت: نَوَا / رستی / روزی / قُوت	گُذاشتن / ناکار کردن / قَهَر
قُوتِ یَوْمِه: روزی / نان روزانه	کردن / ذلیل کردن / سِتَم کردن
رزقِ روزانه	بَر ... / کوفتن / تعدی کردن
القُوتِ الضَّرُورِی: باروزه / باد	قَهَر: جَبَر
روزه / رُوز گُذار	قَهَرِی: تَحْمِلی / اِجبارِی / قَهَرِی
مقاوَحَه: تو نگو من بگو / بگو	مَقْهُور: زیر پا لگد مال شده /
مَکُو	منکوب شده / مَغْضُوب
قَاوَح: بَک دُو کردن / بَک و دُو	قَاهِر: طاقَتِ قَرسا / خورد گُشنده
کردن / بَک پدُو کردن / بَکی	/ اِشَارِ آوَر / مقاوَمَت نَا پَذِیر /
پدُو کردن	زیاد از سر در رونده / پُر
قَاد: پِشَقَدَمی کردن / پِشِوانی	قُدْرَت
کردن / سَوَق دادن / رَهَبَرِی	القَاهِرَة: قاهره
کردن	تَقَهُّر: عَقَب نشینی (~ کردن)

قائد البحريّة: دریاسالار	قَاد (مَرَكِبَة): راندن
قائد الجيش: سپهسالار / امیر	انقاد: فرمان بردن / موم شدن /
لشکر	سرپزانو نهادن / حریم گرفتن /
قائد الحرس: پاسدار	زیر اخیه رفتن / زیر بار رفتن
قائد العربیّة: راننده / شوُفر (فر)	/ موم شدن / سرپزانو نهادن /
قائد القوآت البحريّة: دریا	تيله کسی بودن / چشم گفتن /
سالار	ایل کردن / رکاب دادن / تَن
قائد الوحدة: رسدیان	دادن
قائد سرّیّة: گروهبان	منقاد: دَسْت نشانده / پا دَر
قائد عسکری: سالار / سپهدار /	رکاب / زیر چاق / زیر نگین
سپهسالار / سردار / سرلشکر	انقیاد: فرمانبرداری / تسلیم /
القائد العام للقوآت: فرماندوکل	تَبَعِيَت / متابعت / وابستگی /
قوا	پیوندی / سرپیردگی
قیادة: پیشوایی	اقتاد: راندن / هی کردن
قیادة (سواقة): رانندگی	اقتداء: پیروی
قیادة الجيش: فرماندهی ارتش	اقتداء به: به پیروی از ...
/ ستاد فرماندهی	اقتیاد: رانندگی
قیادة الحزب: کادر رهبری	قائد / قواد / قاده: سر / (ج)
حزب	سَران / پیشاهنگ / پیشرو /
القیادة العامة: ستادوکل /	فرمانده / طلابه / سرآهنگ /
فرماندهی کُلّ	میره

قوس (قنطرة): طاق	القيادة الرشيدة: رهبری
قوس العقد: اسليم طاق	حکیمانه
قوس النصر: طاق نصرت	القيادة العسكرية: ستاد
قوس قزح: رنگین کمان / قوس	فرماندهی
وقزح / آزفنداک / سرکيس /	القيادة المركزية: ستاد مرکزی
قوسه / آزفنداک / نیرازه	القيادة الموحدة: وحدت
القوس (برج ~): کماندار	رهبری
قوسان / آقواس: هلاکین /	سهل القيادة: رام
کمانک / پرائنژ (فر)	اقتدی: پی رفتن / پیروی کردن
مقوس: اسليمی / پیچان /	قدوة: برتری آرمان / برتری ایوه
سرازیر / خمیده / قیقاژ / کج /	قواد: با انداز / با زن / پکش /
چنبری / چمچاخ / قیقاچ / نیم	جا پیچ / جاکش / قمرساق
گرد / نیم دایره / نیم دور /	(تر)
قوسی / کمانه / تاقدیس /	قواد الجیش: افسران ارشد
طاقدیس	ارتش
نقوس: شکم دادن / خمیدن /	مقود: مرس / رُل (فر)
دَمَر شدن / دولا شدن / تاب	مقود السفينة: قروند
برداشتن / کاس شدن	مقود العربة: رُل / چرخ فرمان /
تفویض: پی ریزی	چرخ سکان / فرمان اتومبیل
قوس دَعائمه: پی ریختن	قوس: کاس کردن
	قوس: چنبَر / کمان (معر)

فوطی (الطراز الـ): جنای /

جنائی / گوتیک (فر)

قاع: لا / لای / نه

قاع البحر: لجه / تو دریا

قاعة: تالار / طالار / سرسرا /

حال (انج)

قاعة الاحتفالات الكبرى: تالار

بزرگو جشنواره ها

القوقاز: قفقاز / قفقازیه

قوقع: قصبک

قوقعه: لاک

متقوقع: لاک / گوشه نشین /

منزوی / پرت

قال: گفتن / عرض کردن /

فرمودن

مقال: گفتار / آرتیکل (فر)

قول مأثور: ضرب مثل / ضرب

المثل

المقال الافتتاحی: سرمقاله

مُقاوِل: پیمانکار / مقاطعه کار /

کارگیر / متعهد

مُقاوِلَة: پیمانکاری / مقاطعه

کاری

مَقُولَة: گفتار

يُقَالُ إِنَّ ...: می گویند ...

القولون: قولنج / قولنج

أقال: مرخص کردن / معاف

کردن / پالان آفتاب گذاشتن

مُقال: استمفا شده

إقالة: عزل / خلع / مرخصی /

برکناری

إقالة الوزارة: سقوط دولت

استقال: استمفا نمودن

استقالة: استمفا / کناره گیری

استقالة الوزارة: استمفا

دولت

قام: وا ایستادن

قام (بـ بدوي): ایضا کردن (نقش)

(بـ)

قام بدوي الوسيط: نقش

میانجیگری را ایفا کرد

أقام (بـ ندوة مثلاً): برپا کردن

تَقْوِيم (تاریخ): تقویم / سالنما / گاهنامه / سالمه / روزمه / سالنامه	أَقَامَ (مَكَّتَ): ماندن / واكشیدن / والمیدن
تَقْوِيم (تَقْيِيم): ارزیابی	أَقَامَ سُرَادِقًا: تنق کشیدن
تَقْوِيم المَوْقِف: سَبَك و سَنگین کردن	أَقَامَ الحَدَّ: حد زدن
قَائِمٌ: بر جای	أَقِيمَ عَلَيْهِ الحَدُّ: حد خوردن
قَائِم / قَوَانِم: تیرک / دیرک	أَقَامَ الزَّيْنَات: چراغانی کردن
قائم بالأعمال: کاردار / شارچ دافر (فر)	أَقَامَ حَفْلًا: بزم برپا کردن / بزم آراستن
قَائِمَةٌ: صورت / ثَبَت / فِهْرست / رِیست (فر)	أَقَامَ دَعْوَى علی: دادخواست دادن / عارض شدن / دعوی کردن / تقاضا کردن / تعقیب
قَائِمَةٌ (~ بجهاز العروس أو بتركة المتوكل): سیاهه ودستک	قانونی کردن
قَائِمَةُ الاختبارات (کمپیوتر menu): مِنُو (فر) / فِهْرست	مَقَام: اقامتگاه
انتخاب	مُقِيمٌ: مُقِيم
قَائِمَةُ الطعام: فِهْرست خوراک / صُورَت غَذا	إِقَامَةٌ قَصِيرَةٌ الأَمَد: اطراق / اتراق (~ کردن)
	إِقَامَةٌ: اقامت / مَكَّت / تَوَقَّف
	تَقْوِيم (إصلاح): بهسازی / جبران

قائمة بالموجودات: صورت کالا

/ دفتر دارائی / فهرست اموال
القائمة السوداء: سیاه نامه /

لیست سیاه

قائم مقام: ناویان / نایب / وکیل

قائمة: قد / چرمک

قوم: قد / قواره / اندام

قوم (مع اعوجاجا): راست کردن

قوم (أصلح): برطرف کردن /

جبران کردن / جابجا کردن /

پسازی کردن

قوم (قیم): ارزیدن / ارزیابی

کردن

قوم / اقوام: مردم / قوم / ملت /

امت

قومی: ملی / بومی / سرزمینی

قومیه: ملیت / ملت پرستی /

ملت گیرائی

قوم: راست / درست / صحیح

قیمه: بها / قیمت / ارز / ارج

قیم: گران بها / باشکوه / قیمتی /

پرزورش / باارزش / شاهوار

/ ارزنده / ذقیمت

القيمة الثفریبة: مظنه

لا قيمة له: پشیزی / صنار /

پاپاسی / ناچیز / بی قیمت

استقامه: قریودی

قیام: بها!

قیام اللیل: شب زنده داری /

شب زنده داشتن

القیامة: رستاخیز

قیامة یسوع: قیام عیسی از

مردگان

قاوم: مقاومت کردن / پایداری

کردن

مقاومة: مخالفت / مقاومت /

سختی / پایداری / ایستادگی

المقاومة الشعبیة: نیروی

پایداری

القُوَّاتُ البرِّيَّةُ : نیروی زمینی	مُسْتَقِيم : شاهنده / دُرُسْتکار /
القُوَّاتُ التَّابِعَةُ لِلأَمِّ الْمُتَّحِدَةُ :	سَبِيدکار / راست / پاپِراه /
نیروی سازمان یلّ متجد	سَر پِراه / خدَنگ
القُوَّاتُ الجَوِّيَّةُ : نیروی هَوایی	مُسْتَقِيم (مُ الخُلُق) : قَرُبود /
القُوَّاتُ الخاصَّةُ : نیروی ویژه	راستا
القُوَّاتُ المُسلَّحةُ : نیروهای مُسلَّح	قُوْمِسیُون : حَقَّ سَعی / حَقَّ عَمَل
قُوَّاتُ التَّدخُّلِ السَّرِيعِ : نیروی واکنش سریع	/ حَقَّ دَلالِی
قُوَّاتُ المَعظَماتِ : نیروهای چتر باز	قَوّی : نیرومند کردن / قَوّی کردن
/ نیروهای هوا بُرد	/ تقویّت دادن / تقویّت یافتن /
القَوّی العامِلَةُ : نیروی کارگری /	تحکیم کردن / پاپَر جا کردن
نیروی کار فعال	قَوّی : نیرومند / پُر زور / زورمند
تَقاوُ زِراعِيَّة : بُرز	/ شَدید / قَوّی
تَقویَّة : تحکیم	قَوّی البَینَتان : پیل افکن / روئین
تَقویّاً : بُرگِر داندن / قی کردن /	تَن
شِکوفه کردن / بالا آوردن / عر	القَوَّةُ : زور / قُوّه
زدن	بالقوَّة : جبراً / ظالمانه
قِمِشارة : چَنگ / بَرِبط	قُوَّة / قَوّی : نیرو
تَقِیحَ الجُرح : لیج افتادن زخم	قُوَّة الدَّفْع : قُوّه دافعه
قَیح : ریم / پیخ / زرد آب	قُوَّة الشَّد : قُوّه جاذبه
	قُوَّة دافعة : نیروی جَنیش / عزم
	قُوَّاتُ الأمن : نیروهای امنیتی

قیاس: برانداز / وَرانداز / بیمایش	مُتَقَبِّح: چرک دار / چرکی / ریم آلود
قیاسُ الأبعاد: وِقیاس طول	قَبْد (سَجَل): ثَبِت کردن
قیاسی: مُتعارَف / مُتعارَفی / وِعیار / استاندارد (انج)	قَبْد (غُل): بَند نهادن / دَر بند کشیدن / گیر دادن
مَقاس: اندازه	قَبْد ... (قَبْد البَحْث): نَحسو ... (نَحسو بَرُرسی)
مَقیاس: پیمانک / پیمانه / انداز / اندازه / وِقیاس / استاندارد (انج)	قَبْد أنْعمَلَة: ذَرَّت الوِثقال / ذَرّه مُقَبَّد (مَغلول): دَسْتگیر / بَندی / دَر بَند / های دَر بَند / پا بَست / دَسْت وِبال بَسته
مَقیاس الارتفاع: افرازیاب / ارتفاع سَنج / اوج نما	مُقَبَّد (مُسَجَل): ثَبِتی / ثَبِت شده قَبْد / قُبُود: پا بَند / پایبند / پا وَنَد / پایبوند / خلیلی / بخو / شکال / مالَبند / زُهواری / قَبْد / (ج) قَبودات
مَقیاس الحَرارة: گرما سَنج / دَما سَنج / میزان الحراره / گرما نما	قَبْد لِقَوام الحِیوان: پاچه بَند قاس: اندازه گرفتن / ذَرع کردن / واگرفتن / پیمودن / پرو کردن
مَقیاس الرُّسم: مِقیاس نقشه	قاس بِالشُّبَر: وَجِب کردن
مَقیاس الرِّیح: باد سَنج	قاس: پیمانه کردن

مَقْيَاسُ الزَّلَازِلِ : زَلْزَلُهُ سَنَجٌ
 مَقْيَاسُ الضَّغْطِ : فِشَارُ سَنَجٍ
 مَقْيَاسُ الضَّغْطِ الْجَوِّيِّ
 (بارومتر) : هَوَا سَنَجٍ / مِيزَانُ
 الْهَوَا / فِشَارُ سَنَجٍ هَوَا
 مَقْيَاسُ الطَّيْفِ : طَيْفُ سَنَجٍ /
 طَيْفٌ نَمَا
 مُقَايَسَةٌ : هِمَايِشُ / مَسَاحِي
 قَبْشَانِي : كَاشِي
 قَبْصَرٌ : بَزَارٌ / قَبْصَرٌ
 قَبْصَرِيَّةٌ (وِلَادَةٌ ~) : سِزَارِينُ
 (زَايْمَانُ ~)
 الْقَبْصُومُ (عُشْبٌ ~) : بَوْمَادِرَانُ /
 بَوْمَارَانُ
 قَايِضٌ : تَاخْتُ زَدَنُ
 مُقَايِضَةٌ : تَاخْتُ وَبَاخْتُ / دَادُ
 وَبِتْدُ / بَايَايَايُ / مَعَاوَضُهُ /
 مَبَادِلُهُ
 قَيْظٌ : بَاحُورَا

ک ... : یعنوا ...

اِکْتَابٌ : دِل گِرِفْتَن / دِل گِیری

شدن

کُتِیب : افسرده / سَودا زَدَه / غَم

افزا / تیره / یلدا

کَاَبَه : مالیخولیا / سَودا / سَودا

زَدگی

مُکْتَنِب : غَمدیده / گِرِفْتار

اِکْتِنَاب : بی دَعاغی / عَن مُرغی

کَاثُولِیکِ : کاتولیک

الکَاثُولِیکِیَه : کاتولیکی

کادر / کَوادر : کانون / کادر (فر)

کَوادرُ حِزْبِیَه : کانونهای حزبی

کاربنه : تَعْرِفه

کاریزما : گِیرائش / گِیرش / جَذبه

رُوحانی

کارِیکاتیر : کارِیکاتور (فر)

کَاس : جام / سَاغَر / صَاغَر /

پِیالَه / اِیاغ / سَانگِین / کاپ

(انج)

کَاسُ الْأُمَمِ الْأَفْرِیقِیَه : جام

مِلَّتْهای افریقای

کَاسُ الْحِجَامَةِ : بادکش / گبه

کَاسُ الدَّوْرِی : جام تُوْرِنِنت

کَاسُ الْعَالَمِ : جام جِهانی

کافایین : کائنین (انج)

کافور (شَجَرَةُ الْ~) : کافور

(دِرَخْتَر ~)

کافیار : اشپل / خاویار

کافیار (سَمَك ~) : سَگ ماهی

کافیتریا : کافه تِریا (انج)

کاکا : خَرمالو

کاکاو : کاکانو

کالسیوم : کلسیم

کالو : میخچه پا

کالون : کشو / کلون

کالون الْبَاب : تَر مادگی

کَنّ: گویا
 کانتین: آبدارخانه
 کانون: اُجاق / گرمخانه / کوره
 / دیگدان
 کاوتش: کاوتشوک: رزین /
 کانوچو: لاستیک (فر)
 کاوتش (حذاء): نعلِ لاستیکی
 کاوتِر: گیشه
 کباب: کباب
 کبابچی: کباب فروش
 مکّاب: بلغ زده / قلمبه
 مُنکَبْ: علی: گرفتار ... / غرقه ...
 / سرگرم ...
 کَبْت: در دل نگاه داشتن / فرو
 نشانیدن / خواباندن
 کَبْت غَضَبَه: بغض در گلو گرفتن
 کَبْت: باز داری
 مکبوت: فرونشانده / خوابانده
 کَبوت: کاپوت
 کَبّ: باز داشتن / توقیف کردن /
 تحت فشار قرار دادن
 کَبّ جِماحِ النّفس: خودداری /
 کَفّ نَفَس: اِکراه
 کَبّ جِماحِ نَفْسِه: خودداری
 کردن / اِیا نمودن
 کَبّ جِماحِه: دَهانِه کردن
 کابح: باز دارنده
 مکابح: تیریز
 الکَبِد: جِگر
 کَبِدَه: جِگرِک
 نَكَبَدَ خَسائرَ فَادِحَة: ضایعات
 سَنگین بر ... وارد شد
 کابَد: خار کشیدن
 کَبَر: بزرگ شدن
 کَبَر: بزرگی / کلانی
 کَبیر: بزرگ / کلان
 کَبیرُ الاطباء: حکیمباشی
 کَبیرُ العُجَب: فراشباشی
 کَبیرُ الحُوذِیَة: میر آخور
 کَبیرُ الخَدَم: فراشباشی
 کَبیرُ العائِلَة: خانه سالار / سر
 خانه

تَکْبَرُ: إفاده کردن / یابو وَّوَش	کَبِيرُ الْيَاوَرَانِ: آجودان
داشتن / سایه بالا رفتن / سایه	مَخْصُوص (فر)
سَنَگین شدن / باد دَر سَر	کِبَارُ الشَّخْصِيَّاتِ: شخصیهای
داشتن / دَمَاغ بالا رفتن	بَرَجَسْتَه
مُتَکْبَرُ: إفاده ای / خود پَسَنَد /	کِبَارُ قُوَادِ الْجَيْشِ: افسران ارشد
پُر مَنِش / فِینِ فِینِ / فِینِ /	ارِش
مَگوز بر ما / مَگوز برِش ما /	کَبیره: کُتْنا و کَبیره
مَگوز به ما	الکِبَارُ: کُتْناهانِ بزرگِ هَفْتِکانه
مَکَاهِرَه: نَو نَکو مَن پَگو / پَگو	کَبَر / تَکْبیر: بزرگ کردن
مَکو	مُکَبَر: بزرگ کُننده / ذَرَه پِین
کَبَرِیت: گوگرد	دَرُشْت کُن
کَبُورِیا: خَرچَنگ / چِنِگار /	مَکَبَر دِماغه: بی بَند و بار / بی
سَلاتون / کلنچار	دَرَد / سَر سَنگین / لا اِبالی /
کَبَس: چِپانَدن / چَلانَدن /	وَل گنده / ناپَرهیزگار / ول
چماله کردن	بِگار / لا قَید
کَبَسَه (أَفَحَمَه): هُو کردن	کَاهَر: خود را از تَنگ و تا
کَبَس: فِشار	تَبِنْداختن / پَک و دُو کردن /
اِتْکَبَس / کَبَسَه: سَر خَاریدن /	پَک پَدُو کردن
بُور شدن / تَه پته افتادن / هُو	کَبِر: باد بروت / باد سَری / فِیس
کردن / از رو رفتن / پته پته	/ فِیس و إفاده / تَشْخُص /
کَابُوس: بَخْتَنک / خُفْتَنک	جَالِیش / نَخَوْت

کُبْس الکَهْرَبَاء: گیرک / دو

شاخه

کَبِيسَة (سَنَة ~): کالمه

مَكْبَس: دَسْتگا و پَرس / دَرکوب

/ پِستون / تَلْمِبِه

کَبْسُولَة: کپسول (فر)

کَبَش: چَنگ زدن

کَبْشَة: کَفْچِلِيز / کَفْچِه / کَفْگير

کَبَش: قِچ / قوچ / تَکل / بُز

کَبَش فِدَاء: بُز طَلِيمه / وَجِه

المُصَالَحِه

کَبْل: بَنديدن / بَند نِهادن / دَر

بند کشیدن / گير دادن

کَبْل: کَابِل (فر)

مَكْبَل: دَسْت بَستِه / دَسْتگير /

بَندی / دَر بَند / پای دَر بَند /

پا بَست / دَسْت وِبال بَستِه

کَابِینَة / کَبَانَن: عَرَفِه / کَابِین

(انج)

کَابِینَة الِهَاتِف: کِیوسک يَلْفَن /

اُتاتاک يَلْفَن / کَابِین يَلْفَن

کَبْوَة: پای لَفز / لَفز / گِل خَبر

کِتَالُوج: فِهَرست نامِه / کَاتالوگ

(فر)

کَتَب: يَوشتن

کُتِبَ لَهُ عُمَرُ جَدِيد: قَات شدن /

قَاط شدن

کِتَاب: کِتَاب / کِتَابها / کُتِبَ

کِتَاب (خِطَاب): نامِه / يَوشته /

يَوشِجَات

کِتَاب المَانُويَّة المَقْدَس:

اَرچَنگ

کِتَاب المَوْتی: کِتَاب مُردگان

کِتَاب اُدْعِيَة: بَيَاض / زيارَت

نامِه

کِتَاب رِحَلَات: سَفَرنامِه /

سِيَاحَتنامِه

کِتَاب زَرْدُشت المَقْدَس: اوستا

کِتَاب مَدْرَسی: کِتَاب دَرسی

الکِتَابُ السَّنَوِي: سالنامِه

الکِتَاب المَقْدَس: کِتَاب

المَقْدَس

الکتابۃ المَـسَـرَـحِیَّة : نِـمـاِشـنـامـه

نویس

المکتب الدائم للمؤتمر

الإسلامی : دبیرخانه دانمی

کنفرانس اسلامی

المکتوب (القدر) : سَـرِـنـوِشـت

علم المکتبات : کتابداری

اِکتاب : داوطلبی / نام نویسی /

پذیره نویسی

کاتب / کتاب : نویسنده /

نگارنده

کاتب / کتبه : دبیر / بار نویسی /

دوات دار / دواتدار / منشی

کاتبُ الادعیة : دُعا نویسی

کاتبُ الجلِسة : حضور نویسی

کاتبُ السیناریو : صحنه آرا

کاتبُ صحافی : روزنامه نگار /

روزنامه نویسی

کاتبُ مَـسَـرَـحِی : نِـمـاِشـنـامـه

نویس

کتابه : نویسندگی / نگارش

کتابه : کتبا

کتابه (ظہر العمله) : پُشتِ سکه

کتابه التاریخ : تاریخ گذاری /

تاریخ نویسی

کتابه السیناریو : صحنه آرائی

کتابه يدویة : دستخط

کتابی (غیر شفہی) : کتبی /

نوشتنی

الکتاب : مکتب / مکتبخانه

کُتبی : کتابفروشی / صحاف

کُتیب : کتاب دستی / کتاب

راهنما

کُتیبۃ : گردان / اکیپ (فر)

کُتیبۃ استطلاع : گردان شناسائی

کُتیبۃ مدرعة : گردان زرهی

مکتب (إداري) : دفتر / دبیرخانه

/ اداره / دایره

مکتب (للکتابه) : میز تحریر

مکتب البريد : پُستخانه

مکتب الصحة : بهداشتی

مکتب مُحاماة : دار الوکاله

کَتِفُ الْعَقْدِ (عمارة) : پشت بَند	مکتَب تَسْقِی الجامعة : دَفْتَر
طاق	نامنویسی دانیگاه
کَتَاوَت : جوجه	مکتَبه (~ بیع) : کتابفروشی
کَتَاوَت (بَلُغَةُ الْأَطْفَال) : جوجو	مکتَبه (~ مطالعة) : کتابخانه
/ توتو	مکتبی : دَفْتَری
کُتْلَه : پیچک / نیکه / جُرم /	مُکْتَتِب : داوطلب / (ج)
لَش / توده / تَنه / قلبه	داوطلبان / داوطلبین
کُتْلَه بَر لَمَانِيَه : گروو پارلمانی	مکتوب / مکاتیب : مَسْطور /
الکُتْلَه الشَّرْقِيَّة : بلوک شرقی	رَقِیمه / (ج) رَقِیمجات
کُتْلَه طَین : کلوخ / کلوخه	کُوتَشِينَه : کُنْجَهه
تَکْتَل : دَسْت بَنَدی	الکُتْفَان : کت وکول
تَکْتَل : دَسْت پکی شدن / حَم	تَکَاتَف : دُشَادُوش / دَسْت
دَسْت شدن	بَدَسْت
تَکْتَلَات حَزْبِيَّة : دَسْت بَنَدیهای	تَکَاتَف : صَف آرانی کردن / گرد
حزبی	آمدن / پُشتیانی کردن /
کَتَم / تَکْتَم : لَب تُو گُذاشتن / دَر	تَقْوِیت کردن
دَل نِگاه داشتن / لاگوشانی	تَکْتِیف : بَند نِهادن / دَر بَند
کردن	کَشیدن / پیچ کردن
تَکْتَم : نِهانکاری / پوشیدگی /	حَمَلَت طِفْلَهَا عَلی کُتِفِهَا :
رازپوشی / راز داری / بری	فَلَمَدُوش کرد
بودن	کُتِف : دُوش / شانه / کت

کُتِفَ: چگالیدن / متراکم کردن / هم چگال کردن / تقلیظ کردن / مقترض کردن / مختصر ومفید کردن / خلاصه کردن تکثیف: غلیظ سازی / قوام آوری / سُفتی / افزایش / تشدید / پُر قوت سازی کثافة: قوام / غِلْظَت / انبوهی / کثرت کثافة سكانية: کثرت جمعیت کثیف: انبوه / پُر پشت مُکثِف: غلیظ / فشرده / خلاصه شده / تقلیظ شده / چگالیده کَحَتَ: خراشیدن / خاراندن / چنگول زدن کَحَّ: سُرْفه کردن کُحَّة: سُرْفه کُحول: الکال (فر) کُحولی: الکلی (فر) کُحل: سُرْمه / پَرزَه / سُرْب سُوخته	کاتِم السَّر: پَرده پوش / پَرده دار / راز دار کاتِم الصوت: صدا خفه کُن کتمان: پوشیدگی / رازپوشی کُتوم: نو دار کُتِبَ (عن ~): نزدیک / بدو قُت کُتِيبَ / کُتِبان: تَبَه شنی / نَلْ شنی / توده شنی کُت: انبوه کُتُر: زیاد شدن کثیر: بسیار / زیاد / آنهمه / فراوان / بیش / چندان / افزون اکثر: بیشتر / زیاد تر اکثر مِن ذی قَبْل: بیش از پیش کثرة: بسیاری / کثرت ما اکثرا: بَسَا / بَسی تکائر: قل خوردن / (عم) کره کردن تکائر: تولید مثل / زاد آوری الکثیراء (صمغ ~): کتیرا / کتیره
---	---

تَکَدَّى: طَلَبَ کردن	کُحَلِيَّ (لَوْن): کبود / سُرْمه ای
تَکَدَّ / کُدَيَّة: دَرِيوزْگي / دَرِيوزی	مِکَحَلَّة: سُرْمه دان / مِيلِ سُرْمه
/ شَيْئِ اللّٰهِي / شَيْدِ اللّٰهِي	کَدَحْ: جان کنندن
کَذَا وَکَذَا: فُلَان وَفُلَان / این کار	کَدَحْ: جان کنی / کار پُر زَحْمَت
وَأَنْ کَار / چُنین وَ چُنَان /	کَادِح: رَنْجَبَر / رَنْجَوَر / کَدِيوَر /
اينَطَوْر وَ اَنْطَوْر	زَحْمَتکش
هَکَذَا: اَنْچنان / بَدینسان /	کَدَّ: تَلَاش (~ کردن)
بَانَسَان	کَدَرَّ: پَر آفَشْتَن / اوقات تَلَخِي
وَهَکَذَا دَوَالِک: وِمَانْدُو آن /	کردن / اذَيَّت کردن / پِستوه
هَمِينَطَوْر / وِقَس عَلَیْهَا	آوردن / خَسْته کردن / عاجِز
کَذَبَ: دُرُوغْ کُفْتَن	کردن
کَذَبَ: دُرُوغْ	کَدَرَّ: تَبَرْگي / اِخْم وَنَخْم /
الْکَذِبُ الْوَاضِع: دُمْ خَرُوس	کدورت
دَیْدَن	مُتَکَدَّر: پُر خَاش
کَاذِب / کَذَاب: دُرُوغْگو / پُر	کَدَسَ: تَلْمَبَار شَدَن / اِنْبَار کردن
دُرُوغْ / مَصْنُوعِي	/ اِنْبَاشْتَن / دَرُویدَن / رُوی هَم
کَرَب: پَرِشَانِي / اِنْدوه / دَرْد	رِیخْتَن / بَر هَم نِهَادَن / تَا زَدَن
وَرَنَج	/ مَوَج زَدَن
کُورِیَاج: تَا زِیَانه / قَمْچِي / قَمْچِين	تَکَدَّسَ: اِنْبوهی
/ شَلَاق / تِسمه / تَا زِیَانه /	مُکَدَّسَ: اِنْبوه
ضَرِبه / مَرْگَان	کَمْعَه: تَبَارَه

کردان: گاردون	کربراتیر: کاربوراتور (فر)
کُردی / الاکرد: کرد	کَرَبُون: کاربن / کَرَبُن (فر)
اِسْکُرد / اِسْتِکُراد: پیشرو کسی	کَرَبُونات: کاربنات (فر)
خَنَدیدن / ناتوره پاشیدن /	کَرَبُون (وَرَق ال ~): واگیره
احلیل زدن / پیه گیر آوردن /	کَرَبَسَة: هردود کشیدن
حقه بکار بردن / حقه زدن	اَکَرَت الشَّعَر: وِزَوِزی / فرفری /
کَر: ناختن	فرفری / چنگول چنگولی
کَرُو قَر: رَمارَم / جَنگ و کُریز	کُرَات: تَره صحرائی
کَرَر: واخوان کردن / باز گفتن /	کَرَتُون (فیلم ~): مُضْجِک
واگفتن / تکرار کردن	قَلَمی
تکرار السُّؤال: واپرس	کَرَتُون / کَرَتُونه: مَقوَأ / کارتن
کَرَبَة: چهل تکه	(فر)
مُتَکَرَّر: برگردنده / عود گُنده /	کُرَات: گُندونا
راجعه / بازگشت کننده /	اَکْثَرَت: توجّه کردن / اعتنا
بازرخدادگر	کردن
مُکَرَّر: افزونه	لَم یَکْثَرَت: از قَلَم انداختن /
الکَرار: کته / پنهانخانه	نادیده گرفتن
کِرَازَة: وِعْظ / واعظی	اَکْثَرَات: تَوَجّه
کَرز: گیلان / آلبالو	کَارَبَة: سانجه / فاجعه / ضایعه
کُرَّاسَة / کُرَّاسات: دَفْتَر /	/ بَلا / بیچارگی / بَد بَختی /
دَفْتَر چه / (ج) دَقائِر	مُصِیَّت

کُرْکُم: زرد چوبه	کُرس حَيَاتَه ل...: عُمرش را به
کُرم: شرافت دادن / تجلیل	... مصروف داشت
کردن / آزرَم داشتن	تکریس (تعمیر النرجیل
الکُرم: سرکبه شل کردن /	بالعُخدر): تَه بندی کردن
حاتم بخشی کردن / سخاوت /	کُرسی: صندلی / سندلی
جود / گشاده دستی	کُرسی صغیر: چار پایه
اکرامیة: راشن	الکُرسی البابی (الفاتیکان):
تکرم: به ارزانی داشتن با ... /	در باب پاپ / مقر پاپ
مرحمت کردن	کُرش: شکم / شکمبه / زیر
تکریم: بزرگداشت	شکم / هتل
کُرامَة: آبرو / جاه / شان / مقام	أبو کُرش: شکمو
/ رُبه	مُکُرش / له کُرش: زیر شکم /
مکُرمَة: مَرَحَمَت / صنیعت	شکمو
کُرمَة: انگورستان / تاکستان /	کُرشَة: سیراب / سیرابی
رَز	کُراع / کُواع: کله پاچه
کُریم / کُرماء: دَست باز / راد	الکُرمی (طائر): کاروانک
دَست / قُراخ آستین / کُرم	کُراکَة: لاروب / کشتی لایروی
پیشه	کُراکِیپ: زلم زیمبو / خاکروبه /
کُریم الخِصال: رادمیش / راد /	آل وآشغال / آت وآشغال /
رادمرد / زاده مرد / (ج)	خاک وخل / چس وپس /
رادگان	خِرت وپرت

کَرمِ المَحْتَد: نیکزاده / پَدَر
 دار / نَسِیب / نجیب زاده
 لَهُ کَرَامَات: کشف پیشرو پا جُفَت
 شده
 کَرمش: چین خوردن /
 چروکیدن / چروک برداشتن /
 وَز زدن / وَر چلو زیدن / وَر
 چروکیدن / وَر چلوکیدن
 کَرمشَة: چین خوردگی
 مَکَرمش: کبس / اژنگناک
 کَرنَقال: غولک ینما / کارناوال
 (فر)
 کَرنُب: کَلَم
 کَره: نُفَرَت داشتن از / بیزار
 بودن / کینه ورزیدن
 کَرمَا: زیر زبانی / زیر لبی
 کَره / کَراهیَة: نُفَرَت / تَنَفُّر /
 بُغض / بیزاری
 کَرمه / مَکَرموه: نُفَرَت انگیز /
 نُفَرَت آوَر / تَنَفُّر آوَر / دافع /
 زَنَنده

مَکَروه (مُصاب): رُوبِداد ناگوار
 / بَدَبَخشی / قَنَضا / حادثه بَد
 اَکَره: واداشتن / چپاندن /
 چلاندن
 اَکَراه: جَبَر
 بِالْاَکَراه: مَجبور / اجبارا /
 جابرانه
 کُره: گوی / توپ (تر)
 الکُره الارضیَة: کره زمین
 کُره السَّله: بَسکتبال (انج)
 کُره القَدَم: فوتبال (انج)
 کُره الیَد: گو دَسْت / هاندبال
 (انج)
 کُره طائِره: والیبال (انج)
 الکُره الطائِره: والیبال (انج)
 مَکَاری: مکاری / چار وادار /
 سورچی / خَرکچی / گاریچی
 کُریَة / کُرات الدَم: گلبول /
 گویچه
 کُرات الدَم البیضاء: گلبولهای
 سفید / گویچه های سفید

اِکْتِسَاب / کَسَبْ: قَرَاکِیری /	کُرَات الدَّم الحَمَرَاء: کَلْبُولهای
کَسَب / اِکْتِسَاب / مَالِکِیَّت	قِرِیز / گُویچه های قِرِیز
یَکْسَب دَهَب: زَر خِیز	گُرُوْهَات: پِیچازی / خانه خانه
مَکَاسِب / مَکْتَسِبَات: دَسْت	/ خُشْت خُشْت / زَنبُوری
آورده ها	گُرُوبی / گُرُوبِیم: کُرُوبی
مُکْتَسَب: اِکْتِسَابی	کِرِیت (جَزِیرَة ~): کِرِیت
کُسب: کُنْجَارَه / کُنْجَالَه /	کِرِیُون: کِرِکِر
کنجیده	کِرِیز: گِیلَاس / آلُوبَالو
اِکْتَسَح: تَاخْت و تَاَز کردن /	کُرِیک: جَک
حَمْلَه کردن / تَارَاج کردن / سَر	کِرِیم (دَهَان): کِرِیم (فَر)
تَا سَر ... رَا قَرَاگِرْفَتَن	کُزِیرَة: گُشَنِیز / کِرِیزَه (مَعَر)
اِکْتِسَاح: سِیل آب گِرِفْتَن	الْکُزَاَز (مَرَض ~): کُزَاَز (مَعَر)
اِتْکَسَح: بِهَال اِفْکَنْدَن / پَارِئِنْگ	کُزَلْک: گُزَلِک / گُزَلِیک (مَعَر)
شَدَن / تَلْگِی کُسی دَر رِفْتَن /	کَسَب: کَسَب کردن / بَاَز پَافْتَن /
زَه زَدَن / عَیز آمَدَن / عَجَز	نائل شدن
آمَدَن / عَاجِزِی / دَرْمَانْدِگی /	کَسَب الوَقْت: دَسْت دَسْت کردن
عَدَم تَوَانائی	/ دَفْع الوَقْت کردن
کَاسِیح: قَرَاکِیرَنْدَه / شَامِل	اِکْتَسَب: بَدَسْت آوَرْدَن / حَاصِل
کَاسِیحَة: لَارُوبُ	کُردَن / پَیْدَا کُردَن / اِکْتِسَاب
کَاسِیحَة اَلْغَام: کُشْتی بَیْن جَمْع	کُردَن
کَن	

کُسرَة: نکه / نیکه	کُشاح: آماس مهره پشت
کُسرَة / کُسر: چین / تا / تاه / لا	کُشیج: زَمینگیر / چهار
لای / خم	چنگولی
کُسر: صورت جزء	کُساد: فترت / کسادى / وا زَیش
کُسر: عتق مُنکیره / سر	کُسد: وا خوردن / بساط چیده
شیکته / کُشف شده / خوار	شدن
مکسورة الجَنَاح: قمصور	کاسد: بنجل / کساد / ناروان
وفزرت / خل وچل	کُسر: شیکتن
مکُسر: خُرد و خاکشیر / خُرد	کُسر خاطره: دل شیکتن /
وخمیر	جِگر شیکانتن
مکُسرَات: آجیل / آجیل ماجیل	انکُسر (مَعنویاً): غنش در آمد
مُنکُسر: عتق مُنکیره / سر	انکُسار (هزیمه): سَرنگونی /
شیکته / کُشف شده / خوار	شیکست
کُسفَه: روى بزمین زدن / هو	انکُسار الضوء: شیکست نور
کردن	تکُسر: ترک برداشتن / ترک
کُسفَه: بور شدن / از رو رفتن	خوردن
مکُسوف: پشیمان	تکُسر: شیکن
کُسوف: گیرفتگی	کاسر: دَرَنده
کُسوف الشمس: گیرفتگی	کُسر: تَه زدن
خُورِشید / خورشید گرفتن	کُسر الخُزف: کواره
کُسوف جزئی: کُسوف نامرئی	کُسر مُضاعف: دو شیکتنی

کُشْتَبَان / کُشْتَبَان : انگشتوانه (معر)	کُسُوف کُلّی : کُسُوف مَرئی
کُشَر : اخم کردن / پخ کردن / بق کردن / رُو دَر هَم کشیدن /	تَکَاَسَل : تَبَلّی کردن / پله دادن /
جبین دَر هَم کشیدن / روبهم کشیدن / رُو تَرُش کردن /	شَل شدن / کند شدن
تُرُشروئی کردن / سیگرمه ها دَر هَم بودن / جبین دَر هَم کشیدن	تَکَاَسَل : رَخَوَت
کِشَر : اخمو / سیگرمه / سیگره /	کَسَل : تَن آسانی / بیکاری /
سیه گیره / بَد اخم / تَرُش رُو /	تَبَلّی / بَطَالَت / بیهودگی /
بَد پوز / بَد دَک وپوز	کند ذهنی
تَکَشیر : اخم وتخم	کُسُول : کاهل / علی بهانه گیر /
مَکَشَر : اوقات تَلخی	علی بونه گیر / پیزی گُشاد / تَن
کُشَری : عدس پُلو	پَرور / تَن آسا / تَنه لَش / شل
کَکْط : خراشیدن / خارااندن /	شلی / شل مثلی / چیچ / روز
پَخ دادن / سائیدن	خَسب / کیار / لَش ولوش
کَکْط : خَرّاش / سائیدگی /	گَسا : پوشاندن
سایش	کِسوَة : پُوش / متیل
کَشَف / اکتشاف : کشفیه / (ج)	کِسوَة العَصان : جُل
کَشَفَات	تَکَسِیَة : روکش کردن
	تَکَسِیَة الأَسْفُف : ضری زدن
	التَکَسِیَة بِالوِاع خَشِیَّة : تخته
	کوبی
	کَش : آب رفتن / کیس شدن / کز کردن

کَشَفَ الطَّالِعَ : زَیجَ بَسْتَنَ / زَیجَ بَسْتَنَ	اکتشاف: یابش
کَشَفَ الطَّالِعَ : فالِ بَیْنِ / بَختِ آزمانِ	کَشَفَ / کَشُوفَ : صَوْرَتَ / ثَبَتَ / فِهرست / لیست (فر)
کَشَفَ الفَسَادَ : کَنافَاتِ را عَلَنی ساختن	کَشَفَ (فَحَصَ) : مَعاینه
کَشَفَ الفَسَادَ : چَنگالِ کودکشِ / بیلِ کودکشِ	کَشَفَ سِرًّا : فاشِ کردنِ / سَرِ بَنَدیِ کسیِ گرفتَنِ / افشا کردنِ
کَشَفَ حِسَابَ : صَوْرَتِ حَسَابِ / فاکتور (فر)	/ فاشِ ساختنِ / شیپور کشیدنِ
کَشَفَ المَسْتُورَ : لَو دادنِ / پَرده بَرداشتنِ / پَرده دریدنِ / بَرِو آوردنِ / تَقش را در آوردنِ /	کَشَفَ (أَظْهَرَ) : نِمایاندنِ / رِویاز گذارنِ
رِوی دائِرِه ریختنِ / رِوی دایرِه ریختنِ / از پَرده بیرون کردنِ	کَشَفَ (فَضَحَ) : رِویازِ گذاردنِ / باز کردنِ جَناحها / باز کردنِ
انْکَشَفَ المَسْتُورَ : بَو بَلَدنِ شدنِ / بوقِ حِصامِ شدنِ / سَرِ زَبانِ اُفتادنِ / شِیاعِ	پویشِ / بی پناه گذاشتنِ / بی حفاظ گذاردنِ / در معرضِ
الْکَشَافَةُ : پِشاهَنگیِ / دِبه بانِ	گذاشتنِ / نِمایشِ دادنِ / افشاء کردنِ
	انْکَشَفَ / تَکْشَفَ : افشا شدنِ / فاش شدنِ
	انْکَشَفَ اَمْرُهُ : دَسْتُ رُو شدنِ
	کَشَفَ الرِّوَاتِبَ : سِیاهه
	پُر داخْتِ / صَوْرَتِ پُر داخْتِ / لیستِ حَقوقِ

تَكْشُفُ : پیدایش / خود اشکار
سازی

كُشَافُ : نور افکن
كُشَافُ (واحدُ الكُشَافَةِ) : دیده
بان / پشاهنگ

مَكْشُوفُ (غیر مُغَطًى) : رُو باز
مَكْشُوفُ (مُعْلَن) : بی پرده
وِشَه مَكْشُوفُ : رسوا
مُكْتَشِفٌ : پوینده / جستجوگر
استكشَفَ : پویندن / پشاهنگی

کردن / دیده بانی کردن
اِسْتَكْشَافٌ : اکتشاف
اِسْتَكْشَافٌ : اکتشافی
مُسْتَكْشِفٌ : کاشف / مُكْتَشِفٌ
كُشْكُ / أَكْشَاكُ : غُرفه /

کیوسک (فر)
كُشْكُ الحَدِيقَةِ : چتر باغ
كُشْكُ الحِرَاسَةِ : قراولخانه
كُشْكُولُ / كُشَاكِيلُ : دَفْتَر / (ج)
دَفَايِرُ
كَظَمٌ : باز داری

كَظَمٌ : دَر دِل نگاه داشتن / فرو
نشانندن

كَظَمَ عَيْظَه : بَغض در گلو گرفتن
التَّكْمِييَةُ (اِتْجَاهُ قُتًى) : کوبیسم
تَكْمِيَّةٌ : انگورستان / تاک / رَز
تَكْمِييٌ : کوبیست (فر)
كَعَبٌ : پاشینه

كَعَبُ الحِذَاءِ : نعلکی
كُعْبِرَةٌ : تپه تپه
مَكْعَبٌ : غَدَنگ / قلبه
اِتْكَعَبِلَ : لیز خوردن / سیکندری
خوردن / سیکندری رفتن /

تَلَك پلک کردن
كَعْبَلَةٌ : پای لَغْزِی
كَافًا : پاداش دادن / سزا دادن
مُكَافَاةٌ : پاداش / سزا
مُكَافَاةٌ نِهَایَةِ السَّنَةِ : پاداش
پایان سال

تَكْفِيت (عِمَارَةٌ) : خانم کاری /
خاتم بَنَدِی / مَنَبَتِ کاری
مُكَافَاحَةٌ : مُبَارَزَه / دَفَع

مکافحة التَّهْرِيبِ: مُبَارَزَه با

قاچاق

مُكَافَحَةُ الْمُخْذِرَاتِ: مُبَارَزَه با

موادِّ مُخْذِر

كَافِحٌ كِفَاحًا: كُوشِيدَن / سَمِ

كَرْدَن / تَلَّاش كِرْدَن / دَسْت

وَبَا كِرْدَن

كَافِحٌ مُكَافَحَةً: مُبَارَزَه كِرْدَن با /

جَنگِيدَن با

كَفَّاحٌ: كُوشِش / تَلَّاش / دُونْدَگِی

/ سَتِيزَه / نَزَاع / دَعَا / سَمِی

بَلِیغ / تَقْلَا / كُشَاكُش

مُكَافِیَحٌ: مُبَارَز / كُوشَا / سَخْت

كُوش

كَفَّرَ: دُرُوع پِنْدَا شِسْتَن

كَفَّرَ عَن / تَكْفِییر: كَفَّارَه دَا دَن /

پَاك كِرْدَن / جَبْرَان كِرْدَن

كَفَّرَ سَیْمَانَه: پِیر دَر آوَرْدَن /

رِیَال را دَر آوَرْدَن / جِد وَا بَاد

دَر آوَرْدَن / كَچَلَك بَا زِی دَر

آوَرْدَن

كَافِرٌ بِالنَّعْمَةِ: لَا كِرْدَار / بِی

نَمَك / نَمَك نَشِیْنَا س / نَمَك

بِحَرَام / نَاخُوش آَیْنَد / نَا سِیَاس

/ حَق نَا شِنَا س

كَفَّارَةٌ: كَفَّارَه / دِیَه / جَبْرَان /

اَصْلَاح

كَافِرٌ: نَا خُدا / كُفْرِی

كُفْرٌ: نَا سَزَا گُویِی / كَفَر

كَفْرَان: زَهْوَار دَر رَفْتَه

كَفْرَانُ النَّعْمَةِ: كَفْرَان نِعْمَت

كَفَّ يَدَهُ: دَسْت بَرَدَا شِسْتَن

كَفَّ: پَنجَه / كَف

كَفَّةُ الْمِيزَانِ: كَه / كَفَه تَرَا زَو

كَفِيفٌ / مَكْفُوفٌ: نَابِیْنَا / كُور /

چَشْم بَسْتَه

الْكَفَّافُ: كِرْد وَخُورَد / بَخُور

وَنَوِیر

تَكْفُلٌ: كَفَالَت

كَفَّلَ: تَامِیْن كِرْدَن / تَضْمِیْن كِرْدَن

كَفَالَةٌ: قَن بَهَا / ضَمَانَت / ضَامِنِی

بِكَفَالَةٍ: نَحْت الضَّمَانَه

تَكْفُلُ: به عهده گرفت که ... /
 مُتَعَهِّد شدن / التزام دادن
 كَفَلَ: گرده / لنبر / آلت / سرین
 / کهل (معر)
 كَفِيلٌ: بابیزن / ضامن
 كَفَنَ: کفن کردن
 كَفَنَ: کفن / پوشش / لفافه
 اكْفَهَرُ: اخم کردن / بغ کردن /
 بق کردن / رُو در هم کشیدن /
 جبین در هم کشیدن / رُو بهم
 کشیدن / رُو تَرش کردن /
 تُرُشرونی کردن / سیگرمه ها در
 هم بودن
 اكْفَهَرُ او: تُرُشرونی
 مَكْفَهَرُ: اخمو / سیگرمه / سیگرمه
 / سه گره / بد اخم / تَرش رُو
 كَفَّاهَةٌ: شاپستن / سر پیکلاه
 ارزیدن / سَر پتن ارزیدن /
 دَست داشتن / شاپستگی /
 كَفَّابَت / لِبَّابَت / قابِلَّت

كُفَّه: شاپگان / درخور /
 فراخور / صلاحیتدار
 غَيْرُ كُفَّه: نالایق / ناسزا
 كَفَى: کفایه!؛ بس است!؛ بسه!
 يَكْفِي عِ الْخَبَرِ مَا جُورُ: حلّاجی
 کردن
 كَفَاكَ اللهُ الشَّرَّ!؛ بلا دُور است!
 خُدا بَد نَدَهْد!؛ بلا نَسَبَت شما!
 چَشمِ شَیطان کور!؛ گوشِ
 شَیطان کر!
 كَفَانَا اللهُ شَرَّ...!؛ امان از دَستِ
 ...!
 كَافٍ: بَسَنده
 اكْتَفَى: بَسَنده شدن / کار راه
 افتادن
 اكْتِفَاء: بَسندگی
 الاكْتِفَاءُ الذَّاتِي: خُود كَفَانِي
 اِنْكَفَا عَلَى وَجْهِهِ: دمر افتادن /
 دمر افتادن
 تَكَافؤ: برابری

کُلس: آهک / جبین / کلس / گیلر سفید	مُتکافین: برابر / هم اندازه / هم پایه / هم‌رتبه / همگن /
کُلف (بهمه): تکلیف کردن	مساری / هم تراز
تُکُلف: وا نمود / تظاهر / ظاهراً	غیر مُتکافین: نابرابر
سازی / ناز / تکبر	الکُلا: علف خودرو / علف هرزه
بدون تُکُلف: ساده / یک رنگ	تُکالِب: هردود کشیدن
تُکلفه: تکالیف: هزینه /	تُکالِب: جان کنی / شلوغ /
مَخارج	شلوغی / خر تو خر
تُکلیف: تکلیفات: وظیفه /	کُلب: سگ
(ج) وظایف	کُلب البحر: خوک آبی
بدون تُکلیف: بدون تعارف	کُلب الحراسة: سگ پاسبان
کُلف: کورک / پیس / جوش /	کُلب الصيد: سگ شکاری /
کک و مک / ککمک	نازی
کُلفه (قطریز): شمشه / دالبر	کُلب سلوقی: یوز
مُتکُلف: پُر طمطراق / مزین / پُر	کِلاب بولیسیه: سگهای پلیس
آب و تاب / پرکار / صنعتی	کُلبه: سگ ماده
مُکُلف: منصوب / مامور	کُلبه: قلاب / قلابه / بلسک /
مُکُلف: گران / گُراف	قناره / نشییل / چنگک
یکُلفیت: سبیل / سنبل کردن	کلبس: کپره سیمی
کُلفته: سرسری / ریدمون / سر	
هم بندی	

کَلِکِیَمَ : تپه تپه
 کَل / کَلَل : ذله آمدن
 کَل لسانه من النصیح : زبان مودر
 آوردن
 کَل الناس : همه مردم / همگان
 کَل علی حِدَة : سوا سوا / ما سوا
 کَل ما : هرچه
 کَل مَرَة : هر دفعه
 کَل من : هر کدام / هر کس
 کَلاهما : هر دو
 کَلما : هر قدر / هر چه بیشتر
 کَلشین کان : سرسری / ریدمون /
 سرهم بندی
 کَلی : مجموعی
 کَلیل البَصَر : بد نگز / کور مکور
 / کور منجه
 مَکَل بالعار : سرشکسته
 تَکَلَم : سُخَن گفتن / حَرف زدن /
 صُحِبَت کردن / گفتگو کردن
 تَکَلَم بِدُون تَحْفُظ : پرانیدن /
 چاچ خائیدن / بلبلی کردن
 اَتَکَلَم عِدَل : حَرفِ راست زَنین!
 کَلَام : سُخَن / صُحِبَت
 کَلَام فارغ : حَرفِ پوچ / بَند
 تُبانی / چَرند و پَرند
 کَلَام مَکْشُوف : چاچ خانی
 الکَلَام عَلَی المَکْشُوف : بی پَرده
 سُخَن گفتن
 کَلِمات مُتَقاطِعَة : جدول کَلِمات
 کَلِمَة : واژه / لَفَت / کَلِمه /
 حَرف / (ج) لُغات
 کَلِمَة (تَلقی) : گُفتار / نُطق
 کَلِمَة السَّر : رَسم شَب
 کَلِمَة تَجِیبه و کَلِمَة تَوَدِیه : دَهان
 پین / دَهن پین
 کَلِمَة شَرَف : قولِ شَرَف / قولِ
 مَرَدانه
 کَلِمَة واحِدَة : هی کَلِمَة! : پَک
 کَلَام!
 کَلِمَتَه نَافِذَة : حَرفِ کسی پیش
 رفتن
 کَلَمَنجی : زَبان باز

کَلِکِیَمَ : تپه تپه
 کَل / کَلَل : ذله آمدن
 کَل لسانه من النصیح : زبان مودر
 آوردن
 کَل الناس : همه مردم / همگان
 کَل علی حِدَة : سوا سوا / ما سوا
 کَل ما : هرچه
 کَل مَرَة : هر دفعه
 کَل من : هر کدام / هر کس
 کَلاهما : هر دو
 کَلما : هر قدر / هر چه بیشتر
 کَلشین کان : سرسری / ریدمون /
 سرهم بندی
 کَلی : مجموعی
 کَلیل البَصَر : بد نگز / کور مکور
 / کور منجه
 مَکَل بالعار : سرشکسته
 تَکَلَم : سُخَن گفتن / حَرف زدن /
 صُحِبَت کردن / گفتگو کردن
 تَکَلَم بِدُون تَحْفُظ : پرانیدن /
 چاچ خائیدن / بلبلی کردن

کَلِمَةُ التَّجَارَةِ: دانشکده	کَلِم: خرسک / کلیم / جاجیم /
بازرگانی	زبلو
کَلِمَةُ التَّرْبِيَةِ: دانشکده علوم	مُتَكَلِّم: گوینده
تَرَبِّی / دانشکده تربیت	الكلمات المتقاطعة: جدول
کَلِمَةُ الْحُقُوق: دانشکده حقوق	مُعَمَّان
کَلِمَةُ الزَّرَاعَةِ: دانشکده	مُكَالِمَةُ هَاتِفِيَّة: تَاسِرِيْلَفَنِي
کشاورزی	مَكْلُوم: آزار دیده
کَلِمَةُ الشَّرْطَةِ: دانشکده افسری	کَلُوب: چراغ قتیله ای / چراغ
/ دانشکده پلیس	گردسوز
کَلِمَةُ الصَّيْدَةِ: دانشکده	کلوروفیل: سَبْرِنَه
داروسازی	کَلِمَةُ / کَلَم: غُلْبَه / قُلُوه / قُلْبَه /
کَلِمَةُ الطَّبِّ: دانشکده پزشکی	گردک
کَلِمَةُ الطَّبِّ الْبَيْطَرِيِّ: دانشکده	کَلِمَةُ: بِالْکَل / يَكْتَلِم
دامپزشکی	کَلِمَةُ جَامِعِيَّة: دانشکده
کَلِمَةُ طِبِّ الْأَسْنَان: دانشکده	کَلِمَةُ الْاِقْتِصَاد: دانشکده اقتصاد
دندان پزشکی	کَلِمَةُ الْاَثَار: دانشکده
کَلِمَةُ الْعِلَاجِ الطَّبِيعِيِّ: دانشکده	باستانشناسی
تَنْ دَرْمَانِي / وَرْزِشَر	کَلِمَةُ الْاَدَاب: دانشکده ادبیات
درمانی	کَلِمَةُ الْأَلْسُن: دانشکده زبان
کَلِمَةُ الْفَنُونِ الْجَمِيلَةِ: دانشکده	کَلِمَةُ الْاِعْلَام: دانشکده
هنرهای زیبا	اطلاعات

کُلِّیَّةُ الْعُلُومِ : دانشکده علوم

کُلِّیَّةُ الْهَنْدَسَةِ : دانشکده

مُهَنْدِسی

کَلِیشِیَه : گِراوَر / کَلِیشِیَه (فر)

کَمَا : چنانکه

کَمَا لَوْ أَنَّ : اِنْگَار

کَمْبِیَالَه : سَفْتَه

کُمُتْرَی : اِمْرود / کُلابی

کَمَد : خود سوزی

کَمَر : وِیَانَه / بَند / پِیَوَند

اِنْکِمَاش : هَمَکَشِیدَن / اِنْقباض

اِنْکَمَش : تَرَنجِیدَن / چروک

شَدَن / تَرک هَوَا شَکَسْتَن /

جَعَد شَدَن / کَز کُردَن

کَمَاشَه : گَاز اَنبَر / ماشه / گِبره

مَکَمِکِم : زَهَم

اِکْتَمَل : تَمَام شَدَن / اِنْجَام شَدَن

اَکْمَل / اِسْتَكْمَل : اِنْجَام دَادَن /

بَا اِنْجَام رِسانَدَن / کَامِل کُردَن

اَکْمَلِ الْعِشْوَار : رَاه از پِیش بُردَن

اِکْتِمَال / کَمَال : تَمَامِیَت

تَکْمِلَه : پِی آيَنَد / دُنْبَالَه / عَقِبَه /

نَتِیجَه / پَايَاَن / اِنْجَام / خَاتَمَه

غَیَر مَکْتَمِل : نَصْفَه کَار / نِیمَه

تَمَام

کَامِل : مُفَصَّل

کَامِل الْعَدَد : ظَرَفِیَت تَکْمِیل

اِسْت

کَامِلًا / پَا کَمَلَه : جُمْلَه / دَرِیَسْت

/ سَر تَا پَا / سَرَاپَا / پِکَلِی /

کَامِلًا / هَمَه / سَرَا سَر / پِی

خُردَه

کَمَالِی (مِنَ الْکَمَالِیَّات) : تَجَمُّلِی

/ لَو کَس (فر)

کَمَالِیَّات : اَشْیَاء لَو کَس

مُکَمَّل : جُزْء لَایَنَشَک

کَم / اَکَمَام : اَسْتِیْن / سَر دَسْت

کَم : چَنْدِی / کَمِیَّت

کَم ! (لِلتَّعَجُّب) : چَنْدِیْن !

کَم ؟ : چَقْدَر ؟ چَنْد ؟

کَمِیَّه : چَنْدِی / کَمِیَّت

کَمِی : چَنْدِی / کَمِی / وِیْقَداری

کَنَبَه: بجکم / بوز کند / کانابه	کَمَم: دهانه کردن
(فر)	کَمَامَه: بوز بند / مهار / دهانه /
کَنَدَا: کانادا	دَهَنَه / طوقه
کَنَدِي: کانادائی / اهل کانادا	کَمَنَ لَهُ: کومه نِشستن / کَمین
کَنَز / کُنوز: گنج / دَفاين	کردن
کَنَز: گرد آوردن / توده کردن /	کُمون: رُگود / نهفتگی / پنهانی
مُترکم کردن	/ نا پیدایی / پوشیدگی
اکتِنَاز المال: ثروت اندوزی	کَمین: کچه / کَمین / مَخفی گاه
کَنز: یک لا	کَامِن: نهفته / راکد / پنهان / نا
کَناس: جاروکش / جاروب کش	پیدا / پوشیده
/ جاروب زَن / خاکروب /	مَکَمَن: مَرَصَد
سپور	نَصَبُ الْاِکْمَنَة: دامگستری
کَنَس: رُفتن / روفتن / روبیدن /	نَصَبَ کَمینًا: کَمین کردن / تله
جاروب کردن / رُفت وروب	انداختن / دام نهادن / بزخو
کَنیسَ الْيَهُود: کنیس	کردن / فلا کردن
مِکَنَسَة: جارو / جاروب	کَمَان / کَمَانَجَة: کمانچه /
مِکَنَسَة کَهَرَبَائِيَّة: جاروبرقی	ویولون (فر)
کَنيسَة: کَنِشت / کلیسا / (عم)	کُمُون: زیره
کلیسا	الکَنَارِي (عُصْفُور ~): قناری
الکَنيسَة الأرثوذكسيَّة: کلیسای	کِنار: کِنار / دامن / رویان / گرد
اُرُتُدُکُس	باف / لَب / لَبِه

کُنْیَة: کنیه / اسم دوم	الکَنِیْسَة الشَّرْقِیَّة: کلیسای
کَهْرَمَان: کهریا	خاور
کَهْرَمَانِی الَّلَوْن: کهریا رنگ	الکَنِیْسَة المَسیحِیَّة: کلیسای
تَکْهَرَب (صُعِق): برق گرفتن /	مشایخی
بَرَق زَدَگی	کَنَسَ: کلبانی / کشیشی
کَهْرَاب: آذین بندی	الکَنْفَر (حِیَوَان): کانگورو
کَهْرَبَاء: برق	اِکتَفَ: در بر داشتن / احاطه
کَهْرَبَانِی (صَفَة): برقی	کردن / دور ... را گرفتن /
کَهْرَبَانِی (صَنَعَة): برقکار /	مُحاصِرَة کردن / حصار دادن /
مکانیک برق	حَلَقَه زدن / دارا بودن
کَهرومَانِی: هیدروالکتریک	أَخَذَهُ فِی کَنْفِهِ: زیر بال گرفتن /
کَهَف: شکفت / کاز / گاباره /	زیر پر گرفتن
دخم / پاکنه / زاغه / غار /	کَنْف: حمایت / پشتیبانی /
دیماس	سَرپرستی / قِیَمَوَمَت
کاهل: کول / شانه	کَنْکَة: حلبی
تَکْهِن: پیش بینی / پیشدستی /	کِنَانَة (~ السَّهَام): ترکش
پیشگوئی / غَیْگُوئی	مَکْنُونُ القَلْب: راز و نیاز
تَکْهِن: پیش دَستی کردن /	کُنه: فروهر / هَستی / وجود /
غَیْگُوئی کردن	ماهیت / گوهر / ذات /
کاهِن: کاهن / خَلیفه / کشیش	اسانس (فر)
کاهِن زَوَدَشتی: مَغ / مُوید	کِنایَة: تمثیل / عاریه

کَهانه: خَلیفه گری / کشیشی

کَهَنه / کُهَنان: روحانیون

کَهَنوت: کشیشی

کَهَنوتی: کلیسائی / دفتری

کُوارتَز: در کوهی

الکَوَالِیس: صُورتخانه

کُوب: آبخوری / لیوان

کُوب الشای: استکان /

چایخوری

کُوب خَشَبی: لاک

کُوبِلیه: دو بینی

کُوبون: کوپن (فرا)

کُوبی: کوبائی

کوبنهاجن: کپنهاگ

کُوخ: کلبه / زاغه / گوشک /

کپر / آلاچیق / آلونک /

کاشانه

کُود: کد (فرا) / رَمز / ارقام رَمز

تَکُور: گرد شدن / گلوله شدن

کُور: گرد کردن

مُتکُور: گرد شده / گلوله شده

کُورَس: هَم سربازان / نغمه

سَرَبازان هم آهنگ / دسته

خوانندگان

کُورَس: کُورَس (انج)

کُورِسیه: کرسیت (فرا)

کُوریا: کره

کُوری: کره ای

کُوز: تُنگ / کوزه (معرا)

کوز دُورَة: سَبَل

کُوز مَاء: مطهره

کُوسَا (خَضراوات): کدو سبز

کُوسَة (واسِطَة): پارتنی بازی

کُوع: آرنج

کُوفِرَة: رُو تَخْتی

کُوفِیَة: رُوسری / شَمَله / کاشکل

/ قَطیف / شالِ گُردن

کُوکایین: کوکائین

کُوکَب: کُواکِب: سَیَّار (ج)

سَیَّارات

کُویکِب: سَیَّارک

کُوکَبَة: مَجْمع الکواکِب / گروه

کُوکُو (دَجَاج بِلُغَةِ الْأَطْفَال) :

توتو / جوجو

کُولُونیا : اُوکُلُن (فر)

کولیرا : ویا

کوم / کُومَة : خَرَمَن / تَلْمَبَار /

تلمبار / توده / کوپ / چانمه

کُوم تَراب : آوار

کُوم قَش : کاره

کُوم : تَلْمَبَار کردن / بَر زدن /

روی هم ریختن / بَر هم نهادن

/ تا زدن

تُکُوم : تَلْمَبَار شدن

مُتکُوم : کَنجَلَه / گَنجَلَه

کُومُونُولُث : کُشُورهای مُشْتَرک

المنافع

کُومُونُولُث : کُشُورهای مُشْتَرک

المنافع

کُومُودِیَنُو : کُمُد (فر)

کائن / کائنات : آفریده /

آفریدگان

کائن حَيّ : جاندار / جانور /

ذِیْحیات / سازواره

کائنات : مَوْجُودات

کائنات وَحیدَة الخَلِیَة : آغازیان

کَانَ : استن / هَسَن / بودن

کَانَ : کُونی / گویا / انگار

کُون / تَکون : دسته راه

انداختن / تشکیل دادن

تَکُون من : مرکب بودن از /

شامل بودن / عیارت بودن از

الکُون : جَهان / گیتی / زال سیه

ول / افریش

التکون (سِفَر ~) : پیدایش

(کتاب ~)

لَیْکُن ما یَکُونُ : هَرچِه بادلِباد !

مَکُونات الحاسِب الِآلی

hardware : سَخْت افزارِی

کُونَتاک المَحْرُک : سلف / سُوِیج

(انج)

الکُونجِرس الِامیرکی : کَنگره

آمریکا

کیر الحَدَّاد: دَمگاه / دمه	الکُونْفُو: کنگو
کیر و سِین: نَفَت	کُوَّة: رُوژَن / رُوژَنه / تختپوش /
کِیس: کِبِه / پاکت (فر)	باجَنگ / باجه / پاچَنگ /
کِیس الصُّفراء: زَهَره	پازَنگ / طاقچه / بادگیر
کِیاسَة: خوی	کَوی الثَّیاب: اُتو زدن
تَکْیِف مع: خو کردن / جوی	کَمی الثَّیاب: اُتو کشی / اُتو کشی
داشتن	کَمی (وَسْم): داغ
تَکْیِف: سازواری / سازش /	مِکواة: اُتو / اُتو
هَمسازِی	کَوَاء: اُتو کَش / اُتو کَش
کِیف (مزاج): کِیف	کِیت وِکِیت: چُنِین و چُنان /
کِیف؟: چِطوَر؟ چِگونه؟ چِسان؟	ایله وِیله (تر)
کِیفِیَة: چِگونگی	کَاذ له کِیدَا: نان پُختن / زیر آب
مَکِیْفُ الهَواء: کولَر (انج)	کس را زدن / آش برای کس
کِیک: کاک / کِیک (انج)	پختن / پا پوش برای کس
کَال کِیلاً: پِیمانِه کردن	دوختن / موشک دَوانیدن
کِیل: سَنج	کِید: پُخت وِز
کِیلوجرام: کِیلوگرم	کِیدَا فی العَوازل: بکوری چَشَم
کِیلومتر: کِیلومتر	حَسود
کِیمیاء: شِیمِی	کِیدی: اِقتانی
الکِیمیاء الحِیَوِیَة: زِست شِیمِی	شِکاوی کِیدیَة: وِرَق پَرانی
الکِیمیاء العَضَوِیَة: شِیمِی آلی	مَکِیدَة: دُوز وکلک

كيميائيّ (صفة) : شيميائي
 كيميائيّ (صنعة) : شيميّدان
 الكيمُخت (جِلْدُ البَقَالِ
 والحمير) : كيمُخت

لا: نَهْ

لا (لَلْنَفِي بِتَأْدِب): خَيْر! نَهْ خَيْر!

لا أَحَد: هیچ کدام / هیچ کس

لا وَأَلَف لا: نَهْ باز هم نَهْ

تَلَاؤُ: تابانی / تابش

تَلَاؤُ: تابیدن / سُوَسُو زدن

لُوَلُو: مروارید / جُمان

لَا لِن: لثالی

لا زُورِد: لاجورد (معر)

لا زُورِدِي: آسمانگون

اللاوِيبِ- (سِفَر ~): لاویان

(کتاب ~)

لَتِیم: بد سگال / تُخُس / دُم

بَرِیدَه / ناقل / موذی / پنتی /

پنطی / مارمولک

لُوم: ستاره / لثامَت

پِشَلانِم / لُوم: رویاه بازی

دَرآوَرْدَن / چاپ زدن

اللائى: که

لُب: مَغز / چَشم چراغ

لُبُ الْمَوْضُوع: لُب و لُبَاب

تَلایِیب: گُریان

ما لَیْتُ أَنْ ...: دیری نپایید که ...

لَبِغَة: کمخته / کوره / کبره

لِبَاد: نَمَد

لِبَادَة: لباده

لِید لَهُ فِی الدُّرَة: حَرَمه پَدَسَت

آوَرْدَن / کومه نِشَسْتَن / سر

راه گِرِفْتَن / بزخو کردن / قلا

کردن / در کمین نِشَسْتَن /

کمین کردن

لَبَسَ: پوشیدن / تَن کردن / بَر تَن

کردن / بَر کردن

مَلَبَس: رَخت / رَخت و پَخت /

پُوشاک / تَنپُوش

لَبِیس: جامه دار

مَلابِیس داخِلِیَة: زیر پوش

اَلْبَان : بَنِيَات	مَلَابِس شَتَوِيَّة : پوشاک زمستانی
لِبَان : آدامس / ماسِیک / سَنَز	مَلَابِس صَفِيَّة : لباسهای
لِبَان دَکَر : مُصطَلکی / رَماس	تابستانی
لَبُوَّة : ماده : شیر / شیر زَن	التَّبَسَّ عَلَيْهِ : کور خواندن
تَلْبِيَّة : تَدَارُک / (طبع) قانع	تَلْبِيس (عمارة) : خاتم کاری /
گردانیدن	خاتم بندی / مَنَبَت کاری
لَتَّ : وَر وَر / وَر وَر	لَبَّس : اِبْهَام / پیچیدگی
لَتَّ وَعَجَن : چار سَری گفتن /	مُتَلَبَس : پیچیده
چَرَنَد بافتن / چَرَت گفتن /	مُتَلَبَس : دَسْت بخون آلوده
پَرَت گفتن / حرف مفت زدن	تَلَبَّس : دَسْت بخون آلودگی
/ زَبَان دَر آورَدن / ماسِی	مُتَلَبَس : آچیده
گفتن / وَر زدن / وَل حَرَف	لَبَق : فَرز / مَرْدُم دار / سِیَاس /
زدن / پُر چانگی / پَسَاب / شَر	جَرَب زَبَان / خوش حساب /
وَوَر / دَری وَری / جُفَنگ /	شیوا
جُفَنگ باقی / طَلَمات	لَبَاقَة : مَرْدُم داری
لُتَات : وَرَاج / حَرَاف / چارَسَر /	لِبْلَاب : پیچک / پاپیتال / فَرغَنَد
پُر چانه / پُر حَرَف / پُرگو /	لِبْلَب : شیوا / چابک سَخَن /
دردو	زَبَان باز
لُتَاة : لَکاته / هَوچی / هَو انداز	لَبَن : شیر
لِتر : لِتر (فر)	لَبَن العَصْفُور : پَر چیرئیل
لِتوانیا : لِتوانی	الْکَبَن الرَّائِب : دَوغ / آبدوغ

النس / اللاتی: که

لَنَفَ: بُر دَندان / لَنَه دَندان

الَنَف: الکن / لَنَت

لَنَف: لَنَت

لَنَف: تَبَق زدن / نَک زبانی

حَرف زدن / سَر زبانی حرف

زدن

لَنَم: بوسیدن / بوسه زدن

مَلَنَم: پوشانده / پَرده زده

لَجَا: وادار شدن / پناه جستن /

پناه بُردن / پناهنده شدن

مَلَجَا (مَلَا): پناه / پناهگاه /

نَهانگاه / پَنهانگاه / آبشگاه

/ مَخفی کاه

مَلَجَا الاِیَام: یَتیمخانه / دار

الاِیَام

اللُجُوه إلى القُوَّة: تَوَسَّل بِهِ زُور

لاجِی: لاجِیُون: پناهنده / آواره

/ (ج) آوارگان

لاجِی: سیاسی: پناهنده سیاسی

لُجُوه: سیاسی: پناهندگی سیاسی

لَجَّ: طلبان کردن / طلبون کردن /

عَنگ انداختن / روقوز آمدن

لَجاجة: سَمَاجَت / مَماکَه /

ماندگاری / پافشاری / اِصرار

لَجوج: سَرَق / گمگیر

تَلَجَلَج: با شُبُهه گفتن / با لَنَت

گفتن / لَنَت زبانی پیدا کردن

/ با شُبُهه و تردید سَخَن گفتن

لَجَلَجَة: پته پته / تته پته افتادن

لِجام: افسار / لُگام (معر) /

پالَهَنگ / پَلاهَنگ / توسن /

لِواشَه / لَوِشَه

لِجام الجَمَل: وُوس

لَجَم: دَهانَه کردن

لَجَنَة: هَیئت / حَیات / کمیتَه

(فر)

لَجَنَة التَّحْکِیم: شُورای

حَکَمِیَّت / شُورای دَاوَری /

زُوری (انج)

لَجَنَة المَتابَعَة: کمیتَه پی گیری /

هَیئت پی گیری و نَظارت

مُلاحَظَة : ملاحظه	لَجَنَة سَرِيَّة : کمیته محرمانه
مَلْحُوظ : اشکار / قابلِ توجَّه /	لَجَنَة قَرْعِيَّة : سُوکویسیون (فر)
چشمگیر	لَجَنَة مُشْتَرَاکَة : کمسیون مُختَلَط
مَلْحُوظَة : پینوشت / یادداشت /	لَجَنَة مُنْبَغِثَة : سُوکویسیون (فر)
تَبَصُّره	لَجَنَة وَسَاطَة : هیئت
لِحاف : لحاف / دَواج	ویانجیگری
لَحَقَ بِ: دَر پَوسْتَن / رَسیدن بِ	أَلَحَّ : پا فشاری کردن / پيله کردن
لاحق : پَسین	/ سَر قوز افتادن / روقوز آمدن
اللاحِقُون : پَسینان	/ ذق ذق کردن
أَلَحَّ : ضمیمه کردن	أَلَحَّ فِی الدُّعَاء : خُدا خُدا کردن
لاحق : پيله کردن / پی بُردن / پی	إِلْحَاح : ماندگاری / پا فشاری /
گشتن / پا پی شدن / سَر یَغِبَر	إِصرار / ذاق و ذوق / سَمَاجَت
کسی گُذاشتن / سَر در پی کسی	لَحُوح : سَر قق / گهگیر / دَوالِیا /
گُذاشتن / رد ... را گِرَفْتَن / پا	سَر باز سیلاخوری
پی شدن / دُنِیال کردن / دُم	مُلِحَّ : آنی / تَر و چَسب / تَر و قَرز
کسی را گِرَفْتَن / زاغ زدن /	لَحَسَّ : لَییدن / لیس زدن
زاغ سیا و کسی را چوب زدن	لَا حَظَّ : مُلاحظه کردن
لاحق قَضائِیا : تَعْقِیبِ قانونی	لَحْظَة : دَم / زَمَانه
کردن / پیگرد کردن	لَحْظَة بِلَحْظَة : دَم بِه دَم / دَمَام
مُلاحَظَة : شِکار / تَعْقِیب	الْمُحَظَّة الحاسِمَة : یزَنگاه
لاحِقه : پَسوند	مُلاحِظ : سَرکارگر / سَر عمله

مُلْحَق / مُلْحَقَات: الحاقیه / فوق

العاده / ضَمیمه / (ج) ضمانم

مُلْحَق الصَّحِيفَة: فَوْق العاده

رُوزنامه

مُلْحَق بِ: وابسته به ...

مُلْحَقٌ فِي سَفَارَة: أَنَاثِيَه (فر)

التَّحَقُّ: مُلْحَق شدن

التَّحَقُّ بِخِدْمَتِهِ: دَرَك خِدْمَت

کردن

لَحْلَحَ: يَكُن دَادَن / به جنبش

دَر آوردن / حَرَكَت دَادَن /

پَهَم زدن / به جُوش آوردن /

تَحْرِيك كردن

لَحْلُوح (تُومَان): چوق

لَحِمَّ: پَلَمَب كردن / بَند زدن /

بَند كردن / لَحِم كردن

لَعَامٌ: پَلَمَب / جوشگری /

جوشکاری

لَعَامٌ: جوشگر / جوشکار /

لَحِم مَر

اللَّحْمَة (فِي النَّسِيج): پود

تَلَاَحَمَ: پُشت به پُشت دَادَن /

چسبیدن

لَحِمٌ: گوشت

لَحِم يَتَلَوُ: گُوشَتَر گُوسَالِه

لَحِم بَقَرَى: گُوشَتَر گَاو

لَحِم ضَّانٍ: گُوشَتَر گُوسَفَنَد

لَحِم مُجَمَّد: گُوشَتَر يَخ زَدَه

لَحِم مَحْفُوظ: قُرْمَه / قورمه

لَحِم مُشْفَى: گُوشَتَر لَحِم

لَحِم مَفْرُوم: گُوشَتَر كُوبِيْدَه

لَحْمَة رَاس: جَفُور بَغُور /

حَسَرَت الملوک

لَحِيم: قَرَبَه / گَنْدَه / تَگَل / تَگَلُو

/ تَگَلِي / گُروار / شَحِيم /

لَحِيم / سَلْمَبَه

مَلْحَمَة: اَفْسانَه / حَمَاسَه / رَزَم

نامه

مَلْحَمَى: اَفْسانَه اِی / حَمَاسَه اِی

/ رَزْمِ

تَلَاَحَمَ: چَسْبِيْدگی / بَیْوَسْتگی /

چَسْبِنْدگی / هَم بَسْتگی

مَلْحَص (اسم): مُخْتَصِر / خلاصه

/ باشتاب

مَلْحَص (صفة): موجز / کوتاه /

مختصر / مجمل / فشرده /

چکیده

لَخْلَخ: لغ کردن / لفلغ کردن

اِتْلَخْلَخ: لغ شدن / لفلغ خوردن

مَلَخْلَخ: لغ / لق

اِتْلَخَم: جا خوردن / دستپاچه

شُدُن / سَر دَر گَم شدن / سَراز

پا نشناختن

لَحْمَة (اسم): دَسْت وِیا چِلْقَتی

لَحْمَة (صفة): ماما خمیره

لَدُود: جانی

عَدُوُّ لَدُود: دُشَمَن جانی

لَدَغ: نَشَكَنج / نَشگون /

نِشگون / وِشگون (~ زدن)

لَدَغ: لَكَتَنی

لَدَغ: نَشَكَنج / نَشگون /

نِشگون / وِشگون (~

خوردن)

التَّحَمَّ: بَند شدن / بِهَم پَیوستن

التَّحَام: پَیوستگی / چَسَبَندگی /

هَم بَستَگی

لَحَن: آهَنگ ساختن / تَصَنیف

کردن

لَحَن: آهَنگ / بَرانَه / دَستان /

نَوا / نَواخت

مَلَحَن: تَصَنیف ساز / آهَنگساز /

رود ساز

لِحاء الشَّجَر: پوست وِرخت

لَحِیة: ریش

مَلَتَح: ریشو

مَلَحَبَط: باز وولَنگ / چپ اندر

قیچی / چم اندر قیچی / شلم

شوریا / شلم شوروا / شلم

شوفته / شغر پغر / تار و تفرقه /

کالیده / قاتی وِپاتی /

قاراشمیش / تق وِلق

لَحْص: خُلاصه کردن

تَلْخِص: اِیجاز / کُوتاهی /

اختصار

الذی / الذین : که	لَدَغَة: نشکج / نشگون /
لاینج: بادرنگ / بالنگ /	نیشگون / وشگون
دارایی / نارنج / نارنگ	الْدَغ: الکن / لکنّت
لَنَج: نوچ	لَدَن / لَدِن: لاسَنیک (فر)
لَزُوجَة: لزوجت	لَدَى ...: نَزُو ...
لَازِم: ور رفتن / پا پا رفتن / دُم	لَدَیْه: داشتن
کسی را گرفتن	لَذَة: لذت
لَزُوم: دریای / دریابستی / اندر	تَلَذَّذْ: لذت بُردن / لذت داشتن /
بایست	حظ کردن
لَوَازِم: ساز و برگ / سوارسات /	لَذِید: خوش مزه / خوردنی /
سوارسات / سیورسات /	گُوارا / مطبوع
لوازمات	مَلَذَّات: لذت / خوشی / عیش /
التَّزَمَ: متعهد یا انجام ... بودن	شهوَتِرائی
التَّزَام: تعهد / پایبندی	اسْتَلَذَّ: لذت بردن از / مزه
مُلْتَزِم: پا پراه / سر پراه / پایبند	آوردن / خوش مزه کردن
لازم: لازم / دروایست /	لَذِع: تُرشی / دبشی / گسی /
دریابست / رَسَمه / لابی	تُنَدی
مُلْزِم: الزام آور	لاذِع: زَننده / جگر سوز / گوشه
الزَم: شرط بستن	دار / نیشدار / گزان / تُرُش /
إلزامی: اجباری / قهری	دبش / گس / تُند / سوزاننده /
مُلَازِم (وُتْبَة): ستوان	میخوش

التَّصَقَّ: چسبیدن / برچسبیدن / بند شدن	مُلَازِمٌ ثَانٍ (وَرْتَبَةٌ): ستواندومی
لَصَقَ: چسباندن	مُلَازِمٌ ثَالِثٌ (وَرْتَبَةٌ): ستوانسومی
لَصَقَةً طَبِيبَةً: مَشْمَای چسپ	مَلْزَمَةٌ: جزوه
مُلَصَّقٌ (إِعْلَانٌ): دیوار کوب	لَسَعَ (بُلْغَةُ الْأَطْفَالِ): جیز کردن
مُلَصَّقَاتُ: بر چسب	لَسَعَ النُّحْلُ: زنبور زدن
أَلَصَقَ التَّهْمَةَ بِهِ: پریشر کسی	عَلَى كُلِّ لِسَانٍ: ورز زبان
بَسْتَن / پیرایه بَسْتَن	لِسَانُ زَبَان
لَزَقَهُ (بِالْمَعْنَى الدَّارِجِ الْمِصْرِيِّ): دوآلها	لِسَانُ الشَّيْءِ: زبانه
لَطَّخَ: آلودن / آلائیدن	لِسَانُ الْعِزِّمَارِ: چاکناهی
تَلَطَّيَخَ: آلایش / آلودگی	أَلَسَنَةُ اللَّهَبِ: افرازه ها
مُلَطَّخٌ: خاک آلود / چرک	تَلَاشَى: متلاشی شدن / محو
مُلَطَّخٌ بِالْدَّمِ: خون آلود	شدن / رفته رفته کوچک
لَطَعَ (جَعَلَهُ يَنْتَظِرُ): دَرِ قلبه	شدن / تدریجا کاهش یافتن /
انتظار گذاشتن	کَم شدن / تحلیل رفتن
لَطَعَ الثَّمَارُ: شته	مُتَلَاشٍ: زود گذر
لُطْفٌ: دلجوئی / ظرافت /	لِصٍّ: دُزد / بَر دار / وَر دار / وَر
دلجوئی / نَرَمی / ملایمت /	مال
إِرْفَاق	لُصُوصَةٌ: دُزدی / عیاری
لُطْفٌ: فرونشاندن	تَلَصُّصٌ: سَر کشیدن / سَرگ
	کشیدن
	لاصِقٌ: چسبنده / چسبدار

لطیف: ملایم / مامانی / ملوس /

عشقی

لا یستلطفه: خون ... با ... در

پک دیگ نمی جوشد

لَطَمَ: سینه زدن

لَطْمَةٌ: سبلی / چک / بامب /

توگوشی / کشیده

تَلَطَمَ: موج زدن

لَعِبَ: بازی کردن

لَعِبَ دَوْرًا: نقش داشتن

لَعِبَ فِي دَعَاغِهِ: باد در آستین

کسی انداختن

يَلْعَبُ بِالْبَيْضَةِ وَالْحَجَرِ: تک

با راه رفتن / تک پنجه راه

رفتن

لَعِبَ: بازی

لَاعِبَ: بازی کن

لَاعِبُ كُرَّةِ الْقَدَمِ: فوتبال باز

لَاعِبُ أَكْرُوبَاتٍ: بندباز / دارباز

لَاعِبُو الْفَرِيقِ الْقَوْمِيِّ: بازیکنان

تیم ملی

الْعُوبَةُ (~ فِي يَدِ غَيْرِهِ): آلت

دَسْتُ / مَلْعَبُهُ / دَسْتُ نشانده

/ پوشالی

لُعْبَةٌ / الْعُوبَةُ: بازیچه / لُعْبَتِ

الْعَابِ الْقَوِيُّ: ورزشهای سنگین

الْأَلْعَابُ الْأُولَمِيبَّةُ: بازیهای

اولمپیک / ورزشهای

اولمپیک

الْأَلْعَابُ النَّارِيَّةُ: آتشبازی

لَعُوبُ (إِمْرَأَةٌ ~): اطواری /

لاسی / لَوْنَد / عَشْوَهْ گَر / لولی

/ سابوده

مَلْعَبُ مَلَاعِبَ: زمین بازی

مَلْعَبُ التَّنِيسِ: زمین تنیس

لُعَابُ: لعاب / (عَم) لَاب / آب

دَهَان / خِیو / گلیز

تَلَاعَبَ: تلولو خوردن

تَلَاعَبَ: دستکاری

التَّلَاعُبُ بِالْأَسْعَارِ: گرافتروشی

التَّلَاعُبُ بِالْأَلْفَاظِ: بازی با

لُفَات / مَعْمَايَ لَفْظِي

تَلَمَّعَ : با شُبْهه گفتن / با لَکَنَت
گفتن / لَکَنَت زبان پیدا کردن
/ با شُبْهه وتردید سَخَن گفتن
لَعَقَ : لیسیدن / لیس زدن
مِلَعَقَ : قاشق (نر)
لَعَلَعَه : معرکه کردن
لَعَنَ : لعنت کردن / نفرین کردن
لَعَنَه : نفرین / لعنت
لَعِين / مَلْعُون : نفرین شده /
لَعْنَتی / سوخته / پدر سوخته
لُغَز : لُغَز / پرد / نردک / پردگ / سَرَنَد
/ مَعْمَا
لَفَط : خروش
لَقَم : مین (فر)
لَقَم بَحَری : اژدر
مَلْفُوم : بُمب گذاری شده
لَعْمَطَه : چنگمالی کردن
لُغَه : زَبان
اللُّغَةُ الفارسیَّة : زَبان فارسی
مَنْ لَا يَفْهَم سِوَى لُغَةِ الْقُوَّة :
آخون دغشی

اللُّغَوِيَّات / عِلْم اللُّغَةِ :
زبانشناسی
لُغَوِي : زبانی
عَالِم لُغَوِيَّات : لُغَت شِناس
عِلْم اللُّغَةِ الْمُقَابِل : زَبانِشناسی
تطبیقی
لَغَا / لَغَو : باد پیمودن / چار سَری
گفتن / چَرَنَد بافتن / چِرَت
گفتن / پَرَت گفتن / حَرَف
مُفَت زدن / زَبان دَر آوَرَدن /
ماستی گفتن / وَر زدن / وِل
حَرَف زدن
لَغَو : هَساب / شَر وَوَر / دَری وَری
/ جُفَنگ / جُفَنگ بافی /
طامات
أَلَغَى : قَلَم کشیدن / قَلَم زدن /
خَط زدن / لغو کردن / إلغا
کردن / باطل کردن
إِلْغَاء : فسخ
إِلْغَاء اِتِّفَاقِيَّة : فسخ قرارداد
مُلغى : از قلم اُفتاده / باطل

لَفَحَ: سوختگی	أَلْفَى: لَنُو شدن / خشی کردن /
لَفَحَة: عَلَامَتُو داغ	وَارُوَش را زدن / ورد وارُو
مِلْفَحَة: قَطِيف / شالِ گردَن /	خَواندن / قَلَم کشیدن / قَلَم
رُوسری / شَمَله	زَدَن / خَط زَدَن / لَنُو کردن /
لَفَظَ / أَلْفَاز: واژه / حَرْف /	باطل کردن / موقوف کردن
لُغَت / (ج) لُغَات	لَفَت: جَلَبِ نَظَر کردن / مُتَوَجَّه
لَفَظَ أُنْفَاسَه: چانه انداختن /	کردن / قاپ کسی را دُزدیدن
نَقَسر آخر کشیدن	لَفَت الأَنظار: بِجَشم دیگران
تَلَفَظَ: بِزبان آوَرَدَن	کشیدن
لَفَّ (دار): چَرخیدن	لَفَت نَظَر: سَرکوبی
لَفَّ (غُلْفَ): بِپِچیدن / بَستَن /	لَافَت: بَرَجَستَه / قابلِ تَوَجُّه /
پوشاندن / در لُفاف گذاشتن	گِیرنده / زَننده
لَفَّ عَلَى بَکَرَة: کلاف کردن / پله	لَافَتَه: پَلاکار د (فر)
رَفَتَن	لَفَتَه: اللُفَات
لَف وَدَوَران: راست و رِیس وا	اللُفَات: توجِه / پروا / اعتنا /
داشتن	ملاحظه / رعایت
الْتَفَّ: تَاب خوردن / بِپِچیدن	الْتَفَت: تَوَجُّه کردن / اعتنا کردن
لَفَّة / لِفَافَة: کلافه / بَسته / بافه	تَلَفَّت: بَرگِرداندن / پَس
/ رزمه (معرا)	بِگِریستن
لَفِيفٌ مِنْ ...: عُدَه ای از ...	لَفَت: لَبُو / مَنداب / شَلَم
لَفِيفَة / لِفَانَف: طومار	لَفَح: سوختن / سوزاندن

مَلْفَق: الکی / جَمْعی / مجموع /
 ساختگی / موهوم / من در
 آری / من در آوری / از خود
 در آوردی
 تَلَفی: پرهیز کردن / پرهیز کردن /
 اجتناب کردن / دامن کشیدن
 / مقرر رفتن از / دوری کردن
 از / احتراز کردن
 التَلَفی: خودداری / احتراز
 لَقَب: وَر نام
 لَقَب: لَقَب دادن
 لَقَح: بر دادن
 لِقَاح: پیوند
 تَلْقِیح: گشنی / بارور سازی /
 باروری
 تَلْقِیح صِنَاعی: بارور سازی
 مصنوعی
 التَلْقِیح ضِدَّ الْجَدْرِ: آبله کوبی
 مِلْقَط: مِلْقَاط: مو چین / موکن
 / انبرک / ابروکن / خار چین
 التَّنْقَط: واچیدن

مَلَف / مَلَفَات file: پرونده /
 جزودان
 مَلَف / مَلَفَات folder: پوشه /
 لثاف
 مَلَف المَشْرُوع: پرونده پروژه
 مَلْفُوف: پیچیده / بر تافته /
 تابیده
 تَلَافِیف: پیچ / تا / شِکَن / دالبر
 / تاه / لا / لای / حَم / آژنگ
 / اژنگ
 فی تَلَافِیف ...: لای ...
 مَلْتَف: پیچ در پیچ / پیچاپیچ /
 پیچان
 لَاف: پاردم سائیده / پاشنه
 سائیده / قاب قمارخانه
 لَفَق: از خود در آوردن / از کار
 در آوردن / جَمَل کردن /
 نَسَبَ نَا رَوَا دادن / دروغ
 بافتن / تَهَمَت زدن
 تَلْفِیق: من در آری / من در آوری
 / ساخت

الْتَقَطَ أَنْفَاسَهُ، هَوَا خورَدَن / هَوَا

خوری

الْتَقَطَ صُورَةً، عَكس گزفتن

لُقْطَةً، لُقْمَةً جَرَب / زَرْخَرِيد

لَقِيط: بیچ / سَر راهی / بَجَه سَر

راهی / لَقِيط / کویافت

مَلَقَف: باز آهنگ

الْلَقْلَقُ (طائر ~)، لکَلک (معر)

لُقْمَةً: نَکِه / تَبِکِه

لُقْمَةً سَائِغَةً: لُقْمَه جَرَب

لَقْنٌ: القاء کردن

تَلْقَيْن: تَزْرِيق

لَقِيَ: یافتن

لَقِيَ قَبُولاً: چَشَم برداشتن

لَقِيَ مَصْرَعَهُ فِي الْحَالِ، سَر تیر

مردن

لَقِيَّةٌ: باز یافت

لَقَاء: دیدار / سَر وَعَدَه / بَر خورَد

لَقَاء (~ إِذَاعِي مَثَلًا): مُصَاحِبَه

لَقَاء وَدِي: بَر خورَد دُوستانه

إِلَى اللِّقَاءِ!، بِأَمِيرِ دِیدار!

أَلْقَى (رَمَى): افکندن / انداختن

/ دَسْت پَسَر کردن / پَرت کردن

/ پَر تَاب کردن

أَلْقَى السَّلَاحَ: سِپَر افکندن

أَلْقَى بِنَفْسِهِ فِي التَّهْلُكَةِ، سَر پَتَن

سَنگینی کردن

أَلْقَى بِهِ فِي الْجَحِيمِ: به چاه فین

انداختن

أَلْقَى بِحَالِهِ: رَخْت افکندن /

رَحَل افکندن / واکشیدن / وا

لَمِیدَن

أَلْقَى ظِلَالَهُ عَلَى: سایه افکندن بر

أَلْقَى الْقَبْضَ عَلَى: باز داشتن /

بازداشت کردن / دَسْتگیر

کردن / توقیف کردن / گیر

انداختن

أَلْقَى الْقَبْضَ عَلَى: بازداشت شدن

/ دَسْتگیر شدن / توقیف شدن

التَّقَى: دیدن کردن

مُلْتَقَى: پَیوندگاه / هَمایش /

پاتوق

تَلَقَّی: همگرائی

تَلَقَّی: همگرا شدن / به هم

نزدیک شدن / به هم جمع

شدن

تَلَقَّی: یادگیری

تَلَقَّی: خود بخود / خود انگیز

/ بی اختیار / قوری / خَلَق

الساعة / پیدایش خود بخود /

بطیب خاطر

تَلَقَّی: خود بخود / خود انگیز

/ بی اختیار

تَلَقَّی: خود بخودی / بی

سابقگی / فوریت / بی درنگی

/ بی واسطگی / بی فاصلگی /

حضور ذهن / بدیهی

تَلَقَّی: دریافت کردن / یاد گرفتن

تَلَقَّی الضُّرْب: ضرب را گرفتن

تَلَقَّی صَفْعَةً: لقمه خوردن

اِسْتَلَقَّی عَلَى ظَهْرِهِ: طاق باز

خوابیدن / طاق واز خوابیدن

تَلَكُّوْ: تنگی / واماندگی

تَلَكُّوْ: خنکی کردن / اطراق

کردن / پس رفتن / پس افتادن

/ لوکه رفتن / مس مس کردن

لَكُوْ: سیخ زدن / سقلمه زدن

لَكُوْ: سیخونک

لَكَاعَة: خنکی کردن / اطراق

کردن / پس رفتن / پس افتادن

/ لوکه رفتن / مس مس کردن

تَلَكِيك: خُرده گیری

يَتَلَكَّكْ لَه: ریزه کاری کردن /

اشکال تراشیدن

لَكَلَكَة: سر هم بندی

يَلَكِّلُك: سبیل کردن / سبیل

کردن / سر قدم رفتن

لَكَم: سر چنگ زدن

لَكَمَة: سقلمه / ثقله / سر

چنگ / سک / توستری / قُل

احمدی

وَجَّهْ لَكَمَة: سقلمه زدن / ثقله

زدن / سر چنگ زدن / توستری

زدن / قُل احمدی زدن

تَلْمِیح: گریز / اشاره / کنایه / إِغْثَال	تَلْقَى لَكُمَّةً: قتلہ خوردن / تقلہ خوردن / سرچنگ
تَلْحَ إِلَيَّ: کنایہ زدن / گوشہ زدن / گوشہ کنایہ زدن / بودادن	خوردن / سک خوردن / توسری خوردن / قُلْ احمدي
لَمَحَّة: لمحہ	خوردن
مَلَمَح: سیما / نشان	مُلَاكِم: بکباز / بوکباز
مَلَامِیح الوَجْه: وجنات	مُلَاكِمَة: بکبازی / بوکبازی
تَلْمِیْذ: شاگرد / دانش آموز / مُحَصِّل / نوچہ	لَکِن: ولی / ولیکن / لیک / لیکن / مَتْنِهَا
لَعَزُ: غِیَّت / طعن	لَکَنَة: آہجہ
لَمَسَ: ہر مچیدن / ہر ماسیدن / بلماس کردن / لمس کردن / دست زدن بہ ...	لَیْلَک (زهره): یاس لِمَ؟: چرا؟ لِمَاذَا؟: چرا؟
لَمَسَ: ہر ماس / دست زنی / لمس / ہاسوائی	لَمْبَة: لامب چراغ / لامب برق لَمْبَة جاز: چراغ فنیلہ ای / چراغ گردسوز / لامپا
حَاسَة اللُّمَس: حس لامبہ	لَمَحَ: بہ یک نظر دیدن / بہ یک نگاہ دیدن
اللُّمَسَات الاخیرة: روکاری	لَمَّاح: سریع انتقال / نکتہ سنج
التَّمَس: خواجش کردن / دَرخواست کردن	الْمَح إِلَيَّ: گریز زدن بہ / اشارہ کردن / اظہار کردن
التَّمَسَ لِه العُذْر: عذر آوردن / گزرگ دست کسی دادن	

لَمَقَاوَى: لِنَفَاوَى	الْتِمَاس: دَرْخَوَاسْت / عَرِضَه
لَمْ: گِرد آوردن / جَمیع آوَری	الْتِمَاس الِهْرَکَة: بَرکَت خَوَاصی
کردن / قَرَاهَم آوردن	الْتِمَاس لِمَجْلِس الکُلَّیَة: تَقَاضَا
لَمْ الشُّغْل: بِهَم رَسَانْدَن / بَاز	بِه شُورای دَانِشْکَدِه
پَیَوَسْت / بِهَم پَیَوَسْکِی /	قَدَمُ الْتِمَاسَا: دَرْخَوَاسْت کَرْدَن
تَجْدِیدِ دیدار	مُلْتَمِس: خَوَاجَشْمَنَد
لَمْ النَّاس: پِشْتِه کَرْدَن	مَلْمُوس: پَرْمَاس پَذِیر /
أَلَمْ یَ: آگَاه شَدَن	پَرْمَاسِیدَنی / حَس کَرْدَنی /
مُلِمٌ: بَلَد / آشَنَا / آگَاه / دَرکَار /	قَابِل لِمَس
حَالِی	لَمَاضَة: پِک دُو کَرْدَن / پِک وُدُو
إِلْمَام: بَلَدِیَّت	کَرْدَن / پِک پَدُو کَرْدَن / پِکی
الإِلْمَام بِالْقِرَاءَة وَالْکِتَابَة: بَا	پَدُو کَرْدَن
سَوَادِی / سَوَاد	لَمَعٌ: دَرْخَشِیدَن
لَنَش: مَوْتُور لَنَج / لَنَج مَوْتُورِی /	لَمَعَان: تَابَانِی / تَابِش / دَرْخَش /
نَاوَجَه	دَرْخَشَانِی
الْتَهَب: آتَش گِرَفْتَن / ذُق ذُق	أَلْمَعِی: سَرِیع اِنْتِقَال / نَکْتَه سَنَج
کَرْدَن / گِر گِرَفْتَن	لَامَعٌ: دَرْخَشَان / نَابِدَار / تَابَان /
أَلْهَب: بِه هِیْجَان آوَرْدَن /	تَابَنَاک / صَقَل / خَوِشَاب
مُلْتَهَب کَرْدَن / آمَاس کَرْدَن	تَلْمِیع: جَلا دَادَن / لِیْسَه زَدَن /
لَهَبٌ: الو / گِر / زَبَانَه	لِیْسَه کَرْدَن / پُر دَاخْت دَادَن /
لَهِیبٌ: سَدَه / شُعْلَه / زَبَانَه آتَش	پُر دَاخْت کَرْدَن

مُلْتَهَبٌ: گرم / سوزان / تُند و تیز

التَّهَابُ: التهاب

التَّهَابُ الجُرْحُ: طوق انداختن
رَخم

التَّهَابُ الجُفُونُ: مائل

التَّهَابُ السَّحَابُ: پاشام

التَّهَابُ المَقَاصِلُ: جریان / فلو /

ریزش / رُمَانِسم (فر)

التَّهَابُ رِيثُوِي: ذات الریه / سیسته
بَهْلُو

لَهَتْ: هن و هن زدن / هناسه

زدن / رخیدن / نَقَسَ نَفَسَ

زدن

لَهَجَةٌ: گویش

عِلْمُ اللُّهَجَاتِ: گویش شناسی

تَلَهَّفَ: دل لک شدن / لک زدن

دل / هوای کسی کردن / دل

هوای کسی کردن / دل آب

شدن / ویرش گرفتن / قیلی

ویدی رفتن دل / غش کردن /

پَر زدن / مِکَلُو گرفتن

لَهْفَةٌ / تَلَهَّفَ: اشتیاق / آرزو

لَهْفَانُ / مَتَلَهَّفَ: هوس دار /

هوسناک

أَلِهَمَّ: إلقاء کردن

أَلِهَمَّ: دَر دل افتادن

إلهام: دَر دل افکندگی

مُسْتَلَهَمٌ مِنْ ...: مُلَهَمٌ از ...

التَّهَمَّ: لمباندن / لباندن / دو لبه

خوردن / لپ لپ خوردن /

هلب هلب خوردن / هول

زدن

اللَّهَاءُ: چاکنای

أَلِهَى: سَرِطَاق کوبیدن / سَرِبیخ

طَاق کوبیدن / گیر دادن

لَهَوٌ: عِشْرَت / عِش / عِیَاشی

مَلَهَاءٌ: کیدوی (فر)

مَلَهَى: کُلُوب (فر)

لَو (أداة الشرط): اگر

لَوْ كُنْتُ مَكَانَكَ لَخَرَجْتُ مِنْ

بُودَم پِیرون می رَفْتَم

وَلَوْ أَنَّ ...: اگرچه

لَانِحَةُ الْمُؤَسَّسَةِ: بَخْشَنَامِه بِنِگَاه	لُوبِيَا: غنْد ماش
لَوْحٌ / أَلْوَاح: اِزْيانِه / پِلْمِه /	لُوتَارِيَّة: لَاتَار / لاتاری (فر)
لُوحِه / لُوح: تَخْت	لُوتْس (نَبَات): کَنار / نیلوفر آبی
لُوحَةٌ: یَنگاره / تَصْویر / تَقَاشی /	لُوثٌ: آلَتِیدِن
تَابِلو (فر)	مُلُوثٌ: اَغْشْتِه
لُوحَة (~ العَرَبَة أَوْ رَقَم الْبَيْت):	تَلُوثٌ: آلودِن
پِلاک (فر)	تَلُوثٌ: آلایش / آلودگی
لُوحَة الْأَزْوَار: جَا اَنگِشْتی	تَلُوثُ الْبِیْئَةِ: آلودگی مُحِیط
لُوحَةُ التَّاسِيس: کَنْیِه	زِیْسْت
لُوحَة التَّحْکَم: تَابِلو ی کُتْرُل /	لُوجِیسْتی: لُجِستیکِی / تَدَارِکاتِی
صَفْحِه کُتْرُل	لَا ح (بَدَا): بِنظَر آمَدِن / ظَاهِر
لُوحَة الْمَفَاتِیح: جَا اَنگِشْتی	شَدِن
لُوحَة أَثَرِيَّة: سَنگ نِیْشْتِه	لَا ح فِي خَاطِرِه: دِل آمَدِن /
الْأَلُوحَةُ الْأُمُّ (کَمپیوْتَر mother	بِخَاطِرِ دَاشْتِن / دَر خَاطِرِ
board): بُرْدِ اصْلی / بُرْدِ مَادَر	دَاشْتِن
لَاذٌ: پَنَاه بُرْدِن	لُوحٌ: دَسْت یَکَان دَادِن
لَاذٌ بِالصَّمْت: زَبَان دَر کَشِیدِن /	تَلْوِیعٌ: اِشَارَت
اِز زَبَان اُفْتَادِن	لَانِحَة / کُوانِیح: اِساسَنامِه / لایِچِه
مَلَاذٌ: پَنَاه / پَنَاهْگَاه / جَان پَنَاه	/ اَتِین نامِه / اَبِین نامِه /
/ بُوْدبَاش	بَارَنامِه / بَخْشَنامِه / مَقْرُر /
لُوز: بَادام	(ج) مَقَررات

لَوْنٌ: رَنگ / فام / گون	اللوز (شَجَرُ ~): بادام بن
مَلُونٌ: رَنگارَنگ / رَنگین	لَوْزَةٌ (إحدى اللوزتين): بادامه /
أَلْوَانٌ زَيْشِيَّةٌ: رَنگِ روغنی	بادامک
أَلْوَانٌ مَانِيَّةٌ: آبِ رَنگ	اللوزَتَان: لَوَزَتَيْن / قد قدی
تَلَوْنٌ: رَنگِ گرفتن	لَوْزَةُ القطن: غوزه پنبه / کلوزه /
تَلَوْنٌ (وِيَاء): سوسه / دورَنگی /	وَش
دورونی	لَوَزِي الشَّكْلِ: بادامک / لَوَزِي
تَلَوِين: رَنگِ زَنی / قَلَمکاری	شکل
لَوِي / لِي: خَمَانیدن / خَم دادن /	لَوِطِي: دکل باز / تازیاز / گز /
پیچاندن / پیچ دادن / پله	لاطی
کردن / فَر دادن / تا زدن /	لَوَعَةٌ: غَش (~ کردن)
تاب دادن / کاس کردن /	لَوغَارِيتَم: لُگَارِيتَم (فر)
تاباندن / پیچ دار کردن	لاک: جويدن / خائیدن /
التَوِي: خَم شدن / خَمیدن /	کروچیدن
پیچیدن / تا بُرداشتن / تا شدن	لَاكْتَه الْأَلْسِنَة: ورد زبان
/ لمبر داشتن	لوکسَة: لیفه
التَوَاء: پیچیدگی / پیچ خوردگی	لَوَلَب: مارپیچ / لولا
/ پیچش / انحراف / شکنج /	لَوَلَبِي: مارپیچی / لولایی
مارپیچی	لَام: سَرزَبش کردن
تَلَوِي: بخود پیچیدن / پیچ و تاب	لَوَم: سَرزَبش
خوردن	لَوْنٌ: رَنگ زدن / رَنگ کردن

مُلْتَمِ: نابداده / پیچاپیچ / پیچان

لَى الْحَقَّاقِ: کج کردن

لِوَاه (اداری): تیپ

لِوَاه (رُتَبَة): سپهبد / سرلشکر

لِوَاه (فِرَقَة): بریگاد (فر)

لیبرالی: آزاده / آزادی خواه

اللیبرالیَّة: آزاد اندیشی /

آزادیخواهی / اصول

آزادیخواهی / وسعت نظر /

آزادگی

لیبیا: لیبی

یالیت: کاش! کاشکه! کاشکی!

تلییس بالطین: گِلکاری / آبچین

کردن

اللیسانس: فوق دیپلم / لیسانس

(فر)

لیف / اَلْیَاف: پشم / لیف /

الیاف

لیف النخیل: پیشین

اَلْیَاف زُجَاجِيَّة: پشم شیشه ای

لَاتِق: روا / زند آور / رسا /

شایان / اندر خور / باب /

برازنده / سازگار / برازنده /

زیسنده / خورند

غیر لاتیق: نا رسا / نا روا / نا

لاتیق / نا سزا / نا سزاوار

لِیَاقَة: شایستن / سر یکلا

ارزیدن / سریتن / ارزیدن /

دست داشتن / لیاقَت /

شایستگی / برازندگی / قابلیت

/ سازگاری / صلاحیت

یَلِیقُ عَلَیْهِ: به کسی آمدن / به

چیزی آمدن

اللیل: شب

لِلَّیْلَة وَاحِدَة: یک شب

کَلَّیْلَ نَهَار: شبانه روز

کَلَّیْلًا: شبان

لَیْلَة أَمْس: دی / دیشب

لَیْلَة أَوَّلَ أَمْس: پریشب

لَیْلَة رَأْسِ السَّنَة: شب سال نو

لِیَّةُ الْخُرُوفِ : دُنْبِه

مُلَانِم : بجا / برازنده / زینده /

سازگار / خورند

بِلَايِمَهَا (يَقْصُرُ) : کوتاه آمدن

لَيْمُون : لیمو

لَيْمُونِ هِنْدِي : بناوی / تو سُرُخ

لَيْمُونِي (لُون) : لیمونی

لَان : نَرَم شدن

لَيْن : انعطاف پذير / آسوده / گرم

وَنَرَم / نَرَم / ملایم / آسان گیر

لَيْن الْجَانِب : باکدشت

لَيْن : انعطاف پذیری / نَرَمی /

مِلَايَمَت / آسان گیری / اِرْفَاق

لَيْن الْعِظَام : نَرَمی استخوان

بِاللَّيْن : اِرْفَاقًا / اِرْفَاقی

لِيُونَةُ : انعطاف پذیری / خُوش /

لَيْنَت

مُلَيْن : ملین / خِیدِ يَبُوسَت

لَيْن / أَلَان : نَرَم کردن / مُلَايِم

کردن / فرونشاندن /

خوابانیدن

تَلْيِين : رَوَغَن کاری

ماركة تجارية : ماركو تجارتی
 ماسورة : تنبوشه / لوله / نیچه /
 شوره / منگل / سرطاس
 ماسورة الصرف الصحي : گنگ
 ماسورة فحارية : موری
 الماسونية : فراماسونری (فر)
 ماسونی : فراماسون (فر)
 ماشة : ماشه (معر)
 ماكياج : ماکیاژ (فر)
 وضعت الماكياج : هفت قلم
 يزك کردن
 ماليزيا : ملازی
 مائة : مع بع / مرمر کردن
 مانجو : انبه / نغزگ
 المانوية : مانویت / دین مانی
 مايو : مه (فر)
 مايو : شلوار شینا / مایو
 مئة : صد
 بالعنة : فی العنة (خفصة ~)
 پنج در صد / صدی پنج /
 (طبخ) پنج فی صد

ما : آنچه
 ما؟ : چه؟ چیست؟ چی؟
 مائدة : میز
 مائدة الطعام : دستر خوانی
 ماجور : لاوک / لوک / پاتله /
 لکن / کولاب / خم / خمره
 لی
 مادام : تا
 ماذا؟ : چه؟ چیست؟ چی؟
 مازوت : مازو / مازوت
 مازوخی : آزار طلب /
 مازوکیست (فر)
 المازوخية : آزار طلبی /
 مازوکیسم (فر)
 مارس : مارس (فر)
 مارش : گام نظامی / مارش

مُتَعَّة (زَوَاجِ ال ~): حیغه	مِنَّةٌ فِي الْمِنَّةِ: صَدْرُ صَد
مُتَمِّع: سرگرم کننده / تفریح	مِنَوَى: در صد
دهنده / دلکش / دلجو	مِنَوَى (عِدَّة ~): صد ساله / سده
مُتَانَّة: جمود / سختی	مِشْتَان: دوست
مُتَبِّين: پایدار / پاینده / پابرجا /	مِثْرُو الْأَنْفَاقِ: وِثْرُو زَیْرِ زَمِیْنِ
پای بر جان / ثابت قدم / دیرپا	/ تَرْدُ زَیْرِ زَمِیْنِ
/ مستحکم / رکن	اِسْتَمْتَعَ: حَظَّ کردن / لَذَّتْ بُرْدَن
مَتَّى؟ کی؟	/ لَذَّتْ دَاشْتَن
مِثْلُ...: بسان ... / مانند ...	أَمْتَعَةٌ: امتعه / جامه / اسباب
وِثْرُ...	قَمْعٌ: برخوردار شدن / از ...
مِثْلُ / ثَلَاثَةُ أَمْثَالٍ: یک برابر /	بِهَرِه مَند شدن
سه برابر	قَمْعٌ بِكَامِلٍ حُرَیْته: از آزادی
مَثَلُ أَعْلَى: برتری آرمان / برتری	کامل برخوردار است
ایده	مَتَاعٌ: بَنَه / بَرگ و سَاز / تَنخَوَاه /
مَثَلُ پَه: مثله کردن / اخته کردن	النَّگ و دُونِگ / رَخْت /
/ بی اندام کردن / ناقص	رَخْت و پَخْت / اِثَاثِیَه / جَل
المُضَو کردن	وِیوسْک / جَل وِیوسْت / جَل
مِثْلُ هَذَا...: چنان ... / چنین ...	وِیلاس
مِثْلًا: چنانکه	مَتَاعُ السَّفَرِ: پِشْخَانَه / بَا رِ سَفَر
مِثَالُ / أَمِثْلَةٌ: سرمشق	/ تَوْشَه
مِثَالِی: ایده ال (فر)	مُتَعَّة / اِسْتِمْتَاع: لَذَّتْ

المُتَوَلِّدُ بَيْنَ يَدَيِ الْمَلِكِ : باریابی	مِثْلِي : همجنس باز
امْتَثَلَ : زیرِ اخیه رفتن / زیرِ بار رفتن / موم شدن / سرِ یزانو نهادن / تبیله کسی بودن / چشم گفتن / ایل کردن / رکاب دادن / تن دادن	المِثْلِيَّةُ : همجنس بازی
امْتِثَالَ : فرمانبرداری / اطاعت / تسلیم	مِثْلُ اللِّعَانِ : اشکار / نمایان / مشهود
تَمَثَّلَ : مُجَسِّمٌ / تندیس	مِثْلٌ : برابر / کفو / هم کفو / همانند / همال / هم جور / مانی / همتا
تَمَثَّلَ نَصْفِي : مُجَسِّمٌ نِصْفٌ تَنَّهُ	لَا مِثْلَ لَهُ : یکه تاز / بی مانند / مانند ندارد / بی همال / بی نظیر / بی همتا / یگانه
مَثَالٌ : مُجَسِّمٌ سَازُ حُجَّارٍ / تندیس گر / پیکر تراش	أَمَثَلٌ : پهن / پهنه
مُمَثِّلٌ : أَكْثَرُ (انج)	المِثَالِيَّةُ : پندار گرایی / خیال پرستی / انگار گرانی / ارمان گرایی / خیال اندیشی / ایده
مُمَثِّلٌ (نائب) : نماینده	الْبِسْمُ (فر)
مُمَثِّلٌ دَوْرُ الْإِمَامِ الْحُسَيْنِ فِي تَعَاذِي الشَّيْطَانِ : شَبِيه	تَعَاثُلٌ لِلشُّفَاءِ : حال آمدن / جا آمدن حال
مُمَثِّلَةٌ : أَكْثَرِيَس (فر)	تَعَاثُلٌ : یكسانی / یكناختی / مانندگی / یكپارچگی
مُمَثِّلُونَ تِجَارِيُونَ : نمایندگان بازرگانی	مُتَعَاثِلٌ : یكسان / یك شكل
تَمَثِيلٌ (تشخیص) : بازیگری	مِثْلٌ بَيْنَ يَدَيِ الْمَلِكِ : بار یافتن
التَّمَثِيلُ بِالْمَيْتِ : جرح	

تَمْثِيلٌ صَامِتٌ (بانتومیم) :

لالبازی

تَمْثِيلٌ (مُمَثِّلٌ لـ) : نیابندگی /

نیابت / قائم مقامی

مَثَانَةٌ : آبدان / آبگیر / مَثَانَه /

پیشابدان / کمیزدان

تَمْجِيدٌ : ستایش

مَجْدٌ : ستودن / تعریف داشتن /

تعریف کردن / ثنا گفتن

مَجْدٌ : جلال / افتخار / شکوه /

فَر

مَجِيدٌ : مُجَلَّلٌ / با شکوه / با فَر

الْمَجَرُ : مجارستان / هونگاری

مَجَارِيرٌ / مَجَارِيٌّ : آگو / گنداب

رو / فاضلاب رو / پارکین

مُجَوِّسٌ : آگیر

مَجَانٌّ / مَجَانًّا : رایگان /

پرایگان / مُفْتٌ / مُفْتَكِيٌّ /

یامُفْتٌ / سَبِيلٌ / سَر سَبِيلٌ

ماجن / الواط / عریده جو / بد

مَسْتُ / عیاش

مُجُونٌ : الواطی / الواطبازی /

لَش بَازِي / لَش گیری / عیاشی

/ مسخرگی

مَحَارٌ : صَدَفٌ / کاسه / لاک

مَحَرٌّ (~ الجُدرَان) : آبچین کردن

(~ دیوار)

مَحَارَةُ الْجُدرَان : گِج مالی

تَمْحِیصٌ : آزمایش / غُور رَسی

مَحْصٌ : آزمودن / آزمایش کردن

/ غُور رَسی کردن / توی کوک

... رفتن

مَحْفُضٌ : صرف

اِمْتَحَنٌ : آزمودن / آزمایش کردن

اِمْتِحَانٌ : امتحان / آزمون

اِمْتِحَانُ الْقَبُولِ : کنکور

اِمْتِحَانٌ تَحْرِیرِیٌّ : اِمْتِحَانِ کُتُبِیٌّ

فِی مِحْنَةٍ : بلا کُش

مِحْنَةٌ : پَرِشانی / اندوه / وِحْنَت

/ دَرْد وِرنِج

اِنْمَحَى : سِپَری شدن / باد شدن

مَحَوٌ : زَدایش / سَلَب / برکناری

مَدَحَ / اَمْتَدَحَ : ستودن / تعریف	مَحَوِ الْأُمِّيَّةَ : سواد آموزی /
داشتن / تعریف کردن / ثنا گفتن	ریشه کن کردن پیسواد
مَدَّاح : ثنا خوان / ثنا گو	مَحَا : برانداختن / وِر انداختن /
مَدَّ : کشیدن / طول دادن	زَدَدَن / زداثیدن / از بین بردن /
مَدَّ / مَدَّ أَجَلَ : تمديد	بُرَدَن / از میان بُردن / از میان بُرداشتن /
مَدَّ الْجُسُورَ : پل سازی	بَرداشتن / بیخ کندن / وِر آوردن /
مَدَّ الْخَطُوطَ الْحَدِيدِيَّةَ : ریل گذاری خط آهن	تُخَم از میان بُردن /
مَدَّ جُدُورَه : ریشه کردن / میخ کوبیدن /	ریشه کنندن / کنده کشیدن /
مَدَّ جِسْرًا : پل زدن / پل بستن	بَر طرف کردن / برکنار کردن
اَمْتَدَّ : گستردن	مِمْعَاة : مانده / ساینده / یداد
اَمْتَدَاد : گُستَرش	پاک کن / مرکب پاک کن
مُمْتَدَّ : گُستَرده	مُخَ : مغز / مَخ / کله
أَمَدَّ : یاری کردن	مُخِيخ : مُخِجَه
تَمَدَّدَ / مَدَّ رِجْلِيَه : پازیدن /	مَاحُور : بابل خانه / خانه
خسپیدن / دَرَاژ کشیدن /	روسپی / جنده خانه /
لَمِیدَن / لَم دادن / وا لَمیدن /	خَرَابَات
وا کشیدن / طاق واز خوابیدن	مُخَاط : فین / آب بینی / مَف /
تَمَدَّدَ : بَسَط دادن / پهن کردن	عَن دِمَاغ
	مُخَاطی : مخاطی
	مَدِیخ : مَدَّاحی / نَعَت گوئی /
	سِتایش / تعریف / ثنا

تَمَدِن : شهری سازی	تَمَدُّد : بَسَط / انبساط
مَدَنِيّ : مدنی / غیر نظامی	إِمْدَادَات : آماد / (ج) تأییدات /
مَدَنِيّون : افراد غیر نظامی	کَمَكْهَا
مَدِينَةُ المَدَانِ : طیفون	إِمْدَادَاتٌ عَسْكَرِيَّةٌ : مَدَد کاری /
المَدِينَةُ الجامِعِيَّةُ : کوی	آماد نظامی
دانشگاه	مُدَّة الصَّلَاحِيَّة : مُدَّتْ إِبْتِغَار
تَمَادٍ : زیادی / افراط	لَمُدَّة : یک چَند
تَمَادِيّ : بیش از حد انجام دادن	مَدَد : یاری
/ بحد افراط رساندن	مَادَّة (عَنْصَر) : کُھَر / گوهر (معمر)
مَادِيّ (من أنصار المَادِيَّة) : ماده	مَادَّة (مَدْرَاسِيَّة) : ماده
گِیرا / ماتریالیست (فر)	مَادَّة التَّخْلُف : ماده تَجَدیدی
مَدَى : فاصله	مَوَاد البِنَاء : مصالح ساختمانی /
مَدَى الحَيَاة : مادام الحیات	والاد
مَدِيَّة : کارد / چاقو / دشنه	مَوَاد تَعْمُورِيَّة : بار شِکَنی
مَرَّة : آدَم	إِسْتِمْدَاد : یاری گرفتن / یا علی
إمرأة : زَن	گَفْتَن / استظهار
إمرأة مُسْتَرْجَلَة : نَرُوک	مَدْرِید : مادرید
إمرأة بَدِينَة غَیر مُتَسِقَة القَوَام :	مَدَغَشْقَر : مالاگازی /
زَینب زیادی	ماداکاسکار
إمرأة يَمُوتُ عَنْهَا أَزْوَاجُهَا : سَر	مَدِينَة : شَهر
خور	تَمَدُن / مَدَنِيَّة : مَدَنِيَّت

الْمَرْأَةُ الْحَائِضُ: بی نماز /

دشتان

الْمَرْأَةُ الْحَامِلُ فِي شَهْرِهَا

الْأَخِيرِ: پاپیاه

الْمَرْءُ: مری

مَرْوَةٌ: مروت

ذُو مَرْوَةٍ: بامروت

مِرْءٌ (دَلَعُ ~): بی نَمَك

مَرْج: چمن

مَرْجَانُ: اُسْد / مرجان

مَرْجُونَةٌ: سَبَّو دردار

مَرْحٌ: وَلُكْشَا / نَمَكی / شنگول

يَمْرَحُ: شنگیدن

مَرْحٌ: عِشْرَتُ / عِيشُ / عِيَّاشِي /

نشاط

الْمَرْيُخُ: بهرام / بشاره مَرِيخُ

أَمْرَدٌ: ریدک / دکل

تَمَرْدٌ: گردن کشی / اغتشاش /

یاغیگری / خروج / سَرَبِجی

مُتَمَرَّدٌ: سَرِیج / سَرَكَش / نالرمان

/ سَرْدَرِ هَوَا / یاغی / طُغْیانگر

تَمَرْدٌ: یاغیگری کردن / سَرَبَر

آوردن / پَرْدَر آوردن / سَر

پِیچیدن / سَر جَنبَانْدن / سَرَبَر

زدن

مَارِدٌ: اِبَر / غُول پِیکَر / غول آسا

مَرَّ (من مَكَان): پِیپار کردن

مَرَّ (انْقَضَى): گُذشتن

مَارَ / المَارَةُ: راهگُذَر /

رهگذران

مَرَاوَا: بارها / مَكْرَا

مَرَّةٌ / مَرَّاتٌ: دَفْعَه / باره / بار /

(ج) بارها

مَرَّةٌ أُخْرَى: باز / دُگَر بار /

دوباره

مَرَّةٌ وَاحِدَةٌ: بِالْکُلِّ / بِکَلَمٍ /

پِکبار / بِک مَرَبَه

مَمَرٌ: بِالْأَن / دالان / پاپِگاه /

راهرو / کریدور (فر)

مَمَرٌ جَوِّيٌّ: دالانِ هَوائی

مَمَرٌ مَسْقُوفٌ: راهرو / سابات /

ساباط / هشتی / سَر پوشیده

مَمَرَضِيّ: بازه	اِسْتِمَارَة: دَرخواست / فُرَم چابی
مَرَر: گذراندن	/ استعلامیه / پُرسنامه
إمرار / تَمَریر: إمرار / تَصویب	مارَس: وَرِزیدن / وَرِش کردن /
مُرور (للتفتیش): سان دیدن	پِکار بستن
المُرور: تِرافیک (فر)	مارَس السَّحر: جادو جنبل
مرویی: تِرافیکی	کردن
مُر: تلخ	مارَس الشَّعوذَة: جادو جنبل
مَرار: شَرنگ / تلخی	کردن
مَریر: تلخ / تَنَد / نِیز / جِگَر	مارَس صَفَطًا: فشار دادن / یَزور
سوز / طَمَنه آمیز	وادر کردن / هُل دادن
مَرارة / الشَّعورُ بالمَرارة:	مُمارَسَة: وَرِش / بَرِش /
تَلخکامی	مُمارَسَت
المَرارة: زَهره دان / کِبسه صَفرا	تَمَرَس: مار خوردن واقعی شدن
اِسْتَمَرَّ: اِدامه دادن / اِدامه	تَمَرُس: خَبَرگی / پُختگی
داشتن	مَتَمَرَس: پُخته / کار پُخته /
اِسْتِمرار: هَمیشگی / مَدوامَت /	چَکیده کار / کار کشته / کرده
پِیوستگی / دَوام	کار
مُسْتَمَرَّ: مَدوام / پِیوسته / بی	مَرَض: بیمار شدن
فاصله	مَرَض: بیماری
باستِمرار: هَماره / هَمواره /	عِلْم الأمراض: آسیب شناسی
هَمیشه	مَرَضی: استِلاجی

الأمراض المتوطنة: بیماریهای

بومی

مَرَّغْ أَنْفَهَا فِي الثَّرَابِ: بینی

بخاک مالیدن

مَارِقْ: سَرِیج / سَرَكَش /

نافرمان / سَرَدَرِ هَوَا

مَرَقْ: آتش / آشامه / خورشت /

شوربا / هریسه / شله

مِرْكُورْكُومْ: مِرْكُورْكُومْ

مَرِّمَ الْعَدَّاءَ: مَرِّمَ بَاكَرِه

مَرَمَر: مرمر

مَرْمَطَة: به گه کشیدن

مَرَنَ: دَسْت آموز کردن / وادیدن

تَمَرَنَ: وِرْزِش کردن

تَمَرین: سرخط / مَشَق / تمرین

تَمَرین (تَدْرِیب): کَارَوَرَزِی

تَمَرین قِرَاءَة: خَوَانَدَنی

مُتَمَرَنَ: کَار وِرْز

مَرِن: سِیَّاس / انعطاف پذیری

مَرُوتَة: انعطاف پذیری / خَوْش

/ جِهَنْدَگی

مَرِیض: بیمار / ناخوش / بَستَرِی

/ عَلِیل

مَرِیضُ السُّكَّر: دولابی

مَرَضٌ: تیمار کردن / پَرستاری

کردن

تَمَرِیض: بیمار داری / پَرستاری

مُمرض: بهیار / پَرستار

مُمرضَة: دُخْتَرِ بهیار / دُخْتَرِ

پَرستار

تَمَارَضٌ: خود را به ناخوشی زدن

/ تمارض کردن / ناخوشی را

بهانه کردن

الأمراض الباطنة: بیماریهای

داخلی

الأمراض التناسلية: بیماریهای

آمیزی

الأمراض الجلدية: امراض

پوستی

أمراض النساء: بیماریهای زنان

الأمراض العصبية: عَصَب

شِنَاس / بی شِنَاسی

مَزَايَا / مُمَيِّزَات : مَحَاسِن	مِنْ مَرَوْ : مَرَوَزِي
مَسَحَ : مَالِدَن	مَزَجَ : آمِيختن / روى هم ريختن
مَسَحَ عَلَى : دَسْت مَالِي کردن	/ قاطی کردن
مَسَحَ : مَالَش	مَزَجُ : آميزش
مَسَحَ (كُمبِيوتَر scan) : اِسْكَن	اِمْتَزَجَ : دَر آميختن
کردن / پُوش کردن	مَزاج : كيف
مَسَحَ (كُمبِيوتَر scan) : اِسْكَن /	مِزاج : حال و هوا
پُوش	مِزَحَة : مَتَلَك
مَسَحَ الْأَرَضِي : پِيمايش /	مِزاج : بذله گونی / شوخ و شنگ
مَسَّاحِي	/ شوخی
مَسَحَ جُورْ : چاهلُوسِي / چاچ /	مِزاجٌ سَخِيْف : بَارَدِي
خود شيريني / خايه مالي	الْمَزْدَكِيَّة : دِينِ مَزْدِيسِنِي
کردن / سَبَزِي پاك کردن	مِزْزُ : گَس / مَبْخُوش
ماسح (كُمبِيوتَر scanner) :	مَزَقَ : دَرِيدَن / چاك دادن /
اِسْكَنَر / پُوشِگَر / پُويَنده	پاره کردن / نكه نكه کردن /
مَسَّاح (مُهَنْدِس مِسَّاحَة) : اَندازِه	سُفَرِه کردن / جَر جَر کردن /
گير / پِيمايشِگَر	جَر دادن / لَت لَت کردن
مِسَّاحَة : قَفْضا / وَسْعَت /	تَمَزَقَ : پَكِيدَن / جَر خُورَدَن
وَسَّاحَت	تَمَزَقَ : هَشْدَر
مِسْحَة : اَثَر / نِشان / تَه رَنگ	مِزَقَة : چاك / پاره
الْمَسِيح : مَسِيح / عِيسَى	مَمَزَقَ : پاره پاره

مَمْسُوس (به مَس): دِیو زده /

دِیو دیده / پَریدار

مَسَّاس بِر: دَسْت زَنی به ...

تَمَّاس: وابستگی / تَمَّاس /

بِر خورد

لَمْ يَمَسَّ: دَسْت نَخورده / دَسْت

نَزده

مُسْطَرْدَة: خَرَدَل

أَمَسَك: گِرَفْتَن

أَمَسَك بَيْنَ أَسْنَانِهِ: دَنَدان گِرَفْتَن

أَمَسَكَ عَنْ: خودداری کردن

إِمْسَاك (~ الْبَطْنُ): قَبْض /

يُوسَت / خُشْكَی

إِمْسَاك (~ عَنْ): پَرهیز از ... /

خودداری / كَفَّ نَفْس

تَمَّاسَك: چَسبیدگی / پَیوستگی /

چَسبندگی / هَم بَسْتگی /

ارتباط

تَمَسَّك: چَسبیدن / چَنگ زدن

تَمَسَّك: ماندگاری / پافشاری /

إِصرار / سَمَاجَت

الْمَسِيحِيَّة: مَسِيحِيَّت

مَسِيحِي: مَسِيحِي / عِيسَى

تَمَسَّاح: سوسمار / نَهَنگ

تَمَسَّح: بود بود کردن

مَسَّح: زشت کردن / کج و معوج

کردن / بَد شکل کردن / از

شکل انداختن / دَشْدِیه

کردن

مَسَّح: میولا / آدَمک / عَجِيب

الْخَلْقَة / عَجَابِيب / عَجَابِي

الْمَسِيح الدَّجَال: دَجَّال

مَاسِيخ: بی نَمک

ماس: الماس

ماس عالی النِّقاء: بِرلیان

ماس کَهْرَبَانِي: اتصالی بِرَق

ماسِي: الماسِي

مَسَّ: دَسْت زدن به / لَمَس کردن

/ پَرماسیدن

مَسَّه بِسَوْءٍ: آسِيب رساندن به

مَسَّه ضَرْءٌ: آسِيب دیدن / زیان

داشتن / بِر خوردن

تَمَشِيَّةٌ : هَمَّ پانی / پیاده روی	التَّمَشُّكُ بِالرُّوتَيْنِ : خُشْکِ
مَاشِيَّةٌ : احشام و اغنام / گله گاو	مَسَكٌ : مَشْک / شاهیو
المُشَاةُ : عابر پیاده	مَسَاءٌ : شام / سَرِ چِراغ / سَر شَب
المُشَاةُ (سِلَاحٌ) : پیاده نظام	مَشَطٌ : شانہ
المَشَى فِي أَثْنَاءِ النَّوْمِ :	مَشَطُ البُنْدُقِيَّةِ : خَشَاب
خَوَابِگَرْدِی	مَاشِطَةٌ : بَند انداز / زیورکار /
تَمَاشَى مَعَ : موافقت کردن	زُیورگَر
مُشَاةُ الْبَحْرِیَّةِ : تَفَنُّگداران	مَشَطٌ (مَشَعْرَةٌ) : شانہ کردن
دَریائی / تَفَنُّگداران نِیروی	مَشَطٌ (قَشَشٌ) : جُستجو کردن
دَریائی / پیاده نظام ناوگان	مَمَشُوقٌ : باریک اندام / اِلَف قَد
مُشَايَةٌ : پا انداز / رَو رَوِک	مَشَعْلَةٌ : کِپَلِک / کَهِیر / اَزْکِیل
مَمَشَى : سَدَه / کَریدور (فِر)	مَشِيشٌ : زرد آلو / قَبَسِی
مَمَشَى مَسْقُوفٌ : راهرو / ساباط	مَشِيشٌ مُجَقَّفٌ : سَرْمَش / کَواشِک
/ ساباط / هَشْتِی / سَر پوشیده	مَشَوَارٌ : ماموریت
مُصْرانٌ : رُودَه / (ج) رُودگان	مَشَى : راد سِیَرْدَن / راد پِیمودَن /
مِصر : وِصر	راه رفتن
مِصرِی / مِصرِیُون : وِصرِی /	مَشَى عَلَی أَطْرَافِ أَصَابِیْعِهِ : پا بَر
وِصرِیان	چین رفتن
مَصْرٌ / اِمْتَصٌّ : مَکِیدَن / مَک	يَمَشِي الْهُوْنَا : دامن افشاندن /
زَدَن / مِیک زَدَن / دَر کَشِیدَن	شَقِ وَرَقِ رَاحِہ رفتن
/ دَر آشامِیدَن	تَمَشَى : پَلْکِیدَن

إمضاء: دَسْخَط / دَسْتِنَه /	امْتَصَّ الصَّدْعَةَ: ضرب را گرفتن
پاراف	الْمَصَّ / الِامْتِصَاصُ: مَكَّ زَنَى /
تَمْضِيَةُ الْوَقْتِ: روز گذراندن /	مَكَّش / درکش
وقت گذرانی	مُتَمَتِّصُ الصَّدْعَاتِ (مُسَاعِدِينَ):
مَطَرٌ: باران / بارش / بارندگی	يَكْثَانُ الْغَيْرِ / كمک فتر
مَطَرٌ خَفِيفٌ: رمل	مَصَّاصُ دِمَاءٍ: خون آشام / خون
مَطَرٌ غَزِيرٌ: دیم / دیمه / باران	خَوَار
سَكِين	مَصَّاصَةٌ: غَاغَا / غَاغَا لِي / قَاغَا
أَمْطَرَتْ: باریدن / باران آمدن	لِي لِي
مَطِيرٌ / مُمْطِرٌ: بارانی / پُرباران	مَصِّصٌ: گج (معر)
/ خِيس / تَر	مَمَصَّ / مَمَصَّاتٌ: مَكْنَدَه
مُطْرَان: مُطْرَان / اسْفُفْ اعْظَم	مَصَل / امصال: وَاكْسِن (فر)
مُطْرَانِيَّةٌ: قَلَمُرو اسْفُف / اسْفُفْ	عَلَى مَضْفُصٍ: نَحْسِي نَحْسِي /
نشین	إِكْرَاهَا / از روی بی میلی / از
مَطَّ: کشاندن / کش دادن / طول	روی إِكْرَاه
دادن	مَضَغٌ: جَوْدِن / خَانْدِن /
مَطَاط: رزین / کاتوچو /	کروچیدن
لاستیک (فر)	مَضْمَضَةٌ: کَر دادن
مَطَاطِي: لاستیکی	مَضَى / مَضَى: گُذشتن
مُطَاظَلَةٌ: دَفْعُ الْوَقْتِ / طقره /	مَضَى لِحَالِهِ: دُنْبَالِ کَارِی رفتن
تعویق	الْمَاضِي: گُذشته / پیشینه

ماطل: دول دادن / دَفْعُ الْوَقْتِ
 کردن / سَر دَواندن / لِامْرُوزِ
 و فردا کردن / این دَسْت و آن
 دَسْت کردن / سَنگ اندازی
 کردن / پَس گُوش افکندن
 تَمَطُّی: دَسْت وِپا واکردن / غَلَّتْ
 زدن / کَش و قوس رفتن / کَش
 و کوال رفتن / کَش و واکش
 رفتن
 اِمْتَطَى: بِرِ نِشْتَن / سَوَار شدن
 مَطِيَّة: چارِپا / چاروا / چارِپا /
 سَتُور / حموله / بَختی
 مَعَ: با
 مَعَ أَنْ...: با اینکِه / با آنکِه /
 با وُجُود اینکِه / اگرچِه /
 (طبع) صرفه نظر
 مَعَ ذَلِكَ: با وجود این / با اینحال
 مَعًا: باهم / با یکدیگر / متفقاً /
 با همدیگر / دَسْت جَمعی
 المَعْدَةُ: شکمبه
 ماعِز جَبَلی: بُز کوهی

ماعِزَة / مِعْزَى: بُز / بُزْغاله /
 تیماج
 اِمْتَعَضَ: بِبِزار شدن
 اِمْتَعاض: بِبِزاری / رَنجِش /
 رَنجیدگی
 مُتَمَعِّض: اوقات تَلْغ / مُتَغیِّر /
 رَنجیده / خَشْمکین / آزوده
 مَعْمَعان: بِشْتاب / دَوان دَوان /
 چیری / چَهار نَمَل / چارَنَمَل /
 دَسْت بِنقد / چککی / سر دو
 مَعْمَعَة: حیر و ویر
 اَمَعَنَ النُّظَرَ: نِگَرِستَن
 اَمَعَنَ فِی: بِبِش از حد انجام
 دادن / بِحد افراط رساندن
 مَعِی: اَمَعاء: رُوْدَه / (بج) رُوْدگان
 مَعَوَى: رُوْدَه ای
 الأَمَعاء الدَّقِیْقَة: رُوْدَه کوچِک
 الأَمَعاء القَلِیْلَة: رُوْدَه بُزُرْگ
 ذُو مَغْزَى: پُر مَنز
 مَغْناطِیس: مَغْناطِیس / آهَن رُیا /
 کاه رُیا / کَهْرُیا

الْأَمَاكِنُ الْمُقَدَّسَةُ : عَتَبَات	اِمْتَنَعَ : رَنگ پرَنگ شدن /
ذُو مَكَانَةٍ : مَه / مَهِين / اِرْجَمَنْد	رَنگ پَرِيدَن / رَنگ رَفْتَن /
/ پُر اَرَج / عَالِيَرْتَبَه	رَنگ پَرِيدَه شدن / سَر
تَمَكَّنَ : تَوَاسَّتَن	خَارِيدَن / بَوَر شدن / تَتَه پَتَه
أَمَكَّنَ : مُمَكِّن بود	اِفْتَادَن / حَو کردن
يُمَكِّنُ عَمَلَهُ : مَي تَوَان آن رَا کرد	مُتَمَنِّع : بَهْت اَلُود / رَنگ پَرِيدَه
يُمَكِّنُ إِصْلَاحَهُ : قَابِلِ إِصْلَاح	/ کَم خُون / زَرَد / کَم رَنگ
يُمَكِّنُ خَفْضَهُ : قَابِلِ تَخْفِيف	مُقَلَّةُ الْعَيْن : چَشْمَخَانَه
مُتَمَكَّن : زَبَرْدَسْت / مَتَبَحَّر	مَقَانِق : کَالِبَاس
مُمَكِّن : مُمَكِّن	مَكْر : شِيد / حِيلَه پِيلَه / شَبِطَنَت
مَكَانَةٌ : مَوْقِعِيَّت / وَضِع /	مَكْر : رُوبَاه بَازِي دَر آوَرْدَن /
وَضَعِيَّت / مَوْضِع / حَيَثِيَّت /	چَاق زَدَن
پَايْگَاه	مَکِر : عَرَقَه / مَکَار / مَرْدَرَدَن
مَکِينَةٌ : مَاشِين (اَنج)	مَکْرُونَةٌ : مَکَارُونِي
مَکِينَةٌ خِيَاطَةٌ : جَرَجِ خِيَاطِي	مَکَس / مَکُوس : کُتْمَرُک (يُو /
مِکَانِيکِي : مَاشِينچِي / مَاشِين	مَعِر)
کَار / مِکَانِيکِدَان	الْمَكْسِيك : مَکْزِيک
مِکَانِيکِي (آلِي) : مَاشِينِي /	مَکُوک : مَکُو / مَاسُورَه
مِکَانِيزَه (فِر)	مَکُوک قُضَائِي : شَاتِلِ قُضَائِي
مَلَأَ : پُر کردن / سَر شَار کردن	مَکَان : جَا / جَايْگَاه
مَلَأَ الْفَرَاغَ : چَالَه پُر کردن	الْأَمَاكِنُ الْعَامَّةُ : اَمَکِر عُمُومِي

مَلِیْءُ پ: پُر از ...	مَالِح / مِلْحَى: نمک دار /
مُمْتَلَن: سرشار / مَمْلُو / شِگَرَف	نَمکین / شُور
مَمْلُوءٌ عَنْ آخِرِهِ: تَمَام / لَب به	مِمْلَحَة: نمکدان
لَب / لَبَّالَب / لَبْرَبز / لَب به لَبز	مِلوَحَة: شوری
امْتَلَأ: پُر شدن	مَلِیح: نمکی
امْتَلَأَ عَنْ آخِرِهِ: سرشار شدن	مُمْلَح: نمک زده / شور کرده
امْتَلَأَ الزُّمْبُرُك: کوک شدن	مَوَالِح: مرکبات
مَلءَ الْفَرَاغَ السِّیَاسِیَّ: پُر کردن	مُلَح: نمک پاشیدن / نمک زدن
شِکَاغَة سِیَاسِی	/ شور کردن
الْمَلَأ: مَلَا	مِلَاَحَة: کشتیرانی / دَرِیَا نَوْرَدِی
مِلَاءَة سِریر: زیر انداز / رُو	/ مَلَوَانِی
نَخْتِی	الْمِلَاَحَة الْعَالَمِیَّة: کشتیرانی
عَلَى الْمَلَأ: بِر مَلَا	جَهَانِی
مَالاً: خایه مالی کردن / سَبزِی	مَلَاَحَة / مَلَاَحَات: شوره زار /
پاک کردن	نَمکزار
مُمَالَاة: چاهلوس / چاچ / خود	مَلَاَح: جاشو / دَرِیَا نَوْرَد / مَلَوَان
شِیرِیْنِی	مِلَحَة: لَطِیفَه / بَذَلَه
مَلَارِیَا: نَوْبَه	أَمْلَس: لَبز
مِلَح: نَمک	مَلَس: دَسْت کشیدن روی ...
مِلِح اِنْجِلِیزِی: نَمک فَرَنگی	الْتَمْلُص: طَقَرَه رَوِی / گَرِیز زَنی /
مِلِح مُعَدِنِی: نَمک تَبَرَزَد	تَجَاهُل

اَمْلَک حُکُومِیَّة : خالیصه / (ج)
 خَالِصَجَات / مَوْقُوفَات
 اَمْلَک عَقَّارِیَّة : مُسْتَعْلَکَات
 اَمْلَک غَیْر مُنْقُولَة : مالِ غَیْر
 مُنْقُول
 اَمْلَک مُنْقُولَة : مالِ مُنْقُول
 مِلْکِیَّة : استملاک / دارائی /
 تَصَرُّف / مَالِکِیَّت / یَدِ تَسْلُط
 مِلْکِیَّة خاصَّة : حَرِیم / ملک
 اربابی / دارایی شخصی
 مِلْکِیَّة عامَّة : خالصه دولتی /
 مِلْک خالصه
 مَالِک : دارنده
 مَالِک الْأَرْض : دِهقان / (ج)
 دِهقانین / دِهقانان
 مَالِک الْحَرِیر (طائر ~) :
 ماهیخوار / حواصیل / بوتیمار
 مِلْک : شاد / پادشاه / تاجدار
 مِلْک شَاب : نومه
 مِلْک و کِتَابَة : شیر تا خط / شیر
 و خط / شیر یا خط

تَمَلَّص : طفره زدن از / گریز زدن
 از / رُو پنهان کردن / دَسْتِک
 دَنبِک کردن / جا خالی دادن
 / عَجَز آمدن / دوری کردن از
 مِلَاط : اژند / پادَنگ / ملات
 طَلَّ بِالْمِلَاط : ساروج کردن
 تَمَلَّق : لوسیدن / چاپلوسی کردن /
 زبَان دادن / کاسه لَیسی کردن
 / بازیچه قرار دادن / مجیز
 گفتن / مزاج گویی کردن / نم
 کردن
 تَمَلَّق : چاپلوسی / آشنایی / لاه
 / لَبْلُوس
 مُتَمَلَّق : چاپلوس / آشنال /
 سالوس / پابوس
 اِمْلَاق : تَهیدستی
 مَلْک / اِمْتَلْک : داشتن
 مِلْک : رقبه
 اَمْلَک / مُمْتَلِکَات : مایه /
 مُسْتَمْلِکَات / مُتَصَرِّفَات / دار
 و نَدار / بَرگ و نَوَا / مایملک

مَلْکِ: شاهشاهی / خُروِی /

خُروانی / هُمایونی / دَرباری

/ ملوکانه

مَلْکِ (مُؤید للمَلْکِیَّة): شاه

پَرست / سَلطَنَت خَواه

مَلْکِیَّة: شَهریاری / سَلطَنَت /

رُزیم سَلطَنَتِی

مَمْلَکَة: سَلطَنَت

مَلْک / مَمْلَکَة: پادشاهی

مَلْک / مَلَاک / مَلانِکَة: فِرشته /

سُروش / سِدره یَشتین /

قاصدک / قُدسی / عَرشِ (ج)

فرشتگان

مَلانِکِ: پَریوش

مَلْکا تَسجیل الحَسَنات

والسَّیِّئات: کرام الکاتبین

مَلْکَة: استعداد / نِعمَتِ خُدا

داده / دُرون داشت

امْتَلِک / تَمَلْک: تیول کردن /

صاحب ... شدن

تَمَلْکَة الخَوْف: دل هُری ریختن

لَمْ یَتَمَلْک نَفْسَه: خود را باخت

امْتَلَاک: استملاک / مالِکِیَّت /

دَسْت اندازی / استملاک /

تَصَرُّف / یَدِ تَسَلُّط

تَمَلْک: استملاک / مالِکِیَّت /

تَصَرُّف

مَلْ: دل زدن / زده شدن / پیستوه

آمدن

مَلَل: ملال / مَلَأَت / خَسَکِی /

سِتوَه / سَنَمَت

مُتَوَل: بی حَوصَله / کم حَوصَله

مُعِل: جان کاه / مَلَأَت أَوْر

مَلالِیم (مَبْلَغ زَهِید): پشیزی /

چَندَر قاز / شَندَر غاز / شَندَر

قاز

مَلِیم: غاز / دینار / پولک

تَمَلَمَل: تَقلا کردن / لَخشیدن /

لَخشک زدن

تَمَلَمَل: تَقلا / تَقلا

أَمَلِی عَلیه: دیکته کردن

إِملاء: دیکته

مانع: بخشاینده / جبه کننده /	مِلّاءة: ملافه / رو انداز
واجب: بخشنده / دهنده	مِلّیجرام: میلیگرم (انج)
مُناخ: هوا / آب و هوا	میلیار: میلیارد (فر)
مِنْدیل: دستمال	میلیار دیر: میلیارد (فر)
مِنْدیل الرَّأس: سر انداز /	میلیون: میلیون (فر)
رُوسری	میلیونیر: میلیونر (فر)
مَنَدَل: غیگونی	مَم (= الطَّعام بِلَغَةِ الْأَطْفَال):
مُنْدُ ذَلِكَ الْحَيْن: از آن پس	پوف / پوفه
مُنْدُ سَنَةِ: یک سال پیش	مُمبار: لکامه / چرغند / سختو
مُنْدُ قِترَةِ طَوِيلَةٍ: حالا حالاها	مُمباری (بالهند): مُمبئی
منطاد: بالن (فر)	مَنجَنیق: بلکن / بلکن / سنگ
مَنَع: باز داشتن / در کشیدن /	قلاب / فلاخن / سنگ انداز
جِلُوگیری کردن	مَنجَنیق بَحَری: از در
مَنَع مِنَ الدُّخُول: قُرُق کردن	مَنَع: بخشودن / بخشیدن
مَنَع: جِلُوگیری / مَمْنوعیت /	مَنعَةُ الثَّقَةِ: رای اعتماد دادن
پیشگیری	مَنَعُ الثَّقَةِ: رای اعتماد
مَنَعُ الْحَمَل: خید آبتنی	مَنَعُ وَسَام: إعطای نشان
امتنع: ایبا نمودن / خودداری	مِنَعَة: بخشش / عطا
کردن	مِنَعَة دِرَاسِيَّة: کمک هزینه
امتناع: خودداری / کف نفس /	تَحْصِیلی / کمک هزینه
اکراه	دانشجویی / بورس (فر)

تَمْنَعُ: لا پای دَر کردن

مانع / موانع: سد / گیر / پاگیر /

خار سر راه

مَمْنُوع: غَدَغَن / قَدَغَن / مَمْنُوع

مَمْنُوعُ الْإِنتِظَار: پارکینگ

مَمْنُوع است

مَمْنُوعُ التَّدْخِين: سیگار کشیدن

غَدَغَن است (مَمْنُوع است)

مَمْنُوعُ الدَّخُول: ورود ممنوع

است

مَمْنُوعُ دُخُوله: قُرُق

مَمْنُوعُ الدَّوْرانِ يَمِينًا: گروش

براست ممنوع است

مَنَاعَة: مَصُونَة

لَدَيْه مَنَاعَة: مَصُون / مقاوم

مَنِيْع: استوار / شکست نا پذیر /

غیر قابلِ تَخْیر

مِنْ: از

مِنْ كَم: پس

مِنْ: وِثْتُ گذاری

مِنْ؟: که؟ کی؟

مَنْ عَلَيْهِ: ارزانی داشتن با ... /

وِثْتُ گذاشتن / مَرَحَمَتُ کردن

/ نیکو کردن به

مَتَّان: هنگذار

مِنَّة: مَرَحَمَتُ / الْإِنْفَات /

صَنِيعَت

امْتِنان: سپاس / سپاسگزاری /

نَمَك شِناسی / (طبع) وِثْتُ

داری

الْمَنْ: قدرت حلوا / ترانجبین /

گزانگبین

الْمَنْ: گزانگبین / عَسَلی

اسْتَمْنَى: جرق / جلق زدن

اسْتَمْنَاء: استمناء / جلق

إِمْناء: بیرون دادن / إِنْزال

مَنْی: آب

مَنْوَى: نُطْقَه ای

مَنْیَة: مَرگ / قَوْتُ

أُمْنیَة: آرزو

قَمْنَى: دَل خواستن / تَمْنَا داشتن

/ تَمْنَا کردن

مَهَر (خَتَمَ): مهر زدن / مهر کردن	تَمَنَّى العَوْتَ لغيره: رُو آب
مهر وموم کردن	خَنَدیدن
مَهَر (صَدَاق): مهریه دادن	تَمَنَّى: آرزومندی
مَهَر: مهریه / مهر / کابین	مَتْنی / یُمَتْنی: سر دواندن
مهر: کره اسب	مَهْد / مِهَاد: گهواره
مَمهور: مهر شده / مهر وموم شده	مَهْدَل: زمینیه ساختن / زمینیه
ماهر: چیره دست / چابک / زرنگ	فراهم کردن
مَهَارَة: چابکی / چیره دستی / پیشه وری / استادکاری / تَقَنُّن	مَهْد الطَّرِيق: اسفالت کردن / سنگگش کردن / صاف کردن
أَمَهَل: مهلت دادن	فَرَش کردن
تَمَهَّل: مکث کردن	مُهمِد (طَرِيق ~): شوسه کرده / اسفالت شده
تَمَهَّل: آهستگی / سنجش / بر رَسی / سنجیدگی / لغت	قَمَهِید (تَهْمِينَة): زمینیه سازی
ولعاب	قَمَهِید (مُقَدَّمَة): سراغاز / پیش درآمد / مقدمه / پیش گفتار
على مَهَل: آهسته / تَقْرِحانه / با آهستگی / آرام آرام / با فراغت و خاطر	قَمَهِید الطَّرِيق: راهسازی / شوسه کردن
عَلَى مَهْلِك!: آهسته وآرام! مَتَمَهَّل / عَلَى مَهَل: آهسته	قَمَهِیدى: مُقَدَّماتى / آمایش / تدارکى / پستانی
	مَهَر (بَرَع): دست داشتن / عرضه داشتن

مَهْلَة: یارکی / فاصله / مَهْلَت /
 مَكْت / مُعْطَلی
 مَهْمَا: هَر چَندَر
 مِهْنَة / مَهْن: شُغْل / كَسْب / پِشِه
 / صَنْعَت / (اِج) صِنَاع
 مِهْنَة التَّدْرِيس: شُغْل تَدْرِيس
 مِهْنِي: پِشِه اِي / چِرْفَه اِي
 مَاهِيَة (رَاتِب): شَهْرِيَه / ماهِيَانِه
 / مَقْرَرِي / مَسْتَمَرِي
 مَاهِيَة (كُنَه): مَاهِيَت
 مَاهِيَة (هُوِيَة): هُوِيَت / بُوْش
 مُوِيَلِيَا: اسباب / كَاچَار / مُبَل
 (فِر)
 مَاَت: مُرْدَن / قَوْت كَرْدَن / ذَر
 كُذَّشْتَن / دَم دَر كَشِيْدَن / پَسَر
 آمَدَن / چَشَم بَسْتَن / رِيغ
 رَحْمَت رَا سَر كَشِيْدَن / اَز خَر
 افْتَادَن
 مَاَت تَحْت ... زِير كَرْدَن / زِير
 كَرَفْتَن
 مَاَتَت وَهِي كَلَدُ سَر زَا رَفْتَن

أَمَات: مِيرَانْدَن
 مَاَتَم: مَاَتَم / عَزَاخَانِه
 مُمِيَت: مَرَك آوَر / مَرَكِبَار /
 كَشَنْدَه / مُهْلَك
 الْعَوْتُ: مَرَك / قَوْت / حَلَاكَت
 الْعَوْتُ ل...: مَرَك بِر...!
 مَوْتُ الْمَلِك (شَطْرَنَج): كِبِش
 وَمَات
 مَوْتُ يَا حَمَارَا: بَعْد اَز نَوَد
 وَيُوْقَا
 مِيْتَة طَبِيعِيَة: مَرَك سَفِيْد
 اسْتَمَوَات: رُوِيَاه بَازِي
 اسْتَمَوْتُ: رُوِيَاه بَازِي دَر آوَرْدَن /
 خُوْد رَا بَه شَغَال مَرَكِي زَدَن
 مُوْتُوْسِيْكَل: پُت پَتِي /
 مُوْتُوْرِيْبِيْكَلِت (فِر)
 مُوْتِيْفَة: مُوْتِيْف / مُوْضُوْع / مَاِيَه
 اَصْلِي
 مَاَج: مُوْج زَدَن / غَلَّت زَدَن
 تَعَوَّج: چِيْن خُوْرْدَن / چِرُوْكِيْدَن
 / چِرُوْك بُرْدَاشْتَن / وَز زَدَن

مُوسَى الحِلَاقَة: تیغِ صُورَتِ	تَمَوْجُ: چین خوردگی / شکنج /
تَراشی	مارپیچی
المُوسِيقَا: مُوزِیک (فر)	مُتَمَوِّج / مُتَمَوِّج (شَعَرٌ ~): گِلاله
مُوسِیقَار: مُوزِیسین (فر)	/ موی وَز کرده / پیچ خورده /
مُوسِیقَى (صِفَة): موسیقی /	گیره خورده / فرفری
موزیکال (فر)	تَمَوِّج الشَّعَر: چین و شکن
مُوسِیقَى (شَخْص): آهنگ ساز /	المَوْج: موج / خیزاب
رودزن / نواساز / مزقانچی /	تَمَوِّجَات: شکنها / چینها
موزیکانچی (فر/تر) / مُوزِیسین	مُتَمَوِّج: اژنگناک / موج دار
(فر) / (عم) مُزْقَان	مَوَادِّ البِنَاء: مَصَالِحِ ساختمانی
مُوضَة: مُد (فر)	مَوَادِّ غِذَائِيَّة: مَوَادِّ خُورَاکِی
المال: پول	مُودِم: مُودِم
المَالُ المَعْلُوقُ فِي الرَّهْأَن: نسی	مُودِل: مُودِل (فر)
مالی: مالی / (طِج) مَالِیَوِی	مُورَفِین: تریاک / فور / افیون /
مَوَال: تصنیف	اپیون / مُرْفِین (انج)
مُوسِ: گلنده / جنده / روسپی /	موز (فَاکَهَة): موز
سوزمانی / سوزمونی / قجه	المُوزَة (فِي اللَّحْم): ماهیچه
مَوْن: مَصَالِحِ / والاد	موزایکو: مُرَقَّع / کاشی معرَّق
مَوْن: آذوقه رساندن / خواربار	مُوسِکُو: مُسْکُو
رساندن / تَهْیَة کردن / قَرَاهَم	مُوسِی / مُوس: تیغ
نمودن	مُوسِی الإسْکاف: نشکرده

ماء الشعير: قُقاع	مُونة: اژند / پادنگ / ملات
ماء الوجه: ابرو	مُون: زاپاس / پسانی / پَس اُفت
ماء الورد: آب گل / گلاب	/ سور سات / سورسات /
ماء آسن: گنداب / لشاب /	سیورسات / ذخیره / (ج)
بارکین	ذخایر
ماء مُوکسد: آب اکسیژنه	مُوَنه: آذوقه / آزوغه / ذخیره
ماء مُقطر: آب چکیده	/ (ج) ذخایر
ماء عذب: آب شیرین	تَموین: خواربار / آماد / آذوقه /
ماء الشرب: آب مصرفی	آزوغه
ماء معدنی: آب معدنی	تَوِزِیع التَموِین بالبطاقة: جیره
مانی: آبکی	بندی
مانی (یَعیش فی الماء): آب زی	مَوّه (أَخْفَى): نهان داشتن / پنهان
مِیاه ضَحَلَة: گُدار	کردن
مِیاه طِینِیَة ضَحَلَة: سنار	مَوّه (ذَهَب): تذهیب کردن / طلا
مِیاه عُمِیقَة: غرقاب	کشیدن
مِیَة واحدة: یک جُور	تَموِیه (تَذْهِیب): تذهیب / طلا
المِیاه الإقْلِیمیَة: قَلَمِرُو آبی /	کشیدن
آبهای مرزی / آبهای ساحلی /	تَموِیه (تَعْمِیَة): استتار
آبهای سَرزَمینی	الماء: آب
المِیاه البِیضاء: آب مروارید	ماء ثَقِیل: آب سنگین
المِیاه الجَوْفِیَة: آبهای زیر زمینی	ماء الذَّهَب: آب طلا

المياه الدولية: آبهای بین‌المللی
 مواء القط: معومعو / یاعو
 مهرجان: جشنواره / فستیوال
 مهرجان سینما الطفل: فستیوال
 فلهمای کودکان
 میجا: ریگا
 میجابایت: میگابایت
 میجاوات: میگاوات
 میدالیه: میدال (فر)
 میدان: میدانگاه / میدان /
 زمینه / قلمرو / رشته / پایکار
 میدان السباق: اسپرس /
 جولانگاه / لرد / رینگ (انج)
 / حلقه رینگ
 میدان القتال: مصاف / کارزار /
 پیکارگاه / آوردگاه / رزمگاه
 / نبردگاه
 تمیز / امتاز: مزیت داشتن
 میز: هر نیز دادن / تمیز دادن /
 متمایز کردن / مشتق گرفتن /
 فرق گذاشتن / فرق قائل شدن

تمیز عن: اختلاف داشتن /
 تفاوت داشتن / فرق داشتن
 تمیز / امتیاز: مزیت ~
 داشتن / تشخص
 ممتاز: مفتخر / فائق / فائق /
 حسابی / طبقه یک / درجه
 اول
 میزه: فرق / خاصیت / ویژه /
 نهادی / نهادین / نما / میثی /
 نشان / مشخصات
 امتیاز (تقدیر): بسیار عالی
 تمیز (فطنه): تشخیص / تمیز
 تمیز (تفرقه): تبعیض / خاصه
 خرجی (~ کردن)
 تمیز (فصل): تفکیک / مشتق
 گیری / فرق گذاری
 عدم التمييز (جهل): حراز برد
 شناختن
 عدم التمييز (حیلة): همه را
 بیک چشم دیدن / بیک
 چشم نگاه کردن

میکروب: زیاجه / میکرب (فر)	الْتَمِيزُ العُنْصُرِيّ: تبعیض نژادی
میکروپاص: ماشین نقر بر /	مُتَمِيزٌ: تافته جدا بافته /
وانت (انج)	مُشَخَّصٌ / شاخص
مال: میل: کج شدن / خم شدن	میزاب: باران ریز / پله /
مالِ اِلَى: گرویدن / گروانیدن /	سرطاس / ناودان / میزاب
خواجش داشتن / پله کردن	(معر)
أمال: کله کردن	مایصه: عَشْوَه گَر / لاسی
غیر میّال: ناخواه	مایصه: غُنْج / عَشْوَه گری / شکنه
مائل: پله / سراگون / اُرب /	/ غریبله / خش و فش / کشر
أُربف	وفش
میّال اِلَى: ... مایل به ...	تَمایِص: غُنْج زدن / ابرو آمدن /
میل / میول: گرایش / میل /	چشم و ابرو آمدن
تمایل / کام	مانع: سیّال / روان / مایع
میل (انحدار): سرازیری /	میوغة: سیّالیت / روانی
سراسیمی / شیب	میاعة: ادا و اصول / ادا و اطوار /
استمال: دلجوئی کردن	اصول و ادا / عَشْوَه گری / لاسی
استماله: دلجوئی	مایعة (فُتاة ~): اطواری / لاسی
میلشیا: چریک	/ لوند / عَشْوَه گَر
میلشیات الثوار: چریکهای	تَمایِج: جفت و تاق کردن / ادا
شورشیان	اصول در آوردن / عور ریختن
مینا: مینا	/ اطوار ریختن / اظفار ریختن

میناء / موانئ : بندر / (ج) بتاور
 میناء الأسنان : مینای دندان
 النقش بالمیناء : میناکاری
 میناء جوی : فرودگاه
 میناء الساعة : صفحه عقربك دار
 / صفحه مدرج ساعت

نَبَاتٌ: رُسْتَنی / نَبَات / گیاه
 نَبَاتِی (یَعِیشُ عَلَى النَّبَاتِ):
 سَبْزِخَوَار / گیاه خَوَار
 نَبَاتِی (صِفَة): نَبَاتِی / گیاهی
 نَبْتَه: جوانه / جوانه / شکوفه /
 غُنْجَه
 النَّبَاتِیَّة (العِیشُ عَلَى النَّبَاتِ):
 سَبْزِخَوَارِی / گیاه خَوَارِی
 اَنْبَت: رُسْتَن / روئیدن / رویانیدن
 عَالِمِ نَبَات: گیاه شناس
 عِلْمِ النَّبَات: گیاه شناسی
 نَبُوت: چماق / منتشا / باتون /
 تَهز / واجدِ یَمُوت
 نَبِیْتِی (لَوْن): مَیْ گُون
 نَبِیح: پارس کردن / عَوَعُو کردن /
 وَغ وَغ کردن
 نَبِیاحِ الْکَلْب: وایغ وایغ / وَغ وَغ /
 عَوَعُو
 نَبِیذ: مَیْ
 نَبَذَ: وا زدن / دُور انداختن
 تَنَابَذَ: دَعُوی کردن / سَتِیزه کردن

نابولی: ناپل
 ناسُور: قرقری
 نای: نَی بَک
 ناپلُون: ناپلِن / (عم) ناپلِنِگ
 (انج)
 نَای: دوری
 نَای بِنَفْسِه: پاکنار کشیدن / پا
 از بیان کشیدن / دامن کشیدن
 / طَفَرَه رفتن از / دُوری کردن
 از / احتیاز کردن
 ناء / نائِیَة: دُور اُفتاده / دُور
 دَسْت / دُور از مرکز
 مَنَاطِقِ نائِیَة: مَنَاطِقِ دُور اُفتاده
 / نَوَاحِی دُور دَسْت
 نَبْت: رُسْتَن / روئیدن / شکوفا
 شدن

تَنْبِيط: کنایه زدن / گوشه زدن /

گوشه کنایه زدن

تَنَعَ: سرچشمه گرفتن / نشأت

گرفتن / ناشی شدن

تَنَعَ / یَنْبُوع: چشمه / زهاب

مَنْعَ: سرچشمه

یَنْبُوع: چشمه / زهاب

تَنَعَ: برتری داشتن بر / بهتر بودن

از / تَفَوُّقُ جُسْتَنَ بر

تُبُوعُ: نبوغ / ثنی (فر)

نَابِغَةٌ: نایفه / ناوره / ثنی (فر)

تَبَقَّ: زال زالک

تُبَلَّ: بزرگواری / شرافتمندی

تُبَلَّ (صفة): شرافتمند / بزرگواری

/ تَجِيب

تُبَلَّ: نبلاء: شریف / (ج) اعیان

التَّبَالَّة: اشرافیت / اشرافی /

اعیانی / اریستوکراسی (فر)

تَبَّه: گوشزد کردن / زنگ زدن /

هی زدن

تَبَّه: جلد / ناقل / زرنگ

مَنْبُوءٌ: مَنفُور / واژده / زجر

دید

نُبْذَة: تاریخچه / مَخْتَصَر /

خُلَاصَه / باشتاب

نَبَرٌ: نَکِیه داد / تشدید کردن / با

نَکِیه تلفظ کردن

نَبَرَة: نَکِیه صدا / اکسان (فر)

مَنْبَرٌ: تَنگَنگاه / تختان / سکوب

سُخْنَرَانِ / کرسی خطابه / میز

خطابه / تریبون (فر)

مَنْبَرٌ (مُجَمَّع): منبر

مَنْبُورٌ: نَکِیه دار / مُشَدَّد

نَبَشٌ: زَمین کردن / از زیر خاک

دَر آوردن / آفتابی کردن / از

لانه بیرون کردن / از زیر دَر

آوردن / حَفَّاری کردن

نَبَشٌ: حَفَّاری / خَرَّاش

نَبَضٌ: تَپیدن / جَهِتَن زدن

نَبَضٌ: تَبَس / ضَرَبان / نَبَض

نَابِضٌ بِالْحَیَاةِ: ول زنده /

سَرزنده / روح دار

نُبَاهَة: چالاکي	نُبُوَة: پيامبري / پيغامبري /
نايه: نابغه	پَنغمبري
منَبِه: سَاعَتِ شَمَانِه دار	اُنْبَا: خَبر دادن
مُنَبِه (مَنْشَط): محرک / مُهَيِّج /	نَتَا: برآمدگی داشتن
انگيزه / انگيخنگر	ناتن: بَر جَسْتِه / بَر آورده / بر
انتَبِه: حواس را جَمع کردن	آمده / قلنبه / لبه دار
تَنَبِه: توجّه کردن / اعتنا کردن	تَنُوّه: بَر آمدگی / بالا رفتگی /
تَنَبِيه: گوشزد / تنبيه	بَر جَسَنگی / شکم / صُعود /
تَنَبِيه (إعلان): اطلاعیه	کنگره / ناغول / دند / دندان
مُنْتَبِه: هُشدار / سَر دَر حَساب	/ قوزک / کوه / دیواره /
اِتِبَاه / تَنَبِه: توجه / پروا / اعتنا	لغاز
/ ملاحظه / رعایت	نَتَجّ عن: از ... ناثی شدن
انتَبَاه! دَر جا!	نَتِيجَة: پیامد / نتیجه / باز ده /
تَنَبَا: پیش بینی کردن / پیشدستی	شابه / حاصل
کردن / پیشگونی کردن /	نَتِيجَة (تَقْوِيم): تقویم / سالنما /
غَیْگونی کردن	گاهنامه
تَنَبُو: پیش بینی / پیشدستی /	اُنْتَجّ: توليد کردن / قَراوردن /
پیشگونی / غَیْگونی	زائیدن
نُبُوَة: پیشگونی / غَیْگونی	اِنْتاج: توليد / (طبع) استحصال
نَبِيّ / اَنبِياء: پيامبر / پيغامبر /	اِنْتاج سينمائي: فيلمسازي
پَنغمبر	اِنْتاج مصري: ساختن مصر

من إنتاج ... : دَسْت آوَرْد ...

مُنْتَج : تولید کننده

مُنْتَج / مُنْتَجَات : فَرَاوَرْدَه / (ج)

فَرَاوَرْدَه ها / تولیدات /

محصولات

مُنْتَج مَحَلّی : فَرَاوَرْدَه داخلی

مُنْتَجَات الْأَلْبَان : لَبَنِيَّات

مُنْتَجَات صِنَاعِيَّة : تَوَلِيدَات

صَنَعَتی

نَاتِج / نَوَاتِج : فَرَاوَرْدَه / فَرَاوَرْدَه

ها

نَتَائِجِ الْاجْتِمَاعَات : قَطْعَنَامَه

نَتَائِجِ الْمُبَاحَثَات : قَطْعَنَامَه

مَذَاكِرَات

نَتَش : گوله زدن

نَتَف : کندن / چیدن / کشیدن /

گُلْچِین کردن / لُحْت کردن

نَتَف الرِّيش : پَر وِیال را کندن

نَتَف بِالْقَتْلَة : بَند انداختن

نَتَفَت شَعْرَ الْجِسْم : نوره کشیدن

/ واجبی کشیدن

نَتَن : کُند / کُنْدِیدَه

نَثَر : پَخْشیدن / پَخْش کردن /

پاشیدن / پاشی کردن / پِثَار

کردن

نَثَر الْحَبِّ لِلطُّيُور : دُون پاشیدن

نَثَر الْوَرْدِ عَلَى الْعُرُوسِین : کُل

ریزان

نَثَرِيَّات : تَنَخَوَاه گردان

نَثَائِر : پَرَاکَنده شدن / وُلُو شدن /

داغون شدن

مُتَنَائِر : پَرَاکَنده / مُتَفَرِّق / پَرَت

وِیلا / ریخته وپاشیده /

نارومار

أَنْجَبَ : پَس انداختن

إِنْجَاب : پَس اندازی

نَجِيب : بَزُرْگَوَار

نَجَح : کَامِیَاب شدن / مَوْفَق شدن

/ مَوْفَقِيَّت یافتن

ناجِح (شَخْص) : کَامِیَاب / مَوْفَق

/ پِیروز / نِیک انجام / پِیروز

(مَعْر) / قَبُول

نَجْع (تَجْرِیة ~ ق): مَوْقِیَّت	اَنْجَزَ عَمَلَه بِسُرْعَة: سَرَوَتَو
آمیز (آزمایش ~)	چیزی بِهَم آوردن
نَجَاح: مَوْقِیَّت / توفیق / پیروزی	اِنْجَاز: عملکرد
/ کامیابی / کامروانی	اِنْجَازِ الْأَعْمَال: انجام دادن کار
بِنَجَاح: بِا مَوْقِیَّت	اِنْجَازِ کَبِیر: شاهکار
نَجْد: یاری کردن / دادرسی	مُنْجَزات: دَسْت آورده ها
کردن	نَجَس: رُیْز / ناپاک / چرک /
نَجْدَة: دادرسی	کثیف / پلشت
تَنجید: قفلش کردن / پینه دوزی	نَجَاسَة: ناپاکی / آلودگی /
/ لحاف دوزی	کثافت
مَنْجَد: اِلحاف دُوز / پینه دوز	نَاجِع: سازگار / گوارا / سالم /
نَجَّار: دُرودکار / دُرودگر / دَرِگر	صِحَّت بَخْش / سَلَامَت بَخْش
/ کنگر	نَجْع: کوره / کلاته / رُستاق
نِجَارَة: دُرودکاری / دُرودگری /	مُنْتَجِع شَتوی: قِشلاق
دَرِگری / نِجَّاری	مُنْتَجِع صِیفی: پِیلاق / سَرَدِیر
اَنْجَز: بِجا آوردن / انجام دادن /	نَجْفَة: چِلچِراغ / چِراغدان /
انجامیدن / بَر آوردن / تَو	لُوسر (فرا)
چیزی بالا آوردن / جا آوردن	نَجَل / اَنْجَال: فرزند
/ قَال چیزی را کردند / تمام	نِجِیلَة: چَمَن / عَلف خود رُو /
کردن / عَلم کردن	عَلف هَر زه
اَنْجَزَ بِکَفَّاءَة: سکه کوبیدن	مِنْجَل: داس / داسغاله / دَهره

نَجْمَ عَن: از ... ناشی شدن /

سَرچشمه گرفتن

مَنْجَم: کان / معدن / قَب

مَنْجَم قَصَب: زَرْخیز

نَجْم / نُجُوم: ستاره / (ج)

ستارگان

نَجْمَةُ الشَّعْرَى: شباهنگ

نَجْمَةُ الصُّبْح: شباهنگ / ستاره

صُبْح

نَجْم: زُجج بَسْتَن / زُجج بَسْتَن

النَّجِيم: فال بینی / سپهر شناسی

مَنْجَم: اختر شناس / رَمَل انداز

نَجَا: نَجَات یافتن / رُسْتَن / وا

رَهیدن

نَجَاة: نَجَات / رَهائی

ناج: نَجَات یافته

النَّاجُونَ: بقیه السیف

أَنْجَى: رَهائی دادن / رَهانیدن

ناجی: نَجُوا کردن

نَجْوَى: نَجُوا / گل بام / راز و نیاز

/ تَک گونی

مُنَاجَاة: گل بام / راز و نیاز /

تَک گونی

اِتْتَحَبَ: عَرَزْدَن / زار زار

گَرِستَن / زاریدن / زاری

کردن / زار زدن / لیسِه رفتن

نَعِيبٌ: زَنجِه

نَحَتٌ: تَرَاشیدن / کَنده کاری

کردن

النَّحْت (فَن ~): پَیکَر نگاری

نَحَتٌ لَفْظِي: لَفْت سازی / اِبداع

واژه

مَنْحُوت: تَرَاش شده / تَراشیده

مَنْحُوتَات: بُت بَگاریها / پَیکَر

بَگاریها

نَحَات: مُجَسِّم ساز / حِجَّار /

تَنَدِیس گر / پَیکَر تَرَاش

نَحَرَ: کُشتار کردن / قَصَابی کردن

اِتْتَحَرَ: خود کُشی کردن

اِتْتَحَار: خود کُشی

اِتْتَحَارَى: کُشنده / خود کُشی گِرا

تَنَاحِرُ: زَد و خورد / سَتِیز

مَنْعَلٌ : کندوی عسل	النَّحْسُ : شامت / شامت
نَحِيلٌ : دق / باریک اندام /	مَنْحُوسٌ : بد اقبال / بد آورده /
نازُک / لاغَر / ترکه مرکه /	پیناس / پیله بخت / بد
تکیده / مَفَنگی / مافنگی /	رُوزگار / اوراق شده / بد
لاجون	اختر / بد شانس / بد کام /
نُحول : نزاری / لاغری	بَدبخت / بد پیار / انبته /
انتحال : دزدی ادبی	کوربخت / فلک زده /
اَنْتَحَلَ (صِفَةُ الْغَيْرِ أَوْ شَخْصِيَّتِهِ)	مَفْلُوک / فلاکت بار / دستو
: جَعَلَ هَوِيَّتَ كَرْدَن	چَپ
نَحْنُ : ما	النَّحَاسُ : مَس
نَحَى : بر طرف کردن / بر کنار	نَحَّاسٌ : برنجکار / مَسْکَر
کردن / کناره کردن / کنار	النَّحَاسُ الْأَصْفَرُ : برنج
گذاشتن / کنار زدن / دوری	نَحَّاسٌ : مَس / مَسین / برنجی
کردن / دور کردن / برچیدن /	نَحِيفٌ : باریک اندام / نازُک /
برداشت کردن / از جای خود	لاغَر / ترکه مرکه / تکیده /
بیرون کردن / پهلُو نهی کردن	مَفَنگی / مافنگی / لاجون /
اَنْتَحَى جَانِبًا : پا کنار کشیدن /	قَلَمی
کنار رفتن / کناره رفتن	نَحَفٌ : خیط شدن
اَنْعَاء : سراسر / پسپیش	نَحَافَةٌ : نزاری / لاغری
تَنْحَى : بر طرف شدن / بر کنار	نَحْلٌ : زنبور عسل
شدن	نَحْلَةٌ (لُعْبَةٌ) : فیرفه / چَرخک

ناخب: رای دهنده
 نُخبَه: برگزیده / نُخبه / زُیده /
 گُلچین / مُمتاز / سَرآمد /
 سَرچین
 نَخَر: خائیدن / سائیدن
 نَخوَرَه: انگولک کردن
 نَخَس: هی زدن / نجق زدن /
 سیخ زدن / سقلمه زدن
 مِنخاس: اسب انگیز / قمچی /
 مهمیز
 نَخاس: غلام فروش
 نَخاسَه: غلام فروشی
 نَخاع: مغز حرام / مغز تیره
 نَخَل: بیختن / الک کردن /
 سَرند کردن / غریبه کردن /
 برقو زدن
 نَخَله: درخت خَرما
 مَنخَل: آرد بیز / بریزن / چج /
 گُریال / ماشو / الک / گرویزن
 نُخالَه: داشخال / کنجاره /
 کنجاله / کنجیده / سَبوس

التَّحَى: کِناره گیری
 تَنحِيَه: بَرکناری / جانشین
 سَازِی / حَذَف
 نَاحِيَه (جِبَهه): سُو / سُو / سَمَت
 نَاحِيَه (مَنْطِقَه): قَلَمرو / ناحیه
 مِنْ نَاحِيَه ...: اَز لِحاظ ...
 مَنحَى: مَرَام / مَسَلک
 نَحو اللُّغَه: دَسُور زَبان
 نَحوی: دَسُوری
 عَلی هَذَا النُّحُو: اَنچنان /
 بَدینسان / بَأَنسان
 اِتْتَحَب: اِتْتَحَاب کردن
 اِتْتَحَابات عامَه: اِتْتَحَابات سَرَتَا
 سَرِی
 اِتْتَحَابات تَعَدَدِيَه: اِتْتَحَابات
 چَند حِزْبی
 اِتْتَحَابات المَجْلِس: اِتْتَحَابات
 پارلمانی
 اِتْتَحَابات مَزوَرَه: اِتْتَحَابات
 قَلابی
 مُتْتَحَب: بَرگُزیده

مَندوبو وکالات الانباء :	نَدَبٌ (نُوح) : نياح
نماینندگان خبرگذارها	نَدَبٌ (نَاح) : ندبه کردن /
نَدِيَّةٌ : برابری	سوگواری کردن برای ... /
نَد : اَنَداد : حَرِيف / هَمال /	زاری کردن / نوحه خواندن /
دُشادوش / سَرِيسَر / هَم تَرّاز	پرپر کردن
/ برابر / کفو / هَم کفو / هَمّا	نَدَبٌ اِنتِدَابًا : نمایندگی دادن /
نَدَدٌ : مَحکوم کردن	نیابت دادن
تَنَدِيدٌ : مَحکومیت / تَجْبِیح	نَدَبٌ : چال چوله
نَدَرٌ : کمیاب شدن / نایاب شدن	اِنتَدَبٌ : نمایندگی دادن / نیابت
نادِر : کمیاب / نایاب / تَک	کردن / وکالت دادن
وتوک / کیمیا	مُتَنَدَبٌ : جانشین / جایگیر /
نَادِرَةٌ / نَوَادِر : لَطِيفه / بَذَله	قائم مقام
نُدْرَةٌ : کمیابی	اِنتِدَابٌ : قائم مقامی / نمایندگی /
قَنَدَرٌ : نَوادر آوردن	نیابت / وکالت
نَدَف القُطْن : فرخمیدن / پنبه	الاِنتِدَاب البریطانی : قیومیت
پاک کردن	بریتانیائی
نُدْفَةٌ : دانه	المَندُوب السّامی : کویسر عالی
نَدَل : بَد جِنس / لات	مَندُوبٌ : نماینده / وکیل /
النَدَل : مَرَوَکَه	جانشین / نایب / قائم مقام
نَادِل : جامدار / چمانی / ساقی /	مَندُوب التّأمینات : نماینده
آبدار	پیمه

نَدَى: تروئیل / تروئیلی	نَدَالَة: بَد چِنسی
نَذَر: نَذَر	اَسْتَنْدِل: بَد چِنسی کردن
نَذَر لَحْل عَقْدَة: دَخیل بَسْتَن	پَسْتَنْدِل: بَد چِنسی کردن
نَذَرَن ذَرَا: نَذَر بَسْتَن / سَفَره	نَدِم: پَشیمان شدن / پَکَر شدن /
انداختن	دَسْت گَزیدن / ارمانیدن
نَذیر (تَحذیر): اِخْطَار	نَدَم: پَشیمانی / افسوس / نَدَامَت
نَذیر / مُنْذِر: جَارچی / قاصِد /	نَادِم: پَکَر
طَلایه دار	نَدیم: نُدْمَاء: هَم پِیَاله
نَذیر / مَنذُور: نَذری / نَگیر	نَدَوَة: هَم نَشَسْت / هَم گَالی /
اَنذَر: هُشدار دادن / اُزیر دادن	مَجْلِس مَذاکره / سِمْپوزیوم
اِنْذار: اِعلام خَطَر / هُشدار /	(انج)
اِخْطَار	مُنْتَدی: هَمایش / اَنْجَمَن / کانون
اِنْذار رَسْمی: التِمَاتُوم (فر) (~)	نَاد (~ اِجْتِمَاعی): باشگاه
کردن	نَادی التَّجْدِیف: باشگاه و قایقرانی
اِنْذار مُبْکَر (نِظَام ~): اِخْطَار	نَادی: صِدا زدن / خواندن
اِبتدائی (سِیَسَم ~)	مُنَاد: جَارگَش / جَارچی /
پَدُون سَابِق اِنْذار: سَر زده	منادی
نَرْجِسِيَة: خود بینی / خود	نِدا: صِدا
پَرستی / خود خواهی / خود	نَدَى: نَم / شَبَنَم / ژاله / بَشَم /
کامگی / خود شِیفتگی /	بَشک
نارِسِیم (فر)	نَدَى: نَم زدن

فی النَّزْعِ الْأَخِيرِ: بوی حَلَوای ... بَلَنَد شُد	النَّرْجِس (زَهْرَة ~): نَسْتَر / نَسْتَرَن / نَرْگَس (معر)
نَزْعَة / نَزْوَع: گِرَایش / تَمَایِل	نَرَجَسِي: خَیْرَه سَر
نَزْعَة تَحْرِیْة: آزا دی خَوَای	نَرَجِیل: قَلْبَان (معر)
النَّزْعَة الْإِنْسَانِیَّة: إِنْسَانْگِرَانِی /	نَرَجِیل الْاَفْیُون: وَاْفُور
نَوَع دوستی	نَرْد: تَاس
نَازَع: دَر اُفْتَادَن / نِزَاع کردن /	النَّرْد (الطَّاوَلَة): مِیز عَلَی
قَضِیه کردن	نَارَنج: بَاد رَنگ / بَالَنگ /
نِزَاع / تَنَازُع: دَعَا / دَعَوَی /	دَارابی / نَارَنج / نَارَنگ
مُرَافَعَه	النَّرْوِیج: نُرُوژ
اِنْتَزَعُ الْاِِعْتِرَاف: بَا اَنبِر به اِقْرار	نَزَح: جَا بِجَا شَدَن / حَرَكْت
آوَرَدَن	کَرَدَن / رَخْت بَرِیَسْتَن
بِلا مُتَازِع: بِلَا فَصْل / مَسْلَم	نَازَح: مُهَاجِر / کُوج کَنَنَدَه
نَزْع: اَنگِیزِش / تَهْیِیج / تَحْرِیک	نَزْوَح: جَا بِجَا شُدْگِی / کُوج /
نَزَف: خُون آمَدَن اَز / خُون	مُهَاجِرَت
جَارِی شَدَن اَز / خُون گِرَفْتَن	نَزَع / اِنْتَزَع: پُزُور گِرَفْتَن / سِوَا
اَز / خُون رِیخْتَن / اِخَاذِی	کَرَدَن / گُلْجِیَن کَرَدَن / کَنَدَن
کَرَدَن	نَزَع اِلَی: گِرَویْدَن / گِرَاثِیْدَن /
نَزِیف: خُون رُوی / خُون رِیزِی /	خَوَاشِش دَاشْتَن / پِلَه کَرَدَن
خُون رِیزِش	نَزَع: خَلَع / جُدَاسَاذِی
نَزِیف الْاَنف: رُعَاف	نَزَع التَّلَاح: خَلَع سِلَاح

اِسْتَنْزَفَ: سايیدن / از نفس

انداختن / زهره کوفتن

مُسْتَنْزَف: ساييده

استنزاف: فرسایش

نَزَقَ: لوسی / رفتار سبک /

سبک سَری

نَزَّكَ: شهاب / قیر شهاب /

سنگ آسمانی

نَزَلَ: نزول: فرو شدن / پائین

آمدن / پائین رفتن

نَزَلَ (عن مَرَكَبَةٍ): پیاده شدن

نَزَلَ بِمَكَانٍ: واگشیدن / وا

لمیدن

أَنْزَلَ (عن مَرَكَبَةٍ): پیاده

کردن

أَنْزَلَ بِهِ (عِقَابًا مِثْلًا): تحمیل

کردن

إِنْزَال: پیاده کردن / پائین آوردن

/ پائین کردن

منزل: خانه

مَنْزِلٌ رِيضٍ: باد خون

مَنْزِلٌ صَيْفِي: پچم

مَنْزِلٌ: الهام شده / الهامی

منزلی: خانگی

نَزِيل: مُقِيم / ساکن / زندانی

مَنْزِلَةٌ: مَوْقِعِيَّت / وضع /

وَضْعِيَّت / موضع / حیثیت /

پایگاه

نَزَلَ: جبر کردن / در افتادن

نِزَال: داروگیر / گیرودار /

جنگ / تیرد / رزم / کارزار /

پیکار / ستیز / زده و خورده

نُزْل: مُسَافِر خانه / مهمانخانه

نَزْلَةٌ: گریب / نزله

نَزُول المَطَر: باریدن / باران

آمدن / بارندگی / بارش

نَوَازِل: تازیانه عبرت

تَنَازُل: واگذااردن / واگذاشتن /

واگذاارد کردن / تسلیم کردن /

صرفنظر کردن از / دست

کشیدن از

تَنَازُل: واگذااردی

تَنْزِيلُ : پائین آوردن / پائین

کردن

تَنْزِيلُ (إِنْتَرَبَتْ) : دانلود کردن

تَنْزَهُ : پِگروش رفتن

مُتَنْزَهُ : تفریحگاه / مسیر

مُتَنْزَهُ : لغزش ناپذیر / بی خطا /

بی اشتباه

نُزَاهَة : مُتَنْزَهُ / پاکدامنی /

پرهیزکاری / عِفَّتْ

تَنْزَهُ (عِصْمَة) : پرهیزکاری /

پاکدامنی / عِفَّتْ / لغزش

ناپذیری / مَصُونِيَّةٌ از خطا /

تَنْزَهُ از خطا

نُزْهَة : گروش

نُزْهَة جَمَاعِيَّة : یکنیک (انج)

نُزْهَة : وارسته / پاکدامن /

پرهیزکار / بِيْطَرَفٌ / بیطرف /

راست بین / عَاوِلٌ / مُتَعَصِّفَانَه

نُزْوَة : هوس

اِتِّبَاعُ النُّزَوَات : بُلْهَوَسِ

النَّازِيَّة : نازیس (فر)

نَازِي : نازیت (فر)

نَسَبٌ : نسبت دادن

نَسَبٌ : نِسْبَتٌ / وَصَلَتْ

نَسَبٌ (أَصْلٌ) : نِزَادٌ / عِثْرَتٌ

عِلْمُ الْأَنْسَابِ : سویه شناسی /

نسب شناسی

نِسْبَة (حِسَاب) : دَرَجَدٌ

نِسْبَة (مُعْدَلٌ) : مِيزَانٌ

نِسْبَة الْخِدْمَةِ (بِالْفَنَادِقِ

وَالْمَطَاعِمِ) : حَقٌّ سِرْوِس

نِسْبَة الْمُلُوْحَة : اندازه شوری /

درجه شوری / مِيزَانُ شُورِی

نِسْبَة مِثْوِيَّة : سَوِی چَند / دَر

صَد / نِسْبَتٌ دَر صَد

نِسْبِيًّا : بِالنَّسْبِ / نِسْبَتَا

مُنَاسِبٌ : بِجَا

مُنَاسِبٌ لِـ : بِأَبٍ ...

الشَّخْصُ الْمُنَاسِبُ : دِمَاسَز /

نِيب (فر)

غَیْر مُنَاسِبٌ : بی جا

مُنَاسَبَة : مُنَاسَبَتٌ / تَصَادُفٌ

نَسِيج / اَنْسِجَة : نَسَج / (ج)	بِالْمُنَاسِبَةِ : راستی
نَسْجِهَا	مَنْسُوبٌ / مُنْتَسِبٌ لـ : وابسته به
نَسَاج : بافتکار / لافنده / شالنگ	الْمَنْسُوب : میزان
نَسَاجِ الْحَبَال : ریمان تاب /	مَنْسُوبُ مَاءِ النَّيْلِ : میزان آب
لَوَاف	نیل
نَسَاجُ السَّجَاد : قالیاف	اتِّصَاب : موصلت
نَسَجُ السَّجَاد : قالیانی	اتَّسَبَ : وابسته به ... بودن /
نَسِيجٌ / مَنْسُوجَات : بافتنی /	وَصَلَتْ كَرْدن
بافته ها	مُنْتَسِبٌ لِّآلِ الْبَيْتِ عَنْ كِلَا
النَّسَج : تار و پود / بافت /	الْأَبْوَيْن : طباطبائی
بافتندگی / نَسَاجِي / پارچه	طَالِبٌ مُنْتَسِبٌ : دانشجوی غیر
بافی	تمام وقت
نَسِيجُ الْعَنْكَبُوت : تار عنکبوت	تَنَاسَبَ : بهم آمدن
عِلْمُ الْأَنْسِجَةِ : بافت شناسی	مُتَنَاسِبٌ : برازنده / زیبنده /
نَسَخَ : رونویسی کردن / کپی	خوردن
کردن / صَوَّرَتْ برداشتن	غَيْرُ مُتَنَاسِبٍ : بی قواره / ناپایدار /
نَسَخَ (الْقَمَر) : خنثی کردن /	ناجور / چنگل‌لوک
وَارُوشَ را زدن / ورد وارو	غَيْرُ مُتَنَاسِبِ الشَّكْلِ : غدنک
خواندن / قَلَمَ کشیدن / قَلَم	شیمان غَيْرُ مُتَنَاسِبِينَ : فیل
زَدَن / حَطَّ زَدَن / لَنُو کردن /	وفنجان / شتر گریه
باطل کردن / موقوف کردن	نَسَجَ : بافتن / تنیدن

علی نَسَق واحد: یکسان / یک	نَسَاح: بار نویس / دَوَات دار /
جَوَر / بطور یکسان / بطور	دَوَاتدار
یکتَوَاحَت	نَسَخ: رُو نوشت / نُسَخه بَر داری
مُنَسَّق: نَسَقچی / انجمن آرا	نُسَخه: نُسَخه / واگیره / کُهی
مُنَسَّق: جمع وجور کرده / رج	(فر)
کشیده	نُسَخه نهائیة: پاک نویس
تَنَاسُق: هَمَاهَنگی	نُسَخه خَطِیة: دَسْتُ نوشته /
تَنَسِیق: نِظَامَت	رَقِیْمه / نُسَخه خَطِی
مُتَنَاسِق: فرود دَسْتُ / هَمَرَنگ /	تَنَاسُق: وِگَر دِیس
هَمَاهَنگ	تَنَاسُق الأرواح: تَجْدید تَجَسُّم /
نَاسِک: زاهد / پارسا / ریاضَت	تَنَاسُق در جِسم نَازِه / حُلُول
کَش / غار نشین	مُتَنَاسِق: وِگَر دِیس
نُسُک: دَرویشی / پارسائی /	بِسر: کَرکس / وِرگک
ریاضَت کَشی / زَهَادَت /	نُسَطُورِی / نَسَاطِرَة: نَسُورِی /
زاجدی	نَسُورِیان
اَنسَلُ خَاطِر جَا: فَلَنگ را بَسَن /	نَسَف: تَرکاندن / مَنفَجَر کردن
فَلَنگیدن / شِیخی را دُمَش	نَاسَف: مَنفَجَر شَوَندِه
دادن / شِیخی را دیدن /	نَسَق: جمع وجور کردن / رج
غیش زدن / جِیم شدن	کَشیدن
تَنَاسُل: تَوَلِیو وِثَل / زاد آوری	نَسَق: رَوَال

نَسِيئَةٌ: پَسَا دَست	نَسْلٌ: زاد و رُود / زاد و وُلَد /
أَنْشَأَ: بُنَا کردن / ساختن /	اولاد / اعقاب / زادگان /
دُرُست کردن	اخلاف / آیندگان
النَّشَأُ: نُوبَا و گان	نَسَمَةٌ: نَفَر / جَمْعِيَّت
نَشَأَةٌ: نُشُو و نما	نَسِيمٌ: نَسِيم / باو مَلَأَم / باو
نَشَأَ (ظَهَرَ): پَدیدار شدن / سر	شُمَال
چشمه گرفتن	نَسِيمُ الفَجَر: ایاز
نَشَأَ (تَرَبَّى): بزرگ شدن	نَسَمٌ: دَم زدن / نَفَس کشیدن /
نَشَأَ (نَجَمَ): ناشی شدن /	استشاق کردن
سَرچشمه گرفتن	نَسْناس: مَيْمُون / انتر / عَتَر /
نَشَأَ / تَنَشَّيْتُ: بار آوردن بچه /	بُوزَنَه / بُوزِنَه / مَمُولِي
پَرورَدن / پَرورش دادن /	نِسَاءٌ / نِسْوَةٌ: زَنَان / زَنَها
بزرگ کردن / رُشد دادن	نِسَائِيّ / نَسَوِيّ: زَنانه
إِنْشَاءٌ: بُنْيَان گذاری / اِحْدَاث	نِسَائِيّ (نَصِيرُ المَرَأَةِ): طَرَفدار
إِنْشَاءُ الكِبَارِي: پِل سازی /	حقوقِ زَنان
اِحْدَاث و پِلها	النِّسَائِيَّةُ (الحركة ~):
مُنْشَأَت: تاسیسات	طَرَفداری از زَنان / بَرابری
مُنْشَأَت سِيَاحِيَّة: تاسیسات	طَلَبی زَنان
جَها نگردي	نَسِيّ: یاد رفتن
مُنْشَأَت صِنَاعِيَّة: تاسیسات	نَسِيَّان: قَراموشی / گمنامی
صَنَعَتِي	نَسِيْتُ أَنْ ...: يادَم رَفَت كه ...

مُنشآت نَوَوِيَّة: تاسیسات هسته
 ای
 مَنشأ: نهاد / خاستگاه / (طبع)
 برآمد
 مَنشئ: بُنیان‌گذار / پیریز
 النُّشوء والارتقاء (نظریهٔ ~):
 فرضیه سیر تکامل
 نَشادر: آمونیاک
 نَشَب: در گرفتن
 نَشَب حَرِیق: آتش سوزی روی
 داد
 أَثَبَّ مَخَالِبَه: پهنجول زدن
 نَشَابَه: چوبه
 ناشد: استدعا داشتن / از ...
 درخواست کردن / عجز و لایه
 کردن به / التماس کردن به /
 از ... استغاثه کردن
 مُنَاشَدَة: درخواست / التماس
 اُنْشَدَ: سرود خواندن
 نَشید / اُنْشُودَة: سرود / ترانه
 النشید الوطنی: سرود ملی

نَشید الانشاد (سفر ~):
 غزلیهای سلیمان (کتاب ~)
 اِنْشَادُ تَعَاذِی الشَّیعَة: روضه
 خوانی
 مُنْشِد: آوازه خوان / راویگر /
 رودگر / خُبیّاگر
 مُنْشِدُ تَعَاذِی الشَّیعَة: روضه
 خوان
 مُنْشِدُ مَرَاثِی آلِ الْبَیْت: مرثیه
 خوان
 نَشَرَ: پخش کردن / ترویج کردن /
 نشر کردن
 نَشَرَ (إصدار): نشر / انتشار
 نَشَرَ (~ قوَّات): گسترش
 نَشَرَ (یَمْنِشَار): آره کشی
 نَشَرَ (تَرْوِیج): اشاعه / ترویج /
 نشر
 نَشْرَة: نشریه / نشریات
 نَشْرَة الْأَخْبَارِ الْمَسَائِیَّة: پخش
 اخبار شامگاهی
 نَشْرَة دَوْرِیَّة: بخشنامه

ناشِر (مُتَنافِر) : ناسازگار /	مَنشار : آرد
ناهماهنگ	مَنشار يَدَوِي : دَسْت آره
ناشِر (امراة ~) : زَن غَرغَرُو /	مَنشارَة : خاكَو آره / پوشال /
زَن سَتِيزه جَو / پَتياره / سَلِيطه	سبوسه / خاشاک
نَشُوژ (تَنافُر) : ناسازگاری /	مَنشُور (بَيان) : گُشادنامه
ناهماهنگی	مَنشُور (شکل) : سِه پَيَلُو / شوشه
نَشُوژ (تتوه) : برآمدگی	ناشر : ناثير
مَنشَة : بادبیزک	نَشَار : آره کش
نَشَط : فَعَال شدن	نُشور : رَساخيز
نَشَط : کار بر / کار آمد / کاری	اَنشُر : واگرفتن / سرایت کردن /
نَشاط : فَعَالِيَت	رَواج داشتن / رَواج یافتن /
نَشاط هَدَام : فَعَالِيَت	گُستردن
خَرابکارانه	اَنشَار : پَرآکندگی / شیوع /
النَّشاط الإِشعاعي : رادیو	اَنشار
اَکثیوینِه (فِر)	مُنشَر : پَرآکنده / شایع / همه
نَشَط : پَرانگیختن / پِکار	جَا مُنشر
انداختن / بفعالیَت پُر داختن /	نَشُر : پَرآمدگی داشتن
کیش وَر کردن	نَشُر : خارج خواندن / خارج
تَنشِيط : فَعَالاَزی / تحریک /	زَدن
انگیزش / اِحیا / تمديد /	نَشاژ : ناچوری / ناهماهنگی
تجدید / تَقوِيت	ناشِر (ناتق) : پَرآمدگی دارد

تَنْشِيطُ السَّيَاحَةِ : جَلَبِ سَيَّاحان

/ جَلَبِ جِهَانِگُردان

مَنْشَطُ : مُحَرَّكُ / مُهَيَّجُ / انگیزه

/ انگیزختَنگَر

نُشَفِ دِماغه : سَرِخَتی کردن

تَنْشِيفُ : باد دادن

مِنْشَقَّةُ : آبچین / رُو مال /

پیشلَنک / خُشک کن

ناشِف : خُشک / چلو زیده

ناشِيف (صَعَبُ الْمَضِغِ) : قاقاله /

قاقاله خُشکه / غاغاله

خُشکه

تَنْشَقُ / اسْتَشَقُّ : تو کشیدن / در

ریه فرو بردن / استشاق کردن

نِشُوقُ : انقیه

اِتْشَلُ : بالا بُردن / برداشتن

نُشالُ : طَرارُ / جیب بُر

نُشَلُ : جیب بُری

نُشُ / تَنْشِیَّةُ : آهار زدن / آش

دادن / نِشاسته دادن

نِشا : آهار / سریش / نجیر /

نِشاسته / آبگون / آبگونه

نِشا لَلِصقُ : سریش

مُنْشُ : آهاری / آهار زده

نِشَوِی : نِشاسته ای

نِشَوِیاتُ : مَوادُ نِشاسته ای

نُشَوانُ / مُنْشَرُ : مَسْتُ / مَسْتانه

/ سَرْمَسْتُ / مَلَنگُ / خُمارُ /

لول

اِتْشَی : نِشسته شدن

اِتْشَاءُ : نِشته / خَلَه / بطر

نَصَبُ (اِحْتالُ) : پا زدن / جر

زدن / جا زدن / آب در چیزی

کردن / فندیدن

نَصَبُ خَیمَةِ : خیمه زدن / تن

کشیدن

نَصَبُ کَمینَا : کَمین کردن / تله

انداختن / دام نهادن / بزخو

کردن / قلا کردن / دام گُستری

نَصَبُ : شید / کشکه

حَصَلَ عَلَى نَصِيبٍ مِنْ: بهره	نَصَاب: دَغَلَباز / داغول / پُش هم
برداشتن	انداز / پُشت هم انداز /
تَنْصِيب: انتصاب / برگماری	زَرَّاق / کَلَّاش / تَر دَسْت /
التَّنَصُّب: سیخ شدن / شق شدن /	شِیَاد / وَرْدَار وورمال / جوکر
راست کردن	(انج) / شارلاتان (فر)
اِنْتِصَاب: استیخ / نعوظ / شق	نُصُب: اَنصَاب: تیرک / دیرک /
شدگی	سُتُون
اَنْصَت: گوش دادن	نُصُب تَذْکَارِی: سُتُون یادبود /
تَنْصَت: گوش خواباندن / استراق	لوحه یادبود
سَمْع کردن	نُصَب: گُمَاشْتَن / گُماردن /
تَنْصَت: استراق سَمْع	نِشاندن / بَرِ نِشاندن /
نَصَح: نصیحت کردن /	واداشتن
اَکاهانیدن / تَوْصیه دادن /	نُصِيب (~ مِنْ شَیْء): بهره /
قَضَاوَت کردن / پَند دادن /	آبْخُور / بَرخه / سَهم / بَخْش
رایزنی کردن / تجویز کردن	نُصِيب الْفَرْد: سَرانه
ناصیح (واع): گُریه مُرتَقَضِی عَلَی	مَنْصِب: سَمَت / مقام / منصب
نُصَح: رایزنی / صَوَابدید /	المَناصِب الْعُلَیَا: مقامات
مَشُورَت / تَجْوِیز	عَالِیْرُتَبَه
نَصِیحَة: پَند / اندرز / نصیحت /	حَصَلَ عَلَی نَصِيبِ الْأَسَد: چربی
(طج) مصلحت	گرفتن
نَصَرَ: پیروزی دادن	

منصّة: تختگاه / تختان / بشکم	نَصْر: پیروزی / فیروزی /
/ سکوبِ سُخترانی / میز	کامروانی / ظفرمندی / غلبه
خطابه / منبر / تریبون (فر)	ناصر: جانبداری کردن
منصّة الشرف: جایگاه	نَصیر / أنصار: جانب دار / هوا
مخصوص	خواه / طرفدار / هم کیش /
منصّة إطلاق الصّواريخ: سکوی	پُشتیان / پارتیزان (فر) / (ج)
پرتابِ موشک	هواخواهان / طرفداران
نُص عُمر: نیم دار	مُناصرة: جانبداری
نُص نُص: نصفه کار	نُصرة: پُشتیانی / جانبداری
نِصف: نیم / نیمه	مُنتَصِر: پیروز / فیروز / کامروا /
نِصف آجر: نیم گرد	ظفرمند
نِصف بُوت (حذاء): نیم چکمه	انتَصَر: چیره گشتن / پیروز شدن
نِصف دائره: کمان (معر)	/ فاتح شدن / غلبه یافتن بر /
نِصف دائری: نیم گرد / نیم	پیش بُردن
دایره / نیم دور / قوسی /	انتصار: پیروزی / فیروزی /
کمانه	کامروانی / ظفرمندی / غلبه
نِصف ریال (تَعْرِيفَة): دَهشامی	نَصْرانی: مسیحی / عیسوی
نِصف سوا: نیم پخته	نَصیر: عیسوی سازی
نِصف قُبّة: نیم تاق	نَصْ عَلی: تصریح کردن
نِصف قُطر: نیمه پهنا	نَص: نص / متن / مفاد
نِصف کُروی: نیم کره ای	نَص القانون: مر قانون

نَصَبَ: کم آمدن / پایان رسیدن
 / تمام شدن / از پا در آمدن /
 ته کشیدن از پا

نُصوب: زوال

لَا يَنْصُبُ: پایان ناپذیر / تپید
 نشدنی

نَصَحَ: پزیدن / ور آمدن / رسیده
 شدن

ناضِح: پخته / رسیده

أَنْصَحَ: پزاندن / رسیده کردن

نَصَحَ: تراوش کردن / افشاندن

تَنْصِيدَ: رَج بندی

نَصَدَ: صَف زدن / ویرایش کردن

/ تنظیم کردن

مَنْصُدُ حُرُوفُ الطَّبَاعَةِ:

حروفچین / صفحه بند

مَنْصُدَةٌ: ویز

مَنْصُدَةُ حُرُوفِ الطَّبَاعَةِ: گارسه

نَضَارَةٌ: سَبْزَواری / شادابی / سر

زندگی

نِصْفَ مَلُوقٍ: نیم پز

نِصْفَ مِلْيُونٍ: کروڑ

أَنْصَفَ: آزرَم داشتن

انصاف: نصفت

مُنْصِفٌ: دادگر / دادار

مُنْصَفَةٌ: نِصْفا نِصْف

مُنْصَفَةٌ: نِصْفه کار

مُنْتَصِفُ النَّهَارِ: نیم روز

مُنْتَصِفُ النَّهَارِ (لِلتَّعْبِيرِ عَنْ

تَأْخُرِ الْوَقْتِ): لنگه ظهر

نَصْل: پره

تَنْصَلُ: تَبَرُّ / نفی / انکار / رد

تَنْصَلُ مِنْ: رد کردن / انکار

کردن / حرف خود را رسما

پس گرفتن / گفته خود را

تکذیب کردن / بخطای خود

اعتراف کردن

نَاصِيَةٌ: سرپیچ / نبش

نَاصِيَةُ الشَّارِعِ: سرپیچ خیابان /

بَشَر خیابان

نَطَيط: وَرَجَسْتَن / وَرَجِه	نَضِر: سَبَزَوَار / سَرَسَبِزِي /
وَوَرَجَك	شاداب / قَرَزَد / سِيراب /
نُطْفَة: نُخْمه	رَطِيب / تَرَوْتِيل / تَرَوْتِيلِي /
نُطْق: تَلْفُظُ کردن	کریه
نُطْق: تَلْفُظُ	مَنْضَرَة: بَشْکَم / پادگانه / تختان
ناطق بِالْعَرَبِيَّة: تازی زَبان /	ناضِل: سَتِيْزِه کردن
عَرِس زَبان	بِضال: پیکار / مَبَارَزِه / سَتِيز /
ناطق رَسْمِي: سَخْنَكُو	ستیزه / کُشاکُش
ناطق عَسْکَرِي: سَخْنَكُوِي نِظاِصِي	مُناضِل: مَبَارِز / سَتِيزِگَر
السِّيْمَا النَّاظِقَة: سِيْمَاگُويا	بِتَنْطَلَا: نو نوار شدن
منطقي: مُسْتَدَل / مُدَلَّل / معقول	مُناطِحَة: تَو نگو من يگو / يگو
/ بَرهَانِي	مگو
المنطق: مَنْطِق	نَطَح: شاخ زدن
المنطق الرَّمْزِي: مَنْطِقُو نِمَادِي	نَالِح: يَک دُو کردن / يَک و دُو
بِطَاق: قَلَمَرُو / حَوْزِه / چارچوب	کردن / يَک يَدُو کردن / يَکِي
/ چَهَارچوب	يَدُو کردن
بِطَاق / مِنتَقَة (حِزَام): کَمَر بَند /	ناطِحَة سَحَاب: آسمانخَراش
مِيان بَند / شال / حَمَائِل	نَط: جَسْتَن
الْمَنْطِقَة التَّعْلِيمِيَّة: إِداره	نَط الحَبْل: بَند بازی
آموزشِ نَاجِيه	نَط فِي كِرْشِه: تُو دِلِ فُلان رَفْتَن
مَنَاطِق نَانِيَّة: سَرَحَدَات	

مَنَاطِقِ نَفُوذ: حُدُودِ فَعَالِيَّت

مَنْطَقَةُ (إِدَارِيَّة): دَايِرَه

مَنْطَقَةُ / مَنَاطِق: قَلَمَرُو / حَوْمَه /

نَاحِيَه / نَوَاحِي

مَنْطَقَةُ جَبَلِيَّة: كُوهِستان

مَنْطَقَةُ مُحَرَّمَه: حَرِمْ

مَنْطَقَةُ مَحْظُورَه: قُرُق

نَظَر: نِگَاهِ كَرْدَن / نِگَرِستَن

نَظَرِ خِلَاصَه: دُزْدِيده نِگَاهِ كَرْدَن

النَّظَر: بِيَنَانِي / دِيد / نَظَر

نَظَرًا لَأَن: پُوَستَرِ اِيَنَكِه ... /

بِمُوجِبِ آنَكِه ...

نَظَرًا لَ ...: بَا تَوَجُّه پَ ...

نَظَرَه: نِگَاهِ / (عَم) نِگَاهِ

نَظَرَه عَابِرَه: نِگَاهِي كُذَرَا

نَظَر (عِزِيَه مَثَلًا): سَرَكَا رُگَر / سَر

عَمَلَه

نَظَرِ المَدْرَسَه: نَاظِرِ مَدْرَسَه

مُنَاطَرَه: كَنگَاش

مَنْظُور (مُنْطَلَق): زَاوِيَه دِيد /

دِيدگاه / لِحَاط

مَنْظَر: مَنظَرَه / چَشَمِ اِنْدَاز /

نَظَرگاه

مَنْ حَسَنَ مَنظَرَه وَسَاءَ جَوهرَه:

بَدَلِي

يَتَمَنَظَر: دَاوِ آمَدَن / دَوِ آمَدَن /

دَاوِ بَرَدَاشَتَن / دَوِ بَرَدَاشَتَن /

دَاوِ عَلِي كُلايِي بَرَدَاشَتَن / دَوِ

عَلِي كُلايِي بَرَدَاشَتَن / پَخَرَج

دَاوَن / پَرِشِ گِرَفتَن / خُود

نِمانِي كَرْدَن / دَمِ عَلمِ كَرْدَن /

پَز دَاوَن / پِچَشَمِ دِگَران

كَشِيْدَن

مَنْظَرَه: شَاهِ اِنْدَازِي / خُود

سِتَانِي / خُودِ نِمانِي / هَارَت

وِهورَت / هَارَتِ وَهورَت

نَظَّارَه: عِينَك

نَظَّارَه سَوْدَاه: عِينَكِ دُودِي

نَظَّارَه شَمْس: عِينَكِ آفتَابِي

نَظَّارَه طَبِيئَه: عِينَكِ پَرِشَكِي

نَظَّارَه مَكْبَرَه: عِينَكِ ذَرَه پِني

نَظَرِيَه: يَتُورِي (فَر)

نَظَرِيَّةُ النُّشُوءِ وَالْاِرْتِقَاءِ: فرضیه

سیر تکامل

مُنْظَر: نظریه پرداز / نِگَرشگر /

ایده نولوگ / یتورِسین (فر)

نَظیر: نظائر: اِلِزُووُتُوب (فر)

نَظیر: نَظَرَاء: نَظیر / هَمَانْد /

هَم جَوْر / مانی / کفو / هَم

کفو / هَمَتَا

لَا نَظِيرَ لَهُ: یکله ناز / بی مانند /

بی هَمال / بی نظیر / بی هَمَتَا

اِنْتَظَر: نگاه داشتن / چَشم

داشتن / وا ایستادن

مُنْتَظَر: نِگَران

مُنْتَظَر: راستنِما / مُحْتَمَل

مِن الْمُنْتَظَر: دَر مَدِّ نَظَر / اِنْتَظَار

داشته

اِنْتَظَار: انتظار / چَشم داشت /

نِگَهِداشت

نَظَّف: تمیز کردن / پاک کردن

نَظِیف: تمیز / پاک / پاکیزه

نَظِیف: لاروی

نَظِیف: جاف، خُشک شوی

مُنْظَف: پاکساز / زَدا / زَدا یا /

زَدا یَندِه

نَظَافَة: پاکی / پاکیزگی / تمیزی

نَظَم: دُرُست کردن / تَشْکِیلات

دادن / جمع و جَوْر کردن / رَج

کشیدن / سازمان دادن / تَعْبِیَه

کردن / سَر و صُورَت کردن

نَظَم شِعْرًا: چامه نِگاشتن / شِعر

در آوردن

نَظَمُ الشُّعْر: چکامه سَرانی /

نَظَم / نَظَم سازی / شاعری /

قافیه پردازی / قافیه سازی

نِظَام: نَظَم / سِیْسَم (فر)

نِظَام التَّشْغِیل وِیْنْدوز: نظام

عَامِل وِیْنْدوز

نِظَام التَّعْدِیَّة الحِزْبِیَّة: سِیْسَم

چَند چیزی

نِظَام الحِزْب الوَاحِد: سِیْسَم

تَک چیزی

نِظَام الحُکْم: رِزِیم (انج)

النِّظام البَينِيّ: رَاكُو بِيستَم (انج)
 النِّظام الدُّستُورِيّ: مَشروطه /
 مَشروطِيّ
 النِّظام الدِّيمُقراطِيّ: رُزْم
 وموكراسي
 تَنْظِيم: نِظَامَت
 مَنظُومَة: بِيستَم (فر)
 مُنظَم: آلتَر تَعْدِيل / تَنْظِيم كَنَدَه
 / تَعْدِيل كَنَدَه
 مُنظَم (شَخْص): پَا پَرَاه / سَر پَرَاه
 مُنظَم (شَء): جَم وَجُور / جَمَع
 وَجُور
 مُنظَم الحَرَارَة: آلتَر تَعْدِيل گَرْمَا
 / دَسْتگَاو تَنْظِيم گَرْمَا
 مُنظَم الكَهْرَبَاء: اِفْتَامَات /
 اِفْتِوَمَات
 مُنظَمَة: سَازِمَان
 مُنظَمَة التَّحْرِير الفِلَسْطِينِيَّة:
 سَازِمَان آزاديخس فلسطين
 (ساف)

مُنظَمَة الوَحْدَة الأفْرِيقِيَّة:
 سَازِمَان وَحَدَتِ افْرِيقَا
 المُنظَمَة الدَّوْلِيَّة لِلطَّيْرَان المَدَنِيّ
 : سَازِمَان بَيْنَ الوَلَلِي هَوَا پِيْمَانِي
 كَشُورِي
 اِنْتَنظَم فِي: پِيوستَن
 اِنْتَنظَم فِي طَابُور: صَف بَسْتَن
 بِاِنْتَنظَام: مُرْتَبَا
 مُنْتَنظِم (طَالِب ~): دَانِشجُوي
 تَمَام وَقْت / دَانِشجُوي رَسْمِي
 نَعَّاس: پِيَنَه / پِيَنگِي / پِيَنگِي
 نَعَس: پِيَنگِي زَدَن / پِيَنَه زَدَن /
 چِرَت زَدَن / چَسَك زَدَن
 نَاعِيس / نَعَّسَان: خَوَاب آلُود /
 چِرَت زَن
 نَعَّش: جَنَازَه / عِمَارِي / تَابُوت
 اِنْتَنعَش: تَر دَمَاع شَدَن / جَان
 گِرِفْتَن / بَازَار دَاشْتَن / بَازَار
 گَرْمِي شَدَن / يَخْس گِرِفْتَن /
 يَخْس مَاسِيَدَن

اِنْتَعَشْتُ اَحْواله : نان در روغن

بودن

اِنْتِعاش : بازار گرمی / پرفروشی

/ روز بازار

اِنْتِعاش السَّيَاحَةِ : پیشرفت

جَهانگردی

مُنْتَعَش : سر دماغ / سر حال / تر

دماغ

اُنْعَش : خنک کردن / بازار

گرمی کردن

اِنْعاش : احیا / تمديد / تجدید /

تقویت

مُنْعَش : جان افزا / روح افزا /

حیاتبخش / خنک

نَعَلَ : پاپوش / پا اوزار / کنش

اِنْتَعَلَ : پا کردن

اُنْعَمَ : بخشیدن / ارزانی داشتن

اِنْعام : بخشش

مُنْعِم : نیکوکار / صاحب کرم /

منعم

ناعم : نرم

ناعم (سُگر / مِلح ...) : تَبَرَزَد

نَعامة : شتر مرغ

نَعَم : مواجب

نَعَم : بَله / بَله : قُرمان! (عم)

قُرُون!

نَعَم : (بَلَهَجَة طهران) : آره!

نَعْمَة : دولت

نُعومة : نرمی / مُلایمَت

نَعِيمًا : عافیت باشد!

وَالنَّعْمَةُ الشَّرِيفَةُ (قَسَمٌ) : به این

سوی چراغ: به این سوی

سلمان!

نَعْناع : نعنا

تَنَعَّمَ : چرچر راه انداختن

نَعَم : آگهی درگذشت

نَقَصَ : بیکه زیاد گفتن / تلخ کردن

/ آشفته کردن / اذیت کردن /

پستوه آوردن / خسته کردن /

عاجز کردن

نَقَصَتْ حَيَاتَه : روز کسی را شَب

کردن

نَقَعَ بِقَمِهِ: پُف کردن / قُوت کردن	تَنْفِيس: تیرگی / کدورت
يَنْفَعُ فِي قَرِيبَةٍ مَقْطُوعَةٍ: یاسین خواندن / یاسین در گوش خَر خواندن / سُرنا از ته باد کردن	نَعْمَةٌ: نواخت / نوا / پَرانه / آهنگ
نَفْحَةٌ: پُک / قُوت نَفْحَةٌ کَدَابَةٌ: چس إفاده	تَنَاعُم: هَم آهنگی / هَمسازي
مِنْفَاح: پُف دار / پُفالو / پُفک / دَمه / پُپ (فر)	مُتَنَاعِم: فرو دست / هَم رَنگ / هَم آهنگ
نَافِعُ البوق: شیپورچی	تَغَنَّمَ: نان دَر رَوَغَن بودن
انْتِفَاح: آماس / باد / باد کردگی	نَاغَى: اظهارِ عشق کردن با ... / جَلَبِ لُطف کردن / خواستگاری کردن / عشق‌بازی کردن با ...
انْتَفَحَ: باد آوردن / قپ شدن	نَفَث: فَمیدن / فِیف کردن
مُنْتَفِح: مَنفُوخ: آماس دار / باد کرده / باد دار	النَّفَاثَةُ فِي الْعُقْد: طَلسمگر
مَنفُوخ (مَغْرُور): باد دُم / باد سَر / باد کرده / بَرَقَن / بَرَمِش	النَّفْثُ فِي الْعُقْد: طَلسم کردن
نَفَدَ: به تَه رسیدن / باخِر رسیدن	نَفَاثَةٌ: جِث (انج)
نَفَاد: تخلیه / تَهی سازی	نافِجَة: نافه
نَفَاد الصُّبْرِ: بی تابی / بی حوصلگی / بی صَبَری / نا شکیبائی / بی طاقَتی	نَفَحَ مَالاً: پول دادن
	نَفْحَةٌ: راشن / وادشاد / بَخْشِش
	نَفَحَ: باد کردن / پوش زدن
	نَفَحَ الْحَيَوَانَ لِيَسْلُخَهُ: سَبَر دَم کردن

نَقَدَ صَبْرَهُ : جان به لب آمدن /
 جان در پنی رسیدن / حوصله
 اش سر رفت / جامه دریدن /
 دل سر رفتن / سر آمدن دل /
 صفرا با لیمونی شکستن
 استنْقَدَ : به ته رساندن / مصرف
 کردن
 مُسْتَنَقَد : ساییده
 نَقَدَ : نفوذ کردن / نشست کردن /
 رخنه کردن / سرایت کردن
 نَقَاذ : نفوذ
 نُفُوذ : توانائی / تاثیر
 مَنَفَذ : باجه / باجنگ / دریچه
 / مَخْرَج / دررو
 مَنَفَذ بَيْع : فروشگاه
 نَافِذ (سای) : دایر / جاری /
 عاذه / معمول / مجری
 نَافِذُ البَصِيرَةِ : تیز بین
 نَافِذُ الْكَلِمَةِ : حرف کسی پیش
 رفتن
 نَافِذَةٌ : پنجره

نَافِذَةٌ زَهْرِيَّةٌ : پنجره گلچین
 نَافِذَةُ سَقْفِ الْتَهْوِيَةِ : باد گیر
 نَافِذَةُ عَرَضِ (فترینه) : پترین
 (فر)
 نَافِذَةٌ مَدْوَرَةٌ : پنجره دایره ای
 نَقَدَ : اجرا کردن / مجرا شدن /
 عَلم کردن
 نَقَدَ الْأَمْرَ : فرمان بردن / دَست
 نشانیدن
 تَنْفِيزٌ : پیش برد
 تَنْفِيزُ الْأَوَامِرِ : فرمانبرداری
 تَنْفِيزُ الْحُكْمِ : اجرای حکم
 تَنْفِيزِيٌّ : اجرایی / مجری
 تَنْفِيزًا لِلْقَانُونِ : نظربه اجرای
 قانون
 مُتَنَفِّذٌ : دُم کلفت
 نَقَرَ : رمیدن / رم کردن / بیزار
 شدن / قَبَش گرفتن
 نَقَرَ (مُجَنَّدٌ) : تابین / تابعین
 نَقَرَ / أَنْقَارٌ : نَقَر (ج) نَقَرَات
 نُقُورٌ : غُرَّت / بیگانگی / بیزاری

نَفِيرٌ: زَرْنَا / سُرْنَا / كَرْنَا / نَاقور /

برغو / بوق / شیپور

نَفِيرُ الْعَرَبَةِ: بوق ماشین

نَافِرٌ: بَرَجَسْتَه / بَرِ آورده / بر

آمده

نَافُورَةُ: فَوَّارَه / آب پره

نَفَرٌ: رَم دادن / رَمَانیدن

مُتَفَرٌّ: نَفَرَت انگیز / نَفَرَت آورد /

تَنَفَّرَ آور

تَنَافَرٌ: زار زدن / آب په پک

جَوِی نرفتن (آبشان په پک

جَوِی نَمېرود)

تَنَافَرٌ: ناسازگاری / دَعَوَا / بِنَاق

مُتَنَافِرٌ: ناهنجار / ناسازگار / بی

قواره / تا پتا

استغفار: پارگیری / بسته بندی

استغْفَرٌ: هُشدار کردن / بَسِیج

کردن

مُسْتَفَرٌّ: تَحْتَ الحِلاَح / گوش

پزنگ

نَفْسٌ / أَنْفُسٌ: رَوَان

نَفْسُهُ (الشَّيْءُ ~): عَيْنٌ / هَمِين

نَفْسٌ (أَنَا ~): خُود (مَنْ ~)

هُوَ نَفْسُهُ: هَمِين / هَمَان /

هَمَانَد

عَالِمِ نَفْسَانِي: رَوَان شیناس

عِلْمِ النَفْسِ: رَوَانشِناسی

نَفْسٌ / أَنْفَاسٌ: دَم / نَفَس

نَفْسٌ عَمِيقٌ (أَخَذَ ~): شَوْتُ /

قِلَاج (زدن)

مَنْفَسٌ: مَخْرَج / مَنفَذ / دَرِیچه

تَنْفَسٌ: دَمِیدن / بَرِ دَمِیدن / دَم

زدن

تَنْفَسٌ اصْطِنَاعِي: تَنْفَسٌ مَصْنُوعٌ

تَنْفَسٌ الصُّبْحِ: دَمدمه صُبح

نَفْسٌ عَنْ: بِادخوَر گذاردن برای

... / بیرون ریختن / بیرون

دادن / خالی کردن

نَفِيسٌ: گِرَانِها / با شِکوه / قِیمَتِی

/ پَر اَرزِش / با اَرزِش /

شاهوار / ارزنده / ذِیقِیمَت

نَفَاسٌ: نَفَاسَت

نَفْسَاء: زای / زجه / زانو / زاج
 نفوس (لَحْمَة راس): جنور بغور
 / حَسَرَتِ الملوک
 نَافَس: هم چشمی کردن /
 مسابقه دادن / رقابت کردن
 با ... / رو دَسْت بالا آمدن
 تَنَافَس: ستیزه کردن / رقابت
 کردن
 تَنَافُس: مُنافَسَة: چشم
 و همچشمی
 مُنافِس: مُدَافِع / هم چشم /
 مَبَارِز / رقیب / حریف
 نَقَش: قَب شدن / ری کردن /
 ریع کردن
 مَنفُوش: و ز کرده
 نَقَض: یکاندن / یکان دادن /
 جَنباندن / جنب دادن
 مَنفُضَة السَّجَانَر: جا سیگاری
 اِنْتَفُض (ارتعد): تیک تیک
 لرزیدن
 اِنْتَفُض (هَب): سَر غِیرت آمدن

اِنْتِافَاضَة: خیزش / قیام
 اِنْتِافَاضَة شَعِیْبَة: خیزش ولی /
 قیام مردمی
 تَنفِیض: گردگیری (~ کردن)
 تَنفِیض السَّجَاجِید: فرش یکانی
 النُّفْط: نفت
 نَفَعَ: یَدَرُو ... خوردن / خدَمَت
 انجام دادن / یکار رفتن
 نَفَعَ: سُود / ثَمَر / صَرْفَه / فایده
 مَنفَعَة: سود / فایده / مَنفَعَت
 نافع: سُودمَند / برومَند / مفید
 مُتَنَفِع: فزینفع
 اِنْتِفَاع: سُودبری / اِنْتِفَاع
 نَفَعی: اِنْتِفَاعی / استخراجی /
 ابن الوقت / بوجار لَنجَان /
 مردوند / نرو
 نَفْعِیَة: ابن الوقتی
 اِنْتَفَع: از ... استفاده بردن / سود
 گرفتن
 اِسْتَنَفَع: از ... استفاده بُردن /
 سُود گرفتن / یاری گرفتن

تَفَقُّ: مُردن	التَّفَقُّ مِنَ الْأَرْضِ: تَفَقُّ بَلَدٍ (ب) ~
تَفَقُّ: مُرده	شدن / ~ کردن
تَفَقُّ / اِتِّفَاق: کوتاه / تَوِيل (فر)	تَفَاقُ: مُخَالَف: بودن با ...
مُتَفَاق: ریاکاری / زَرَق فروش /	مَتَفَقَّ: تَبَعِيدگاه
سَالُوس / دُو رُو	مَتَفَقَّ / مَتَفَقُّون: رانده / (ج)
بِفَاق: ریاکاری / زَرَق فروشی /	رانندگان
وَابِسُودسازی / دُو رُوئی / دُو	تَفَقُّ: مَتَفَقُّ کردن / خَتَنی کردن /
رَنگی	اِنکار کردن
اِنْفَق: مَصْرَف کردن / صَرَف	بِفَاقَة: تَقَاله / اَشغال
کردن / پُرداخت کردن / خَرَج	اِنْفَاقَاتِ الدَّرِيَّة: تَقَاله های
کردن	اَتَمی
تَفَقَّة الطَّلَاق: نَفَقه / خَرَجی	بِقَاب: رُوَند / جَشَم آویز /
تَفَقَّات: هَزینة / خَرَج / (ج)	رُوبوش / وَاشامه / بِقَاب
مَخَارِج / مَصَارِف	بِقَابَة: نِظَام / کَانُون / اِتِّحَادِیَه /
تَفَقَّاتٌ بِاهِظَة: هَزینة های	سِنْدِیکَا (فر)
سَرَسام آور	بِقَابَة الْأَطْبَاء: نِظَام پِزِشکی
نَافِلَة / اِنْفَال: بَقِیَّ السَّیْف /	بِقَابَة الصَّحَفِیِّین: کَانُونِ رُوزنامِه
غَنیمَت جَنگی	بِقَارَان / نِظَامِ رُوزنامِه
تَفَقُّ (اِبْعَاد): تَبْوید	بِقَارَان
تَفَقُّ (اِنکار): اِنکار	بِقَابَة الْعَمَال: سِنْدِیکَا کارگَران

مَنْقَدَ الْبَحُور: بویدان / مجمر	نَقَابَةُ الْمُحَامِلِينَ: نظام وکلای
اسپند	قانونی
نَاقِد: مُنْقَد / مُنْقَد / نَقَاد	نَقَابَةُ مِهْنِيَّة: سندیکای پیشه
نَقْدًا: نَقْدِيه	وَرَان
نُقُود: پول / سکه	نَقِيب (رُتَبَة): سَرَوَان
اِنْتَقَدَ: انتقاد کردن / نیکوچش	نَقَبَ: کاویدن / زَمین کنندن /
کردن	کنجکاو کردن / بر رسی
اِنْتِقَاد: تَنْقِید / انتقاد / نیکوچش	کردن / حَفَّارِی کردن / حَفَر
/ عِیْجُونِی	کردن / از خاک در آوردن
أَنْقَذَ: وارهانیدن / به فریاد	تَنْقِيب: کندوکاو / وارسی / بر
رَسیدن / داد رسی کردن /	رسی / کاوش / حَفَّارِی / حَفَر
نَجَات دادن	مَنْقَبَة / مَنَاقِب: شایستگی /
اِنْقَاذ: نَجَات / داد رسی /	سزاواری
وارستگی	تَنْقِیح: ترمیم / اصلاح
نَقَرَ: تَک زدن / تلنگر زدن /	نَقَحَ: ویراستن / ویرایش کردن /
کلیک کردن	آماده چاپ کردن / تصحیح
نَقَر مُزْدَوِج: دوباره کلیک	کردن
مِنْقَار: نوک / کلنگ / تَک	نَقَحَ / نَقَحَ (الْم): زرق زدن
نِقَار / مَنَاقِرَة: سَرِبِه سرگذاشتن	نَقَدَ: نَقْد ادبی کردن
/ دَسْت و ترکیب کسی زدن /	نَقْد (~ ادبی): نَقْد (~ ادبی)
توی کوک کسی رفتن	مَنْقَد: کولنج / آتشدان / مرزغان

نَقَّارُ الخَشَبِ: دادکوب /

دارکوب / دار شکنک / قبره

النَّقَرَسُ: نقرس

نَقَشَ: رَقَمَ زدن

نَقَّاشُ: رَنگ کار / رَنگ رَز

نَقَشَ (تَلَوَّنَ): قَلَمکاری

نَقَشَ / نَقُوشَ: کَتَبه / سَنگ

نِيشته ها / نَقَشَ

نَقَشَ الضَّرِيحَ: وَفَاتنامه

نَقَشَ بَابِزَ: كَنده کاری / كَنده

گَمری

النَّقَشُ بِالْمِينَاءِ: مینا کاری

النَّقَشُ عَلَى الْأَخْتَامِ: خاتم

سازی

النَّقَشُ عَلَى الْجِصِّ: گِج کاری /

گِج بری

النَّقُوشُ (عِلْمٌ ~): کَتَبه خَوانی

(عِلْمٌ ~)

نُقُوشُ السَّجَادَةِ (أَرْبَعَةُ مِثْلَثَاتٍ

وَطَرَةٍ): لَچک و تَرَنج

نَاقَشَ: مَذْکَره کردن / مَبَاحَته

کردن / سَر و کَلَه زدن / کَشْتِيار

شدن

نَقَّاشَ: مَشَاجِرَه

مُنَاقَشَة: مَذْکَره / مَبَاحَته

منقاش: گَاز / خَار چینه

مَنْقُوشَ: پُر مُکَل / مُکَل آویز /

گُلْمُکُلِي / گُلْدَار / پُر نِگار / پُر

طاووس

نَقَصَ: کَاسَن / کَاهِیدَن

نَقَصَ (انْخِفَاضَ): کَاهِش

نَقَصَ: نَارَسَانِي / کَاسَتِي / عَیْب /

نَقَصَ

ناقص (غَيْرُ مُكْتَمِلٍ): نَا رَسَا

تَنَاقَصَ: کَاهِش / تَنَزَّلُ

تَنَاقَصَ: کَمَ شدن / کَاهِش یافتن

مُنَاقَصَة: پِشِنه‌ا و مُنَاقَصه

نَقِیصَة: نَارَسَانِي / خَدَشه /

کَاسَتِي / عَیْب

نَقَائِصُ: نَقَائِصُ

نُقْطَةُ مُرَاقِبَةٍ : مَرَصَد	نَقَضَ : نَقَضَ كَرْدَن / باطل کردن /
مَنْقُطٌ : خال خالی / خال دار	إِلْغَا كَرْدَن / وارویش را زدن /
تَنْقِيطٌ : چکیدن	وَرْد وارو خواندن
نُقُوطُ الْعُرُوسِ : پای انداز /	نَقَضَ الْعَهْدَ : پیمان شکستن /
جِرَاع	عَهْد شکستن
نُقُوطُ الْمَعْنَى أَوْ الرَّاقِصَةِ : شَبَاش	نَقَضَ الْعُهُودَ : عهد شکنی
/ شاباش	انْقَاضُ : آوار
النَّقْطَوِيُّ : هَسِيخَانِيَان	نَقِيضَان : فیل و فیلجان
نَقَعَ : خیس کردن / خیساندن	تَنَاقُضٌ مَعَ : تناقض داشتن با ...
مُسْتَنْقَعٌ : آبخوست / آبخون /	تَنَاقُضٌ : تَنَاقُضَتْ / تناقض
بَاتِلَاق / باطلاق / پارکین /	نُقْطَةُ / نِقَاطٌ : نِکَتَه / (ج) نِکَات
فَرِگَن / مرداب / منجلاپ	(معر)
نَقِيقٌ : غار وغور	نُقْطَةُ ارْتِکَاز : نقطه اتکا /
نَقَلَ : جابجا کردن / انتقال دادن	دَنَگ
نُقِلَ إِلَى مَنْطِقَةٍ نَائِيَةٍ : نَقَى بَلَد	نُقْطَةُ انْطِلَاقٍ : نقطه جَویْش
شُدَن	نُقْطَةُ حُدُودِيَّةٍ : قِراوَلی
نَقَلَ إِلَى مَنْطِقَةٍ نَائِيَةٍ : نَقَى بَلَد	نُقْطَةُ حِرَاسَةِ : پاسخانه / پاسگاه
کَرْدَن	نُقْطَةُ شَرْطَةِ : پاسگاه و پلیس
نَقَلَ : نَقَلَ / انتقال	نُقْطَةُ ضَعْفٍ / نِقَاطُ الضَّعْفِ :
نَقَلَ السَّكَنَ : خانه کن شدن	نُقْطه ضَعْفٍ / ضَعْفٍ / ضَعْفُو
مَنْقَلٌ : کولنج / آتشدان / مرزغان	اخلاقی

مَنْقَلَة: زاویه کُش / زاویه یاب /
 ذات الثمن
 مَنْقُولَات: اثاثیه / جل وپوسک
 / جل وپوست / جل وپلاس /
 اسباب / کاجار / مبل (فر)
 ناقل الکلام للوقیعة: سُخْن چین
 ناقلة نَقط: کشتی نفت کُش
 نَقَال: قابل حمل / قابل انتقال /
 سَبک / پُرَتابل (فر)
 نَقَالَة: برانکار
 نُقْل: آجیل / آجیل ماجیل / لب
 چرا
 انْتَقَلَ: جا بجا شدن
 انتقال: گُذار
 تَنَاقُلٌ شَفَاهِي: دَهان یدَهان
 رسیدن
 تَنَقَّل: دَر یدَر شدن
 تَنَقُّلٌ: جا بجائی
 نَقَم: دَل پری داشتن / رَشک
 ورزیدن / لجاجت کردن /
 غرغر کردن

نِقْمَة: کُج / کینه
 نَاقِم: کینه دار / کینه جو
 انْتِقَام: کینه جوئی / انتقام
 انْتَقَمَ: تَلافی کردن / تاوان دادن
 / دَق دَل خالی کردن
 مُنْتَقِم: کینه خواه / خُونخواه
 نَقَاة: پهبودی / رمق تازه /
 نیروی تازه / درواخ
 نَقِي: بی غش / سارا / خالص /
 صاف / سره
 نَقِي السَّرِيرَة: صاف و ساده /
 صاف و سادق
 نَقِي: پالودن / پالیدن / صاف
 کردن
 نَقَاء: نِقَاوَت
 نَقَاء السَّرِيرَة: ساده لَوحي
 نَقَاوَة (لِلشَّرَاء): زیر و رو کردن /
 دَسْت چین کردن / فلخو کردن
 انْتَقَى: گُزیدن / بَرگُزیدن / گُزین
 کردن
 انْتِقَاء: گُزینش / انتخاب

النَّكَدُ: اوقات تلخی	تَنْقِيَّةٌ: پالایش / پاکسازی
أَنْكَرَ: زیر زدن / زیرش زدن /	اِنتِقَانٌ: بهگزین
وَادَنَگ دَر آوَرَدَن	اِنتِقَانِيَّةٌ: بهگزینی
إِنْكَار: إنکار	تَنْقِيَّةُ الْغَلَّةِ: بوجاری
إِنْكَارُ الْحُقُوقِ: کَرِ نِشْتَن	نُكْبٌ: داغ دیدن
إِنْكَارُ الذَّاتِ: از خود گذشتن /	مَنْكُوبٌ: داغ دیده / نَكَبْتُ زده
از خود گذشتگی / هدمان	/ نَكَبْتُ / بَد آوَرْدَه / پیناس /
نَكْرَةٌ: هشلهف / هکف /	اوراق شده / فَلَک زَدَه /
جَمَلِک / جَمَلِق / جَمَلَنْق /	فَلَکَت پَار
دَبَنَگ / دَبُورِی	نُکْبَةٌ: آذَرَنَگ / آذَرَنَگ /
نَاکِر و نَکیر: نَکیر و مَنکِر	سایحه
تَنْکَرٌ: ماسک زدن / تغییر قیافه	نُکْتَه: بَذَلَه / مَتَلِک
دادن / نهان داشتن	نَکَحَ: گائیدن / جالاش کردن /
تَنْکَرٌ: یَقَابِگُذاری	سِکَسِ کردن / دَنَگ
اِسْتَنْکَرٌ: حاشا زدن / اِظْهَار	انداختن
تَنْفَرُ کردن	نِکاح: سِکَس (انج)
اِسْتِنْکَار: تَقْبِیح / تَنْفَرُ / مَذْمَت	نَکَدُ: اوقات تلخی کردن / کاری
/ عَدَمِ نَصُوبِ	به رُوز کسی آوَرَدَن / رُوز
نُکْرانُ الْجَمِیلِ: نَا شُکْرِی /	کسی رَا شَب کردن / اَذِیْتُ
نَاسِیاسِی / نَمَک نَاشناسِی /	کُردَن / پِستوه آوَرَدَن / خِستَه
نَمَک بِحَرَامِی	کُردَن / عاجِز کردن

ناکِرُ الجَمیل : لاکردار / بی
 نَمَک / نَمَک نَشِناس / نَمَک
 بِحَرَام / ناخوش آیند / گُره
 صِفَت / ناپیاس / حق ناشناس
 اِنْتِکَس : نکس شدن
 اِنْتِکاس : عقب نشینی / شکست
 اِنْتِکاسَة مَرَضِيَّة : پس وازنک
 تَنکِیس : شمع زدن
 نَکسَة : شکست
 مَنکوش : و ز کرده
 نَکَص : جر آمدن / جر زدن /
 دَبّه در آوردن / دَبّه کردن /
 نکول کردن / پس رفتن / پس
 رفت کردن
 نَکوص : بَد قُولی / پَسروی / وا
 پَس رَوی / پَسرفت
 ناکَف / مَناکَفَة : سر په سر
 گُذاشتن
 النَکاف (مَرَضی ~) : اریون
 اسْتَنکَف : دَرِیع داشتن
 تَنکِیل : زَجَر / شِکَنجِه / عَذاب

نَکَل به : بجان آوردن / جان
 کندن / شِکَنجِه دادن
 نَکَهَة : مَرّه / مَرّه وِبُو
 نَکایَة فی ... : بکوری چشَم ...
 نُمُوذَج : نُمُونَه (معر) / نَظیره /
 انگاره / الگو
 نُمُوذَج اَوَّلی : نُمُونَه اَوَّلِیه /
 نمونه اصلی / نمونه آزمایشی
 / مَوَلِ پیش اَلگو / نَخُستین
 آفَریده / پیش گونه / طَرَح
 اَوَّلِیه
 نُمُوذَج خَطّ : سَرخَط
 نُمُوذَج یُحْتَذی : زیرمَشَق
 نُمُوذَجی : نُمُونَه وِسرْمَشَق /
 شایان تَقْلِید / ستوده
 نَمَر : پَلَنگ
 نَمَرٌ مِنْ وَرَق : پَهْلُوان پَنِه
 قَتَمَر : حرِبَه پَدَسْت آوردن
 نَمَرَة : نَمَره
 نَامُوسَة : پشه
 نَامُوسِيَّة : پشه بَند / شمد

نَمَّ: صُغری و کبری چیدن / سُخَن	النَّمَسَا: اُتریش / اُطَریش
چینی کردن / خَبرکشی کردن	نِمَسَاوی: اُتریشی / اُطَریشی
نَمِیعَة: سُخَن چینی	نَمَش: جُوش / کک و مک /
نَمَامَة: هُوچی / هُو انداز / چغل	ککَمک
نَمَام: سُخَن چین / خَبر چین	نَمَط: اَلُگو
المُنَمَعَات: مینیاتور (فر) /	تَنمِيط: پیک نواخت کردن
مینیاتور سازی	تَنمِیق: آذین بندی / آرایش /
رَسَام المُنَمَعَات: مینیاتور ساز	تَزین: نازک کاری
نَمَا: روئیدن / رُشد کردن / بزرگ	مُنَمَّق: پُر طمطراق / مَزین / پُر
شدن / گُسترَدن	آب و تاب / پُرکار / صَنعتی
نَمُو: نَماء: گُسترش / وسعت /	نَمکی: نَقَطی
نَشُو / رُشد	نَمَل: مور / مورچه
یُنَمی / اِنماء: روئاندن / بار	النَّمَل الابَیض: ریونجه / رشمیز
آوردن	اَنمَلَة: نوک انگشت /
نَام / نَامِیَة: دَر حال رُشد / دَر	سَرانگشت
حال تَوَسیع	نَمَل: خواب رفتن / بِخواب رفتن
النَّمُو الاَقْتِصادی: رُشد اِقتِصادی	تَنمِیل: خَواب رفتگی
تَنامی: رُشد کردن	مَنَمَل: خَواب رَفته / کَرخ /
تَنمِیَة: تَوَسیع / تَکمیل	کَرخت
اِنتمی: وابستگی داشتن	نَمَلِیَة: دُولابچه
اِنتماء: وابستگی / پیوستگی	یَنَم عَنْ ..: نشانه .. / حاکی از ...

نَهْرِي: رُودخانه ای	اَنِيميا: کم خونی
نَهَر: توپ و تشر / توپیدن / تشر	نَهَب: تاراج کردن / پیغما بردن
زدن	نُهَب: تاراج شدن
نَهَر (زَجَر): ریچار / توپ و تشر	ناهب: ور دار / ور مال
/ چشم زهره	نَهَب: چپاول / تاراج / پِنماگری
نَهَار: روز	/ غارتگری
نَهَارًا: روزانه	نَهَج / انتِهَج: دُنبال کردن /
اِنْتَهَزَ الْفُرْصَةَ: دَسْت رسیدن	پیگیری کردن / پیگرد کردن
اِنْتِهَازِ الْفُرْصِ: حالانه وکی	نَهَج: رُوش / رُوند / رُوال / رَسَم
اِنْتِهَازِي: اِبْن الْوَقْت / بوجار	/ سَبک / طَرُز / طریقه
لنجان	مِنَهَج: تَحَوِه / جُتد (فر)
اِنْتِهَازِيَّة: به بالِ دیگر پَریدن /	مِنَهَج دِرَاسِي: بَرنامِه آموزشی /
اِبْن الْوَقْتِ / فِرصَتِ طَلَبِي	بَرنامِه تَحْصیلی
نَهَش: پَنجول زدن	مِنَهجِي: با رُوش / اسلوب دار /
نَهَضَة: رَسْتَخیز / رِئسانس /	مَنْظَم
روئسانس (فر)	نَهْد / نُهود: پَستان / پَستانها
نَهَض: خاستن / خیزیدن / بَر	تَنَهْد: آه از ول بَر آوردن / هو
خاستن / بَر پا خاستن / وا	کَشیدن
ایستادن	نَهَر / اَنهار: رُود / رُودخانه /
ناهُض: در حالِ تَرَقّی	رُود آب / شَط / شَطوط
مُناهُضَة: مَخالَفَت / مَقاوَمَت	نَهَر جاف: له

انتِهاک: تخلف / تخطی / تجاوز	نَهَضَ: مخالفت کردن / مَصَاف
هَتَک	دادن / دَر افتادن / خُدیبت
انتِهاک الحُرُمات: هَتَک	کردن / مُبارزه کردن
حُرْمَت	نَهَقَ / نَهیق: عرعرو (~ کردن)
انتِهاک القَرارات الدَّولیة:	اُنْهَک: فَرَسودن / از نَفَس
هَتَک حُرْمَتِ مُقرراتِ بَینِ	انداختن / زهره کوفتن / ذله
الِجَللی	آوردن / ناکار کردن / از پا دَر
نَهَل: آشامیدن / نوشیدن	آمدن / از پا دَر رفتن / چَشَم
مَنْهَل: چَشْمه	دو دو زدن
نَہِم: بَندہ شِکم / لَتَبار / پُر	اُنْهَک: از کار اُفتادن / قد قد
خوار / چرد / دله / دله دزد	شدن / ضعف رفتن / دل
یا کُلُّ بَنَہِم: دو پِه خوردن / لپ	اِنْهَاک: خَسَگی / کوفتنگی / از
لپ خوردن / هلپ هلپ	کار اُفتادگی / فَرسایش / دل
خوردن / هول زدن	ریسه / دل غُشی
النَّہِم: شِکم چرانی / نَہِمَت	اِنْهَاک القُوی: فَرسایش نیروها
نَہْنَهة: هِن هِن (~ کردن)	مُنْهَک: کوفته / خَسَته (معر)
نَہی: نَہی کردن	اَنْتَہَک: هَتَک احترام کردن /
نَہی: نَہی (~ از ...)	مختل کردن / نقض کردن / بی
ناهیک عن ...: تا چه رَسَد به ...	حُرْمَت ساختن / تجاوز کردن
نَہایة: اَنْجام / پاپان	به / شِکستن

لا مُتَّاهٍ: بی کران / بی نهایت / لا
 یَتَّاهِ / ابدی / ازلی /
 جاودانی / همیشگی / فنا نا
 پذیر / بی پایان / دائمی /
 پیوسته / لایزال
 نَابٌ / انیاب: دندانه نیش
 أَنَابٌ: وکالت کردن / واگذاردن
 کردن / واگذاردن / واگذاشتن
 إِنَابَةٌ (تَفْوِضُ): واگذاری /
 وکالت
 إِنَابَةٌ (تَوْبَةٌ): توبه / پشیمانی /
 تَدَامَّتْ
 نَائِبٌ: ناویان / نایب / وکیل
 نَائِبُ الْمَلِكِ: نائب السلطنة /
 فرمانفرمای کل
 نَائِبُ بَرَقْمَانِي: نماینده مجلس
 نَوَابُ الشَّعْبِ: نمایندگان مردم
 نَائِبُ رَئِيسِ الْوُزَرَاءِ: معاون
 نخست وزیر
 نِيَابَةٌ عَنْ...: نمایندگی از طرف
 النِّيَابَةِ: دادستان

فِي النِّهَائَةِ: سرانجام / آخر
 دَسْتُ / آخر سر / بالاخره
 نِهَائِي: واپسین / آخرین / پایانی
 / نهائی
 أَنَهَى: انجام دادن / انجامیدن /
 بر آوردن / تَو چیزی بالا
 آوردن / جا آوردن / قال
 چیزی را کردن / تمام کردن /
 فأنحه چیزی خواندن / ختم
 کردن / خاتمه دادن / برطرف
 کردن / برکنار کردن / پیش
 بردن / به پایان رساندن
 إِنِهَاءُ: روکاری / برکناری
 إِنِهَاءُ الْخِدْمَةِ: پایان خدمت
 اِنْتَهَى: به پایان رسیدن / تَو چیزی
 بالا آمدن / تَه کشیدن / سر
 رفتن / پسر آمدن / سپری شدن
 اِنْتَهَى بِ...: منجر به ... شدن
 اِنْتِهَاءُ: ختم / پایان / انجام
 عَمَلٌ لَا يَنْتَهِي: پایان خرد دجال

بالْتَنَوبُ : متناوبا	النِّيَابَةُ : دادسرا / دادسرای
مُتَنَوبٌ : دوره ای	النِّيَابَةُ الإِدَارِيَّةُ : داوستانداری
نُوبَتَجِيَّةٌ لَّيْلٌ : پاسر شب	النِّيَابَةُ الْعَامَّةُ : داوستان کل
نُوبَةٌ : یادداشت / تبصره	النِّيَابَةُ الْعَسْكَرِيَّةُ : داوستان
النُّوبَةُ الْمَوْسِيقِيَّةُ : مایه نما /	نِظَاصِ
نُسْرٌ موسیقی	ما یُنُوبُ الْمُخْلَصُ غَیْرَ تَقْطِيعِ
ع النُّوبَةُ : داخل دفتر	هَدُومُهُ : رَفْتَمِ نُوَابِ کَنَمِ کَبَابِ
نُوبَتِي : جاشو / دریا نورد / ملوان	شُدَمِ
نُوجَةٌ : گز	نُوبَةٌ (~ الصَّرْعُ بِخَاصَّةً) : حَمَلُهُ
نَاحَتٌ : نوحه خواندن / پیراهن	(~ غَشَى)
چاک دادن / پیراهن دریدن	أُصِيبَ بِنُوبَةٍ (لَا سِیَّمَا الصَّرْعُ) :
نُواحٌ : نیاخ / مویه	حَمَلُهُ گِرَفْتَنِ
نَاحَةٌ : سینه زن	نُوبَةٌ / نُوبَتَجِيَّةٌ : پاس / شیفَتِ
نارٌ : آتش	(اَنِجِ)
نارِ کَامِنَةٌ تَحْتَ الرَّمَادِ : خل /	نُوبَةٌ قَلْبِيَّةٌ : حَمَلُهُ قَلْبِی / (جِ)
خلواره	حَمَلَاتُ قَلْبِی / آنفاکتوس
نابی : آتشی / آتشین	تَنَاقُوبٌ : مُتَنَاقُوبِ کردن / بِنُوبَتِ
نُورٌ : فروغ / فروز / خور /	انجام دادن / پِکِ دَر مِیَانِ
رُوشَنائی / روشنی	آمَدَنِ
النُّورُ الْأَمَامِیُّ (فِی الْعَرَبَةِ) : نور	تَنَاقُوبٌ / مُنَاوِيَّةٌ : تَنَاقُوبٌ / پِکِ
جِلُو	دَر مِیَانِی

نُورِ خافِت: کور سوم / سوسو
نُورانی: فرمند

تَنویر: روشن فکر کردن

التَنویر: روشنفکری

أَنار: روشن کردن

إِنارة: افروزش

مُنیر: روشن / شب افروز

مُسْتَنیر: متور الفکر

مَنور: نور گیر / کفر بامی /

پَنجره سَقف / پَنجره طاق /

پَنجره شیروانی

مَنور سَماوی: باز آهنگ

مَنار / مَنارة: فار / فاروس /

فانوس

مُناوَرَة: رزمایش / تمرین نظامی

/ مانور / مانوور (فر)

التَّوَرَج: جَرَج خَرَمَن کوب / قلبه

التَّورس (طائر ~): مرغ نوروزی

النَّاس: مردم

ناووس: گوشتخوار / عماری /

تابوت سنگ اَهکی / جنازه

ناوَش: زَد و خورد کردن

مُناوِشات: جَنگ و گریز /

کشمکش / زَد و خورد

مُناوِشات حُدودیَّة: جَنگ

و گریز سَرحداتی

نُوط: میدال (فر)

نِياط القلب: بَند دل

نوع: جنس

نوع (جنس): نوع

النَّوع (ذکر و أنثی): جنسیت

تَنويع / تَنوُّع: گوناگون

مُتنوع: گوناگون / مُتفرقه / جَوَر

په جَوَر / جَوَراجَوَر / جَوَر

وواجَوَر / رَنگارَنگ

نوعی (أحياء): ژنریک (فر)

نَال: پَدست آمدن / پَدست

آوردن / بَرخورد شدن / گیر

آمدن / حاصل کردن / پیدا

کردن

نَال دُون جَهْد: از هَم بال گرفتن

نَال شَرَف...: شَرَفیاب شدن

نوم العوالمی: صحّت خواب!	نال غَرَضَه: رُل بازی کردن
منام: رویا / خواب	نیل / نوال: کسب / اکتساب
نوم مغناطیسیا: هینونیزم کردن	نیل المراد: حاجت روائی
تنویم مغناطیسی: هینونیزم	نال ما تمنی: با دُم خود گردو
(انج) / منیائیس (فر)	شکستن / بر خَر خود سوار
منوم: خواب آور	شدن
نُونو: نی نی	منوال: روال
نوه بی: ستاپش کردن / نیایش	تناول الطعام: خوردن
کردن / تعریف داشتن / تعریف	تناول شِیئا (طعامًا أو شَرابًا):
کردن / ثنا گفتن	چیزی زدن
نوه اِلّی: خاطر نشان کردن	تناول عشاءه: شام خوردن
تنویه: اشاره / آگاهی / خبر /	فی المتناول: دست یاب /
إعلام	دستیابی پذیر / دَسْتَرَس / قابل
نوی: قصد داشتن / خیال داشتن	وُصول
نیه / نوایا: نیت / قصد	نام: خوابیدن / خُفتن / خواب
نوایا عدوانیه: نوایای خصمانه	بردن / خسبیدن
علی نیاته: خوش باور	العَجَلَة نایت: لاستیک پنچر شد
لا نیه لَدیه اُن ...: خیال ...	نوم / تنویم: خواب کردن /
ندارد	خواباندن / خوابانیدن
ناوا: مخالفت کردن / در افتادن	النوم: خواب
خدیث کردن / مبارزه کردن	النوم (بِلُغَة الأطفال): لالا

مُناوئ: مُبارز / حَرِیف / عَلَیْهِ ...

/ بَر عَلَیْهِ ...

النَّوَاة: كُوب / مَغْز / هَسَه /

هَسَك

نَوَوِی: هَسَه اِی / اَنَمِی

نِیَه: کَال / نَخْتَه / نَا رَس / پِیش

رَس / چَغَالَه

نِیْتروجین: نِیْتروژِن (فر)

نَیر: یُوغ / گَرْدَن بَند / سَر اَمَاج

نَیر العُبُودِیَّة: یُوغ بَندِکِی

النَّیْرُوز: نوروژ / عَیْدِ نوروژ

نِیْشان: نِشان / وِیدال (فر)

نَیف: اَنَد

نِیقُوسِیا: نِیکوزیا

نِیلَّة: نِیل

یادِی النِّیلَّة: دَدَم وای!

النَّیْلُوفَر (زَهْرَة ~): لیلوفر

نِیُوزیلَنده: زِلانْد نُو

نِیُون: نِتون / نِیون (انج)

هَبُّوطُ أَسْمَارِ اللَّهَبِ: کاهش
 قِیمَتِ طَلَا
 هَابِطٌ (مُبْتَدِّلٌ): قَباسه چاکِ /
 پیش پا اُفتاده / رگبک /
 مُبْتَدِّلٌ / پست
 مَهْبِطُ الطَّائِرَاتِ: نُوَارِ فُرُودگاه /
 باند فُرُود هواپیما
 اسْتِهْبَالٌ: بروی خود نیاوردن
 أَهْبَلٌ: انوک / چل / نهی مغز /
 بیو / الدنگ / کردنگ /
 دنگل / لاده
 مَهْبِلٌ: مَهْبَلٌ
 مَهْبِلٌ: نیامی / مَهْبَلِی
 هَبَاءٌ: ریهوده / کار زار / آب در
 غُرْمَال
 اسْتَهْتَرٌ: ناچیز پنداشتن / دَسْت
 کم گرفتن
 مُسْتَهْتَرٌ / مُسْتَهْتَرَةٌ: سرکش /
 گُستاخ / عیاش / بازیگوش /
 سهل انگار / بی بند و بار / بی
 دَرَد

هَبٌّ: وَزیدن / دَمیدن
 هَبَابٌ: دوده
 هَبُّوبُ الرِّيحِ: باد گرفتن
 هَبُّوبُ النَّسِيمِ: وَزِش
 هَبِطٌ: فُرُود شدن / فُرُود نِشْتَن /
 تنزل کردن / رو پُرِوَال گذاردن
 / شیب پیدا کردن / صرف
 کردن / کاستن
 هَبِطٌ (تَ اَلْأَرْضُ أَوْ ~
 الجِدَارُ): نِشْت کردن
 هَبِطٌ (تَ اَلطَّائِرَةُ): فُرُود آمدن
 هَبُّوطٌ (انْخِفَاضُ): تَو رفتگی /
 گود شُدگی / فُرُود اُفت /
 کسادِ / افسردگی / کاهش /
 تَنْزُلٌ / انحطاط
 هَبُّوطٌ اضْطِرَّارِی: فُرُودِ اجباری

تَهْتَكْ (تَمَزُقْ): جر خوردن / پاره شدن
 تَهْتَكْ (تَمَزُقْ): هشدَر
 تَهْتَكْ (خَلَاة): هَرْزُگِ / ادا
 وَأُصُول / ادا واطوار / أُصُول
 وادا / عَشَوَهْ گَرِ / لاسِ
 پِهَاتِی: یاسینِ خَوَانَدَن / یاسینِ
 در گوشِ خَر خَوَانَدَن
 تَهَجْد: شَب زنده داری
 تَهَجْد: شَب زنده داشتن
 هَجَر: کُساَرَدَن / تَرک گفتن /
 تَرک دادن / دَل کُندَن /
 فروگذار کردن / دَل کردن /
 رَها کردن
 هَجَر / هِجِرَان: هَجَر / مَهْجُورِ
 هِجْرَة: کوچ / مَهْاجِرَت
 هَاجَر: زَمینِ کُذاشتن / مَهْاجِرَت
 کردن
 مَهْاجِر: مَهْاجِر / کوچ کننده
 مَهْجُور: مَتْرُک / ویران / سوت
 تَهْجیر: جانشین سازی

استهتار: بازیگوشی / لا اَبالی
 گَرِ / بیعاری / بی عَقَّتِی /
 هَرْزُگِ / لا قِیدِی
 هَتَف: قَریاد زدن / جیغ زدن /
 داد زدن
 هِتاف: شِعار
 هِتافاتِ مُعَادِیَة: شِعارهای
 خصمانه
 هَاتَف: تِلْفَن
 هَاتِفْ خَلَوِی: تلفنِ هَمراه /
 موبایل (انج)
 هَاتِفِی: تِلْفِنی
 هَتَك: هَتک
 هَتَك الحُجُب: لو دادن / پَرده
 بَرداشتن / پَرده دَریدن / برو
 آوَرَدَن / نقش را در آوَرَدَن /
 روی داتره ریختن / روی
 داره ریختن / از پَرده بیرون
 کردن
 هَتَك العِرض: هَتک ناموس
 کردن / تَجاوُز بناموس کردن

هَجِين / مُهَجِّن : دُو رَگه /	الْهَجِير : زَوَال / نيمروز
التَّقَاطِي / هَيِيرِيد (انج)	هَاجِس : بيم / باک / تَرديد /
هَجَّان : سَارِيان / شُتُّ دار	وَسَواس
الْهَجَّانَةُ : نيمروي جَمباز	هَجَّع : آرميدن / دَرَاژ گَشيدن /
تَهَجِين : پَيُونَد زَنِي / لِقَاح مُتَقَابِل	غَنودن / آسودن
اسْتَهَجَن : مُحْكوم كَرْدن	هُجُوع : سامان / آسودگي /
استهجان : مُحْكومِيَت	استراحت
مُسْتَهَجِن : نَكِرِه	هَجَم : تَاخْتَن / تَاخْت آوَرْدن /
هَجَا : هَجُو كَرْدن	دو اسبه تَاخْتَن
هَجَاء (دَم) : هَجُو	هَجْمَة : كُوس
هَجَانِيَّة : هَجُونَامِه	هُجُوم : يُوْرش / حَمَلِه / تَاخْت
هَجَانِي : هَجَوِي	وَتَاژ
تَهَجِي : هَجِي كَرْدن	هُجُوم مُبَاغِت : حَمَلِه غَافِلْگِير /
هَجَاء / تَهَج : دِيكِيَه	تَالَان
هَجَانِي : الْفَبَانِي	هُجُوم مُضَاد : ضِدَّ حَمَلِه
هَدَا : آرام شَدن / فِرَو نِشْتَن /	هَاجَم : دَسْت از آسْتين به بَر
آراميدن / آرام گِرَفْتَن	آوَرْدن
اهْدَا : آرام باش!	مُهاجِم : تَاژَنْدِه / غَارَنُگَر
هَدِي : آرام / يَواش	هَجِن : نِژادهاي مُخْتَلَف را با هم
هُدُوه : آرايش / بي حيداني / بي	پَيُونَد كَرْدن / اَصْلَاح نِژاد
سَر وِصْدَانِي	كَرْدن

مَهْدَد: در معرض خطر	هَدَا: آرام کردن / فرونشاندن /
هَدَر: باطله	آهسته تر کردن / تسکین کردن
هَدَر / هَدِير: غرنبیدن /	بِهْدُو: آهسته / آرام آرام /
غُرمبیدن / قُرمبیدن	گُلچین
هَادِر (مَوْج) / نَزِيف (~):	تَهْدِيَّة: تسکین / فروکش /
هروهر	فرونشانی / دلجوئی
أَهْدَر: هرز دادن / بهوده تلف	مُهْدِي: اعصاب: آرامبخش
کردن / حرام کردن	اعصاب
أُهْدِر: پا مال شدن / نقله شدن	هُدب / أَهداب: مژه / (ج)
إهدار: اتلاف	مُرگان
هَدَف: آرمان / منظور	هَوْدَج: پالکی / مَهد / عماری /
هَدَف (رياضة): گُل (انج)	هوده (معر)
بِهْدَف ...: بمنظور ... / چِستو ...	هَد: پی ریختن / برچیدن
بِلا هَدَف: بی مسلک	هَدَد: پی ریزی
هَادِف: بناکننده / سودمند /	هَدَد: تهدید کردن / ترساندن
مفید / ساختمان	هَدَد (عَرَضٌ لِلْخَطَرِ): به مخاطره
استهداف: هَدَف گیری	انداختن / در معرض خطر
اِسْتَهْدَف: هَدَف گیری کردن /	گذاشتن
نشانه گرفتن	تَهْدید: تهدید
تَهْدَل: پلاسیدن	تَهْدید المَلِك (شَطْرَ نَج): کیش
هَدِيل الحَمَام: بَقَبَقو / کوکو	گفتن

هَدِيَّةُ النُّورِوزِ: نوروزیه	هَدَمَ: پی ریختن / برچیدن
هَدِيَّةُ تَوْزَعِ مَجَانًا: تقدیمی	هَدَمَ: پی ریزی
هَدِيَّةُ مُتَوَاضِعَةٍ: برگزیده	هَدَمَ: توطئه گر / خرابکار /
هَدِيَّةُ نَقْطِیرِ خِدْمَةِ: خدمتی	خرابکارانه
اهْتَدَى / اهْتَدَاهُ: از خَرِ شیطان	مُتَهَدَمٌ: ویران
پیاده شدن	هَادَنَ / مُهَادَنَةٌ: مُدَارا کردن
تَهَادَى: لَنجیدن	هَدَنَةٌ: مُتَارِكِه جَنَگ / جَنَگ
أَهْدَى: پیشکش کردن / تعارف	ایست / صُلح مَوَقَّت
کردن	مُهَادِنٌ: فِرْوَقَن / اُفتاده / خونسرد
إِهْدَاهُ: پیشکشی / تعارف	/ رام
هَذَا / هَذِهِ: این	هَدَمَدَ: لالائی خَواندن
هَذِهِ السَّنَةُ: اِمسال	الْهَدُودُ: هُدُود / شانه پَسَر
هَذِهِ الْاَلِیْلَةُ: اِمَشَب	هَدَى: راه نِمودن
كَهَذَا ... اِجْنَان ... / چُنین ...	هادٍ: راهدان / راهنِما / هادی
هَدَّبَ: تَهْذِیب کردن / تَقْدِیس	هَدَايَةٌ: راهدانی / راهنِمایی
کردن / بَر طَرَف کردن / جَبْران	هَدَى: قُرْبانِی
کردن / جابجا کردن /	هَدِيَّةُ: پیشکش / تعارفی / هَدِیَه
پهسازی کردن	/ از آب گُذشته / تُحَفه /
تَهْذِیب: تَهْذِیب / تَقْدِیس	چَشْم رَوَشَنی / دَسْت لاف
مُهَذَّب: سَبِک رفتار / نَجِیب	هَدِيَّةُ الْمُسَافِرِ: اَرْمَنان /
هَدَى: کَلْبَتَرَه حَرَف زدن	سوغات / سوغات / راه آورد

تَهْرِيبُ الْمُخْدَرَاتِ : قاجاقِ موادّ
مُخْدَر

مَهْرَبٌ : قاجاقچی
هَرَجٌ وَهَرَجٌ : اُردو بازار / خَرَتو
خَر

تَهْرِيجٌ : مَسخرگی
مَهْرَجٌ : لوده / ذلّک / مَسخره /

(عم) پالانچی پهلوان
هَرَجَلَةٌ : اُردو بازار

هَرَسٌ : کوفتن / کوبیدن / له
کردن / نَرَم کردن / خفه کردن

/ چَنگمالی کردن
مَهْرُوسٌ : پا مال / مچاله

هَرُوسٌ : صلابه / کوفتنگی
هَرَشٌ : خاراندن / خاریدن

هَرَشٌ : خارش / گال
هَرَطَقَةٌ : بدعتکاری

هَرِطِيقٌ : رافضی / فاسد العقیده /
بدعت گُذار

هَرِيعٌ : شتابتن / شتابیدن / عجله
کردن

هَذْيَانٌ : سَرسام / خیال / خطای
جس / اغفال / توهم / تجسم

هَرَاءٌ : پوچ / یاوه / مهمل /
مُزَخَرَفٌ / حَرَفِ پوچ / بیمعنی
/ کثره

هَرَبٌ : گُریختن / فرار کردن / در
رفتن

هَرَبٌ / هَرُوبٌ : گُریز / فرار
مَهْرَبٌ : گُریز / فرارگاه

هَارِبٌ : وَر دار / وَر مال / فراری
/ گُریزان

هَارِبٌ مِنَ الْجُنْدِيَّةِ : فراری از
خُدْمَتِ نظام

هَرَبٌ : قاجاق کردن
تَهْرَبٌ : طَفَره زدن از / گُریز زدن

از / از زیر کار دَر رفتن / رو
پنهان کردن / دَسْتک دَنَبک

کردن / جا خالی دادن / عجز
آمَدَن / دوری کردن از

تَهْرِيبٌ : خَفیه فروشی / قاجاق /
قالچاق

هَرَفَ هَرْفًا: کَلْبَتَرَه حَرْف زدن
 اهرُویَقَ: ریختن / روان شدن
 اهرُوقَ: ریختن / روان ساختن /
 پاشیدن / افشاندن / سر دادن
 / شاریدن
 هَرَمَ: ریش در آوردن / مویز
 شدن
 هَرِمَ: سالخورده
 هَرَمَ (شکل): سه پهلُو
 هَرَمَ (شَیخوخه): پیری / کِهولَت
 / سالخوردگی / زالی / روزِ باز
 پَسین
 هَرَمَى الشَّکْل: هَرَمی
 هِرَاوَه: چماق / متشا / باتون /
 پاده / غبارِه / واحدِ یَموت /
 گرزِه / بسباس
 هَرَوَل: شَلَنگ بُرداشتن /
 شَلَنگ انداختن / یورتمه
 رفتن / یورغِه رفتن
 هَرَوَلَه: شَلَنگ
 اِهْتِرَاء: خود کائت

اِهْتِرَاء: پوسیدن / لاش شدن
 مِهْتِرِئ: ژنده
 هَزَأ: هشدِر کردن
 اِسْتَهْزَأ: تَمَسْخُر کردن / انک
 کردن / دست انداختن /
 گنگل زدن / استهزاء کردن /
 اِهَانَت کردن
 اِسْتَهْزَاء: ادا / دَهَن کجی /
 مَسْخَرگی / طَنَز / طَنَازِی
 هَزَر: بذله گوئی / شوخ و شنگ /
 شوخی
 مِهْزَار: لایغ / هَزَل گو / لوده /
 بازیگوش / دَبِه / شوخ / بذله
 گو
 هَز: یَکْکَانْدَن / یَکْکَان دادن /
 جَنبَانْدَن / جَنَب دادن / لمبر
 زدن
 هَزَ الرُّدْفَین فی الرُّقْص: کاجول
 هَزَأ: یَکْکَان خور / کُرْزَان /
 کورکوری / پِرِپِرْدَن
 هَزَه: یَکْکَان

هَزِيمَة: شکست	هَزَة الْجُمَاع: انزال / آب آوردن
هُس: هیس!	هَزَة اَرْضِيَّة: زمین لرزه
هَش: نازک / یک لای / کس /	اهْتَز: جنبیدن / جنب خوردن /
ترد / شکسته / زود شکن /	جُم خوردن / یکان خوردن /
تغ و لغ / ریغماسی / ریغو /	اهتزاز در آمدن
زهری	اهتزاز: چاچومک / تیش /
هَشاشَة: زود شکنی / شکستندگی	ضربان
هَشك: چستان بالا کردن /	هَزَل: طنز / سُخریه / طعنه
چستان بالا کردن	هَزَل: شوخی کردن / مزاح گفتن
هَشيك: چستان بالا / چستان	/ بازی گرفتن
بالا	مَهْزَلَة: مسخرگی / لودگی
هَشَم: ترک برداشتن / ترک	هَزَلِي: هزلی / شوخگن
خوردن / خوردشدگی / خُرد	هَزَلِيَّة: نیمايش خنده آور /
کردن / درهم شکستن /	کولوی (فر)
منگنه کردن / پرس کردن / وَر	هَزِيل: بچمان / تیر مالی / سَت
شکست شدن / درهم کوبیدن	/ ضعیف
هَشَم: خُرد کردن / درهم	هَزَال: لاغری / نزاری
شکستن / منگنه کردن / پرس	هَزَم: تاراندن / شکست دادن /
کردن / درهم کوبیدن / تقه	بوق کسی را زدن
زدن	اِنْهَزَم: شکست خوردن / پاتیل
مَهْشَم: خُرد شده	در رفتن

هَشِيم: كاه / پوشال / پوسته /

سبوس

تَهْشَم: خرد شدگی / وَر

شکستگی

هَضْبَة: دامنه / گریوه / گریوه

هَضَم: گواریدن / هضم کردن

هَضَم: گوارش

هَضَم: گوارش

هَطَل: باریدن / ریختن

هَطُول: بارندگی / بارش / ریزش

/ فروریزی

هَفَا: لک زدن دل / هوای کسی

کردن / دل هوای .. کردن / دل

آب شدن / خیلی خیلی رفتن دل

هَفَوَة: نسیان / لغزش / خطا

هكتار: هكتار

هَيْكَل: بدنه / کالبد

هَيْكَل العَرَبَة: شاسی (فر)

هَيْكَل القَرَابِين: قریانگاه

هَيْكَل عَظْمِي: استخوانبندی /

اسکلت (فر)

هَيْكَل خَشَبِي: بدنه چوبی

هَيْكَلَة: سازمان دادن

تَهْكَم: طعنه زدن / تمسخر کردن

/ انک کردن / دست

انداختن / گنگل زدن

تَهْكَم: طَنَز / طَنَازِي / پنهان

سازی / وارونه گونی / استهزا

/ مَسْخَرَة / تَمَسْخُر / طعنه

تَهْكَمِي: طعنه آمیز / طعنه زدن /

طعنه ای / کتابه دار

هَلَب: لنگر

مَهْلَبِيَّة: باساق / فرنی / لرزانک

هَلَضْمَة: کلپتره حَرَف زدن /

دیمی حرف زدن

الهَلَع: نهیب

أَصَابَه الهَلَع: دل تُو ریختن /

چانه انداختن

هَلْفُوت: هشلهف / هکف /

جعلک / جعلق / جعلق /

دینگ / دبوری

هَلَك: مُردن / هلاک شدن

الَهْلَاكُ : هَلَاكَت / وِل / فَنَّا /
 نابودی / خرابی
 أَهْلَكَ : فنا کردن / نابود کردن
 اسْتَهْلَكَ : مَصْرَف کردن / تحلیل
 رفتن / از پا در آمدن
 مُسْتَهْلَكَ : سَابِیدَه
 مُسْتَهْلَكَ : مصرف کننده
 اسْتَهْلَاكَ : مَصْرَف
 اسْتَهْلَاكَ : مَصْرَف / (طبع)
 استعمالی
 هَلَّ : پَیدا شدن
 هِلَال : ماو نو / ماهِچَه / جِلال /
 هلال ماه
 هِلَالِ الشَّكْلِ : قَوْس / کمانه /
 هلالی شکل
 الْهِلَالُ الْأَحْمَرُ : جِلالِ سُرُخ
 هَلَّلَ / تَهْلِيل : یَللی زدن
 تَهَلَّلْتَ اسَارِيرَهُ : چین از ابرو
 گُشادن
 اسْتَهْلَّ : سَر آغاز کردن / دَر آمد
 کردن

اسْتَهْلَالَ : رَوگاه / آغاز / سَر آغاز
 / دَر آمد / سَر آمد / ابتدا / بدو
 اسْتَهْلَالِي : مُقَدِّمَاتِي
 مُسْتَهْلَّ : آغاز / ابتدا / بدو
 إِهْلِيلَجِي الشَّكْل : بَيْضِي
 هَلَّ؟ : آيا؟ مَکَر؟
 هَلَام : ژَلَاتِين
 هَلَامِي : ژَلَاتِين
 مَهْلَهْل : ژَنده
 هِلَهْلَه : بِل وِشو / بَلِشو / بَهْل
 بَشو
 هَلَوَسَه : سَرَام / خِيَال / خَطَائ
 جِس / إِغْفَال / تَوَهْم / تَجَسُّم
 هِلِيكُوَيْتَر : هَلِي كُوَيْتَر (انج)
 هَلِيُون (نَبَات) : مارچوبه
 هَمَجِي : بَرَبَرِي / وَحْشِي
 هَمَجِيَّة : بَرَبَرِيَّت / وَحْشِيگَرِي
 هَامِد : خاموش شده / بی روح /
 بیجان
 انْهَمَر : بَاریدن / ریختن
 مُنْهَمَر : سِيل آورده / سِيل آسا

انهمار: بارندگی / بارش / ریزش

/ فروری

مهراز: اسب انگیز / مهمیز

همس: توگوشی حرف زدن / در

گوشی کردن / سرگوشی سخن

گفتن / بیچ کردن / بیچ بیچ

کردن / فُچ فُچ کردن

همس / تهامس: درگوشی /

نجا / بیچ بیچ / بیچ پچه / بیچ

بیچ / فُچ فُچ

کثیر همس: پیچچو

هامش: مابه تفاوت / لبه /

حاشیه / حد / کنار

هامش الصفحه: زیر نوشت /

زیر نویس / پا ووقی

الی هامش المؤتمر: در حاشیه

کنفرانس

همش: رانده شده / (ج) رانده

شدگان

اهمک: فرو رفتن

منهمک: گرفتار ... / غرقه ...

اهمل: فروگذار کردن / شانه

خالی کردن

إهمال: قصور / إهمال /

فرااموشکاری / غفلت / فرو

گذاری

مهمل: سهل انگار / مسامحه

کار / فروگذار / برناس

مهملة (من ثمّل شؤون البيت

أولا تطيقها): شلخته

مهمل: سر راهی

هم / هموم: تلواسه / اندوه / بار

خاطر / پس زانو نشستن

مهم: مهم

مهمات الجيش: تجهیزات

مهمة / مهم: ماموریت / تکلیف

/ وظیفه / (ج) وظایف

مهموم: سردر گریبان / سردر

پیش / سرزیر / سرپتو / ناسه

/ دلخون / دلنگار / دلگیر

اهتم: توجه کردن / اعتنا کردن

مهمت: علاقه مند / در بند

اهتمام: توجه / پروا / اعتنا /

ملاحظه / رعایت

أهمية: مهمی

هم / هن: ایشان / اوشان

همام: با مناعت

همین: حکمفرما بودن / چیره

شدن / تسلط داشتن / تفوق

یافتن

همین: حکمفرما / حاکم /

مسلط

همینه: حاکمیت / تسخیر /

پیشوایی / برتری / تسلط / یو

تصرف / توسعه طلبی

همه: زمزمه / قروند / لند

لند / من من / غرغر / سخن

زیر آب

همه: زمزمه کردن / وزوز کردن

/ من من کردن / منگ منگ

کردن / تق زدن / تق تق کردن

/ نقه زدن / زیر آب حرف

زدن / قوزدن / غر زدن / غره

زدن / قرق کردن / غرغر کردن

/ کُندیدن / کُنده زدن / لند

ولند زدن / من من کردن /

جویده سخن گفتن

هندسه: هندسی

هندسی: هندسی

مهندس: مهندس

مهندس زراعی: برزیناس /

کشاورز

مهندس کیمیائی: مهندس شیمی

مهندس مدنی: مهندس راه

وساختمان

مهندس: پربراز / برازنده / خوش

پوش / سیخال مد / طرح دار /

تروتازه / تروتلیس / شیک

(فر)

تهندس: شیک کردن

هندام: آراستگی / پاکیزگی

الهند: هندوستان

الهند الصینیة: ماچین /

هندوچین

هِنْدی / هِنْدوسِی : چِنْدو /

هِنْدوی

هَانِم : خَانِم

هَنَّا : تَبْرِیک گُفْتَن

تَهْنِئَة : تَبْرِیک گویی

التَّهْنِائِی : تَبْرِیک / تَبْرِیکات

هَانِی : خَوْشَوَت / خوشحال /

وَلشَاد

هَنَاء : خَوْشی / سَعَادَت

هَنِيْء : نَوْش

هَنِيْنًا ! بَالِهَنَا وَالشُّفَا ! : نُوْشَانُوْش !

نَوْش باد ! گُوَارَا !

هَنَا : اَيْنَجَا

هَنَّاك : اَنَجَا

أَهْوَج : هَوْل / هَوْل وولا / سَبَك

سَر

يَهُودِي / يَهُود : جُود / جُهُود /

کَلْبِي / مُوسَى (ج) جُهُودَان

/ کَلْبِيَّان / مُوسَيَّان

الْيَهُودِيَّة : يَهُودِيَّت

مُنْهَار : بی پا / بی پَر ویا

اِنِهَارَ : فَرُو رِيختَن / در هم

شَكْسْتَن / تَبْيِيدَن / غَرَبِيْدَن /

غَرَمَبِيْدَن / قَرَمَبِيْدَن / رَمَبِيْدَن

/ بِهَم خُوْرَدَن / بَر چِيْدَه شَدَن

/ پَانِيْل در رَفْتَن

اِنِهِيَار : رَمِيْش / رِيْزِش / فَرُو

رِيختگی / فَرُوپاشی / بِهَم

خُوْرَدگی / اَضْمَحْلَال

اِنِهِيَار مُفَاجِئ : هَرِي تُو رِيختَن /

هَرِي پَانِيْن رِيختَن

تَهْوَر : تَبُوَا / بی باکی

تَهْوَر : بَارَنَانَه کَرْدَن / دُم دَر

آوَرْدَن / بی گَدَار بَاب زَدَن /

وَل پَدَرِيَا زَدَن / گَز نَکَرْدَه پَارَه

کَرْدَن

هَوَس : کِرِم / جُنُون / هَوَس

هَوَس پَد : يَهُوس اِفْتَادَن / يَهُوس

آمَدَن

مُهَوَّش : بَاز وَوَلَنگ / چَپ اَنْدَر

قِيچی / تَق وَلِي / چَم اَنْدَر

قِيچی / شَلَم شُورِيَا / شَلَم

شوروا / شلم شوفته / شغریفر
 / نار و تفرقه / کالیده / قانی
 و پاتی / قاراشمیش
 تَهِویش: بلوف زدن
 هالَه: سابود / هاله
 هَوَل: آب و تاب دادن / لاش
 گُذاشتن / مَبالنه کردن
 تَهِویل: اغراق / مَبالنه / اهن
 وتلپ / فلفل زرد چویه / فلفل
 سماق
 مَهْوَل: اهنی
 مَهْوَل: هابل
 هابَل: هنگفت / کلان / عالی
 هَوَلاء: اینان / اینها
 هُولنده: هلند
 هان: آسان شدن
 هان (ذُل): خوار شدن / پست
 شدن
 لَمْ يَهْنْ عَلَيْهِ أَنْ ...: وَلَشْ نِيَامَد ..
 مَهان: سیئه روی / خوار
 مِهین: توهین آمیز

هَوان: خواری / بزیاری / بی
 نَوانی / زیر دستی
 هَین: آسان
 استَهان: ناچیز پنداشتن / دَسْت
 کم گرفتن
 استَهانَه: ناچیز شُماری / سَبِک
 شُماری / سَهل گیری
 لا یُسْتَهانُ بِهِ: شایان / قابل
 تَوَجُّه / مِهیم
 اهان: آبرو بُردن / انک کردن: /
 دَسْت انداختن / استهزاء
 کردن / توهین کردن / پنی
 پخاک مالیدن / به گُه کشیدن
 / بَد حَرْفی کردن
 اِهانَه: نیمسوز / توهین / بَد
 حَرْفی
 تَهاوُن: فروگذاری / لَینَت /
 مُسامحه کاری / شلی /
 اغماض / ناچیز شُماری /
 سَبِک شُماری / سَهل گیری: /
 سَهل انگاری

تَهاوُن: ناچیز پنداشتن / دَسْت

کَم گرفتن

امْتَهَن (~ مَهَنَة): پیشه گرفتن

امْتَهَن (اِبْتَذَل): نَنگین کردن / بَد

استعمال کردن / بَد پِکار بردن

/ بَد رفتاری کردن نسبت به /

سوء استفاده کردن از / ضایع

کردن

امْتِهان: بیمزگی / بیانی / پیشرها

اُفتادگی / ابتذال / کاجول

هاوُن: دنگ / پادنگ / جوغَن

/ هاون

هاوُن دَقّ الأرز: دنگ

الهوینا (یَمَشِي ~): گلچین رفتن

هو / هی: او / وی

ها هو! اینک!

هوْبَة: نام و نشان / هویت /

صمانی

بطاقة الهویَة / بطاقة شخصیه:

سجل / شناسنامه / کارترو

شناسانی

هَوَى / یهوی: دل بستن

هَوَى (سَقَطَ): اُفتادن

هَوَى (میل): کام

هَوَى / أهواء: هوی و هوس /

بوالهوس

تَهوِيَة: باد دادن / باد کردن / باد

گیری / تَهوِيَة / تَجْدِيذُ هَوَا

عَلَى الهَوَاء: زنده

هَوَايَة: باد پروا / نَفْس کش

هاوِيَة: پرتگاه

هَواء: هوا / باد

هَوَانِي (بَغْزَالَة): هُرُری /

هرهری مذهب / دمدمی /

هَوَسْران / هَوَسْباز / بُلْهَوَس /

بوالهوس / (عم) هَرْدَمبیل

هَوَانِي (ایریال): آنتِن (فر)

هَوَانِي (جَوِي): هَوَانِي / هَوَانِي

هَوَانِي التَلْفِزِيُون: آنتِن تَلْوِيزِيُون

هَوَايَة: سَرگرمی

هاو: دوستار / غیر جرفه ای /

عَلَاقَمَنْد / آماتور (فر)

هَيْئَةُ التَّحْكِيم : هیئت مُنصفه / داورگان / ژوری (انج)	هَيَّا : آماد / راه انداختن / تهیه کردن / حاضر کردن / تیار کردن
الْهَيْئَةُ التَّشْرِيعِيَّة : هَيْئَةُ مَقْنَنَه الْهَيْئَةُ الدَّوْلِيَّة لِلطَّيْرَان المَدْنِي :	هَيَّا السَّاحَة لـ ... : زَمِينَه ساختن / زَمِينَه قَرَاهَم کردن تَهْيَا : پَا اُفتادن / آماده شدن / حاضر شدن
سازمان بَيْنَ الْوَلَيَّيْ حَوَائِمَانِي كشوری	تَهْيَةُ : زَمِينَه سازی / آمادگی / آماده سازی / آماوش / آرایش / تهیه / تهیه مقدمات / تدارك / پستایش / آرایش / آماوش
الْهَيْئَةُ الْعَامَّةُ لِلْآثَار : انجْمَن آثار وَلِي	تَهْيَةُ الْأَجْوَاء : زَمِينَه سازی مُهَيَّا : سازمند / آماده هَيْئَةُ (إِدَارَة) : انجْمَن / اداره / هَيْئَت / هیات / سازمان / بُنْيَاد / کادر (فر)
هَيْئَات : تاسیسات / تشکیلات هَيْئَةُ الْإِسْتِعْلَامَات : إدارة استخبارات	هَيْئَةُ (شَكْل) : ریخت / دک وَبُوز / پَک وِبُوز / تَک وِبُوز / تَن وُتُوش هَيْئَةُ التَّدْرِيس : کادر آموزشی
هَيْئَةُ الْأَغْذِيَّة وَالزَّرَاعَة (فاو) :	
سازمان خَوَار وبار وکشاورزی	
هَيْئَةُ التَّحْرِير : هَيْئَةُ نَوَسْنَدَه / هیئت کارکنان روزنامه	
هَيْئَةُ الْحُكَّام : هَيْئَةُ دَاوَرَان	
هَيْئَةُ الصَّحَّة الْعَالَمِيَّة : سازمان بهداشت جهانی	
هَيْئَةُ الطَّاقَة الذَّرَوِيَّة : سازمان انرژی اتمی	
هَيْئَةُ الْمُحَلِّفِينَ : ژوری (انج)	

هَيْئَةُ الطَّاقَةِ الْعَالَمِيَّةِ : سازمان
بَيْنَ الْعَالَمِيَّاتِ : بین‌المللی / اینترنِی
هَيْئَةُ النَّقْلِ الْعَامِ : شرکت و اجود
التوبو سرائی
هَيْئَةُ الْيُونِسكو : سازمان تَرَبِّی
وعلمی و فرهنگی و لِّل متجد
عِلْمُ الْهَيْئَةِ : هَيْئَت / هَيَات /
ستاره شناسی / اختر شناسی /
هَيْئَتِ شِنَاسِ
مَهَابَةٌ : شِكْوَه / حُرْمَت / فرهی
هَيْبَةٌ : طَمْطَرَاق / آروند / هَيْمَنَه
مَهِيْبٌ / مَهَابٌ : سَرِ افراز / مُجَلَّل
/ با شکوه / وَزِن / مَتِن
هَاجٌ : أَشْفَتَن / پَرِشان کردن /
سَراسیمه شدن / مرمر کردن /
به مرمر افتادن
هَانِجٌ : أَشْفَتَه / مُضْطَرِب / یاغی /
دمان / براق / پُر آشوب
هَيَّاجٌ : هیجان

هَيْجٌ / أَهَاجٌ : تحریک کردن /
پَرِشان کردن / پِکار انداختن
/ أَشْفَتَه کردن
هَيْجٌ / أَهَاجٌ (~ جنسِیاً) : مُرْمُرُ
کردن
هَيْصَةٌ : جَنْجَالٌ / غوغا / جار
و جَنْجَالٌ / خروش / هارت
و هورت / علم شنگه / الم
شنگه / علم صراط / علم
صلوه / زرت و زورت / شات
و شوت / عروتنیز / سردنگ /
غریو / قور قور / های وهوی
مَهِيَّاصٌ : بازِگوش / دَبَه
مَهِيصَةٌ : بازِگوشی
مَهِيصَةُ الْجَنَاحِ : عُنُقُ مُنْكَسِرَه /
قمصور و فزرت / خل و چل
هَيْفَاءٌ : باریک اندام
هَانَمٌ (شارد) : سَرِ پَهْوَا / سَرِ
هَوَای

هائِمَ عَلٰی وَجِهہ : سَلَنَدَر / آوارہ
 / هَر جَا گَرَد / حَسَن وَلہ /
 سَگ حَسَن وَلہ / خانہ پَدُوش
 هَامَ (شَرَدَ) : دَل بَاخْتَن
 هَامَ عَلٰی وَجِهہ : دَر پَدَر شَدَن /
 جَا پِجَا شَدَن / چَاچُول زَدَن /
 پُرسہ زَدَن / آوارہ شَدَن / وَل
 گَر دِیَدَن

هِيَام : شِیْتِگِی / شِیدَانِی /
 نَظَر بَازِی / جَا پِجَانِی / سَر
 گِردَانِی وَیِ هَدَنِی
 هِیدِرُوجِیَن : هِیدِرُؤَن (فَر)
 هِیِر وَغَلِیْفِی : هِیِر وَغَلِیْف
 هِیِر وَیِن : هِر وَئِیَن / (عَم) هِر

وَبَر: کَرک / پَرز
 دُو وَبَر: پَشمالو
 اَوْبَاش: غَوَا / رَجَّالَه
 وَاِبِلْ (~ من ...): سَبِيل (سَبَلی از
 ...)

وَبَاء: وَبَا / اِبْیَیْمی (فر)
 مَوْبُوء: اَقَت زَدَه
 وَقَد: بادزنام / تیرِک / دیرِک /
 لَنگَر
 وَتَر: کمان / رَشْتَه / نَخ / قَطَار
 وَتَر الکَمَان: بونقار / زو کمان
 وَتَرِی: کماندار
 تَوْتَر: پَرْت شدن / چَشَم آب
 نَخوردن
 تَوْتَرَت العَلَاَقَات: مِیَانَه بِه هَم
 خوردن / مِیَانَه خَرَاب بودن /
 مِیَانَه شکر آب شدن
 مُتَوْتَر (شَخْص ~): دِلَوِاِس /
 یَنگَران / دِل یَنگَران / پَرِشان
 خَاطِر / بِي حَوَاس / پَرَاگَنده
 خَاطِر

وَابُور زَلَط: جاده صاف کن
 وات: وات (انج)
 وَاَد: زنده پِگور کردن
 تُوْدَه: دَقَت / مَوَاطِلَت / تَوَجُّه /
 سَنجیدگی / سَنجِش / آهَنگی
 بَر رَس / لَفَت و لعاب /
 دِلَوِاِس
 وَاَشِنَطُن: وَاَشِنَگَن
 وَاَهَم: هَمگُذاری کردن /
 مَوَافَقَت کردن
 مَوَاَهَمَه: مَوَافَقَت / مَطَابَقَت
 وِنَام: هَمَاهَنگی / تَوَافُق /
 سازگاری
 وَبَخ: بَکوهیدن / بَکوهش کردن
 سَرَزِش کردن
 تَوْبِیخ: سَرَاکوب / سَرَاکوفت

مُتَوَتِّر (شبه ~) : پَرِشان / پُر

کُشِش / پُر خاش / پُر جَنب

وَجُوش

تَوَتَّر : نیرگی / دَغْدَغه / پَرِشانی

/ تَشْج / بُحران / سَفَتی /

کُشِش / فُشار

تَوَتَّرَات دَوْلِيَّة : تَشْجَاتِ بَيْنَ

الوَلَلِی

تَوَاتَر : پی در پی آمدن

تَوَاتَر : پی رَفت / تَوَالِی / تَرادُف

مُتَوَاتِر : پی در پی / پیایی /

پیگیر / پی هم / دم ریز /

قُطور

مَوْتَوَر : پَرانگیخته / تَحْرِیک

کرده

وَتِيرَة : رَوَال

عَلَى وَتِيرَة وَاحِدَة : بِطَوَرِ یَکسان

/ بِطَوَرِ یَکَتَوَاحَت

وَتِير : دنگال / گَرَم وَنَرَم

وَتَقَّ بِه : اِعْتِمَاد داشتن / مُطْمَئِن

بودن / پُشت گرمی داشتن به

وَتَقَّ تَوَثِيقًا : تَصَدِيق کردن /

اِعْتِبَار دادن / سَنَدِيت دادن /

رَسْمِيت دادن

لَا يُوثِقُ به : نَا مُعْتَمَد

ثَقَّة : اطمینان

الثَقَّة بِالنَّفْس : اِطْمِئِنَان بِخَوِيش

مَوْتَوَق : مُعْتَبَر / مَوْتَق

وِثَاق : پَا بَند / پَا بَيند / پَا وَند /

پَا بَوَند / خَلِیلِی / بَخو / شِکَال

وَتِيق : مُحْكَم / سَخْت / قَوِی

وَتِيق الصَّلَة بِه : وَابِستَه به /

مَرَبُوط به / مُطَابِق

وَتِيقَة / وَثَاق : سَنَد / (ج) اسناد

/ مَدَارِک

وِثَاقِی : اسنادی

تَوَثِيق : گَوَاهِی مَحْضَرِی

مَوْتَق : سَر دَفْتَر اسناد رَسْمِی

مِيشَاق : مَنشور / عَهْدنامَه

المِيشَاقِ الوَطَنِی : عَهْدنامَه وَلِی

وَتَن : بُت

وَتَنی : بُت پَرست

الْوُجُودُ: هَتی / مَوْجُودِیت / قَبُومِیَّت	الْوُكْنِیَّةُ: بُت پَرستی / شمایل پَرستی
الْوُجُودِیَّةُ (فَلَسَفَة): هَتی گِرانی / اگزِستانسِیالِیزم (فر)	یَجِبُ: بایَد (بایستن) کَمَا یَجِبُ: بِقَاعَدَه
أَوْجَزَ: خُلاصَه کردن / کُوتاه کردن	واجِب / واجِبَات: وَظِیفَه / (ج) وَظَایِف
إِيجَاز: اِیجاز / کُوتاهی / اِختِصار	واجِب السَّدَاد: پُر دَاخَتَنی / دَا دَنی
بِإِيجَازٍ: بِالْجُمْلَه / بِطَوَرِ خُلاصَه مُوجَز (اسم): مُخْتَصَر / خُلاصَه / باشتاب	واجِب النِّفَاز: حَتَمِ الاجْرا وَجِبَة: وَعَدَه / شِکَم
مُوجَز (صِفَة): مُوجَز / کُوتاه / مُخْتَصَر / مُجَمَل / فَشْرُدَه / چکیده	إِيجَایَات: مُثَبَّت إِيجَایَات: مَحَارِن
تَوَجَّسَ: چَشْمِ آبِ نَخُورْدَن وَجَعٌ / أَوْجَاع: دَرْد / رَنج / رَحْمَت / دردها	اسْتَوْجَبَ: اِیجاب کردن وَجَدَ: یافتن أَوْجَدَ: آفَرِیدَن
وَجَعِ دِماغ: هِجَل أَوْجَع: دَرْد دادن / رَنج دادن تَوَجَّع: اِهْنِ واوهون	إِيجَاد: اِحداث إِيجَادُ حَلٍّ: راه پَیدا کردن / مَحْمَلِ پَیدا کردن
تَوَجَّع: دَرْد کَشِیدَن / رَنج بُردَن	وُجْدَان: درون وُجْدَانی: قَلْبی المَوْجُودُ مِنَ الطَّعَامِ: ما حَضَر

مُوجَّهٌ: هدایت شده	مُوجِعٌ: دردناک / بُر داغ
وَجْهٌ: رُو پُرو شدن / رُو پُرو	وَجَلٌ: واهمه
کردن	وَجَمٌ: لال شدن
واجبه: نما / پیشانی	واجِمٌ: چشم به راه / لال /
وَجْهٌ: راهنمایی کردن	ساکت
وَجْهَ الْعَمَلَةِ: رُوی سکه	وَجَنَةٌ: گون / رُخسار / عذار
وَجْهًا لَوْجَه: رُو پُرو / رُو یارو	وَجْهٌ / وُجُوهُ: رُوی / صُورَت /
وَجْهَةٌ: سَت / طَرَف / رویکرد	چهره
وَجْهَةٌ نَظَرٌ: چشم انداز / نَظَرگاه	جَهَةٌ: سُو / سُوی / وَر
/ نُقْطَه نَظَر	الْجَهَّاتُ الْأَصْلِيَّةُ الْأَرْبَعُ: چار
تَوَجَّهَ: رَهْیافت / مَشی / سَت	حَد
گیری / تَمَایُل / رَوَند	الْجَهَّاتُ الْمُخْتَصَّةُ: مقامات
تَوَجَّهَ إِلَى: پُرداختن / سَر زدن /	ذَبِیْط / مقامات مَرَبوطه
رُخ نِهادن / رَهْیابار ... شدن /	ذُو اتْجَاهَیْن: دوسره
روی کردن / رُو انداختن / رو	شارع ذُو اتْجَاهٍ واحد: خیابان
زدن / آهنگ کردن	بِکَطْرَه
تَوَجَّهَ: رُو آوردن / رُوی آوردن	فی مُوَاْجَهَةٍ ...: دَر برابر ...
اتْجَاه: رَهْیافت / مَسیر / رَوَند	لَوْجَه الله: نَذری
اتْجَاه فِکْرِی: مَکْتَب	مِنْ کُلِّ اتْجَاه: چَهار ضَرِبَه
اتْجَاهات الرأی العام: تَمَایلات	مُوَاْجِهَةٌ: رُو پُرو / رُو یارو
افکار عُمومی	مُوَاْجَهَةٌ: رُو یاروئی

أَحَدَ عَشَرَ: یازده	الاتجاه السائد: مسیر اصلی
العادی عَشَرَ: یازدهم /	الاتجاهات السیاسیة:
یازدهمین	گرایشهای سیاسی / تمایلات
أَحَادِي: یکطرف / یک جانبه /	سیاسی
یکسو / یک پهلو / تکپار /	توجیه: راهنمایی / (طبع) سمت
یکه	دهی
أَحَادِي ...: تک ... / یک ...	التوجيهية: دیپلم متفرقه / دیپلم
أَحَادِي الخَلِيَّة: یک پاخته ای	دبیرستانی
أَحَادِي الدُّرَّة: یک انمی	وَجِيه: شخص / برجسته / والا
تَوَحَّد: هم سانی	وَحَدَّ: متحد کردن / یکی کردن /
تَوَحَّد: یکی شدن	تک ساختن / یک کاسه
تَوَحِيد: تکسازی / یکی سازی	کردن
تَوَحِيد (أديان): یکتا پرستی /	واحد: یک
توحید گرائی	واحد واحد: یک بند / یک به
مُتَّحِد: واحد / متحد	یک / یک بیک / یک روال
مُوَحَّد: یکتا پرست / موحد /	یکان / فردافر / سوا سوا / ما
پیرو توحید / توحید گرای	سوا
مُوَحَّد: یک دست / فرودست /	الأحد (يَوْمٌ ~): یکشنبه
هم رنگ / هم آهنگ /	أحد الشعانين: یکشنبه ساعنین
یکسان	أحدهما الآخر: همدیگر /
وَحْدَة (غزلة): تنهائی	یکدیگر

وَحْدَة: یگانگی / اتحاد /

وَحَدَت

وَحْدَة / وِحدات: واحد /

واچدها

وَحْدَة أَرْضِي الدَّوْلَة: تَمَامِيَّت

قَلَمُ وَكُشُور

الوَحْدَة الوَطَنِيَّة: وَحَدَت وِلَى

وَحْدَة سَكْنِيَّة: واحد مَسْكُونِي

وَحْدَة صَحِيَّة / وَحْدَة عِلَاجِيَّة:

يَتِمَّارْگَاه / دَرْمَانْگَاه

وَحْدَة عَسْكَرِيَّة: رَسَد

وَحْدَة قِيَاس: واحد

وِحدات اِمْدَاد رَمْزِيَّة:

واچدهای نِمُونَه بُشْتِيَانِي

وَحِيد (اِبْن ~ / بِنْت ~)؛ يَكِي

يَك دَانَه / دَرْدَانَه

وَحِيد (وَحْدَه): تَنَهَا / تَك وَتَنَهَا

وَحِيد / اَوْحَد: يَگَانَه

وَحِيد الْقَرْن: کَرْدَن

وَحِيدٌ بِلَا زَوْجَةٍ اَوْ اَبْنَاءَ: يَالْقُوز

الْاِتِّحَاد: اِتِّحاد

اِتِّحَدَ: دَسْت يَكِي شَدَن / هَم

دَسْت شَدَن / مَتَّق كَرْدَن / يَهَم

پيوستن

اِتِّحاد (رَابِطَة): اِتِّحَادِيَّة / اِنْجَمَن

اِتِّحاد الْأَعْمَالِ الْحُرَّة: اِتِّحَادِيَّة

مَشَاغِلْ آزَاد

اِتِّحاد الطُّلَاب: اِنْجَمَن

دانشجویان

اِتِّحاد الْعَالَمِ الْإِسْلَامِي: اِتِّحاد

جَهَانِ اِسْلَام

اِتِّحاد الْعُمَال: اِتِّحَادِيَّة کَارْگَرِي

اِتِّحاد الْکُتَّاب: اِتِّحَادِيَّة

نویسندگان

اِتِّحادٌ بَيْنَ دَوْلَ: فِدُوراسِيُون (فر)

اِتِّحاد شُرُکَات: کُنْسِرْسِيُون (فر)

اِتِّحاد مُنتَجِبِيْن: کَارِيَتَل (انج)

اِتِّحادات: تَشْکِيلات

الْاِتِّحاد الْقَوْمِي: اِتِّحاد وِلَى

الْاِتِّحاد السُّوْفِيَّتِي السَّابِق:

اِتِّحاد شُورَوِي پِشِين

اِتِّحادِي: فِدُورَالِي / اِتِّحادِي

إِيحَاهُ: تفهيم / تلقين / ايهام /
إلقاء

مُسْتَوْحَى مِنْ: مُلْهِمٌ از

وَحَزْ: خَرَّاش دادن

وَحَزْ: نیش

الْوَحْزُ بِالْأَيْمَرِ: طَبُّ سَوْزَنِي

وَحِيمٌ: بَدِ خِيم

تَوَحَّى الْحَذَرَ مِنْ: حَذَرَ کردن /

بر حذر بودن / زنهار دادن

وَدَجٌ: وداج

وَدٌ / مَوْدَةٌ / وِداد: صَمِيبَةٌ /

مَوْدَتْ / مِهْرَانِي / خَوْشِرُونِي /

گرمی

أَبْدَى الْوَدَّ: یاری کردن

تَوَدَّدَ: گرم گرفتن / قُرْبَانِ صَدَقَه

رَفْتَن / جَلَبِ لُطْف کردن

وَدُود: مِهْرَان / خوشرو

أَوْدَعَ / إِيْدَاع: سِهْرَدَن / سِهْرَدَه

گذاردن

أَوْدَعَهُ الثُّرَى: چال کردن / زیر

خاک کردن

وَحْدَانِيَّةً (أَدِيَان): يَكْتَانِي /

وَحْدَانِيَّت / أَحَدِيَّت

وَحْشٌ: غَفْرِيَّت / هِيولا /

اعجوبه / عظيم الجشه

وَحْشَةٌ: وَحْشَت / بِيگانگی /

غُرَّت

أَوْحَشْتُنَا!: جَابَتْ خَالِي نَبَاشْد!

وَحْشِيَّةً / تَوَحَّشٌ: وَحْشِيْگَرِي /

دَد و دَام / بِيَرَحْمِي

تَوَحَّشٌ: هَار شدن

مَتَوَحَّشٌ: دَرَنده / وَحْشِي

مُوَحَّشٌ: مَتْرُوك / وِيران

وَحْلٌ: لَبَن

وَحْمٌ: نَاسَه / وِيار / آرمه /

آروزانه / شَفْتَر

تَوَحَّمْتُ: نَاسَه شدن / شَفْتَر

چیدن

وَحْمَةٌ: خَالِ مَوْلُودِي / لَکَه

مَوْلُودِي / ماه گرفتن

وَحْيٌ: وَحْي / إلقاء

أَوْحَى: إلقاء کردن

وَرِث: وارث	مُودَع: سپارنده
الْوَرَاةُ (علم ~): ژنتیک (فر)	دَعَكْ من: پهل!
إِثْر: إِرث / میراث / ارثیه / ما	دَعَة / وداعة: دلجوئی /
تَرَک / تَرَکه غیر منقول / مُرده	خونسردی / مِلایَمَت / اِرفاق
ریگ	مُسْتَوَدَع: انبار / انبار کالا /
إِثْرِي: موروثی / اِرثی	بارخانه / مَخْزَن
میراث: إِرث / میراث / ارثیه /	مُسْتَوَدَع السِّلَاح: زرادخانه
ماترک	وَدَاعًا! خُدا حَافِظ! خُدا
مُتَوَارِث: موروثی / اِرثی	نِگهدار!
وِراثَة: جا نشینی	وَدَع: خُدا حَافِظی کردن / از ...
تُراث: قَرهنگ	خُدا نِگهداری کردن / بَدَرَقه
التُّراث القَوِمی: میراثِ ویلی	کردن / پَدُرود گفتن
الوَرِث الشرعی: وارِث قانونی	وَدِیع: مُلایِم / لطیف
وَرَدَ: وارد شدن	وَدِیعَة: سِپَرده / امانتی
وَرَد (شَجَر الـ ~): کُلبَن	وَاد / وُدیان: دَره / جلگه
وَرَدَ: تَأمین کردن / تَدَارُک دیدن	بِالوَرَب: اُربب / اُریف
وارد: رَسیده	مُوارِبة: دُرُوغگوئی / حَرَفِ دو
إِیراد / إِیرادات: وارد / دَرآمد	پَهلو
/ سَرآمد / عایدی / (ج)	بِلا مُوارِبة: رَک وِراست / صاف
عایدات	وِیوست کَنده
وَارِد حَدِیثًا: نو رَسیده	وَرَث: إِرث بُردن

وَرِيد: سیاهرگ / شاهرگ	مَوْرِد (مَصْدَر): منبَع / منشاء
وَرِشَة: کارگاه / تعمیرگاه	مَوْرِد (مَنْهَل): چشمه
وَرِشَة مِیکانیکِی: تعمیرگاه مِیکانیک	مَوْرِد / مَوَارِد: دَخْل / عایدی / بازده / دَرآمد / (ج) دَرآمدها
وَرَط: گرفتار کردن / مشمول کردن / بهم پیچیدن / خفت	مَوَارِد: مَنابع / (طبع) ذخیره ها وَرْد / اَوْراد: وُرد / اوراد
انداختن / میانہ برهَم زدن / آشفتہ کردن / به نزاع	اِیرادات سَنَوِیَّة: عایدات سالیانه
انداختن / دُچار کردن	تَوَارِد الخَوَاطِر: دو هَم اندیشی / دور آگاهی / یَله پانی (فر)
تَوَرَط: دَرگیر شدن / گیر کردن / پا بَست شدن / پا پیچ شدن / پا بَند شدن / پا دَرگِل فرو	تَوَريد: سورات رساندن مُورِد: آذوقه رَسان / سورات
رفتن / پاگیر شدن / به تور	جی
خوردن / پتور افتادن / پا پدام افتادن	اِسْتَوَرَد: وارد کردن مُسْتَوَرَد: وارداتی
وَرطه: پای دَر بَند / پا بَست / بِن بَست / وَرطه	مُسْتَوَرَد: وارد کُننده اِستیراد: ورود / واردات
وَرطه المَلِک (شَطَرَنج): مات / پات	وَرْدَة: کُل
مُتَوَرَط: پای دَر بَند / پا بَست / دَست اندر کار / دَست دَر کار	وَرْدِی (کُون): صورتی مُتَوَرَد: سَر سِزی وَرْدِیَّة: نوشتکار / شیفَت کار

أوراقٌ مَالِيَّةٌ : اوراقِ بَهادار	تَوْرُطٌ : دَرگیری
أوراقُ الإِعْتِمَادِ : رَوانامه /	تَوْرِيحٌ : پَرهیزیدن
اعتبارنامه / استوارنامه	وَرِيحٌ : دینداری / خُداشناسی /
تَوْرِيقٌ : پیرایش	خُدا تَرسی
وَرَأَقٌ : صَحَافٌ / کتابفروش	وَرِيحٌ : مُتَشَرِّعٌ / پَرهیزگار /
وَرِكٌ : باسن / کپل (معر)	شاهنده / سَیِّدکار / وارسته
وَرَمٌ : وَرَمٌ / ماس / بَرآمدگی	وَرَقٌ / وَرَقَةٌ : کاغذ / برگ
وَرَمٌ حَبِیثٌ : دَشل / تومور (فر)	وَرَقُ البَرَدِ : بَرَدی / دَرخت
تَوْرَمٌ : مَتَوْرَمٌ شدن / باد کردن /	کاغذ / پاپیروس (فر)
باد آوردن / پُف کردن	وَرَقُ الحائِظِ : کاغذِ دیواری
تَوْرَمٌ : بَرآمدگی / بالا رفتگی /	وَرَقُ الشَّجَرِ : برگ
بَرجستگی / آماس / باد کردگی	وَرَقُ الوَرْدِ : کُلْبَر
مَتَوْرَمٌ : آماس دار / باد کرده /	وَرَقُ سُلُوفانٍ : کاغذِ سلوفان
باد دار / پلغ زده	وَرَقٌ مُذَهَّبٌ : زَر ورق
وَرَنِشٌ : واکس (انج)	وَرَقٌ مَقْوًى : مَقْوًى / کَارَتُن (فر)
وَرَاءُ : پَس / واپس	وَرَقٌ مَلَوْنٌ : کاغذِ الوان
وَرَاءُ (فی عَقِب) : پی ...	وَرَقَةٌ عَمَلٌ : آئین نامه / آیین نامه
إِلَى الوَرَاءِ : به عَقِب	وَرَقًى : کاغذی
ما وَراءَ البَحَارِ : ما وراءِ بحار	أوراقُ التَّرْشِیحِ لِعَضْوَةِ
ما وَراءَ النُّهْرِ : ما وراءِ قَفَقاز	الْبَرلمانِ : اوراقِ نامزده
مِنْ وَراءَ ظَهْرِ ... : قَرَأَ رُوی ...	وَمَکَالَت

وَزَارَةُ الزَّرَاعَةِ: وَزَارَتُ	وَرَاهُ شُغْلُهُ: كَارِ رَاسَاخْتَن
كشاورزی	تَوَارِي: پنهان شدن
وَزَارَةُ الشُّؤْنِ الاجْتِمَاعِيَّةِ:	قَوِيَّة: بُو دَادَن / آب برداشتن /
وَزَارَتُ امُورِ اجْتِمَاعِي	إِبْهَام / تَجَنُّس
وَزَارَةُ الصَّحَّةِ: وَزَارَتُ يَهْدَارِي	إِوْرَةُ: غَاز / قَاز
وَزَارَةُ الطَّاقَةِ: وَزَارَتُ إِيْرِي	مَقَرَّ الوَزَارَةِ: وَزَارَتْخَانَه
وَزَارَةُ الْعَدْلِ: وَزَارَتُ دَادْگُسْتَرِي	وَزَارَةِ: وَزَارَتُ
وَزَارَةُ الْعَمَلِ / الْقَوَى الْعَامِلَةِ:	وَزَارَةُ الْإِسْكَانِ وَالتَّعْمِيرِ:
وَزَارَتُ كَار	وَزَارَتُ آبَادَانِي وَمَسْكِن
وَزَارَةُ الْمَالِيَّةِ: وَزَارَتُ دَارَانِي	وَزَارَةُ الْإِعْلَامِ: وَزَارَتُ تَبْلِيغَات
وَزَارَةُ الْمَوَاصِلَاتِ: وَزَارَتُ	وَزَارَةُ الْبِتْرُولِ: وَزَارَتُ نَقَتْ
ارتباطات	وَزَارَةُ التَّجَارَةِ: وَزَارَتُ
وَزَارِي: وَزَارَتِي	بازرگانی
وَزِيرُ الدَّوْلَةِ لِلشُّؤْنِ الْخَارِجِيَّةِ	وَزَارَةُ الثَّقَافَةِ: وَزَارَتُ قَرَهَنگ
: وَزِيرُ مُشَاوِرِ أُمُورِ خَارِجِي	وَزَارَةُ الْحَرَبِيَّةِ: وَزَارَتُ جَنگ
وَزِير: وَزِير	وَزَارَةُ الْخَارِجِيَّةِ: وَزَارَتُ
وَزِيرٌ مُقَوَّضٌ: وَزِيرٌ مُخْتَار	خارجہ
الْوَزِيرُ (شَطْرَنْج): قَرَزِين	وَزَارَةُ الْخِزَانَةِ: وَزَارَتُ خِزَانَه
وَزُيْعٌ: پَخْش کردن / فَال فال	داری
کَرْدَن / تَقَس کردن / سَرَشْکِن	وَزَارَةُ الْدَاخِلِيَّةِ: وَزَارَتُ کَشُور
کَرْدَن	وَزَارَةُ الدَّفَاعِ: وَزَارَتُ دِفَاع

مِيزَان قَبَّانی: قَبَّان / کپان (معر) /

کَرستون

المِيزَان (مِرْجُ) ~: گِیروانکِه /

مِرْجِ مِيزَان

مُوازَنَة / مِيزَانِيَة: تَرازنامِه /

بُودجِه (فر)

المُوازَنَة السَّنَوِيَّة: بُودجِه

سَالِيَانِه

تَوَازِي: موازات / بَرايَرِي

مُوازِي: مُوازي

اَتَّسَحَ: چَرک شدن

وِيسَخ: نَابَاک / چَرک / چَرکِين /

کَنيف

وِسَادَة: بالين / باليش / بالشت /

زِيرگوشِي / زِير سَرِي / تَشکِچِه

تَوَسَّطَ: پَا دَر بِيَانِي کردن /

بِيَانجِي گُري کردن / بِيَانجِي

شدن / بِيَانِه گِيري کردن /

وَسَاطَتَ کردن / بِيَانِه رَا

گِرَفْتَن / رِيش گِيرو دادن

وَاسِطَة (کوسَة): پَارَتِي بازِي

تَوَزيِع الرِّحْمَة عَلَي رُوح المَيِّت:

خَير کردن

وَزَنَ: سَنجِيدَن / وَزَن کردن /

وَزَن داشتن

وَزَن: سَنج / وَزَنِه

وَزَن الدَّيْک: خَرُوس وَزَن

وَزَن الشَّعَر: وَزَن شِعر

وَزَن خَفِيف الثَّقِيل: نِیم سَنگِين

وَزَن زَائِد: اِضافَه بار

الوَزَن الخَالِص: ظَرَفِيستَ خَالِص

بِالوَزَن (لَا بِالْعَدَد): کَش وَمَنِي

اَتْرَازَن: سَنگِينِي / مَتَانَت

تَوَازُن: مُوازَنَة / تَوَازُن / تَعَادُل /

بِالانْس (فر)

مَتَزَن: سَنگِين

وَازَنَ: هَم سَنگ کردن / مُوازَنَة

کردن / تَوَازُن کردن

مِيزَان: تَرازُو

مِيزَان البَنَاء: شَاغُول / شَاغُول

مِيزَان الحَرَارَة: گَرما سَنج

مِيزَان المَاء: طَرَّاز / گُونِيا

مُتَوَسِّطُ الْحَجَمِ: جَرْدَ / چار	وَسَائِلُ: رَسَانَهُ هَا
دانگ	وَسَاطَةُ: پَامَرْدی / وَرْقَانی
مُتَوَسِّطُ الْقَامَةِ: میَانِ بَالَا	وَسِیْطُ: بَابِیْزَن / مِبَانَجی / پَامَرْد
مُتَوَسِّطُ النُّضْجِ: عَلِی	/ وَرْقَان / وَاسِطَه / کَارِگُشَا
وَسِعَ / اتَّسَعَ لَ...: کُنْجِیدَن	وَسِیْطُ تِجَارِی: پَادِکَانَ / دَاسْتَار
اتَّسَعَ: جَا دَاشْتَن / وِسْعَت دَاشْتَن	/ دَلَال / حَقَّ الْعَمَلِ کَار
/ وِسْعَت یَافْتَن	وَسِیْطُ دَوْلِی: مِیَانَجِی بَیْنَ الْوَلَلِی
وَاسِعٌ: جَا دَار / قَرَاخ / قَرَاخَنَک	یَقُومُ بِدَوْرِ الْوَسِیْطِ: نَقْشَر
/ وَسِج / گُشَادَه / گُشَاد /	وِیَانِجِیگَرِی رَا اِیْقَا مِی کَنْد
شَایِگَانَ / پَهَنَاوَر	الْوَسْطَى (إِصْبَعٍ): اَنگِشْتَر مِیَان /
وَاسِعُ الْإِنتِشَارِ: کَثِیرُ الْإِنتِشَار	وُسْطَى
وَاسِعُ الْأَفْقِ: نَظَرِ بَلَنْد	وَسْطِیَّة: مِیَانَه رُوی / مِلَایَمَت /
وَاسِعُ الْمَعْرِفَةِ: آگَاہ / مِتْبَحَر /	مِدَارَا / اِعْتِدَال
آمُوزَنْدَه / دَانَا	وَسْطُ: مِیَانَه / وَاسِط
سَعَةً: ظَرْفِیَّت	وَسْطُ (مُحِیْطُ): مُحِیْط
وَسِعَ: کُتَرْدَن	أَوَسَاطُ: مُحَافِظِل
تَوَسَّعَ: کُتَرْدَن	أَوَسَاطُ رَسْمِیَّة: مُحَافِظِلِ رَسْمِی
تَوَسَّعَ / تَوَسُّعِیَّة: تَوَسُّعَه طَلَبِی	أَوَسَاطُ شَعْبِیَّة: مُحَافِظِلِ مَرْدُمِی
تَوَسَّعَ / تَوَسُّعِیَّة: کُتَرِش	مُتَوَسِّطُ (مُعَدَّلُ): حَدُّ مُتَوَسِّط
اتَّسَاعَ: قَرَاخِی / قَرَاخَنَا / گُشَاپِش	مُتَوَسِّطُ الْأَعْمَارِ: حَدُّ مُتَوَسِّط
/ وِسْعَت / جَا دَارِی / پَهَنَا	عُمُر

مَوْسِمِي: سَالِبَر	مَوْسُوعَة: دَايِرَه المَعَارِف / دَايِرَه
وِسَام: نِشَان / مِيدَال (فَر)	الْعِلْمُ / دَانِش جَنَگ /
وِسَامَة: خُوب رُونِي / خُوشگِی	إِنْسِکِلُودِي (فَر)
وِسِیم: خُوب رُو / خُوشگِی /	تَوَسَّلَ لَ: دَاْمَن گِرَفْتَن
شَکِیل / گُلچِهرَه / صُورَتِي	وَسَائِلُ الإِعْلَام: رَسَانَه هَا
وَسُوسَ: بَلَنَد کَرَدَن / تَوَجِیل	وَسَائِلُ الرَّاحَة: سَر وِسَامَان
کِسی رَفْتَن	وَسَائِلُ المُوَاصَلَات: وِسَائِلِر
مُوسُوسَ: خِیَالَتِي / خِیَالِپَرْدَاز /	تَقْلِيَه
دَوِیَه شَک / ظَنِّین	وَسَائِلُ النُّقْل: تَقْلِيَه
وَسُوَاس: بَیم / بَاک / تَرَدِید /	وَسِیلَة / وَسَائِل: وَسِیلَه / (ج)
وَسُوَاس	وَسَائِل / وِسَانِط
وَاسِي: دُل خُوش کَرَدَن / سَرشَار	وَسَمَ: دَاغ کَرَدَن
کَرَدَن / تَسْلِیَت گِفْتَن / دِلداری	وَسَمَ: دَاغ / ارزَه / نِشَانَه / نِشَان
دَاَدَن / سَر سَلَامَتِي دَاَدَن	/ عِلَامَت
مُواسَاة: دِلجُوئی / هَمْدَرْدِي /	مُوسُومَ: مَوْسُومَ / عِلَامَت دَار /
تَسْلِیَت	مُشَخَّصَ
وَشِیجَه / وَشَانِیج: رَابِطَه / (ج)	سِیَمَة / سِیَمَات: وِیژَه / نِهَادِي /
رَوَابِط	نِهَادِین / نِیْمَا / مَبِیثِي / نِشَان /
وَشَاح: حِمَايِل / اَرُسی / وَاشامَه	مَشَخَّصَات
/ رُوسَرِي / شَال	مَوْسِمَ: فِصْل
تَوَاشِیح: نَعَت گُوی	مَوْسِمَ الحَصَاد: هَنگَام دَرُو

تَوَاشِيحٌ دِينِيَّةٌ : اشعار مَذْهَبِي

وَش : چلچلی

وَش السِّلَنْدَر : سَر سِلَنْدَر

وَش القَفَص : سَر بار / سَر چين

وَش مَكشُوف : چَشَم دَرِيده /

چَشَم سَفِيْد / چاچ خور

يَعْمَل وَش : رَو بَسْتَن

ما لَوْش وَش يَعْمَل كَذَا : رُوِش

نَشْد كه ... / رُوِي نَدَاشْت ...

أَوْشَكَ عَلَيَّ : بَمُونِي بَنْد هَسْتَن

عَلَي وَشَكَ ... : دَر شَرَفُو ...

وَشِيكَ : قَرِيب الْوَقُوع

وَشَم : خَال كَوِيْدَن

وَشَم : چَنار / خَال / خَال كَوِي /

خَال سَوَزَنِي

وَشُوش : تَوِگُوشِي حَرَف زَدَن /

دَر گُوشِي كَرْدَن / سَر گُوشِي

سُخَن گَفْتَن / بِيچُ بِيچُ كَرْدَن / بِيچُ

بِيچُ كَرْدَن / بُچُ بُچُ كَرْدَن

وَشُوشَة : نَجْوَا / بِيچُ گُوشِي

وَشَايَة : سَعَابَت

وَشَي به : عَلِيه كَسِي اَظْهَارِي

كَرْدَن

وَشِي : آسَمُوع / آتَش بِيَار / دَوْبِه

هَم زَن / جَار چِي / چَنَل

مُوشِي : گُلْدَار / زَرِيغَت

مُوشِي بِالذَّهَب : زَر كَش

أَوْصَد : قُتْل كَرْدَن

مُوصَد : بَسْتِه

وَصَف : تَوَصِيْف كَرْدَن / شَرَح

دَادَن / مُعَيَّن كَرْدَن / مُشَخَّص

كَرْدَن / تَرَسِيْم نَمُودَن

لَا يُوصَف : نَا گُفْتَنِي

وَصَف : تَوَصِيْف

تَوَصِيْف : تَرَسِيْم

صِفَة : صِفَت

وَصَفِي : تَرَسِيْمِي

وَصِيْف : نَدِيْم

وَصِيْفَة : نَدِيْمِه / سَاقَدُوش

وَصِيْفَة الْعَرُوس : سَاقَدُوش /

يَنِكِه عَرُوس

وَصَف : تَرَسِيْم كَرْدَن

مُستَوْصَف: بیمارگاه / درمانگاه
 / پرستارخانه
 وَصَلَ: رسیدن / سر بر آوردن
 وَصَلَ بَيْنَ جُزْءَيْنِ: در کردن /
 پاره دوختن
 وَصَلَ بَيْنَ شَيْئَيْنِ: بند زدن / بند
 کردن / لحیم کردن
 صَلَةٌ: صلوات: پیوند / بستگی /
 وابستگی / رشته / ربط /
 رابطه / (ج) روابط
 لَهُ صَلَةٌ بِي: به ... وابستگی داشتن
 / با ... سروکار داشتن
 صَلَةُ الرَّحِمِ: صله رحم
 صَلَةُ الْقُرْبَى: پیوندی / نسبت /
 وصلت
 صَلَةٌ نَسَبٍ: قرابت سببی
 ذُو صَلَةٍ: ذات صله: ذریع
 وَصَلَةُ: پرگاله / بند انگشت
 وَصُولُ: رسیدگی
 وَصُولِي: ابن الوقت / بوجار
 لنجان

وُصُولِيَّةٌ: ابن الوقت
 وَصَلَةٌ: پینه
 وَصَلَ: بستگی
 وَصَلَ / أَوْصَلَ: رساندن
 اتَّصَلَ: پیوستن / تماس داشتن
 اتَّصَلَ هَاتِفِيًّا: تَلْفُنْ کردن / (عم)
 تَلْفُنْ زدن
 اتِّصَالُ: تماس / ارتباط
 اتِّصَالَاتُ: مخابرات
 اتِّصَالَاتُ سِرِّيَّةٌ: تماسهای پنهانی
 إِيصَالُ: رسید / پته / چک /
 بِيحَك / قَبْضُ / (ج) قبوض
 أَخَذَ إِيصَالًا: رسید گرفتن
 مُتَوَاصِلٌ (بشكلی ~): پایا /
 پکریز / پی در پی / مداوم /
 پیوسته / بی فاصله
 تَوَاصُلُ: به هم پیوستگی / اتصال
 تَوَاصَلَ مَعَ: با هم اتصال دادن /
 بهم پیوستن / بهم وصل کردن
 تَوَاصَلَ إِلَى: گرد رسیدن / بدست
 آمدن / بدست آوردن

تَوَصَّلَ لِنَتِيجَةِ: بِشَرِّ رَسِيدَن

صِلَاتُ شَخْصِيَّةٍ: هَارَتِي

فِيمَا يَتَّصِلُ بِهِ: دَرِيَاړَه ... / راجع

به ... / مربوط به ...

مُتَّصِلُ بِهِ: وابسته به / مربوط به

مُتَّصِلُ / مُتَوَاصِلُ: پاپا /

دَسْتَادَسْت / پِکَرِيز / پی در پی

/ مُدَاوِمُ / پُیوسته / بی فاصله

مُواصَلَةُ: إِدَامَه

المُواصَلَاتُ الْعَامَّةُ: وَسَائِلُ نَقْلِيَّة

عُمُومِي

وَاَصْلُ: إِدَامَه دَادَن / إِدَامَه

دَاشْتَن / إِدَامَه يافتن / از سر

گرفتن

وَاَصْلُ لِتَوَه: نُو رَسِيدَه

وَصَمَ: لَک زدن

وَصْمَةُ: لَکِه نَنگ / نَف سَر بالا

أَوْصَى: سِفَارِش کردن / تجویز

کردن

أَوْصَاه: پَنَد دَادَن / تَوَصَّيْتُ کردن

وَصِيَّةٌ: وَصَّيْتُ / وَصَّيْتُ نَامَه

الْوَصَايَا الْعَشْرُ: الْوَاحِ عَشْرَه / دَه

فَرَمَانِ مُوسَى / احکام عَشْرَه

وَصَايَةٌ: قَبِيْمَوَمَت

وَصِيٌّ: قِيم

تَوَصِيَّةٌ: سِفَارِش / سِيپَارِش / سایه

دَسْت

تَوَصِيَّاتُ: قَطْعَنَامَه

تَوَصِيَّاتُ الْمُؤْتَمَرِ: قَطْعَنَامَه

کَنفِرَانَس

وَضَحَ: اَشْکَار شَدَن / پَيْدَا شَدَن /

رَوَشَن شَدَن

اَنْضَحَ: اَشْکَار شَدَن / پَيْدَا شَدَن /

رَوَشَن شَدَن / مَعْلُوم شَدَن

أَوْضَحَ / وَضَحَ: رَوَشَن کردن

وَاضِحٌ: اَشْکَار / پَيْدَا / رَوَشَن

وُضُوحٌ: رَوَشَنَائِي / رَوَشَنِي

بَوْضُوحٌ: اَشْکَارَا

فِي وَضَحِ النَّهَارِ: رُوزِ رَوَشَن

إِبْضَاحٌ: تَوْضِيح / بَيَان / شَرَح /

تَعْبِير

اِسْتِضَاحٌ: پُرس وجو / اِسْتِظَار

وَضَعَ: نهادن / جا دادن /

گذاشتن

وَضَعَ حَدًّا لَ: محدود کردن

وَضَعَ تَحْتَ الْمُرَاقَبَةِ: تحت نظر

قرار گرفتن

وَضَعَ عَلَامَةً: واگرفتن

وَضَعَ يَدَهُ: دَست اندازی کردن

وَضَعَ أَسَاسَ...: بُنیاد نهادن /

زیرسازی کردن / راه

انداختن / ابتکار کردن / وارد

کردن / تازه وارد کردن / آغاز

کردن / نخستین قدم را

برداشتن

وَضَعَ: سَرَوَر / وَضَعِيَّت /

موقعیت

وَضَعَ (وِلَادَةً): زانیدن / سَر

خُشت رفتن

وَضَعَ الْأَسَاسَ: پایه گذاری /

شالوده ریزی

وَضَعَ الْغَرَائِظَ: نقشه کشی

وَضَعَ الْعَرَاقِيلَ: اشکال تراشی

وَضَعَ الْمَعَاجِمَ: لُغَت نویسی

وَضَعَ الْيَدَ: يَدُ غَصْبِي / سَرَقْلِي /

دَست اندازی

وَضَعَ: پَست / لَفْتَرَه / کمست /

زیر دَست / بی سَر و پا / بی

هَمه چیز / زَبون

تَوَاضَعَ: اُفتادگی / فروتنی

ضَعَّة: پَستی / دُون بازی / زَبونی

مُتَوَاضِع: فروتن / اُفتاده

مَوْضِع...: مُورِد... /

مَوْضِعُ بَحْث: مُورِدُ بَحْث

مَوْضِعُ جَدَلٍ: جَدَلِي / هَم سَنِيْز /

هَم سَنِيْزِگَر / هَم سَنِيْزِگَرانَه /

مُبَاحَثَه اِي / جِدَالِ آمِيْز /

مِجَادِلَه آمِيْز / دِيَالِکْتِيْک (فِر)

مَوْضِعُ قَدَمٍ: جَايِ پا / گُدار

مَوْضُوع / مَوْضُوعَات / مَوْضُوع /

مَطْلَب (ج) / مَطَالِب / امر /

امور (ج) / مَسْئَلَه (ج) / مَسَائِل

مَوْضُوعِي: بِي غَرَض

مَوْضُوعِيَّة: بِي طَرَفِي

تَوْضًا: اَبَدست گرفتن / دست
 آب گرفتن / دست نماز گرفتن
 / وُضُو گرفتن
 مِيضَاة: وُضُوخانه
 وُضُو: اَبَدست / دَسْت آب /
 دَسْت نماز / وُضُو
 وُضَاءُ الْجَبِين: مَه جَبِين
 وُطَأُ: زیر کردن / زیر گرفتن /
 وُطِي کردن / پایمال کردن
 وُطًا بَقَدَمه: پا نهادن / له کردن
 مَوَاطِنُ قَدَم: جای پا / گُذار
 تَوَاطًا: تَوَاطنه چیدن / تَوَاطنه
 کردن / هَم پیمان شدن
 تَوَاطُو: دَسْتَه بندی / بَند وِست
 / قرار و مدار / تَبَانی / تَوَاطنه /
 هَمدستی در جُرم
 مَتَوَاطِن: پا پوش دوز / سیابند /
 هَمدست / پَس دَسْت / مُعاوَن
 جُرم / شَرِیک جُرم
 واطی: فرومایه / جُلُب / ناکس
 / نا مَرَد / پَسْت

وَطَدَ: نیرومند کردن / قَوی کردن
 / تَقَویت دادن / تَقَویت یافتن /
 تحکیم کردن / پا بَر جا کردن
 وَطِيدٌ: پایدار / پاینده / پا بَر جا
 / پای بَر جان / ثابِت قَدَم / بَر
 قَرار / مُستحکم / رَکِین
 وُطَنٌ: مَیْهَن / وُطَن
 وُطَنی (قَوْمی): مِلی
 وُطَنی (مُحِبُّ لَوَطَنه): وُطَن
 دُوست / مَیْهَن پَرست /
 پارتیزان
 مَوَاطِنٌ: شَهِروَند
 المَوَاطِنه: شَهِروَندی
 مَوَاطِنون: شَهِروَندان / اهل /
 (ج) اهالی / وِلیون
 الوُطَنیة: وُطَن دُوستی / مَیْهَن
 پَرستی / پارتیزانی
 وُطَن: اِسکان دادن
 تَوَاطِن: اِسکان
 مَوَاطِن: زیستگاه
 مَتَوَاطِن: بومی

استيطان: کوچ نشینی / تَه نشینی
 مُستوطن: ماندگار / ماندگر /
 مُقیم / خوش نشین
 مُستوطنة: آبادی / کوچ /
 زیستگاه / تَه نشینی
 وطواط: بیواز / پیواز / شب پره
 / موشرکور / شبکور
 واطب: مراقبت کردن
 مواظب: مواظب / دارای
 پشتکار / سعی
 مواظبة: کوشانی / مداومت /
 استقامت / اصرار / ثبات قدم
 / پشتکار
 وظف: به کار بردن / استعمال
 کردن / یکارگماشتن /
 استخدام کردن / مشغول کردن
 / یکار گرفتن
 وظيفة: شغل
 وظيفة حكومية: شغل دولتی
 وظیفی: استخدامی
 توظيف: استخدام

موظف: کاربر / خدمتگزار /
 کارمند / پشت میز نشین
 موظف بطاقات الدخول: بازدید
 موظف مدنی: مستخدم کنسوری /
 مستخدم دولتی
 موظفون حكوميون: مامورین
 دولت
 استوعب (احتوى): فرا گرفتن /
 درکشیدن / درهیختن
 استوعب (فهم): تلقی کردن /
 حالی شدن / روشن شدن /
 درک کردن / دریافتن / دست
 گیر شدن
 استيعاب (احتواء): فراگیری
 استيعاب (فهم): دریابی / یابش
 وعشاء: زحمت / نا راحتی /
 جان کنی
 وعد: وعده دادن / پیمان بستن /
 زبان دادن / قول دادن
 وعد وعود: قول / وعده / (ج)
 مواعيد

الْوَعْدُ الْكَاذِبَةُ (بَدَل ~): از سر

واکردن / رَوَعَنَ ریخته نذر

کردن

مَوَاعِيد: مناسبات

مَوَاعِيدُ الْعَمَلِ: ساعات کار

مَوْعِد: سر و عده

وَأَعَدَّ: اُمید بخش / نوید دهنده

تَوَاعَدَ: دوره داشتن

تَوَاعَدَ: تهدید کردن / ترساندن /

إِرْعَابُ کردن

وَعِيد: تهدید / إِرْعَابُ

وَعَرَّ: ناهموار / چاله چوله /

كَبَّ وَلَبَّ / لک و یک

أَوْعَزَ: إلقاء کردن

إِبْعَازُ: جدایت / تَفْهِيمُ / تلقین /

ایهام

وَعَظَ: وَعَظَ کردن / مَوْعِظَه کردن

عِنْفَةً / مَوْعِظَةً: بَند / اندرز

وَأَعِظُ: واعظ

وَعَظُ: وَعَظُ / واعظی

وَعَكَّة: بَهم خوردگی / بی میلی /

بِيزَارِي / کسالت

مُتَوَعِّكُ: کسل / بی میل / ناخوش

وَعَلَ: گوزن / مرال

وَعَى: دَریافتن / دَرک کردن /

فَهِمِدَنَ / فَرَاگرفتن / مُتَوَجِّه

شدن / واقف شدن / ویرش

گرفتن

وَعَى: دَرک / آگاهی / اطلاع /

هشیاری

الْوَعَى: ضمیر خود آگاه

الْوَعَى الْقَوْمِيّ: رُشد و ملی

وَأَع: کار آگاه / هُشدار / چشم

باز / چشم و گوش باز

أَوْعَ: پیا! زنجار!

وَعَاءُ: وُند / آوُند / بشقاب /

کاسه / حَقّه

أَوْعِيَّةٌ قَمُوءِيَّةٌ: عروقِ خونی

وَعْدُ: ناکس / تبه کار / بَد ذات

/ دَم پست / پست / لات

وَفَرَّةُ الرُّزْقِ: هُرُوزِي	أَوْغَرَ صَدْرَهُ: زَهْرَ آلُودِ كَرْدَن /
وَفِيرٌ / وَافِرٌ: بِسَار / زِيَاد /	زَهْرَاگِينَ كَرْدَن / مَشُوبِ كَرْدَن
أَنْهَمَهُ / قَرَاوَان / بِيَش /	تَوَغَّلَ: جِلُو بُرْدَن
چَنَدَان / اِفْزُون	أَوْقَدَ: مُسِيلِ كَرْدَن / اِعْزَامِ دَاشْتَن
وَفَّقَ: مَوْفَقِيَّتْ يَافْتَن	/ رَوَانَه كَرْدَن
وَفَّقَ (بَيْنَ شَيْئَيْنِ): هَمَّ كُذَارِي	وَقَدَّ: هَيْئَتْ
كَرْدَن / آمِيختَن / تَرْكِيبِ كَرْدَن	وَقَدَّ رَفِيعَ الْمُسْتَوَى: نِيْمَايَنْدُگِي
وَافَّقَ: پَذِيرُفْتَن	عَالِيَرُبَّه
مَوْافَقَةٌ: پَذِيرِش	اِيفَاد: اِعْزَام / سِيفَارَتْ
وَفَّقَ (بَيْنَ شَخْصَيْنِ): سَازِش	مُوقَدَ: فِرْسَتَادَه / نِيْمَايَنْدَه
كَرْدَن	وَكَّرَ: اِنْدُوختَن / پَسِ اِنْدَاختَن /
مُوقَّقَ: بِهَرُوز / مَقْضِي الْمَرَامِ	پَسِ اِنْدَازِ كَرْدَن / جَمْعِ كَرْدَن /
وِفَاق: هِمَاهَنگِي / تَوَافُق /	ذَخِيرَه بِنَاهَدَن / گِرْدِ آوَرْدَن /
سَازگَارِي / ذَاتِ الْبَيْنِ	گِرْدِ كَرْدَن
اتَّفَقَ عَلَى الزَّوْاجِ: دَسْتِ پَدَسْتِ	تَوَفِير: پَسِ اِنْدَازِي
دَادَن	تَتَوَقَّرُ فِيهِ الشُّرُوطُ: وَاجِبِ
اتِّفَاقِ الْآرَاءِ: هَمَّ رَائِي / يَكْبُولِي	شُرَاطِ اسْتِ
اتِّفَاقِيَّةٌ: قَرَارَدَاد / پِيْمَانِ نَامَه /	مُتَوَقَّر: دَسْتِ يَاب / دَسْتِيَابِي
عَهْدِنَامَه / قَوْلِنَامَه / قَرَارِنَامَه	پَذِير / دَسْتَرَس / قَابِلِ وُصُولِ
اتِّفَاقِيَّةٌ تَعَاوُنُ عَسْكَرِي:	وَقَرَّ: پَسَانِي / پَسِ اُفْتِ / ذَخِيرَه
مُوافَقْتِنَامَه هِمَكَارِي نِظَائِي	وَفَرَّة: قَرَاوَانِي / وَفُور / سَرشَارِي

وَقِي بِوَعْدِهِ: سر قولِ خود	اتِّفَاقِيَّةٌ سَلَامٌ: صلحنامه
ایستادن	تَوَافَقَ: بهم آمدن / موافقت
أَوْقَى / استَوْقَى: بجا آوردن /	کردن
ایفا کردن / گزاردن / برگزار	تَوَافَقَ: سازواری / سازش / هم
کردن / انجام دادن / تکمیل	آهنگی / همسازی
کردن / تمام کردن / بر آوردن	تَوَفِيقٌ: تلفیق / هم گذاری /
/ واقعیت دادن	ترکیب / امیزاج / پیوند
تَوَفَّى: قوت کردن / سپری شدن	توفیق configuration: پیکربندی
واقته المَنیَّة: سپری شدن / از	مُتَوَافِقٌ: سازگار / دمساز /
خرفاندان / ریغ رحمت را سر	فرو دست / همساز / هم رنگ
کشیدن	/ هماهنگ
وَفَاةٌ: درگذشت / قوت	غَیْرِ مُتَوَافِقٍ: نا سازگار / نا
وَفِیَات: متوفیات	مُنَاسِب / نا موافق / نا جور /
مُسْتَوَفٍ لِلشُّرُوط: شرایط لازم	نا همساز
دارد / واجِب شرایط است	وَفَقًا ل: طبق ... / بر حسب ...
إِسْتَوْقَى: انجام دادن / تکمیل	غَیْرِ مُتَوَافِقَیْن (شخصان ~):
کردن / تمام کردن / بر آوردن /	فیل و فنجان
واقعیت دادن	وَفِی: وفا دار / با وفا / ارادتمند
إِسْتَوْقَى النُّصَاب: رسمیت یافتن	وَفَاء: سپاس / سپاسگزاری /
استیفاء: تکمیل / اجراء / انجام	نَمک شناسی
وقت: وقت / هنگام / موقع	وَقِي بِ: ایفا کردن

وَقْتُ الشَّدَّةِ : اَيَّامُ مَبَادَا	أَوْقَدْ : بَرِ افروختن / گیراندن / گر
أَوْقَاتٌ عَصِيْبَةٌ : اَيَّامُ مَبَادَا	زَدَن
فِي الْوَقْتِ الْمُنَاسِبِ : بِجَا	مَتَقَدَّ : گرم / سوزان / تَنَد و تيز
فِي الْوَقْتِ الْحَاضِرِ : اِمْرُوْزَه	وَقُوْدُ : سوخت / گیرانک /
فِي الْوَقْتِ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ : بِيْگَاه	گِيْرَانِه
فِي الْوَقْتِ نَفْسِه : دَرْ غَيْرِ حَال	وَقُوْدُ مَتَحَجَّرَ : سوختن سنگواره
مَوْقُتٌ : سَرِيَانِي / سِيْهِنَج / سِيْهِنَجِي	ای
/ يَكْسَاعَتَه / مَوْقُتِي / سَرْدَسْتِي	مَوْقُدُ : بُخَارِي / اُجَانِي / دِيْگْدَان
مَوْقُتًا : مَوْقُتًا / يَطْوَرِ مَوْقُت	وَقَار : شکوه
تَوْقِيْت : زَمَانِ بَنْدِي / زَمَانِ گِيْرِي	وَقُوْرُ : سَنگِيْن / جَا اُفتاده /
بِتَوْقِيْتِ جَرِيْنَتَش : بَهْ وَقْتُ	مُحْتَسِمٌ / جِدِي
گَرِيْنُوِيْج	وَقَعَ : اُفتادن / ول شدن
مِيْقَات : گَاهِنِمَا	وَقَعَ فِي عَرْضِه : دامن گرفتن
مَوْقُوْت : سَاعَتِ دَار	وَقَعَ فِي مَازِيْق : دَر تَنگَنَاگِيْر
وَقِيْح : گُسْتَاخ / لِق / وَقِيْح / بِي رُو	اُفتادن
/ پَر رُو / دَرِيْدَه / دُم دَار	وَقَعَ فِي مَتَاعِب : گِيْر کردن / سَر
وَقَاْحَه : گُسْتَاخِي / چَشْمِ سَفِيْدِي	خُشْت رفتن
/ خِيْرَه سَرِي / زِيَانِ دَرَاْزِي	وَقَعَت عِيْنَاهُ عَلٰی : چَشْمِ اُفتادن /
کردن / زِيَانِ رَانْدَن	چَشْمِ خُوْرْدَن
اَتَقَدَّ : آتَشِ گِرَفْتَن / ذِي ذِي کردن	وَقَعَ : اَثَر
/ گَر گِرَفْتَن	وَقَعَ الْاَقْدَامُ : تَاب / حِيْدَايِ پَا

وَقَعَ: امضاء کردن

مَوْقِعٌ / مَوَاقِعُ: محل / جا

مَوْقِعٌ عَلَى الشَّبَكَةِ: ساینه

انترنیتی

مَوْقِعَةٌ: تبرد

وَأَقِعَ لَا مَحَالَةَ: حتی الوقوع /

شدنی

وَأَقِعَهُ / وَقَانِعَ: پیشامد / رویداد

/ مَاجِرًا / مَآوِعَ / وَأَقِعَهُ / (ج)

وَقَانِعَ / حَادِثَهُ / (ج) حوادث

وَأَقِعَ: واقع گرای / رِئَالِیْسِت

(فر)

وَأَقِیْعَةً: واقع گرائی / وَالْقِیْعَتِ

گرائی / وَالْقِیْعَتِ

الْوَأَقِیْعَةُ (اتجاه): رِئَالِیْسِم (فر)

الْوَأَقِیْعَةُ الْجَدِیدَةُ (اتجاه): نَبَو

رِئَالِیْسِم (فر)

تَوَقَّعَ: چشم داشتن

مَتَوَقَّعٌ: منتظره / پیش پینی شده

تَوَقَّعَ: انتظار / چشم داشت /

چشم انتظاری

غَیْرُ مَتَوَقَّعٍ: پیش پینی نشده

عَلَى غَیْرِ الْمَتَوَقَّعِ: ناگاه / ناگهانی

/ نَاكَرِفَت / نَاغَاظِل / دَسْتِ بَر

قَضَا

تَوَقَّعَ: دَسَخَط

التَّوَقُّعُ الْمَلَكِيُّ: طُمْرَا

تَوَقُّعٌ اتِّفَاقِيَّةٌ بِالْأَحْرَفِ الْأَوَّلَى:

پارافر قَرَار دَاد

تَوَقُّعٌ قُورْمَةٌ: پاراف

مَوْقِعٌ بِإِمضَائِهِ: رَاقِم

إِيقَاعٌ: رَنگ / وَزَن / وَهَنگ /

نَوَاحِثَ / وَزَن / مِيزَان /

أَهَنگِ مَوْزُون

إِيقَاعِيٌّ: دارای وَزَن / دارای

أَهَنگ / پُر نَوَاحِثَ

أَوْقَعَ بِهِ: کَمَنَد انداختن

أَوْقَعَ فِي مَازِقٍ: سَخْتَن کردن

أَوْقَعَهُ فِي الْكَلَامِ: پِک دَسَنی

زَدَن

وَقِيعَةٌ: اسباب چینی / تَقَتِین /

أَشَوِیْطَلِی

ایقاف التَّنْفِیْذُ: تاخیر انداختن
 اجرای حکم
 تَوَقَّفَ: وا ایستادن / درنگ
 کردن
 تَوَقَّفَ عَنِ الْعَمَلِ: دست یَگاه
 داشتن
 تَوَقَّفَ مُوَلَّتْ: وقفه / اطراق /
 اتراق کردن
 دُونَ تَوَقَّفَ: پیوسته / بی فاصله
 اتَوَقَّفَ حَالُهُ: گیر کردن
 مَتَوَقَّفَ عَلَى ...: بسته به ...
 وَقَفَ التَّعَامُلَاتِ الْمَصْرِفِیَّةَ:
 نَک معامله بانکی
 وَقَفَ التَّدْفُقُ: بند آوردن
 وَقَفَ / أَوْقَافَ: خالصه /
 خالصجات / موقوفه / (ج)
 موقوفات / وقفیه / (ج)
 وَقَفِیَّات
 وَقَفَ الصَّادِرَاتِ: بلوکه کردن
 صادرات / بند آوردن
 صادرات

أَحْدَثَ وَقِیْعَةً: بازگو کردن / دُو
 بهم زدن
 مُحَدَّثَةُ الْوَقِیْعَةِ: خَدِیجِه خَبَر
 کَش / دُو پَهْمَزَن / سَخَن چِین
 وَقَفَ: ایستادن / ایست کردن
 قَفَ: وَاستا! وَایسا! بازمان!
 یقف له ع الْوَاحِدَةِ: سَر حَرَف
 ایستادن / ریزه کاری کردن
 مَوَقِفٌ / مَوَاقِفَ: رُوش / وَضَعِیَّت
 / وَضِعَ / (ج) اوضاع / مَوْضِع /
 (ج) مواضع
 مَوَقِفَ الْحُكُومَةِ مِنَ الْأَزْمَةِ:
 رُوشِ دُولَتِ دَرِیَاَرَه بُحْرَان
 مَوَقِفَ الْعَرَبَاتِ: تَوَقُّفْگَاه /
 بارکینگ (انج)
 مَوَقِفٌ حَرِجَ: یَزَنگَاه
 عَالِوَقِفَ (بُسْرَعَةً): سَر پا
 وَاقِفٌ عَلَى قَدَمِیْهِ: سَر پا / پایا
 أَوْقَفَ: ایست کردن / موقوف
 کردن / خنثی کردن / لَنُو کردن
 باطل کردن / موقوف کردن

وَقَفَّ بِإِطْلَاقِ النَّارِ: آتش بس
 وَقَفَّ عَنِ الْعَمَلِ: انتظارِ خِدْمَتِ
 وَقْفِيَّةٌ: خَالِصَةٌ / خَالِصَاتُ /
 مَوْقُوفَةٌ: وَقْفِيَّةٌ / وَقْفِيَّةٌ (ج) وَقْفِيَّاتُ
 وَقُوفَةٌ: وَنْگ زدن / وَنْگ
 وَنْگ کردن
 وَاقٍ: سَهَر / پيش گير / بکتر
 وَقَايَةُ: پيشگيري / ممانعت /
 احتياط / احتراز / کناره
 گيري / پرهيز
 وَقَايَتِي: پيش گير / جلوگیری
 کُننده / مانع / عاملِ ممانعت
 مَتَكَا: مَتَكَا / پُشتی / دَسْت
 انداز
 اَتَكَا / اَتَكَا: يَكِيه دادن /
 پُشت دادن / پُشت گرمی
 داشتن / متکي شدن
 مَوَكِب: رژه / سان / جَلَوَه /
 يَنَامُوش / پاراد (فر)
 وَاوَاك: کاشانه / لانه /
 آشيانه / ديماس

تَوَكَّل: يا علي گفتن
 وَكَلَّ: وَكَلَّت کردن / وَكَلَّت
 دادن
 اَتَكَال: وابستگی / پيوندی
 تَوَاكَل: بَلِيَّت وَلَعْل گذراندن
 تَوَكَّل (وَتَقِيَّة): وَكَلَّتَنامه
 مُوَكَّل: مُوَكَّل
 وَكَالَةُ: تَوَكَّل تجاری (عَرَبَات
 مَثَلًا: اَرَانَس (فر)
 وَكَالَةُ: تَوَكَّل عَنْ: وَكَلَّت /
 نِمَايَنَدگی / نِيَابَت
 وَكَالَةُ الْمُخَابَرَاتِ: المَرْكَزِيَّةُ:
 سازمانِ سيا
 وَكَالَةُ أَنْبَاء: خَبَرگُزاري
 وَكَالَةُ أَنْبَاء الشَّرْقِ الْأَوْسَطِ:
 خَبَرگُزاري خَاوَرِ مِيانَه
 وَكِيل: وَكَلَاء: پيشكار / كار
 كُنَّا / عَايِل / كُشَاشته / وَكِيل /
 وَكَلَا
 وَكِيل النِّيَابَةِ: داديار
 وَكِيل الكَلِيَّة: معاونِ دانيشكده

وکیل و زارة: معاون وزارت /

قائم مقام وزارت / کنبلر

وزارت

وگدّت: زانیدن / سرخشت رفتن

وگدّ: پسر

وگدّ: متولد شدن / زانیده شدن

وگد (ابن / بنت): فرزند

وگدّ: دایگی کردن / مامانی کردن

/ قابلگی کردن

ولده: شکم

ولید: طفلک / زاده

ولاده: زایش

ولاده طبیعی: وضع حمل طبیعی

کما وگدته امه: مادر را

تولید: دایگی / مامانی / قابلگی

مؤلده: دایه (معر) / چم / باراج

/ قابله / ماما / ماماچه /

پیشکاره

مؤلد: نیروگاه

مؤلد: دورگه

مؤلد (بحام): جمعه بازار

مؤلد / میلاد: تولد

مؤلد النبی: سالروز تولد پیامبر

یا ولداه! حیوانی! حیوانکی!

استیلا: پیوند زنی / لقاح

متقابل

والس: توطئه چیدن / هم پیمان

شدن

مؤالسه: دسته بندی / بند و بست

/ قرار و مدار / تبانی / توطئه

مؤلّع ب: مشغوف

ولّع: شغف / گرم / سودا / هوس

/ هوسبازی / شیفنگی /

شیدانی

أولّع ب: سر هوس آمدن / پنهوس

افتادن / پنهوس آمدن

ولاعة: فندک

ولّف / تولیف: ترکیب کردن /

آمیختن / هم گذاری کردن

إلف / ولیف: جفت / هم خواب

/ هم آغوش

تولیف: تلفیق / هم گذاری

وَلَيْمَةً: سوز / بزم / خوان /

ضیافت

أَوَّلَمَ: وِهمان کردن / سفره چیدن

/ خوشگذرانی کردن / جشن

گرفتن / عیاشی کردن

وَلَهَ: شیدانی / بی دلی / شیفستگی

وَلَهَان: شیدا / با سوز / باخته

دَل: شیفته / خاش / دل داده /

برده دل

وَلَوْتُ: جیغ زدن / جیغ کشیدن

تَوَلَّى: روی کار آمدن / بعهده

داشتن / به عهده گرفتن

تَوَلَّى عَنْ: اجتناب کردن از /

پرهیز کردن / گریختن

تَوَلَّى الْمَسْئُولِيَّةَ: زمامداری

تَوَلَّى مَسْئُولِيَّةً: به عهده گرفتن

تَوَلَّى الْمُلْكَ: تخت نشستن

أَوَّلَى الْأَمْرَ: سر رشته داران

أَوَّلَى اهْتِمَامَهُ: دل دادن

إِبْلَاء: عطف

تَوَالَى: بی رفت / تَوَالَى / تَرَادُف

تَوَالَى: بی در پی آمدن

وَالَى: جانبداری کردن

وَالٍ / وَّلَاة: استانداری

عَلَى التَّوَالَى: بی در پی / متوالیا

/ بیایی / پشت سر هم / نویسی

فِيَمَا يَلِي: ذیلا

مُتَوَالٍ: بی در پی / بیایی / پیگیر

/ بی هم / دم ریز / قُطُور / دو

پُشته

مُتَوَلَّى: عهده دار

مُتَوَالٍ: پشتیان / هوا خواه /

طَرَفِدَار / پارتیزان (فر)

مُتَوَالٍ: اَعْلِيحَضْرَتَا / حضرتا

وَلَاء: وفاداری

مُتَوَالاة: جانبداری

وَلَّى الْأَدْبَارَ: پشت دادن

وَلَّى / أَوْلِيَاء: ولی / اولیا / (عم)

نظَر کرده

وَلَّى الْعَهْدَ: وَلِيْعَهْد

وَلَاة الْأُمُور: قَرْمَانروایان /

زمامداران

ولایت (به علی): قیومت
 ولایت (اداریه): ایالت / نیب
 ولایت العهد: ولیمهدی
 الولايات المتحدة الامیرکیه:
 ایالات متحد آمریکا /
 اتازونی (فر)
 ولیه (امراه للتحقیر): زنکه
 استولی علی: دست اندازی
 کردن / بالا کشیدن / دست
 یافتن / چیره گشتن / در
 تصرف گرفتن
 استیلاء: دست اندازی /
 استملاک / تصرف / یو تسلط
 ومض: ورجه ورجه زدن /
 سوسو زدن / جرقه زدن
 وميض: درخش / درخشانی /
 بارقه
 ومضة: بارقه / ابیز / جرقه / تتق
 / ژابیز / اخگر
 اوما: اشارت کردن / نمار زدن /
 سر یتکان دادن

ایماء: اشارت / نمار / ژست
 (فر) / یتکان سر
 ایماء: یتکان سر / ژست (فر)
 ونس: سر و صدا
 ونش: هندل (انج) / جرّ ثقیل
 توان: ناکیش / فروگذار / دریغ
 توانی: فروگذار کردن / دریغ
 داشتن
 وهب: بخشودن / بخشیدن /
 صله دادن / چه کردن
 هبه: داد / بخشش / وادشاد
 هیات: صیلات
 الوهاب: بخشاینده
 موهبة: استعداد / نعمت خدا
 داده / درون داشت
 امتلاك الموهبة: مانی داشتن
 وضع: جلوه / ششمه
 متوهج: تابناک / متشعشع / پر
 جلا / درخشنده / شعاعی /
 ساطع / تند و تیز / سوزان
 التوهج: درخشندگی

وَيْلٌ مِنْ ...! : وای از ...!
یا وِیْلَهِ (لِلتَّحَسُّرِ) : وا ویلا!

وَصْمٌ / اَوْهَامٌ : انگاره / وَهْمِیه /
(ج) وَهْمِیَّاتٌ / مَوْحُومَاتٌ
وَهْمِیٌّ : وَهْمِی / پنداری /
انگاشتی / تصویری / خیالی /
جَعَلِی / ساختگی / مَوْحُومٌ
أَوْهَمَ : وا نیمودن
إِبْهَامَ : وا نیمود
تَوَهَّمَ : خیال کردن
تَوَهَّمَ : قَرِیبَ / خیال باطل / وَهْمٌ
وَإِهْمٌ : خِیَالَاتِی / خِیَالُہِرْدَازِ
وَهَنٌ : بَلْغُور کَشِیدَن
وَهْنَتٌ عَزِیمَتُهُ : از دل و دماغ
افتادن
وَهْنٌ : بی توانی
أَوْهَنَ : ناتوان کردن / سُت
کردن
وَإِهْنٌ : شَلَّ / پِک لای / سُت /
تَرَد / تَق و لَغ / رِفْصَاسِ / رِفْوَ
/ زِیْرَتِی / ضعیف / بی حال /
خُمَارٌ
وَإِهٍ : بی پا / بی پرویا

الْيَابَان: ژاپن (فر)

يابانى: ژاپنى / ژاپونى

يَاس: مايوس شدن / سر خاریدن

/ دُم روى کول گذاشتن

اليَاس: نوميدى / ياس

مَيُوسُ مِنْهُ: لا علاج

يَانَس: مايوس / نا اُميد / نوميد

/ زرشكى

يَانَس (كُفْران): زهوار در رفته

جُهود يَانَسَة: كوششهاى

مَذْبُوحانه

سِنَّ اليَاس: يانِسكى / يانسه گى

أَيَاس: مايوس کردن / (عم) دُم

رُوى کول گذاشتن

ياقة: پشه / پخه

ياقة مُنفَصِلة: نُكل

يال: چه ...!

ياميش: آجيل / آجيل ماجيل

اليَانَصِيْب: قُرعه بازى / لاتار /

لاتارى (فر)

يَاور: آجودان / رئيسِ خَلوت /

پيشكار / ناظر / پرده دار /

حاجب

يَباب: ويران

يَبَس: باد خوردن / پژوليدن /

پژمرده شدن / پلاسيده شدن

تَبَيَس: وَر چلوزيدن / وَر

چروكيدن / وَر چلو كيدن

تَبَيَس: سَخْتى / كينه توزى /

شَقِيَتْ / سَفَتى

يابس: خُشَك / چلوزيده / دوخ

/ ديم / خُشَك

اليَابَسَة: زَمين / خُشكى / خاك

/ سَر زَمين

يَتَم: يَتيمى

يَتِيم: يَتيم (ج) يَتيمان

يَتِيمُ الْآب: بى پدر / پدر مُرده

یَسیر: آسان	یَتیمُ الأم: بی مادر / مادر مُرده
مُوسِر: ثروتمند / توانگر	یَخْت: کرجی
مَیسِر: قمار	یَخْنَه: یخنی (معر)
یَسار / اَیسَر: چپ	یَد / اَیاد: دَست / دَستان / دَستها
یَساری: دَست چپی / چپگرا	یَد بَیضاء: خیر خواهی /
یَساری مُتَطَرَف: افراطی دَست	نَپکخواهی / نوع پَستی /
چپی	سَخاوَتَمندی
یَسَر: آسانی کردن	الَیْد الطُّولَى: پَرتوی / دَستِ بالا
تَیسیر: اِمرار	یَد الهاون: کوبه
پس! (صَوْتُ لِایْقاف الدَّابَّة):	الْأَیْدِی العَامِلَة: دَست های
چش!	کارگری
یَسوع المَسیح: عیسی مَسیح	یَدوی: دَستی / دَست ساخت /
یَسوعی: یسوعی	دَست ساز / پَدی / دَست کار
یاسَمین (زَهرة ال ~): سیون /	یَراَع: قَلَم نَی / کَلک
یاسین / کُلر یاس	یَراَعَة: شَب تاب / آتَشیزه
یَشَم: یَشَب: زَاد / زَاسَب	یَروَقَة: کَرمینَه / لَیسه
یَشَمک: رُوبند / رُوبوش / نیمه	تَیسَرت اَحوالُه: نان دَر رَوغَن
یَغَمَة! آقا کُرگ عیدَت مُبارک!	بودن
یافع: نو باوَه / نو جَوان	ما تَیسَر: ما حَضَر
یاقُوت: لَعل / لال / یاقوت	یَسَر: آسانی / سَهولَت / آسودگی
یاقُوت اَحمر: یاقوت سُرَخ	یَسار (غَنی): توانگری

يَقُوتُ أَزْرَقُ: یاقوتِ کبود	يَعْمُ: رُو آوردن / رُوی آوردن /
يَقُوتُ أَصْفَرُ: یاقوتِ زرد /	آهنگ کردن
زَبْرَجَو هندی / توپاز	تَيْمُم: تَيْمُم
يافوخ: ملاذ / ملایج / نرمه سر	يَمَامَة: یا کریم
يافطة: نابلو / پلاکارد (فر)	الْيَمِينِ الدُّسُورِيَّةُ: سُوگند
يافطة المَعْل: پلاکارو مغازه	قانونی / تحلیف قانونی
يَقْطِن: کدو تنبل	مَيْمَنَة: مَيْمَنَة
يَقْطُ / مَتَقْطُ: کارآگاه / هشدار	مَيْمُون: فَرْخ / فَرْخنده / خُجسته
/ چشم باز / چشم و گوش باز /	يُعْنُ الطَّالِع: ارمگان / سعادت
بیدار	يَعِين (ضِدَّ يَسَار): راست
يَقْظَة: هشدار / بیداری	يَعِين / ایمان: سُوگند / قَسَم و آیه
استیقاظ: بیداری	يَعِينُ الْوَلَاء: سُوگند وفاداری
استَيَقْظُ: بلند شدن / بیدار شدن	يَعِينُ غَمُوس: گواهی دروغ /
أَيَقْظُ مَنْ غَفْلَة: هی زدن	سُوگند شکی
مُسْتَيَقْظُ: بیدار	يَمِينِي: راستگرا
أَيَقَنْ: یقین داشتن / یقیندانستن	يَنَاطِر: ژانویه (فر)
أَيَقُوَّة: شمایل	يَنْسُون: بادبان / بادبانه / زنیان
يَقِين: یقین	/ زنیان / زنیان
يَقِينًا: حتما	أَيَنْع: شکوفا شدن / شکوفه کردن
يَلَلَا: هین! یالا!	/ گُل دادن

یانغ : سَبَزَوَار / خَرَم / شاداب /

شِکُوفَا

یَهُوَه : یَهُو

یُوبیل : جَشَن / سالگرد

الْیُوبیل الذَّهَبی : جَشَن

پَنجَاهُوبین سال

الْیُوبیل الفِضی : جَشَن رِیست

وَهَنجُمین سال

یوجا : یوگا

الْیُود (عُنصر) : یُد

الْیُوسُفی : نازنگی

یُوشَع (سِفَر ~) : یُوشَع (کتاب

~)

یُولیو / یُولیه : زُویَه (فر)

یُوم : رُوز / (ج) رُوزها

یُومُ الْقِیَامَةِ / الْبَعث : رُوز

رَسَاخِیز

یُومُ الْحِسَاب : رُوزِ باز پُرس

یُومُ عَظَلَة : رُوزِ پِکَاری / رُوز

تَعطیل

یُومُ عَمَل : رُوزِ کار

یُومُ الْعِید : رُوزِ عِید

یُومَنَد : آنگاه

یُومًا بَعْدَ یُوم / یُومًا بِیُوم : رُوز

پُرُوز

لَمَدَة یُومٍ وَاحِد : پِکُروزه

هَذِهِ الْأَیَّام : اِمْرُوزَه

ذَات یُوم : رُوزی / پِک رُوز

یُومی : رُوزانه / هَر رُوزَه

یُومیًا : رُوزانه

یومها : آن رُوز

یُومیَة (أَجَر یُومی) : رُوز مُزد

یُومیَات : رُوزنامه / دَفتر

رُوزنامه / دَفتر وقایع رُوزانه /

دَفتر خَاطِرَات رُوزانه

یُومیَة (دَفتر الْیُومیَة) : دَفتر

رُوزنامه / دَفتر تَبَسُّتِ وقایع

رُوزانه

یُونیو / یُونیه : زُوَن (فر)

یُوه : اُوهُوی

یُویو : یُویو

المعد في سطور

د. عبد الوهاب علوب

- أستاذ مساعد اللغة الفارسية وآدابها بكلية الآداب بجامعة القاهرة، حاصل على درجة الدكتوراه من جامعة ميشيغن (آن آربر) .
- له العديد من المؤلفات في تخصصه وعدد وافر من الترجمات عن الإنجليزية والفارسية والطاجيكية.
- من أبرز مؤلفاته: "الأدب الفارسي الحديث والمعاصر"، و"المسرح الإيراني" وقاموس "الواعد" (فارسي عربي) .
- من ترجماته عن الإنجليزية: "نهاية العالم"، "إنجيل أمريكا"، "ديانة الساميين"، "العمارة الإسلامية في مصر"، "الحدائق وما بعد الحدائق"، "الإسلام في البلقان"، "ثقافة العولمة"، "فعل القراءة"، "السياسة الخارجية الأمريكية ومصادرها الداخلية"، "قصة الثورة الإيرانية"، "أسفار العهد القديم في التاريخ"، "الموجة الثالثة: التحول الديمقراطي في أواخر القرن العشرين"، "القوى العظمى".
- عن الفارسية: "تون والقلم"، "تاريخ المغول"، "أسمار البيغاء"، "تاريخ الجزيرة العربية والإسلام"، "حكايات إيرانية"
- عن الطاجيكية "الطاجيك في مرآة التاريخ" وغير ذلك.

الإشراف اللغوى : حسام عبد العزيز
الإشراف الفنى : حسن كامل

Al-Fariss

A
New
Arabic-Farsi
Dictionary of Words, Terms
And Expressions
(Classical and Colloquial)

Abdilwahab Aloob

الفارس

فرهنگ عربی - فارسی

فرهنگ واژه ها و اصطلاحات

عربی امروزه

(فصیح و عامیانه)

2010